FENIMORE COOPER

PIONIERII

ALDO PRESS

JAMES FENIMORE COOPER.

PIONIERII.

V.1.0

V.1.0

JAMES FENIMORE COOPER.
The Pioneers.
Aldo Press.

JAMES FENIMORE COOPER.

James Fenimore Cooper (n. 15 septembrie 1789 – d. 14 septembrie 1851) a fost un scriitor american prolific de la începutul secolului 19. Poveştile sale istorice de dragoste despre viaţa indienilor au creat o formă unică a literaturii americane. Scriitorul şi-a trăit o mare parte din viaţă în Cooperstown, New York, stabilit de tatăl său William. Cooper a fost întreaga sa viaţă membru al Bisericii Episcopale iar spre sfârşitul vieţii a ajutat-o cu generozitate. El a scris seria de romane *Leatherstocking Tales*, unde protagonist este *Natty Bumppo*, iar romanele sunt *The Pioneers/Pionerii* (1823), *The Last of the Mohicans/Ultimul Mohican* (1826), *The Prairie/Preria* (1827), *The Pathfinder/Călăuza* (1840) şi *The Deerslayer/Vânătorul* de cerbi (1841).

Capitolul I.

Vezi, se apropie iama, pentru a domni peste anii cei mulţi,
Posacă şi tristă, capcanele pregătite,
Aburi, furtuni şi nori.

Thompson.

Aproape de centrul statului New York se află o regiune întinsă, cu dealuri şi vâlcele, sau, ca să dăm dovadă de mai mult respect faţă de definiţiile geografice, alcătuită din coline şi văi. Între aceste dealuri se înalţă Delaware. Lacurile limpezi şi miile de izvoare din regiune dau naştere surselor care, după ce străbat vâlcelele, îşi unesc cursurile şi formează Susquehanna, unui dintre cele mai mândre râuri ale Statelor Unite. Munţii sunt arabili pe culmile lor, dar marginile stâncoase au meritul de a conferi zonei un aer de excelenţă romantică şi pitorească. Văile sunt înguste, bogate şi cultivate şi printre ele şerpuiesc pâraie. Pe malurile micilor lacuri, sau chiar pe cursurile apelor, acolo unde producţia este mai lesnicioasă, s-au dezvoltat sate frumoase şi prospere. Văile şi vârfurile munţilor sunt presărate cu ferme orânduite şi tihnite, care îşi arată bogăţia de la prima privire. Drumurile pornesc în toate direcţiile, din văile netede şi graţioase şi până la trecătorile încâlcite şi accidentate ale dealurilor. Drumul unui călător prin acest pământ neregulat întâlneşte la fiecare câteva mile academiile şi instituţiile de învăţământ inferior, iar lăcaşurile pentru slujirea lui Dumnezeu sunt atât de frecvente, aşa cum se întâmplă numai acolo unde oamenii sunt morali şi meditativi. Totuşi conducerea lor canonică trădează libertatea de conştiinţă. Pe scurt, întregul district dovedeşte ce se poate face, chiar şi într-o ţară necizelată şi cu o climă severă, sub conducerea unor legi blânde şi în care fiecare persoană este direct interesată de prosperitatea comunităţii din care face parte. Inventivitatea pionierilor care s-au aşezat pentru prima dată pe aceste pământuri a fost urmată de îmbunătăţirile

permanente făcute de micul proprietar care vrea să-şi lase rămăşiţele să se transforme în ţărână sub brazda pe care o cultivă, sau de fiul care, născut pe acest pământ, doreşte cu evlavie să zăbovească lângă mormântul tatălui său. Şi au trecut de-abia patruzeci de ani[1] de când acest teritoriu era sălbatic.

Curând după stabilirea independenţei statelor în urma păcii din 1783, iniţiativele cetăţenilor au fost dirijate către dezvoltarea bogăţiilor naturale ale vastului lor domeniu. Înainte de Revoluţie, părţile locuite ale New York-ului se limitau la o zecime din suprafaţa sa. Ţara, care avea mai puţin de două sute de mii de locuitori, era alcătuită dintr-o centură îngustă care se extindea puţin pe ambele părţi ale Hudsonului, pe o suprafaţă de cincizeci de mile pe malul râului Mohawk, ocupată în mod asemănător, împreună cu insulele Nassau şi Staten şi câteva aşezăminte izolate în locuri bine alese de-a lungul pâraielor. În scurta perioadă pe care am menţionat-o, populaţia s-a răspândit de-a lungul a cinci grade latitudine şi şapte grade longitudine şi a ajuns la un milion şi jumătate de locuitori. Aceştia trăiesc în abundenţă şi anticipează că vor trece ani lungi înainte de ziua în care averile nu le vor ajunge pentru a-şi satisface dorinţele.

Era aproape de apusul soarelui, într-o zi de decembrie luminoasă şi rece, când o sanie urca încet unul dintre munţii districtului pe care l-am descris. Pentru acel anotimp, ziua era chiar frumoasă şi numai doi-trei nori pluteau pe un cer albastru-pur, iar culoarea era luminată de reflexele trimise de masa de zăpadă care acoperea pământul. Drumul şerpuia de-a lungul marginei unei prăpăstii, susţinută pe o parte de o fundaţie făcută din butuci stivuiţi unul peste altul, în timp ce o săpătură în muntele din faţă lărgea suficient drumul pentru transporturile normale din acea zi. Dar butucii, săpăturile şi tot ceea ce nu se ridica la câteva picioare deasupra pământului era parcă îngropat sub zăpadă. O simplă potecă, destul de lată numai pentru a-i permite săniei să se deplaseze[2], demarca drumul şi chiar şi

[1] Povestea noastră începe în 1793, la aproape şapte ani după aşezarea primelor colonii care au produs acea schimbare magică în puterea şi condiţia statului despre care am vorbit *(n.a.).*

[2] „Sanie” este cuvântul folosit pe teritoriul Statelor Unite pentru a desemna un „traineau”. Acesta se foloseşte local în vestul Angliei, de unde probabil că l-au împrumutat şi americanii. Dar cei din urmă au făcut distincţie între diferite tipuri de sanie, sania uşoară fiind cea cu

aceasta era cu două picioare sub nivelul restului suprafeţei.

În valea care era cu câteva sute de picioare mai jos, se afla ceea ce în limbajul regiunii era numit luminiş şi amenajările obişnuite ale unei noi aşezări. Acestea chiar se extinseseră în partea de sus a dealului până la punctul în care drumul se scurta şi traversa regiunea mai înaltă de pe vârful muntelui. Dar până şi vârful muntelui era împădurit.

Văzduhul strălucea, de parcă era încărcat cu mii de particule lucioase, iar murgii de rasă care trăgeau trăsura erau acoperiţi aproape de tot cu o haină de promoroacă. Din nările lor aburii ieşeau ca fumul, căci fiecare lucru ce se vedea, ca şi toate prevederile pe care călătorii şi le luaseră dovedeau cât de grea era o iarnă în munţi. Harnaşamentul, de un negru adânc, banal, contrasta cu strălucirea zilei. Era împodobit cu foi şi catarame de bronz care luceau ca aurul în bătaia vremelnică a soarelui, în razele care coborau oblic pe deasupra copacilor. Şeile enorme, bătute în multe cuie şi garnisite cu pânza care servea drept pături pentru umerii cailor, aveau patru turnuleţe pătrate la vârf, prin care hamul puternic ajungea de la botul cailor la mâinile călăreţului. Acesta era un negru de vreo douăzeci de ani. Faţa lui, pe care natura o făcuse de un negru strălucitor, era acum pestriţă de frig, iar ochii mari şi strălucitori se umpluseră de lacrimi. Plătea astfel un tribut pentru puterile pe care aceste regiuni îngheţate i le dădeau unei persoane de origine africană. Totuşi, chipul său fericit mai păstra încă o urmă de bună dispoziţie la gândul căminului şi al focului de Crăciun, cu toate bucuriile şi jocurile de sărbătoare. Sania era una dintre acele mijloace de transport demodate, mari şi confortabile, care ar putea să primească o întreagă familie, dar care acum nu ducea decât două persoane în afară de cel care o conducea. Partea exterioară era de un verde palid, iar interiorul era roşu aprins, culoarea aleasă pentru a transmite ideea de căldură într-un

---

tălpi de metal. Săniile uşoare sunt de asemenea de două feluri - trase de mai mulţi cai sau de un singur cal. Printre acestea din urmă sunt cuterul, cu hulubele aranjate în aşa fel încât să permită să meargă în lateral, sania-pung, care este condusă cu o oişte şi gumperul, care este o sanie construită rudimentar şi folosită în scopuri temporare în noile ţări. Multe dintre săniile americane sunt elegante, cu toate că această modalitate de transport este mai rar folosită din cauza ameliorării climatului ca o consecinţă a defrişărilor de păduri *(n.a.).*

climă mai rece. Piei mari de bivol, împodobite pe margine cu pânză roşie festonată, acopereau partea din spate a săniei, acopereau şi partea de jos şi înfăşurau picioarele călătorilor. Aceştia erau un bărbat de vârstă mijlocie şi o tânără femeie. Primul avea o statură impozantă, dar precauţiile pe care şi le luase împotriva frigului nu lăsau vederii decât o mică parte din corpul său. O haină groasă, împodobită din plin cu blănuri, îl acoperea pe de-a-ntregul, lăsându-i afară doar capul acoperit cu o căciulă din piele de jder, garnisită cu marochin, ale cărui margini puteau fi coborâte la nevoie şi legate cu o panglică neagră sub bărbie, acoperind astfel urechile. Vârful căciulii era împodobit cu coada animalului a cărui piele fusese folosită, iar acest accesoriu cădea pe spate într-un mod graţios chiar la câteva picioare de ceafă. Mai jos de această mască se vedea o parte din faţa frumoasă, masculină şi, în mod special, o pereche de ochi albaştri, expresivi şi mari, care trădau o inteligenţă extraordinară, umor fin şi o mare bunătate. Formele însoţitoarei sale erau ascunse de tot de hainele pe care le purta. De sub pelerina largă cu căptuşeală groasă de flanel, care după mărimea şi linia sa era făcută mau degrabă pentru un bărbat, se zăreau blănuri şi mătăsuri. O glugă mare de mătase neagră, capitonată cu puf, îi ascundea tot capul, lăsând doar o mică deschizătură pentru respiraţie, prin care sclipeau din când în când o pereche de ochi vioi, negru-pană.

Atât tatăl, cât şi fiica, pentru că aceasta era legătura între cei doi călători, erau prea preocupaţi de propriile gânduri pentru a întrerupe cu sunetul vocilor monotonia cu care sania aluneca uşor. Primul se gândea la soţia lui, care îi strânsese la piept această unică fiică atunci când, cu patru ani mai devreme, încuviinţase să se lipsească de compania copilei pentru ca aceasta să se bucure de avantajele unei educaţii pe care oraşul New York nu i-o putea oferi decât în acea perioadă. La câteva luni după aceea, prin moartea soţiei, bărbatul a fost lipsit şi de ultima alinare a singurătăţii sale. Dar, cu toate acestea, îşi iubea destul de mult copila încât să nu o aducă în sălbăticia relativă în care el însuşi locuia, până în momentul în care a găsit de cuviinţă că fiica sa se maturizase îndeajuns. Gândurile fetei erau mai puţin melancolice şi se împleteau cu surpriza plăcută de a vedea noile privelişti pe care i le oferea fiecare turnură a drumului.

Muntele pe care îl străbăteau avea destui pini ale căror

trunchiuri se înălţau şaptezeci-optzeci de picioare lipsite de vreo creangă, înălţime adeseori dublată de coroană. Privirea pătrundea nestingherită prin luminişurile nenumărate, deschise sub copacii înalţi, blocată doar de câteva ridicături de pământ sau de apariţia unui vârf de munte care se înălţa în partea opusă a văii, unde ei se grăbeau acum. Trunchiurile întunecate ale copacilor se ridicau din albul zăpezii în forme regulate până la o înălţime considerabilă, când ramurile lor începeau să trimită ramificaţii acoperite cu un foliaj sumar, dar peren, contrastând melancolic cu toropeala naturii de mai jos. Călătorii nu simţeau vântul, dar pinii se unduiau maiestuos cu plecăciunile cele mai adânci, scoţând sunete monotone, tânguitoare, în consonanţă cu întreaga scenă melancolică.

Sania alunecase ceva drum pe suprafaţa uniformă, iar ochii tinerei trimiteau priviri cercetătoare şi timide în adâncurile pădurii, când se auzi un urlet puternic şi prelung, răsunând sub arcurile lungi ale pădurii ca urletul unei cete numeroase de câini, în clipa în care acest ţipăt a ajuns la urechile bărbatului, el îi strigă negrului:

— Opreşte, Aggy. E bătrânul Hector. Îi recunosc lătratul dintr-o mie. Ciorap-de-Piele şi-a lăsat câinii liberi pe dealuri în ziua asta frumoasă, iar ei şi-au început jocul. Este o urmă de căprioară câţiva metri mai în faţă. Şi acum, Bess, dacă poţi să-ţi aduni curajul pentru a suporta focul de armă, o să fac rost de carne pentru cina de Crăciun.

Negrul se aşeză mai bine şi, cu un rânjet fericit pe figura îngheţată, începu să-şi lovească braţele unul de altul pentru a-şi reface circulaţia degetelor. Bărbatul care vorbea stătea drept iar apoi, aruncând la o parte haina, se îndepărtă de sanie şi se urcă pe un nămete de zăpadă ce a reuşit să-l susţină în ciuda greutăţii sale.

După câteva momente a reuşit să scoată o puşcă de vânătoare cu două ţevi dintr-o grămadă de cufere şi cutii. S-a debarasat de mănuşile groase care îi acoperiseră mâinile şi a rămas cu o pereche de mănuşi de piele cu blană la vârfuri. Şi-a cercetat amorsa şi era gata de a înainta când s-a auzit saltul uşor al unui animal din pădure şi o căprioară frumoasă ţâşni pe potecă, la mică distanţă în faţa lui. Animalul a apărut dintr-o dată, într-un salt incredibil de rapid. Dar călătorul dădu dovadă de prea multe calităţi sportive pentru a se lăsa tulburat. Din

primul moment în care a apărut în faţa lui, a ridicat puşca de vânătoare şi cu un ochi experimentat şi o mână sigură apăsă pe trăgaci. Căprioara se repezi înainte curajoasă şi aparent fără nici o rană. Fără a-şi coborî puşca, călătorul i-a îndreptat gura spre victimă şi trase din nou. Totuşi se pare că nici unul dintre gloanţe nu şi-a făcut efectul.

Toată scenă s-a petrecut cu o rapiditate care a nedumerit-o pe femeie. Se bucura în mod inconştient de scăparea căprioarei, pentru că aceasta mai degrabă ţâşnise ca un meteorit, decât să traverseze drumul în fugă, când deodată un zgomot ascuţit şi rapid i-a lovit urechea, un zgomot foarte diferit de detunăturile pline şi înfundate ale tatălui său, dar totuşi destul de distinct pentru a fi recunoscut ca împuşcăturile unei arme de foc. În acelaşi moment în care a auzit acest zgomot, căprioara a sărit din zăpadă la o mare înălţime în aer şi a urmat o altă descărcare similară primei, iar animalul s-a prăbuşit la pământ, căzând cu capul înainte şi rostogolindu-se pe pământ cu propria velocitate. Ţintaşul nevăzut a scos un strigăt de bucurie şi câţiva oameni au apărut imediat din spatele trunchiurilor a doi pini, unde se plasaseră în mod evident, în aşteptarea căprioarei.

— Ah, Natty, dacă ştiam că eşti la pândă nu aş fi tras, a strigat călătorul apropiindu-se de locul unde era căprioara. A fost urmat de negrul entuziasmat, trăgând şi sania după ei. Dar zgomotul făcut de Hector a fost prea antrenant pentru a nu fi atât de puternic. Deşi nu cred că l-am lovit nici eu.

— Nu, nu, domnule judecător, răspunse vânătorul, cu un chicot stăpânit şi cu înfăţişarea fericită a aceluia care este conştient de superioritatea propriilor îndemânări. V-aţi ars praful numai ca să vă încălziţi nasul în seara asta friguroasă. Chiar credeaţi că o să-i veniţi de hac unei căprioare adulte, cu Hector şi căţeaua pe urmele lui şi numai cu puşca aia de copii în mână? Dar sunt atâţia fazani în mlaştini, iar cocoşarii zboară pe la uşa dumneavoastră, unde s-ar putea să-i hrăniţi cu firimituri şi să-i împuşcaţi de plăcere, în orice zi. Dar dacă vreţi un căprior, sau puţină carne de urs, atunci, domnule judecător, va trebui să luaţi puşca cea lungă, cu flinta unsă, altfel cred că o să risipiţi mai mult praf decât câte stomacuri puteţi să umpleţi.

În timp ce vorbitorul îşi rostea ultimele cuvinte, îşi trase palma peste vârful nasului şi îşi deschise din nou gura enormă cu un fel de râset înfundat.

— Puşca trage bine, Natty şi a mai ucis o căprioară până acum, spuse călătorul, zâmbind bine dispus. O ţeavă a fost încărcată cu alice mari, iar cealaltă era pregătită numai pentru păsări. Sunt două răni – una prin gât şi cealaltă direct prin inimă. Nu e ceva sigur, dar eu i-am făcut una dintre cele două răni.

— Lăsaţi-l pe cel care l-a omorât, spuse vânătorul, sigur pe el. Presupun că va fi mâncat şi spunând aceasta, scoase un cuţit mare dintr-o teacă ataşată la curea sau cingătoare şi tăie gâtul animalului. Dacă sunt două gloanţe în căprioară, vreau să întreb dacă nu s-a tras cu două puşti diferite. În plus, cine a văzut vreodată o rană atât de zdrenţuită de la un calibru mic, ca aici, la gât? Şi trebuie să recunoaşteţi, domnule judecător, că animalul a căzut la ultima împuşcătură, care a fost trimisă de o mână mai adevărată şi mai tânără decât a dumneavoastră sau a mea. Dar, în ceea ce mă priveşte, deşi sunt un om sărac, pot să trăiesc fără vânat. Totuşi, trăiesc într-o ţară liberă şi nu vreau să renunţ la drepturile mele. Deşi, din câte văd eu, în privinţa asta, puterea dictează aici ca şi în ţările vechi. Un aer de nemulţumire posacă a dominat tonul vânătorului de-a lungul întregului său discurs. Totuşi, a crezut că este mai prudent să rostească ultima parte a propoziţiei pe un ton scăzut, astfel încât să nu poată fi auzite decât câteva mormăieli.

— Nu, Natty, răspunse călătorul, cu aceeaşi bună dispoziţie. Mă lupt în numele onoarei. Cu câţiva dolari cumpăr carnea de căprioară. Dar ce mă poate recompensa pentru onoarea pierdută a unei cozi de căprioară la căciula mea? Gândeşte-te, Natty, cum aş triumfa asupra acelui câine batjocoritor, Dick Jones, care a ratat deja de şapte ori în sezonul acesta şi nu a adus decât o bucată de lemn şi câteva veveriţe cenuşii.

— Vânatul e tot mai greu de găsit, cu toate defrişările şi construcţiilor dumneavoastră, spuse bătrânul vânător, cu un fel de resemnare forţată. Era o vreme când împuşcam treisprezece căprioare, fără să număr fazanii de la uşa colibei mele. Cât despre carnea de urs, dacă voiam şuncă sau aşa ceva, trebuia doar să pândesc noaptea şi să împuşc unul în lumina lunii, în trosnetul lemnelor şi fără a fi în pericol de a adormi, pentru că urletul lupilor îmi ţinea ochii deschişi. Uite-l pe bătrânul Hector, spuse mângâind afectuos un câine mare cu pete negre şi galbene, cu burta şi picioarele albe, care venise după miros, însoţit de căţeaua de care pomenise. Vezi unde l-au muşcat lupii

de gât în noaptea în care i-am alungat de lângă vânatul care se afuma deasupra şemineului? Câinele acesta e mai de încredere decât un creştin, pentru că nu uită niciodată un prieten şi iubeşte mâna care îi dă pâine.

Era ceva ciudat în felul de a fi al vânătorului care i-a atras atenţia tinerei femei. Ea îi cercetase îndeaproape şi cu mult interes atât înfăţişarea cât şi accesoriile, din momentul în care l-a văzut. Era înalt şi atât de slab, încât părea să aibă mai mult de 1,80 m, înălţimea reală a acestuia. Peste părul lins, de culoarea nisipului purta o căciulă din blană de vulpe, cu forma asemănătoare celei pe care am descris-o, deşi mult inferioară ca finisare sau ornamente. Faţa lui era slabă, aproape de atrofiere. Dar nu avea nici un semnalment de boală, din contră, părea să aibă o sănătate robustă, rezistentă. Frigul şi expunerile la soare îi conferiseră o nuanţă uniformă de roşu. Ochii cenuşii priveau de sub o pereche de sprâncene zburlite, care atârnau deasupra lor cu fire lungi, gri amestecate cu nuanţele lor naturale. Gâtul slab era gol şi avea aceeaşi culoare arsă cu faţa. O parte din gulerul unei cămăşi în carouri, tipic ţărănească, se vedea deasupra paltonului pe care îl purta. Avea un fel de haină din piele de căprioară, tăbăcită, cu blana încă pe ea, încinsă pe trupul deşirat cu o cingătoare de camgarn colorat. În picioare purta nişte mocasini din piele de căprioară, împodobiţi cu ţepii unui porc spinos, după obiceiul indienilor, iar picioarele erau acoperite cu nişte carâmbi din acelaşi material ca mocasinii, prinşi deasupra genunchilor de pantalonii ponosiţi din piele de căprioară, ceea ce îi câştigase printre colonişti porecla de Ciorap-de-Piele. Aruncase peste umăr o curea din piele de căprioară, de care atârna un corn imens de bou, zgâriat foarte uşor pentru a da de praful din interior. Partea mai lată fusese fixată cu ingeniozitate cu un capăt de lemn, iar cealaltă era astupată bine cu un dop mic. În partea din faţă atârna o raniţă de piele, din care, aşa cum spusese la urmă, scoase o măsură mică şi, umplând-o cu praf, îşi reîncărcă flinta. Aşezată cu patul pe zăpadă, arma aproape că îi atingea căciula din piele de vulpe.

În timpul acesta, călătorul cercetase cu atenţie rănile şi acum, fără să ţină seamă de proasta dispoziţie a vânătorului, exclamă:

— Aş stabili cu plăcere un privilegiu, Natty, în onoarea acestei capturi. Şi dacă împuşcătura din gât ar fi a mea, mi-ar fi de ajuns, pentru că lovitura din inimă a fost inutilă – ceea ce noi

numim exces de zel, Ciorap-de-Piele.

— Poţi să-i spui cum vrei, domnule judecător, spuse vânătorul, aruncându-şi arma peste braţul stâng şi deschizând o cutie de alamă. Scoase de acolo o bucată mică de piele plină de grăsime cu care înfăşură o lingură şi cu toată puterea sa împinse praful, continuând să forţeze în timp de vorbea. E mult mai uşor să vorbeşti decât să împuşti o căprioară primăvara. Dar animalul a murit de o mână mai tânără decât a ta sau a mea, după cum am spus mai devreme.

— Ce spui, prietene, strigă călătorul, întorcându-se glumeţ către însoţitorul lui Natty. Să dăm cu banul pentru onoare, iar dacă pierzi, poţi să păstrezi argintul ăsta. Ce zici, prietene?

— Zic că eu am ucis căprioara, spuse tânărul puţin arogant, sprijinindu-se de o altă flintă lungă, asemănătoare cu cea a lui Natty.

— Sunt doi contra unul, într-adevăr, spuse judecătorul zâmbind. Dacă sunt mai multe voturi împotrivă, se respinge apelul, cum spunem noi la tribunal. Să-l luăm pe Aggy de exemplu: el nu poate vota pentru că este sclav, iar Bess este minoră. Aşa că trebuie să mă descurc singur. Dar o să-mi trimiţi vânatul şi, deşi cele două gloanţe sunt în el, o să fac o poveste pe cinste din moartea lui.

— Carnea nu este a mea ca s-o pot vinde, spuse Ciorap-de-Piele, adoptând puţin din semeţia însoţitorului său. Eu unul ştiu că animalele pot să meargă zile întregi cu împuşcături în gât şi nu fac parte dintre cei care nu respectă drepturile celorlalţi.

— Lupţi cu tenacitate pentru drepturile tale în seara asta friguroasă, Natty, răspunse judecătorul cu o bună dispoziţie de neînvins. Dar tu ce spui, tinere, trei dolari pot cumpăra căprioara asta?

— Înainte de toate, să ne stabilim drepturile, ca să fim amândoi mulţumiţi, spuse tânărul cu hotărâre, dar respectuos, iar felul în care pronunţa cuvintele şi limbajul erau evident superioare felului în care arăta. Cu câte gloanţe ţi-ai încărcat puşca?

— Cu cinci, spuse judecătorul, puţin surprins de schimbarea de atitudine a celuilalt. Nu sunt de ajuns pentru a omorî o căprioară ca asta?

— Se poate, dar, spuse, apropiindu-se de copacul din spatele căruia apăruse mai devreme, dar ştiţi domnule, aţi tras în

direcţia aceasta. Uitaţi cele patru gloanţe din copac.

Judecătorul cercetă urmele proaspete din scoarţa pinului şi, scuturând din cap, spuse râzând:

— Îţi construieşti singur cazul împotriva ta, tinere avocat. Unde este cel de-al cincilea glonţ?

— Aici, răspunse tânărul, aruncând haina pe care o purta şi lăsând să se vadă o gaură în hainele de dedesubt, din care se scurgeau picături mari de sânge.

— Doamne, Doamne, exclamă judecătorul îngrozit. Am făcut atâta caz pentru un nimic, iar un seamăn al meu suferea de mâna mea fără să crâcnească? Dar grăbeşte-te, repede, urcă în sania mea, nu mai este decât o milă până în sat, unde putem primi ajutor medical. Eu voi suporta întreaga cheltuială şi vei locui cu mine până te vei vindeca, ba nu, pentru totdeauna.

— Îţi mulţumesc pentru bunele intenţii, dar trebuie să-ţi refuz oferta. Am un prieten care ar suferi dacă ar auzi că sunt rănit şi sunt departe de el. Rana este uşoară, iar glonţul a trecut pe lângă oase. Dar cred, domnule, că acum îmi veţi recunoaşte drepturile asupra vânatului.

— Să recunosc? răspunse agitat judecătorul. Îţi acord şi dreptul de a împuşca urşi sau căprioare sau orice vrei tu în pădurile mele, pentru totdeauna. Ciorap-de-Piele este singurul căruia i-am mai acordat un asemenea privilegiu. Şi va veni o vreme când asta va însemna ceva. Dar îţi cumpăr căprioara, bancnota asta cred că e de ajuns, atât pentru împuşcătura ta, cât şi pentru a mea.

Bătrânul vânător îşi luă un aer de semeţie în timpul acestei discuţii, dar aşteptă până când celălalt termină de vorbit.

— Sunt destui oameni care pot spune că dreptul lui Nathaniel Bumppo de a vâna pe aceste dealuri este mai vechi decât dreptul lui Marmaduke Temple de a-i interzice s-o facă, spuse el. Dar dacă există vreo lege – deşi cine a auzit de o lege care să le interzică oamenilor să vâneze căprioare acolo unde au chef – dar dacă există vreo lege, ar trebui să le interzică oamenilor să folosească arme de foc. Nu se ştie unde o să zboare capul de pe corp atunci când se apasă trăgaciul unei arme periculoase.

Fără a urmări monologul lui Natty, tânărul îşi plecă în tăcere capul la oferirea bancnotei şi răspunse:

— Iertaţi-mă, îmi trebuie vânatul.

— Dar cu asta poţi cumpăra multe căprioare, spuse

judecătorul, ia-i, te rog mult. Şi apoi adăugă în şoaptă: este o sută de dolari.

Doar pentru un moment tânărul păru să ezite şi apoi, căpătând o culoarea mai aprinsă decât roşeaţa pe care frigul i-o pusese în obraji, ca şi cum s-ar fi ruşinat pentru propria slăbiciune, refuză din nou oferta.

În acest timp, femeia se ridică şi, în ciuda frigului, aruncă din spate pelerina care îi ascundea trăsăturile şi rosti, cu multă seriozitate.

— În mod sigur, tinere domn, nu doriţi să-i pricinuiţi tatălui meu atâta durere obligându-l să părăsească în această sălbăticie un seamăn rănit de propria sa mână. Vă implor să mergeţi cu noi şi să primiţi ajutor medical.

Dacă rana a devenit mai dureroasă, sau era ceva irezistibil în vocea şi felul de a vorbi al celei care pleda atât de onest în favoarea sentimentelor tatălui ei, nu ştim. Dar apelul ei a slăbit rezistenţa tânărului şi el părea să se îndoiască, de parcă s-ar fi împotrivit să se conformeze, dar nici nu dorea să-i refuze oferta. Judecătorul, pentru că dacă aceasta îi era profesia, aşa trebuie să-l numim, asistă fără interes la lupta vădită între sentimentele contradictorii ale tânărului. Şi înaintând, îl luă uşor de mână şi îl trase încet spre sanie, îndemnându-l să urce.

— Cel mai apropiat ajutor este Templeton, spuse el, iar cabana lui Nat este la trei mile depărtare. Vino, vino, tânărul meu prieten, mergi cu noi şi lasă-l pe noul doctor să se uite la umărul acesta al tău. Natty îi va duce veşti despre starea ta prietenului tău şi, dacă doreşti, te poţi reîntoarce acasă de dimineaţă.

Tânărul reuşi să-şi tragă mâna din strânsoarea caldă a judecătorului, dar continua să privească faţa tinerei care înfrunta încă frigul cu trăsăturile sale delicate, sprijinind astfel în mod elocvent cerinţa tatălui. Ciorap-de-Piele stătea în tot acest timp sprijinit de puşca sa lungă, cu capul puţin întors într-o parte, ca adâncit în gânduri inteligente. Apoi, aparent satisfăcut de rezultatele meditaţiilor sale, îndepărtând îndoielile care îl frământau, a rupt tăcerea:

— Poate ar fi mai bine să pleci până la urmă, tinere, pentru că dacă glonţul este sub piele, mâna mea este prea bătrână pentru a tăia în carne de om, aşa cum făcea odată. Deşi acum vreo şaizeci de ani, în timp de război, pe vremea lui Sir William, am

mers şaptezeci de mile singur într-o sălbăticie înfiorătoare, cu un glonţ de puşcă în coapsă, pe care mi l-am scos mai târziu cu propriul briceag. Bătrânul indian John ştie bine timpurile. L-am întâlnit într-un grup de oameni din Delaware, pe urmele indienilor Iroquois care trecuseră pe acolo şi luaseră cinci scalpuri ale indienilor Schoharie. L-am lăsat atunci o urmă pe pielea roşie, pe care garantez că o va lua cu sine în mormânt. Pe când încerca să scape din ambuscadă, l-am ochit în posterior, scuzaţi-mi, domnişoară, expresia şi i-am tras trei alice mari în pielea lui golaşă. S-au înfipt aşa de bine, că ai putea să întinzi o femeie pe ele. Aici Natty îşi întinse gâtul lung şi îşi îndreptă corpul. Deschise totodată gura şi lăsă să se vadă un singur colţ de os galben, în timp ce ochii, faţa şi chiar întregul trup păreau să râdă, deşi nu scotea nici un sunet, cu excepţia unui sâsâit grav, datorat tremurului cu care trăgea aer în piept. Îmi pierdusem gloanţele în timp ce traversam Oneida şi a trebuit să folosesc alicele mari. Dar carabina nu mă dezamăgea niciodată şi nu trăgea ca arma ta cu două ţevi, care nu e prea bună la vânătoare, domnule judecător.

Scuzele lui Natty faţă de delicateţea tinerei erau inutile, pentru că, în timp ce el vorbea, ea îl ajuta pe tatăl ei să mute câteva bagaje şi nu-l auzi. Deşi nu avea un motiv întemeiat pentru a ezita, tânărul s-a lăsat convins să intre în sanie, neputând să reziste solicitudinii binevoitoare a călătorilor. Negrul, cu ajutorul stăpânului său, aruncă animalul peste bagaje şi, după ce intrară amândoi în sanie, judecătorul îl invită pe vânător să intre şi el.

— Nu, nu, spuse bătrânul, scuturându-şi capul. Am treabă acasă în Ajunul Crăciunului. Duceţi-vă cu băiatul şi puneţi-l pe doctorul vostru să se uite la umăr. Deşi, dacă nu face decât să scoată glonţul, am eu nişte ierburi care i-ar vindeca rana mai repede decât unguentele lui străine.

Se întoarse şi era gata să plece când, amintindu-şi imediat ceva, se întoarse iarăşi către grup şi adăugă:

— Dacă îl vedeţi pe Indianul John la poalele lacului, aţi face mai bine să-l luaţi cu voi, ca să-l ajute pe doctor. Pentru că, aşa bătrân cum este, se descurcă bine când vine vorba de răni şi vânătăi şi e foarte posibil să-ţi vindece durerile cu ierburile lui înainte de Crăciun.

— Staţi, staţi, strigă tânărul, prinzându-l pe negru de mână

când acesta se pregătea să pornească sania. Natty, nu trebuie să spui nimic despre rană sau despre locul unde mă duc. Să nu uiţi asta, Natty, dacă ţii la mine.

— Ai încredere în Ciorap-de-Piele, răspunse vânătorul cu înţeles. El n-a trăit cincizeci de ani în sălbăticie fără să înveţe de la sălbatici cum să-şi ţină gura. Ai încredere în mine, băiete şi aminteşte-ţi de Indianul John.

— Şi Natty, spuse tânărul înflăcărat, încă ţinându-l pe negru de braţ. O să scot glonţul doar şi o să-ţi aduc în seara asta un sfert de căprioară pentru cina de Crăciun.

L-a întrerupt vânătorul care, ridicându-şi degetul, ceru cu un gest semnificativ tăcere. Apoi merse de-a lungul marginii drumului cu ochii fixaţi ferm pe crengile unui pin. Când ajunse în poziţia în care dorea se opri şi, ridicându-şi arma, îşi împinse un picior în spate şi întinzând braţul drept cât putu de mult de-a lungul ţevii de puşcă, îi ridică încet gura pe linia trunchiului drept al unui copac. Ochii celor din sanie au precedat, cum era normal, mişcarea puştii şi au descoperit imediat ţinta lui Natty. Pe o crenguţă uscată a pinului, întinsă orizontal la şaptezeci de picioare deasupra pământului, chiar sub ramurile verzi ale copacului, stătea o pasăre, care în limbajul popular al regiunii era numită de toată lumea fazan sau potârniche de munte. Ca mărime, era puţin mai mică decât o pasăre de curte. Lătratul câinilor şi discuţiile care avuseseră loc la rădăcina copacului pe care stătea cocoţată o alarmaseră şi acum se trăsese lângă trunchiul pinului, cu capul şi gâtul atât de întinse, de parcă ar fi vrut să formeze o linie dreaptă cu picioarele. Imediat ce puşca a fost îndreptată către victimă, Natty apăsă pe trăgaci şi potârnichea căzu de la înălţime cu o viteză care o îngropă în zăpadă.

— Culcat, banditule, exclamă Ciorap-de-Piele, scuturând din ţeava armei către Hector când acesta sări către poalele copacului. Întinde-te, ţi-am spus. Câinele a ascultat, iar Natty se grăbi să-şi reîncarce puşca cu cea mai mare precizie.

Când termină, îşi ridică vânatul lipsit de cap şi, arătându-l grupului, strigă:

— Iată o bucăţică gustoasă pentru Crăciunul unui bătrân. Lasă vânatul, băiete şi nu uita de Indianul John, ierburile lui sunt mai bune decât toate unguentele importate. Uite, domnule judecător, spuse el arătând din nou pasărea, crezi că o armă ca a

dumneavoastră ar putea vâna o pasăre fără să-i ciufulească o pană?

Bătrânul scoase iarăşi unul dintre râsetele sale remarcabile care îi trădă exultarea, voioşia şi ironia şi, scuturând din cap, se întoarse cu puşca spre o potecă şi plecă în pădure, fără a merge foarte repede. Cu fiecare mişcare îşi cobora corpul câţiva inci, genunchii săi înclinându-se spre interior. În timp ce sania cotea pe drum, tânărul îl căută cu ochii pe bătrânul său prieten şi văzu că trunchiurile copacilor îl ascundeau aproape de tot, în timp ce câinii îl urmau în tăcere, adulmecând din când în când urma căprioarei şi parcă ştiau din instinct că acum nu le mai folosea la nimic. Sania coti din nou, iar Ciorap-de-Piele dispăru din vedere.

Capitolul II.

„Toate locurile scrutate de un ochi divin
Sunt pentru un înţelept porturi şi raiuri de fericire.
Nu te gândi că regele te-a alungat pe tine,
Gândeşte-te că tu l-ai alungat pe rege.”

Richard al II-lea.

Un strămoş al lui Marmaduke Temple a venit cu vreo sută douăzeci de ani înainte de începutul poveştii noastre, în colonia Pennsylvania, prietenă şi purtătoare a aceleiaşi religii ca şi ocrotitorul său. Bătrânul Marmaduke, pentru care acesta era un fel de apelativ al întregului neam, a adus cu el la acel refugiu al persecutaţilor destule lucruri bune ale acestei vieţi. El a devenit stăpânul a mii de acri de teritoriu nelocuit şi binefăcătorul multor obidiţi. A fost respectat pentru mila pe care o arăta faţă de ceilalţi şi nu era considerat mărginit. Asociaţii săi i-au conferit multe răspunderi politice şi a murit înainte de a şti cât de sărac era în realitate. A fost ghinionul lui de a duce soarta celor care au adus averi în noile aşezăminte ale coloniilor din mijloc.

Un imigrant în aceste provincii era judecat după numărul de servitori albi sau slugi pe care le avea şi după natura poziţiilor sociale pe care le deţinea. Strămoşul judecătorului nostru s-a ghidat după aceste reguli şi astfel a ajuns a fi considerat un bărbat de vază.

Totuşi, în prezent oamenii au o oarecare curiozitate de a căuta în documentele sumare ale acelei epoci timpurii, pentru a observa cum treptele scării sociale erau mai uşor de urcat şi aceasta avea loc în mod inevitabil, în cazul stăpânilor peste cei mai săraci, pe de o parte şi pentru servitorii bogăţiei, pe de altă parte. Obişnuiţi cu bogăţia şi incapabili de a face faţă luptelor unei societăţi timpurii, imigrantul bogat îşi putea menţine cu greu rangul, datorită superiorităţii sale şi a calităţilor personale. Dar, în momentul în care murea, descendenţii săi indolenţi şi mai puţin educaţi erau nevoiţi să cedeze în faţa unei clase ale cărei

energii active şi eforturi erau stimulate de nevoi. Aceasta este evoluţia normală a lucrurilor, chiar şi în starea actuală a Uniunii, dar, în mod bizar, a reprezentat un noroc pentru cele două extreme ale societăţii din coloniile liniştite şi inactive ale Pennsylvaniei şi New-Jersey-ului.

Urmaşii lui Marmaduke nu au scăpat sorţii celor care depind mai mult de posesiunile ereditare decât de propriile forţe. La cea de-a treia generaţie coborâseră deja la un nivel la care cu greu se putea ajunge ca cinste, intelect şi luciditate, în această ţară binecuvântată. Aceeaşi mândrie familială care îi ajutase în decăderea lor prin indolenţă, îi stimula acum să se străduiască pentru a se ridica din nou. Atitudinea bolnăvicioasă care îi caracteriza în trecut a fost înlocuită de dorinţa sănătoasă şi activă de a emula şi de chiar de a atinge cumva condiţia şi bogăţia înaintaşilor lor. Primul care a început să urce din nou pe scara socială a fost tatăl cunoştinţei noastre, judecătorul. Nu ar fi reuşit însă o asemenea performanţă dacă nu ar fi fost ajutat şi de căsătoria sa, care i-a oferit mijloacele de a-şi educa unicul fiu într-o manieră superioară celei pe care i-o promiteau banalele şcoli de stat din Pennsylvania. Acestea fuseseră frecventate în mod obişnuit în cazul a două sau trei generaţii precedente în familie.

La şcoala unde mergea graţie prosperităţii renăscute a tatălui său, tânărul Marmaduke s-a împrietenit cu un tânăr de o vârstă cu el. Aceasta a fost o relaţie binefăcătoare pentru judecătorul nostru, care i-a pavat drumul către o mare parte din ascensiunea de care a avut parte.

Edward Effingham nu numai că era fabulos de bogat, dar avea şi legături importante la înalta curte. Făcea parte din una dintre puţinele familii din colonii pentru care urmărirea unor interese comerciale era considerată o degradare şi care nu a părăsit niciodată intimitatea existenţei lor domestice decât pentru a prezida consiliile coloniale sau pentru a lupta cu braţele în favoarea lor. Aceasta din urmă a fost, încă din tinereţea sa, unica ocupaţie a tatălui lui Edward. Acum şaizeci de ani, mai mult decât azi, rangurile militare sub coroana Marii Britanii erau dobândite după o perioadă mai îndelungată de stagiu şi servicii mai dificile. Anii îndelungaţi ai gradelor inferioare treceau fără ca soldaţii să crâcnească. Iar acei soldaţi care staţionau în colonii simţeau, atunci când primeau comanda unei companii, că aveau

dreptul de a primi cel mai înalt respect din partea paşnicilor ocupanţi ai acelui pământ. Oricare dintre cititorii noştri care are ocazia de a traversa Niagara poate observa nu numai aroganţa, dar şi stima reală de care se bucură în această regiune polară a razelor de soare regale, până şi cel mai umil dintre reprezentanţii coroanei. Atât de respectaţi erau militarii în aceste State şi aceasta nu cu mult timp în urmă. Acum, din fericire, acolo nu mai există nici un simbol al războiului decât la cererea liberă şi insensibilă a poporului său. Deci, atunci când tatăl prietenului lui Marmaduke se retrase după patruzeci de ani de serviciu militar, cu rangul de maior, deţinând în universul său domestic o superioritate absolută, el a devenit un om adânc stimat în colonia sa natală, New York. Servise cu abnegaţie şi curaj şi, după obiceiul provinciilor, îi fusese acordat nu numai respect, ci şi dreptul de a trasa comenzi mult superioare celor pe care le-ar fi meritat conform rangului său. Când maiorul Effingham a cedat sub presiunile vârstei, s-a retras cu demnitate, refuzând jumătatea de soldă sau orice altă compensaţie pentru servicii pe care simţea că nu mai poate să le îndeplinească.

Ministerul i-a propus câteva oficii civile, care aduceau atât onoruri, cât şi profit, dar el le-a refuzat pe toate cu aceeaşi independenţă şi loialitate de cavaler care îl caracterizase întreaga viaţă. Veteranul a lăsat ca aceste mostre de dezinteres patriotic să fie urmate de o alta, de această dată de natură particulară, care, oricât de puţin s-ar fi acordat cu prudenţa, era în perfectă conformitate cu integritatea simplă a propriilor sale vederi.

Prietenul lui Marmaduke era unicul său fiu, iar în ziua în care acesta se căsători cu o tânără pe care bătrânul o agrea, maiorul i-a încredinţat toată averea lui, care cuprindea fonduri de bani, un oraş şi un sat, câteva ferme valoroase în părţile tradiţionale ale coloniei şi mari întinderi de pământ sălbatic în părţile cele mai noi. Întreţinerea maiorului în viitor rămânea astfel o decizie care depindea de pietatea fiului său. Maiorul Effingham, refuzând ofertele ministerului britanic, s-a supus suspiciunii de a fi fost atins de senilitate de către toţi cei care se îngrămădesc pe străzi pentru a-i curta pe cei sus-puşi, chiar şi în cele mai îndepărtate colţuri ale imperiului. Dar atunci când, de bună voie a renunţat la imensa lui bogăţie, restul comunităţii a ajuns de asemenea la concluzia că bătrânul îşi trăia cea de-a doua copilărie. Aşa se

poate explica faptul că importanţa lui începea să scadă în ochii celorlalţi, iar dacă intenţionase să se refugieze în propria intimitate, bătrânul obţinu de îndată indulgenţa celorlalţi pentru dorinţele lui. Orice ar fi crezut oamenii despre ceea ce făcuse maiorul, pentru el şi pentru fiul său nu era decât un dar firesc al unui tată care nu se mai poate bucura de anumite beneficii şi totodată nu mai poate aduce nimic bun către un fiu care fusese format atât de natură, cât şi de educaţie pentru a le face pe amândouă. Tânărul Effingham nu avu nici o obiecţie faţă de consistenţa donaţiei, pentru că, deşi simţea că tatăl său deţinea controlul moral asupra acţiunilor sale, acesta se elibera de o povară obositoare. Aveau o încredere atât de mare unul în celălalt, încât pentru ei a fost ca şi când ar muta bani dintr-un buzunar în altul.

Primul lucru pe care l-a făcut tânărul pentru a sărbători intrarea în posesia averii a fost acela de a-l căuta pe vechiul său prieten cu intenţia de a-i oferi orice ajutor care acum îi era în putere să i-l ofere.

Oferta a fost tentantă pentru tânărul din Pennsylvania, mai ales acum, după moartea tatălui său şi împărţirea micii averi pe care acesta o lăsase. Şi-a evaluat propriile puteri şi totodată a observat nu numai părţile bune, dar şi metehnele prietenului său. Effingham era, prin natura sa, indolent, încrezător şi uneori impetuos şi indiscret. Marmaduke, pe de altă parte, era consecvent, pătrunzător, activ şi plin de iniţiativă. Deci, pentru cel din urmă, ajutorul, sau mai degrabă. Asocierea care i se oferea părea să fie un avantaj reciproc. A fost acceptată cu bucurie, iar condiţiile au fost stabilite imediat. Cei doi au pus bazele unei case de comerţ în metropola Pennsylvania, folosindu-se de una dintre proprietăţile personale ale domnului Effingham. Aceasta, în întregime, sau aproape toată, i-a fost încredinţată spre posesiune lui Temple care era în aparenţă singurul proprietar al concernului, în timp ce, în secret, celălalt avea dreptul la jumătate din profit. Această legătură a fost deci păstrată în secret din două motive, unul din ele fiind mărturisit lui Marmaduke, ca dovadă a sincerităţii relaţiei lor. Celălalt a continuat să se ascundă în spatele prietenului său. Era pur şi simplu mândrie. Pentru descendentul unei întregi linii de militari, comerţul părea un obiectiv degradant, chiar dacă era practicat într-o manieră indirectă. Exista totuşi un alt obstacol de neînvins:

prejudecăţile tatălui său.

Am menţionat deja faptul că Maiorul Effingham servise ca soldat cu o bună reputaţie. La un moment dat, în timp ce deţinea un post de comandă pe frontiera de vest a Pennsylvaniei împotriva unei legiuni de francezi şi indieni, nu numai gloria, dar şi siguranţa sa şi a trupelor sale au fost puse în pericol de politica pacifistă a coloniei. Pentru un soldat aceasta era o ofensă de neiertat. El lupta în apărarea lor, ştia că principiile blânde ale acestei naţiuni de creştini practici ar fi dispreţuite de duşmanii lor subtili şi răuvoitori. Pentru el, rana era cu atât mai puternică cu cât îşi dădea seama că motivul mărturisit al coloniştilor de a-şi reţine întăriturile trebuia doar să-i pună în pericol comanda, fără a se dori menţinerea păcii. Soldatul a reuşit, după un conflict disperat, să scape împreună cu o mână de oameni de duşmanul ucigaş. Dar nu i-a iertat niciodată pe oamenii care l-au expus pericolului şi l-au lăsat să-l înfrunte singur. Degeaba i se spunea că aceştia nu fuseseră un factor de influenţă în repartizarea lui la frontieră. Era, în mod evident, în beneficiul lor ca el să fie acolo şi era o adevărată „datorie sacră”, aşa cum spunea mereu Maiorul, pentru ei „era o datorie sacră să-l sprijine”.

Bătrânul soldat nu fusese niciodată un admirator al disciplinei pacifiste a lui Fox. Disciplina corpului şi a minţii le conferise perfecţiune fizică. Ochiul veteranului putea să scruteze corpurile atletice şi bine proporţionate ale coloniştilor, cu o privire care spunea totul despre dispreţul pe care li-l purta pentru imbecilitatea lor morală. Era, de asemenea, adeptul expresiei conform căreia acolo unde există prea mult ceremonial religios, nu există şi substanţă. Nu este de datoria noastră să explicăm ce este sau ce ar trebui să fie substanţa creştinătăţii, ci doar să redăm aici opiniile Maiorului Effingham.

Cunoscând sentimentele tatălui său faţă de aceşti oameni, nu era de mirare că fiul ezita să-şi mărturisească legătura, ba chiar faptul că depindea de integritatea unui quaker.

Am mai spus că Marmaduke îşi avea originea în contemporanii şi prietenii lui Penn. Tatăl său se căsătorise în afara bisericii căreia îi aparţinea şi a pierdut în acest fel câteva dintre privilegiile la care ar fi avut dreptul prin descendenţă. Dar, pentru că Marmaduke fusese educat într-o colonie şi religie în care până şi cele mai obişnuite întrevederi ale prietenilor erau normate de religie, obiceiurile şi limbajul său erau marcate într-o

oarecare măsură de aceste ciudăţenii. Este adevărat că, prin căsătoria sa, la o dată ulterioară, cu o doamnă care nu numai că era în afara bisericii, dar nu fusese influenţată deloc de această sectă religioasă, obiceiurile sale au mai slăbit. Totuşi, le-a mai păstrat într-o anumită măsură până în clipa morţii, iar atunci când era agitat sau interesat de ceva, vorbea întotdeauna în limbajul tinereţii. Dar deja ne anticipăm povestea.

Când Marmaduke a devenit pentru prima dată partenerul tânărului Effingham, avea înfăţişarea unui adevărat quaker. Pentru fiu ar fi fost o încercare prea periculoasă să pună la încercare prejudecăţile tatălui legate de acest subiect. Prietenia a rămas din această cauză un secret pentru toţi, cu excepţia celor care erau direct interesaţi de ea.

Câţiva ani, Marmaduke a condus operaţiunile comerciale ale casei cu o prudenţă şi inteligenţă care au garantat profituri generoase. S-a căsătorit cu doamna de care am vorbit, care era mama Elizabethei, iar vizitele prietenului său erau tot mai frecvente. Pe măsură ce avantajele dezvăluirii prieteniei deveneau evidente pentru domnul Effingham, perspectivele acesteia deveneau tot mai clare, dar a fost împiedicată de problemele care au precedat Revoluţia, ce căpătaseră deja dimensiuni alarmante.

Educat în spiritul celei mai desăvârşite loialităţi, domnul Effingham susţinuse cu căldură, încă de la începutul disputelor dintre colonişti şi coroană, ceea ce el afirma că sunt doar prerogativele prinţului său. Pe de altă parte, mintea limpede a lui Temple adoptase cu fermitate cauza poporului. Amândoi erau influenţaţi de primele convingeri, din moment ce fiul soldatului dedicat şi curajos se pleca în faţa voinţei suveranului său, iar descendentul urmaşilor persecutaţi ai lui Penn privea cu amărăciune greşelile nemeritate care fuseseră puse în seama strămoşilor săi.

Diferenţa de opinii fusese multă vreme subiect pentru disputele amicale dintre ei. Însă în ultima perioadă, competiţia devenea prea importantă pentru a mai face loc unor discuţii triviale, în cazul lui Marmaduke, a cărui minte ascuţită prinsese deja primele indicii ale evenimentelor care erau de-abia în fază incipientă. Scânteile disensiunii au dat naştere imediat unei flăcări puternice, iar coloniile, sau STATELE, aşa cum s-au declarat imediat, au devenit scena conflictelor şi băilor de sânge

de-a lungul mai multor ani de zile.

Cu puţin înainte de bătălia de la Lexington, domnul Effingham, deja rămas văduv, i-a transmis lui Marmaduke toate bunurile şi documentele sale de valoare pentru a le păstra în siguranţă şi a părăsit colonia fără tatăl său. Totuşi, când războiul de-abia începuse cu adevărat, el a reapărut în New York purtând uniforma regelui său. Şi, la puţin timp după aceea, a mers pe câmpul de luptă, comandând o armată provincială, între timp, Marmaduke se dedicase total cauzei rebeliunii, aşa cum i se spunea pe atunci. Bineînţeles, orice legătură între prieteni a fost tăiată, lucru nedorit de colonelul Effingham şi care, din partea lui Marmaduke, era doar o rezervare prudentă. Cel din urmă a fost nevoit să plece curând din capitala Philadelphia, dar fusese destul de precaut cât să se asigure că averile sale sunt în siguranţă faţă de forţele regale, inclusiv documentele prietenului său. A continuat să-şi servească ţara în lupte, în câteva însărcinări civile, întotdeauna cu demnitate şi eficacitate. În timp ce se achita de sarcinile sale cu încredere şi fidelitate, Marmaduke nu şi-a abandonat niciodată interesele. Atunci când domeniile partizanilor coroanei au fost confiscate şi vândute la licitaţie, a apărut la New York şi a cumpărat nenumărate obiecte la preţuri foarte mici. Este adevărat că Marmaduke, cumpărând proprietăţi care fuseseră luate cu forţa de la alţii, a devenit greu tolerat în religia sa, fiind pedepsit printr-un blam de secta care, deşi nu-şi obliga membrii la o prezenţă constantă la întrunirile marii sale familii, în acelaşi timp, nu dorea nici să-şi abandoneze oamenii în totalitate restului lumii. Dar fie succesul lui, fie mulţimea greşelilor lumeşti a şters curând această pată uşoară a caracterului său. Şi, deşi mai erau câţiva care, nemulţumiţi de averile personale, sau conştienţi de propriile defecte, făceau aluzii la brusca prosperitate a bogatului quaker, totuşi, serviciile sale, sau poate averea au alungat amintirea acestor bănuieli vagi din mintea oamenilor. Când războiul s-a terminat şi independenţa statelor a fost recunoscută, domnul Temple şi-a întors atenţia de la tranzacţiile comerciale, care erau atunci mai degrabă nesigure şi fluctuante, către amenajarea întinderilor mari de pământ pe care le achiziţionase. Ajutat de o avere considerabilă şi condus de mintea puternică şi practică pe care o avea, proiectele sale i-au adus o prosperitate pe care clima sau asperitatea regiunii părea să nu o permită în mod normal.

Proprietăţile sale s-au înmulţit de zece ori şi era deja considerat unul dintre cetăţenii cei mai bogaţi şi importanţi. Nu avea decât un singur moştenitor pentru aceste bogăţii, fiica pe care am prezentat-o cititorului şi pe care acum o aducea de la studii pentru a conduce gospodăria care aşteptase prea multă vreme o stăpână.

Când districtul în care îşi avea domeniile a devenit destul de populat pentru a fi transformat în comitat, domnul Temple a fost ales, conform obiceiului noilor colonii, să ocupe cea mai înaltă poziţie judecătorească. Poate că un membru al familiei Temple ar zâmbi auzind aceste lucruri, dar în afară de scuza necesităţii, orice talent sau experienţă presupune un anumit grad de demnitate care este de ajuns în cazul oricărei poziţii pentru a-l proteja pe deţinătorul acesteia. Iar Marmaduke, care era înzestrat cu o minte mai clară decât judecătorul Regelui Charles, hu numai că dădea judecăţi corecte, dar oferea în general un motiv foarte bun pentru acestea. În orice împrejurare, aceasta era rânduiala pentru această ţară şi pentru vremurile de atunci. Iar judecătorul Temple, departe de a fi printre cei din urmă dintre judecătorii săi contemporani din noile comitate, se considera primul dintre judecători şi avea recunoaşterea generală a celorlalţi pentru aceasta.

Vom încheia aici această scurtă prezentare a istoriei şi caracterului unora dintre personajele noastre, lăsându-le de acum să se comporte şi să vorbească singure.

Capitolul III.

„Tot ceea ce vezi este creaţia naturii,
Şi stâncile de colo acoperit-n muşchi,
Ca turnuri de castel din timpuri vechi,
Aceste trunchiuri obosite, care-n furtuna îngheţată îşi unduiesc cu falǎ crengile, alene,

Şi câmpul de îngheţ, strălucitor în soare,
Ce-i mai presus de albeaţa unui sân de marmor,
Doar omul, cu gusturile-i necioplite, poate strica atâta frumuseţe,
Ca un nefericit ce ia-n batjocoră şi numele unei fecioare.”

Duo.

A trecut ceva vreme până Marmaduke Temple şi-a revenit destul din starea sa de agitaţie pentru a-l cerceta pe noul său prieten. Observă că era un tânăr de vreo douăzeci şi doi sau douăzeci şi trei de ani şi avea peste înălţimea medie. Mai mult de-atât nu putu să observe, din cauza hainei groase, care era legată cu o cingătoare de camgarn la fel cu cea purtată de vânător. După ce-i priviseră silueta, ochii judecătorului se ridicară pentru a-i scruta chipul. Faţa avea o umbră de îngrijorare atunci când se urcase în sanie, care îi atrăsese atenţia Elizabethei, dar pe care aceasta nu reuşise să o interpreteze. Anxietatea lui părea să sporească atunci când îi impusese bătrânului său prieten să păstreze secretul. Şi chiar şi atunci când se hotărâse să meargă în sat şi suferea din această cauză, expresia ochilor săi nu părea să exprime satisfacţie. Dar acum ieşeau la iveală treptat trăsăturile unui chip deosebit de atrăgător. Acum stătea tăcut şi aparent gânditor. Judecătorul îl privi îndelung şi cu interes şi apoi, parcă zâmbind de propria uitare, spuse:

— Mă gândesc, dragul meu prieten, că teama mi te-a alungat din amintire. Faţa ta îmi este familiară, dar jur pe o duzină de

cozi de căprioară de la căciula mea că nu-ţi ştiu numele.

— Am venit în district de numai trei săptămâni şi, din câte înţeleg, tu ai lipsit de două ori pe-atâta.

— Mâine se împlinesc cinci săptămâni. Totuşi, ţi-am mai văzut undeva faţa. Deşi nu ar fi ciudat, atât de mare mi-a fost teama să te văd în giulgiu apărând la capătul patului meu în noaptea asta. Ce spui, Bess? Sunt în toate minţile sau nu? Sunt în stare să conduc un mare juriu, sau, ceea ce este acum şi mai necesar, să conduc onorurile în Ajunul Crăciunului în sala Templeton?

— Poţi foarte bine să le faci pe amândouă, tată, spuse o voce jucăuşă din spatele unei glugi ample, bine închise. Mult mai bine decât să ucizi o căprioară cu o puşcă de mic calibru. A urmat apoi o pauză scurtă şi aceeaşi voce continuă, cu un accent schimbat: avem destule motive să fim recunoscători în seara aceasta, din mai multe privinţe.

Caii au ajuns în curând într-un punct unde ştiau din instinct că erau aproape de sfârşitul călătoriei şi, scuturându-şi capetele în timp ce duceau zăbalele, au tras repede sania până în vârful muntelui şi au ajuns în punctul în care drumul începea să coboare brusc, dar ocolit, spre vale.

Judecătorul se desprinse de gândurile sale când văzu cele patru fire de fum care se ridicau de la propriile sobe. În momentul în care casa, satul şi întreaga vale au devenit vizibile, exclamă vesel spre fiica sa:

— Iată, Bess, acesta este locul tău de odihnă pentru întreaga viaţă. Şi al tău, tinere, dacă eşti de acord să locuieşti cu noi.

Ochii ascultătorilor săi se întâlniră în mod involuntar. Şi, dacă obrazul colorat al Elizabethei a fost contrazis de expresia rece din ochii ei, zâmbetul ambiguu care a apărut pe buzele tânărului părea să nege în aceeaşi măsură probabilitatea ca el să fie de acord să facă parte din anturajul acestei familii. Scena aceasta ar fi putut totuşi să încălzească inima cuiva care era mai puţin dedicată filantropiei decât cea a lui Marmaduke Temple.

Coasta muntelui pe care mergeau călătorii noştri, deşi nu chiar perpendiculară, era atât de abruptă, încât cerea o atenţie deosebită la coborârea potecii care, în ziua aceea, şerpuia de-a lungul prăpăstiilor. Negrul ţinea în frâu caii neliniştiţi, iar Elizabeth avu destul timp pentru a admira o privelişte care se schimba atât de repede sub mâna omului, încât nu se mai asemăna decât în linii mari imaginii pe care o admirase atât de

des cu plăcere în copilărie. Chiar sub ei, se întindea o câmpie înşelătoare, strălucind uniform şi îngropată în munţi. Versanţii erau prăpăstioşi, mai ales în partea dinspre câmpie şi în mare parte împăduriţi. Din loc în loc, dealurile erau despărţite de văi lungi care întrerupeau linia uniformă, sau câmpul lung şi larg de zăpadă. Acesta, lipsit de vreo casă, gard, copac sau vreun alt accesoriu, părea mai degrabă un nor impecabil coborât pe pământ. Pe suprafaţa netedă se vedeau totuşi câteva puncte negre şi mişcătoare despre care Elizabeth ştia că sunt sănii care îşi urmau drumul spre sat sau ieşeau din el. Pe hotarul vestic al câmpiei munţii erau mai puţin abrupţi, deşi egali ca înălţime. Pe măsură ce se retrăgeau, munţii dădeau înspre văi sau ravine sau formau terase sau depresiuni care puteau fi cultivate. Deşi copacii pereni încă dominau pe multe dintre dealurile din această parte a văii, totuşi profilul neregulat al munţilor îndepărtaţi, acoperiţi de păduri de fagi şi arţari, relaxa ochiul şi promitea un pământ mai bun. Din când în când, pete albe se vedeau în pădurile dealurilor opuse, care, după fumul ce se înălţa deasupra copacilor, păreau locuite şi cultivate de oameni.

Punctele se măreau uneori, în urma unui efort comun, în ceea ce purta numele de aşezare, dar cel mai adesea erau mici şi izolate. Schimbările erau atât de rapide, iar eforturile celor care îşi riscaseră averea pe succesul acestor amenajări erau atât de perseverente, încât nu era prea greu pentru Elizabeth să-şi imagineze că acestea se măreau chiar în momentul în care ea le privea complet surprinsă de schimbările suferite în câţiva ani. Punctele din vestul acestei câmpii nemaipomenite, unde nu prinsese rădăcină nici o plantă, erau cu atât mai multe, dar şi mai mari, decât cele din partea estică, iar unul dintre ele ieşea în evidenţă în mod special, formând bancuri de zăpadă frumos rotunjite pe fiecare parte. La una dintre extremităţile sale se înălţa un stejar care părea să încerce să umbrească cu crengile sale un punct la care rădăcinile nu aveau voie să ajungă. Se eliberase de robia pe care o coexistenţă de secole o impusese asupra crengilor de la copacii dimprejur şi îşi aruncă braţele noduroase şi fantastice departe, în sălbăticia libertăţii. În partea sudică a acestei minuni de câmpie se afla un punct negru, întins pe câţiva acri chiar la picioarele călătorilor noştri. Suprafaţa lui cu mici valuri şi vaporii care se ridicau de la el arăta că, ceea ce la o primă vedere ar putea părea o câmpie, era de fapt un lac de

munte, încuiat de îngheţul iernii. Un curent îngust se grăbea năvalnic dinspre inima lui către locul deschis despre care am vorbit şi puteai să-l urmăreşti cum se unduia spre sud prin valea propriu-zisă de-a lungul a mile întregi, după marginile sale de cucută şi pin şi după vaporii care se ridicau din suprafaţa lui caldă în atmosfera rece a dealurilor. La vărsare, adică în partea sudică, malurile acestui bazin încântător erau abrupte, fără a fi însă înalte. Pe direcţia aceea, lacul continua. Atât cât se vedea cu ochii, o vale îngustă, dar elegantă, de-a lungul căreia coloniştii îşi împrăştiaseră locuinţele mici, cu o densitate care spunea totul despre calitatea pământului şi despre uşurinţa cu care se desfăşurau contactele umane. Imediat pe malul râului, la poalele sale se întindea satul Templeton. Avea cam cinzeci de clădiri cu tot cu cele mai modeste dintre ele, construite mai ales din lemn, fără ca arhitectura lor să dea dovadă de bun gust, dar care, prin lipsa de finisare a multora dintre construcţii, indica graba cu care au fost ridicate. Ele încântau ochiul printr-o varietate de culori. Câteva aveau atât faţa, cât şi spatele albe, dar la cele mai multe se acoperise numai faţa în culori scumpe, în timp ce stăpânii economi, dar ambiţioşi, vopsiseră părţile celelalte ale edificiilor cu un roşu şters. Una sau două purtau deja ruginiul bătrâneţii, în timp ce grindele neacoperite care se vedeau prin geamurile sparte de la etajul al doilea arătau că proprietarii, datorită gustului sau vanităţii lor, începuseră un lucru pe care nu au fost capabili să-l termine. Felul în care erau dispuse casele, în mod evident din dispoziţiile unui om care luase în considerare cerinţele posterităţii mai degrabă decât necesităţile prezentului, urâţea străzile oraşului şi erau dispuse astfel. Vreo trei sau patru dintre clădirile mai alese, pe lângă o culoare uniformă, aveau obloane verzi, care, cel puţin în anotimpul acela, contrastau în mod bizar cu lacul îngheţat, munţii, pădurile şi câmpurile întinse de zăpadă. În faţa uşilor acestor locuinţe înşelătoare erau puşi câţiva puieţi care, fie nu aveau crengi, fie nu aveau decât una sau două rămurele rămase din timpul verii, care păreau nişte grenadieri înalţi ce stăteau de gardă la uşa prinţilor. De fapt, locuitorii acestor case norocoase erau nobilii din Templeton, aşa cum Marmaduke era regele lor. Printre ele se aflau locuinţele a doi tineri pricepuţi în domeniul legislativ, ale altor două persoane care făceau parte din acea clasă care se târguia în folosul dorinţelor comunitare sub titlul de proprietar de magazin şi

aceea a unui discipol al lui Esculap care, pentru o noutate, aducea pe lumea aceasta mai multe persoane decât trimitea pe lumea cealaltă. În mijlocul acestui grup eterogen de locuinţe se înălţa conacul judecătorului ca un turn deasupra tuturor vecinilor săi. Se afla în centrul unei curţi de câţiva acri, în care mai avea şi o livadă de pomi fructiferi. Câţiva dintre aceştia fuseseră lăsaţi de indieni şi purtau deja semnele vârstei – muşchii şi înclinarea trunchiului – contrastând astfel cu grădinile tinere, care se vedeau dincolo de cele mai multe garduri din sat. În afară de pomii pe care îi cultiva, mai erau două rânduri de plopi tineri de Lombardia, o specie adusă în America doar recent, străjuind de fiecare parte a unei poteci care ducea de la o poartă către strada principală până la uşa din faţă a casei. Întreaga clădire fusese construită sub supravegherea unui anumit domn Richard Jones, pe care l-am menţionat deja şi care, datorită priceperii sale în probleme ordinare şi cu dorinţa nestăvilită de a-şi exercita talentele, la care se adăuga faptul că era fiul surorii judecătorului, se ocupa de obicei de toate micile interese ale lui Marmaduke Temple.

Lui Richard îi plăcea să spună că rezultatul unei invenţii nu consta nici mai mult, nici mai puţin decât ceea ce ar trebui să fie temelia discursului unui preot şi anume, un punct de început – „în primul rând” şi un final – „în ultimul rând”.

Începuse munca în primul an de construcţie a locuinţei, ridicând un edificiu înalt şi subţire de lemn, cu frontonul spre şosea. Familia a locuit în acest adăpost timp de trei ani. La sfârşitul acestei perioade, Richard terminase proiectarea casei. Se folosise, în acest proiect îndrăzneţ, de experienţa unui oarecare mecanic, un englez hoinar, care, dezvăluindu-i câteva imagini cu exemple de arhitectură engleză şi vorbind în cunoştinţă de cauză despre frize, antablament şi, în mod special, despre ordinea compozită, căpătase o influenţă nepotrivită asupra gustului lui Richard în orice avea de-a face cu acea ramură a artelor. Nu că domnul Jones nu l-ar fi considerat pe Hiram Doolittle un empirist al profesiei sale, având obiceiul de a-i asculta discursurile despre arhitectură cu un fel de zâmbet indulgent, dar, fie din capacitatea de a se pune împotriva lui cu argumente plauzibile extrase din propriile rezerve de învăţătură, fie poate, dintr-o admiraţie secretă, Richard se supunea în general argumentelor englezului. Nu numai că au ridicat

împreună o clădire pentru Marmaduke, dar au adus în comitat un stil arhitectonic. Ordinea compozită, spunea domnul Doolittle, era o ordine compusă din multe detalii şi trebuia să fie cea mai folositoare dintre toate, pentru că tolera orice modificare pe care o cerea confortul sau circumstanţele. De obicei, Richard era de acord cu această afirmaţie şi, atunci când două genii rivale gândesc la fel şi au parte nu numai de notorietate, dar monopolizează toţi banii comunităţii, este ceva obişnuit ca aceştia să lanseze tendinţele, chiar şi în probleme mai grave. În prezent, după cum am mai sugerat, castelul, aşa cum era numit în vorbirea obişnuită, a devenit model, prin calităţile sale, pentru fiecare edificiu cu pretenţii pe o rază de douăzeci de mile.

Casa însăşi, sau ceea ce ar reprezenta concluziile din discursul preotului, era din piatră, spaţioasă, pătrată şi confortabilă. Acestea erau patru condiţii esenţiale, pentru care Marmaduke insistase ceva mai mult decât în mod obişnuit. Dar orice altceva rămânea de comun acord în seama lui Richard şi a asociatului său. Aceşti „oameni de seamă” au găsit de cuviinţă că materia primă era prea dură pentru uneltele muncitorilor care în general, lucrau cu materiale care nu erau mai rigide decât pinul alb al pădurilor dimprejur, un lemn cunoscut a fi atât de moale, încât vânătorii îl folosesc drept pernă. Dacă n-ar fi fost această dilemă ciudată, este foarte probabil că gusturile ambiţioase ale arhitecţilor noştri să ne fi dat mai mult de furcă la realizarea descrierilor. Lăsând la o parte faţada casei, din cauza durităţii materialului, ei s-au concentrat mai mult asupra verandei şi acoperişului. S-a decis ca prima să fie în stil clasic, iar cel de-al doilea o concretizare rară pentru calităţile ordinii compozite.

Un acoperiş, spunea Richard, este o parte a unui edificiu pe care anticii se străduiau să-l ascundă, fiind o excrescenţă în arhitectură care era tolerată numai pentru că era necesară. În afară de aceasta, adăuga el cu prezenţă de spirit, unul dintre meritele principale ale unei locuinţe era acela de a părea că are pe fiecare latură o faţadă, din orice unghi ai privi-o. Pentru ca, fiind expusă tuturor privirilor în toate anotimpurile, să nu existe vreo părticică din ea pe care invidia vecinilor s-o supună criticii. S-a hotărât deci ca acoperişul să fie plat, cu patru feţe. Marmaduke s-a opus însă, din cauza zăpezilor abundente care se menţineau luni de zile, acoperind pământul cu straturi groase de trei-patru picioare. Din fericire, prin natura ordinii compozite, se

putea face uşor un compromis, iar grinzile au fost lungite, creându-se un povârniş pentru a se putea elimina gheaţa. Dar, din păcate, s-a făcut o greşeală la măsurarea bucăţilor de material folosite pentru această construcţie. Şi cum una dintre cele mai importante calităţi a lui Hiram era faptul că avea capacitatea de a lucra după regula echerului, nu a existat posibilitatea de a descoperi greşeala până în momentul în care bucăţile enorme de lemn au fost ridicate pe cei patru pereţi ai clădirii. În curând a fost evident faptul că acoperişul era partea cea mai stridentă a întregului edificiu. Richard şi asociatul său s-au consolat cu ideea că învelişul va ajuta puţin la camuflarea înălţimii exagerate a acoperişului. Numai că fiecare ţiglă pe care o adăugau atrăgea şi mai mult atenţia. Richard a mai încercat să remedieze răul cu vopsea şi întinse cu propria lui mână patru culori diferite. Prima era un albastru-azuriu, preferat în speranţa deşartă că ochiul privitorului va fi înşelat într-o asemenea măsură încât va crede că cerul însuşi se ridică atât de maiestuos deasupra locuinţei lui Marmaduke. Cea de-a doua era ceea ce el numea „culoarea norilor”, care era, nici mai mult, nici mai puţin, imitarea culorii fumului. A treia era, după propria lui părere, un verde invizibil, dar nu a fost decât un experiment eşuat din cauza fundalului albastru al cerului. Au abandonat în cele din urmă tentativele de camuflare şi au încercat să găsească modalităţi de a ornamenta ţiglele supărătoare.

După o perioadă îndelungată de gândire şi două sau trei încercări la lumina lunii, Richard a pus capăt acestei afaceri acoperind partea superioară cu o culoare îndrăzneaţă, pe care el a numit-o „rază de soare”, asigurându-l pe vărul său judecătorul, că acesta era un mod ieftin de a avea întotdeauna vreme bună deasupra capului. Platforma şi pivniţele casei erau înconjurate de grilaje vopsite în nuanţe ţipătoare, iar Hiram şi-a exercitat încă o dată geniul făcând diferite urne şi sculpturi de pământ, care au fost împrăştiate cu generozitate la acest nivel al lucrărilor. Richard a găsit iniţial un tertip ingenios pentru ca şemineurile să semene cu ornamentele balustradei, aşezându-le într-o anumită poziţie şi făcându-le foarte joase. Pentru mai mult confort termic şi pentru ca fumul să fie împrăştiat era necesar însă ca şemineurile să se ridice până la acoperiş, devenind astfel patru obiecte care atrăgeau imediat privirea.

Din moment ce acest acoperiş fusese cea mai importantă

lucrare arhitectonică la care domnul Jones luase parte, eşecul lui i-a adus o umilinţă pe măsură. La început le spunea tuturor cunoscuţilor că era din vina necunoaşterii regulii echerului a lui Hiram, dar, pe măsură ce ochiul se obişnuia cu rezultatul muncii sale, a început să fie mulţumit de ceea ce făcuse şi, în loc să-şi ceară scuze pentru defecte, începu să laude frumuseţea conacului. Nu după multă vreme, oamenii i-au dat şi ei dreptate şi, cum bogăţia şi confortul sunt întotdeauna ademenitoare, a devenit, aşa cum am mai spus, un model imitat la scară mică. La mai puţin de doi ani de la construirea casei, avea plăcerea de a sta pe platforma ridicată şi de a privi trei dintre imitaţiile modeste ale capodoperei sale. Astfel poate moda să transforme defectele în obiecte de admiraţie.

Marmaduke a suportat diformitatea casei sale cu bonomie şi a reuşit în curând, prin propriile îmbunătăţiri, să-i confere locuinţei un aer de respectabilitate şi confort. Totuşi, mai erau multe lucruri nepotrivite, chiar şi în imediata apropiere a conacului. Deşi fuseseră aduşi plopi din Europa pentru a împodobi curtea, iar sălcii şi alţi copaci îşi făceau treptat apariţia lângă casă, totuşi o grămadă în zăpadă trăda prezenţa unui ciot de pin. Şi, în câteva ocazii, rămăşiţele urâte ale unor copaci, care fuseseră distruşi în parte de foc, se vedeau înălţându-şi trunchiurile negre şi lucioase douăzeci sau treizeci de picioare deasupra albului pur al zăpezii. Aceste cioturi, cum erau numite în limbajul regiunii, erau foarte dese în câmpul deschis de la marginea satului şi erau însoţite uneori de rămăşiţele unui pin sau de cucută curăţată de scoarţă, care-şi unduia cu grandoare melancolică crengile în bătaia vântului, o umbră doar a gloriei sale trecute. Dar acestea, ca şi alte detalii neplăcute vederii, nu au fost observate de Elizabeth care era cucerită de privelişte. Pe măsură ce caii coborau coasta muntelui, ea avu o privire de ansamblu asupra pâlcului de case ce se întindea ca o hartă la picioarele sale – cele cincizeci de firicele de fum care se înălţau din vale spre cer, lacul îngheţat înconjurat de munţi veşnici verzi, cu pinii înalţi oglindindu-se în luciul său alb, lungindu-le silueta în lumina soarelui care apunea, firul întunecat de apă care izbucnea din izvor şi, şerpuia în drumul său îndelungat spre Chesapeake – tărâmul schimbat, dar încă neuitată, al copilăriei sale.

În ţările unde, de-a lungul timpului, munca a permis ca eforturile oamenilor să dăinuiască, cinci ani de zile aduseseră

mai multe schimbări importante decât un întreg secol. Tânărul nostru vânător şi judecătorul nu observau aceste modificări atât de repede, deşi pădurile acelea întunecate parcă nu aduceau niciodată ceva nou şi erau martori la priveliştea aceea mândră care li se înfăţişa dintr-odată fără a simţi vreo urmă de încântare. Cel dintâi aruncă din nou o privire de admiraţie dinspre nord spre sud şi îşi îngropă iar faţa în faldurile hainei sale, în timp ce cel din urmă contempla, cu o plăcere filantropică, perspectiva bogăţiei şi a confortului care îl înconjurau. Erau fructele eforturilor şi hărniciei sale.

Totuşi, zgomotul vesel al zurgălăilor de la o sanie a atras atenţia întregului grup. Se auzea de pe coasta muntelui, atât de puternic, încât se trăda forţa cailor şi îndemânarea vizitiului care îi conducea. Arbuştii de-a lungul şoselei le-au îngrădit vederea, iar cele două sănii s-au apropiat amândouă fără să se observe unii pe ceilalţi.

Capitolul IV.

„— Ce e? A cui iapă a murit? Ce s-a întâmplat?”

Falstaff.

Imediat au zărit o sanie mare de lemn, trasă de patru cai, grăbindu-se printre arbuştii desfrunziţi care tiveau drumul. Caii din faţă erau suri, iar cei din urmă erau de un negru strălucitor. Nenumăraţi clopoţei erau atârnaţi de oricare parte a hamului unde puteau fi prinşi, iar dorinţa vădită a vizitiului era ca prin deplasarea rapidă a echipajului, în ciuda urcuşului abrupt, aceştia să răsune cât mai mult. De cum observă acest mic detaliu, judecătorul recunoscu imediat identitatea celor din sanie. Erau patru bărbaţi. Pe o parte a vehiculului era legat bine un scaun de tipul celor folosite pentru măsuţele de scris. Acolo stătea un omuleţ acoperit cu o haină mare tivită cu blană, în aşa fel încât nu rămânea vizibilă decât faţa roşie. Bărbatul se uita tot timpul în sus, de parcă l-ar fi deranjat că era atât de aproape de pământ, iar expresia de pe faţa lui lăsa să se ghicească frământarea. Acesta era vizitiul, care conducea animalele înflăcărate de-a lungul prăpăstiei cu un ochi neînfricat şi o mână sigură. Imediat în spatele lui, cu faţa spre ceilalţi doi, stătea o siluetă înaltă, atât de firavă, încât nici măcar hainele groase pe care le purta, împreună cu colţul unei pături de cal, nu putea să o facă să pară mai puternică. Faţa îi ieşea la vedere de sub o scufie de noapte de lână şi, când se întoarse spre sania lui Marmaduke atunci când săniile s-au apropiat una de alta, părea, în mişcarea sa delicată nespus de fragilă. Numai ochii lui, sticloşi şi de un albastru-deschis, se proiectau cu forţă de sub tâmple. Chipul său avea o paloare permanentă, atât de puternică încât nu putea fi afectată nici de frigul din seara aceea. În faţa acestui personaj stătea o siluetă solidă, scundă, pătrată. Hainele groase nu lăsau să se întrevadă nici una dintre părţile corpului, cu excepţia feţei, care, aprinsă de o pereche de ochi negri, ne dădea unele indicii cu privire la fiecare trăsătură modestă a siluetei sale. O perucă galbenă, amuzantă, îi rotunjea şi completa ordonat chipul. La fel ca şi ceilalţi doi, purta o căciulă din piele de jder. Cel de-al

patrulea era un bărbat blând, cu chipul prelung, care nu se ferea de frig decât cu o bluză de vânt neagră, elegantă, dar jerpelită. Purta o pălărie bine proporţionată, deşi materialul se stricase din cauza periajului prea des. Avea faţa palidă şi, în plus, puţin melancolică, sau ceea ce ar putea fi considerat tenul unei persoane studioase. Răceala aerului îi dădea acum o lumină şi o roşeaţă febrile. Ansamblul înfăţişării sale, contrastând cu umorul însoţitorului său, părea marcat de frământările minţii. De îndată ce săniile s-au apropiat destul de mult, vizitiul acestui echipaj fantastic strigă tare:

— Opreşte în adâncitură, opreşte, tu Rege al Greciei, opreşte în adâncitură, Agamemnon, sau n-am să pot să te depăşesc. Bine ai venit acasă, vere Duke. Bun venit, bun venit Bess cea cu ochi negri. Vezi, am străbătut câmpul cu o încărcătură pe măsură, ca să vă fac cinste. Domnul LeQuoi a ieşit cu o singură căciulă, bătrânul Fritz nu a vrut să stea să termine sticla, iar domnul Grant mai are să-şi încheie predica. Chiar şi caii voiau să vină toţi, apropo, trebuie să vând caii negri imediat. Se bagă în ceilalţi, iar ăştia nu merg prea bine în hamurile duble. Pot să scap de ei ca să…

— Vinde ce vrei, Dickon, răspunse judecătorul cu o voce veselă. Asta ca să ne laşi în pace pe mine, fiica mea şi pe băieţi. Şi Fritz, prietene, este într-adevăr un compliment frumos, să plăteşti patruzeci şi cinci în loc de şaptezeci. Domnule LeQuoi, umilul vostru servitor. Domnule Grant, vă sunt recunoscător pentru atenţia dumneavoastră, spuse el ridicându-şi căciula. Domnilor, v-o prezint pe fiica mea. Ea vă cunoaşte foarte bine din auzite.

— Bine ai venit, bine ai venit, Tchooge, spuse cel mai bătrân dintre toţi, cu un puternic accent german. Domnişoara Petsy îmi rămâne datoare cu un sărut.

— Şi o să vi-l dau cu bucurie, dragă domnule, strigă vocea delicată a Elizabethei, răsunând argintiu în aerul limpede al dealurilor, faţă de strigătele puternice ale lui Richard. Am întotdeauna un sărut pentru bătrânul meu prieten. Domnule maior Hartmann.

În acest timp, domnul care stătea pe scaunul din faţă, care fusese numit LeQuoi, se ridicase cu greu, stânjenit de paltoane şi, prinzându-se cu o mână de scaunul vizitiului pentru a-şi păstra echilibrul, îşi scoase căciula cu cealaltă mână şi, făcând o

plecăciune politicoasă către judecător şi încă una, mai amplă, către Elizabeth, le transmise astfel complimentele sale.

— Acoperă-ţi capul, francezule, acoperă-ţi capul, strigă vizitiul, domnul Richard Jones. Acoperă-ţi capul, sau frigul o să-ţi ia şi firele pe care le mai ai. Dacă Absalom ar fi avut părul la fel de rar ca al tău, ar mai fi trăit şi acum. Glumele lui Richard stârneau întotdeauna râsetele, pentru ca dădea dovadă de prezenţă de spirit. El însuşi râdea cu poftă acum, în timp ce domnul LeQuoi se aşeză din nou plin de voioşie. Preotul, căci aceasta era titulatura domnului Grant, răspunse de asemenea la salutul călătorilor, modest, dar cu afecţiune, în timp ce Richard se pregătea să întoarcă toţi caii spre casă.

Numai în cariera de piatră putea să întoarcă fără să mai urce pe vârful muntelui. În coasta dealului era o săpătură destul de mare, chiar acolo unde Richard reuşise să oprească săniile. De acolo erau extrase pietrele care se foloseau la construirea caselor din sat şi acolo încerca şi el să-şi întoarcă trăsura. Drumul era îngust şi din această cauză depăşirea era dificilă şi adesea chiar periculoasă, iar Richard înfrunta pericolul sporit de a întoarce un atelaj cu patru cai. Negrul s-a oferit politicos să strunească armăsarii din faţă, iar judecătorul se oferi generos să-i dirijeze. Richard respinse amândouă propunerile cu dispreţ.

— De ce şi pentru ce, vere Duke? exclamă el, puţin furios. Caii sunt blânzi ca nişte miei. Ştii că eu însumi i-am dresat pe lideri, iar cei din spate sunt prea aproape de biciul meu ca să fie leneşi, Iată, domnul LeQuoi trebuie să ştie câte ceva despre conducerea cailor, pentru că a călătorit de atâtea ori cu mine. Poate să hotărască domnul LeQuoi dacă există vreun pericol.

Francezului nu-i stătea în caracter să dezamăgească speranţe în care se pusese atâta încredere, cu toate că se tot uita spre prăpastia care se deschidea în faţa lui, în timp ce Richard îşi întorcea liderii în cariera de piatră, cu nişte ochi cât cepele. Muşchii germanului au rămas relaxaţi, dar privirea lui ageră nu scăpa nimic. Domnul Grant îşi puse mâinile pe o parte a săniei, pregătindu-se să sară, dar timiditatea l-a împiedicat să facă saltul pe care neliniştea fizică îl îndemna să-l facă.

Cu o lovitură de bici, Richard a reuşit să-i facă pe lideri să intre în noianul de zăpadă care acoperea cariera de piatră, dar în momentul în care animalele neliniştite au avut de suferit din cauza crustei, pe care o spărgeau la fiecare pas, au refuzat să

mai înainteze în direcţia aceea. Dimpotrivă, dându-şi seama că strigătele şi loviturile vizitiului se intensificau din cauza aceasta, liderii au dat înapoi peste caii din spate, care la rândul lor au împins sania. Un singur buştean era în vârful grămezii care susţinea drumul în partea dinspre vale, îngropat în zăpadă. Sania a trecut uşor peste acest obstacol, iar, înainte ca Richard să-şi dea seama de pericolul lui, o jumătate din sanie a fost aruncată în prăpastie şi a căzut perpendicular mai mult de o sută de picioare. Francezul, care prin poziţia sa a avut perspectivă amplă asupra posibilităţii de a se prăbuşi şi-a tras corpul în faţă din instinct, atât de mult cât a putut şi a strigat:

— O, dragul meu domn Deeck! *Mon Dieu! Que faites vous?*[3]

— *Donner und blitzen*[4], Richart! exclamă veteranul german, uitându-se spre marginea prăpăstiei cu o emoţie neobişnuită. Stabilizează ter sania şi omoară ter caii.

— Dragă domnule Jones, spuse preotul, fii prudent, dragă domnule, fii prudent.

— Ridicaţi-vă, diavoli împieliţaţi! strigă Richard, care avea o privelişte de ansamblu asupra întregii situaţii, lovind în acelaşi timp scaunul pe care stătea din dorinţa nestăvilită de a se duce înainte. Ridică-te, îţi spun, vere Duke. Voi fi nevoit să-i vând şi pe cei suri. Sunt caii cel mai prost dresaţi, domnule LeQuoi. Richard era prea agitat pentru a mai avea grijă de pronunţia sa, pe care o supraveghe cu vanitate uneori.

— Domnule LeQuoi, vă rog să-mi daţi drumul de picior. Vă ţineţi atât de strâns de piciorul meu încât nu e de mirare că armăsarii se dau înapoi.

— Sfântă Providenţă, exclamă judecătorul. O să moară cu toţii. Elizabeth a scos un ţipăt ascuţit, iar faţa neagră a lui Agamemnon a devenit de un alb noroios.

În acest moment critic, tânărul vânător care, în timp ce cele două grupuri făceau schimb de saluturi, rămăsese tăcut, sări din sania lui Marmaduke la capul liderilor care dădeau înapoi. Caii, care încă mai sufereau din cauza loviturilor nesocotite şi oarecum întâmplătoare ale lui Richard, săreau în sus şi în jos cu acele mişcări de rău augur care ameninţă un start brusc şi greu de controlat, împingând încă în spate. Tânărul i-a tras cu putere pe lideri, iar aceştia au făcut un pas într-o parte şi au intrat la loc

---

[3] Dumnezeule! Ce faceţi? *(n.red.).*

[4] Temete şi fulgere *(n.red.).*

pe drum, în poziţia în care erau opriţi la început. Sania a fost răsucită şi ridicată din poziţia sa periculoasă, cu roţile în sus. Germanul şi preotul au fost aruncaţi prea puţin ceremonios, pe şosea, dar fără a le pune în pericol oasele. Richard zbură prin aer, descriind un cerc, în care hamurile erau raza şi ateriză la distanţă de vreo cincisprezece picioare în acelaşi nămete de care le-a fost teamă cailor, pe partea stângă. Aici, apucând instinctiv căpăstrul, aşa cum oamenii care se îneacă se agaţă de paie şi-a servit singur drept ancoră. Francezul, care era pe picioarele sale şi sărea din sanie, zbură de asemenea prin aer, cam în felul în care băieţii se joacă de-a capra şi scăpând prin tangentă din traiectoria sa curbată, a aterizat în noianul de zăpadă cu capul înainte şi a rămas aşa, cu picioarele în sus, ca sperietorile de ciori care se clatină în lanul de porumb. Maiorul Hartmann, care în tot acest timp îşi păstrase în mod admirabil stăpânirea de sine, a fost primul din grup care şi-a recăpătat vocea şi s-a restabilit pe picioarele sale.

— *Ter deyvel*, Richard, exclamă el într-o voce pe jumătatea serioasă, pe jumătate glumeaţă, vrei să-ţi descarci sania foarte repede.

Nu se ştie dacă atitudinea domnului Grant, imediat după aterizare, a fost cea pe care ar fi meritat-o o asemenea păţanie sau s-a grăbit să mulţumească pentru că a scăpat, prosternându-se în faţa Atotputerniciei pe care o slăvea. Când se ridică din genunchi, începu să se uite cu nelinişte în jurul său, pentru a vedea în ce stare se aflau însoţitorii săi, în timp ce fiecare bucăţică din corpul lui tremura din cauza agitaţiei pline de nervozitate. Şi facultăţile domnului Jones erau tulburate, dar pe măsură ce i s-a împrăştiat ceaţa din faţa ochilor, îşi dădu seama că totul era sigur şi, având aerul că este foarte mulţumit de sine, strigă:

— Ei, asta a fost o soluţie deşteaptă. Noroc că m-am gândit să-i prind de hamuri, altfel diavolii ăştia împieliţaţi ar fi fost acum peste munţi. Ce bine mi-am revenit, Duke! Dacă ar mai fi durat un moment ar fi fost prea târziu. Dar am ştiut exact de unde să-l prind pe lider. Lovitura din coasta dreaptă şi faptul că l-am tras repede de hamuri i-a domolit, trebuie să recunosc[5].

---

[5] Cititorii au dreptul de a râde, după datina străbună, la accidentele provocate de călătoria cu sania. Şi de cum Judecătorul s-a asigurat că nici unul dintre ei nu era terminat, şi-a folosit imediat privilegiile *(n.a.).*

— Nenorocitule! Revino-ţi, Dickon! spuse el. Dacă nu ar fi fost tânărul acesta curajos de aici, n-ar mai rămas nimic nici din tine, nici din caii tăi, sau mai degrabă ai mei. Dar unde este domnul LeQuoi?

— *Oh, mon cher Juge, mon ami!*[6] strigă o voce înăbuşită. Lăudat fie Domnul, trăiesc! Te rog, domnule Agamemnon, vrei să vii aici şi să mă ajuţi cu piciorul ăsta?

Negrul şi preotul îl apucară pe francezul imobilizat de picioare şi îl traseră de sub un nămete de zăpadă de trei picioare grosime, de unde vocea lui suna ca dintr-un mormânt. Imediat după eliberarea sa, gândurile domnului LeQuoi erau destul de împrăştiate, iar când a fost scos la lumină îşi ridică privirea în sus, pentru a cerceta distanţa de la care căzuse. Când s-a ştiut în siguranţă i-a revenit şi umorul. Totuşi a trecut ceva vreme înainte ca el să înţeleagă ce se întâmplase.

— Ce faci, monsieur, acolo, întrebă Richard, ajutându-l pe negru să pornească liderii. Credeam că te-am văzut zburând acum un moment spre vârful muntelui.

— Lăudat fie Domnul, n-am zburat în lac, răspunse negrul, cu o expresie împărţită între durere, cauzată de câteva zgârieturi mari pe care le făcuse când îşi forţa capul să iasă prin pojghiţă şi expresia de curtoazie care părea mai potrivită trăsăturilor sale flexibile.

— Ah, mon cher Mister Deek, ce faci de-acum? Nu mai sunt lucruri pe care dumneata să nu le fi încercat.

— Următorul lucru cred că va fi să înveţe să conducă, spuse judecătorul, care fusese ocupat să arunce căprioara împreună cu alte câteva bagaje din propria sanie pe zăpadă. Aveţi nişte locuri aici, domnilor, seara devine prea rece şi se apropie ora slujbei domnului Grant. O să-l lăsăm pe prietenul Jones să repare stricăciunile cu ajutorul lui Agamemnon, iar noi ne vom grăbi către un foc cald. Uite, Dickon, aici sunt câteva dintre fleacurile lui Bess pe care poţi să le arunci în sanie când termini. Şi mai este şi o căprioară pe care am prins-o. Ţi-aş fi recunoscător dacă ai aduce-o. Aggy, adu-ţi aminte că în seara asta primim vizita lui Moş Crăciun[7].

---

[6] Oh, dragul meu judecător, prietenul meu! *(n.red.).*

[7] Vizitele periodice ale lui Moş Nicolae sau Moş Crăciun, cum i se spunea, nu au fost niciodată uitate de locuitorii New York-ului, până când imigranţii din New England l-au adus printre credinţele şi

Negrul zâmbi, dându-şi seama de mita care i se oferea în schimbul tăcerii sale legate de căprioară, în timp ce Richard, fără să aştepte ca vărul său să-şi termine discursul, replică:

— Să învăţ să conduc spui, vere Duke. Mai este cineva în comitatul acesta care să se priceapă la fel de bine ca mine la cai? Cine a îmblânzit mânza pe care nu îndrăznea să o încalece nimeni, deşi vizitiul tău a spus că o îmblânzise el înainte. Dar toată lumea şi-a dat seama că minţea, se pricepea să mintă, John ăla. Ce-i acolo, o căprioară? Richard plecă de lângă cai şi se duse în locul unde Marmaduke aruncase vânatul.

— E o căprioară! Sunt uluit! Da, are două răni, a tras amândouă gloanţele şi l-a lovit de ambele dăţi, Doamne! Cum o să se mai laude Marmaduke, se laudă la nesfârşit pentru orice fleac ca ăsta. Când te gândeşti că Duke a omorât o căprioară înainte de Crăciun! N-o să mai poţi trăi cu el. Totuşi, amândouă sunt împuşcături proaste, a fost doar noroc, pur şi simplu noroc. N-am tras de două ori într-o copită despicată în viaţa mea – ori o loveşti de prima dată, ori ai ratat de tot, ori îl omori, ori fuge. Doar dacă ar fi fost un urs sau o pisică sălbatică, un vânător ar fi putut descărca ambele gloanţe. Hei, Aggy, la ce depărtare era judecătorul când a ucis căprioara?

— O, dom’le Richard, la vreo cinzeci de metri, strigă negrul, aplecându-se sub unul dintre cai, cu pretextul de a încheia o cataramă, dar de fapt pentru a-şi ascunde rânjetul care-i întindea buzele de la o ureche la cealaltă.

— Cinzeci de metri! repetă celălalt. Căprioara pe care am vânat-o iarna trecută era la o sută – da! În orice caz, era mai degrabă la vreo sută cinzeci decât la o sută. Nu aş împuşca o căprioară de la cinzeci de metri. În plus, îţi aduci aminte Aggy, nu am tras decât o singură dată.

— Da, dom’le Jones, mi-amintesc d-asta. Natty Bumppo a tras. Ştiţi, toată lumea spune că Natty l-a-mpuşcat.

— Lumea minte, negru împeliţat ce eşti! exclamă Richard cu năduf. În patru ani n-am împuşcat nici o veveriţă argintie pe care ticălosul ăsta să n-o pretindă, sau altcineva în locul lui. Trăim într-o lume a naibii de invidioasă – oamenii sunt gata să micşoreze importanţa unei fapte ca să o aducă la nivelul propriei

---

obişnuinţele puritanilor pe „Părintele Crăciun” care vine în fiecare Crăciun *(n.a.).*

persoane. Acum au născocit o poveste despre Patent[8], cum că Hiram ar fi ajutat la proiectarea turlei de la biserica Sf. Pavel, deşi Hiram ştie că proiectul a fost în întregime al meu. Inspirat puţin după o imagine a omonimei sale din Londra, trebuie să recunosc, dar în cea mai mare parte, adică în toate detaliile de geniu, a fost creaţia mea.

— Nu ştiu de unde vine, spuse negrul cu admiraţie, pierzând orice urmă de umor, dar toată lumea spune că e foarte frumoasă.

— Şi au dreptate când spun asta, Aggy, spuse Richard, plecând de lângă căprioară şi mergând către negru cu aerul unui om a cărui interes fusese trezit. Cred că pot să spun, fără să mă laud, că este cea mai frumoasă şi cea mai bine construită biserică rurală din New York. Ştiu că oamenii din Connecticut tot vorbesc de casa lor de rugăciuni West Herfield, dar nu cred nici jumătate din ce spun, sunt nişte lăudăroşi cum n-ai mai văzut. Cum ai făcut un lucru, dacă văd ei că ar putea avea succes, o să-şi bage coada întotdeauna. Pe faţă sunt omenoşi, dar după aceea pretind că ce-ai făcut e meritul lor pe jumătate sau chiar pe de-a-ntregul. Cred că-ţi aminteşti, Aggy, când am pictat simbolul dragonului viteaz al căpitanului Hollister, era acolo un tânăr care dădea casele din oraş cu praf de cărămidă. A venit într-o zi şi s-a oferit să amestece ceea ce eu numesc negrul neuniform, pentru coadă şi coamă şi după aceea, pentru că arăta exact ca părul de cal, a spus la toată lumea că el şi Squire Jones pictaseră simbolul. Dacă Marmaduke nu-l alungă din Patent, n-are decât să vopsească tot satul cu propriile lui mâini din partea mea. Aici Richard s-a oprit un moment şi şi-a dres glasul cu un „hm” puternic, în timp ce negrul, care până acum fusese ocupat cu pregătirea săniei, îşi continua treaba într-o tăcerea care vădea respect. Datorită scrupulelor religioase ale judecătorului, Aggy era servitorul lui Richard, care se bucura de serviciile lui de ceva

---

[8] Transferurile de teren, făcute ori de coroană, ori de stat, nu erau decât scrisori oficiale parafate prin care se conferea un titlu, iar termenul „patent” se aplica oricărui mare district care a fost acordat în acest fel. Dacă în sfera de influenţă a coroanei drepturile senioriale erau acordate o dată cu pământul, în ţările vechi, termenul „feudă” este cel mai adesea folosit. Există destule feude în New York, deşi toate drepturile politice şi judiciare au încetat *(n.a.).*

vreme[9] şi care, bineînţeles, avea şi pretenţii legale în ceea ce-l priveşte pe tânărul negru. Atunci când între stăpânul său legal şi cel real apărea vreo dispută, negrul, din respect pentru amândoi, nu lua partea vreunuia.

Între timp, Richard a continuat să privească cum negrul încheia cataramă după cataramă până când, dându-şi seama că negrul era conştient de privirile lui, continuă:

— Acum, dacă tânărul acela care era în sania voastră este într-adevăr un locuitor din Connecticut, o să se laude la toată lumea cum mi-a salvat el mie caii, când de fapt, dacă i-ar mai fi lăsat un minut, i-aş fi domolit mai uşor, fără să mai întoarcem sania cu susul în jos, numai cu biciul şi frâul. Strici caii dacă te porţi cu ei în felul ăsta, nu m-aş mira să fiu nevoit să vând tot echipajul, doar din cauza smuciturii lui. Richard s-a oprit şi şi-a dres glasul. Îl mustra conştiinţa deoarece critica un om care tocmai îi salvase viaţa.

— Cine este băiatul acesta, Aggy. Nu-mi aduc aminte să-l mai fi văzut.

Negrul îşi aminti aluzia la Moş Crăciun şi, în timp ce povestea cum l-au luat pe cel în cauză de pe vârful muntelui, se abţinu să menţioneze ceva despre rană sau accident. Adăugă doar că, în opinia lui, tânărul era străin. Era ceva obişnuit ca oamenii de vază să-i ia în sania lor pe cei care se târau prin zăpadă, încât Richard a fost pe deplin mulţumit la auzul acestor explicaţii. L-a ascultat pe Aggy cu atenţie, apoi a remarcat:

— Ei bine, dacă tânărul nu a fost stricat de cei din Templeton, ar putea fi un băiat modest şi din moment ce avea intenţii bune, o să-i acord în mod sigur mai multă atenţie. Poate că vânează pe pământurile astea. Poate c-a venit să vâneze, nu Aggy?

— Ăăă, da, dom'le Richard, spuse negrul, puţin dezorientat.

---

[9] Eliberarea sclavilor din New York s-a făcut treptat. Atunci când opinia publică a devenit favorabilă, a apărut obiceiul de a cumpăra serviciile unui sclav pentru şase sau opt ani, cu condiţia ca la sfârşitul acelei perioade să-l elibereze. Apoi s-a introdus prevederea legală ca toţi negrii născuţi după o anumită dată să fie liberi – bărbaţii la douăzeci şi opt de ani, iar femeile la douăzeci şi cinci. După aceea, proprietarii au fost obligaţi să se asigure că servitorii lor învaţă să scrie şi să citească înainte de optsprezece ani, iar în cele din urmă, puţinii negri care mai rămăseseră în sclavie au fost eliberaţi în 1826, sau după publicarea acestei poveşti. Era ceva obişnuit ca oamenii, mai mult sau mai puţin legaţi de quakeri, să adopte prima dintre aceste soluţii *(n.a.).*

Cum Richard îl pedepsea adesea, îi era teamă de stăpânul său. Da, dom'le, aşa cred.

— Avea la el topor şi raniţă?

— Nu, dom'le, doar o puşcă.

— Puşcă, exclamă Richard, care observă dezorientarea negrului, acum devenită de-a dreptul teroare.

— Pe legea mea! El a împuşcat căprioara. Ştiam eu că Marmaduke nu poate ucide o căprioară în mişcare. Cum a fost, Aggy? Spune-mi tot, Aggy şi o să-l pârjolesc pe Duke mai repede decât o să-şi prăjească el vânatul. Cum s-a întâmplat, Aggy, băiatul a împuşcat căprioara, iar judecătorul a cumpărat-o, ha, iar acum îl duce pe băiat să-i dea banii?

Această descoperire i-a produs o satisfacţie atât de mare, l-a făcut să se simtă atât de bine, încât temerile negrului s-au risipit într-o anumită măsură. Şi-a amintit de ciorapul de Crăciun şi după ce înghiţi în sec de vreo două ori, reuşi să spună:

— Vă amintiţi că erau două împuşcături, dom'le?

— Nu minţi, negru împuţit, strigă Richard, urcând pe nămetele de zăpadă ca să măsoare distanţa de la bici la spatele negrului. Spune adevărul, sau te biciuiesc. În timp ce vorbea, mâna dreaptă, cu care ţinea coada, se ridica în aer, în timp ce prin mâna stângă îşi trecea biciul, aşa cum toboşarii îşi mânuiesc instrumentul. Şi Agamemnon, după ce se întoarse cu faţa către stăpânul său şi-şi dădu seama că nici unul dintre ei nu dorea să mai rămână acolo, renunţă destul de repede. Îi spuse stăpânului său adevărul în câteva cuvinte, rugându-l cu înflăcărare pe Richard să-l apere de a fi ţinut închis drept pedeapsă.

— O s-o fac, băiete, aşa o să fac, spuse celălalt, frecându-şi mâinile încântat. Nu spune nimic, dar lasă-mă pe mine să văd cum fac cu Duke. Mă gândesc să las căprioara pe deal şi să-mi trimit amicul să-şi ia singur cadavrul. Nu, mai bine îl las pe Marmaduke s-o facă puţin pe grozavul înainte să-i spun că ştiu. Haide, grăbeşte-te, Aggy, trebuie să ajut la bandajarea rănii tânărului. Doctorul acesta yankeu[10] nu ştie nimic despre

---

[10] În America, termenul „yankeu” are semnificaţie locală. Se consideră că el a derivat de la felul în care indienii din New England pronunţau cuvântul „englez” – „yengeese”. Cum New Yorkul a fost iniţial o provincie olandeză, bineînţeles că termenul nu era cunoscut acolo. Mai jos, spre sud, dialectele diferite ale nativilor au dat naştere unei pronunţii diferite. Marmaduke şi vărul său, născuţi în Pennsylvania,

chirurgie. A trebuit să-l ţin pe Milligan de picior atunci când i l-a tăiat.

Richard stătea din nou pe scăunel, negrul se aşezase în spate, iar caii au pornit spre casă. În timp ce coborau dealul la trap, vizitiul îşi întorcea faţa spre Aggy din când în când şi continua să vorbească. Pentru că, în ciuda recentei dispute, între cei doi exista acum o cordialitate perfectă.

— Asta dovedeşte faptul că am întors caii cu hamurile, pentru că nici un bărbat rănit nu poate avea destulă putere cât să liniştească nişte draci împieliţaţi ca ăştia. Ştiam de la început că am reuşit. Dar n-am vrut să-i spun lui Marmaduke. Vrei să muşti, nemernicule? Hai, băieţi, haideţi! Şi bătrânul Natty, este cel mai bun dintre toţi. Ei bine, Duke n-o să mai spună nimic despre căprioara mea. Judecătorul a tras amândouă gloanţele şi nu a nimerit decât un biet băiat care se ascundea în spatele unui pin. Trebuie să-l ajut pe şarlatanul acela să-i scoată glontele sărmanului om.

Şi tot aşa, Richard a coborât muntele. Clopoţeii sunau, iar gura lui mergea întruna până au ajuns în sat. Atunci vizitiul şi-a concentrat atenţia pentru a oferi o mostră a priceperii sale la cabaline, spre admiraţia tuturor femeilor şi copiilor care căscau gura şi se îngrămădeau la ferestre pentru a vedea sosirea moşierului şi a fiicei acestuia.

---

nu erau yankei în sensul american al cuvântului *(n.a.)*.

Capitolul V.

„Haina lui Nathaniel nu era terminată,
Iar pantofii lui Gabriel nu mai aveau culoare la călcâi,
Pălăria lui Petru nu avea nici urmă de podoabă,
Pumnalul lui Walter nu ieşise încă din teacă,
Dintre toţi, doar Adam, Ralph şi Gregory erau mai răsăriţi.”

Shakespeare.

Drumul a şerpuit de-a lungul coastei muntelui, iar în momentul în care a ajuns aproape de povârnişul de la baza văii şi-a schimbat cursul în unghi drept şi a început să coboare pe o câmpie înclinată, direct în satul Templeton. Râul firav şi repede de care am mai vorbit era traversat de un pod sculptat în lemn, care dovedea, prin felul grosolan în care fusese confecţionat şi prin mărimea sa inutilă, atât valoarea muncii, cât şi abundenţa materialelor în această regiune. Micul torent, ale cărui ape întunecate se revărsau pe deasupra calcarului depus pe albie, nu era decât una dintre sursele numeroase ale Susquehannei, un râu spre care însuşi Atlanticul şi-a extins un braţ pentru a-l primi. În acest moment, puternicul echipaj al domnului Jones i-a ajuns din urmă pe caii mai treji ai călătorilor noştri. După ce au urcat un deal mic, Elizabeth s-a pomenit dintr-o dată între locuinţele distonante ale satului. Strada avea o lăţime obişnuită, deşi ochiul putea să cuprindă, dintr-o dată, mii şi sute de mii de acri locuiţi doar de bestiile pădurii. Dar aceasta fusese dorinţa tatălui său şi a celor care îl urmau. Pentru ei, drumul cel mai plăcut era cel care se apropia cel mai mult de cele din statele vechi, sau cum le spuneau ei, statele de jos. Şi ce putea fi mai civilizat decât un oraş, fie el şi în mijlocul sălbăticiei. Lăţimea străzii, pentru că aşa era considerată, putea fi ceva mai mult de o sută de picioare. Dar urma bătătorită pe care putea merge sania era mult mai îngustă. De fiecare parte a şoselei erau grămezi imense de buşteni care, în loc să se micşoreze, parcă se măreau pe zi ce

trece, în ciuda faptului că focurile care încălzeau casele se făceau cu lemne.

Ultimul lucru pe care Elizabeth îl privi îndelung, când şi-au reluat călătoria după ce l-au întâlnit pe Richard, a fost felul în care soarele se lăţea în refracţia orizontului, în timp ce se scufunda încet în spatele dealurilor vestice, iar peste discul său se suprapunea umbra întunecată a unui pin. Razele sale fugare străfulgerau printre deschizăturile muntelui în spatele căruia dispărea şi lumina scoarţa lucioasă a mestecenilor până când învelişul lor neted şi lucios putea rivaliza culoarea coastelor muntoase. Conturul fiecărui pin era vizibil până în adâncurile pădurii, iar stâncile, prea netede şi prea abrupte pentru a reţine zăpada căzută, străluceau parcă zâmbind de bun rămas farului ceresc. Dar cu fiecare pas de coborâre, Elizabeth observa că lumina zilei rămânea în urma lor. Chiar şi razele strălucitoare, dar crude ale soarelui de decembrie piereau pe măsură ce alunecau în amurgul rece al văii. Este adevărat, de-a lungul vârfurilor din lanţul estic lumina persista încă, părăsind pământul pas cu pas spre norii care se adunau în ceaţa serii, pe orizontul micşorat, dar lacul îngheţat dăinuia lipsit de orice umbră în sânul său. Locuinţele deveneau deja sumbre şi greu de distins, iar tăietorii de lemne îşi puneau topoarele pe umăr şi se pregăteau să se bucure, în lunga seară pe care o aveau înaintea lor, de confortul acelor focuri animate pe care ei, munca lor le alimentase cu combustibil. Se opreau doar pentru a se uita la săniile care treceau, să-şi ridice căciulile în faţa lui Marmaduke, să dea din cap prieteneşte către Richard, apoi dispăreau în propria lui locuinţă. Perdelele de hârtie cădeau în urma călătorilor noştri la fiecare fereastră, iar lumina focurilor din apartamentele vesele se pierdea în întuneric. Când caii tatălui său se întoarseră cu o rotire rapidă în poarta deschisă a conacului şi în faţa sa nu rămăseseră decât zidurile reci şi mohorâte ale clădirii. Apropiindu-se pe poteca de plopi tineri şi desfrunziţi, Elizabeth simţea că frumuseţea priveliştii de pe munte dispăruse ca aburii unui vis. Marmaduke îşi păstra încă vechile obiceiuri şi respingea folosirea clopoţeilor, dar echipajul domnului Jones, alunecă pe poartă în urma lor, scoţând clinchete şi într-un moment clădirea se trezi la viaţă.

Pe o platformă de piatră, destul de mică faţă de dimensiunile clădirii, Richard şi Hiram construiseră împreună patru coloane

mici de lemn, care la rândul lor sprijineau acoperişul de şindrilă al porticului. Aceasta era denumirea pe care domnul Jones s-a hotărât să i-o dea unei intrări banale, acoperite. Pentru a ajunge la platformă, trebuia să urci cinci sau şase scări de piatră, aranjate în grabă şi care începeau deja să-şi piardă poziţia simetrică din cauza îngheţului. Dar neajunsurile pe care climatul aspru le provocase acestei construcţii superficiale nu se terminau aici. Pe măsură ce scările coborau şi platforma se lăsa în jos, fundaţia lăsa structura gigantică suspendată în aer, creând un spaţiu gol de un picior între baza stâlpilor şi pietrele pe care fuseseră plasate iniţial. A fost un noroc pentru întreaga clădire că tâmplarul, care făcuse toată munca manuală pentru această construcţie, legase acoperişul acestui antreu clasic atât de bine de latura casei încât, atunci când fundaţia a părăsit suprastructura în felul în care v-am povestit, iar stâlpii dependenţi de bază nu mai puteau sprijini acoperişul, chiar acesta din urmă a servit drept sprijin stâlpilor. Aceasta era, bineînţeles, o scăpare nefericită în ornamentaţia coloanei lui Richard. Dar precum fereastra din palatul lui Aladin şi aceasta părea că are numai rostul de a dovedi bogăţia de resurse a stăpânului său. Ordinea compozită îşi dovedea încă o dată avantajele, iar fundaţia a fost reconstruită pentru a doua oară, cu adăugiri şi îmbunătăţiri, după cum spun vânzătorii de cărţi. De data aceasta, a fost în mod obligatoriu mai mare şi ornamentată cum se cuvine cu statuete. Totuşi, scările au continuat să cedeze şi în momentul în care Elizabeth s-a întors în casa tatălui său, stâlpii au fost fixaţi cu câteva pene grosolane, împiedicându-le să se separe din cauza greutăţii de frontonul pe care ar fi trebuit să-l sprijine.

Două sau trei servitoare şi un servitor au ieşit pe uşa masivă care dădea pe verandă. Cel din urmă avea capul gol, dar era îmbrăcat mai bine decât de obicei. Avea întreaga sa înfăţişare originală şi era atât de bine înveşmântat, încât ar merita o descriere mai amănunţită. Era înalt de un metru şaizeci şi avea un corp solid, atletic, cu umeri precum ai unui grenadier. Silueta lui era cu atât mai frapantă, cu cât era caracterizată de o uşoară aplecare în faţă, obicei fără un motiv anume, decât acela că oferea braţelor sale o mai mare libertate de mişcare. Cel mai adesea, când stăpânul său se afla în mişcare, bărbatul făcea gesturile ample. Avea faţa prelungă şi un ten deschis, care, ars

de soare, căpătase culoarea roşu aprins. Era încăpăţânat, cu nasul pe sus şi avea un nas cârn, de vulpe bătrână. Avea o gură enormă, cu dinţii sănătoşi, iar ochii albaştri păreau că privesc spre lucrurile înconjurătoare cu un dispreţ firesc. Numai capul trebuie să fi fost cât o pătrime din întreaga statură, iar partea dorsală era tot pe-atât. Purta un costum dintr-o stofă maronie, cu nasturi mari cât monedele, părând mai degrabă nişte ancore încurcate. Cămaşa era la fel de largă pe cât era de lungă şi îi ajungea până la gambe. Pe dedesubt purta o vestă şi indispensabili din pluş roşu, destul de uzaţi şi murdari. Avea nişte pantofi cu cataramă mare şi ciorapi lungi, în dungi albe şi albastre.

Acest personaj cu o înfăţişare ciudată povestea că se născuse în comitatul Cornwall, în insula Marii Britanii. Îşi petrecuse copilăria în apropierea minelor de cositor, iar în tinereţe fusese asistent camerist al unui traficant, între Falmouth şi Guernesey. A părăsit această meserie când a fost înrolat forţat în serviciul regelui său. Din dorinţa de ceva mai bun, a fost primit să lucreze în cabină, mai întâi ca servitor, apoi ca majordom al căpitanului. Aici a învăţat să facă supă de scoici, homari şi alte preparate marine şi aşa, cum îi plăcea să spună, a avut ocazia de a vedea lumea. De fapt, cu excepţia câtorva porturi externe franceze şi câteva vizite ocazionale la Portsmouth, Plymouth şi Deal nu văzuse din întreaga lume mai mult decât ar fi putu să vadă dacă ar fi călătorit pe spatele unui măgar într-una dintre minele sale native. Dar, fiind eliberat din armată odată cu pacea din ’83, declară că, din moment ce văzuse toate colţurile civilizate ale lumii, acum dorea să facă o călătorie în sălbăticia Africii. Nu o să-l urmăm în scurtele sale peregrinări, izvorâte din acel spirit de călător care poate face ca orice cockney activ să-şi lase casa şi pământurile şi să-l aducă, mai repede decât ar zice peşte, aproape de murmurul cascadei Niagara. Nu voi mai adăuga decât că, cu mult timp în urmă, chiar mai înainte ca Elizabeth să fie trimisă la şcoală, a ajuns la familia lui Marmaduke Temple unde, datorită unei îmbinări de calităţi despre care voi vorbi mai târziu în cursul acestei povestiri, a îndeplinit, sub comanda domnului Jones, funcţia de majordom. Numele acestei „persoane de vază” era Benjamin Penguillan, după cum el însuşi îl pronunţa. Dar, datorită unei poveşti pe care avea obiceiul să o spună din când în când, despre cât de uşor i-a fost să-şi

împiedice barca să se scufunde după victoria lui Rodney şi-a câştigat porecla de Ben Plump.

Într-o parte de Benjamin şi ieşind înainte de parcă ar fi fost nemulţumită de poziţia ei, era o femeie de vârstă mijlocie, cu haine de stambă în culori contrastante. Avea o siluetă slabă, înaltă, lipsită de forme, cu trăsăturile ascuţite. Fizionomia ei avea o expresivitate specială. Îşi pierduse aproape toţi dinţii, iar cei pe care-i mai avea erau de un galben închis. Pielea, bine întinsă pe nas, era ridată puternic pe obraji şi în jurul gurii. Inhala cu atâta putere, ca pentru a lăsa impresia că buzele şi partea din jurul gurii aveau culoarea galben-şofran din această cauză. Dar, de fapt, toată faţa ei era galbenă. Ca menajeră, stătea în fruntea tuturor servitoarelor domestice. Această domnişoară bătrână se numea Remarkable Pettibone. Pentru Elizabeth era o străină, pentru că venise la familia ei după moartea mamei.

Pe lângă aceştia, mai erau trei sau patru servitori mai puţin importanţi, cei mai mulţi negri. Unii apăreau în uşa principală, alţii veneau alergând de la capătul clădirii unde era intrarea în bucătăria-pivniţă.

În plus, au fost luaţi cu asalt de animalele de la coteţele lui Richard, în acompaniamentul a tot felul de lătrături, de la urletul câinelui lup, la lătrăturile arţăgoase ale terrierului. Stăpânul le-a primit salutările gălăgioase imitându-le sunetele, iar câinii, probabil ruşinaţi că stăpânul lor a reuşit să-i întreacă şi-au încetat ţipetele. Singurul tăcut era un mastiff impunător, puternic, care purta în jurul gâtului o zgardă de bronz pe a cărei margine erau gravate cu litere mari iniţialele „M.T.”. Prin haosul acesta, animalul mergea maiestuos alături de judecător şi, primind câteva mângâieri blânde, se întoarse către Elizabeth. Ea se înclină să-l sărute şi-i spuse cu blândeţe „bătrânul curajos”. Elizabeth urcă scările, ajutată de tatăl său şi de domnul LeQuoi, ca să nu cadă pe gheaţa cate le acoperea. Animalul, care părea să o cunoască, o privi trist, iar când uşa se închise în urma grupului, câinele intră într-o cuşcă din apropiere, ca şi cum ar fi fost conştient că acum, în casă, era ceva mai valoros care trebuia păzit.

Elizabeth îşi urmă tatăl, care se opri să-i şoptească ceva unuia dintre servitorii săi. Intrară într-o sală mare, luminată cu greu de două lumânări puse în sfeşnice de alamă, înalte, după moda veche. Uşa se închise, iar grupul a fost dintr-o dată introdus, de

la o temperatură de 0 grade, la o căldură de peste şaizeci de grade. În mijlocul sălii era o sobă enormă, ale cărei laturi păreau să tremure de fierbinţeală, iar un horn gros şi drept, care ieşea prin tavan, elimina fumul. Pentru a se păstra un nivel potrivit de umiditate, un castron de fier plin cu apă fusese pus pe acest furnal, cum l-am mai putea numi. Camera avea covor şi era aranjată cu mobilier comod şi solid. O parte din acesta era adus din oraş, iar restul fusese confecţionat de tâmplarii din Templeton. Mai era şi un bufet de mahon, incrustat cu fildeş şi prevăzut cu nişte mânere enorme de alamă lucioasă, gemând sub grămezile de farfurii de argint. Lângă acesta se afla un set de mese foarte mari, din lemn de cireş sălbatic, pentru a imita materialul importat al bufetului, dar banale în lipsa lor de ornamente. În faţă era o masă mai mică, din lemn mai deschis la culoare, în fibra căruia se ondulau elegant liniile vălurite ale arţarului de munte. Aproape de măsuţă, într-un colţ al camerei era un ceas masiv de alamă, de modă veche. Se afla într-o cutie înaltă, care avea nuanţa închisă a nucilor negre de la malul mării. Un divan imens, sau sofa, acoperit cu creton deschis la culoare se întindea de-a lungul peretelui aproape douăzeci de picioare pe o parte a camerei. Pe partea cealaltă, de-a lungul peretelui şi între piesele de mobilier erau aşezate scaune de lemn, vopsite în galben deschis, cu linii drepte care erau opera unei mâini nu prea sigure. Un termometru Fahrenheit, cu barometru anexat şi pus într-o cutie de mahon, era pus pe perete, la mică distanţă de sobă. Benjamin îl consulta la fiecare jumătate de oră, cu o exactitate religioasă. La distanţă egală între sobă şi uşile exterioare, erau suspendate două candelabre de sticlă. La fiecare capăt al sălii se deschidea câte una dintre uşile pomenite şi nişte lustre suflate în aur erau fixate pe tocurile uşilor laterale ale apartamentului. Aceste rame şi tocuri fuseseră realizate cu economie de artificii arhitectonice şi aveau fiecare un fronton şi un mic piedestal în centru. Pe aceste piedestale se aflau mici busturi din ipsos vopsit în negru. Stilul piedestalelor, ca şi alegerea busturilor s-au făcut după gustul domnului Jones. Unul îl reprezenta pe Homer şi semăna în mod izbitor, afirma Richard, „după cum poate să vadă oricine, numai dacă nu e orb”. Altul era reprezentarea unui bărbat cu o figură calmă şi o barbă ascuţită, pe care îl numea Shakespeare. Cel de-al treilea ornament era o urnă care, spunea adesea Richard, după forma

sa ar fi trebuit să-l reprezinte pe el însuşi ţinând cenuşa Didonei. Al patrulea era în mod sigur bătrânul Franklin, cu pălăria şi ochelarii caracteristici. Un al cincilea bust avea trăsăturile demne ale chipului lui Washington. Un al şaselea era greu de descris, reprezenta „un bărbat cu gulerul de la cămaşă descheiat”, pentru a folosi cuvintele lui Richard, „cu lauri pe cap – era Cezar sau Dr. Faustus, existau motive întemeiate pentru a-l lua în considerare pe fiecare dintre cei doi.”

Pereţii erau acoperiţi cu hârtie englezească de culoarea plumbului, care o reprezenta pe Britannia plângând la mormântul lui Wolfe. Însuşi eroul stătea la mică distanţă de zeiţa care plângea, chiar la marginea hârtiei. Fiecare bucată conţinea întreaga siluetă, cu excepţia unuia dintre braţele generalului, care intra pe bucata următoare. Atunci când Richard făcu încercarea de a adăuga conturul delicat, suprapunerea perfectă a fost împiedicată de mai multe probleme. Britannia avea deci motive să se lamenteze, pentru că în afara faptului că preferatul său şi-a pierdut viaţa, el a suferit şi nenumărate amputări ale mâinii drepte.

Cauza nefericită a acestor segmentări anormale îşi anunţa acum prezenţa în cadrul reuniunii printr-o pocnitură de bici.

— Vai, Benjamin, Ben Pump, acesta este felul în care-ţi primeşti moştenitoarea? strigă el. Scuză-l, verişoară Elizabeth, înţelegerile au fost prea complicate pentru a fi comunicate tuturor. Dar acum am venit eu şi lucrurile se vor îndrepta. Vino, aprinde luminile, domnule Penguillan, aprinde-le, aprinde-le şi lasă-ne să ne vedem la faţă. Ei, bine, Duke, ţi-am adus căprioara acasă, ce să fac cu ea, hi?

— Pe legea mea, boierule, începu Benjamin în replică, ştergându-şi mai întâi gura cu podul palmei. Dacă m-aţi fi anunţat mai devreme, aş fi făcut totul după voia dumneavoastră. Aţi apărut chiar când adunasem pe toată lumea şi încercam lumânările. Când femeile au auzit clopoţeii, au început să facă totul anapoda. Şi dacă vreun bărbat din casa asta poate să se descurce cu un grup de femei care nu se mai înţeleg deloc, de-şi pierd răbdarea, numele lui nu este Benjamin Pump. Dar Miss Betsy trebuie să fie un pirat deghizat în haine de femeie, dacă se supără pe un bătrân pentru o nimica toată, că n-a aprins câteva lumânări.

Elizabeth şi tatăl ei au simţit aceleaşi sentimente când au

intrat în sală şi au rămas în continuare tăcuţi. Tânăra locuise în această clădire un an înainte de a pleca la şcoală şi atât ea, cât şi tatăl său, simţeau lipsa stăpânei pe care o jeliseră.

Slujitorii îşi reveniseră destul din debusolare pentru a-şi aminti ce trebuiau să facă cu lumânările şi le puseseră deja în candelabre şi în lustre. Pentru o clipă apartamentul fusese scăldat în lumini. Acestea au alungat uşoara melancolie a eroinei noastre şi a tatălui şi fiecare dintre ei a început să se debaraseze de nenumăratele haine pe care o purtaseră în frigul de afară. În acest timp, Richard mai discuta din când în când cu unii dintre servitorii săi, aruncându-i judecătorului câte o vorbă despre căprioară. Dar discuţiile lui erau în acele momente ca un acompaniament de pian pe care îl auzi, dar nu îl asculţi cu adevărat şi nu vom reda aici discursul lui confuz.

De îndată de Remarkable Pettibone îşi îndeplinise datoria de a ilumina încăperea, se întoarse lângă Elizabeth, aparent pentru a lua hainele pe care aceasta le îndepărtase, dar de fapt pentru a cerceta, cu un aer de curiozitate amestecată cu puţină gelozie, înfăţişarea doamnei care urma să-i ia locul în administrarea domestică a conacului. Au fost îndepărtate, rând pe rând, pelerine, paltoane, şaluri, şosete groase şi, în cele din urmă, gluga neagră şi largă, iar menajera simţi puţină teamă în momentul în care a zărit buclele care se lăsau pe spatele fetei, întunecate şi strălucind ca aripa unui vultur. Trăsăturile dulci, dar impresionante ale tinerei au fost astfel expuse privirilor. Fruntea ei era luminoasă şi fără nici o umbră. Nasul ar fi putut cu uşurinţă considerat de tip grecesc, dacă nu ar fi avut o mică umflătură rotunjită, care compensa, prin expresivitate, ceea ce făcea să se piardă din frumuseţe. La prima vedere, gura părea făcută pentru iubire, dar, în clipa în care începea să vorbească, pe buze îi flutura expresia mândriei feminine, de o flexibilitate graţioasă pe care numai o femeie o putea avea. Ea se adresa nu numai urechii, ci şi ochilor. Aceste trăsături se adăugau unei siluete perfect proporţionate, cu înălţimea puţin peste medie, moştenită de la mama sa. Chiar şi culoarea ochilor, sprâncenele arcuite şi genele lungi, mătăsoase le luase tot de la aceasta. Dar expresia chipului era totuşi aceea a tatălui. Exprima blândeţe şi bunătate, era atrăgătoare, calmă şi nemişcată. Putea fi totuşi stârnită fără prea multă greutate. În asemenea momente era la fel de frumoasă, poate puţin mai severă. Dădu la o parte şi

ultimul dintre şaluri şi rămase îmbrăcată într-un costum de călărie albastru, elegant, care-i venea perfect pe siluetă. Obrajii îi erau îmbujoraţi, arzând şi mai tare în căldura sălii, iar ochii erau umezi, aşa că frumuseţea ei strălucea încă şi mai tare. Văzând cum, în timp ce vorbea, luminile care pâlpâiau se reflectau pe fiecare trăsătură a chipului fetei, Pettibone şi-a dat seama că puterea pe care o exercitase în această gospodărie se terminase.

În acest timp, toţi cei prezenţi îndepărtaseră hainele groase. Marmaduke rămase într-un costum de un negru banal, curat. Monsieur LeQuoi apăru într-o haină de culoarea tutunului, purtată peste o vestă brodată, cu nişte pantaloni şi ciorapi lungi de mătase şi cu nişte catarame despre care se credea că sunt din imitaţie de diamante. Maiorul Hartmann purta o haină albastru-azurie, cu nasturi mari de alamă, o perucă şi cizme. Iar domnul Richard Jones îşi pusese în evidenţă silueta mignonă şi spilcuită cu o haină de lucru verde-fân, cu nasturi de plumb, dintre care unul unea cele două părţi peste burta bine rotunjită. Haina rămânea deschisă în parte de sus, ca pentru a lăsa să se vadă o jachetă de stofă roşie, cu o flanelă de corp din lână căptuşită cu catifea verde. În partea de jos purta o pereche de pantaloni din piele de căprioară şi cizme lungi, cu carâmbii albi, murdari. Unul dintre pintenii cizmelor era puţin îndoit, din cauza recentelor lovituri pe care le dăduse scaunului.

După ce tânăra reuşi să se elibereze de hainele grele, găsi răgazul de a privi în jurul său şi să examineze nu numai gospodăria pe care urma să o conducă, dar şi felul în care casa fusese pusă în rânduială. Mobila şi întreaga înfăţişare a sălii era de multe ori inegală, dar în afară de aceasta, nu găsi nimic trivial. Podeaua era acoperită cu un covor până şi în colţurile cele mai îndepărtate. Sfeşnicele de aluminiu, lustrele aurite, candelabrele de sticlă, indiferent de felul în care le era cultivată frumuseţea şi delicateţea, erau totuşi întreţinute admirabil în ceea ce priveşte utilizarea lor şi confortul pe care îl ofereau. Erau curate şi străluceau în lumina puternică a apartamentului.

Avea un uşor sentiment de încântare din cauza căldurii şi luminozităţii din apartament, care contrasta cu frigul nopţii de decembrie de afară. Privirea sa nu avusese timp pentru a detecta toate micile erori care existau într-adevăr şi se uita împrejur cu plăcere, când i-a atras atenţia ceva ce contrasta puternic cu feţele zâmbitoare ale personajelor frumos aranjate,

adunate aici pentru a o cinsti pe moştenitoarea lui Templeton.

Într-un colţ al sălii, aproape de intrarea principală, stătea tânărul vânător, neobservat şi care părea uitat acolo pentru moment. Dar până şi neglijenţa judecătorului care, sub influenţa unor emoţii puternice, uitase de rana străinului, era depăşită de însăşi neatenţia tânărului. Când a intrat în apartament, îşi scosese instinctiv căciula, lăsând să se vadă părul care putea rivaliza cu uşurinţă buclele Elizabethei la culoare şi strălucire. Nimic nu ar fi putut produce o transformare mai mare în fizionomia lui decât îndepărtarea căciulii grosolane de blană de vulpe. Multe dintre trăsăturile chipului lui aveau ceva care impresiona, iar rotunjimile conturului pe care îl descriau capul şi fruntea îi dădeau un aer de nobleţe. Maniera şi aerul arogant cu care îşi înălţa capul, în ciuda veşmintelor grosolane şi chiar primitive pe care le purta, vădeau nu numai familiaritate cu splendori ca acestea, despre care se credea că sunt neegalate în aceste aşezări, dar ceva dovedeau că putea fi chiar dispreţ.

Mâna cu care ţinea căciula se odihnea uşor pe pianul montat în fildeş al Elizabethei, gest care nu vădea respect ţărănesc sau o vulgaritate impertinentă. Un singur deget atingea instrumentul, ca şi cum era obişnuit cu asemenea obiecte. Celălalt braţ era perfect întins, iar mâna ţinea ţeava puştii sale lungi cu o energie convulsivă. Atât gestul, cât şi atitudinea lui erau involuntare şi izvorau în mod evident, dintr-un sentiment mai profund decât o banală surprindere. Înfăţişarea sa, care concorda oarecum cu asprimea hainelor, îl distingea de grupul plin de viaţă care se desfăşura în capătul celălalt al sălii. Acolo, cei de acasă îşi primeau călătorii şi salutările acestora. Elizabeth îl privea în continuare cu surprindere. Sprâncenele străinului se încruntau din ce în ce mai tare pe măsură ce ochii se mutau de la un obiect la altul. Pentru câteva momente, chipul lui avea o expresie îngrozită, iar apoi trecea mai departe cu un sentiment de durere. Îndoi braţul întins şi îşi aduse mâna aproape de faţă, apoi îşi lăsă capul în palmă, ascunzându-şi parcă trăsăturile, care vorbeau de la sine.

— Am uitat, dragă domnule, de cavalerul cel străin, (Elizabeth nu putea nici în ruptul capului să-i spună altfel), pe care l-am adus aici pentru a-i acorda ajutor şi căruia îi datorăm atenţia noastră.

Ochii tuturor se întoarseră către cei ai vorbitorului, iar tânărul

îşi ridică iarăşi capul cu mândrie pentru a răspunde:

— Rana mea nu este gravă şi cred că judecătorul Temple a trimis după doctor în momentul în care am ajuns.

— Cu siguranţă, răspunse Marmaduke. Nu am uitat obiectul vizitei dumneavoastră, tinere domn, sau natura datoriei mele.

— Ah, exclamă Richard, cu o privire răutăcioasă şi hâtră, îi eşti dator tânărului pentru vânatul pe care bănuiesc că tu l-ai împuşcat, vere Duke. Marmaduke, Marmaduke! Ai născocit o poveste minunată despre căprioara asta! Iată, tinere, doi dolari pentru căprioară, iar judecătorul Temple poate să-ţi plătească doctorul. Nu o să-ţi cer bani pentru serviciile mele, dar n-o să-ţi meargă rău din cauza asta. Haide, Duke, nu fi supărat din cauza asta. Chiar dacă ai ratat căprioara, ai reuşit să-l împuşti pe băiatul acesta printr-un pin. Acum trebuie să recunosc că m-ai bătut. Eu n-am reuşit în viaţa mea aşa ceva.

— Şi sper că nici n-o să reuşeşti, replică judecătorul, dacă e să fii la fel de îngrijorat ca mine. Dar înveseleşte-te, tinere prieten, rana trebuie să fie mică, pentru că îţi poţi mişca braţul destul de liber.

— Nu complica lucrurile, Duke, pretinzând că vorbeşti despre chirurgie, l-a întrerupt domnul Jones, fluturându-şi mâna dispreţuitor. Este o ştiinţă care se învaţă prin experienţă. Ştii că bunicul meu a fost doctor, dar ţie nu-ţi curge nici un strop de sânge medical prin vene. Lucrurile astea se moştenesc în familie. Toată familia mea din partea tatălui se pricepea la treburi medicale. Un unchi de-al meu a murit la Brandywine, a murit la fel de uşor ca orice alt om din regiment, doar pentru că a ştiut cum să-şi ţină respiraţia în mod natural. Puţini oameni ştiu să respire natural.

— N-am nici o îndoială, Dick, răspunse judecătorul, întâlnind zâmbetul luminos care pusese stăpânire pe chipul tânărului fără să vrea, că familia ta stăpâneşte perfect arta de a lăsa viaţa să le scape printre degete.

Richard l-a ascultat liniştit şi punându-şi mâinile în buzunarele hainei, ca şi cum ar fi dorit să-şi preseze cămaşa şi începu să fluiere o melodie. Dar dorinţa de a răspunde i-a învins tendinţa de a medita şi exclamă înflăcărat:

— Te poţi forţa să râzi de virtuţile ereditare, dacă doreşti, judecătorule Temple, dar pe patentul tău nu e nimeni care să nu ştie lucrul ăsta. Lată, chiar şi tânărul acesta care n-a văzut în

viaţa lui decât urşi şi căprioare şi ciocănitori ştie bine că virtuţile sunt transmise în cadrul aceleiaşi familii. Nu-i aşa, prietene?

— Cred că viciul nu se transmite, spuse străinul brusc, uitându-se când la tată, când la fiică.

— Cavalerul are dreptate, domnule judecător, observă Benjamin dând din cap cu convingere către Richard, ceea ce trăda cordialitatea dintre cei doi. Ei bine, în ţara veche, maiestatea regelui poate vindeca răul. E o boală pe care cel mai bun doctor din flotă, sau chiar al unui amiral, nu o poate vindeca. Numai maiestatea regelui sau un om care a fost spânzurat. Da, cavalerul are dreptate, pentru că dacă n-ar avea, cum se face că cel de-al şaptelea fiu devine întotdeauna doctor, chiar dacă se urcă pe vapor pentru a ajunge la cocpit, nu-i aşa? Vedeţi, atunci când ne-am aliniat cu cavaleri, sub DeGrass, am ascuns la bord un doctor.

— Foarte bine, Benjamin, l-a întrerupt Elizabeth, uitându-se de la vânător la domnul LeQuoi, care asculta politicos ce spunea fiecare persoană în parte. O să-mi mai vorbeşti despre aceasta şi despre toate aventurile tale amuzante. Dar acum trebuie pregătită o cameră în care să bandajăm braţul acestui domn.

— Voi avea grijă de asta chiar eu, vară Elizabeth, afirmă Richard, puţin arogant. Tânărul nu va avea de suferit pentru că Marmaduke este cam încăpăţânat. Urmează-mă, prietene şi voi cerceta rana eu însumi.

— Ar fi mai bine să aşteptăm doctorul, rosti vânătorul cu răceală. Nu poate fi departe.

Richard se opri şi se uită la cel care vorbise, puţin mirat de tonul pe care îl folosise şi cu siguranţă înfuriat de refuzul lui. I-a interpretat replica drept un act de ostilitate şi, punându-şi din nou mâinile în buzunare, merse lângă domnul Grant şi, apropiindu-şi faţa de chipul preotului, spuse într-o voce scăzută:

— Ţineţi minte ce vă spun, o să apară o poveste printre colonişti, cum că ne-am fi rupt gâturile dacă n-ar fi fost băiatul acesta, de parcă eu n-aş fi ştiut să conduc. Aţi fi putut să întoarceţi şi dumneavoastră caii, domnule. Nimic n-ar fi fost mai uşor. Nu trebuia decât să trageţi tare de hamuri şi să atingeţi coastele liderului. Sper, dragă domnule, că nu sunteţi deloc afectat de supărarea pe care ne-a pricinuit-o băiatul ăsta, nu?

Replica a fost întreruptă de intrarea doctorului din sat.

Capitolul VI.

„Pe rafturile sale,
O seamă de cutii deşarte,
Ulcioare de lut verde, băşica udului, seminţe colbăite,

Rămăşiţe din legăturile vreunui balot,
Prăjiturele vechi de trandafiri,
Erau împrăştiate ici-colo, ca pentr-un spectacol.”

Shakespeare.

Doctorul Elnathan Todd, pentru că acesta era numele medicului, era considerat de colonişti o persoană înzestrată cu mari capacităţi intelectuale şi, în mod sigur avea relaţii personale rare. Neîncălţat, avea exact 1,93 metri înălţime. Mâinile, picioarele şi genunchii se potriveau perfect staturii sale impresionante, dar orice altă parte a corpului părea potrivită mai degrabă pentru un bărbat cu câteva numere mai mic, dacă lăsăm la o parte lungimea membrelor. Avea umerii pătraţi, cel puţin în sensul că formau o linie dreaptă dintr-o parte în cealaltă. Dar erau atât de înguşti, încât părea că mâinile lungi care se legănau porneau direct din spate. Şi gâtul era deosebit de lung şi susţinea un cap mic, rotund, acoperit pe o parte de un stufiş de păr ţepos, şaten, iar pe partea opusă etala un chip mic, aprins, care părea să poarte o luptă constantă cu sine pentru a părea înţelept. Era fiul cel mai mic al unui fermier din partea vestică a statului Masaschusets. Datorită unor circumstanţe favorabile, părintele îi dăduse posibilitatea fiului său de a ajunge la performanţele de care am vorbit, fără întreruperile obişnuite ale muncii la câmp, tăierii lemnelor şi alte munci dificile pe care tatăl le impusese celorlalţi fii. Elnathan datora în parte scutirea sa de la muncile câmpului faptului că avusese o creştere rapidă. Aşa a devenit palid, lipsit de viaţă şi indiferent, iar mama l-a declarat cu tandreţe „un băiat bolnăvicios, care nu era făcut să muncească, dar care şi-ar putea câştiga existenţa confortabil

dacă ar fi practicat avocatura sau ar fi devenit preot sau doctor, sau ar fi avut o altă vocaţie la fel de uşoară.” Totuşi nu erau prea siguri de chemarea fiului lor şi din moment ce tânărul nu avea altă ocupaţie, lenevea tot timpul prin jurul fermei, mâncând mere verzi sau căutând măcriş. Acelaşi ochi inteligent care-i adusese la lumină talentele lui latente desprinse din obiceiurile tânărului primele semne ale drumului pe care îl va parcurge în haosul acestei lumi.

— Elathan a fost făcut să fie doctor, îşi dădu ea seama, pentru că era mereu în căutarea ierburilor şi gusta tot felul de poame care creşteau pe parcele. Dar avea şi o dragoste firească pentru tot felul de lucruri doctoriceşti, pentru că atunci când a lăsat pentru soţul ei pilulele pentru bilă acoperite în sirop de arţar, numai gata de a fi luate, Nathan a venit şi le-a înghiţit dintr-o dată de parcă n-ar fi fost mare lucru, deşi Ichabod (soţul ei) nu putea să înghită nici una fără să facă feţe atât de disperate încât îţi era frică să te uiţi la el.

Această descoperire a hotărât lucrurile. Elnathan, care avea pe atunci cincisprezece ani, a fost la fel ca un mânz sălbatic, prins şi tuns, îndepărtându-i-se pletele stufoase cu un foarfece. L-au îmbrăcat într-un costum modest, făcut în casă, de culoarea cojii de nucă. A primit „Noul Testament” şi o „Gramatica Webster” şi a fost trimis la şcoală. Băiatul avea o fire cam vicleană şi în clipele sale libere pusese deja bazele pentru citire, scriere şi aritmetică. Nu trecu mult până s-a remarcat la şcoală pentru rezultatele lui. Mama încântată de capacităţile fiului său a avut în plus şi satisfacţia de a auzi chiar de la profesorul lui că avea un „băiat extraordinar, mult deasupra restului clasei”. El mai credea şi că băiatul avea o „înclinaţie naturală spre medicină, din moment ce îi sfătuia mereu pe cei mai mici să nu mănânce atât de mult şi, de câteva ori, atunci când micuţii ignoranţi s-au încăpăţânat în ciuda sfatului lui Elnathan, profesorul l-a văzut pe fiul ei cum mânca el însuşi tot din coşuri, pentru a preîntâmpina consecinţele nefaste.”

La puţin timp după ce profesorul a făcut această declaraţie plăcută, tânărul s-a mutat în casa doctorului din sat, un domn ale cărui începuturi de carieră nu erau cu mult diferite de cele ale eroului nostru. Era văzut uneori adăpând un cal, alteori era văzut cum subţia cu apă diferite medicamente albastre, roşii, galbene. Alteori se lungea sub un măr, cu „Gramatica limbii latine” de

Ruddiman în mână şi cu un colţ din „Obstretica” lui Denman ieşindu-i din buzunar. Pentru instructorul lui era ceva absurd să înveţi un elev cum să trimită un pacient pe lumea cealaltă înainte de a-l învăţa cum să aducă unul pe lume.

A mai trăit aşa vreo douăsprezece luni, când a apărut dintr-o dată, la o întâlnire, într-o haină lungă (şi chiar îşi merita epitetul), modestă, cu nişte ghetuţe legate cu piele de viţel intenţionat nevopsită, pentru a se asemăna mai mult cu marochinul roşu. Curând după aceea a fost văzut cum se bărbierea cu o lamă tocită.

Abia trecuseră trei sau patru luni, când nişte bătrâne se grăbeau spre casa unei femei sărace din sat, în timp ce altele se alergau încoace şi încolo, părând că se află într-o mare suferinţă. Un băiat sau doi s-au urcat pe nişte cai fără şa şi au fost trimişi repede în diferite direcţii. Se puneau tot felul de întrebări despre ultimul loc unde fusese văzut doctorul, dar acestea n-au fost de nici un ajutor. În cele din urmă Elnathan a fost văzut ieşind pe uşă cu un aer foarte grav, însoţit de un băiat cu capul alb, abia respirând şi mergând în faţa lui. În ziua următoare, tânărul a apărut pe stradă, aşa cum i se spunea drumului principal şi cei din vecinătate au înţeles totul din gravitatea sporită a chipului său. În aceeaşi săptămână şi-a cumpărat o lamă nouă, iar duminica următoare a intrat în casa de rugăciuni cu o batistă roşie de mătase în mână şi cu o figură pretins umilă. Seara a făcut o vizită la o tânără femeie de aceeaşi clasă cu el, pentru că erau singurii de acolo, iar când a rămas singur cu reprezentantele sexului frumos, prudenta mamă a fetei l-a numit, pentru prima dată în viaţa lui, Doctor Todd. Astfel s-a spart gheaţa, iar de atunci înainte Elnathan a fost apelat de toţi ceilalţi cu titulatura lui oficială.

A mai petrecut un an sub supravegherea aceluiaşi profesor, timp în care se considera că tânărul doctor îl „secunda pe cel bătrân”, deşi în general călătoreau pe căi diferite. La sfârşitul acelei perioade Dr. Todd a atins majoratul legal. A făcut o scurtă călătoria la Boston pentru a cumpăra medicamente şi, după cum afirmau unii, pentru a cerceta spitalul plimbându-se pe holurile lui. Nu ştim cum a decurs această plimbare, dar dacă a existat cu adevărat, trebuie să fi fost rapidă, pentru că s-a întors în două săptămâni, aducând cu el o cutie care arăta ciudat şi mirosea puternic a pucioasă.

Duminica următoare s-a căsătorit, iar în dimineaţa nunţii s-a urcat într-o sanie cu un cal împreună cu mireasa lui, ducând şi cutia despre care am vorbit şi o alta plină cu rufărie pentru gospodărie făcută în casă, un cufăr acoperit cu hârtie, peste care stătea o umbrelă roşie, vreo doi desagi noi şi o cutie de mână. Prietenii lui au primit apoi veşti de la mireasă şi mire cum că acesta din urmă „se stabilise în noile ţări şi îi mergea bine ca doctor în Templeton, Statul York!”.

Dacă un membru al familiei Temple ar veni, ar zâmbi auzind calificările lui Marmaduke pentru a ocupa poziţia judecătorească pe care i-o conferiseră, suntem siguri că un absolvent din Leyden sau Edinburgh s-ar amuza copios dacă ar citi relatarea aceasta despre dăruirea cu care Elnathan se pusese în serviciul lui Esculap. Dar atât juristul, cât şi doctoraşul aveau aceeaşi consolare, din moment de Dr. Todd era la acelaşi nivel cu ceilalţi doctori de o vârstă cu el din ţară, aşa cum era şi Marmaduke cu fraţii lui de pe scaunul judecătoresc.

Trecerea timpului şi acumularea de experienţă au făcut adevărate minuni cu doctorul. Avea o fire omenoasă, dar nici un pic de curaj moral. Cu alte cuvinte, era prevăzător cu vieţile pacienţilor săi, dar nu încerca niciodată experimente nesigure pe acei membri ai societăţii pe care îi considera folositori. O singură dată, atunci când un vagabond fără noroc a avut nevoie de îngrijirile lui, doctorul a încercat cu fervoare efectele tuturor flacoanelor din desaga lui pe constituţia străinului. Din fericire nu erau atât de numeroase, iar cele mai multe dintre ele erau inofensive. Pe aceste căi, Elnathan a dobândit o anumită pricepere în febre şi răceli şi putea să vorbească în cunoştinţă de cauză despre intermitenţe, febre recurente, febre de gradul al treilea, sau, temperaturile zilnice. Era considerat expert în cazul unor afecţiuni cutanate, foarte obişnuite în noile aşezări. Nu era nici o femeie în patent care să vrea să aducă pe lume un copil fără asistenţa doctorului Todd, la fel cum nici una n-ar fi vrut să devină mamă fără a avea un soţ. Pe scurt, el încerca să construiască pe o fundaţie de nisip o superstructură cimentată de experienţă, deşi alcătuită din materiale oarecum fragile. Oricum, îşi reînnoia periodic studiile elementare şi, cu un spirit de observaţie care nu putea aparţine decât unei minţi ageră, îşi raporta întotdeauna practica la teorie.

Când venea vorba de chirurgie era îndreptăţit să-şi pună la

îndoială propriile puteri, pentru că aici avea cea mai puţină experienţă şi în plus, trebuia să-şi folosească direct simţurile. Aplicase unguente pe câteva arsuri, tăiase împrejurul rădăcinilor de dinţi stricaţi şi cususe rănile a numeroşi tăietori de lemne. A avut un succes considerabil până în ziua în care un zilier nefericit a suferit o fractură de picior din cauza unui copac pe care îl tăia. Cu această ocazie eroul nostru a întâmpinat cea mai mare încercare pe care o suportaseră vreodată nervii şi forţa lui morală. Cu toate acestea, în momentul cu pricina, nu s-a ridicat la nivelul aşteptărilor. Cele mai multe dintre amputările din noile colonii, care erau destul de frecvente, erau efectuate de un specialist care, bucurându-se de la început de o anumită reputaţie, putea să dobândească mai uşor experienţa prin care devenea demn de bunul său renume. Elnathan fusese de faţă la una sau două dintre aceste operaţii. Dar în cazul acesta, specialistul nu a putut veni şi responsabilitatea a căzut, în mod normal, pe umerii doctorului Todd. Merse la lucru cu un fel de disperare oarbă, etalând în acelaşi timp toate semnele externe ale gravităţii adecvate şi ale unei mari îndemânări. Numele suferindului era Milligan. Richard se referea la acest incident atunci când făcea aluzie la faptul că-l asistase pe doctor la o amputare, ţinând piciorul bolnavului. Membrul a fost tăiat, iar pacientul a supravieţuit operaţiei. Totuşi, timp de doi ani, bietul Milligan s-a tot plâns că îi îngropaseră piciorul într-o cutie aşa de mică, că îl jena lipsa de spaţiu. Simţea cum durerea se ridica din fragmentul înhumat şi trecea în piciorul care mai avea încă viaţă. Marmaduke a sugerat că putea fi vorba de artere şi nervi, dar Richard, care considera că amputarea era opera lui proprie, a respins cu înverşunare sugestia, declarând în acelaşi timp că a auzit adesea despre oameni care puteau să spună când o să plouă numai după degetele de la picioarele amputate. Cu toate că după doi sau trei ani plângerile lui Milligan se răriseră treptat, piciorul a fost dezgropat şi pus într-o cutie mai mare şi din acea clipă nimeni nu l-a mai auzit pe suferind să se mai plângă. Publicul a căpătat mai multă încredere în doctorul Todd a cărui reputaţie creştea văzând cu ochii şi, din fericire pentru pacienţii lui, nivelul de informaţie pe care-l deţinea doctorul creştea şi el în aceeaşi măsură.

În ciuda experienţei doctorului Todd şi a succesului pe care-l avusese cu piciorul, era cam speriat când a intrat pe uşa

conacului. Clădirea strălucea în lumina zilei şi părea atât de impozantă în comparaţie cu apartamentele construite în grabă şi de-abia mobilate cu care se obişnuise în practica sa. Erau şi atâţia oameni bine îmbrăcaţi, cu feţele neliniştite încât nervii lui atât de fermi de obicei, erau acum foarte tulburaţi. Mesagerul care îl chemase îi spusese că era vorba de o rană provocată de o armă şi venise de-acasă de la el, făcându-şi drum cu greu prin zăpadă, cu desagii aruncaţi peste braţ, în timp ce se gândea tot timpul la artere segmentate, plămâni străpunşi şi organe vitale afectate, ca şi cum mergea pe un câmp de bătălie şi nu spre casa paşnică a judecătorului Temple.

Primul lucru pe care i-a căzut privirea de cum a intrat în cameră a fost Elizabeth în costumul ei de călărie, legat bine cu şnururi din aur, cu silueta ei frumoasă. Se apleca spre el, iar fiecare trăsătură a chipului său frumos exprima nelinişte. Genunchii enormi ai doctorului se loviră unul de altul scoţând un sunet auzit, pentru că, fiind atât de distrat, o confundase cu un ofiţer ciuruit de gloanţe şi grăbindu-se de pe câmpul de bătălie pentru a cere ajutor. Totuşi, această iluzie nu a durat decât un moment şi ochiul lui a trecut repede de la fată spre chipul demn al tatăl şi de acolo la mersul ţanţoş şi precipitat al lui Richard. Acesta îşi calma neliniştea provocată de faptul că străinul îi nesocotise ajutorul plimbându-se prin sală şi pocnind din bici. Apoi se uită la francez care aşteptase, câteva minute cu un scaun pentru domnişoară, fără să fie băgat în seamă şi de la el la Maiorul Hartman care îşi aprindea liniştit o pipă lungă de trei picioare de la o lumânare dintr-un candelabru. Apoi la domnul Grant care întorcea cu seriozitate un manuscris în lumina unei lustre. O privi şi pe Remarkable, care stătea sfioasă cu braţele încrucişate şi cerceta cu o privire admirativă şi invidioasă înfăţişarea şi îmbrăcămintea tinerei. După aceea se uită la Benjamin care, cu picioarele depărtate şi cu mâinile în şold, îşi balansa corpul mic şi pătrat cu indiferenţa unuia care este obişnuit cu rănile şi vărsarea de sânge. Păreau cu toţii teferi şi chirurgul a început să respire mai uşor. Dar, înainte de a putea să se uite mai atent, judecătorul s-a apropiat de el şi i-a scuturat mâna spunându-i:

— Eşti binevenit, bunul meu domn, foarte binevenit, într-adevăr. Avem aici un tânăr pe care l-am rănit din greşeală în timp ce vânam o căprioară în seara aceasta şi are nevoie de

asistenţa ta.

— Împuşcai o căprioară, Duke, îl întrerupse Richard, împuşcai o căprioară. Cine crezi că poate prescrie atunci când nu ştie ce s-a întâmplat cu adevărat? Aşa fac mereu unii, cred că un doctor poate fi înşelat ca oricare alt om, fără pericolul unor consecinţe nefaste.

— Împuşcam o căprioară, într-adevăr, răspunse judecătorul zâmbind, deşi nu este nimic sigur că n-am ajutat la prinderea căprioarei. Dar orice-ar fi, eu l-am rănit pe tânărul acesta. Îndemânarea ta trebuie să-l vindece iar buzunarul meu te va răsplăti generos pentru aceasta.

— Două lucruri de care poţi să depinzi cu încredere, observă domnul LeQuoi, aplecându-se politicos, cu o mişcare a capului către judecător şi către specialist.

— Îţi mulţumesc, domnule, spuse judecătorul, dar îi prelungim durerea tânărului nostru. Remarkable, te rog să pregăteşti pânză pentru fire şi bandaje.

În urma acestei remarci, schimbul de complimente a încetat, iar doctorul întoarse un ochi cercetător către pacientul său. În timpul discuţiei, tânărul vânător îşi îndepărtase haina şi acum rămăsese îmbrăcat într-un costum banal, de culoare deschisă, dar nou, asemănător cu cel purtat de obicei de ţăranii din regiune. Îşi ţinea mâna pe reverele hainei, încercând s-o dea jos, când se opri dintr-o dată şi se uită spre Elizabeth care îl compătimea. Nu-şi schimbase însă poziţia şi era prea absorbită de neliniştea ei pentru a băga în seamă mişcările băiatului. Tânărul se înroşi uşor.

— Poate că vederea sângelui îi va face rău domnişoarei. Mă voi retrage în altă cameră pentru a mi se bandaja rana.

— În nici un caz, spuse doctorul Todd care, descoperind că pacientul său nu era o persoană de vază, se simţi destul de îmbărbătat pentru a efectua operaţia. Lumina aceasta puternică este favorabilă operaţiei şi studenţii conştiincioşi ca mine au adesea probleme cu vederea.

În timp ce vorbea, Elnathan îşi puse la ochi o pereche de ochelari mari, cu rama de metal, care cădeau mereu pe vârful nasului său subţire şi cârn. Şi chiar dacă aceştia nu îi ajutau în mod special vederea, nici nu o stânjeneau. Ochii lui mici şi cenuşii străluceau pe deasupra ochelarilor ca două stele care se eliberează de perdeaua invidioasă unui nor. Dintre toţi, numai

Remarkable a băgat în seamă gestul. Ea îi spuse lui Benjamin:

— Doctorul Todd este un bărbat frumos. Ce bine îi stă cu ochelari! Într-adevăr, ochelarii dau un aer distins chipului său. Îmi vine să-i încerc şi eu.

Vorbele străinului i-au adus aminte de domnişoara Temple, care tresări ca dintr-un gând adânc şi, înroşindu-se puternic, făcu un semn unei tinere care servea drept cameristă şi se retrase cu un aer rezervat tipic feminin.

Terenul a rămas astfel liber pentru doctor şi pacientul său, în timp ce pe feţele diferitelor personaje care se strânseseră în jurul celui din urmă se vedea interesul, mai mare sau mai mic, pe care fiecare îl simţea faţă de condiţia rănitului. Numai Maiorul Hartmann şi-a păstrat locul şi a continuat să fumeze, aruncându-şi uneori ochii spre tavan, ca şi cum reflecta la nesiguranţa vieţii. Alteori, se uita spre victimă cu o expresie care trăda faptul că înţelesese totuşi gravitatea situaţiei.

Între timp, Elnathan care vedea pentru prima dată o rană de glonţ, îşi începu pregătirile cu solemnitatea şi grija pe care situaţia le cerea. Benjamin adusese o cămaşă veche şi o înmână celuilalt, care începu să rupă mai multe bandaje cu o precizie ce releva nu numai îndemânarea doctorului, dar şi importanţa operaţiei.

Pentru această măsură pregătitoare, doctorul Todd a ales cu grijă o bucată din cămaşă şi, întinzându-i-o domnului Jones fără să mişte un singur muşchi, spuse:

— Poftim, domnule Jones, te pricepi bine la asemenea lucruri. Vrei să strângi tu puful? Ar trebui să fie moale şi fin, ştii, domnule Jones, nu? Şi ai grijă să nu intre nici un pic de bumbac, ar putea să infecteze rana. Cămaşa e făcută din fir de bumbac, dar tu poţi să-l alegi, nu-i aşa?

Richard acceptă sarcina, cu o mişcare din cap către vărul său, care însemna pur şi simplu:

— Vezi, omul acesta nu se poate descurca fără mine şi începu să pregătească puful pe genunchi cu multă conştiinciozitate.

Masa era acum plină de fiole, cutii cu alifie şi diferite instrumente chirurgicale. Când au fost scoase rând pe rând, dintr-o servietă de marochin roşu, posesorul lor a ridicat fiecare unealtă în lumina puternică a candelabrului lângă care stătea şi le-a examinat cu cea mai mare grijă. Freca din când în când oţelul lucios cu o batistă roşie de mătase, ca şi cum ar fi vrut să

îndepărteze de pe suprafaţa lui până şi ultimul impediment care ar putea să stea în calea unei operaţii atât de delicate. După ce conţinutul mai degrabă sărac al genţii a fost epuizat, doctorul se întoarse către desagi şi scoase diverse flacoane umplute cu lichide în culori strălucitoare. Au fost aranjate în ordine după ferăstraie, cuţite şi foarfece ucigaşe, când Elnathan şi-a întins corpul lung cât a putut de mult şi, punându-şi mâna pe partea mai mică şi îngustă a spatelui său, ca şi cum ar fi căutat un sprijin, se uită în jurul lui pentru a vedea ce efect produce această mostră de profesionalism asupra spectatorilor săi.

— Pe legea mea, doctore, spuse Maiorul Hartmann, rotindu-şi ochii mici şi negri ştrengăreşte, dar păstrându-şi fiecare dintre celelalte trăsături ale chipului complet relaxate. Ai un portmoneu frumos cu unelte acolo, iar lucrurile tale doctoriceşti strălucesc ca şi cum ar fi mai degrabă pentru ochi decât pentru purtă.

Elnathan îşi drese vocea – scoase un „hem” care putea fi interpretat drept genul de zgomot pe care îl fac laşii în speranţa că îşi vor trezi curajul adormit, sau drept un efort firesc de a-şi drege vocea. Dacă a fost făcut din primul motiv, a avut succes, pentru că întorcându-se către veteranul german spuse:

— Foarte adevărat, Maior Hartmann, foarte adevărat, domnule. Un om prudent se va strădui întotdeauna să-şi facă leacurile plăcute ochiului, chiar dacă nu sunt la fel de bine primite de stomac. Să împaci pacientul cu ceea ce este bine pentru el, deşi totodată s-ar putea ca medicamentul să nu fie prea bun la gust şi vorbea acum cu încrederea unui om care se pricepea la subiect. Aceasta nu este doar o parte fără importanţă a artei noastră, domnule.

— Cu siguranţă, doctorul Todd are dreptate, spuse Remarkable şi zice din Scriptură. Biblia ne spune cum unele lucruri pot fi dulci pentru gură, dar amare pentru spirit.

— Adevărat, adevărat, spuse judecătorul, puţin nerăbdător. Dar avem aici un tânăr care n-are nevoie de vreo decepţie pentru a-l ademeni spre propriul lui beneficiu. Văd în ochii lui faptul că nu se teme de nimic mai mult decât de o întârziere.

Străinul îşi dezvelise singur umărul, fără ajutor, iar mica străpungere a glonţului era de-abia vizibilă. Frigul intens al serii oprise sângerarea, iar doctorul Todd, aruncând o privire tainică la rană, crezu că nu este o problemă aşa de complicată pe cât se aşteptase. Încurajat de acest gând, s-a apropiat de pacient şi şi-a

făcut cunoscută intenţia de a urmări traiectoria pe care o luase glonţul.

Ulterior Remarkable a găsit adesea ocazii pentru a povesti toate detaliile acelei operaţii, iar atunci când ajungea în acest punct, continua astfel:

— Şi apoi doctorul scoase din servieta sa un obiect lung, ca o andrea, cu un nasture la capăt. Apoi l-a introdus în rană, iar tânărul arăta îngrozitor, iar eu mi-am zis că n-ar fi trebuit să mă uit – am simţit o asemenea disperare în sufletul meu. Iar doctorul i-a trecut acul direct prin umăr şi a scos glonţul afară prin partea cealaltă şi aşa l-a scăpat pe tânăr de o alice pe care i-o înfipsese judecătorul, aşa de uşor de parcă scoteam eu o aşchie cu acul meu de stopat.

Acestea erau impresiile lui Remarkable legate de acest subiect şi la fel de neîndoielnice erau părerile celor care au considerat că trebuie să poarte un fel de veneraţie religioasă îndemânării lui Elnathan. Dar aşa ceva era departe de adevăr.

Când doctorul a încercat să introducă instrumentul descris de Remarkable, străinul l-a respins cu multă hotărâre, iar felul în care a făcut-o vădea chiar puţin dispreţ:

— Domnule, cred că este necesară o sondă. Glonţul a ratat osul şi a trecut direct prin braţ spre partea cealaltă, unde nu este decât piele şi de unde cred că poate fi extras uşor.

— Domnul ştie mai bine, spuse doctorul Todd, cu aerul unui om care încercase numai de dragul aparenţelor. Şi, întorcându-se către Richard, luă tamponul lăsând impresia unei mari griji şi precauţii.

— Ai făcut o treabă admirabilă, domnule Jones, este cel mai bun tampon pe care l-am văzut vreodată. Vreau ajutorul dumneavoastră, bunule domn, pentru a ţine braţul pacientului în timp ce eu fac incizia pentru glonţ. Acum presupun că nici unul dintre domnii de aici nu poate pregăti un tampon la fel de bine ca domnul Jones!

— Asemenea lucruri se moştenesc în familie, observă Richard, ridicându-se cu zel pentru a acorda ajutorul necesar. Tatăl şi bunicul meu mai înainte erau amândoi recunoscuţi pentru priceperea lor în ale chirurgiei. Nu au fost lăudaţi degeaba, pentru un lucru întâmplător, ca atunci când Marmaduke a pus la loc şoldul unui bărbat care fusese aruncat din şa de cal. Asta a fost în toamna dinainte ca tu să vii în colonie, doctore. Dar ai mei

au fost oameni care au învăţat mereu şi-au petrecut jumătate din viaţă pentru a dobândi asemenea precizie. Deşi, de fapt, bunicul meu a fost un doctor format în facultate şi chiar cel mai bun din colonie de asemenea, adică din vecinătatea lui.

— Aşa e lumea, domnule, ţipă Benjamin. Dacă un bărbat vrea să devină un ofiţer de încredere, înţelegi şi cu trese care se schimbă pe umerii lui periodic, nu trebuie să creadă că poate să facă aşa ceva intrând pe fereastra cabinei. Există două modalităţi de a ajunge la vârf. Soluţia adevărată pentru a merge înapoi este a începe să începi din faţă. Să ai un început umil, ca mine, înţelegi, adică de la a fi numai zburător şi stivuitor la o trincă zburătoare, până la a păstra cheia de la dulapul căpitanului.

— Benjamin vorbeşte la obiect, continuă Richard. Cred că a văzut de multe ori cum se scoate un glonţ pe vapoarele alea multe pe care a servit. Cred că putem să-l convingem să ţină ligheanul. Trebuie să fie obişnuit cu vederea sângelui.

— Aşa este, domnule, aşa este, spuse majordomul. Am văzut mulţi doctori care aveau de furcă cu nişte împuşcături bune, rotunde, cu capetele duble. De fapt, eram într-o barcă, aproape de un vas, când au tăiat o împuşcătură de douăsprezece livre din coapsa unui căpitan din Foodyrong, unul dintre compatrioţii lui Mounsheer Ler Quaw[11].

— Un glonţ de douăsprezece livre din coapsa unui om, exclamă domnul Grant, dând dovadă de mare credulitate, lăsând iarăşi predica pe care o citea şi ridicându-şi ochelarii pe înaltul frunţii.

— Douăsprezece livre, repetă Benjamin, uitându-se în jurul lui cu multă încredere de sine. Unul de douăsprezece livre, vai, un glonţ de douăsprezece livre poate fi scos cu uşurinţă din corpul unui om, dacă are şi un doctor care să ştie cum. Uite, întreabă-l pe domnul Jones. El citeşte toate cărţile. Întreabă-l dacă n-a găsit vreo pagină în care să ţină socoteală de aşa ceva.

— Sigur, s-au făcut şi operaţii mai complicate decât asta, observă Richard. Enciclopedia menţionează situaţii incredibile faţă de asta, după cum cred că ştii în mod sigur, doctore Todd.

---

[11] Se prea poate ca cititorul să tresare la această declaraţie a lui Benjamin, dar cei care au locuit în noile colonii ale Americii sunt prea obişnuiţi cu auzire unor asemenea isprăvi pentru a le pune la îndoială *(n.a.).*

— Sigur, enciclopediile prezintă multe poveşti incredibile, răspunse Elnathan, deşi nu pot spune că am văzut eu însumi să se extragă ceva mai mare decât un glonţ de muschetă.

În timp ce vorbea, a făcut o incizie prin pielea de la umărul tânărului şi astfel a putut să vadă glonţul. Elnathan a luat o pereche strălucitoare de forceps şi era pe cale de a-i înfige în carne, când o mişcare bruscă a bolnavului a făcut glonţul să cadă din rană. Braţul lung şi mâna lată a chirurgului au fost folosite acum într-un mod bizar faţă de menirea lor originală, pentru că palma s-a întins şi a prins glonţul, în timp ce braţul a descris o mişcare foarte ambiguă, ca şi cum ar fi dorit să inducă o îndoială privitorilor despre cât de mare fusese contribuţia acestuia la îndepărtarea glonţului. Richard a pus punctul pe i exclamând:

— Foarte frumos, doctore. Nu am mai văzut niciodată să se scoată un glonţ aşa de bine. Cred că şi Benjamin va spune la fel.

— Ei bine, răspunse Benjamin, având în vedere că era întreg şi făcut după moda din Brister. Acum, doctorul nu trebuie să facă decât să bage nişte tampoane în găurile din umărul băiatului şi-o să plutească după cum îl duce vântul care bate pe dealurile astea.

— Vă mulţumesc, domnule, pentru ce aţi făcut pentru mine, spuse tânărul puţin rece. Dar a venit un bărbat care mă va lua în grija lui şi vă va scuti pe toţi, domnilor, de orice neplăcere pe care v-aş pricinui-o.

Toţi cei din grup şi-au întors capetele surprinşi şi l-au zărit pe Indianul John stând lângă una dintre uşile mai îndepărtate ale sălii.

Capitolul VII.

„De la izvoarele cele mai înalte ale Susquehannei
Unde triburile sălbatice îşi urmăresc vânatul,
Ciobanul din pădure a venit,
Cu pătura legată-n sfori gălbui.”

Freneau

Înainte ca europenii sau, ca să folosim un termen mai semnificativ, creştinii, să-i deposedeze pe primii proprietari de pământurile lor, toată partea de ţară care conţine Statele Noii Anglii şi pe cele centrale, care se întind la estul munţilor, erau ocupate de două populaţii mari de indieni, din care au descins numeroase triburi. Dar aceste triburi nu s-au amestecat niciodată, datorită diferenţelor marcate nu numai de limbă, ci şi de desele şi sângeroasele războaie pe care le purtau. Aşa ceva s-a putut întâmpla numai după ce puterea şi atacurile albilor au făcut ca unele triburi să devină dependente, iar existenţa lor politică şi fizică să fie extrem de precare, având în vedere nevoile şi obiceiurile sălbaticilor.

Aceste două mari diviziuni erau reprezentate, pe o parte de Cele Cinci sau, cum au fost numite mai târziu, Cele Şase Naţiuni şi de aliaţii lor, iar de cealaltă parte, de Lenni Lenape sau de cei din Delaware, cu toate triburile numeroase şi puternice care recunoşteau naţiunea Lenni Lenape drept strămoş al lor. Cei dintâi erau numiţi de cele mai multe ori de către Anglo-Saxoni, Iroquois sau Cele Şase Naţiuni şi câteodată Mingoe. Rivalii lor îi denumeau în general Mengwe sau Maqua. Erau alcătuite din mai multe triburi sau, aşa cum le plăcea aliaţilor lor să spună, pentru a le conferi mai multă importanţă, din cele câteva naţiuni ale Mohawks, adică Oneida, Onondaga, Cayuga şi Seneca. Acestea erau ierarhizate în cadrul confederaţiei după ordinea în care au fost enumerate. Cei din Tuscarora au fost primiţi în uniune la aproape un secol după înfiinţarea acesteia şi astfel au devenit şase.

Dintre Lenni Lenape sau, aşa cum erau numite de albi,

naţiunea Delaware, pentru că îşi ţineau marile focuri pentru adunări pe malurile acelui râu, triburile cele mai importate, în afară de cel care dădea numele întregii populaţii, erau Mahicannii, Mohicanii sau Moheganii şi Nanticoke sau Nentigoe. Dintre aceştia, cei din urmă ocupau partea de ţară de-a lungul apelor lui Chesapeake şi ţărmul mării. Moheganii ocupau ţinutul dintre Hudson şi ocean, inclusiv o mare parte din New England. Bineînţeles acestea au fost primele triburi pe care europenii le-au deposedat de pământurile lor.

Războaiele în urma cărora au fost confiscate o parte dintre aceste întinsuri au rămas cunoscute drept războaiele regelui Phillip, dar politica pacifistă a regelui Penn, sau Miquon, aşa cum îi spuneau nativii şi-a atins scopul cu mai puţină dificultate, deşi la fel de nesigur. Pe măsură ce nativii dispăreau treptat din ţinutul Moheganilor, câteva familii risipite au căutat refugiu în jurul focului de la adunările tribului-mamă, adică al Delawarilor. Aceşti oameni au fost nevoiţi să suporte ca vechii lor duşmani, Mingoe sau Iroquoi, să-i numească femei. După ce au încercat în van să se reabiliteze prin ostilităţi, au recurs în cele din urmă la un şiretlic pentru a le veni de hac duşmanilor. Conform acestei declaraţii, Delawarii urma să cultive arta păcii şi să-şi încredinţeze apărarea în întregime oamenilor, sau triburilor războinice din Cele Şase Naţiuni.

Lucrurile s-au păstrat astfel până la războiul Revoluţiei. Atunci, Lenni Lenape şi-au declarat independenţa în mod oficial şi au afirmat din nou, fără teamă, că sunt bărbaţi. Dar, pentru un guvern care în mod straniu era republican, aşa cum se întâmpla în cazul organizării statale indiene, nu era întotdeauna uşor să-şi oblige membrii să respecte legile naţiunii. Câţiva războinici fioroşi şi renumiţi ai tribului Mohegan, dându-şi seama că lupta lor cu albii era inutilă, s-au refugiat în tribul-mamă, ducând cu ei principiile şi sentimentele prin care se remarcaseră atâta vreme în cadrul propriului lor trib. Aceste căpetenii au menţinut aprinsă, într-o anumită măsură, flacăra spiritului războinic al Delawarilor. Uneori, porneau în fruntea unor armate mici împotriva vechilor duşmani, sau a altor rivali care le atrăseseră resentimentele.

Printre aceşti războinici era un neam renumit în mod special pentru curajul lor şi pentru alte calităţi prin care un erou indian devine faimos. Dar războaiele, timpul, boala, nevoile au conspirat pentru a le micşora numărul. Iar singurul reprezentant

al acestei familii odată renumite stătea acum în holul lui Marmaduke Temple. Se aliase de multe ori cu albii, mai ales în războaiele lor şi, în acea perioadă, în care serviciile lui erau atât de importante, a fost remarcat şi lăudat de multe ori. Apoi s-a convertit la creştinism şi a fost botezat cu numele John. Familia lui suferise cumplit în timpul recentului război, pentru că toţi cei de care era legat în vreun fel au fost ucişi în timpul atacurilor inamice. Când cei din urmă dintre conaţionalii săi care supravieţuiseră şi-au stins focurile pe dealurile Delaware, nu a mai rămas decât el singur, hotărât să-şi odihnească oasele în ţinutul în care înaintaşii lui trăiseră şi guvernaseră atâta timp.

Totuşi, numai după câteva luni, a apărut în munţii dimprejurul satului Templeton. În mod straniu, fusese binevenit în coliba bătrânului vânător şi, cum obiceiurile lui Ciorap-de-Piele se asemănau atât de mult cu cele ale sălbaticilor, faptul că aveau atâtea afinităţi nu a fost o surpriză. Locuiau în aceeaşi colibă, mâncau aceeaşi mâncare şi aveau în mare parte aceleaşi îndeletniciri.

Am spus deja care era numele de botez al acestei căpetenii de odinioară. Totuşi, în conversaţiile sale cu Natty, care se ţineau în limba delawarilor, se referea adesea la el însuşi drept Chingachgook, care în traducere, înseamnă „Marele Şarpe”. Dobândise acest nume în tinereţe, datorită priceperii şi curajului său în luptă. Dar pe măsură ce timpul îi încreţea pielea şi a rămas singur, cel din urmă din familia sa, acel trib special puţinii delawari care rămăseseră în jurul cursului superior al apelor râului, i-au dat numele îndoliat de Mohegan. Poate că numele care îi amintea de poporul său dispărut trezea în sufletul acestui locuitor al pădurii sentimente puternice, pentru că el însuşi îl folosea rar – poate niciodată, dacă n-ar fi fost unele ocazii deosebit de solemne. Coloniştii însă i-au unit, conform tradiţiei creştine, numele de botez cu cel al poporului său şi îl ştiau drept John Mohegan sau, mai familiar, indianul John.

În urma prieteniei sale cu albii, obiceiurile lui John Mohegan au devenit un amestec de trăsături civilizate şi sălbatice, deşi cele din urmă erau în mod sigur preponderente. La fel ca toţi oamenii săi, care trăiau sub influenţa Anglo-Americanilor, i s-au trezit noi dorinţe, iar îmbrăcămintea sa era un amestec al modei europene şi celei native. Nu-şi acoperea capul, în ciuda frigului intens de afară, dar fruntea, creştetul capului şi chiar obrajii erau acoperiţi

de părul negru, bogat, lung şi aspru. Părea că vrea să încurajeze abundenţa părului său, ca un văl intenţionat a ascunde ruşinea unui suflet nobil, care-şi deplânge gloria apusă. Când era vizibilă, fruntea lui părea semeaţă, lată, nobilă. Avea nasul mare, de un tip care era numit roman, cu nări care se extindeau, în cel de-al şaptezecilea an de viaţă, cu o libertate pentru care indienii fuseseră recunoscuţi în tinereţe. Ţinea buzele strânse, dar gura mare sugera forţă morală şi era deosebit de expresivă. Buzele lăsau uneori la vedere un set de dinţi perfecţi: mici, puternici şi egali. Avea o bărbie plină, dar nu proeminentă, iar faţa cu pometţii înalţi şi pătraţi îi marca în mod neîndoielnic originea.

În clipa în care Indianul şi-a dat seama că a fost observat de grupul din jurul tânărului străin, a dat drumul păturii care-i acoperea partea superioară a corpului, lăsând-o să cadă de pe umeri deasupra pantalonilor din piele de căprioară netăbăcită, unde a fost reţinută de o centură de piele, care o prindea de talie.

Mergea încet de-a lungul holului lung şi pasul lui demn şi greoi a surprins pe toată lumea. Umerii şi tot corpul până la talie era dezgolit. Nu purta decât un medalion de argint cu Washington, agăţat de gât cu un şnur din piele de căprioară, care se odihnea pe pieptul înalt al indianului, printre multe cicatrice. Avea umerii largi şi pătraţi, iar braţele, deşi drepte şi graţioase, nu aveau aspectul musculos pe care unii oameni îl dobândesc prin muncă. Medalionul era singura podoabă pe care o purta, deşi, după cartilajele căzute câţiva inci sub urechi, şanţurile adânci de pe marginea fiecărei urechi fuseseră în mod evident folosite în scopuri decorative cu ani în urmă. Ducea în mână un coşuleţ cu bucăţi cu lemn de frasin, vopsite divers, cu multă fantezie, în culori negre şi roşii, care se amestecau cu albul lemnului.

Când acest copil al pădurii s-a apropiat de ei, tot grupul s-a dat la o parte şi l-a lăsat să-şi îndeplinească scopul vizitei.
Nu a scos nici un cuvânt, dar şi-a fixat ochii strălucitori pe umăr, iar apoi i-a întors dinadins spre chipul judecătorului. Acesta din urmă a fost surprins de schimbarea neobişnuită faţă de maniera supusă şi liniştită care îl caracteriza în mod normal, dar şi-a întins totuşi mâna şi a spus:

— Eşti binevenit, John. Se pare că tânărul are o părere foarte bună despre îndemânarea ta, pentru că preferă să-i bandajezi tu rana, chiar şi în defavoarea prietenului nostru, doctorul Todd.

Monehan vorbea acum într-o engleză destul de bună, dar pe un ton jos, monoton, gutural:

— Copiilor lui Miquon nu le place să vadă sânge. Şi totuşi, Tânărul Şoim a fost lovit de o mână care n-ar trebui să facă rău.

— Monehan! Bătrâne John! exclamă judecătorul, crezi că mâna mea a vărsat vreodată sânge de om intenţionat? Să-ţi fie ruşine! Să-ţi fie ruşine, bătrâne John! Religia ta ar fi trebuit să te înveţe mai bine.

— Spiritul malefic trăieşte uneori în cea mai bună inimă, răspunse John, dar fratele meu spune adevărul. Când era treaz, mâna lui nu a curmat nici o viaţă, nu! Nici măcar atunci când copiii Marelui Tată Englez înroşeau apele cu sângele poporului său.

— Sigur, John, spuse domnul Grant cu înflăcărare, îţi aminteşti ordinul divin al Domnului nostru: „Nu judeca, pentru ca să nu fii judecat!”. Ce motiv putea avea judecătorul Temple să rănească un tânăr ca acesta, pe care nu-l cunoaşte şi de la care nu primeşte nici rău, nici bine?

John l-a ascultat pe preot cu respect şi, când acesta a terminat şi-a întins braţele şi a spus cu râvnă:

— Este nevinovat. Fratele meu nu a făcut aşa ceva.

Marmaduke a primit mâna pe care i-o oferise celălalt cu un zâmbet, care arăta că oricât de mirat ar fi fost de bănuielile indianului, nu îi mai purta pică. În acest timp, tânărul rănit stătea şi se uita de la prietenul său piele-roşie, la gazdă, cu un interes care i se putea citi pe chip cu uşurinţă.

De îndată ce schimbul de intenţii pacifiste s-a încheiat, John se grăbi să-şi îndeplinească datoria pentru care se afla acolo. Doctorul Todd nu respingerea în nici un fel faptul că-i erau încălcate drepturile. El i-a lăsat cale liberă noului doctor, cu un aer care părea să vădească dorinţa de a-i face pe plac pacientului său, acum, că partea mai importantă a operaţiunii fusese îndeplinită cu succes şi ceea ce rămăsese de făcut putea fi dus la bun sfârşit şi de un copil, în mod sigur. Îi şopti toate acestea domnului LeQuoi, apoi spuse:

— Ce bine că glonţul a fost scos înainte să vină indianul ăsta aici, că orice babă poate să panseze rana. Am auzit că tânărul locuieşte cu John şi Natty Bumppo şi cel mai bine este să-i faci pe plac pacientului, când poţi s-o faci cât mai discret. Am spus discret, domnule.

— *Certainement,* răspunse francezul. Păreţi forte mulţumit de ocupaţia dumneavoastră, domnule Todd. Cred că bătrânul poate să termine forte bine ce dumneavoastră aţi început cu atâta îndemânare.

Dar Richard îi purta, în adâncul sufletului său, un respect adânc lui Monehan pentru priceperea lui mai ales la plăgile externe şi, stăvilindu-şi dorinţa de a împărţi gloria, se apropie de indian şi spuse:

— Sago, sago, Monehan. Sago, bunul meu prieten. Mă bucur că ai venit. Cel mai bine este ca un doctor obişnuit, ca doctorul Todd, să taie în carne şi un nativ care să vindece rana. Îşi aduci aminte, John, atunci când i-am pus la loc lui Natty Bumppo osul de la degetul mic, după ce şi-i rupsese căzând de pe o stâncă, încercând să recupereze potârnichea care alunecase pe pantă? Nu-mi dau seama nici acum dacă am împuşcat eu pasărea sau Natty: el a tras primul şi pasărea s-a lăsat în jos, dar apoi s-a ridicat iar şi am tras şi eu. În mod sigur ar fi trebuit să o pretind eu, dar Natty a spus că gaura era prea mare ca să fie împuşcătură, iar el a tras un singur glonţ cu puşca lui. Dar arma pe care o aveam eu atunci nu împrăştia şi eu ştiu că, atunci când trăgeam la ţintă, putea să facă gaură în scândură, la fel ca gloanţele de carabină. Să te ajut, John? Ştii că mă pricep la lucrurile astea.

Mohegan ascultă această relatare destul de răbdător şi când Richard a încheiat, i-a întins coşul în care pusese leacurile, făcându-i semn să-l ţină. Domnul Jones a fost destul de mulţumit de această sarcină şi după aceea, ori de câte ori vorbea despre această întâmplare, obişnuia să spună:

— Eu şi doctorul Todd am tăiat rana şi am scos glonţul şi tot eu cu Indianul John am bandajat rana.

Pacientul a fost mult mai răbdător cât l-au îngrijit mâinile lui Mohegan, decât atunci când suporta metodele doctorului. Într-adevăr, indianul nu i-a dat ocazia de a-şi manifesta temperamentul răbdător, pentru că venise pregătit pentru această situaţie. I s-a aplicat repede bandajul, care conţinea doar nişte scoarţă fărâmiţată şi muiată cu un fluid pe care îl extrăsese din câteva dintre ierburile din pădure.

În cazul triburilor native din pădure, se întâlneau întotdeauna două feluri de vraci. Primul era total dependent de exercitarea unei forţe supranaturale şi era mult prea venerat pentru

rezultatele practicii lor. Dar celălalt tip era într-adevăr hărăzit cu multă îndemânare în cazul durerilor omeneşti şi era mai bun în vindecarea „tăieturilor şi vânătăilor”, aşa cum lăsase Natty să se înţeleagă.

În timp ce John şi Richard aplicau bandajul pe rană, Elnathan privea cu atenţie conţinutul coşului lui Monehan, pe care domnul Jones, în dragostea sa de medicină, îl înmânase doctorului, pentru a putea ţine unul din capetele bandajului. Aşa a putut să găsească repede diferite fragmente de lemn şi scoarţă, pe care şi le-a însuşit calm. Este foarte posibil ca el să nu fi avut niciodată intenţia de a vorbi despre aceasta, dar când a zărit ochii albaştri, mari ai lui Marmaduke, care îi priveau mişcările, îi şopti judecătorului:

— Nu putem nega, domnule judecător Temple, că sălbaticii au bune cunoştinţe în anumite probleme de medicină. Ei transmit aceste cunoştinţe din generaţie în generaţie. Sunt foarte ingenioşi în vindecarea cancerului şi a rabiei. O să iau scoarţa acesta acasă şi o s-o analizez, pentru că, deşi nu poate face mare lucru pentru umărul băiatului, poate fi bună pentru durerile de dinţi, de reumatism, sau alte dureri. Oamenii trebuie să înveţe tot timpul, chiar şi de la un indian.

Noroc că principiile doctorului Todd erau atât de liberale, pentru că, alături de experienţa pe care o acumulase, era una dintre modalităţile prin care îşi acumulase cunoştinţele şi prin care devenea tot mai bine calificat pentru îndatoririle sale medicale. Aceste leacuri au fost supuse unui proces diferit de legile elementare ale farmaceuticii, pentru că în loc să le combine, el a separat ulterior toate componentele remediilor lui Monehan şi astfel a putut să descopere copacul de la care indianul le luase.

La vreo zece ani după acest eveniment, când civilizaţia şi toate lucrurile rafinate pe care aceasta le presupune s-au strecurat sau mai bine zis, s-au grăbit în coloniile dintre aceste dealuri, o problemă de onoare a fost disputată, iar Elnathan a fost văzut cum aplica un remediu pe rana unuia dintre participanţi, cu o aceeaşi aromă ca a copacului sau rădăcinii pe care o folosise Monehan. Şi peste încă zece ani, când Anglia şi Statele Unite se aflau iar în război şi hoarde din părţile vestice ale Statului New York se grăbeau spre câmpul de bătălie, Elnathan, bazându-se pe reputaţia pe care o dobândise în timpul

acestor două operaţii, urma din spate o brigadă de miliţie, ca chirurg ai acesteia!

Când Monehan a aplicat scoarţa, i-a dat de bună voie acul şi aţa lui Richard pentru a coase bandajul, pentru că nativul înţelegea prea puţin cum trebuie folosite aceste instrumente. Şi, făcând un pas înapoi cu o gravitate modestă, aşteptă ca celălalt să termine această operaţiune.

— Daţi-mi foarfecele, spuse domnul Jones când a terminat şi a încheiat pentru cea de-a doua oară, legând pânza în fiecare fel posibil. Daţi-mi foarfecele, e o aţă care trebuie tăiată, să nu intre sub bandaj şi să inflameze rana. Vezi, John, am pus puful pe care l-am curăţat între două straturi de pânză, pentru că, chiar dacă scoarţa este foarte bună pentru plagă, puful o să ferească rana de aerul rece. Dacă există puf bun, ăsta e. L-am curăţat chiar eu şi n-o să refuz să curăţ puf pentru cineva din patentul ăsta. Dacă există cineva care ştie să cureţe puf, atunci eu ar trebui să fiu ăla, pentru că bunicul meu a fost doctor, iar tatăl meu a avut un talent natural pentru aşa ceva.

— Iată, domnule, foarfecele, spuse Remarkable, scoţând o pereche de foarfeci banali din rochia ei verde. Ei bine, ca să zic aşa, ai cusut zdrenţele alea la fel de bine ca o femeie.

— La fel de bine ca o femeie! repetă Richard indignat. Ce ştiu femeile despre lucrurile astea? Şi tu eşti dovada vie că spun adevărul. Cine a mai văzut asemenea foarfece folosite pentru o rană? Doctore Todd, îţi mulţumesc pentru foarfecele din servieta dumneavoastră. Acum, tinere, cred că e bine. Glonţul a fost scos bine, deşi nu ar trebui să spun aşa ceva pentru că mi-am adus şi eu contribuţia. Iar rana este bandajată foarte bine. O să te faci bine în curând. Totuşi, după felul în care mi-ai smucit liderii, s-ar putea să ţi se inflameze puţin umărul. O să te faci bine, o să te faci bine. Cred că erai cam furios şi nu prea eşti obişnuit cu caii, dar o să trec cu vedere accidentul ăsta pentru motivul pe care l-ai avut să faci aşa ceva. Fără îndoială că ai avut motive întemeiate. Totuşi, o să te faci bine.

— Atunci, domnilor, spuse tânărul rănit, ridicându-se şi îmbrăcându-se iar. Nu mai e nevoie să abuzez de timpul şi răbdarea dumneavoastră. Nu mai rămâne decât un singur lucru de hotărât şi anume drepturile noastre la căprioară, domnule judecător Temple.

— Recunosc că este a dumneavoastră, spuse Marmaduke şi vă

sunt mult mai îndatorat decât pentru bucata aceasta de vânat. Dar mâine dimineaţă o să vii pe aici şi o să hotărâm aceasta şi alte lucruri mai importante.

După ce a fost anunţată că rana era bandajată, fiica lui se reîntorsese în sală.

— Elizabeth, o să comanzi o masă pentru acest tânăr înainte de a merge la biserică. Iar Aggy o să pregătească o sanie, ca să-l ducă la prietenul lui.

— Dar, domnule, nu pot să plec fără o parte din căprioară, replică tânărul, părând că se luptă cu propriile sentimente. V-am spus deja că am nevoie de vânat pentru mine.

— O, nu o să fim mofturoşi, spuse Richard, judecătorul te va plăti de dimineaţă pentru toată căprioara. Remarkable, dă-i băiatului tot animalul, fără muşchi. Cred că până la urmă poţi să te consideri un tânăr foarte norocos, ai fost împuşcat fără să fii schilodit. Ţi s-a bandajat rana pe cât de bine e posibil aici, în pădurile astea, la fel de bine cum ar fi fost bandajată în spitalul Philadelphia, dacă nu chiar mai bine. Ai vândut căprioara la un preţ mare şi poţi să păstrezi şi cea mai mare pare din animal, cu pielea inclusă în târg. Marky, spune-i lui Tom să-i dea şi pielea, iar de dimineaţă să-mi aduci mie pielea şi o să-ţi dau jumătate de dolar pe ea, sau măcar trei şilingi şi şase pence. Vreau exact o piele ca asta ca să-mi acopăr şaua însoţitorului, pe care o fac pentru verişoara Bess.

— Vă mulţumesc, domnule, pentru dărnicia dumneavoastră şi cred că vă sunt dator şi pentru faptul că am scăpat, replică străinul. Dar vă rezervaţi exact partea din animal pe care eu o doream pentru folosul propriu. Trebuie să primesc chiar eu pielea.

— Trebuie, repetă Richard, trebuie e mai greu de înghiţit decât coarnele căprioarei.

— Da, trebuie, repetă tânărul, apoi îşi întoarse cu mândrie capul împrejur, ca pentru a vedea cine avea curajul de a-i viola drepturile. Întâlnind privirea Elizabethei, continuă pe un ton mai blând. Aceasta în cazul în care un om are dreptul de a poseda ceea ce a vânat cu mâna lui, iar legea îl protejează în dreptul lui asupra a ceea ce-i aparţine.

— Legea îl protejează, zise judecătorul Temple, cu un aer de teamă amestecat cu surprindere. Benjamin, ai grijă ca tot animalul să fie pus în sanie. Şi ai grijă ca tânărul acesta să fie

dus la cabana lui Ciorap-de-Piele. Dar tinere, spune-mi cum te cheamă şi dacă te voi mai vedea, să pot compensa răul pe care ţi l-am pricinuit?

— Mă numesc Edwards, răspunse vânătorul, Oliver Edwards şi pot fi găsit uşor. Locuiesc aproape şi nu-mi este teamă să-mi arăt faţa, pentru că n-am rănit niciodată vreun om.

— Noi v-am rănit pe dumneavoastră, domnule, spuse Elizabeth, iar faptul că ne refuzaţi oferta de a vă ajuta îi pricinuieşte tatălui meu o mare durere. Ar fi foarte bucuros să vă vadă de dimineaţă.

Tânărul vânător rămase cu ochii aţintiţi pe fata care vorbea, până când privirile lui insistente o făcură să roşească. Apoi, revenindu-şi, a plecat capul şi şi-a coborât ochii pe covor şi a răspuns:

— Atunci mă voi întoarce de dimineaţă şi îl voi vedea pe domnul judecător Temple. Şi îi voi accepta sania oferită ca semn al prieteniei noastre.

— Prieteniei, răspunse Marmaduke, nu a fost nici urmă de răutate în acţiunea prin care v-am rănit, domnule. N-ar trebui să fie răutate nici în sentimentele pe care le-ar putea naşte.

— Iartă-ne abuzul, aşa cum şi noi iertăm abuzurile altora împotriva noastră, observă domnul Grant. Acesta este limbajul folosit de Stăpânul nostru Ceresc şi ar trebui să fie o regulă de aur pentru noi, urmaşii săi umili.

Străinul stătu un moment adâncit în gânduri şi apoi, aruncând din ochii negri priviri cam sălbatice prin sală, făcu o plecăciune adâncă spre preot şi părăsi apartamentul cu aerul că nimic nu ar fi putut să-l mai reţină.

— Este ciudat ca cineva atât de tânăr să aibă asemenea resentimente, spuse Marmaduke, atunci când uşa s-a închis în spatele străinului. Dar din moment ce rana este proaspătă, iar durerile se resimt încă, în mod sigur este mai înverşunat acum decât în alte clipe mai liniştite. Nu mă îndoiesc că va fi mai maleabil mâine dimineaţă.

Elizabeth, căreia judecătorul îi adresase aceste vorbe, nu a răspuns, dar s-a plimbat încet prin sală, singură, cu privirile aţintite asupra micului model al covorului englezesc cu imprimeuri, care acoperea podeaua. În tot acest timp, pe când străinul dispărea, Richard pocni tare din bici şi strigă:

— Ei bine, Duke, tu hotărăşti ce faci, dar eu aş fi încercat să

mă impun în faţa lui înainte să-i dau muşchiul. Nu eşti tu stăpânul munţilor şi văilor? Pădurile astea nu sunt ale tale? Ce drept are băiatul acesta sau Ciorap-de-Piele să vâneze în pădurile tale fără permisiunea ta? Ei bine, ştiu un fermier din Pennsylvania care i-a ordonat unui sportiv să plece de pe pământurile lui cu tot atât de puţină ceremonie ca atunci când îi spun eu lui Benjamin să mai pună un lemn pe foc. Apropo, Benjamin, verifică termometrul. Acum, dacă un om are dreptul să facă asta pe o fermă de o sută de acri, ce putere trebuie să aibă un stăpân care are şaizeci de mii – a, de fapt, dacă includem şi ultima achiziţie, o sută de mii? Uite, Mohegan în mod sigur are un anumit drept, având în vedere că este nativ. Dar bietul de el nu mai poate face mare lucru acum cu puşca lui. Cum se rezolvă asemenea situaţii în Franţa, domnule LeQuoi?

Lăsaţi pe toată lumea să alerge alandala pe pământurile voastre în ţara aceea, ca şi aici, să vă împuşte vânatul, pentru ca proprietarul să nu mai aibă vreo şansă cu puşca lui?

— Bah, diable, nu domnule Deeck, replică francezul. În Franţa nu acordăm nici un drept, decât doamnei.

— Da, da, femeilor, ştiu, spuse Richard, aceasta este legea voastră salică. Citesc, domnule, tot felul de cărţi, despre Franţa, ca şi despre Anglia, despre Grecia, Roma. Dar dacă aş fi în locul lui Duke, aş pune anunţuri mâine dimineaţă, interzicând tuturor să vâneze sau să intre în pădurile mele în vreun fel, de fapt. Aş putea scrie un asemenea anunţ chiar eu, într-o oră şi ar pune capăt la asemenea lucruri imediat.

— Richart, spuse Maiorul Hartmann, vărsând foarte liniştit scrumul din pipă într-o scrumieră de lângă el. Ascultă, am trăit şaptezeci şi cinci de ani pe pământul mahawk şi în pădurile tale. Ai face mai bine să te ai bine şi cu prietenii şi cu vânătorii. Ei trăiesc cu arma, iar o puşcă este mai bună decât legea.

— Nu e Marmaduke judecător? spuse Richard indignat. Ce folos să mai fii judecător sau să ai judecător, dacă nu există lege? La naiba cu băiatul acesta. Mă gândesc să-l dau chiar eu în judecată de dimineaţă, în faţa domnului Doolittle, pentru că s-a amestecat în treaba cu liderii mei. Nu mi-e frică de puşca lui. Şi eu ştiu să împuşc. Am împuşcat de multe ori un dolar de la o distanţă de două sute cinzeci de metri.

— Ai ratat mai mulţi dolari decât ai nimerit, Dick, exclamă vocea voioasă a judecătorului. Dar o să luăm cina acum şi din

câte îmi dau seama după cum arată Remarkable, masa este gata. Domnule LeQuoi, domnişoara Temple vă întinde mâna pentru a vă conduce. Vrei să mergi tu înainte, copila mea?

— *Ah, ma chere mamselle, comme juis enchante!* spuse francezul. *Il ne manque que les dames de faire un paradis de Templeton.*

Domnul Grant şi Mohegan au rămas în sală, în timp ce restul grupului se retrase într-o încăpere pentru a lua cina, cu excepţia lui Benjamin, care a rămas politicos să închidă plutonul în urma preotului şi să deschidă uşa din faţă pentru ieşirea indianului.

— John, spuse preotul când silueta judecătorului Temple a dispărut, ultimul din grup. Mâine este sărbătoarea naşterii Mântuitorului nostru binecuvântat, iar biserica noastră plănuieşte ca toţi mirenii ei să aducă rugăciuni şi mulţumiri şi toţi sunt invitaţi să ia parte la slujbă. Şi cum şi tu ai primit crucea şi ai devenit adept al binelui şi izgonitor răului, am încredere că o să te văd în faţa altarului, cu o inimă căită şi sufletul umil.

— John va veni, spuse indianul, fără a părea surprins, deşi nu înţelesese toţi termenii folosiţi de celălalt.

— Da, continuă domnul Grant, punându-şi încet mâna pe umărul roşiatic al căpeteniei îmbătrânite. Dar nu e de ajuns să fii acolo numai fizic, trebuie să vii cu spiritul şi cu sinceritate. Mântuitorul a murit pentru toţi, pentru bietul indian, la fel ca şi pentru omul alb. Pentru cer nu există diferenţe de culoare şi nici pe pământ nu trebuie să fie biserici despărţite. Este bine şi folositor, John, să înţelegi mai bine şi să menţii flacăra aprinsă, observând sărbătorile noastre sfinte. Dar orice ceremonial nu este decât duhoare în nările Preasfântului nostru dacă nu este însoţită de un spirit evlavios şi umil.

Indianul făcu un pas înapoi şi, întinzându-şi corpul cât putu de mult şi-a întins şi braţul drept sus şi lăsă degetul arătător în jos, ca şi cum ar fi arătat de la Rai în jos, apoi, punându-şi cealaltă mână pe pieptul gol, spuse cu înflăcărare:

— Ochiul Marelui Spirit ne priveşte dintre nori, pieptul lui Mohegan este gol.

— Este bine, Mohegan şi sper că îndeplinirea acestei datorii îţi va fi utilă şi te va consola. Marele Spirit nu-l trece cu vederea pe nici unul dintre copiii săi, iar omul din păduri este în grija sa la fel ca şi cel care locuieşte într-un palat. Îţi doresc noapte bună şi mă rog ca Domnul să te binecuvânteze.

Indianul şi-a plecat capul şi s-au despărţit – unul pentru a-şi căuta cabana, iar celălalt pentru a se alătura grupului la masa de seară. În timp ce Benjamin deschidea uşa pentru plecarea căpeteniei, ţipă pe un ton care se voia încurajator:

— Preotul spune adevărul, John. Dacă în rai s-ar ţine cont de culoarea pielii, ei bine, s-ar putea să refuze să ceară socoteală unuia care s-a născut creştin ca mine, doar din cauză că s-a bronzat puţin călătorind pe tărâmuri calde. Deşi de fapt, frigul acesta blestemat de nord-vest este destul pentru a albi pielea unui negru. Mai slăbeşte cureaua de la pătura ta, omule, sau pielea ta roşie n-o să iasă din noaptea asta fără să fie atinsă de frig.

Capitolul VIII.

„Aici exilul se-ntâlneşte cu orice tărâm,
Şi vorbea, cu prietenie, fiecare limbă îndepărtată.”

Introducând cele mai importante personaje ale acestei legende, le-am făcut cunoştinţă cititorilor noştri cu o varietate de personaje şi naţiuni. Dar, pentru a păstra fidelitatea naraţiunii noastre, vom încerca să explicăm pe scurt motivul pentru care am fost obligaţi să prezentăm o distribuţie atât de pestriţă.

În vremea povestirii noastre, în Europa de-abia începea cutremurul care mai târziu i-a zguduit instituţiile politice centrale. Ludovic al XVI-lea fusese decapitat şi o naţiune odinioară considerată cea mai rafinată dintre popoarele civilizate ale lumii, îşi schimba acum caracterul şi înlocuia cruzimea cu mila, iar fineţea şi ferocitatea le înlocuia cu generozitatea şi curajul. Mii de francezi erau obligaţi să caute acum refugiu în ţări îndepărtate. Printre mulţimile care au fugit din Franţa şi din insulele ei către Statele Unite ale Americii era şi domnul pe care l-am prezentat drept LeQuoi. I-a fost recomandat judecătorului Temple de preşedintele unei importante case comerciale din New York, de care Marmaduke era foarte apropiat. Cei doi obişnuiau să-şi facă servicii reciproce. Încă de la prima discuţie pe care a avut-o cu francezul, judecătorul nostru a descoperit că avea o creştere aleasă şi că avusese parte de vremuri mult mai prospere în ţara sa. Din motive pe care el nu le înţelegea, domnul LeQuoi fusese suspectat a fi dintre coloniştii din Indiile de Vest, care fugiseră în număr mare din Santo Domingo şi celelalte insule şi trăiau acum în Uniune mai săraci decât înainte, iar unii dintre ei chiar îndurau mari nevoi. Totuşi nu era şi situaţia domnului LeQuoi. Avea puţin, după cum singur recunoştea, dar puţinul acela era destul pentru a aproviziona un magazin întreg cu o varietate de sortimente, după cum se spunea în limbajul regiunii.

Marmaduke avea mai mult cunoştinţe practice şi cunoştea absolut toate aspectele vieţii unui colonist. La sugestia lui, domnul LeQuoi a făcut câteva cumpărături, care constau în câteva stofe, articole de băcănie, foarte mult praf de puşcă şi

tutun, o anumită cantitate de obiecte de fierărie printre care multe bricege Barlow, un boiler de potasiu şi trepiede. Mai cumpărase şi o colecţie formidabilă de oale de lut de cea mai proastă calitate şi cu formele cele mai grosolane, dar şi toate celelalte articole banale pe care omul le inventase pentru toate nevoile lui, fără a uita luxul ochelarilor de vedere sau al unor drâmbe. Cu adevărata sa colecţie de obiecte, domnul LeQuoi s-a pus în spatele unui ghişeu şi, cu un temperament minunat de flexibil şi-a intrat în noul caracter la fel de firesc cum se comportase în firea sa naturală. A devenit extrem de popular datorită blândeţii şi fineţii, în afară de aceasta, femeile au descoperit în curând că avea bun-gust. Stambele pe care le vindea erau cele mai bune sau, cu alte cuvinte, cele mai ţipătoare, dintre toate cele care erau aduse în ţară şi era imposibil să te mai uiţi la preţul pe care îl cerea un bărbat „care vorbea atât de frumos”. Prin mijloacele acestei uniuni, afacerile domnului LeQuoi erau din nou prospere şi era considerat de colonişti ca al doilea om ca importanţă din patent[12].

Maiorul Hartmann era descendentul unui bărbat care, împreună cu mai mulţi dintre compatrioţii săi, emigraseră cu familiile lor de pe malurile Rinului, pe acelea ale râului Mahawk. Această imigrare se petrecuse cu mult timp în urmă, în timpul domniei Reginei Ana, iar urmaşii lor trăiau acum, în pace deplină şi bogăţie, pe malurile fertile ale acelui râu frumos.

Germanii sau „olandezii de sus”, cum li se spunea, pentru a-i distinge de coloniile iniţiale sau cele „olandeze de jos”, erau un popor foarte ciudat. Aveau toată seriozitatea celor din urmă, dar nu şi calmul lor. Ca şi ei, „olandezii de sus” erau harnici, cinstiţi şi economi. Fritz sau Frederick Hartmann era un simbol al tuturor viciilor şi vanităţilor, slăbiciunilor şi punctelor forte ale neamului său. Era înfocat, deşi tăcut, încăpăţânat şi destul de neîncrezător în străini. Avea un curaj neabătut, era inflexibil în onestitate şi consecvent în prieteniile sale. Într-adevăr, singura schimbare pe

[12] Termenul „patent”, pe care l-am mai discutat şi despre care vom mai avea ocazia să mai vorbim, se referea la districtul din ţară care îi fusese acordat iniţial Maiorului Effingham prin „scrisorile oficiale ale regelui” şi care acum devenise, prin cumpărare, în urma actului de confiscare, proprietatea lui Marmaduke Temple. Era un termen folosit curent în noile părţi ale statului şi era de obicei anexat numelui proprietarului, ca „patentul lui Temple sau al lui Effingham” *(n.a.).*

care o făcea vreodată era trecerea de la gravitate la voioşie. Era serios cu lunile şi voios cu săptămânile. Încă de la începutul prieteniei lor, se ataşase de Marmaduke Temple, singura persoană care nu ştia „olandeza de nord” şi care i-a câştigat toată încrederea. De patru ori pe an, la distanţe egale, îşi lăsa lespedea joasă pe malurile râului Mahawk şi călătorea treizeci de mile printre dealuri, până la conacul din Templeton. Aici stătea de obicei o săptămână şi era ştiut că în cea mai mare parte din această perioadă avea un trai tumultuos, cu întreaga aprobare a domnului Richard Jones. Dar toată lumea îl iubea, iar faţă de Remarkable Pettibone, căreia îi provoca şi mai multe probleme, era foarte sincer, deschis şi chiar atât de binevoitor uneori. Venise acum în vizita lui obişnuită de Crăciun şi de-abia ajunsese în sat de o oră, că Richard l-a invitat să ocupe un loc din sanie, pentru a-l întâlni pe boier şi pe fiica acestuia.

Înainte de a spune mai mult despre personalitatea şi viaţa domnului Grant, este necesar să revenim asupra unor momente îndepărtate din istoria aşezării.

Se pare că natura umană are tendinţa de a se strădui să suplinească lipsurile acestei lumi, înainte ca atenţia noastră să se întoarcă asupra situaţiei celuilalt. În primii ani ai aşezării, religia nu era una dintre calităţile cele mai importante în tribunele patentului Temple. Dar, cum majoritatea locuitorilor săi veneau din state morale ca Massachusetts sau Connecticut, odată necesităţile naturale satisfăcute, au început să-şi întoarcă atenţia cu seriozitate către introducerea obiceiurilor şi ceremoniilor care fuseseră cea mai importantă dintre grijile strămoşilor lor. Printre chiriaşii lui Marmaduke exista o varietate de opinii relativ la subiecte ca liberul-arbitru sau harul. Şi dacă luăm în considerare diversitatea instrucţiei religioase pe care o primiseră, vom vedea că nici nu se putea altfel. De îndată ce satul fusese amenajat superficial cu străzile şi blocurile care îl făceau să semene cu un oraş, a fost convocată o şedinţă a locuitorilor pentru a stabili dacă era bine să pună bazele unei academii. Această iniţiativă a venit de la Richard care, de fapt, era foarte hotărât să facă în aşa fel încât instituţia să fie declarată universitate sau măcar colegiu. În acest scop, s-au ţinut şedinţe după şedinţe, an după an. Deciziile luate de aceste adunări au apărut în cadrul paginilor remarcabile ale unui ziar mic, albastru, care apărea deja săptămânal, făcut în podul unei locuinţe din sat. Călătorul putea

să vadă adesea un asemenea ziar înfipt într-un par, plasat în punctul în care poteca de la cabana vreunui colonist se intersecta cu drumul principal, ca un fel de oficiu poştal al unui individ. Uneori, parul avea în vârf o cutiuţă şi întreaga vecinătate primea în acest punct aprovizionarea săptămânală a necesităţilor lor literare. Aici, bărbatul care „aduce poşta” depozita cu regularitate un teanc din acest bun deosebit de preţios. Aceste publicaţii înfloritoare povesteau despre vasta utilitate a educaţiei, despre drepturile politice şi geografice ale satului Templeton de a participa în interesul consiliului de conducere al universităţii, despre curăţenia aerului şi a apei, ca şi despre cât de ieftină era mâncarea sau despre superioritatea morală a comunităţii. De obicei, la aceste subiecte erau anexate, în litere mari romane, numele lui Marmaduke Temple ca preşedinte şi cel al lui Richard Jones ca secretar.

Din fericire pentru iniţiativele lor, membrii consiliului nu erau obişnuiţi să reziste apelurilor îndreptate către generozitatea lor, mai ales atunci când exista şi cea mai slabă posibilitate ca cererea să fie susţină de o donaţie. În cele din urmă, judecătorul Temple a promis să ofere pământul şi să construiască edificiul necesar pe propria sa cheltuială. Au fost puse la contribuţie şi abilităţile domnului Doolittle sau, cum i se spunea acum, în condiţiile în care primise funcţia de judecător de pace, judecător Doolittle. Şi s-a făcut apel încă o dată la cunoştinţele domnului Jones.

Nu vom povesti acum despre toate planurile arhitecţilor pentru acea construcţie, nici nu ar fi corect să facem aşa ceva, având în vedere că a fost convocată societatea fraternităţii vechi şi onorabile a „masonilor liberi şi acceptaţi”, a cărui şef era Richard, un fel de stăpân care aproba sau respingea fără ezitare planurile pe care, în înţelepciunea lor, le considera demne de aşa ceva. Problema spinoasă a fost, însă, decisă în curând. Şi în ziua cu pricina, frăţia a mărşăluit în mare formă, etalând diferite stindarde şi simboluri misterioase, fiecare cu un paravan imitativ în faţă, cu plecare de la o cameră mobilată cu inventivitate, din podul „Dragonului albastru”, un han ţinut de un anume Căpitan Hollister şi până la locul de construcţie al edificiului. Aici, Richard a pus prima piatră la temelia clădiri, cu un aer grav, potrivit pentru acea ocazie, în sânul unei adunări la care veniseră jumătate dintre toţi bărbaţii şi toate femeile de pe o rază de zece

mile din Templeton.

În cursul săptămânii următoare a avut loc o altă întâlnire a oamenilor, fără să omitem şi reprezentantele sexului frumos, când abilităţile lui Hiram în ceea ce priveşte „regula echerului” au fost puse încă o dată la încercare. Cadrul s-a potrivit bine, iar scheletul construcţiei a fost ridicat fără nici un accident, dacă nu punem la socoteală câteva căderi de pe cal când muncitorii se întorceau acasă seara. De la acest moment, lucrurile au evoluat rapid, iar construcţia a fost terminată în decursul aceluiaşi anotimp – edificiul Manding a devenit, în toată măreţia sa, mândria satului, obiect de studiu pentru toţi tinerii aspiranţi la faimă în arhitectură şi ţinta admiraţiei fiecărui colonist din patent.

Era o casă înaltă şi îngustă de lemn, vopsită în alb şi cu ferestre care acopereau mai mult de jumătate din suprafaţa pereţilor. Pentru observatorul care stătea în partea vestică a clădirii, aceasta nu impunea decât un mic obstacol în calea priveliştii complete a apusului de soare.

Nu era de fapt, decât un loc deschis, inconfortabil, prin care lumina strălucea cu o uşurinţă firească. În partea din faţă erau diverse ornamente din lemn, proiectate de Richard şi executate de Hiram. Dar mândria acestei clădiri erau „turla” şi o fereastră din partea centrală a celui de-al doilea etaj, chiar deasupra uşii sau a intrării din faţă. Credem că aceasta din urmă avea o ordine compozită, pentru că avea în alcătuirea sa numeroase ornamente şi diverse raporturi de proporţie. În centru avea un compartiment boltit, cu diviziuni pătrate, de mici dimensiuni în ambele părţi şi tot acest complex era încadrat de rame mari, modelate atent şi minuţios în lemn de pin şi luminat cu nenumărate bucăţi de sticlă, opace şi cu tentă verde, de dimensiunile cunoscute în mod normal drept „opt pe zece”. Obloanele, care ar fi trebuit vopsite în verde, protejau ferestrele. Probabil că ele ar fi sporit efectul întregii clădiri, dacă fondurile publice nu ar fi fost insuficiente, ceea ce pare să se întâmple întotdeauna în cazul unor acţiuni de acest gen, ceea ce a făcut ca obloanele să rămână în culoarea cu care au fost vopsite iniţial, cenuşie. „Turla” era o cupolă mică, ridicată exact în centrul acoperişului, pe patru stâlpi înalţi de pin, care fuseseră canelate cu o daltă şi împodobite din belşug cu figurine. În vârful coloanelor se înălţa un dom, sau o cupolă, care avea o formă

asemănătoare cu o ceaşcă de ceai fără fund întoarsă invers. Din centrul acesteia se proiecta o spirală, sau o săgeată de lemn, perforate de două vergele de fier, care aveau la capete literele E, V, S, N, din acelaşi metal. Deasupra acestora puseseră imitaţia unei familii de peşte, cioplită în lemn de mâinile lui Richard şi vopsită în ceea ce el numea „culoarea solzilor de peşte”. Domnul Jones a afirmat că acest animal se asemăna minunat cu unul dintre favoriţii epicurienilor din ţară, care se numea „peşte de lac” şi nu există nici o îndoială că ceea ce spunea el era adevărat, pentru că, deşi dorea să îndeplinească funcţiile unei giruete, peştele părea că se uită întotdeauna cu o privire doritoare în direcţia unui fir de râu minunat, întemniţat de munţii Templeton.

La puţin timp după ce grupul special de membrii ai consiliului au fost primiţi, administratorii acestei instituţii au angajat un absolvent al unui colegiu estic, pentru a-i instrui pe tinerii care aspirau să dobândească cunoştinţe între pereţii edificiului pe care tocmai l-am descris. Partea superioară a edificiului consta într-un apartament şi era menit zilelor de gală şi expoziţiilor. Partea inferioară conţinea două încăperi care reveneau celor două divizii educaţionale importante, adică profesorilor de engleză şi latină.

Aceştia din urmă nu au fost niciodată prea numeroşi, deşi de dincolo de ferestrele camerei se auzeau mereu cuvinte precum „nominativ”, „genitiv”, „peni”, spre marea plăcerea şi vădita edificare a trecătorului.

Cu toate acestea, un singur muncitor din templul Minervei a îndrăznit să meargă atât de departe încât să încerce o traducere din Virgiliu. Apăru, într-adevăr, la expoziţia anuală, spre incredibila jubilare a tuturor rudelor sale, o familie de fermieri din vecinătate şi recită toată prima eglogă din memorie, controlând intonaţia dialogului cu grijă, pentru un mare efect asupra auditoriului său. Sunetele, aşa cum ieşeau din gura lui:

„Titty-ree too patty-lee ree-coo-bans sub teg-mi-nee faa-gy
Syl-ves-trem ten-oo-i moo-sam, med-i-taa-ris, aa-veny.”

Au fost ultimele care s-au rostit în acea limbă aşa cum probabil că au fost şi primele, acolo şi oriunde altundeva. Până acum, administratorii descoperiseră că anticipaseră vârsta şi instructorul, sau directorul era înlocuit de un profesor, care a predat lecţia umilă conform căreia „graba strică treaba” în

banala limbă engleză.

De la acest moment şi până la data povestirii noastre, academia a continuat ca o şcoală obişnuită de la ţară şi marea sală a clădirii era folosită uneori drept tribunal, pentru procesele ieşite din comun. Alteori, seara, găzduia conferinţele celor cu înclinaţii religioase şi morale. Uneori se dădeau baluri după-amiaza, sub auspiciile lui Richard, iar duminica, invariabil, sala era folosită ca loc public pentru slujirea lui Dumnezeu.

Când un predicator călător, de credinţă metodistă, baptistă, universalistă, sau din secta mai numeroasă a prezbiterienilor poposea din întâmplare în zonă, era de obicei invitat să oficieze o slujbă şi era răsplătit pentru serviciile sale printr-o colectă în pălărie, înainte de plecarea congregaţiei. Când nici un asemenea preot nu le stătea la dispoziţie, câţiva dintre membrii cu mai mult har spuneau câteva rugăciuni obişnuite şi domnul Richard Jones mai citea de obicei şi câte o predică din Sterne.

Consecinţele acestui stil ocazional de slăvire religioasă s-au văzut, aşa cum am mai spus, în marea diversitate de opinie cu privire la subiectele spinoase ale credinţei. Fiecare sectă avea propriii adepţi, deşi nici una dintre ele nu era organizată sau disciplinată. Am mai scris despre educaţia religioasă a lui Marmaduke, iar natura îndoielnică al credinţei sale nu a fost îndepărtat complet de căsnicia sa. Mama Elizabethei era episcopaliană, aşa cum fusese şi mama judecătorului însuşi, iar bunul gust al lui Marmaduke s-a revoltat împotriva discuţiilor familiale pe care şefii conferinţelor le ţineau cu Zeitatea, în timpul întâlnirilor lor de noapte. În formă, era în mod sigur episcopalian, deşi nu făcea parte din secta cu acest nume. Pe de altă parte, Richard era la fel de rigid în felul în care judeca toate canoanele bisericii sale, pe cât de inflexibil era şi în opiniile sale. Într-adevăr, încercase o dată sau de două ori să introducă forma episcopaliană de slujire, în duminicile în care amvonul era liber, dar Richard avea obiceiul să exagereze lucrurile şi avea şi un aer papal, încât cea mai mare parte a auditoriului său l-a părăsit în cel de-al doilea Sabat. În al treilea, singurul său auditor era Ben Pump care avea corectitudinea încăpăţânată şi luminată a unui înalt prelat.

Înainte de Revoluţie, biserica anglicană era susţinută în colonii, cu mult interes, de câţiva dintre adepţii săi din patria mamă şi câteva dintre congregaţii primeau foarte multe

înzestrări. Dar, pentru o vreme, după stabilirea independenţei Statelor, această sectă de creştini tânjea după ordinul cel mai înalt pentru feţele sale bisericeşti. Au fost aleşi cu grijă preoţi potriviţi şi pioşi şi apoi au fost trimişi în patria mamă pentru a primi acea autoritate care, se înţelege, nu se poate transmite decât direct de la unul la altul şi să obţină astfel acea unitate în bisericile lor care se cuvenea unor oameni de aceeaşi naţionalitate. Dar au apărut greutăţi neaşteptate în jurămintele cu care politica engleză îşi încătuşase aşezământul. Şi a mai trecut multă vreme până când un simţ conştiincios al datoriei va permite prelaţilor englezi să delege autoritatea căutată cu atâta ardoare. Totuşi, timpul, răbdarea şi zelul au înlăturat orice obstacol şi oamenii venerabili pe care bisericile americane îi separaseră s-au întors în cele din urmă la diocezele lor care îi aşteptau, înzestraţi cu funcţiunile cele mai înalte ale bisericii lor lumeşti. S-au hirotonisit preoţi şi diaconi, au fost trimişi misionari pentru a păstra aprinsă flacăra aproape stinsă a devoţiunii unor membri care erau lipsiţi de îndrumarea religioasă obişnuită, pentru că locuiau în districte noi şi neorganizate.

Printre aceştia se număra şi domnul Grant. Fusese trimis în comitatul al cărei capitală era Templeton şi fusese invitat cu politeţe de Marmaduke şi presat cu autoritate de Richard pentru a se muta în casa lui din sat. A fost pregătită o locuinţă mică şi modestă pentru familia sa, iar preotul nu şi-a făcut apariţia în acel loc decât cu câteva zile înainte ca cititorul să pătrundă el însuşi acolo. Cum credinţa sa era în totalitate necunoscută locuitorilor şi un preot de alt rit îşi exercitase influenţa asupra acestui teritoriu prin intermediul academiei, prima duminică după venirea sa a trecut în linişte, dar acum că rivalul său plecase, ca un meteorit care lumina atmosfera cu înţelepciunea sa, Richard a primit împuternicirea pentru a anunţa că „Slujba publică, în ritul Bisericii protestante episcopale, va fi ţinută în noaptea dinainte de Crăciun, în sala lungă a Academiei din Templeton, de domnul reverend Grant.”

Acest anunţ a produs tulburare printre diferitele secte. Unii se întrebau ce fel de prezentare o să fie, alţii au râs batjocoritor, dar o parte mult mai mare, amintindu-şi de încercările de acest fel ale lui Richard şi atent la toleranţe sau, mai bine zis, uşurinţa cu care Marmaduke privea subiectele de sectarism, au considerat că este mai prudent să păstreze tăcerea.

Seara aşteptată a fost o adevărată minune. Şi toţi au devenit foarte curioşi când Richard şi Benjamin au fost văzuţi în dimineaţa zilei cu pricina ieşind din pădurile din împrejurimile satului, cu câte un snop mare de crengi de copaci pereni pe umeri. Această pereche importantă a fost văzută ulterior că a intrat în academie şi a închis cu grijă uşa, iar ceea ce a urmat a rămas un secret deplin pentru restul satului. Înainte de a începe această lucrare misterioasă, domnul Jones îl anunţase pe profesorul şcolii că în ziua aceea nu se vor ţine orele, spre nespusa încântare a grupului de copii de care avea grijă. Marmaduke a primit o scrisoare de înştiinţare pentru aceste pregătiri şi s-au făcut aranjamente speciale pentru ca el şi Elizabeth să ajungă la timp pentru a lua parte la seara aceea solemnă.

După această digresiune, ne vom întoarce la povestea noastră.

Capitolul IX.

„Acum toţi admiră, în toate felurile puternic aromate,
Potenţialul cărnurilor – puiului – peştelui,
Fiecare musafir îşi ia locul, în ordinea cea dreaptă,
Inspiră-adânc, anticipând plăcut,
Şi aşteptând plăcerea de a mesteca de zor.”

Heliogabaliad.

Apartamentul spre care domnul LeQuoi a condus-o pe Elizabeth comunica cu holul prin uşa deasupra căreia se afla urna care se părea că ţine cenuşa Didonei. Camera era spaţioasă şi bine proporţionată, dar ca şi în salon, era evidentă aceeaşi diversitate de gusturi şi nefinisare în execuţie, în toate ornamentele şi piesele de mobilier. Între mobile, era o duzină de fotolii verzi de lemn, cu pernuţe din acelaşi material ca rochia lui Remarkable. Mesele erau deja puse şi din această cauză nu se putea observa lemnul din care erau făcute sau îndemânarea cu care fuseseră executate. Dar erau grele şi aveau dimensiuni mari. Pe perete era atârnată o oglindă enormă, cu ramă aurie, iar în şemineu ardea un foc vesel, din lemn de arţar dur sau dulce. Căminul a fost primul care i-a atras atenţia judecătorului care, când l-a văzut, a exclamat cam supărat către Richard:

— De câte ori am interzis folosirea arţarului dulce în casa mea? Mă doare să văd cum sucul ăsta se pierde odată cu căldura. Serios, Richard, e de datoria unui proprietar de păduri la fel de mari ca ale mele să aibă grijă ce fel de exemplu le dă oamenilor săi, care deja doboară pădurea de parcă n-ar lua în considerare utilitate acestor comori, sau nu s-ar uita la faptul că întinderea lor este totuşi limitată. Dacă mai continuăm aşa, peste douăzeci de ani vom avea nevoie de combustibil.

— Combustibil, pe dealurile astea, vere Duke? exclamă Richard batjocoritor. Combustibil! Ai putea la fel de bine să prezici că o să moară peştii în lacuri din lipsa apei, pentru că intenţionez, atunci când vine dezgheţul, să aduc unul sau două

dintre izvoare în sat, printre buşteni. Dar nu mă înţeleg cu tine când vine vorba de aşa ceva, Marmaduke.

— E de neînţeles, răspunse judecătorul cu înflăcărare, să condamni un obicei care face din aceste bijuterii ale pădurii, aceste minunate daruri ale naturii, aceste izvoare de confort şi bogăţie, să ia calea prăpădită a unui şemineu. Dar o să trimit în munţi şi chiar trebuie să fac asta, un grup care să exploreze depozitele de minereu, imediat cum zăpada se topeşte.

— Cărbune, repetă Richard, cine dracu crezi că o să sape după cărbune, când în căutările-astea ar distruge mau mulţi copaci decât i-ar trebui să se încălzească un an? Pfiu! Pfui! Marmaduke, ar trebui să laşi asemenea acţiuni în grija mea, că eu am un simţ natural pentru aşa ceva. Eu am comandat focul ăsta şi este un foc nobil, care să încălzească sângele frumoasei mele verişoare Bess.

— Motivul trebuie să-ţi fie şi scuză, Dickon, spuse judecătorul. Dar, domnilor, aşteptăm degeaba. Elizabeth, ia loc în capul mesei. Richard cred că vrea să mă scutească de corvoada de a tăia carnea. Văd că se aşează în faţa ta.

— Poţi să fii sigur că aşa e, strigă Richard. Uite aici un curcan numai bun de tăiat şi îmi place să cred că ştiu să tai un curcan sau de fapt o gâscă, la fel de bine ca oricine altcineva. Domnule Grant, unde este domnul Grant? Vrei să binecuvântezi masa, domnule? Se răcesc toate. Scoate ceva de la foc pe vremea asta şi o să îngheţe în cinci minute. Domnule Grant, am vrea să rosteşti binecuvântarea. Domnul să ne facă recunoscători pentru ceea ce vom primi. Vino, ia loc, ia loc. Verişoară Bess, mănânci aripă sau piept?

Dar Elizabeth nu-şi luase locul şi nici nu era pregătită să primească aripă sau piept. Privea cu ochi surâzători spre aranjamentul mesei şi la calitatea şi varietatea mâncărurilor. Ochii tatălui său i-au întâlnit în curând privirile mirate şi el spuse zâmbind:

— Vezi, copila mea, ce îndatoraţi îi suntem lui Remarkable pentru calităţile ei de gospodină. Ne-a aranjat într-adevăr un ospăţ pe cinste, care o să ne potolească şi gurile înfometate.

— În regulă, spuse Remarkable. Mă bucur dacă judecătorul este mulţumit, dar cred că o să găsiţi că sosul este prăjit puţin prea bine. Am crezut că, deoarece Elizabeth vine acasă, că aş putea cel puţin să fac lucrurile cât mai agreabile.

— Fiica mea este acum femeie şi este din acest moment stăpâna casei mele, spuse judecătorul. Ar fi bine ca toţi cei care locuiesc sub acoperişul meu să i se adreseze cu domnişoara Temple.

— Nu mai spuneţi, exclamă Remarkable, puţin înspăimântată. Ei bine, cine a auzit vreodată să i se spună unei tinere „domnişoară”? Dacă judecătorul ar avea o soţie, nu mi-ar trece prin cap să-i spun altfel decât „domnişoară”, dar…

— Pentru că nu am decât o fiică, te rog să i te adresezi ei în acest fel, o întrerupse Marmaduke.

Marmaduke părea foarte supărat şi cum în asemenea momente avea un aer poruncitor, menajera nu îndrăzni să-şi rostească replica. După ce domnul Grant a intrat în cameră, tot grupul s-a aşezat la masă. Cum masa era pregătită după gusturile acelei epoci şi ţări, ne vom strădui să descriem sumar aranjamentele pentru acest banchet.

Faţa de masă era făcută din damascul cel mai frumos, iar farfuriile şi vasele din porţelan veritabil, articole de mare lux în acele zile de început ale comerţului american. Cuţitele şi furculiţele erau din oţel lustruit foarte bine, montate în fildeş imaculat. Toate acestea, pe care bogăţia lui Marmaduke şi le permitea, nu confereau numai confort, dar erau şi foarte elegante. Totuşi conţinutul câtorva feluri şi felul în care acestea erau aranjate se datorau numai judecăţii lui Remarkable. În faţa Elizabethei fusese pus un curcan fript enorm, iar în faţa lui Richard unul fiert. În centrul mesei erau două creuzete grele de argint, înconjurate de patru feluri diferite: o tocană de veveriţe cenuşii, alt fel din peşte fript, al treilea din peşte fiert, iar ultimul era friptură de vânat. Între aceste feluri şi curcan era, pe o parte, o bucată mare de friptură din carne de urs, iar pe partea cealaltă un picior fiert de berbecuţ delicios. Mai erau şi toate felurile de legume care se găseau în acel sezon şi în acea regiune, presărate printre diversitatea bucăţilor de carne. Cele patru colţuri erau garnisite cu platouri de prăjituri. Unul dintre ele susţinea o grămadă de forme complicate şi ciudat spiralate, numite „prăjituri cu nucă”. Pe altul erau grămezi dintr-o substanţă de culoare neagră, care, pentru că îşi primise nuanţa de la melasă, primise numele potrivit de „prăjitură dulce”, una dintre favorite în anturajul lui Remarkable. Un al treilea platou era plin cu bucăţi de turtă dulce, pentru a folosi limbajul

menajerei, iar pe ultimul era o prăjitură de prune, numită astfel din cauza numeroaselor stafide care îşi arătau capetele negre dintr-un aluat care, în mod curios, avea o culoare asemănătoare. La fiecare colţ al mesei fuseseră puşi cârnaţi acoperiţi cu un lichid gros cu o culoare şi consistenţă ambigue, alternaţi cu bucăţi mici şi închise la culoare, dintr-o materie care nu se asemăna cu nimic altceva, pe care Remarkable o numea „carne dulce”. Lângă fiecare farfurie, care era aşezată cu fundul în sus, cu cuţitul şi furculiţa încrucişate deasupra ei cu cea mai mare corectitudine, era o alta, mai mică şi conţinând o plăcintă cu aspect pestriţ, cu felii triunghiulare de măr, tocătură, dovleac, afine şi cremă, aranjate în aşa fel încât să formeze un întreg. Carafe cu coniac, rom, gin şi vin, cu diferite urcioare de cidru, bere şi un vas în care sâsâia o băutură din bere îndulcită şi alcool – flip, erau puse oriunde se permitea amplasarea lor. În ciuda mărimii meselor, de-abia dacă era vreun loc în care se putea vedea damascul bogat al feţei de masă, aşa de îngrămădite erau vasele, cu sticlele, farfuriile şi castroanele aferente. Părea că se dorea mai mult abundenţa, care era obţinută în întregime cu sacrificiul eleganţei sau ordinii.

Toţii musafirii, ca şi judecătorul însuşi, păreau obişnuiţi cu asemenea descrieri de ospeţe, pentru că fiecare a început să mănânce cu o poftă care promitea să onoreze gustul şi talentul lui Remarkable. Ceea ce făcea ca atenţia acordată acestui festin să fie şi mai surprinzătoare era faptul că atât germanul, cât şi Richard fuseseră luaţi de la alte mese pentru a-l întâlni pe judecător. Dar Maiorul Hartmann, atunci când îşi făcea vizitele, mânca şi bea fără limită, iar domnul Jones îşi propunea întotdeauna să participe în aceeaşi măsură, fie ce-o fi. Gazda părea să considere că este necesar să se scuze pentru înflăcărarea de care dăduse dovadă în discuţia despre lemnele de foc, iar când grupul se aşezase confortabil şi îşi mânuiau de zor cuţitele şi furculiţele, remarcă:

— Este şocantă risipa pe care o fac coloniştii cu copacii nobili ai acestei ţări, domnule LeQuoi, după cum nu mă îndoiesc că aţi observat. Am văzut cum un bărbat tăia un pin, pentru că avea nevoie de material pentru un gard, iar primele crengi tăiate le-a rostogolit până într-o groapă, unde le-a lăsat să putrezească, deşi coroana ar fi făcut nişte bare la fel de bune pentru nevoile lui, iar trunchiul s-ar fi vândut în Philadelphia cu douăzeci de

dolari.

— Şi cum dracu, scuză-mă domnule Grant, îl întrerupse Richard, dar cum să-şi transporte bietul împeliţat buştenii până la piaţa din Philadelphia, mă rog? Să-i bage în buzunar, ha? Ca pe o mână de castane, sau o grămăjoară de boabe. Mi-ar plăcea să te văd mergând pe Strada Mare cu câte un buştean de pin în fiecare buzunar. Pfui, pfui! Vere Duke, sunt destui copaci pentru toţi şi mai şi rămân. Ei bine, cu greu îmi dau seama în ce direcţie bate vântul când sunt într-unul dintre luminişuri, aşa de deşi şi înalţi sunt copacii. Chiar nu mi-aş da seama, dacă n-aş vedea norii şi eu cunosc toate cotloanele pădurii aşa cum era ea, pe de rost.

— Vai, vai, domnule, strigă Benjamin, care intrase acum şi-şi luase locul în spatele scaunului judecătorului, puţin într-o parte, ca să fie pregătit oricând pentru observaţii precum cea pe care tocmai o făcuse. Priviţi sus, domnule, priviţi sus. Bătrânii marinari spun că un drac nu face cât un marinar, decât dacă priveşte în sus. Cât despre busolă, ei bine, nu poţi să cârmuieşti atâta vreme cât nu ai nici una. Sunt sigur că nu pierd din vedere niciodată gabia mare, aşa cum numesc eu atenţia pe care domnul o acordă acoperişului, dar vedeţi, îmi potrivesc busola şi iau raportul şi distanţa la care se situează lucrurile, ca să-mi pot decide cursul, în cazul în care se înnorează sau coroanele copacilor ar împiedica lumina cerului. Turla catedralei Sf. Pavel, acum că a fost pusă perpendicular, este de mare ajutor pentru ca lordul Harry să cutreiere pădurile la fel cum era şi…

— E bine, Benjamin, îl întrerupse Marmaduke, observând că familiaritatea majordomului o deranja pe fiica sa, dar uiţi că este prezentă o doamnă, iar doamnelor le place să vorbească mai mult ele.

— Judecătorul spune adevărul, strigă Benjamin, scoţând unul dintre râsetele sale stridente, Iat-o, spre exemplu, pe doamna Remarkable Pettibone, e de-ajuns să-i iei piedica de pe limbă şi o să auzi o trăncăneală mai mare decât dacă ai cădea din cauza vântului pe un vas corsar francez sau cam aşa ceva poate, la fel ca o duzină de maimuţe băgate într-o singură geantă.

Ar fi imposibil de spus dacă gospodina ar fi adus într-adevăr o dovadă pentru a susţine adevărul afirmaţiilor lui Benjamin, dacă ar fi îndrăznit, dar judecătorul îi aruncă o privire aspră şi, nedorind să atragă asupra ei resentimentele acestuia şi totuşi

incapabilă de a-şi controla furia, se năpusti afară din cameră, cu o întoarcere a corpului care aproape că-i rupse formele firave de la mijloc.

— Richard, spuse Marmaduke, observând că neplăcerea lui a avut efectul dorit, poţi să-mi spui ceva despre tânărul pe care din nefericire l-am rănit? L-am găsit pe munte, vânând în compania lui Ciorap-de-Piele, ca şi cum ar fi rude. Dar există o diferenţă evidentă între manierele lor. Tânărul se exprimă într-o limbă aleasă, care rar se aude pe aceste dealuri şi aceasta mă surprinde cu atât mai mult cu cât se îmbracă sărăcăcios şi urmăreşte un scop atât de meschin. Şi Monehan îl ştia. Fără îndoială că este un chiriaş al colibei lui Natty. Aţi remarcat limbajul băiatului, domnule LeQuoi?

— *Certainement, Monsieur Temple,* răspunse francezul, conversa într-adevăr într-o engleză excelentă.

— Băiatul nu este un miracol, exclamă Richard. Am cunoscut copii care au fost trimişi la şcoală devreme şi vorbeau mult mai bine înainte de a împlini doisprezece ani. Ca Zared Coe, fiul bătrânului Nehemiah, primul care s-a stabilit în lunca îndiguită cu zăgazul în formă de coif. Ştia să scrie aproape la fel de bine. La paişpe ani avea o mâna la fel de mare ca a mea. Deşi este adevărat că l-am ajutat puţin, îi predam seara. Dar domnul acesta cu vânătoarea ar trebui pus în butuci, dacă ar fi să mai pună mâna vreodată pe vreun frâu. N-am mai văzut pe nimeni care să se poarte atât de stângaci cu caii. Cred că n-a mai condus decât boi în toată viaţa lui.

— Cred că aici îl nedreptăţeşti pe băiat, Dickon, spuse judecătorul. Este foarte discret în momentele critice, nu crezi, Bess?

Întrebarea lui nu avea nimic care să provoace roşeala obrajilor, dar Elizabeth tresări din reveria în care căzuse şi în timp ce răspundea, fruntea ei se înroşi:

— Mie, dragă domnule, mi s-a părut extrem de îndemânatic şi prompt şi curajos. Dar probabil că vărul Richard va spune că sunt la fel de ignorantă ca şi domnul acela însuşi.

— Domnule, repetă Richard. Numeşti asemenea băieţi „domni” la şcoală, Elizabeth?

— Orice bărbat care ştie să trateze o femeie cu respect şi consideraţie este un domn, răspunse tânăra prompt şi cu o atitudine superioară.

— Numai că nu a ezitat să apară în faţa moştenitoarei în cămaşă, strigă Richard, făcându-i cu ochiul domnului LeQuoi, care l-a rândul lui şi-a închis jucăuş unul dintre ochi, în timp ce pe celălalt l-a învârtit spre tânăra fată, cu o expresie de simpatie.

— Ei bine, ei bine, mie nu mi s-a părut a fi un domn. Trebuie să spun, totuşi, în favoarea băiatului că apasă bine pe trăgaci şi are o ţintă bună. Se pricepe să împuşte o căprioară, nu-i aşa, Marmaduke?

— Richart! spuse Maiorul Hartmann, întorcându-şi chipul grav spre domnul căruia i se adresa cu seriozitate. Păiatul este pun. Ţi-a salvat viaţa şi viaţa mea şi viaţa reverendului Grand şi viaţa francezului. Şi Richart, el n-o să vrea niciodată să doarmă sub acoperişul banal de ţiglă pe care Fritz Martmann îl are deasupra capului său.

— Bine, bine, cum poftiţi, venerabile domn, răspunse domnul Jones, străduindu-se să pară indiferent, ia-l în cabana ta de piatră, dacă vrei, domnule maior. Sunt sigur că băiatul n-a dormit niciodată în ceva mai bun decât într-un bordei de scoarţă în viaţa lui, decât dacă o fi fost vreo cabană ca a lui Ciorap-de-Piele. Prevăd că o să-l strici în curând, toată lumea a văzut ce mândru a devenit aşa de repede, doar pentru că a stat la botul cailor mei când eu îi întorceam în drum.

— Nu, nu, bătrâne prieten, strigă Marmaduke. Va fi datoria mea să am grijă în vreun fel de băiat. Am şi eu o datorie faţă de ei, în afară de serviciul pe care l-a făcut prietenilor mei. Şi totuşi, cred că o să am de furcă dacă vreau să-i fac să-mi accepte serviciile. Bess, cred că a arătat vădit că dezagreează propunerea mea de a locui între aceşti pereţi toată viaţa.

— Cu adevărat, dragă domnule, spuse Elizabeth, proiectându-şi în afară buza inferioară, bine făcută. Nu l-am studiat pe acel domn atât de bine încât să-i citesc trăirile pe chip. Am crezut că, în mod firesc, are dureri din cauza rănii şi mi-a fost milă de el din cauza aceasta, dar… şi în timp ce vorbea îşi îndreptă ochii, cu o curiozitate mascată, spre maior.

— Cred, domnule, că Benjamin vă poate spune câte ceva despre el. Nu se poate să fi fost în sat fără ca Benjamin să nu-l fi văzut mai des.

— A, l-am mai văzut pe băiat înainte, spuse Benjamin, care nu avea nevoie de prea multă încurajare pentru a vorbi. Îl urmează îndeaproape pe Natty Bumppo, prin munţi după căprioare, ca o

barcă olandeză de transport tractată de şalupă Albany. Duce şi o puşcă bună de asemenea, Ciorap-de-Piele a zis şi eu l-am putut auzi, în faţa focului din barul lui Betty Hollister şi asta, nu mai târziu de noaptea de marţi, că cel mai tânăr era în mod sigur moartea animalelor sălbatice. Dacă e adevărat că poate să împuşte pisica sălbatică pe care am auzit-o gemând pe malul lacului, de când marile îngheţuri şi zăpezile adânci au gonit căprioarele în turme, atunci ar face un lucru bun. Pisica voastră sălbatică este un tovarăş de punte rău şi ar trebui obligată să nu navigheze pe potecile creştinilor.

— Locuieşte în cabana lui Bumppo? întrebă Marmaduke cu interes.

— Obraz lângă obraz, miercuri vor fi trei săptămâni de când a apărut prima dată în compania lui Ciorap-de-Piele. Capturaseră un lup împreună şi i-au adus scalpul pentru a primi recompensa. Domnul acesta Bump se pricepe foarte bine să taie un scalp. Şi sunt unii, aici în sat, care spun că a învăţat meserie exersând pe creştini. Dacă zicala este adevărată şi eu am dominat ţărmul acesta, aşa cum renumele dumneavoastră o face, ei bine, vedeţi, l-aş pedepsi pentru asta. Am văzut un ţăruş foarte bun de-a lungul butucilor şi pentru aşa ceva pot să potrivesc unul singur şi să-l şi folosesc, ca s-o fac mai bine.

— Nu trebuie să dai crezare poveştilor prosteşti ale lui Natty, el care are un fel de drept natural de a-şi câştiga existenţa în munţii ăştia. Şi dacă leneşii din sat hotărăsc singuri să-l enerveze, aşa cum fac uneori pungaşii ăştia recunoscuţi, o să vadă că este protejat de braţul puternic al legii.

— Buşca e mai pună decât legea, spuse Maiorul sentenţios.

— Aşa e cu puşca lui, exclamă Richard pocnindu-şi degetele. Ben are dreptate, iar eu... Şi se opri la auzul unui clopoţel obişnuit de barcă, care fusese ridicat la rangul de foişor al academiei, care anunţa acum, prin clinchetul său continuu, că sosise ora serviciului pregătit.

— Pentru aceasta şi orice altă dovadă a bunătăţii sale. Iertaţi-mă, domnule Grant, vreţi să aduceţi dumneavoastră mulţumirile? E timpul să mergem, pentru că suntem singurii episcopalieni din vecinătate, adică eu şi Benjamin şi Elizabeth. Corciturile ca Marmaduke le socotesc la fel de rele ca ereticii.

Preotul se ridică şi oficie serviciul cu umilinţă şi fervoare, iar întregul grup s-a pregătit imediat pentru a merge la biserică, sau

mai degrabă la academie.

Capitolul X.

„Chemând toţii păcătoşii să se roage,
Clopotul bătu îndelung, aşa de tare şi profund.”

Scotts Burgher.

În timp ce Richard şi Monsieur LeQuoi, însoţiţi de Benjamin, au înaintat spre academie pe o potecă făcută prin zăpadă, judecătorul, fiica lui, preotul şi Maiorul au urmat o cale mai ocolită pe străzile satului, care ducea în acelaşi loc.

Luna se înălţase, iar globul său trimitea un şuvoi de lumină asupra contururilor întunecate ale pinilor, care încoronau munţii estici. Pentru anumite climate, cerul ar fi fost considerat destul de limpede şi lucios pentru amiază. Stelele străluceau pe boltă, ca ultimele sclipiri ale unui foc îndepărtat, atât de tare le ştirbea din strălucire iradierea copleşitoare a atmosferei. Razele selene loveau suprafaţa albă a apei şi câmpurilor, trimiţând în văzduh reflecţii ale unei lumini a cărei strălucire era îmbogăţită de culoarea imaculată a nămeţilor imenşi de zăpadă care acopereau pământul.

Elizabeth a început să citească semnele, dintre care unul aproape că apărea deasupra fiecărei uşi. În timp ce sania se mişca sigur şi în ritm uşor de-a lungul străzii principale. La fiecare pas făcut, privirea ei întâlnea nu numai denumirea unor noi ocupaţii, dar şi nume care îi erau străine. Până şi casele păreau schimbate. Una era altfel din cauza unei adăugiri, alta fusese vopsită, alta fusese ridicată pe terenul unei vechi cunoştinţe, care fusese alungată de pe pământ aproape la fel de repede ca atunci când îşi făcuse apariţia aici. Din toate însă, ieşeau locatarii lor, care în mod invariabil, îşi urmau drumul către locul în care se anunţase că se va ţine prezentarea, conform gustului comun al lui Richard şi Benjamin.

După ce a privit aceste clădiri avantajate puţin de lumina puternică, dar delicată a lunii, eroina noastră îşi întoarse privirea pentru a analiza chipurile diferite ale oamenilor care treceau, în căutarea vreunei figuri cunoscute. Dar toţi păreau la fel, înfofoliţi în pelerine, glugi, haine sau blănuri, alunecând pe potecile

înguste în zăpadă, care duceau sub case ascunse pe jumătate de nămetele care fusese aruncat în părţi atunci când se săpase poteca adâncă pe care mergeau cu greu. O dată sau de două ori i s-a părut că îşi amintea o anumită statură sau mersul cuiva, dar persoana în cauză dispărea imediat în spatele uneia dintre grămezile acelea enorme de lemn care se găsea în faţa fiecărei uşi. Mai recunoştea câte o figură sau statură pe care ştia numai când oamenii treceau de pe strada principală pe o alta cu care se intersecta în unghi drept şi care ducea direct la locul de întâlnire.

Clădirea era în unul dintre colţurile cele mai importante ale satului şi era una dintre cele mai frecventate case, judecând după intrarea bătătorită şi după semnul care se legăna cu un fel de sunet jalnic în rafalele care măturau din când în când suprafaţa lacului. Clădirea nu avea decât un singur etaj, dar ferestrele din acoperiş, vopseaua, obloanele de la ferestre şi focul vesel care se vedea strălucind prin uşa deschisă, îi dădea un aer de confort pe care puţini dintre vecinii săi îl aveau. Semnul era suspendat de un stâlp obişnuit de cârciumă şi avea reprezentată figura unui călăreţ înarmat cu sabie şi pistoale, care purta o căciulă din piele de urs, încălecat năvalnic pe un animal fioros, în lumina lunii, aceste detalii au putut fi observate uşor, la fel ca şi un rând de scris cam neciteţ în vopsea neagră, dar pe care Elizabeth, pentru care era ceva familiar, l-a citit cu uşurinţă – „Dragonul neînfricat”.

Pe când sania trecea, un bărbat şi o femeie ieşeau pe uşa acestei case. Primul se deplasa cu un pas ţeapăn, milităresc, accentuat în mare măsură de şchiopătarea unui picior, dar femeia mergea înainte cu nişte paşi şi cu aerul că nu părea să ia în considerare prea mult ceea ce va întâlni în calea sa. Lumina lunii cădea direct asupra chipului său plin, lat şi roşu, arătându-i trăsăturile masculine, sub batjocora unei căciuli încreţite, care trebuia să îmblânzească liniile unui chip care nu era în nici un caz delicat. În vârful capului, în aşa fel încât să nu-i umbrească deloc faţa, avea o bonetă mică de mătase neagră, cu o linie formală. Primind razele lunii din partea de est, faţa sa semăna puţin cu un soare care răsare de la vest. Înaintă cu paşi bărbăteşti, pentru a opri sania. Iar pentru că judecătorul l-a îndemnat pe tizul regelui grec, care ţinea frâiele pentru a-şi cerceta calul, cele două grupuri s-au apropiat repede.

— Noroc la toată lumea şi bun venit acasă, dom’ judecător,

strigă femeia cu un accent irlandez puternic. Şi pentru mine sunteţi întotdeauna bineveniţi, în mod sigur. Uite-o şi pe domnişoara Lizzie şi ce femeie pe cinste a devenit. Ce dureri de inimă le-ar mai da tinerilor dacă ar fi vreun regiment în oraş. O, dar e păcat să vorbim de asemenea vanităţi când clopoţelul ne cheamă la întâlnire, aşa cum o să ne cheme pe nepregătite într-o zi, când ne aşteptăm mai puţin. Bună seara, dom Maior. Să fac un bol de grog cald cu gin, sau o să rămâi în casa mare în Ajunul Crăciunului, iar în prima zi a anului te întorci acolo?

— Mă bucur să vă văd, doamnă Hollister, răspunse Elizabeth. De când am ieşit pe uşa casei am tot încercat să găsesc o faţă cunoscută, dar nu l-am văzut decât pe al tău. Casa ta, de asemenea, este neschimbată, în timp ce toate celelalte sunt atât de schimbate încât, dacă nu le-aş şti după locurile unde sunt construite, mi-ar fi total străine. Văd că mai ai încă semnul cu căprioara, pe care l-am văzut pe vărul Richard pictându-l, chiar şi cu numele din partea de jos, din cauza căruia îmi aduc aminte că aţi avut neînţelegeri.

— Numele e „Dragonul neînfricat”, nu-i aşa? Şi ce nume ar putea să poarte, dacă acesta e singurul după care e cunoscut, cum poate să-ţi spună şi soţul meu, căpitanul, care-i aici. A fost o plăcere să-l aşteptăm şi am avut cea mai mare nevoie de el. O, dar a avut un sfârşit neaşteptat. Dar să sperăm că el poate fi justificat de cauza sa. Şi părintele Grant nu ar putea să nege aşa ceva. Da, da, domnul vroia să-l vopsească şi noi ne-am gândit că ar fi bine dacă i-am pune faţa acolo sus, el care a împărţit cu noi şi binele şi răul de atâtea ori. Ochii nu sunt la fel de mari sau de fioroşi ca cei ai căpitanului însuşi, dar perciunii şi căciula sunt exact la fel. Bine, bine, nu vă mai ţin în frig să vorbim, dar o să vă vizitez mâine, după slujbă, să vă întreb ce mai faceţi. Este datoria noastră sfântă să profităm cât mai mult de prezent şi să mergem la casa care este deschisă pentru toţi. Aşa că Dumnezeu să vă binecuvânteze şi să vă ferească de rău. Să fac ginul în seara asta, dom maior, sau nu?

La această întrebare, germanul răspunse afirmativ, cu emfază. Şi după un schimb de câteva cuvinte între soţul gazdei cu chipul aprins şi judecător, sania plecă mai departe. Ajunse în curând la uşa academiei, unde grupul a coborât şi a intrat în clădire.

Între timp, domnul Jones şi cei doi însoţitori ai săi, având de parcurs un drum mult mai scurt, sosiseră la locul stabilit cu

câteva minute înainte de grupul din sanie. În loc să se repeadă în cameră pentru ca să se bucure de uimirea coloniştilor, Richard şi-a pus fiecare mână în buzunarele paltonului şi începu să se plimbe prin faţa academiei, ca o persoană pentru care ceremoniile erau ceva familiar.

Sătenii au intrat pe rând în clădire, cu o gravitate şi bună-cuviinţă pe care nimic nu le putea afecta în asemenea ocazii, dar şi cu o grabă care părea să fie puţin îmboldită de curiozitate. Cei care au venit din ţările vecine au pierdut puţină vreme acoperindu-şi caii cu nişte pături alb cu albastru, înainte de a-şi satisface dorinţa de a vedea interiorul casei. Richard s-a apropiat de cei mai mulţi dintre aceşti oameni şi i-a întrebat de sănătatea şi starea în care se găseau familiile lor. Uşurinţa cu care el le-a rostit numele, până şi pe cele ale copiilor lor, arăta cât de bine îi cunoştea, pe ei şi pe familiile lor, iar răspunsurile pe care le-a primit au arătat că era simpatizat de toţi aceştia.

În cele din urmă, unul dintre pietoni şi el din sat, s-a oprit de asemenea şi a fixat o privire gravă asupra unui edificiu nou de cărămidă, care, înălţându-se, arunca o umbră prelungă asupra câmpurilor de zăpadă, iar razele lunii pline gradau frumos jocul de lumini şi umbre. În faţa academiei era o bucată de teren liber, care se dorea a fi o piaţă publică. Pe partea cealaltă, în faţa domnului Jones, se ridica biserica Sf. Pavel, încă neterminată. Acest edificiu fusese construit în timpul verii precedente, cu ajutorul a ceea ce se numea cotizaţie, deşi toţi banii sau aproape toţi, veneau din buzunarul moşierului. Fusese construită cu convingerea certă că era nevoie de un loc de venerare mai potrivit decât „sala lungă a academiei”, iar înţelegerea tacită era aceea că, după terminarea construcţiei, decizia legată de denumirea ei va rămâne la latitudinea oamenilor. Deşi în mod deschis nu s-a spus decât foarte puţin despre acest subiect, câţiva dintre sectanţi au aşteptat cu mult entuziasm luarea acestei decizii. Dacă judecătorul Temple ar fi susţinut în mod special cauza vreunei secte, problema ar fi fost rezolvată imediat, pentru că el avea o influenţă prea mare pentru ca cineva să i se opună. Dar el a refuzat să se implice în această discuţie, privându-l, cu delicateţe, chiar şi pe Richard de avantajul pe care l-ar fi primit prin susţinerea lui. Acesta îi asigurase în secret pe proprii săi diocezi că atât clădirea, cât şi congregaţia vor aparţine în mod sigur Bisericii Protestante

Episcopale. Dar, când judecătorul şi-a afirmat cu hotărâre neutralitatea, domnul Jones şi-a dat seama că avea de convins o mulţime de oameni încăpăţânaţi. Prima lui măsură a fost aceea de a merge printre ei şi de a le vorbi despre raţiune, pentru a-i convinge de superioritatea modului lui de a gândi. L-au ascultat cu toţii cu răbdare şi nici unul dintre ei nu a rostit un cuvânt ca replică la ceea ce spusese el, iar Richard a crezut, când terminase de străbătut întreaga colonie, că decizia fusese luată în favoarea lui. Richard dorea să bată fierul cât e cald, aşa că, prin intermediul ziarului, a convocat o întâlnire în vederea stabilirii acestei probleme prin vot imediat. Nu a venit nici un suflet, iar Richard şi-a petrecut una dintre cele mai neliniştite după-amiezi pe care o avusese vreodată, purtând discuţii inutile cu doamna Hollister, care susţinea cu fermitate că Biserica Metodistă (căreia îi aparţinea), era cea mai în măsură şi merita să intre în posesia noului templu. Richard şi-a dat seama de data aceasta că fusese prea optimist şi greşise la fel ca cei care sunt ignoranţi în relaţiile lor cu asemenea oameni precauţi şi vicleni. Şi-a luat şi el însuşi o atitudine înşelătoare, pe cât de bine putea şi înainta pas cu pas spre atingerea scopurilor sale.

Datoria de a ridica clădirea fusese transferată în mod unanim asupra domnului Jones şi Hiram Doolittle. Construiseră împreună şi conacul, academia şi închisoarea şi numai ei se pricepeau să ridice şi să proiecteze o asemenea structură care era necesară acum. De la început, arhitecţii cu pricina au făcut o împărţire egală a sarcinilor. Primul a primit îndatorirea de a realiza toate planurile, iar cel din urmă să supravegheze execuţia propriu-zisă. Profitând de avantajul pe care îl avea, Richard a hotărât în secret că ferestrele ar trebui să aibă o arcă romană, acesta fiind primul pas bun în vederea îndeplinirii dorinţelor sale. Clădirea se construia din cărămidă şi aceasta i-a permis să îşi ţină ascunsă hotărârea până în momentul în care ramele trebuiau adăugate. Atunci, într-adevăr era momentul să facă ceva. I-a comunicat cu precauţie lui Hiram care erau dorinţele sale şi, în acest scop, fără a se consulta deloc cu partea spirituală a acestui proiect, a făcut presiuni cu blândeţe, motivând că era în beneficiul frumuseţii arhitectonice. Hiram l-a ascultat cu răbdare şi fără să-l contrazică, dar Richard tot n-a reuşit să descopere părerile asistentului său asupra acestui subiect interesant. Cum dreptul de a face planurile era, după cuviinţă, delegat domnului Jones,

nu a fost verbalizată nici un fel de obiecţie. Dar în timpul execuţiei, au apărut nenumărate greutăţi neaşteptate. La început a fost lipsa de material potrivit, din care să se execute ramele. Dar Richard a expediat această obiecţie, trasând dintr-o dată o linie cu creionul de-a lungul a două picioare din lungimea lor. Apoi a venit vorba de preţul lor, dar Richard i-a reamintit lui Hiram că vărul lui plătea totul şi că el gestiona cheltuielile. Această ultimă intimidare a valorat foarte mult şi după o opoziţie tăcută şi îndelungată, dar care nu a dat rezultatele aşteptate, s-a obţinut îngăduinţa ca lucrările să înceapă după planul original.

Următoarea greutate a apărut la construirea turlei pe care Richard o modelase după una dintre clopotniţele mai mici ce împodobesc marea catedrală londoneză. Este adevărat că imitaţia a ieşit cam jalnic, pentru că proporţiile fuseseră prea puţin studiate, dar după mai multe greutăţi, domnul Jones a avut satisfacţia de a vedea ridicat un obiect care semăna izbitor, ca formă, cu o sticluţă pentru oţet. De data aceasta a avut de înfruntat mai puţină opoziţie decât în cazul ferestrelor, pentru că tuturor coloniştilor le plăceau noutăţile, iar turla lor era fără precedent.

Cu aceasta au încetat şi lucrările pentru acel anotimp şi urmau mai multe deliberări în vederea luării unor hotărâri legate de interior. Richard ştia aceasta foarte bine şi şi-a dat arama pe faţă când a venit cu propunerea unui pupitru şi a unui spaţiu în jurul altarului, rezervat preotului şi coriştilor, pentru că acestea erau aranjamente pe care le concepuse el însuşi, fără a exista în vreo altă biserică din ţară. Totuşi, bazându-se pe avantajele pe care le obţinuse deja, el a conceput un stil îndrăzneţ pentru Sf. Pavel, a fost destul de prudent pentru a a-şi da acordul, chiar dacă nu dorea aşa ceva, de a-i da bisericii acest nume, făcând totuşi o mică adăugare şi denumind-o Noua biserică „Sf. Pavel”, simţind mai puţină aversiune faţă de numele împrumutat de la catedrala engleză, decât de la sfânt.

Pietonul despre care am spus deja că se oprise pentru a contempla acest edificiu, nu era altul decât bărbatul atât de des numit domnul sau Squire Doolittle. Avea o siluetă mai degrabă înaltă şi sfrijită, cu trăsături ascuţite, iar chipul său exprima bună-cuviinţă formală amestecată cu o viclenie josnică. Richard s-a apropiat de el, urmat de Monsieur LeQuoi şi de majordom.

— Bună seara, domnule, spuse Richard plecându-şi capul, dar

fără să-şi scoată mâinile din buzunare.

— Bună seara, domnule, spuse şi Hiram, întorcându-şi corpul ca să-şi poată întoarce şi capul.

— E o noapte rece, domnule Doolittle, o noapte rece, domnule.

— Cam rece, e un anotimp cam urât.

— Ce, te uiţi la biserica noastră, nu-i aşa? Arată bine în lumina lunii. Vezi cum luceşte şi tabla de pe cupolă? Îţi garantez că domul celeilalte catedrale Sf. Pavel nu străluceşte niciodată aşa, din cauza ceţei din Londra.

— Arată bine casa aceasta de rugăciune, răspunse Hiram. Şi cred că *musiu* Ler Quow şi domnul Penguillan vor fi de acord.

— *Siguramente*, exclamă domnul LeQuoi cu complezenţă. Este foarte frumos.

— Am ştiut eu că musiu o să spună asta. Ultima melasă pe care am avut-o a fost foarte bună. Nu se întâmplă să mai ai puţină la îndemână?

— A, da, domnule, răspunse *Monsieur* LeQuoi, ridicând puţin din umeri, cu o grimasă glumeaţă pe chip. Mai este. Mă bucur forte tare că vă place. Sper că doamna Doolittle stă bine cu sănătatea.

— Destul de bine cât să se agite tot timpul, spuse Hiram. Domnul nu a terminat încă planurile pentru interiorul casei de rugăciuni?

— Nu, nu, nu, spuse Richard repede, dar făcând o pauză destul de mare între fiecare negaţie. E nevoie de multă gândire. Avem mult loc de umplut şi mă tem că nu vom şti să-l împărţim cât mai avantajos. O să fie mult loc liber în jurul amvonului, pe care nu vreau să-l pun lângă perete, ca ghereta unei santinele lipită pe laterala unui fort.

— Regula spune că trebuie să pui baraca diaconului sub amvon, spuse Hiram şi apoi, de parcă se aventurase prea mult, adăugă: dar sunt diferite obiceiuri în ţări diferite.

— Asta aşa e, strigă Benjamin. Acum, străbătând coasta Spaniei şi Portugaliei, poţi să vezi câte o mănăstire ridicată pe fiecare promontoriu, cu mai multe turle şi console, ca nişte giruete în formă de câine şi alte sfârleze de vânt, mai multe decât ai putea să găseşti pe o goeletă cu trei catarge. Dacă se întâmplă să ai nevoie de ceva pentru vreo biserică, la urma urmei Anglia e ţara în care trebuie să te duci după modele şi alte

lucruri la modă. Cât despre Sf. Pavel, deşi nu am văzut-o niciodată, pentru că e drum lung până în oraş de la strada Radeliff şi din port, totuşi toată lumea ştie că e cel mai măreţ lucru din lume acum. Nu cred decât că biserica asta de colo este pentru cealaltă cum e un cetaceu pe lângă o balenă şi nu e decât o mică diferenţă de mărime. *Musiu* Ler Quaw, care e aici, a mai fost şi în ţări străine. Şi chiar dacă nu e la fel ca atunci când ar fi fost acasă, trebuie să fi văzut nişte biserici şi în Franţa şi poate să-şi facă o vagă idee despre cum trebuie să fie o biserică. Şi acum îl întreb de-a dreptul pe musiu dacă nu e un lucru deştept, vorbind în general.

— Este foarte potrivit împrejurărilor, spuse francezul. E făcută cu multă judecată, dar ei au construit, cum îi spuneţi, ah, a…, a…, *la grande cathedrale, marea b*iserică, într-o ţară catolică. Sf. Pavel din Londra este foarte frumoasă, foarte *belle*, foarte *grande*, cum spuneţi voi, mare. Dar *Monsieur, pardonnezmoi,* dar nu valorează la fel de mult ca Notre Dame.

— A, musiu, ce spuneţi? Sf. Pavel nu valorează nici o para? Poate credeţi şi că „Alteţa sa Billy” nu este un vapor la fel de bun ca „Billy de Paris”? Dar ar fi pus pe fugă două vapoare ca alea în orice zi şi pe orice vreme.

Cum Benjamin căpătase o atitudine foarte ameninţătoare, ridicând un braţ la capătul căruia apărea un pumn mare cât jumătate din capul *Monsieur*-ului LeQuoi, Richard a crezut de cuviinţă că este timpul să-şi manifeste autoritatea.

— Taci, Benjamin, taci, spuse el. Nici unul dintre voi nu-l înţelege pe *Monsieur* Le Quoi şi vă pierdeţi controlul. Dar iată că vine domnul Grant şi o să înceapă slujba. Hai să intrăm.

Francezul, care a primit replica lui Benjamin cu o bună-dispoziţie de om bine crescut, care nu ar fi arătat altceva decât milă pentru ignoranţa celuilalt, îşi dădu acordul printr-o plecăciune şi îşi urmă însoţitorul.

Hiram şi majordomul mergeau în spate, cel din urmă bombănind în timp ce intra în clădire:

— Dacă e adevărat că regele Franţei ar avea o casă în care să locuiască şi care să se compare cu Sf. Pavel, le-aş mai suporta flecăreala. Nici un muritor de rând nu poate îndura să audă un francez cum ponegreşte o biserică engleză în felul ăsta. Ei bine, domnule Doolittle, am fost la patronarea a două dintre ele, foarte bine construite, confortabile, cu rândunele fixe, cu canonade

după moda nouă. Aşa că, dacă ar fi avut numai englezi la bord, s-ar fi luptat şi cu dracu.

Rostind aceste cuvinte prevestitoare, Benjamin intră în biserică.

Capitolul XI.

„Nebunii ce-au venit să zeflemisească, au mai rămas ca să se roage.”

Goldsmith.

În ciuda eforturilor reunite ale lui Richard şi Benjamin, „sala cea lungă” nu era decât un templu fără prea mari pretenţii. Băncile erau făcute într-un stil grosolan, fără să se fi avut în vedere altceva decât utilitatea lor şi erau aranjate în rânduri pentru a primi congregaţia, în timp ce o gheretă grosolană fusese pusă lângă perete, chiar la jumătatea lungimii apartamentului, ca o scuză pentru lipsa amvonului. În faţa acestuia era ceva ca un fel de pupitru, iar o masă mică de mahon adusă de la conac, acoperită cu o faţă de damasc imaculată, stătea puţin într-o parte, în drumul spre altar. În fiecare fisură care apăruse în lemnăria verde şi cioplită în grabă cu care se făcuse atât clădirea, cât şi mobila erau băgate crengi de pin şi cucută, iar de-a lungul părţilor maronii ale pereţilor acoperiţi cu zgârieturi erau ghirlande şi simboluri nenumărate. Cum sala era luminată numai de vreo zece sau douăzeci de lumânări amărâte, iar ferestrele nu aveau obloane, locul ar fi fost în mod normal prea trist şi lipsit de viaţă pentru a sărbători Ajunul Crăciunului. Totuşi, focurile mari care trosneau la fiecare capăt al sălii, dădeau scenei o doză de veselie, aruncând din când în când lumina vreunei flăcări asupra şiragului de crengi şi chipuri.

Bărbaţii şi femeile erau despărţiţi de o zonă din centrul camerei, chiar în faţa amvonului. Acest spaţiu se desfăşura între câteva bănci, care erau ocupate de personajele cele mai importante din sat şi de vecinii lor. Această diferenţiere era mai degrabă o concesie nejustificată făcută de populaţia mai săracă şi mai puţin rafinată, decât un drept cerut de cei mai norocoşi. Una dintre bănci era ocupată de grupul judecătorului Temple, inclusiv fiica sa şi cu excepţia doctorului Todd, nimeni altcineva nu a dorit să atragă asupra sa învinuiri de mândrie, ocupând

ceea ce era considerat locul de vază al templului.

Richard ocupă un scaun din spatele unei alte mese, îndeplinind datoria de funcţionar, iar Benjamin, după ce a pus mai mulţi butuci pe foc, s-a postat în apropiere, gata pentru orice acţiune care necesita cooperare.

O încercare de a descrie această congregaţie ar fi mult peste puterile noastre, pentru că îmbrăcămintea era la fel de variată ca şi oamenii. Fiecare femeie purta câte un articol mai rafinat, probabil o relicvă a altor zile, „asortat” la vestimentaţia necizelată care predomina în regiunea acestor păduri. Una purta mătase decolorată, care îmbrăcase cel puţin trei generaţii, peste nişte ciorapi negri, ordinari. Alta, un şal în culori la fel de numeroase ca ale curcubeului, peste o rochie care îi venea ciudat, din „material de damă” maroniu şi grosolan.

Pe scurt, fiecare purta nişte articole preferate şi atât femeile, cât şi bărbaţii erau îmbrăcaţi în cele mai bune haine.

Pentru toţi, materialele neprelucrate, fabricate în propriile lor case erau de bază. Un bărbat a venit îmbrăcat în hainele unei companii de voluntari de artilerie al cărui membru fusese în „ţările de jos”, din simplul motiv că era cel mai bun costum pe care îl avea. Alţii câţiva, mai ales dintre bărbaţii tineri, purtau pantaloni din pânză albastră, garnisită cu roşu pe partea încreţită a echipamentului „Infanteriei Uşoare Templeton”, din vanitatea de a fi văzuţi în „haine cumpărate”. Mai era şi un bărbat îmbrăcat într-o „redingotă de puşcaş”, cu faldurile şi tivurile de un alb impecabil, trimiţând parcă săgeţi de gheaţă în inimă cu aerul său rece, deşi haina maronie făcută în casă, ascunsă dedesubt, păstra prin grosimea ei un nivel suficient de căldură.

Si toţi aveau aceeaşi expresie întipărită pe chip, mai ales în rândul părţii de congregaţie care nu se bucura de avantajele celor mai bogaţi. Toţi aveau o piele pământie, care nu însemna nimic altceva decât expunere îndelungată la soare şi acelaşi aer de mare decenţă şi atenţie, amestecat în general cu o expresie de viclenie, iar în acest moment, cu o mare curiozitate vie. Din când în când se mai putea vedea în rândul congregaţiei şi câte o faţă sau rochie care se deosebea cu totul de descrierea pe care am făcut-o. Dacă avea chipul însemnat de urmele vărsatului, sau înroşit, cu jartiere sau o haină care venea bine pe corpul purtătorului, era în mod sigur un emigrant englez care îşi îndreptase paşii către această margine de glob. Dacă avea

trăsăturile dure, fără culoare cu pomeţii înalţi, era un nativ scoţian, care se găsea în aceeaşi situaţie.

Bărbatul scund, cu ochi negri şi cu înfăţişarea oacheşă a spaniolilor, care se ridica mereu pentru a face loc frumoaselor oraşului ca să intre, era fiul lui Erin, care îşi părăsise în ultima vreme grupul pentru a deveni vânzător de produse de papetărie în Templeton. Pe scurt, jumătate din naţiunile Europei de Nord aveau reprezentanţi în această adunare, deşi toţi se asemănau foarte mult ca înfăţişare şi îmbrăcăminte americanilor, cu excepţia englezului. Acesta, într-adevăr, nu numai că preferase obiceiurile din ţara sa în materie de îmbrăcăminte şi condiţii de viaţă, dar de obicei îşi băga plugul printre buşteni la fel cum făcuse înainte pe câmpiile din Norfolk, până când o experienţă care l-a costat scump l-a învăţat preţioasa lecţie că un popor inteligent ştia ce este mai bine pentru pământurile sale decât un observator întâmplător, sau un vizitator care poate că avea prea multe prejudecăţi pentru a compara, sau poate era chiar prea trufaş pentru a învăţa.

Elizabeth descoperi în curând că împărţea atenţia congregaţiei cu domnul Grant. Din timiditate nu a putut observa în voie înfăţişarea persoanelor pe care le-am descris şi s-a limitat la câteva priviri furate. Dar, pe măsură ce bătăile din picior se auzeau tot mai rar pe podea şi chiar şi tusetele încetau, la fel ca şi celelalte mici manifestări ale unei congregaţii care se pregăteşte să acorde o atenţie respectuoasă, a simţit imboldul de a privi în jurul ei. Treptat, toate zgomotele s-au potolit, până când tusetele înfundate arătau că este necesar să se evite manifestările izolate, iar liniştea cea mai profundă a pus stăpânire pe apartament. Nu se mai auzeau decât trosnetele focului care răspândea lumină şi feţele şi ochii tuturor s-au întors spre preot, în acea clipă, din strada de mai jos s-a auzit zgomotul puternic al unor picioare scuturate de pavaj, ca şi cum un nou venit s-ar fi eliberat de zăpada care se lipea în mod obligatoriu de picioare. Nu s-a mai auzit şi zgomotul unui mers apăsat, dar imediat, Mohegan, Ciorap-de-Piele şi tânărul vânător şi-au făcut apariţia. Purtau cu toţii mocasini şi paşii lor nu s-ar fi auzit dacă liniştea nu ar fi fost atât de adâncă.

Indianul traversă camera foarte grav şi, observând un scaun gol alături de judecător, l-a ocupat imediat, într-un mod care dovedea că avea simţul propriei demnităţi. Aici, trăgându-şi

pătura cât mai aproape ca pentru a-şi ascunde puţin chipul, rămase neclintit de-a lungul întregii slujbe, dar foarte atent. Natty a trecut pe lângă locul pe care însoţitorul său îl ocupase atât de firesc şi s-a aşezat pe capătul unui butuc de lângă foc, unde a şi rămas, ţinând puşca între picioare şi absorbit de gânduri care nu păreau a fi prea plăcute. Tânărul a găsit un loc în sânul congregaţiei şi liniştea s-a instalat iarăşi.

Domnul Grant se ridică acum şi şi-a început serviciul cu minunata afirmaţie a profetului evreu: „Dumnezeu este în templul lui sfânt, iar pământul tot să se reculeagă înaintea lui.” Exemplul domnului Jones nu a fost necesar pentru ca întreaga congregaţie să se ridice, dar solemnitatea lui a fost ca o magie care i-a îmboldit. După o scurtă pauză, domnul Grant a continuat cu predica solemnă şi cuceritoare a serviciului său. Nu se auzeau decât tonurile profunde, dar afectuoase ale celui care citea încet din exordiu. La un moment dat, ceva i sa părut lui Richard incomplet, s-a ridicat de pe scaunul său şi a ieşit în vârful picioarelor din cameră.

Când preotul şi-a îndoit genunchii pentru rugăciune şi confesiune, congregaţia i-a urmat exemplul numai pentru a-şi putea relua locurile. De atunci înainte, nici unul dintre eforturile preotului, care au urmat în cursul serii, nu au reuşit să-i urnească de parcă ar fi fost un singur trup. Unii se mai ridicau din când în când, dar era clar că cea mai mare parte dintre ei a continuat neclintită. Este adevărat că erau atenţi, dar era genul de atenţie pe care o acordau ceremoniei pentru spectacolul său şi nu pentru că ar fi fost o slujbă de venerare la care să ia parte la rândul lor. Părăsit astfel de ajutorul său, domnul Grant a continuat să citească, dar nu a auzit nici un răspuns. După fiecare vers al rugăciunii făcea o pauză scurtă şi solemnă, dar nici o voce nu repeta limbajul elocvent al rugăciunii.

Buzele Elizabethei se mişcau, dar se mişcau în van şi cum era obişnuită cu slujbele ţinute în bisericile din oraş, începea să simtă cu intensitate stânjeneala momentului, când o voce feminină, joasă şi blândă, începu să repete după preot: „Am lăsat nefăcute acele lucruri pe care ar fi trebuit să le facem.” Elizabeth a fost surprinsă să găsească o altă femeie acolo, una care să se ridice cu superioritate deasupra timidităţii sale naturale şi şi-a întors privirea către pocăită. Văzu o tânără stând în genunchi, la mică distanţă de ea, cu figura ei umilă întoarsă deasupra cărţii.

Această străină, căci pentru Elizabeth ea era complet străină, avea o înfăţişare subţire şi fragilă. Avea o rochie curată, care îi venea bine, iar chipul său, deşi palid şi puţin agitat, atrăgea atenţia prin expresia sa dulce şi melancolică. Acest ajutor atât de tânăr a mai dat un al doilea şi un al treilea răspuns, când sunetul puternic al unei voci masculine se auzi din partea cealaltă a clădirii. Domnişoara Temple recunoscu imediat timbrul vocii tânărului vânător şi străduindu-se să-şi învingă propria sfială, adăugă celorlalte trei şi propria voce joasă.

În tot acest timp, Benjamin întorcea cu stângăcie foile unei cărţi de rugăciune, dar cu multă râvnă, dar câteva greutăţi neaşteptate l-au împiedicat să găsească pagina. Totuşi, înainte ca preotul să sfârşească confesiunea, Richard reapăru la uşă şi pe măsură ce înainta uşor prin cameră răspunse şi el, cu o voce care nu trăda o altă grijă decât aceea de a nu fi auzit. Ducea în mână o cutie mică, deschisă, iar pe una dintre părţile sale laterale erau scrise cu vopsea neagră cifrele „8 X 10”. După ce a pus această cutie în amvon, cu aparenta menire de a fi scaun pentru sprijinirea picioarelor preotului, se întoarse la locul său la timp pentru a spune grav „Amin”. Ochii celor din congregaţie s-au întors în mod firesc spre ferestre, în timp ce domnul Jones intra cu povara sa, iar apoi, ca şi cum ar fi fost obişnuiţi cu „puterea lui asupra a toate”, privirile au revenit asupra preotului, cu o mare şi curioasă atenţie.

Îndelungata experienţă a preotului i-a oferit calităţile admirabile care l-au ajutat să ducă la îndeplinire această îndatorire. A înţeles foarte bine caracterul ascultătorilor săi, care nu erau decât nişte oameni împământeniţi în propriile obiceiuri şi care, fiind destul de obişnuiţi cu subtilităţile şi distincţiile fine dintre opiniile lor religioase, au judecat introducerea unei asemenea ajutoare temporare ca formă a venerărilor lor spirituale nu numai cu gelozie, dar cel mai adesea cu dezgust. Îşi dobândise multe dintre cunoştinţe studiind marea carte a naturii umane, care era larg deschisă în lume. Şi ştiind cât de periculos era să te lupţi cu ignoranţa, se străduia constant să evite poruncile atunci când judecata lui superioară îi spunea că ar fi mai prudent să încerce să ghideze. Ortodoxia lui nu depindea în nici un fel de sutană. Ar fi putut să se roage cu fervoare şi credinţă dacă împrejurările o cereau, fără asistenţa clericului său şi se ştie despre el că a ţinut o slujbă evanghelică, cu frumuseţea

elocinţei înnăscute, fără ajutorul unei batiste chembrice.

În clipa de faţă cedase, din multe puncte de vedere, în faţa prejudecăţilor congregaţiei sale. Şi când a terminat, fiecare dintre noii săi ascultători a crezut că ceremonia fusese mai puţin romano-catolică şi dezgustătoare şi mai conformă propriilor sale concepţii despre preaslăvirea evlavioasă decât se aşteptaseră de la un serviciu de convenienţă. În cursul serii, Richard a găsit în preot un aliat foarte puternic în îndeplinirea uneltirilor sale religioase. Predicând, domnul Grant se străduia să se menţină pe o cale de mijloc între doctrinele mistice ale crezurilor idealizate care îi implică zilnic pe profesorii lor în cele mai absurde contraziceri şi acele roluri fluide ale guvernării morale, care l-ar coborî pe Mântuitor la nivelul unui profesor de la o şcoală de etică. Era necesar să predice doctrinele, pentru că mai puţin de atât nu i-ar fi satisfăcut pe ascultătorii lui, cărora le plăceau atât de mult aceste discuţii şi care i-ar fi interpretat reţinerea ca pe o recunoaştere tacită a naturii superficiale a crezurilor sale. Am mai spus că, datorită varietăţii nesfârşite a profesorilor lor de religie, coloniştii erau obişnuiţi cu preceptele diferite ale fiecărui rit şi dacă ar fi găsit unul căruia acest subiect să-i fie indiferent, acest lucru i-ar fi distrus influenţa. Dar domnul Grant amesteca atât de fericit vederile credinţei creştine primite de toată lumea, cu dogmele propriei biserici, încât, deşi nimeni nu era scutit în întregime de influenţa judecăţilor sale, foarte puţini au fost alarmaţi de această inovaţie.

— Dacă luăm în considerare marea varietate a firii umane, dragii mei ascultători, chiar dacă ea este influenţată de educaţie, oportunitate, condiţiile fizice şi morale ale creaturii, conchise el serios, nu este nici o surpriză, într-adevăr, că unele crezuri atât de diferite în aspiraţiile lor se dezvoltă dintr-o religie relevată, dar ale cărei revelaţii sunt ocultate de scurgerea vremurilor şi ale cărei doctrine erau, după moda ţărilor în care au fost promulgate prima dată, răspândite cel mai adesea sub forma unor parabole şi într-un limbaj care abunda în metafore şi erau pline de figuri de stil. În punctele în care învăţaţii, cu toată buna lor credinţă, s-au simţit obligaţi să se contrazică, s-au cei fără carte aveau în mod obligatoriu diferite păreri. Dar, din fericire pentru noi, fraţii mei, fântâna iubirii divine pleacă de la un izvor prea pur pentru a admite poluarea sa pe parcurs. Îşi extinde puterile dătătoare de viaţă şi asupra celor care o beau, dându-le pacea celor drepţi şi

viaţă veşnică. Este statornică de-a lungul timpurilor şi se strecoară în fiecare creatură. Dacă există vreun mister al felului în care îşi răspândeşte efectul, este misterul divin. Cunoaşterea temeinică a naturii, a puterii şi maiestăţii lui Dumnezeu poate da naştere la convingere dar nu unei credinţe adevărate. Dacă trebuie să credem în doctrine care nu sunt conforme cu deducţiile înţelepciunii omeneşti, să nu uităm niciodată că aceasta este cerinţa unei înţelepciuni nesfârşite. Pentru noi este de-ajuns că Dumnezeu face totul pentru a ne îndrepta către calea cea bună, că ne dirijează paşii rătăcitori spre acea poartă care se va deschide în lumina unei zile eterne. Apoi, într-adevăr, putem spera cu umilinţă că vălul cu care am fost acoperiţi de subtilitatea argumentelor pământeşti va fi înlăturat de lumina spirituală a Raiului. Şi că, o dată ce am trecut cu triumf şi cu ajutorul graţiei divine, această oră de încercare, ea va fi urmată de o eternitate de inteligenţă şi de veacuri nesfârşite de împlinire a speranţelor noastre. Tot ceea ce acum este de neînţeles, va fi uşor pentru facultăţile noastre extinse. Şi ceea ce pentru simţurile noastre limitate pare greu de împăcat cu noţiunile noastre limitate de milă, dreptate şi iubire, va fi iradiat de lumina adevărului, deschis sugestiilor Omniscienţei şi actelor unei Benevolenţe Atotputernice.

— Ce lecţie de umilinţă, fraţii mei, am putea învăţa cu toţii, dacă ne-am reîndrepta atenţia asupra timpurilor în care eram copii şi ne-am reaminti pasiunile copilăriei. Cât de diferite par aceleaşi fapte ale rigorii părinteşti în ochii copilului care suferă şi în aceia ai omului pedepsit! Când sofistul infirmă, prin teoriile nebuneşti ale înţelepciunii sale lumeşti, puterile binefăcătoare ale inspiraţiei, să-şi amintească de cât de limitat este intelectul său şi să se oprească să simtă înţelepciunea lui Dumnezeu, în tot ceea ce este pe jumătate ascuns, ca şi în ceea ce este arătat. Pe scurt, să înlocuiască mândria raţiunii cu umilinţă, să aibă credinţă şi să trăiască.

— Faptul că vorbim despre aceste lucruri ne consolează, ascultătorii mei şi ne dă tot mereu lecţii de umilinţă, din care putem trage învăţăminte care, mereu înmulţite, vor purifica inima şi vor lumina mintea celui slab. Este o consolare binecuvântată să ne putem lăsa îndoielile cele rele ale firii noastre arogante pe pragul Casei lui Dumnezeu, de unde vor fi îndepărtate la deschiderea mult aşteptată a porţilor, precum

ceaţa dimineţii la răsăritul soarelui. Impresionându-ne cu imperfecţiunea puterilor omeneşti, ne dă o lecţie de umilinţă şi, făcându-ne cunoscută mulţimea punctelor slabe în care suntem vulnerabili faţă de atacurile marelui duşman al rasei noastre. Ne dovedeşte că suntem în pericolul de a fi foarte slabi atunci când vanitatea noastră ne-ar alina cu drag, cu credinţa că suntem cei mai puternici. Ne obligă să vedem gloria inutilă a inteligenţei noastre şi ne arată diferenţele între o credinţă salvatoare şi corolarul unei filosofii teologice şi ne învaţă să ne evaluăm pe noi înşine numai prin testul îndeplinirii faptelor bune. Prin fapte bune trebuie să înţeleg fructele căinţei, dintre care cel mai important este acela al carităţii. Nu numai acea caritate care ne învaţă să-i ajutăm pe nevoiaşi şi să-i alinăm pe cei în suferinţă, ci sentimentul filantropiei universale, care învăţându-ne să iubim, ne face să-i judecăm cu îngăduinţă pe ceilalţi. Ea loveşte la rădăcina convingerii că suntem întotdeauna corecţi şi ne avertizează că trebuie să fim reţinuţi în a-i condamna pe ceilalţi, pentru că propria noastră salvare nu este garantată încă.

— Lecţia utilităţii, pe care vreau să v-o aduc prin discutarea acestui subiect, fraţii mei, depinde în cea mai mare măsură de umilinţă. În denumirea şi punctele principale ale credinţei noastre, nu există decât puţine diferenţe între diferitele categorii de creştini care recunosc calităţile Mântuitorului şi depind de mijlocirea lui. Dar ereziile au întinat toate bisericile şi în urma disputelor au apărut schismele. Pentru a reveni aceste pericole şi pentru a asigura unitatea urmaşilor săi, se pare că Hristos a pus bazele bisericii sale recunoscute şi a delegat un preot. Părinţii religiei noastre, oameni înţelepţi şi sfinţi şi-au extins eforturile pentru a scoate la lumină ceea ce era ocultat prin limbă, iar rezultatele experienţei şi cercetărilor lor au fost concretizate sub forma disciplinei evanghelice. Având în vedere slăbiciunea firii umane, de care ne-am convins deja, este evident că această disciplină este salvatoare, ne poate aduce învăţăminte şi Dumnezeu, în nesfârşita sa înţelepciune, să-i ierte pe toţi cei care ascultă preceptele şi liturghia acestei religii. Acum şi pentru…

Şi aşa mai departe.

Cu această referire ingenioasă la propria religie şi delegare din partea lui Dumnezeu, domnul Grant îşi încheie discursul. Atâta vreme cât a ţinut predica a fost ascultată cu multă atenţie, deşi

rugăciunile nu fuseseră primite cu aceeaşi dovadă de respect. Acesta nu era în nici un caz dispreţul la care preotul a făcut aluzie şi era obiceiul unui popor care îşi datorau existenţa, ca naţiune distinctă, caracterului doctrinar la strămoşilor lor. Hiram şi unul sau doi dintre membri de seamă ai conferinţei au schimbat câteva priviri de nemulţumire personală, dar sentimentul de nemulţumire nu a mers mai departe de atât. După ce a primit binecuvântările domnului Grant, congregaţia s-a răspândit în linişte şi cu multă cuviinţă.

Capitolul XII.

“Crezurile şi dogmele făurite de o biserică-învăţată
Ar plămădi un suflet, neîntinat în frumuseţea virtuţii sale,
Dar numai mâna puternică a divinităţii
Poate să şteargă demonul din inimă.”

Duo.

În timp ce congregaţia se împrăştia, domnul Grant se apropie de locul în care şedeau Elizabeth şi tatăl său, conducând-o pe tânără pe care am menţionat-o în capitolul anterior şi prezentând-o drept fiica sa. Ea a fost primită cu cordialitate şi deschidere, aşa cum manierele obişnuite ale acelei regiuni o cereau, cele două tinere simţind imediat că aveau nevoie una de cealaltă pentru a găsi alinare. Judecătorul, pentru care fata preotului era de asemenea o străină, a fost încântat să găsească o persoană care, datorită obiceiurilor, sexului şi vârstei sale, ar fi putut să-i fie o companie plăcută fiicei sale, în această perioadă de privaţiuni, datorită mutării dintr-un oraş care-i permitea să păstreze relaţii cu ceilalţi în solitudinea din Templeton. Elizabeth care fusese surprinsă puternic de dulceaţa şi devoţiunea tinerei ce se ruga, a reuşit să îndepărteze uşoara jenă a străinei timide prin naturaleţea manierelor sale. Au făcut cunoştinţă imediat şi în cele zece minute în care „academia” s-a golit, tinerele au făcut planuri, nu numai pentru ziua următoare, dar probabil că ar fi pus la cale jumătate din iarnă dacă nu ar fi fost întrerupte de preot, care a spus:

— Uşurel, uşurel, draga mea domnişoară Temple, sau o să faceţi o uşuratică din fiica mea. Uitaţi că ea este menajera mea şi că problemele mele domestice ar rămâne nerezolvate dacă Louisa ar accepta măcar jumătate din propunerile generoase pe care i le faceţi cu atâta bunătate.

— Şi de ce să nu fie neglijate complet, domnule? îl întrerupse Elizabeth. Nu sunteţi decât doi şi sunt sigură nu numai de faptul că locuinţa tatălui meu v-ar putea găzdui pe amândoi, dar că îşi va deschide imediat uşile pentru a primi asemenea musafiri.

Societatea este un lucru bun pe care nu trebuie să-l refuzăm în sălbăticia asta din cauza unor formalităţi reci, domnule. Şi l-am auzit adesea pe tatăl meu spunând că ospitalitatea nu este o virtute într-o ţară nouă, pentru că musafirul îi acordă favoarea.

— Felul în care judecătorul Temple îşi face riturile confirmă această părere, dar noi nu trebuie să abuzăm de ospitalitatea lui cu prea multă libertate. Să n-ai nici o îndoială că ne vei vedea adesea, copila mea, mai ales în timpul vizitelor frecvente pe care voi fi nevoit să le fac, în părţile îndepărtate ale ţării, cu unica motivaţie de a încerca să-i influenţez pe aceşti oameni, continuă el, cu privirea îndreptată către ultimii câţiva care rămăseseră la urmă, observând cu multă curiozitate discuţia. Un preot nu trebuie să trezească invidie sau neîncredere locuind sub un acoperiş atât de splendid cum este cel al judecătorului Temple.

— Deci îţi palce acoperişul, domnule Grant, strigă Richard, care se ocupase de stingerea focului şi alte câteva mici îndatoriri necesare şi care se apropie la timp pentru a auzi sfârşitul discursului preotului. Mă bucur să găsesc în cele din urmă un om cu bun gust. Uite, Duke îi inventează tot felul de denumiri abuzive, dar dacă Duke este un judecător tolerabil, el este un tâmplar nepriceput, îi spun eu asta. Ei bine, domnule, ei bine, cred că putem spune, fără a ne lăuda, că slujba a fost oficiată în seara asta la fel de bine ca în alte părţi. Cred că la fel de bine cum se ţinea la vechea Treime, asta dacă facem abstracţie de orgă. Dar acolo învăţătorul îndrumă psalmii cu un aer foarte frumos. Dirijam şi eu psalmii în trecut, dar în ultimul timp nu am mai cântat decât ca bas. Trebuie să ai multă ştiinţă ca să fii bas şi este o ocazie bună să arăţi că ai o voce plină, adâncă. Şi Benjamin cântă bine ca bas, deşi foloseşte excesiv de multe cuvinte. L-ai auzit vreodată pe Benjamin cântând „Golful Biscay”?

— Cred că a cântat o bucată în seara asta, spuse Marmaduke, râzând. Mai avea, din când în când, un tremur temător în voce şi cred că domnul Penguillan este ca mulţi alţii care fac un anumit lucru foarte bine. Nu ştie să facă altceva. Stăpâneşte minunat de bine o anumită melodie şi are o siguranţă de sine nemaiîntâlnită când o cântă, pentru că interpretează ca o furtună care mătură lacul dinspre nord-vest. Dar veniţi, domnilor, drumul este liber şi sania ne aşteaptă. Bună seara, domnule Grant. Noapte bună, domnişoară, să nu uiţi că mâine seară iei cina sub acoperişul

corintian cu Elizabeth.

Grupurile s-au despărţit, în timp ce Richard ţinea o dizertaţie informală cu domnul LeQuoi pe tema psalmodiei, pe când ei coborau scările. Îşi încheie discursul cu un elogiu înflăcărat la adresa cântecului „Golful Biscay”, cu referire specială la interpretarea prietenului său Benjamin.

În timpul discuţiei anterioare, Mohegan şi-a păstrat locul, cu capul ascuns în pătură, aparent neatent la lucrurile din jurul său, aşa cum şi congregaţia care se retrăgea nu părea să ţină cont de prezenţa bătrânei căpetenii. La fel şi Natty, a rămas în continuare pe buşteanul unde se aşezase de prima dată, cu capul rezemat într-o mână, în timp ce cu cealaltă ţinea puşca, aruncată cu neglijenţă pe braţele lui. Chipul său exprima stânjeneală, iar privirile neliniştite pe care le aruncase împrejurul său în timpul slujbei indicau clar că avea motive neobişnuite pentru nefericirea sa. A rămas în continuare aşezat pe buştean din respect pentru căpetenia indiană, căreia îi aducea dovezi ale deferenţei sale în orice ocazie, deşi în maniera grosolană a unui vânător.

Tânărul însoţitor al acestor doi bătrâni locutori ai pădurii a rămas de asemenea în picioare, în faţa tăciunilor stinşi, probabil din dorinţa de a nu pleca fără camarazii săi. Acum, camera fusese părăsită de toată lumea cu excepţia acestui grup, a preotului şi a fiicei sale. De cum grupul de la conac a dispărut, John se ridică şi dezvelindu-şi capul, îşi scutură masa de păr negru pentru a o îndepărta de pe faţă şi apropiindu-se de domnul Grant îi întinse mâna şi spuse solemn:

— Părinte, îţi mulţumesc. Cuvintele care au fost rostite de la răsăritul lunii, s-au ridicat spre ceruri şi Marele Spirit se bucură. Copiii tăi îşi vor aminti ceea ce le-ai spus şi vor fi buni. Se opri o clipă şi apoi, înălţându-se cu grandoarea unei căpetenii indiene, adăugă: dacă Chingachgook trăieşte pentru a călători spre soarele care apune, după tribul său, iar marele Spirit îl duce pe deasupra lacurilor şi munţilor cu răsuflarea trupului său, el va spune oamenilor săi cuvintele bune pe care le-a auzit. Şi ei îl vor crede, pentru că cine poate spune că Mohegan a minţit vreodată?

— Să se lase în voia bunătăţii şi milei divine, spuse domnul Grant, căruia conştiinţa mândră a indianului îi părea puţin neortodoxă şi ea nu îl va părăsi niciodată. Când inima este plină

de iubire pentru Dumnezeu, nu mai este loc pentru păcat. Dar tinere, am o obligaţie faţă de tine pentru cei pe care i-ai salvat în seara aceasta pe munte, dar trebuie să-ţi mulţumesc şi pentru atitudinea pioasă şi respectuoasă cu care ai asistat la serviciu într-un moment foarte jenant. Aş fi fericit să te primesc câteodată la locuinţa mea, când poate cuvintele mele îţi vor da putere pentru a merge pe calea pe care ai ales-o. Este atât de neobişnuit să găseşti pe cineva cu vârsta şi înfăţişarea ta în aceste păduri, care să fie familiarizat cu sfânta noastră liturghie, că micşorează imediat distanţa dintre noi şi simt că nu mai suntem străini. Pari familiarizat cu slujba, am văzut că nici nu aveai o carte, deşi bunul domn Jones dăduse câteva în diferite părţi ale camerei.

— Ar fi ciudat dacă nu aş cunoaşte serviciul bisericii noastre, domnule, răspunse tânărul modest. Pentru că am fost botezat în această confesiune şi nu am mai participat la o slujbă publică în altă parte până acum. Dacă aş urma ritualul unei alte credinţe ar fi la fel de ciudat pentru mine cum li s-a părut ritul nostru oamenilor care au fost aici în seara aceasta.

— Mă bucuri foarte tare, dragul meu domn, strigă preotul, luându-l pe celălalt de mână şi scuturând-o cu cordialitate. Vei merge acasă cu mine acum, trebuie într-adevăr, fiica mea nu ţi-a mulţumit încă pentru că mi-ai salvat viaţa. Nu o să accept nici un fel de scuze. Indianul acesta de seamă şi prietenul său ne vor însoţi. Binecuvântează-mă! Să te gândeşti că a venit la maturitate în această ţară, fără să fi intrat în vreo casă de rugăciuni disidentă[13].

— Nu, nu, întrerupse Ciorap-de-Piele, trebuie să merg la wigwam. Avem treabă acolo de care nu pot să uit din cauza slujbelor şi uralelor tale de bine. Să meargă tânărul cu tine de bun-venit, el este obişnuit să ţină companie preoţilor şi să vorbească de asemenea lucruri. La fel şi bătrânul John, care a fost botezat de moravieni pe vremea vechiului război. Dar eu sunt un bătrân obişnuit şi neînvăţat, care şi-a salvat şi regele şi ţara pe vremurile sale bune, învingându-i pe francezi şi pe sălbatici, dar nu s-a uitat niciodată într-o carte, sau să fi învăţat vreo literă pe când eram tânăr. N-am înţeles niciodată folosul de

[13] Preoţii Bisericii Protestate Episcopale a Statelor Unite denumesc în mod obişnuit alte confesiuni drept disidente, deşi nu a existat niciodată o biserică oficială în ţara lor *(n.a.).*

a munci în interiorul unei case, deşi am trăit de am chelit pe jumătate şi pe vremea mea am ucis două sute de castori într-un anotimp şi asta fără să pun la socoteală şi celelalte animale vânate. Dacă nu crezi ce îţi spun, poţi să-l întrebi şi pe Chingachgook, care e aici, pentru că s-a întâmplat în inima ţinutului Delaware, iar bătrânul cunoaşte adevărul fiecărui cuvânt pe care îl spun.

— Nu mă îndoiesc, prietene, că ai fost atât un soldat neînfricat, cât şi un vânător îndemânatic pe vremea ta, spuse preotul. Dar este nevoie de mai mult pentru a te pregăti pentru sfârşitul care se apropie. Poate că ai mai auzit maxima „tinerii pot muri, dar bătrânii trebuie să moară”.

— Sigur n-am fost niciodată un prost aşa de mare încât să cred că o să trăiesc pentru totdeauna, spuse Natty, cu unul dintre zâmbetele sale tăcute. Nici un om care urmăreşte sălbatici prin pădure, aşa cum am făcut eu, nu are nevoie de aşa ceva, sau care trăieşte pe malul lacurilor, în timpul lunilor încinse. Am o constituţie puternică, trebuie să spun asta, aşa cum se poate vedea, pentru că am băut apă din Onondaga de o sută de ori, în timp ce priveam căprioarele adăpându-se, când semnele nervozităţii sale se puteau vedea la fel de clar cum vezi şerpii cu clopoţei pe bătrânul Crumhorn. Dar nu m-am aşteptat niciodată să trăiesc pentru totdeauna, deşi mai trăiesc încă oameni care au văzut ţinuturile germane pe când erau sălbăticie. Ah şi cei învăţaţi sunt obişnuiţi cu religia, de asemenea, deşi poţi să cauţi o săptămână, n-o să găseşti rădăcina unui pin la ei şi ăsta este un copac care rezistă în pământ mai bine de o sută de ani după ce moare copacul.

— Asta nu depinde decât de timp, dragul meu prieten, răspunse domnul Grant, care începuse să fie interesat de bunăstarea noii sale cunoştinţe. Dar aş vrea să te pregăteşti pentru veşnicie. Este obligatoriu să vii în locurile publice de venerare, aşa cum mă bucur să văd că ai făcut în seara aceasta. Nu ai fi nepăsător dacă ai începe munca zilnică pentru a vâna din greu şi să laşi acasă vergeaua armei şi flinta?

— O fi vreo mână tânără în păduri, îl întrerupse Natty, cu un alt zâmbet, care nu ştie să facă o vergea dintr-un puiet de frasin, sau să găsească o piatră de foc în munţi. Nu, nu, nu m-am aşteptat niciodată să trăiesc pentru totdeauna, dar văd cum se schimbă vremurile în munţii ăştia, faţă de cum erau acum

treizeci de ani, sau de fapt, chiar acum zece ani. Dar vitejia face dreptate, iar legea este mai puternică decât un bătrân, fie unul care se lamentează mereu sau unul ca mine, care acum se pricepe mai bine să păzească trecătorile, decât să urmărească copoii, aşa cum puteam odinioară. Hei, oh! Nu am ştiut niciodată că vin predicatori în aşezare, dar împuţinau vânatul şi ridicau preţul la praful de puşcă. Şi aşa ceva nu se face la fel de uşor ca o vergea sau o flintă indiană.

Predicatorul, văzând că i-a oferit oponentului său un argument prin alegerea unei comparaţii nefericite, a abandonat cu prudenţă controversa, deşi era ferm convins să o reia într-un moment mai fericit. Şi-a repetat serios cererea către tânărul vânător, iar băiatul şi indianul au fost de acord să-l acompanieze pe el şi pe fiica sa la locuinţa care le fusese pusă la dispoziţie temporar din grija domnului Jones. Ciorap-de-Piele şi-a menţinut cu perseverenţă intenţia de a se întoarce la cabană şi s-au despărţit la uşa clădirii.

După ce a urmat firul unei străzi din sat pentru o mică distanţă, domnul Grant, care deschidea drumul, a intrat într-un câmp, printre două bariere ridicate şi merse pe o potecă care avea o lăţime suficientă pentru a permite unei singure persoane să se deplaseze de-a lungul ei. Luna se ridicase destul de sus pentru a-şi putea trimite razele perpendicular pe vale, iar umbrele distincte ale grupului treceau repede de-a lungul nămeţilor de zăpadă argintie, părând nişte figuri aeriene, care alunecau spre locul stabilit de întâlnire. Noaptea era la fel de geroasă, deşi nu se simţea nici o adiere de vânt. Poteca era aşa de bătătorită, că tânăra femeie, care făcea parte din grup, se mişca uşor de-a lungul cotiturilor sale, deşi gheaţa pocnea încet la fiecare dintre paşii săi uşori.

Preotul era primul în grup, în haina sa neagră de postav subţire şi întorcându-şi din când în când chipul blând şi binevoitor către însoţitorii săi. Avea înfăţişarea aceea de grijă supusă, care îi era caracteristică. Alături de el mergea indianul, cu părul căzându-i peste faţă, cu capul dezgolit şi cu restul trupului ascuns sub pătură. Chipul oacheş şi rigid din cauza muşchilor încordaţi, se vedea sub lumina lunii, care îşi trimitea razele oblic asupra sa. Părea imaginea unei vârste resemnate, asupra căreia furtunile iernii se abătuseră în van, timp de aproape un secol. Dar atunci când, întorcându-şi capul, razele îi

cădeau direct asupra ochilor negri şi fioroşi, ei spuneau o poveste de pasiuni nereţinute şi de gânduri libere ca văzduhul. Silueta subţire a domnişoarei Grant, care urma în grup şi care era prea puţin îmbrăcată pentru frigul din acel anotimp, făcea un contrast puternic cu îmbrăcămintea sălbatică şi privirile neliniştite ale căpeteniei delawarilor. Iar tânărul vânător, el însuşi o figură importantă în cadrul grupului, s-a gândit în timpul acestei călătorii, nu numai o singură dată, la diferenţa dintre formele umane ca între faţa lui Mohegan şi chipul blând al domnişoarei Grant. Ochii ei, care rivalizau cu tonul cald al cerului, au căzut asupra lui în momentul în care amândoi s-au întors pentru a privi superbul corp ceresc care le lumina calea. Drumul lor, care străbătea câmpuri departe de spatele caselor din sat, era înveselit de conversaţie, care lâncezea sau se anima în funcţie de subiect.

— Într-adevăr, spuse el, este o situaţie atât de neobişnuită să întâlneşti o persoană de aceeaşi vârstă cu tine, care să nu fi vizitat din curiozitate prostească vreo altă biserică decât cea în care a fost crescută, că sunt foarte curioasă să cunosc povestea unei vieţi atât de conştiincioase. Trebuie să fi primit o educaţie excelentă, aşa cum este evident după felul în care vorbiţi şi după manierele dumneavoastră. În ce stat v-aţi născut, domnule Edwards?

— În acesta.

— În acesta, nu puteam să-mi dau seama după dialectul dumneavoastră, care nu are ciudăţeniile vreuneia dintre ţările pe care le cunosc. Înseamnă că ai locuit mult în oraş, pentru că nici o altă parte a acestei ţări nu este atât de norocoasă încât să beneficieze de plăcerea constantă a liturghiei noastre.

Tânărul vânător a zâmbit, în timp ce îl asculta pe preot, acesta însuşi trădând fără echivoc din ce parte a ţării venea. Dar, din motive care probabil că erau conectate cu situaţia prezentă, nu răspunse.

— Mă bucur să te întâlnesc, tinere prieten, deoarece cred că o minte ingenioasă, aşa cum fără îndoială este şi a dumneavoastră, va dovedi toate avantajele unei doctrine stabilite şi a unei liturghii devotate. Poţi să-ţi dai seama cum am fost obligat să mă pliez pe dispoziţiile ascultătorilor mei în seara aceasta. Bunul domn Jones a dorit să citesc eu predica, precum şi întreaga slujbă de dimineaţă. Dar, din fericire, canoanele nu

cer acelaşi lucru şi pentru seară. O congregaţie nouă s-ar fi plictisit. Dar mâine plănuiesc să administrez sfânta împărtăşanie. Te împărtăşeşti, tinere prieten?

— Nu cred, domnule, răspunse tânărul, simţind puţină jenă, pe care faptul că domnişoara Grant s-a oprit în mod involuntar şi şi-a întors ochii spre el surprinsă nu a ajutat-o deloc. Mă tem că nu sunt demn de aceasta. Nu m-am apropiat niciodată de altar şi nici nu doresc să fac aşa ceva atâta vreme cât foarte multe lucruri lumeşti îşi rămân în inimă.

— Fiecare trebuie să judece el singur, spuse domnul Grant. Deşi cred că un tânăr care nu s-a lăsat niciodată dus de valul falselor doctrine şi care a beneficiat atâţia ani de avantajele liturghiei noastre, în toată puritatea sa, ar trebui să vină în siguranţă. Totuşi, domnule, este o sărbătoare solemnă, pe care nimeni nu ar trebui să o sărbătorească până nu are motiv să spere că nu este bătaie de joc. Am observat în seara aceasta, din felul în care te purtai cu judecătorul Temple, un resentiment la graniţa cu una dintre cele mai rele dintre pasiunile umane. O să traversăm pârâul acesta pe gheaţă. Cred că ar trebui să ne ţină pe toţi, în mod sigur. Ai grijă să nu aluneci, copila mea.

În timp ce vorbea, el a coborât pe potecă un nămete mic şi a traversat unul dintre pâraiele care-şi revărsa apele în lac. Şi, întorcându-se pentru a o vedea pe fiica sa traversând apa, observă că tânărul avansase şi îi dirija cu bunăvoinţă paşii. Când trecuseră cu toţi în siguranţă, înaintă pe malul opus şi îşi continuă discursul.

— Nu era bine, dragul meu domn, nu era deloc bine să laşi asemenea sentimente să crească, în orice situaţie şi mai ales în cea prezentă, când nu a existat nici o rea intenţie.

— Părintele meu are dreptate, spuse Mohegan, oprindu-se dintr-o dată şi făcându-i şi pe cei din spatele său să se oprească de asemenea. Sunt vorbele lui Miquon. Bărbatul alb poate să facă aşa cum i-au spus părinţii săi, dar „Tânărului Vultur” îi curge sângele unei căpetenii Delaware în vene. Este roşu şi petele pe care le face nu pot fi şterse decât cu sângele unui Mingo.

Domnul Grant a fost surprins de întrerupea indianului şi oprindu-se, se întoarse cu faţa către vorbitor. Trăsăturile sale blânde se confruntau cu înfăţişarea fioroasă şi hotărâtă a căpeteniei şi exprima oroarea pe care o simţea auzind asemenea opinii din partea unuia care purta religia Mântuitorului său.

Ridicându-şi mâinile la nivelul capului, exclamă:

— John, John! Aceasta este religia pe care ai învăţat-o de la moravieni? Dar nu, nu voi fi atât de neîngăduitor pentru a crede aşa ceva. Sunt un popor pios, blând şi moderat, care nu ar tolera niciodată asemenea pasiuni. Ascultaţi ce spune Mântuitorul: „Dar vă spun vouă, iubiţi-vă duşmanii, binecuvântaţii pe cei care vă blesteamă, faceţi-le bine celor care vă urăsc, rugaţi-vă pentru cei care se folosesc de voi cu dispreţ şi vă persecută.” Acesta este îndemnul lui Dumnezeu, John şi fără să se străduiască să cultive asemenea sentimente, nici un om nu-L poate vedea.

Indianul îl ascultă pe preot cu atenţie, focul neobişnuit al ochilor săi se potoli treptat şi muşchii i s-au relaxat, reluându-şi expresia obişnuită. Dar, scuturându-şi uşor capul, cu demnitate, îi făcu un semn domnului Grant pentru a merge mai departe şi urmă el însuşi în tăcere. Agitaţia preotului îl făcu să se mişte cu rapiditate neobişnuită de-a lungul potecii adânci, iar indianul, fără a face în mod aparent vreun efort, merse într-un ritm asemănător. Tânărul vânător observă că tânăra femeie mergea mai încet, până când între primii doi şi cea din urmă rămase o mică distanţă. Surprins de această situaţie şi pentru că nu găsea nimic care să o împiedice să-şi întârzie pasul, tânărul se oferi să o ajute.

— Sunteţi obosită, domnişoară Grant, spuse el. Zăpada cedează la fiecare pas şi nu puteţi să mergeţi la fel de repede ca noi, bărbaţii. Păşiţi pe pojghiţă, vă rog şi primiţi ajutorul braţului meu. Lumina aceea cred că este casa tatălui dumneavoastră, dar pare că este încă departe.

— Pot să merg la fel de repede, răspunse o voce joasă, tremurătoare. Dar sunt uimită de felul de a fi al acelui indian. Oh! Atunci când s-a întors în lumina lunii, ca să vorbească cu tatăl meu, avea o privire înfricoşătoare. Dar am uitat, domnule, este prietenul dumneavoastră şi după felul în care vorbeşte v-ar putea fi rudă. Şi totuşi, de dumneavoastră nu-mi este frică.

Tânărul păşi pe nămetele de zăpadă, care îi susţinu ferm greutatea şi, cu un efort uşor, îşi îndemnă însoţitoarea să îl urmeze. Trăgându-i braţul printr-al lui, îşi scoase căciula de pe cap, lăsând pletele negre să cadă în cârlionţi bogaţi deasupra pleoapei deschise şi merse alături de ea cu un aer de mândrie conştientă, ca şi cum i-ar fi invitat pe ceilalţi să-i examineze gândurile cele mai adânci. Louisa îi aruncă doar o privire pe furiş

şi merse tăcută înainte, într-un ritm pe care ajutorul pe care i-l oferea braţul lui îl iuţea.

— Nu cunoşti prea bine acest popor ciudat, domnişoară Grant, spuse el, pentru că ai şti că răzbunarea este o virtute pentru indieni. Ei sunt învăţaţi încă din copilărie să creadă în datoria de a nu lăsa nici o rană să se treacă fără a fi răzbunată. Şi nimic nu-l poate păzi pe celălalt de resentimentele lor, atunci când au putere, decât poate pretenţiile lor mai puternice de ospitalitate.

— În mod sigur, domnule, spuse domnişoara Grant, trăgându-şi braţul involuntar dintr-al lui. Dumneavoastră nu aţi fost educat în aceste sentimente păcătoase.

— Ar fi un răspuns suficient pentru tatăl dumneavoastră să spun că am fost educat în biserică, răspunse el. Dar faţă de dumneavoastră voi adăuga că am fost învăţat lecţia profundă şi practică a iertării. Cred că, pe acest subiect, nu am decât câteva motive ca să-mi reproşez ceva. Mă voi strădui să fie şi mai puţine.

În timp ce vorbea, se opri şi îşi întinse iarăşi braţul ca să-i ofere ajutor. Când el a încheiat, ea i-a primit tăcută oferta şi şi-au continuat plimbarea.

Domnul Grant şi Mohegan au ajuns la uşa locuinţei celui dintâi şi au aşteptat lângă prag sosirea tinerilor lor însoţitori. Primul încerca plin de seriozitate să corecteze înclinaţiile cele rele pe care le descoperise la indian în timpul conversaţiei lor, iar cel din urmă asculta cu o atenţie profundă şi respectuoasă. La sosirea tânărului vânător şi a domnişoarei, au intrat cu toţii în clădire. Casa era la o anumită depărtare de sat, în mijlocul unei câmpii, înconjurată de cioturi care străpungeau pe deasupra zăpezii, purtând căciuli de un alb imaculat, groase de aproape două picioare. În apropierea ei nu era nici un copac sau arbust, dar casa avea acel aspect exterior trist şi modest care este atât de obişnuit locuinţelor ridicate în grabă dintr-o ţară nouă. Lipsa de atractivitate a exteriorului a fost totuşi compensată de perfecta curăţenie şi căldura confortabilă din interior.

Au intrat într-un apartament care era aranjat ca un salon, deşi căminul mare, cu aranjamentele sale culinare, trăda întrebuinţările domestice pe care le avea uneori. Flacăra luminoasă din vatră făcea inutilă lumina de la lumânarea pe care Louisa o aprinsese. Tânărul a putut vedea şi examina cu uşurinţă cele câteva piese de mobilier ale camerei. În centrul camerei,

podeaua era acoperită de un covor făcut din cârpe, un tip de manufactură care era pe atunci şi încă mai este şi acum, folosită pentru interior. Marginile camerei, expuse vederii, erau de o curăţenie fără pată. Mai erau şi o măsuţă pentru ceai şi o masă de scris ce dădeau un vag aer de viaţă mai bună, ca şi o bibliotecă demodată de mahon. Dar scaunele, masa pentru cină şi restul mobilei erau făcute din materialele cele mai ieftine şi banale. Câteva exemplare de lucru manual şi desen erau atârnate pe pereţi, primele executate cu mare precizie, deşi cu un merit îndoielnic în ceea ce priveşte proporţiile, în timp ce cel din urmă avea lipsuri mari în ambele privinţe.

Unul dintre lucrurile manuale reprezenta un mormânt, cu o femeie tânără care plângea deasupra lui, pe fundalul căruia era o biserică cu ferestre arcuite. Pe mormânt erau numele mai multor persoane, toate din familia Grant, cu datele naşterii şi morţii. O privire foarte rapidă a fost suficientă pentru ca tânărul vânător să descopere situaţia familială a preotului. A înţeles de acolo că era văduv şi că tânăra inocentă şi timidă care îi fusese însoţitoare era singura supravieţuitoare dintre cei şase copii ai săi. Cunoscând felul în care aceşti doi creştini umili depindeau unul de celălalt pentru fericirea lor, atenţiile tandre şi calde cu care tânăra îşi copleşea tatăl dădeau mai mult farmec.

Tânărul observă toate acestea în timp ce grupul se aşeza în faţa focului vesel, moment în care discuţiile încetaseră. Dar, atunci când fiecare se instalase confortabil, iar Louisa îşi îndepărtă haina subţire de mătase decolorată şi o pălărie de nomad, care se potrivea foarte bine chipului său nevinovat, dar nu şi acelui anotimp, ea trase un scaun între tatăl său şi tânăr, primul reluă discuţia:

— Sunt sigur, tânărul meu prieten, spuse el, că educaţia pe care aţi primit-o a îndepărtat cele mai multe dintre principiile răzbunătoare pe care le-ai fi putut moşteni prin descendenţă, pentru că înţeleg din ceea ce spune John că ai şi sânge al tribului Delaware. Nu mă înţelege greşit, te rog, pentru că meritul nu-l dă culoarea sau neamul. Şi ştiu că cel care pretinde că se aseamănă cu stăpânii e drept ai acestui pământ nu are dreptul să meargă pe aceste dealuri cu o conştiinţă uşoară.

Mohegan s-a întors solemn către cel care vorbea şi, cu gesturi tipic indiene, cu semnificaţiile lor ciudate, spuse:

— Părinte, nu ai trecut încă de vara vieţii tale. Membrele tale

sunt tinere. Du-te pe cel mai înalt deal şi uită-te împrejur. Tot ceea ce vezi, de la răsăritul şi până la apusul soarelui, de la cursul superior al apelor marelui izvor şi până unde „râul cel strâmb[14]” este ascuns de dealuri, totul este al lui. Are sânge de delawar şi mâna lui dreaptă este puternică. Dar fratele lui Miquon are dreptate, el va tăia ţara în două, aşa cum râul taie ţările de jos şi îi va spune „Tânărului Vultur”: Fiu al delawarilor, ia-l, păstrează-l! Şi fii căpetenie în ţara strămoşilor tăi.

— Niciodată! exclamă tânărul vânător, cu o vehemenţă care a distras profunda atenţie cu care preotul şi fiica sa îl ascultau pe indian. Lupul din pădure nu este mai lacom de prada sa decât este omul de aur. Şi totuşi, îşi adună averile la fel de subtil cum alunecă şarpele.

— Opreşte-te, opreşte-te, fiul meu, opreşte-te! Aceste pasiuni învolburate trebuie potolite. Rana accidentală pe care ţi-a făcut-o judecătorul Temple a aprins simţămintele rele pe care le-ai dobândit prin descendenţă: Dar aminteşte-ţi că prima a fost făcută fără intenţie, iar cealaltă este efectul unor schimbări politice care au înjosit, în cursul lor, mândria unor regi şi au măturat naţiuni măreţe de pe faţa pământului. Unde sunt acum filistinii care i-au ţinut atât de des prizonieri pe copiii lui Israel? Sau oraşul acela Babilon care se desfrâna în lux, viciu şi care se dorea „Regina Naţiunilor” în beţia mândriei sale? Aminteşte-ţi rugăciunea litaniei noastre sfinte, unde implorăm Puterea Divină – că îţi este pe plac să ne iertăm pe duşmanii noştri, pe cei care ne persecută, sau ne ponegresc şi să le îndreptăm inimile. Păcatul greşelilor care s-au făcut faţă de nativi aparţine şi judecătorului Temple numai la fel de mult cum aparţine şi unui întreg popor, iar braţului tău îi vor reveni repede puterile.

— Braţul acesta, repetă tânărul, plimbându-se de-a lungul podelii cu o agitaţie violentă. Credeţi, domnule, că eu spun că bărbatul acesta este un ucigaş? O, nu! Este prea viclean şi prea laş pentru a asemenea crimă. Dar lăsaţi-l pe el şi pe fiica sa să se lăfăiască în bogăţia lor – va veni şi ziua răsplatei. Nu, nu, nu! continuă el, călcând mai calm. N-are decât să-l suspecteze Mohegan că a avut intenţia de a mă răni. Dar nimicul acesta nici nu mai merită să te gândeşti la el. Se aşeză, cu faţa în mâinile pe

[14] Susqehannah înseamnă „râu strâmb”, „hannah” sau „hannock” însemna „râu” în multe dintre dialectele native. Astfel găsim Rappahannock în extrema sudică, la fel ca şi Virginia (n.a.).

care le sprijinise pe genunchi.

— Este violenţa ereditară a pasiunii unui nativ, copilul meu, spuse domnul Grant pe un ton jos către fiica sa înfricoşată, care se agăţase de braţul lui cu teamă. Are sânge de indian, ai auzit şi nici rafinarea educaţiei sau beneficiile excelentei noastre liturghii nu au reuşit să îndepărteze răul de tot. Dar grija şi timpul vor putea face mai multe pentru el.

Deşi vorbea încet, tânărul a auzit ce a spus preotul şi-a ridicat capul cu un zâmbet greu de descifrat şi vorbi mai calm:

— Nu vă speriaţi, domnişoară Grant, de sălbăticia obiceiurilor sau hainelor mele. M-am lăsat purtat de pasiuni pe care ar fi trebuit să mă lupt ca să le suprim. Ca şi tatăl dumneavoastră, trebuie să le pun pe seama sângelui care-mi curge prin vene, deşi nu-mi învinuiesc descendenţa de bună voie, pentru că este singurul lucru cu care mă mai pot lăuda. Da, sunt mândru că mă trag dintr-o căpetenie a delawarilor, care a fost un războinic ce a înnobilat natura umană. Bătrânul Mohegan i-a fost prieten şi poate să se pună chezaş pentru virtuţile lui.

În acest moment, domnul Grant îşi reluă discursul şi pentru că tânărul era acum mai calm, iar bătrâna căpetenie mai atentă, începu o întreagă discuţie teologică despre datoria de a ierta. Conversaţia a durat mai mult de o oră, când musafirii s-au ridicat şi, după ce au schimbat urări de bine cu gazdele lor, au plecat. Ei s-au despărţit la uşă, Mohegan a mers pe drumul drept, spre sat, iar tânărul s-a îndreptat spre lac. Preotul a stat la intrarea casei sale, privind chipul bătrânei căpetenii pe măsură ce acesta aluneca de-a lungul potecii adânci, cu un pas uimitor de repede pentru vârsta lui. Părul lui negru, întins de-abia se vedea pe deasupra valului pe care îl făcea pătura, care se amesteca uneori cu zăpada, în lumina argintie a lunii. La spatele casei era o fereastră cu privelişte către lac. Şi când intră, tatăl său o găsi aici pe Louisa, privind intens un obiect în direcţia munţilor de est. El se apropie de acel loc şi văzu silueta tânărului vânător, la distanţă de vreo jumătate de milă, mergând cu paşi mari de-a lungul câmpurilor late de zăpadă îngheţată care acoperea gheaţa, spre punctul unde ştia că se afla cabana locuită de Ciorap-de-Piele, pe malul lacului, sub o stâncă încoronată de pini şi cucută. În clipa următoare, forma aceea ciudată a intrat în umbra copacilor care străjuiau acele locuri şi nu s-a mai putut vedea.

— Este minunat cât de mult rezistă înclinaţiile sălbatice în această rasă remarcabilă, spuse bunul preot, dar dacă o să continue la fel cum a început, triumful lui nu va fi complet. Să-mi aduci aminte, Louisa, să-i împrumut predica „împotriva pericolului idolatriei” data viitoare când va veni.

— Tată, cu siguranţă că nu crezi că este în pericolul de a merge iar pe calea greşită a idolatriei strămoşilor săi?

— Nu, copila mea, răspunse preotul, lăsând o mână afectuos pe buclele ei blonde şi zâmbind: sângele lui alb nu l-ar lăsa, dar există ceva care se numeşte idolatria pasiunilor noastre.

Capitolul XIII.

„Şi voi bea din ulcica de un litru,
Acum închin în cinstea orzului.”

Cântec de petrecere.

La unul dintre colţuri, acolo unde cele două străzi principale ale Templeton-ului se intersectau una cu cealaltă, era, aşa cum am mai spus, hanul numit „Dragonul neînfricat”. Planul original presupunea ca satul să se întindă de-a lungul râului mic care curgea repede în josul văii, iar strada care ducea de la lac la academie trebuia să fie graniţa lui de vest. Dar comoditatea strică de multe ori planurile cele mai bine puse la punct. Casa domnului Hollister sau, cum i se spunea deoarece comanda miliţia vecinătăţii – căpitanului Hollister, fusese ridicată de la început cu faţa drept spre strada principală şi pusese o barieră de ochii lumii pentru a preveni înaintarea sa ulterioară. Totuşi, călăreţii şi mai târziu căruţaşii, se foloseau de o deschizătură la capătul clădirii, pentru a-şi scurta calea spre vest, până când şoseaua normală a fost pavată de-a lungul acestei scurtături şi treptat au fost construite case de fiecare parte, pentru ca ulterior să prevină efectiv orice corecţie a răului astfel făcut.

Această schimbare a provocat două consecinţe materiale în planurile normale ale lui Marmaduke. Strada principală, după aproape jumătate din lungimea sa, a fost îngustată brusc, tot la jumătate. Iar „Dragonul neînfricat” a devenit după conac, edificiul care se remarca în mod evident cel mai repede în zonă.

Caracterul său izbitor, ajutat de personalitatea gazdelor, a oferit tavernei un avantaj asupra viitorilor săi competitori, care nu puteau fi puse la încercare în nici un caz. Pentru aceasta, a fost totuşi necesar un efort, pentru că în colţul opus pe diagonală se ridicase o nouă clădire, căreia locuitorii săi doreau să-i confere o înfăţişare dispreţuitoare faţă de tot ceea ce i se opunea. Era o casă de lemn, ornamentată în stilul arhitectonic la modă, iar prin acoperişul şi balustradele sale era unul dintre cei trei imitatori ai conacului. Ferestrele de sus erau acoperite cu scânduri grosolane prinse de cuie, pentru a preîntâmpina intrarea aerului

rece – pentru că edificiul era departe de a fi terminat, deşi apartamente de jos aveau geamuri, iar lumina focurilor puternice din interior arătau că erau deja locuite. Exteriorul era vopsit în alb în faţă şi în partea dinspre stradă, dar în spate şi pe partea care trebuia să se unească cu locuinţa vecină era acoperită grosolan cu un maro spaniol. În faţa uşii erau doi stâlpi înalţi, legaţi în partea de sus de o grindă, ornamentată ia capete cu nişte sculpturi curioase în scânduri de pin şi în partea frontală împodobite cu embleme masonice. Deasupra acestor semne misterioase scria, cu litere mari, „Cafeneaua Templeton şi hotelul călătorilor" şi dedesubt: „De Habakkuk Foote şi Joshua Knapp". Acesta era un rival de temut pentru „Dragonul neînfricat", aşa cum vor înţelege de îndată cititorii noştri atunci când vom adăuga faptul că aceleaşi nume sonore puteau fi văzute deasupra unui magazin nou construit în oraş, a unui magazin de pălării şi a porţilor unei tăbăcării. Dar, fie din cauză că s-a exagerat cu încercările lor de a face totul perfect, fie pentru că „Dragonul neînfricat" avea deja o reputaţie care nu putea fi zdruncinată uşor, nu numai judecătorul Temple şi prietenii săi, dar şi majoritatea sătenilor, care nu erau îndatoraţi puternicei firme pe care am menţionat-o, frecventau hanul căpitanului Hollister cu orice ocazie, atunci când aveau nevoie de un asemenea local.

În seara aceasta, veteranul şchiop şi consoarta sa de-abia se întorseseră acasă de la academie, când zgomotul de picioare bătute în pământ i-a anunţat sosirea unor musafiri, care probabil că se adunau pentru a schimba păreri despre ceremonia la care asistaseră.

Odaia publică, sau cum i se spunea, bufetul Dragonului neînfricat era un apartament spaţios, cu bănci de-a lungul a trei dintre lateralele sale, iar cea de-a patra prevăzută cu şemineuri. Erau două asemenea cămine, care prin mărimea lor şi cu glafurile lor enorme, ocupau toată partea de apartament în care fuseseră puse, unde nu mai rămăsese loc decât pentru o uşă sau două şi pentru o cămară mică în colţ, protejată de nişte palisade miniaturale şi prevăzut din belşug cu sticle şi pahare. La intrarea acestui sanctuar, doamna Hollister era aşezată cu un aer foarte grav, în timp ce soţul său era ocupat cu aţâţarea focului, mutând butucii cu un ţăruş ars puţin la un capăt.

— Gata, dragă sergentule, spuse hangiţa, socotind că

veteranul aranjase buştenii pe cât se putea de chibzuit. Nu mai împinge, că nu faci nici un bine acum că ard cum trebuie. Uite paharele pe masă, acolo şi cana din care doctorul bea cidrul cu ghimber aici în faţa focului. Pune-le în bar, da? Pentru că Jones în noaptea asta vin judecătorul şi maiorul şi domnul, fără să-i punem la socoteală pe Benjamin Poomp şi pe avocaţi. Aşa că aranjează camera frumos şi pune amândouă cănile de fier cu flip pe cărbune şi spune-i lui Jude, bestia aia neagră şi puturoasă, că dacă nu curăţă bine bucătăria o s-o dau afară din casă şi n-are decât să stea cu bărbaţii care ţin cafeneaua, să aibă noroc şi ei. Oh, domnule sergent, sigur că e un mare privilegiu să te duci la o reuniune unde poţi să stai ca un leneş, fără să sari în sus şi în jos aşa de des, aşa cum face domnul ăsta Grant.

— E întotdeauna un privilegiu, doamnă Hollister, chiar dacă stăm în picioare sau jos. Sau, aşa cum bunul domn Whitefleld făcea la sfârşitul unei zile obositoare, am putea să ne punem în genunchi şi să ne rugăm ca Moise în vechime, flancat de cineva atât în stânga, cât şi în dreapta, ca să-i ridice mâinile spre ceruri, răspunse soţul său, care a executat calm tot ceea ce soţia sa îi spusese să facă. Israeliţii au dus o luptă foarte frumoasă cu amalekiţii în ziua aceea, Betty. Se pare că s-au bătut pe o câmpie, pentru că se spuse că Moise s-a dus pe înălţimi ca să vadă bătălia şi să se lupte şi el prin rugăciune. Şi dacă mă gândesc eu cu puţina mea învăţătură, israeliţii au depins mai ales de caii lor, pentru că s-a scris că „Iosif a tăiat duşmanul cu lama unei săbii”, de unde-mi dau seama nu numai că trupele erau ecvestre, ci şi disciplinate. Într-adevăr, spune la fel de bine că erau oameni aleşi, poate chiar voluntari. Pentru că dragonii fără experienţă lovesc rar cu lama săbiei, mai ales dacă arma este strâmbată în vreun fel.

— Ptiu! Ce te chinui cu textele, bărbate, pentru ceva lipsit de importanţă, îl întrerupse hangiţa. Normal, Dumnezeu îi călăuzea, pentru că el a ţinut întotdeauna partea evreilor, înainte ca ei să se împuţineze. Şi n-are importanţă ce fel de oameni a comandat Iosif, ca să îndeplinească porunca cea dreaptă. Blestemaţi să fie ei, Dumnezeu să mă ierte că înjur, asta i-a fost moartea, cu laşitatea lor, ar fi învins în vremurile bune. Nu avem motiv să credem că soldaţii erau obişnuiţi cu ciopârţeala.

— Trebuie să spun, doamnă Hollister, că nu am văzut prea des trupe fără experienţă care să lupte mai bine decât flancul stâng

al miliţiei, pe vremea de care vorbeşti. Se aliniau frumos şi asta fără să se bată toba, ceea ce nu este uşor în timpul unei bătălii şi erau foarte hotărâţi până cădeau. Dar Scriptura nu conţine cuvinte nefolositoare şi o să spun în continuare că cei din cavalerie, care ştiu să lovească cu iama unei săbii, trebuie să fie foarte disciplinaţi. S-au ţinut multe predici despre lucruri mai mărunte decât cuvântul acesta! Dacă textul nu s-a vrut exact, de ce nu s-a scris despre sabie şi nu despre tăiş? Ei bine, pentru o lovitură cu podul palmei, pe tăiş, e nevoie de mult exerciţiu. Dumnezeule! Câte ar mai avea de spus domnul Whitefleld despre cuvântul acesta, tăiş! Cât despre căpitan, dacă el ar fi chemat garda dragonilor atunci când a aliniat infanteria, ei i-ar fi arătat duşmanului ce este tăişul unei săbii. Pentru că, dacă nu era nici un ofiţer comandant cu ei, totuşi cred că trebuie să spun, continuă veteranul îndreptându-şi cravata la gât şi ridicându-se cu aerul semeţ al unui sergent în luptă, erau conduşi de cineva care ştia cum să-i ia, în ciuda trecătorii.

— Nu ţi-e clar, domnule Hollister, când ştii şi tu că bestia pe care o călărea nu era în stare să sară de pe o stâncă pe alta, iar animalul era la fel de sprinten ca o veveriţă? O, dar n-are nici un rost să vorbim, pentru că s-a dus de atâţia ani. Aş fi vrut să trăiască să vadă lumina adevărată, dar Dumnezeu are multă milă de un suflet curajos care a murit în şa, luptând pentru libertate. Oricum, i-au făcut un mormânt modest şi lui şi altora la fel de buni care au murit ca el. Dar semnul seamănă mult şi o să-l ţinem sus, că şi fierarul poate să facă un cârlig de care să-l agăţăm, pentru toate cafenelele de aici până în Albany.

Nu se poate spune unde ar fi ajuns cuplul acesta de seamă din cauza conversaţiei acestea haotice, dacă bărbaţii care îşi scuturau picioarele de zăpadă pe mica platformă din faţa uşii nu şi-ar fi încetat dintr-o dată ocupaţia şi nu ar fi intrat în bufet.

Timp de zece sau cincisprezece minute, oameni diferiţi, care doreau să se edifice sau să-i lămurească pe alţii în faţa focului de la Dragonul neînfricat în seara aceea, se adunau până când băncile aproape că s-au umplut de oameni cu diferite ocupaţii. Doctorul Todd stătea alături de un tânăr cu o înfăţişare murdară, care părea că încearcă să-şi ascundă sărăcia, care fuma foarte mult şi purta o haină de postav importat, croit după modă. El îşi arăta mereu ceasul mare de argint, franţuzesc, cu un lanţ din păr împletit şi o cheie de argint şi care, în ansamblu, părea la fel de

superior artizanilor din jurul său cum el însuşi era inferior domnilor adevăraţi. Cei doi ocupau o sofa înaltă, de lemn negru, în cel mai confortabil colţ al camerei.

Mai multe căni maronii, pline cu cidru sau bere, erau puse între suporturile grele de fier pentru lemne şi printre musafiri s-au format mici grupuri, în funcţie de subiecte sau după cum băutura trecea de la unul la altul. Nici unul dintre bărbaţi nu bea singur şi niciodată nu a fost necesar mai mult de o cană pentru fiecare dintre băuturi. Paharul sau cana erau trecute din mână în mână până când o întrerupere a rândului sau luarea în considerare a dreptului de proprietate făceau ca drojdia băuturii să se reîntoarcă la cel care plătea.

Toasturile erau onorate invariabil de toată lumea şi din când în când, cineva care se considera înzestrat de natură cu o minte sclipitoare încerca sentimente precum „speranţa că cel” care făcea cinste „va fi un om mai bun decât tatăl său” sau „va trăi până când toţi prietenii săi vor vrea să-l vadă mort”. Tovarăşii mai modeşti de băutură se mulţumea să spună cu un aer deosebit de grav, „Veniţi, să dăm noroc”, sau exprimând vreo altă dorinţă la fel de convenţională. În orice moment, hangiul era solicitat să imite obiceiul paharnicilor regali şi să guste băutura pe care o aducea. Era invitat tot timpul să facă aceasta spunându-i-se „După dumneavoastră” şi la auzul acestor cuvinte le făcea de obicei pe plac celorlalţi, udându-şi buzele, dar exprimându-şi mai întâi dorinţele. „în speranţa…” spunea el doar şi lăsa imaginaţiei ascultătorilor să completeze sfârşitul cu orice speranţă avea fiecare.

În timpul acestor întâmplări, hangiţa era foarte ocupată pentru că pregătea chiar cu mâna ei feluritele amestecuri pe care i le cereau clienţii şi schimbând din când în când salutări şi întrebări despre situaţia familiilor cu toţi sătenii care se apropiau de bar.

În cele din urmă, pentru că setea oamenilor fusese potolită într-o anumită măsură, s-au aprins şi conversaţiile generale. Doctorul şi tovarăşul său, care era unul dintre cei doi avocaţi ai satului, erau consideraţi cei mai în măsură să ţină un discurs public cu succes şi vorbeau cel mai mult. Totuşi, domnul Doolittle mai arunca din când în când câte o remarcă, el fiind considerat inferior celor doi numai în problema de invidiat a educaţiei. Când avocatul a făcut următoarea remarcă, toţi oamenii cu excepţia celor doi vorbitori au rămas tăcuţi:

— Deci, domnule doctor Todd, înţeleg că ai făcut o operaţie importantă în seara aceasta scoţând un glonţ de puşcă din umărul fiului lui Ciorap-de-Piele?

— Da, domnule, răspunse celălalt, ridicându-şi capul mic cu un aer important. Am avut o mică problemă de această natură la casa judecătorului. Nu a fost totuşi decât o nimica toată faţă de ceea ce ar fi putut să fie, dacă glonţul ar fi străpuns corpul. Umărul nu este o parte vitală şi cred că tânărul se va însănătoşi în curând. Dar nu am ştiut că pacientul era fiul lui Ciorap-de-Piele, aud pentru prima dată că Natty a avut o soţie.

— Nu este în nici un caz o condiţie obligatorie, răspunse celălalt făcând cu ochiul şi aruncă o privire vicleană prin bufet, în drept există ceva, cred că ştii, care se numeşte „*filius nullius*”.

— Spune direct, omule, exclamă hangiţa, spune direct, în engleza regelui. De ce să vorbeşte indiană într-o cameră plină de creştini, chiar dacă ne spui de un biet vânător care nu este decât puţin mai bun decât sălbaticii în apucăturile lui. O, să sperăm că misionarii o să vorbească, la timpul potrivit, o predică despre săracii draci şi atunci o să conteze prea puţin ce culoare are pielea, sau dacă îi creşte lână sau păr pe cap.

— O, e latină, nu indiană, domnişoară Hollister, răspunse avocatul, făcând iar cu ochiul şi privind viclean împrejur. Şi doctorul Todd înţelege latina, sau altfel cum ar citi etichetele de pe sticluţele lui colorate şi de pe sertare? Nu, nu, domnişoară Hollister, doctorul mă înţelege, nu-i aşa, doctore?

— Hâm, cred că nu sunt chiar aşa de inteligent, răspunse Elnathan, străduindu-se să imite expresia glumeaţă a celuilalt. Latina e o limbă ciudată, domnilor. Cred că nu mai e nimeni în cameră, în afară de domnul Lippet, care să creadă că „Far. Av.” înseamnă „făină de ovăz” în engleză.

La rândul său, avocatul era destul de jenat de felul în care făcuse caz de învăţătura lui. Pentru că, deşi îşi luase cel mai înalt grad la una dintre universităţile estice, era pus în dificultate puţin de termenii pe care îi folosea tovarăşul său. Totuşi, era periculos să pară întrecut în ştiinţă într-un bufet public şi în faţa multora dintre clienţii săi. Aşa că şi-a ascuns cât de bine a putut lipsa de cunoştinţe şi a râs cu înţeles de parcă ar fi fost vreo glumă în substrat, pe care numai el şi doctorul o înţelegeau. Toate acestea au fost atent observate de ascultători, care schimbau priviri de aprobare şi cuvintele „un om inteligent” şi „Dacă

cineva ştie, cred că acela este domnul Lippet”, s-au auzit în diferite părţi ale camerei, drept garanţii ale admiraţiei ascultătorilor săi. Încurajat de aceştia, avocatul s-a ridicat din scaun şi întorcându-se cu spatele către foc şi cu faţa către audienţă, continuă:

— Fiul lui Natty, sau fiul nimănui. Sper că tânărul nu va lăsa problema nerezolvată. Este o ţară a legilor şi mi-ar plăcea să văd cum este atacată cu bună credinţă problema dacă un om care deţine sau spune că deţine o sută de mii de acri de pământ, are drepturi mai multe de a împuşca pe cineva decât are altul. Ce crezi, doctore Todd?

— O, domnule, părerea mea este că tânărul îşi va reveni, aşa cum am spus mai devreme. Rana nu a afectat o parte vitală şi pentru că glonţul a fost scos aşa de repede, iar umărul a fost bine îngrijit, cum spun eu, nu cred că pericolul este la fel de mare cum ar fi putu să fie.

— Domnule Doolittle, continuă avocatul ridicând vocea, sunteţi magistrat şi ştiţi ce este lege şi ce nu este lege. Vă întreb, domnule, dacă împuşcarea unui om este o problemă care poate fi stabilită aşa de uşor? Să presupunem, domnule, că tânărul ar fi avut o soţie şi familie şi să presupunem că ar fi fost mecanic, ca dumneavoastră, domnule şi să presupunem că familia lui depindea de el pentru hrană. Şi să mai presupunem că glonţul, în loc să treacă pur şi simplu prin carne, ar fi sfărâmat omoplatul şi l-ar şi schilodit pentru totdeauna. Vă întreb pe toţi, domnilor, presupunând că acesta ar fi fost cazul, nu ar acorda juriul ceea ce eu numesc recompense frumoase?

Cum finalul acestui fals caz era adresat întregii asistenţe, Hiram nu s-a considerat la început solicitat pentru a da un răspuns. Dar descoperind ochii ascultătorilor îndreptaţi către el în aşteptare şi-a amintit de înclinaţiile sale pentru discriminarea judiciară şi spuse, păstrând o anumită măsură de deliberare şi demnitate.

— Ei bine, dacă un om l-ar împuşca pe altul, spuse el şi dacă ar face-o cu intenţie, iar legea ar sesiza aceasta, iar un juriu l-ar găsi vinovat, ar trebui să aducem în discuţie problema unei închisori de stat.

— Într-adevăr, aşa ar trebui, domnule, răspunse avocatul. Legea, domnilor, nu-i respectă pe oamenii dintr-o ţară liberă. Este una dintre marile binecuvântări care ne-a fost transmisă de

strămoşi, că toţi oamenii sunt egali în faţa legii, aşa cum sunt şi pentru natură. Deşi unii pot să acumuleze proprietăţi, nimeni nu ştie cum, dar cu toate acestea nu au privilegiul de a încălca legea, aşa cum nu are acest privilegiu nici cel mai sărac om din State. Aşa văd eu lucrurile, domnilor şi cred că dacă cineva ar dori să aducă în discuţie această problemă, s-ar scoate ceva de aici pentru a plăti pentru salvă, ha doctore?

— Ei bine, domnule, răspunse acesta, care părea puţin deranjat de întorsătura pe care o lua conversaţia, judecătorul Temple a făcut o promisiune în faţa oamenilor, nu că cuvântul lui ar valora la fel de mult ca ceea ce a lăsat scris cu mâna lui, dar a promis în faţa oamenilor. Să mă gândesc, era *musiu* Le Quow şi domnul Jones şi Maiorul Hartmann şi domnişoara Pettibone şi mai erau pe aproape şi unul sau doi dintre negri, când a spus că buzunarul lui mă va recompensa din plin pentru ceea ce am făcut.

— Promisiunea a fost făcută înainte sau după îndeplinirea serviciului? întrebă avocatul.

— S-ar putea să fi fost şi înainte şi după aceea, răspunse discretul doctor, deşi sunt sigur că a spus aceasta înainte ca eu să îngrijesc rana.

— Dar se pare că a spus că buzunarul lui te va recompensa, doctore, observă Hiram. Acum nu ştiu dacă legea va obliga un om să-şi ţină o asemenea promisiune. S-ar putea să-ţi dea buzunarul lui cu şase pence în el şi să-ţi spună să-ţi iei plata pentru serviciul tău.

— Aceasta nu ar fi o recompensă în ochii legii, întrerupse avocatul. Nu ceea ce se numeşte „*quid pro quo*”, iar buzunarul nu poate fi considerat un agent, ci parte a unei persoane, în acest caz. Sunt de părere că această promisiune mincinoasă nu va susţine o acţiune şi mă angajez să-l oblig să-şi ţină promisiunea, fără nici un fel de onorariu, dacă nu va plăti.

Doctorul nu a răspuns acestei propuneri, dar a fost văzut cum îşi arunca ochii în jurul lui, ca pentru a număra martorii, pentru a putea demonstra şi această promisiune la o dată viitoare, dacă aşa ceva ar fi necesar. Un subiect atât de spectaculos cum era acela de a-l da în judecată pe judecătorul Temple nu era foarte plăcut pentru cei care erau acum prezenţi într-un loc public. A urmat o scurtă tăcere, întreruptă numai de deschiderea uşii şi chiar de intrarea lui Natty.

Bătrânul vânător îşi ducea în mână tovarăşul care nu-l dezamăgea niciodată – puşca. Şi deşi toţi cei prezenţi erau cu capul descoperit, cu excepţia avocatului, care-şi purta căciula pe o parte, cu un aer puţin şmecher, Natty se apropie de foc fără să-şi schimbe deloc înfăţişarea sau îmbrăcămintea lui. I s-au pus câteva întrebări, despre vânatul pe care-l ucisese, la care el a răspuns imediat şi cu prea puţin interes. Iar hangiul, care era foarte apropiat de Natty, pentru că amândoi fuseseră soldaţi în tinereţea lor, îi oferi un pahar cu o licoare care, dacă ne luăm după felul în care a fost primită, nu era un musafir nedorit. După ce pădurarul dădu şi el pe gât băutura, se aşeză tăcut pe capătul unuia dintre buştenii din apropierea focului şi scurta întrerupere pe care a produs-o, intrarea lui. Părea să fi fost uitată.

— Mărturia negrilor nu ar putea fi luată în considerare, domnule, continuă avocatul, pentru că sunt cu toţii proprietatea domnului Jones, care dispune de timpul lor. Dar există o modalitate prin care judecătorul Temple sau oricare alt om, ar putea fi obligat să plătească pentru că a împuşcat pe cineva şi pentru îngrijirea medicală pe care a comandat-o. Există o modalitate, vă spun şi aceasta fără să mergem la „tribunalul greşelilor” de asemenea.

— Şi ai face o greşeală foarte mare, domnule Todd, strigă hangiţa, dacă aţi rezolva această problema cu judecătorul Temple pe calea legii. El are un portofel la fel de lung ca unul din pinii ăia de pe deal şi care este un om dificil, dacă te deranjează dispoziţiile lui. Judecătorul Temple este un om bun şi cumsecade şi care în mod sigur nu va face ceea ce trebuie pentru că îl speriaţi voi cu legea. Singura obiecţie pe care o am faţă de el este nepăsarea sufletului său. Nu este nici metodist, nici papistaş, nici prezbiterian, nu este nimic. Şi e greu de crezut că el, care „nu va lupta cea dreaptă sub ocrotirea unei biserici obişnuite în lumea asta, se va găsi printre cei aleşi în ceruri”, cum spune soţul meu, cel căruia voi îi ziceţi căpitan, deşi eu nu cunosc decât un singur căpitan care-şi merită numele. Sper că Ciorap-de-Piele nu va fi prost să-l pună pe băiat să rezolve prin lege. Pentru că va fi o zi neagră pentru amândoi când o să transformaţi pielea unui animal aşa de blând ca o oaie în motiv de dispută. Băiatul este binevenit să bea gratis până când umărul lui va putea ţine din nou puşca.

— Ei, eşti generoasă, au rostit câteva guri în acelaşi timp,

pentru că era o asistenţă în care o ofertă liberală nu era refuzată.

Iar vânătorul, în loc să exprime indignarea pe care trebuia să o simtă, auzind despre rana la care făcuse aluzie tovarăşul lui, deschise gura într-un râset neauzit, pentru care era atât de bine cunoscut. Şi după această manifestare a umorului său, răspunse:

— Ştiam că judecătorul n-o să facă nimic cu calibru lui mic, când a coborât din sanie. Nu am văzut decât o singură armă de calibru mic care trăgea bine şi era o puşcă franţuzească de vânat raţe sălbatice, pe lacurile mari. Avea o ţeavă pe jumătatea celei de la puşca mea şi trimitea un glonţ bun într-o gâscă de la o sută de yarzi. Dar era greu cu vânatul şi aveai nevoie de o barcă să-l aduci. Când am fost cu Sir William din nou la francezi, la Fortul Niagara, toţi vânătorii au folosit puşca. Şi este o armă periculoasă în mâna celui care ştie să o încarce şi să ţină bine ţinta. Căpitanul ştie, pentru că spune că a fost soldat la Shirley. Şi, deşi nu erau decât nişte draci, trebuie să ştie cum îi tăiam pe francezi şi pe iroquois în bucăţele în războiul acela. Chingachgook, care înseamnă „Şarpe mare” în engleză, bătrânul John Mohegan care trăieşte în cabană la mine era un mare luptător pe atunci şi mergea cu noi, poate să spună tot. Deşi trăgea în tomahawk, nu arunca niciodată mai mult de un glonţ sau două, înainte de a le lua scalpurile. A, ce s-au mai schimbat vremurile de atunci. Ei, doctore, nu era decât o potecă pe care să mergi pe jos, sau cel mult o urmă de cai, de-a lungul lui Mahawk, de la câmpiile germane şi până la forturi. Acum, se spune că au construit unul dintre drumurile alea late cu porţi de-a lungul râului. Întâi au făcut drumul şi după aceea l-au împrejmuit cu un gard. Am vânat într-un anotimp în partea din spate la Kaatskills, la o palmă de aşezări şi câinii pierdeau mereu mirosul, când ajungeau la şosea, aşa de circulate erau, deşi nu pot spune că animalul era de o rasă prea bună. Bătrânul Hector miroase o căprioară toamna, de-a lungul celei mai late câmpii din Otsego şi asta înseamnă o milă şi jumătate. Am măsurat-o eu însumi pe gheaţă, când regiunea a fost inspectată în urma acordului indian.

— Mi se pare că nu este decât un compliment penibil, Natty, să-i spui camaradului tău pe numele celui rău, spuse hangiţa. Şi nu se aseamănă cu un şarpe, aşa cum arată bătrânul John acum. Nimrod ar fi un nume mai potrivit pentru băiat şi unul mai creştin, căci după câte văd eu vine din Biblie. Sergentul mi-a citit

capitolul despre el în noaptea dinaintea botezului meu şi ce sentiment frumos am avut când am ascultat ce mi se citea din Biblie.

— Bătrânul John şi Chingachgook erau foarte diferiţi la înfăţişare, răspunse vânătorul, scuturându-şi capul din cauza amintirilor sale melancolice. În războiul din ’58 era în floarea vârstei şi era mai înalt decât acum cu trei inci. Dacă l-ai fi văzut, aşa cum l-am văzut eu în dimineaţa în care l-am bătut pe Dieskau, din spatele pereţilor de buşteni, ai fi zis că-i cea mai frumoasă piele roşie pe care ai pus ochii vreodată. Era gol până la brâu, nu purta decât pantaloni de pânză şi jambiere şi nu ai mai fi văzut niciodată o creatură aşa de frumos pictată. O parte a feţei sale era roşie şi cealaltă neagră. Avea capul ras, cu excepţia câtorva fire de păr în creştet, unde purta un moţ din pene de vultur, la fel de colorate de parcă erau desprinse din coada unui fazan. Se pictase pe toate părţile, ca să-şi arate anatomia, până şi coastele, tot. Chingachgook avea gust pentru asemenea lucruri, încât n-am mai văzut niciodată pe pământ un războinic mai fioros decât el, cu înfăţişarea sa chealǎ şi înfricoşătoare, cu cuţitul şi securea lui. Şi-a făcut datoria ca un adevărat bărbat, de asemenea, pentru că l-am văzut a doua zi cu treisprezece scalpuri în ţăruşul lui. Şi o să spun asta pentru „Marele Şarpe”, că întotdeauna se lupta drept şi nu a luat scalpul nici unui pe care nu l-a omorât cu propriile lui mâini.

— Bine, bine, strigă hangiţa, o luptă este oricum o luptă şi sunt tot felul de obiceiuri pentru ele. Deşi nu pot să spun că aş vrea să ciopârţesc un corp după ce i-a ieşit toată suflarea din el. Şi nici nu cred că aşa ceva poate fi susţinut de o doctrină. Sper, sergentule, cu nu ai ajutat niciodată la asemenea lucruri drăceşti.

— Era datoria mea să mă ţin în rând, sau să mă opresc sau să merg în funcţie de cei din frunte sau cei de la urmă, răspunse veteranul. Eram atunci în fort şi îmi părăseam rar locul, n-am văzut decât puţini sălbatici, pe cei care erau pe flancuri sau în faţă, încăierându-se. Îmi aduc aminte cum o dată am auzit pomenindu-se de „Marele Şarpe”, cum i se spunea, pentru că era o căpetenie renumită. Dar nu m-am aşteptat niciodată să-l văd că se aliază cauzei creştine şi civilizaţiei, aşa cum este bătrânul John.

— O, a fost botezat de moravieni, care au fost întotdeauna

foarte apropiaţi de delawari, spuse Ciorap-de-Piele. Părerea mea este că dacă ar fi fost lăsaţi singuri, nu ar mai exista acum asemenea fapte pe cursul superior ai celor două râuri şi că aceste dealuri ar fi putut fi întreţinute la fel de bine ca regiune de vânătoare de către posesorul lor de drept, care nu este prea bătrân ca să ducă o puşcă şi vederea căruia este la fel de adevărată ca un vultur pescar pândind.

A fost întrerupt de alte zgomote de picioare bătute în pământ la uşă şi imediat intră grupul de la conac, urmat de indianul însuşi.

Capitolul XIV.

„Uite o cană de un litru, o cană de o pintă. Juma de pintă,
Cană cât un pahar, jumătate de pahar, rubedenii japoneze,
Şi castronul maroniu – Bem în cinstea recoltei de orz.
Curajoşii mei băieţi, bem în cinstea recoltei de orz.”

Cântec de petrecere.

Apariţia acestor noi musafiri a produs puţină agitaţie, iar avocatul a profitat de acest moment pentru a se strecura afară din cameră. Cei mai mulţi dintre bărbaţi s-au apropiat de Marmaduke şi i-au scuturat mâna întinsă, sperând că „judecătorul se simţea bine”, în timp ce Maiorul Hartmann şi-a pus deoparte pălăria şi peruca şi a înlocuit-o pe aceasta din urmă cu o căciulă de noapte călduroasă şi ţuguiată, din lână. El se aşeză foarte liniştit la un capăt al sofalei, care fusese eliberat de fostul său ocupant. Scoase apoi cutia cu tutun, iar hangiul îi înmână o pipă curată. Când reuşise să ridice un nor de fum, Maiorul pufăi îndelung şi apoi, întorcându-şi capul spre bar, spuse:

— Petty, adu grogul cald.

Între timp, judecătorul se salutase cu cea mai mare parte a celor care erau prezenţi şi se aşeză alături de Maior, iar Richard

se grăbi să ocupe cel mai confortabil loc din cameră. Domnul LeQuoi a fost ultimul care s-a aşezat şi nici nu a dorit să-şi găsească un loc permanent, până când nu s-a asigurat prin mutări repetate că nu ar fi putut să primească o rază de căldură vreunul dintre oamenii prezenţi. Mohegan a găsit un loc la unul dintre capetele unei bănci, destul de aproape de bar.

Când aceste mutaţii au încetat, judecătorul a remarcat cu bună dispoziţie:

— Ei, bine, Betty, văd că rămâi la fel de populară pe orice vremuri, împotriva tuturor rivalilor şi printre oamenii de toate religiile. Cum ţi-a plăcut slujba?

— Aia a fost slujbă? exclamă hangiţa. Nu pot să spun că nu a fost rezonabilă, dar cei care se rugau erau foarte jenaţi. Nu este lucru puţin ca un trup de cincizeci şi nouă de ani să se mişte aşa de mult în biserică. Oricum, domnul Grant pare un om cu har şi devotat, iar casa lui pare umilă. Uite John, ia o cană de cidru amestecat cu puţin whisky. Un indian bea cidru, deşi nu este niciodată însetat.

— Trebuie să spun, observă Hiram, după ce a meditat un timp, că a fost o problemă de limbă. Şi cred că a produs satisfacţie destul de mare. Totuşi, cred că o parte a fost ignorată sau înlocuită cu altceva. Dar la urma urmei bănuiesc că, deoarece a fost un discurs scris, n-a fost schimbat la fel de uşor ca atunci când un preot ţine o predică fără notiţe.

— A, acolo-i buba, domnule judecător, strigă hangiţa. Cum poate să stea cineva şi să predice cu propriile sale cuvinte, când tot ceea ce zice este scris şi este la fel de legat de notiţe ca şi un dragon pictat de ţăruşul care îl susţine.

— Ei bine, ei bine, strigă Marmaduke, făcând semn cu mâna pentru a face linişte, s-a spus destul. Aşa cum ne-a spus domnul Grant, există diferite sentimente faţă de acest subiect şi din punctul meu de vedere, el a vorbit cu multă înţelepciune. Deci, Jotham, mi s-a apus că ţi-ai vândut gospodăria unui colonist nou, te-ai mutat în sat şi ţi-ai deschis o şcoală. Ţi-a dat banii în mână sau te-ai târguit?

Bărbatul căruia i s-a adresat astfel ocupa un loc chiar în spatele judecătorului şi, cineva care nu era conştient de spiritul de observaţie a lui Marmaduke, ar fi crezut că a scăpat fără să fie văzut. Avea o siluetă slabă, lipsită de forme, cu o expresie de nemulţumire pe chip şi întreaga sa alura avea un aer lipsit de

vlagă. După ce i s-a vorbit astfel, după ce s-a întors şi s-a răsucit puţin, pentru a se pregăti, răspunse:

— O parte numerar, o parte în natură. Am vândut unuia din Pumfietman, care era puţin prevăzător. Trebuia să-mi dea zece dolari pe acru pentru zonele despădurite şi un dolar pe acru pentru prima coastă din părţile împădurite şi ne-am pus de acord să lăsăm clădirile oamenilor. Aşa că eu l-am chemat pe Aşa Montagu, iar el l-a chemat pe Absalom Bement, iar cei doi l-au chemat pe bătrânul domn Napthali Green. Şi ei au făcut o şedinţă şi s-au hotărât pentru optzeci de dolari pentru clădiri. Au fost doisprezece acri de pământ despădurit pentru zece dolari şi optezi şi opt pentru un dolar şi pentru tot s-a ajuns la două sute optzeci şi şase de dolari şi jumătate, după ce i-am plătit pe oameni.

— Hm, făcu Marmaduke, cât ai plătit pentru şcoală?

— Păi, în afară de ce ajunge la judecător, i-am dat fratelui meu o sută de dolari pentru târguială. Dar mai e şi o clădire nouă inclusă care m-a costat încă şaizeci de dolari şi i-am dat lui Moise o sută de dolari pentru că a cioplit, a făcut buşteni şi a tăiat cu ferăstrăul, aşa că m-a ajuns cu totul la două sute şaizeci de dolari. Dar e adevărat am cules de multe ori recolte bogate de acolo şi pentru că am luat cu douăzeci şi şase de dolari şi jumătate mai mult decât m-a costat, cred că am făcut o afacere bună.

— Da, dar uiţi că recolta era a ta şi fără să faci afacerea asta şi că te-ai lipsit singur de douăzeci şi şase de dolari.

— O, judecătorul a spus totul, spuse bărbatul, părând să facă un calcul inteligent. A mai dat şi o pereche de cai, care valorează o sută cincizeci de dolari în orice fel de bani şi o căruţă nou-nouţă. Cincizeci de dolari în numerar şi un cec bun pentru încă optzeci. Şi o şa laterală care a fost evaluată la şapte şi jumătate, nu mai erau decât doisprezece şilingi între noi. Am vrut să mai dea şi un set de hamuri şi să iau şi vaca şi troaca de apă. El nu a vrut, dar l-am citit imediat, el a crezut că ar trebui să cumpăr şi obiectul ăsta înainte de a putea folosi căruţa şi caii. Dar ştiam şi eu câte ceva şi aş vrea să ştiu la ce-i mai foloseşte troaca acum. M-am oferit să ne târguim din nou pentru o sută cincizeci şi cinci de dolari. Dar nevasta mea a spus că vrea să bată untul, aşa că am luat un putinei în schimb.

— Şi ce vrei să faci în iarna asta? Nu trebuie să uiţi că timpul

înseamnă bani.

— Păi, din moment de învăţătorul s-a dus în sudul ţării ca să-şi vadă mama, care se spune că o să moară, am fost de acord să am grijă de şcoală până când se întoarce. Dacă nu se înrăutăţeşte vremea în primăvară, am de gând să intru în negoţ, sau poate să mă mut la Genesee. Se spune că se fac afaceri bune acolo. Dacă banul trage la banul, nu pot decât să învestesc în afacerea mea, pentru că am fost crescut într-o fabrică de pantofi.

S-ar părea că Marmaduke nu a crezut că prezenţa acestuia era destul de valoroasă pentru a încerca să-l convingă să rămână acolo unde era, pentru că nu i s-a mai adresat bărbatului, ci şi-a întors atenţia către alte subiecte. După o scurtă pauză, Hiram a îndrăznit să pună o întrebare:

— Ce veşti ne mai aduce judecătorul de la Legislatură? Nu s-ar spune că s-a făcut mare lucru în Congres sesiunea aceasta. Sau poate că Francezii nu au mai reuşit să ţină piept luptelor în ultimul timp?

— De când şi-au decapitat regele, francezii nu au făcut altceva decât să se lupte. Caracterul lor naţional pare să se fi schimbat. Am cunoscut mulţi francezi în timpul războiului nostru şi cu toţii mi s-au părut a fi deosebit de umanişti şi foarte buni la inimă. Dar iacobinii ăştia sunt la fel de însetaţi de sânge ca nişte buldogi.

— Era unul Roshambow cu noi în Yorrektown, strigă hangiţa şi era un bărbat foarte frumos şi calul lor la fel. Acolo bateriile engleze l-au rănit pe sergent la picior, norocul să-i ocolească pe ei!

— *Oh, mon pauvre roii*! mormăi domnul LeQuoi.

— Legislatura a mai dat nişte legi în ultimul timp, continuă Marmaduke, de care ţara avea mare nevoie. Printre altele şi un act care interzice pescuitul cu năvoade în afara sezonului în unele dintre râurile şi lacurile noastre mici. Un alt act interzice vânarea căprioarelor în lunile de gestaţie. Acestea sunt legi pe care oamenii raţionali le cereau de mult. Dar eu nu îmi pierd speranţa că voi reuşi să fac o lege prin care tăierea copacilor fără a se respecta legea să fie considerată crimă.

Vânătorul ascultă aceste detalii cu o atenţie neclintită şi când judecătorul a terminat, râse batjocoritor:

— Poţi să-ţi faci ce legi vrei, domnule judecător, strigă el, dar

pe cine o să pui să păzească munţii în zilele lungi de vară, sau lacurile în timpul nopţii? Vânatul e vânat, iar cel care-l găseşte poate să-l ucidă. Asta a fost legea în aceşti munţi timp de patruzeci de ani, ştiu sigur. Şi cred că o lege veche face cât două legi noi. Numai un nepriceput ar dori să împuşte o căprioară cu un paznic lângă el, decât dacă i s-ar fi tocit mocasinii sau i s-ar fi zdrenţuit pantalonii, pentru că are carnea slabă şi de proastă calitate. Dar o puşcă răsună câteodată între stânci, pe malul lacului, de parcă s-ar fi tras cu cincizeci de arme o dată, ar fi greu să-ţi dai seama unde era cel care a apăsat pe trăgaci.

— Înarmat cu demnitatea legi, domnule Bumppo, răspunse judecătorul grav. Un magistrat vigilent poate preveni mult din răul care s-a făcut până acum şi care deja face ca vânatul să fie din ce în ce mai rar. Sper să trăiesc să văd ziua când drepturile unui om faţă de animalele lui de vânat să fie la fel de respectate ca drepturile pe care le are asupra fermei sale.

— Drepturile şi fermele tale sunt toate noi, strigă Natty, dar legile ar trebui să fie egale şi să nu-l apere pe unul mai mult decât pe altul. Am împuşcat o căprioară, miercurea trecută s-au împlinit două săptămâni şi s-a zbătut printre nămeţii de zăpadă până a sărit peste un gard viu. În timp ce o urmăream, mi-am prins piedica puştii între nişte crengi şi am rămas în urmă, până când animalul a scăpat până la urmă. Acum aş vrea să ştiu cine trebuie să-mi plătească pentru căprioară – şi ce căprioară frumoasă era! Dacă nu ar fi fost gardul acela, aş fi putut să o împuşc încă o dată. Şi n-am tras niciodată în ceva ce nu avea aripi mai mult de trei ori la rând, în zilele mele de început. Nu, nu, domnule judecător, vânatul e tot mai rar din cauza fermierilor şi nu a vânătorilor.

— Găbrioarele nu mai sunt la fel de multe cum erau pe vremea vechiului război, Bumppo, spuse maiorul, care ascultase cu atenţie printre norii lui de fum. Dar pământul tău nu este făcut ca să crească găbrioarele be el, ci bentru greştini.

— Păi, domnule maior, cred că eşti un prieten al justiţiei şi al drepturilor, deşi mergi aşa de des în casa cea mare. Dar e greu pentru orice om când legea îi interzice activitatea cinstită care ajută să supravieţuiască, mai ales când ar fi fost corect să poată vâna sau pescui în orice zi din săptămână, sau în cea mai bună parte a patentului, dacă aşa vrea el.

— Te înţeleg, Ciorap-de-Piele, răspunse maiorul, fixându-şi

ochii negri, care trimiteau priviri ciudate pe vânător. Dar nu ai fost întotdeauna aşa te prevăzădor şi să fii adâd te îngrijorad te ce va fi.

— Poate că nu am avut ocazia, spuse vânătorul, puţin supărat şi apoi se cufundă în tăcere şi rămase liniştit o vreme.

— Judecătorul spunea ceva despre francezi, remarcă Hiram după ce pauza se prelungise un timp.

— Da, domnul, răspunse Marmaduke, iacobinii francezi par să treacă de la o faptă imorală la alta. Fac în continuare crimele acelea pe care le justifică numindu-le execuţii. Aţi auzit că au adăugat moartea reginei lor la lunga listă de crime pe care au făcut-o.

— *Les monstres*! exclamă domnul LeQuoi, întorcându-se în scaun, într-un acces de convulsie.

— Provincia La Vendee este pustiită de trupele republicii şi sute de locuitori ai regiunii, care au simpatii regaliste, sunt împuşcaţi pe rând. La Vendee este un district din sud-estul Franţei care este încă foarte apropiată de familia Burbonilor. În mod sigur domnul LeQuoi ştie mai multe despre ea şi poate să ne-o descrie mai fidel.

— *Non, non, non, mon cher ami*, răspunse francezul cu o voce înăbuşită, dar vorbind repede şi gesticulând cu mâna dreaptă, ca şi cum ar fi implorat milă, în timp ce cu mâna stângă îşi acoperea ochii.

— S-au dus multe lupte în ultimul timp, continuă Marmaduke, iar înfuriaţii republicani câştigă prea des. Oricum, n-aş putea spune că îmi pare rău că au luat Toulon-ul de la englezi, pentru că au un drept asupra acestui oraş.

— Ah, ah, exclamă domnul le Quoi, sărind în picioare şi agitându-şi amândouă braţele cu multă însufleţire. *Ces Anglais*!

Francezul continuă să se mişte însufleţit prin cameră timp de câteva minute, exclamând mereu ca pentru sine. Când s-a lăsat copleşit de natura contradictorie a sentimentelor sale, se repezi deodată afară din cameră şi a fost văzut cum mergea cu greu prin zăpadă către micul său magazin, agitându-şi braţele în sus, de parcă ar fi vrut să primească o salutare din partea lunii. Plecarea lui nu a surprins pe nimeni, pentru că sătenii erau obişnuiţi cu felul său de a fi. Dar Maiorul Hartmann râse tare pentru prima dată în timpul vizitei sale, în timp ce-şi ridica halba şi spuse:

— Francezul este nebun, tar nu e pun de nimic cânt vine vorba de pătură: este beat te fericire.

— Francezii sunt soldaţi buni, spuse căpitanul Hollister, i-am avut sub control vreme bună la Yorktown şi nici nu cred, deşi sunt un neştiutor când vine vorba de marile mişcări ale armatei, că Excelenţa sa ar fi fost în stare să meargă împotriva lui Cornwallis fără întăriturile lor.

— Spui adevărul, sergent, îl întrerupse soţia lui şi aş vrea s-o ţii tot aşa. Francezii sunt foarte frumoşi şi când am oprit căruţa atunci când tu o împingeai, un regiment de francezi mărşăluia pe lângă noi, încercând să păstreze soldaţii de carieră şi i-am servit după cum au vrut ei. Dacă am primit şi plată? Sigur că am primit câteva coroane valoroase. Pe dracul dacă puteau să strângă rândurile, pentru bani sau din dragoste. O, Dumnezeu să mă ierte că înjur şi vorbesc de asemenea vanităţi. Dar asta pot s-o spun despre francezi: au plătit cu arginţi buni şi ştiau să bea frumos din pahar, pentru că lăsau întotdeauna o picătură de băutură când îl dădeau înapoi. Şi afacerile ies bine domnule judecător, când se plăteşte bine, iar clienţii nu sunt prea pretenţioşi.

— O afacere prosperă, doamnă Hollister, spuse Marmaduke. Dar ce s-a întâmplat cu Richard? S-a ridicat iar imediat cum s-a aşezat şi nu s-a mai întors de atâta timp încât mă tem că a îngheţat.

— N-ai nici o grijă în privinţa asta, vere Duke, strigă bărbatul însuşi. Afacerile pot să te încălzească până şi în noaptea cea mai rece care s-a strecurat vreodată în munţii ăştia. Betty, soţul tău mi-a spus când ieşeam din biserică, despre porcii voştri că au făcut râie. Aşa că am ieşit puţin să mă uit la ei şi am văzut că e adevărat. Şi dup-aia m-am dus, doctore şi l-am pus pe băiatul tău să-mi cântărească o pfundie de sare şi am amestecat-o cu lăturile lor. Pun rămăşag o bucată de căprioară contra unei veveriţe cenuşii că o să fie mai bine într-o săptămână. Aşa, doamnă Hollister, acum sunt gata pentru o halbă aburindă de flip.

— Ştiam eu că asta o să vrei, spuse gazda, este pregătită şi gata să dea în fiert. Dragă sergentule, vrei să-mi dai fierul? Nu, cel din focul din spate, e negru, o să-l vezi tu. A, l-ai găsit. Uitaţi-vă dacă nu e roşu ca o vişină.

Băutura se încălzise şi Richard luă o sorbitură, aşa cum fac

bărbaţii când sunt convinşi că tocmai au făcut un lucru deştept, mai ales dacă le place şi băutura.

— O, ce mână ai, Betty, expertă în amestecarea flip-ului! strigă Richard când se opri ca să-şi tragă răsuflarea. Chiar şi fierul şi-a lăsat aroma, ia, John, bea, omule, bea! Eu şi doctorul Todd am făcut treabă bună cu umărul băiatului acela în seara asta. Duke, am scris un cântec cât ai fost plecat – într-o zi când nu aveam nimic de făcut. Aşa că o să-ţi cânt câteva versuri, deşi nu m-am hotărât la o melodie anume încă.

Ce e *viaţa, dacă nu un decor pentru griji,*
Unde fiecare trebuie să muncească din greu?
Atunci să fim veseli, s-arătăm că noi suntem
O *mână de oameni de treabă, chiar rari,*
Ce pot să râdă, să cânte din zori până-n noapte.
Atunci să fim veseli,
Să uităm de probleme,
Căci grijile fac un om tânăr – *cărunt.*

— Ei, Duke, ce crezi de asta? Mai e o strofă, pe care am scris-o, dar mai am ultimul vers. Ei, bătrâne John, ce crezi de muzică? E la fel de bună ca şi la cântecele voastre de război, hâm?

— E bun, spuse Mohegan, care se înfruptase din plin cu băuturile hangiţei şi de asemenea, arătase respectul cuvenit halbelor lui Marmaduke şi ale maiorului, care treceau din mână în mână.

— Pravo, pravo, Richart! strigă maiorul, ai cărui ochi negri începuseră să se umezească. Pravisimo, e un cântec bun. Tar Natty Bumppo are unul mai pun. Ciorap-de-Piele, nu vrei să cânţi? Spune, bătrâne, nu vrei să cânţi cântecul despre lupii tăi?

— Nu, nu, domnule maior, răspunse vânătorul, scuturându-şi capul trist. Am trăit să văd ceea ce nu am crezut că ochii vor vedea vreodată pe aceste dealuri şi nu mai am inimă să cânt. Dar cel care are dreptul de a fi stăpân şi conducător aici este forţat să bea, atunci când este însetat, zăpadă topită. Le stă rău celor care au trăit prin dărnicia lui să se veselească, de parcă n-ar mai fi nimic pe lume decât soare şi vară.

În timp ce vorbea, Ciorap-de-Piele îşi lăsă din nou capul pe genunchi şi îşi ascunse chipul dur şi ridat în mâini. Trecerea de la frigul excesiv de afară la căldura din bufet şi sorbiturile repetate şi lungi pe care Richard le lua din băutura lui eliminaseră deja orice discrepanţă dintre el şi restul invitaţilor în ce priveşte

spiritul petrecăreţ. Acum îi întindea vânătorului două halbe ademenitoare de flip înspumat, în timp ce îi striga acestuia:

— Hei, Crăciun fericit, bătrâne. Soare şi vară! Nu, eşti orb Ciorap-de-Piele. E vorba de lumina lunii şi iarnă, ia ochelarii ăştia şi deschide ochii. Lasă-ne să ne veselim. Şi să uităm de probleme, Căci grijile fac un om tânăr – cărunt.

— Auzi ce voce tremurătoare are bătrânul John? Ce muzică al naibii de plictisitoare mai au şi cântecele astea indiene, nu-i aşa, domnule maior? Mă întreb dacă ei cântă vreodată după note.

În timp ce Richard cânta şi vorbea, Mohegan emitea nişte sunete monotone, banale, păstrând măsura printr-o mişcare uşoară a capului şi trupului. Nu rostea decât câteva cuvinte şi acestea în limba lui nativă, aşa că numai el şi Natty puteau să le înţeleagă. Fără să-l bage în seamă pe Richard a cântat mai departe un soi de melodie cam sălbatică şi melancolică, care se urca uneori, cu note bruşte şi cam acute, iar apoi cădea iar în tonurile joase, tremurătoare, care părea să fie caracteristică muzicii sale.

Atenţia celor prezenţi părea acum împărţită; bărbaţii din spate formaseră mici grupuri, unde discutau diverse subiecte, printre care cele mai obişnuite erau cele legate de vindecarea porcilor de râie şi predica preotului Grant. În acest timp, domnul Todd se străduia să-i explice lui Marmaduke natura rănii pe care i-o făcuse tânărului vânător. Mohegan a continuat să cânte, în timp ce chipul lui se golea de orice expresie, deşi, din cauza părului său gros şi stufos, părea să capete o expresie de ferocitate brutală. Notele lui deveneau tot mai înalte şi în curând au devenit atât de puternice, încât au făcut ca discuţiile să înceteze imediat. Vânătorul şi-a ridicat capul iar şi i s-a adresat bătrânului luptător cu căldură, în limba delawarilor, dar pentru binele cititorilor noştri îi vor reda cuvintele în engleză:

— De ce cânţi despre luptele tale şi despre războinicii pe care i-ai ucis, Chingachgook, când cel mai mare duşman, cel care-l împiedică pe Tânărul Vultur să se bucure de drepturile sale, este lângă tine? Am luptat în războaie la fel de multe ca oricare dintre războinicii din tribul tău, dar nu mă pot lăuda cu faptele mele într-un asemenea moment.

— Ochi-de-Şoim, răspunse indianul, îndepărtându-se de locul său cu un pas nesigur, sunt Marele Şarpe al delawarilor. Pot să găsesc urma tribului mingoe ca un şarpe care fură ouăle unei

păsări şi să le dau o lovitură mortală ca unui şarpe cu clopoţei. Albul a făcut securea lui Chingachgook lucioasă ca apele lui Otsego în lumina soarelui la apus, dar ea e roşie de sângele maquasilor.

— Şi de ce i-ai ucis pe războinicii mingoe? Nu pentru a păstra aceste locuri de vânătoare şi lacuri pentru copiii tatălui tău? Şi nu i-au fost ele date Celui-care-mănâncă-foc într-o şedinţă solemnă? Şi nu curge sânge de războinic prin venele unei tinere căpetenii, care ar trebui să vorbească tare, acolo unde vocea lui de-abia se aude acum?

Îndemnul vânătorului părea să trezească într-o anumită măsură facultăţile tulburate ale indianului, care îşi întoarse faţa către ascultători şi se uită fix către judecător. Îşi scutură capul, aruncându-şi părul de pe faţă şi îşi arătă ochii în care strălucea o expresie de resentiment sălbatic. Dar nu era el însuşi. Mâna lui părea să facă un efort inutil să dea drumul securii, al cărei mâner era prins de cureaua lui, în timp ce ochii lui deveneau încet lipsiţi de orice expresie. În acel moment, Richard i-a întins în faţă o halbă, iar expresia feţei lui s-a preschimbat într-un rânjet idiot şi apucând vasul cu amândouă mâinile, se lăsă pe spate pe bancă şi bău până se sătură. Apoi puse halba deoparte cu un efort, în neputinţa beţiei sale.

— Să nu fie vărsare de sânge, exclamă vânătorul, când observă chipul indianului într-un moment de ferocitate. Dar este beat şi nu mai poate face rău. Aşa se întâmplă cu toţi sălbaticii, dacă le dai băutură, devin nişte câini. Ei bine, va veni şi ziua în care se va face dreptate şi trebuie să avem răbdare şi bineînţeles că nimeni nu putea să-l înţeleagă. Abia încheiase, când Richard strigă:

— Ei, bătrânul John o să adoarmă în curând. Oferă-i găzduire în hambar, căpitane şi o să plătesc eu. Sunt bogat în seara asta, de zece ori mai bogat decât Duke, cu toate pământurile lui, printre loturi militare şi datorii finanţate şi obligaţiuni şi ipoteci.

Hai, să ne veselim,
Şi să uităm de probleme,
Căci durerea face un om tânăr – cărunt.

Bea, rege Hiram. Bea, domnul Stau-degeaba[15], bea, domnule, îţi spun. Este Ajunul Crăciunului, care nu vine, după cum ştiţi, decât

[15] Joc de cuvinte – „do little” înseamnă „a face puţin”, iar „do nothing” înseamnă „a nu face nimic” *(n.tr.).*

o dată pe an.

— He, he, he, domnul are chef de a cânta în seara asta, spuse Hiram, a cărui chip dădea semne vădite de relaxare. Cred mai degrabă că o să facem o biserică acolo, domnule?

— O biserică, domnule Doolittle! O să facem o catedrală! Episcopi, preoţi, diaconi, administratori, sacristie şi cor. Orgă, organist, printre foaie. Pe lordul Harry, cum spune Benjamin, o să punem o turlă la celălalt capăt al ei şi o să facem două biserici din una. Ce zici, Duke, o să plăteşti? Ha, vere judecător, o să plăteşti?

— Ce gălăgie mai faci, Dickon! răspunse Marmaduke. E foarte important să aud ce spune doctorul Todd. Cred că ţi-ai dat deja seama dacă este posibil ca rana să supureze şi să pună mâna în pericol pe vremea asta rece?

— Nu se poate, domnule, nu se poate, spuse Elnathan, încercând să expectoreze, dar nereuşind decât să arunce în foc un lichid alb, spumos, ca un fulg de zăpadă. Nu este deloc posibil ca o rană atât de bine bandajată să supureze şi cu glonţul în buzunarul meu. După cum vorbeşte judecătorul despre faptul că o să-l ia în casa lui pe băiat, cred ar fi cel mai bine să nu fiu plătit decât o singură dată pentru serviciul meu.

— Cred că aşa ar trebui, răspunse Marmaduke, cu zâmbetul acela arcuit care îi lumina atât de des faţa şi lăsându-şi interlocutorul să se întrebe dacă agrea caracterul tovarăşului de discuţie sau se bucura de umorul său subtil. Hangiul reuşise să-l pună pe indian pe nişte paie în una dintre dependinţele sale, unde John a rămas toată noaptea, acoperit cu pătura lui.

Între timp, Maiorul Hartmann devenea din ce în ce mai zgomotos şi glumeţ. Se servea pahar după pahar şi halbă după halbă, iar petrecea s-a prelungit mult în noapte, sau mai degrabă până dimineaţă, când veteranul german şi-a exprimat dorinţa de a se întoarce la conac. Majoritatea celor care petrecuseră se retrăseseră, dar Marmaduke cunoştea prea bine obiceiurile prietenului său pentru a-i sugera mai devreme să plece. Totuşi, când propunerea a fost făcută, judecătorul a profitat imediat de ea şi cei trei s-au pregătit de plecare. Doamna Hollister i-a condus personal până la uşă, sfătuindu-i pe musafirilor cum să plece în siguranţă de la han.

— Sprijiniţi-vă de domnul Jones, domnule maior, spuse ea. E tânăr şi poate să vă ducă. Ei, ce bine îmi pare să vă văd la

„Dragonul neînfricat”. Şi nu e nici un rău dacă petrecem un Ajun de Crăciun cu inima uşoară, pentru că nu se ştie niciodată când o să ne copleşească durerea. Aşa că noapte bună, domnule judecător şi Crăciun fericit tuturor, mâine dimineaţă.

Domnii şi-au luat rămas bun cât de bine au putut şi mergând pe mijlocul drumului, care era o potecă bună, lată şi bine bătătorită, s-au descurcat destul de bine, până au ajuns la poarta casei. Dar când să intre pe domeniile judecătorului, au întâmpinat mici probleme. Nu ne vom opri pentru a le relata, dar vom menţiona că de dimineaţă, se puteau vedea în zăpadă urme în direcţii diferite. Şi că o dată, în timp ce se apropiau de uşă, simţind lipsa însoţitorilor săi, Marmaduke a putut să-i urmeze pe una dintre aceste poteci până într-un punct unde a descoperit că nu le putea vedea decât capetele, în timp ce Richard cânta plin de viaţă:

Hai, să ne veselim,
Şi să uităm de probleme,
Căci durerea face un om tânăr – cărunt.

Capitolul XV.

„Cum stătea, în ziua aceea, întinsă în golful Biscay!”

Înainte de această scenă de la Dragonul neînfricat, Elizabeth fusese condusă în siguranţă la conac, unde a rămas ca stăpână şi a fost liberă să-şi petreacă seara după cum a dorit, fie distrându-se, fie lucrând. Majoritatea luminilor erau stinse, dar Benjamin îngrijea cu atenţie şi regularitate patru lumânări mari, puse în tot atâtea sfeşnice masive de alamă, înşiruite pe dulap şi sala căpăta astfel un aer de confort şi căldură, care contrasta cu aspectul trist al camerei pe care tânăra o lăsase în urmă, la academie.

Remarkable era una dintre persoanele care îl ascultaseră pe domnul Grant, dar nu reuşise să-şi calmeze de tot, prin meditaţie şi evlavie, resentimentele pe care limbajul judecătorului i le stârnise din plin. Îşi aduse aminte de tinereţea Elizabethei şi şi-a dat seama că nu va fi greu să îşi exercite indirect puterea care până atunci nu-i fusese revendicată. Ideea de a fi condusă sau de a fi obligată să-i dovedească un respect servil, era absolut intolerabil şi luase deja de vreo şase ori, hotărârea secretă de a face un efort prin care să aducă în discuţie problema delicată a situaţiei sale domestice. Dar imediat cum întâlnea privirea întunecată şi mândră a Elizabethei, care se plimba în sus şi în jos prin încăpere, gândindu-se la momente ale copilăriei sale, la schimbarea din viaţa ei şi probabil şi la evenimentele din acea zi, menajera simţea o teamă de care nu ar fi crezut că putea fi stârnită de un simplu muritor. Oricum, aceasta a oprit-o să mai facă, sau să spună ceva în acest sens. În cele din urmă, s-a hotărât să abordeze un subiect care putea să elimine orice diferenţă umană şi prin care să-şi poată pune în valoare propriile abilităţi.

— Părintele Grant ne-a ţinut o predică destul de lungă, în seara asta, spuse Remarkable. Preoţii de la biserici ţin de obicei predici inteligente, dar îşi notează ideile, ceea ce este un avantaj important. Nu cred că sunt nişte vorbitori la fel de pricepuţi, când ţin discursuri improvizate, ca preoţii din ordinul celor care stau în

picioare.

— Şi la ce credinţă te referi când spui ordinul celor stau în picioare? întrebă domnişoara Temple, puţin surprinsă.

— Păi la prezbiterieni, la congregaţionalişti şi la baptişti, până acum. Şi la toţi cei care nu cad în genunchi pentru a se ruga.

— Înseamnă că după acelaşi principiu îi numeşti pe cei care aparţin confesiunii tatălui meu – ordinul celor care stau jos, observă Elizabeth. Sunt sigură că nu am mai auzit să li se spună altfel decât quakeri, răspunse Remarkable, trădând o uşoară jenă. Eu aş fi ultima care să le spună altfel, pentru că nu am folosit în viaţa mea un apelativ dispreţuitor pentru judecător sau pentru vreun membru al familiei lui. L-am apreciat întotdeauna pe quakeri, pentru că vorbesc aşa de frumos, sunt inteligenţi şi mă miră faptul că s-a căsătorit în cele din urmă cu cineva care aparţinea de o biserică, pentru că sunt foarte înverşunaţi împotriva religiei. Credincioşii stau nemişcaţi şi nu spun nimic cea mai mare parte a slujbei, în timp ce în biserică, oamenii se exprimă în diferite feluri, aşa că mi se pare uneori că au foarte mult talent muzical. Am mai fost la o casă de rugăciuni, în sudul ţării.

— Ai găsit o calitate a liturghiei care până acum mie mi-a scăpat. Ţi-aş fi recunoscătoare dacă ai întreba dacă arde focul în camera mea. Mă simt obosită în urma călătoriei şi mă voi retrage.

Remarkable era gata să-i spună tinerei stăpâne a conacului că ar putea să vadă şi singură dacă ar deschide uşa, dar s-a controlat din prudenţă şi după ce a făcut o scurtă pauză, ca pentru a-şi salva demnitatea, a făcut ce i s-a cerut. Răspunsul a fost favorabil, iar tânăra s-a retras, urându-le noapte bună atât menajerei, cât şi lui Benjamin, care mai punea nişte lemne în sobă.

În clipa în care uşa s-a închis în urma domnişoarei Temple, Remarkable începu un soi de discuţie ciudată şi ambiguă, care nici nu critica şi nici nu lăuda calităţile persoanei absente, dar care părea să se apropie treptat de o descriere foarte dezavantajoasă. Majordomul nu a răspuns, ci îşi continuă activitatea conştiincios. După ce a terminat fericit, se uită la termometru şi, deschizând un sertar de la dulap, scoase o provizie de alcool care l-ar fi ajutat să-şi menţină temperatura ridicată a corpului fără să fie nevoie de focul enorm de care

avusese grijă. Trase lângă foc un suport mic şi aranjă în tăcere sticlele şi paharele din care aveau să soarbă licoarea minunată. A mai adăugat două scaune la acest aranjament confortabil, când Benjamin a remarcat pentru prima dată prezenţa menajerei.

— Vino, strigă el, vino domnişoară Remarkable, aşează-te pe scaunul acesta. E ger afară, poţi să fii sigură, femeie dragă. Dar ce-mi pasă mie? Pentru Ben este acelaşi lucru dacă bate vântul pe înălţimi sau în vale, înţelegi? Negrii s-au îngrămădit cu toţii comod în faţa unui foc care ar putea să frigă un bou întreg. Termometrul arată acum cincizeci şi cinci de grade, dar dacă lemnul de arţar este aşa de bun, sunt sigur că înainte să beau un pahar o să mai ridic temperatura cu vreo zece grade, pentru că domnului o să-i fie la fel de cald când o să vină de la hanul încălzit al lui Betty Hollister, ca o mână care a uns velatura cu smoală proastă. Haide, stăpână, vino în scaunul acesta şi spune-mi cum îţi place noua moştenitoare.

— Păi, din câte ştiu eu, domnule Penguillan…

— Pump, Pump, o întrerupse Benjamin. Este Ajunul Crăciunului, doamnă Remarkable şi aşa că ar fi mai bine să-mi spui Pump, înţelegi? E un nume mai scurt şi din moment ce intenţionez să pompez toată garafa asta până se goleşte, ar fi mai bine să-mi spui Pump.

— Ca întotdeauna, strigă Remarkable, cu un râset care părea să-i desfacă fiecare încheietură a corpului. Îţi arăţi talentul muzical, Benjamin, când te laşi dus de val, dar, aşa cum spuneam, cred că lucrurile o să se schimbe în casa aceasta.

— Să se schimbe! exclamă majordomul, uitându-se la garafa care căpăta aspectul străveziu al sticlei şlefuite cu o rapiditate uimitoare. Nu contează prea mult, doamnă Remarkable, atâta vreme cât ţin cheile de la lacăte.

— N-aş putea spune, continuă menajera, dar este destulă mâncare şi băutură în casă pentru a satisface nevoile unui organism. Mai pune puţin zahăr în pahar, Benjamin – pentru că domnul Jones are mare grijă de asta. Dar stăpâni noi, reguli noi. Şi nu m-aş mira dacă viitorul nostru aici nu ar fi nesigur.

— Viaţa e la fel de nesigură ca bătaia vântului, spuse Benjamin, cu un aer moralizator. Şi nimic nu e mai schimbător decât vântul, doamnă Remarkable, decât dacă s-ar întâmpla să intri în negoţ şi ai alerga în jos şi în sus câte o lună pentru o

afacere cu vele de fiecare parte, cu asistentul camerist la timonă.

— Ştiu că viaţa este îngrozitor de nesigură, spuse Remarkable, contractându-şi trăsăturile pentru a-i face pe plac interlocutorului său. Dar mă aştept să se facă mari schimbări în casă în ceea ce priveşte drepturile pe care le are fiecare. Te vei pomeni şi cu o persoană tânără care să te comande, aşa cum este una care vrea să-mi dea mie ordine. Şi când eşti stabilit aici de atâta vreme ca tine, cred că va fi greu.

— Promovarea ar trebui să se facă în funcţie de vechimea serviciului, spuse majordomul şi dacă este adevărat că mai îmbarchează o mână pentru munca mea, sau dacă mai aduc un steward ca ajutor, o să renunţ la funcţie mai repede decât poţi pune o navă de pilotaj în corset. Deşi domnul Dickens.

— Benjamin folosea adesea acest nume greşit – este un domn de treabă şi un bărbat cu care poţi naviga pe cât de bine îţi doreşte inima, totuşi o să-i spun acestui domn cât mai clar, pentru că asta e limba pe care o vorbesc, că dacă se gândeşte să pună vreun Johnny Neştiutor peste capul meu, ei bine, o să-mi dau demisia. Am început de jos şi mi-am croit drumul până sus, doamnă Pettybones, ca un bărbat adevărat. Am stat şase luni la bordul unui lugher Garnsey, trăgând de frânghii la bordul de sub vânt şi strângând velatura. După aceea am făcut câteva călătorii într-o goeletă, în acelaşi negoţ, care, la urma urmei nu era decât un fel de navigare pe întuneric, unde nu înveţi mare lucru, decât cum să navighezi sub stele. Ei bine, atunci am învăţat cum să ungi un arbore gabier şi cum să observi un zburător. Apoi am mai făcut nişte mici treburi în cabină, cum ar fi să amestec grogul căpitanului. Cred că acolo mi-am format gusturile, care, aşa cum cred că ai observat adesea, sunt excelente. Ei bine, acum ne cunoaştem mai bine.

Remarkable dădu din cap pentru a răspunde complimentului şi luă o înghiţitură din băutura care era în faţa ei. Ea nu avea nimic împotriva unei mici băuturi din când în când, cu condiţia ca aceasta să fie bine îndulcită. După schimbul de complimente al acestui cuplu distins, dialogul a continuat:

— Ai avut nişte experienţe minunate în viaţă, Benjamin, pentru că, aşa cum spune Scriptura, „Cei care merg pe mare în bărci văd minunile lui Dumnezeu.”

— A, de fapt şi cei din bricuri şi goelete şi s-ar putea spune că

văd facerile diavolului. Marea, doamnă Remarkable, îi oferă omului un mare avantaj în ceea ce priveşte cunoştinţele sale, pentru că vede obiceiurile popoarelor şi relieful unei ţări. Cât mă priveşte pe mine, care nu sunt decât un neştiutor faţă de alţii care merg pe mări, cred că dacă urmez coasta de la capul Ler Hogue până jos la capul Finish, nu este nici măcar un promontoriu sau o insulă despre care să nu-i ştiu numele sau câte ceva despre ele. Pune destul, femeie, ca să mai închizi la culoare apa aia. Poftim zahărul. Îţi cam plac dulciurile, doamnă Pettybones. Dar cum spuneam pot să merg de-a lungul întregii coaste, căci cunosc drumul la fel de bine ca de aici până la Dragonul neînfricat şi ce greu e până începi să cunoşti Golful ăla Biscay! Huh, aş vrea să poţi auzi cum bate vântul acolo. Câteodată e nevoie de două persoane ca să-i ţină unuia părul pe cap. Să te laşi în voia vântului, acolo, în golful acela, e cam acelaşi lucru cu a urca şi coborî coastele munţilor pe drumurile ţării.

— Nu mai spune! exclamă Remarkable. Şi marea se înalţă la fel de mult ca munţii, Benjamin?

— Ei, o să-ţi spun, dar să gustăm mai întâi grogul. Hm, trebuie să spun că este marfa cea mai bună din ţara asta, dar la urma urmei, suntem, aşa de aproape de Indiile de Vest, că nu dai decât o fugă. Pe lordul Harry, femeie, găseai rom ieftin chiar şi când Garnsey era undeva între Capul Hatteras şi curbura Logann. Cât despre mare, ea se înalţă foarte mult în Golful Biscay, decât dacă nu bate vântul de sud-vest, când valurile se rostogolesc foarte frumos. Deşi nu ar trebui să cauţi ape învolburate în mările înguste, ci să pleci din Indiile de Vest, în voia vântului dinspre vest, ţinând coasta înspre babord, cu prora către sud şi să opreşti apoi strângând terţarola. Sau poate şi cu trinca strânsă, sau cu arborele zburător şi velierul, ca să ţină direcţia bună, dacă şi barca e bună. Şi mai ai nevoie şi de două ceasuri de bord, dacă vrei să vezi munţii. Ei, buna mea doamnă, am ajuns şi până la fregata Boadishey, de unde nu puteai să vezi decât o bucată din cer, poate cât vela mare. Iar sub pătrarul de vânt era o gaură aşa de mare, că încăpea întreaga Marină Britanică.

— A, Sfinte Sisoe! Şi nu ţi-a fost frică, Benjamin? Cum ai scăpat?

— Frică? Cui dracu să-i fie frică de puţină apă sărată care

sărea pe deasupra capului său? Cât despre scăpat, când ne-am săturat de atâta chin şi ne spălase puntea destul de bine, am chemat tot echipajul, pentru că ei stăteau de pază jos, în hamacurile lor, ca şi cum ar fi fost în unul dintre cele mai bune dormitoare ale noastre. Aşa că am stat de pază o perioadă, iar când marea s-a calmat, am ţinut cârma pe vreme rea, am coborât vela şi ne-am urmat cursa. Aşa că atunci când am ajuns acolo mai înainte, te întreb doamnă Pettybones, dacă nu a mers pe jos? Nu a mers? Nu mint, buna mea doamnă, când spun că am văzut cum a sărit barca asta dintr-o mare în alta, ca una dintre veveriţele astea care pot să sară dintr-un pom în altul.

— Cum, chiar din apă? exclamă Remarkable, ridicându-şi braţele subţiri, cu palmele osoase deschise de mirare.

— Nu a fost un lucru chiar aşa de uşor să iasă din apă, buna mea doamnă, pentru că au sărit stropi în toate părţile de nu mai ştiai care era marea şi care erau norii. Şi am reuşit să o menţinem la suprafaţă folosindu-ne doar de două lunete. Primul locotenent el a condus singur barca şi mai erau şi patru căpitani de luptă la timonă, în afară de căpitanul cu şase oameni la castelul de la prova, în popota ofiţerilor inferiori, la tachelajul de descărcat. Dar s-a purtat aşa de bine! O, ce barcă bună a fost, doamnă! În fregata aia s-ar fi trăit mai bine decât în cea mai bună casă din insulă! Dacă aş fi regele Angliei, aş ridica-o deasupra Podului Londrei şi aş pune-o într-un palat. Pentru că dacă cineva îşi permite să trăiască bine, Majestatea sa este acea persoană.

— Dar, Benjamin! strigă ascultătoarea, care era mirată la culme de relatarea pericolelor prin care a trecut majordomul. Ce ai făcut?

— Păi, ne-am făcut datoria ca nişte oameni puternici. Ei bine, dacă francezii lui musiu Ler Quaw ar fi fost la bordul ei, ar fi tras-o pur şi simplu la malul uneia dintre insulele alea mici. Dar noi am mers de-a lungul coastei până când am găsit-o în bătaia vântului lângă munţii Pico şi dracu să mă ia dacă ştiu cum am ajuns acolo, dacă am sărit peste insulă sau am înconjurat-o. Dar eram acolo şi pluteam, cu o pânză ridicată, schimbând mereu cursul, ca şi cum ar fi vrut să scoată din când în când nasul şi să privească în direcţia în care bătea vântul, până când furtuna i-ar fi suflat toate sirenele până să le strice.

— Mă miră foarte tare! spuse Remarkable, pentru care cei mai

mulţi dintre termenii pe care îi folosea Benjamin erau complet neînţeleşi, dar care îşi făcuse o vagă idee despre o furtună devastatoare. Trebuie să fie o viaţă îngrozitoare cât navighezi pe mare. Şi nu mă uimeşte faptul că te supără gândul că ai fi nevoit să părăseşti o casă aşa de confortabilă ca asta. Nu că trupului îi pasă prea mult de aşa ceva, pentru că sunt atâtea case în care poţi să locuieşti. Ei bine, când judecătorul a fost de acord ca eu să vin şi să locuiesc cu el, nu plănuiam deloc să vin. Am trecut doar să văd cum o mai ducea familia, cam la o săptămână după ce murise doamna Temple, crezând că mă voi întoarce înapoi seara. Dar familia era aşa de îndurerată, că nu am putut să nu stau puţin să-i ajut. Mi s-a părut o idee bună, mai ales că eu eram nemăritată, iar ei aveau atâta nevoie de ajutor, aşa că am rămas aici.

— Ţi-ai ţinut ancora lăsată în acelaşi loc multă vreme, doamnă! Cred că ar trebui să afli că barca pluteşte uşor.

— Cum vorbeşti, Benjamin! Nu pot să cred o vorbă din ce spui! Trebuie să recunosc că până acum judecătorul şi domnul Jones s-au purtat foarte bine amândoi. Dar cred că vom avea parte de o persoană care va fi altfel. Am auzit că judecătorul a fost plecat multă vreme în străinătate şi că dorea să-şi aducă fiica acasă, dar nu m-am aşteptat să îi ofere un rol atât de important în gospodărie. Cred că o să devină o tânără foarte disperată şi urâtă, Benjamin.

— Urâtă! repetă majordomul, deschizându-şi cu mirare ochii care până atunci păreau să se închidă cu o suspectă oboseală. Pe lordul Harry, femeie, mai degrabă aş crede că Boadishey este o fregată proastă. Ce draci ţi se pare? Ochii ei nu strălucesc la fel de tare ca luceferii şi stelele de dimineaţă? Iar părul său nu este la fel de negru şi strălucitor ca o velatură care tocmai a fost unsă cu smoală? Nu se mişcă la fel de bine ca o barcă de prima mână cu apă liniştită al prora? Păi, femeie, galionul Boadishey-ei era urât pe lângă ea şi după câte am auzit, reprezenta figura unei mari regine. Şi nu sunt reginele întotdeauna frumoase, doamnă? Cine crezi tu că ar fi rege şi nu şi-ar alege o parteneră de pat frumoasă?

— Vorbeşte frumos, Benjamin! spuse menajera, sau nu o să-ţi mai ţin tovărăşie. Nu neg că este plăcută privirii, dar îmi menţin părerea că va avea un comportament care lasă de dorit. Pare să se creadă prea bună pentru a vorbi cu ceilalţi. Din câte îmi

spusese domnul Jones, mă aşteptam să fiu fascinată de prezenţa ei. Acum, după părerea mea, Lowizy Grant se poartă mult mai frumos decât Betsy Temple. Nici măcar n-a stat să vorbească cu mine când am vrut s-o întreb cum se simţea acum că s-a întors acasă şi dacă îi era dor de mama ei.

— Poate că nu te-a înţeles, femeie! Nu vorbeşti chiar aşa de bine. Şi la urma urmei, domnişoara Lizzy şi-a exersat engleza regelui ca o mare doamnă în Londra. Şi din această cauză vorbeşte engleza la fel de bine ca mine sau ca orice englez înnăscut. Tu ai uitat şcoala pe care ai făcut-o, iar tânăra stăpână este foarte învăţată.

— Stăpână! strigă Remarkable. Nu mai vorbi de parcă aş fi o negresă, Benjamin. Nu este stăpâna mea şi nu va fi niciodată. Şi cât despre felul în care vorbesc, nu cred că îmi este superior nimeni din New England. M-am născut şi am crescut în comitatul Essex şi am auzit mereu spunându-se că statul din golf era proverbial pentru pronunţia sa.

— Am auzit mereu de golful din acest stat, spuse Benjamin, dar nu pot să spun că am fost vreodată acolo şi nici nu ştiu exact unde este. Dar cred că ancora se înfige bine în ţărmul lui şi nu e un loc chiar aşa de rău, încât să nu poţi zăbovi puţin acolo. Dar ca mărime, nu se poate compara cu golful Biscay, sau poate chir Torbay, aşa cum compari o iolă cu o goeletă de război. În ceea ce priveşte limbajul, dacă vrei să auzi nişte oameni care vorbesc greşit, de parcă un dicţionar ar fi un jurnal de bord pe care îl completezi cum vrei tu, ar trebui să te duci în Wapping şi să-i asculţi pe londonezi cum vorbesc păsăreasca lor. Oricum n-am văzut ca domnişoara Lizzy să-ţi fi făcut ceva aşa de grav, bună doamnă. Aşa că mai ia o înghiţitură din băutura ta, iartă şi uită, ca un suflet cinstit.

— Nu, în nici un caz. Nu voi face aşa ceva, Benjamin. Tratamentul ăsta e o noutate pentru mine. Nu o să-l suport. Am o sută cincizeci de dolari pe care pot să-i folosesc, în afară de un pat şi douăzeci de oi şi astea bune. Şi nu vreau să locuiesc într-o casă unde o persoană nu are voie să-i spună unei tinere în faţă pe numele ei de botez. O să-i spun Betsey cât vreau eu. E o ţară liberă şi nu mă poate opri nimeni. Vroiam să mai stau şi la vară, dar o să-mi dau demisia mâine dimineaţă şi o să vorbesc cum vreau eu.

— În privinţa asta, doamnă Remarkable, n-o să te contrazică

nimeni. Eu cred că ar fi mai uşor să opreşti un uragan cu o batistă spaniolă decât să te mai opreşti odată ce ai început să spui ce ai pe suflet. Te întreb, doamnă bună, cresc multe maimuţe pe coasta acelui Golf al Statului?

— Tu însuţi eşti o maimuţă, domnule Penguillan, strigă menajera înfuriată. Sau un urs, un urs negru şi fioros. Şi o femeie cumsecade nu trebuie să stea cu dumneata. Nu o să-ţi mai ţin tovărăşie niciodată, domnule, chiar de-aş mai locui treizeci de ani cu judecătorul. Asemenea vorbe se spun mai bine în bucătăria, decât în salonul casei unui om de vază.

— Ascultă, doamnă Pitty – Patty-Prettybones[16], poate că sunt ca un urs, aşa cum o să afle cei care vin să se lupte cu mine. Dar să mă ia naiba dacă sunt o maimuţă, o creatură care vorbeşte fără să ştie o vorbă din ceea ce spune – un papagal, care poate să poarte un dialog într-o duzină de limbi, aşa cum ştie orice om cinstit. Poate chiar în greceşte sau olandeză, dar ce ştie ea ce înseamnă? Poţi să-mi spui asta, doamnă bună? Ofiţerul ucenic poate să transmită informaţiile, să ducă vorba, dar trimite-l în larg singur şi lasă-l să conducă vasul după capul lui şi să nu-mi mai dai mie grog dacă nu vor râde de el orice Johnny Neştiutor.

— Nu o să-ţi mai dau grog, într-adevăr, spuse Remarkable, ridicându-se foarte indignată şi apucând o lumânare. Eşti plin de grog acum, Benjamin şi o să părăsesc camera înainte de a mai auzi vreun cuvânt necuvenit din partea dumitale. Menajera se retrase, în aceeaşi manieră, dar cu mai puţină demnitate decât moştenitoarea, după cum i s-a părut ei însăşi. Închise uşa în urma ei, cu un zgomot care aducea cu detunătura unei flinte, mormăind cuvinte de ocară ca: „beţivan”, „alcoolic” şi „bestie”.

— Cui îi spui beţivan? strigă Benjamin violent, ridicându-se şi făcând o mişcare către Remarkable. Vrei să te compari cu o domnişoară pe care nu poţi decât s-o critici şi să-i găseşti nod în papură. De unde dracu să înveţi cum să te porţi şi să vorbeşti? În golful ăla blestemat din stat?

Aici Benjamin căzu pe spate în scaun şi slobozi imediat nişte zgomote de rău augur, care aduceau foarte mult cu mormăitul animalului său preferat, ursul. Înainte de a rămâne întemniţat în braţele lui Morpheus – ca să folosesc un limbaj care s-ar potrivi umorului de la cruzcan al unora dintre minţile rafinate ale

16 „Prettybones” înseamnă în traducere cuvânt cu cuvânt: „oase frumoase” *(n.tr.).*

prezentului, a rostit tare termenii impresionanţi de „maimuţă”, „papagal”, „picnic”, „cutie cu smoală” şi „vorbitori”, lăsând pauzele cuvenite între epitete.

Nu vom încerca să le explicăm semnificaţia, sau să refacem propoziţiile pe care le-a rostit, iar cititorii trebuie să se mulţumească cu informaţia că aceste cuvinte au fost spuse cu toată răceala dispreţului pe care un om este îndreptăţit să o simtă faţă de o maimuţă.

A dormit aproape două ore, apoi a fost trezit de intrarea zgomotoasă a lui Richard, a maiorului Hartmann şi a proprietarului conacului. Atunci, Benjamin şi-a adunat simţurile tulburate pentru a-i putea îndruma pe primii doi către camerele lor, apoi dispăru el însuşi, lăsând sarcina de a apăra casa celui care era cel mai interesat de siguranţa ei. La începutul acelei colonii, nu se recurgea decât rar la încuierea uşilor şi gratii şi imediat cum Marmaduke aruncă o privire către focurile enorme din casă, s-a retras. Cu acest act de prudenţă s-a închis şi prima noapte a poveştii noastre.

Capitolul XVI.

„Fiţi atenţi stăpânii mei,
Trădarea e aşa aproape.”

Mult zgomot pentru nimic.

Petrecăreţii care au părăsit „Dragonul neînfricat” târziu în noapte au avut noroc că gerul extrem al anotimpului devenea tot mai puţin periculos pe măsură ce ei parcurgeau labirinturile nămeţilor de zăpadă, care duceau la casele lor. Norii agitaţi au fugit de pe cer către dimineaţă, iar luna s-a ascuns în spatele unui văl de ceaţă care era împins violent către nord, aducând cu el atmosfera mai caldă a oceanului din depărtare. Răsăritul soarelui era ocultat de coloane de nori tot mai denşi şi mai numeroşi, în timp ce vântul de sud care biciuia valea aducea semnele sigure ale apropierii dezgheţului.

Era destul de târziu în dimineaţa aceea, când Elizabeth a observat lumina slabă care apărea din spatele muntelui estic, mult timp după ce lumina soarelui lovise dealurile opuse. Ea s-a grăbit afară din casă, pentru a-şi satisface curiozitatea privind împrejurimile la lumina zilei, înainte ca petrecăreţii întârziaţi din noaptea de Ajunul Crăciunului să-şi facă apariţia la masa de dimineaţă. Îşi acoperi silueta cu faldurile mantalei sale îmblănite pentru a se apăra de frigul care era la fel de intens, deşi ceda din ce în ce mai repede. Ieşi în micul ocol din spatele casei care se deschidea într-un desiş de pini pitici răsăriţi acolo unde copaci mai vânjoşi crescuseră odată şi auzi vocea domnului Jones:

— Crăciun Fericit, Crăciun fericit, verişoară Bess, strigă el. Ah, eşti matinală, din câte văd. Dar ştiam eu că o să ţi-o iau înainte. N-am stat niciodată în vreo casă în care să nu fiu primul care felicită fiecare suflet de acolo – fie bărbat, femeie, copil, mare, mic, negru, alb sau galben. Dar aşteaptă un moment până îmi pun haina. Vrei să vezi amenajările, mi se pare. Şi nimeni nu poate să ţi le explice la fel de bine ca mine, care le-am plănuit pe toate. Mai durează o oră până când lui Duke şi maiorului o să le treacă efectul băuturilor afurisite ale doamnei Hollister, aşa că o

să cobor, să vin cu tine.

Elizabeth se întoarse şi îl văzu pe vărul său cu capul acoperit cu scufia de noapte şi scos pe fereastra dormitorului. Se prezentase în această ipostază chiar şi în ciuda frigului de afară, din dorinţa sa de a avea întâietate. Râse şi intră iar în casă, promiţându-i să-l aştepte. Apoi şi-a făcut din nou apariţia, la timp pentru a se întâlni cu domnul respectiv, ducând în mână un pachet asigurat cu câteva peceţi mari şi destul de importante.

— Vino, Bessie, vino, strigă el, trăgându-i unul dintre braţe printr-al lui. Zăpada începe să cedeze, dar încă poate să ne mai susţină. Nu simţi mirosul bătrânei Pennsylvania în aer? Este un climat dur, fată. Seara trecută, la apusul soarelui, era destul de frig să îngheţe entuziasmul unui om şi pentru asta, îţi spun că este nevoie ca termometrul să fie cât mai aproape de zero grade în cazul meu. Apoi, pe la nouă sau zece a început să se încălzească, la douăsprezece era chiar călduţ, iar tot restul nopţii a fost aşa de cald încât n-am putut suporta nici o pătură pe pat. Salut, Aggy, Crăciun Fericit! Aggy, mă auzi, câine negru ce eşti? Ţine un dolar şi dacă domnii se scoală înainte ca eu să mă întorc, să vii să mă anunţi. Nu l-aş lăsa pe Duke să mi-o ia înainte nici în ruptul capului.

Negrul prinse banul din zăpadă şi promiţând că va fi cu ochii în patru, învârti moneda douăzeci de picioare în aer şi o prinse în palmă. Apoi se retrase în bucătărie, ca să-şi arate cadoul, cu o inimă uşoară, aşa cum şi faţa îi exprima multă fericire.

— Ah, fii liniştit, dragul meu văr, spuse tânăra fată. Am aruncat o privire în camera tatălui meu, care cred că o să mai doarmă vreo oră. Şi dacă eşti vigilent o să-ţi asiguri toate onorurile sărbătorii.

— Ei, Duke e tatăl tău, Elizabeth, dar Duke este şi un om căruia îi place să fie primul, chiar şi în cazul unor nimicuri. Acum, în ceea ce mă priveşte, nu-mi pasă de asemenea lucruri, decât că îmi plac competiţiile. Pentru că dacă un lucru în sine este lipsit de importanţă, poate să capete însemnătate dacă e obiectul unei întreceri. Aşa e şi cu tatăl tău – lui îi place să fie primul, dar eu mă lupt cu el numai ca un competitor.

— Mi-e totul foarte clar, domnule, spuse Elizabeth. Dacă n-ai fi decât tu pe lume, n-ai da nici o ceapă degerată pe vreo distincţie. Dar din moment ce mai sunt atâţia alţii, trebuie să te lupţi cu toţii, pentru competiţie.

— Aşa este. Văd că eşti o fată deşteaptă, Bess, care îşi onorează profesorii. Eu am dorit să te trimit la şcoala aceea, pentru că prima dată când tatăl tău a adus vorba de aşa ceva, am trimis o scrisoare personală, prin care ceream sfaturi unui prieten din oraş, care mi-a recomandat şcoala la care ai mers. Duke a fost puţin încăpăţânat la început, ca de obicei, dar când a auzit cum stăteau lucrurile, o fost obligat să te trimită.

— Hai să facem armistiţiu cu metehnele lui Duke, domnule. Este tatăl meu şi dacă ai şti ce a făcut pentru tine cât am fost în Albany, ai fi mai iertător faţă de caracterul său.

— Pentru mine! strigă Richard, oprindu-se puţin pentru a reflecta. A, cred că a obţinut planurile pentru noua casă de rugăciuni olandeză pentru mine. Dar nu prea îmi pasă de asta, pentru sugestiile străine nu sunt de prea mare ajutor pentru că e un om cu talent. Creierul lui este cei mai bun arhitect.

— Nu-i adevărat, spuse Elizabeth, pe un ton ştiutor care dorea să-l provoace.

— Nu, lasă-mă să mă gândesc. Poate că mi-a trecut numele pe actul noii bariere a oraşului, ca director.

— Este posibil, dar eu nu făceam aluzie la o asemenea desemnare.

— O asemenea desemnare! repetă domnul Jones, care începuse să se foiască de curiozitate. Deci e vorba de o desemnare. Dacă e în cadrul miliţiei, nu o să accept.

— Nu, nu, nu este în miliţie, strigă Elizabeth, arătându-i pachetul din mână şi apoi trăgându-l în spate cu un aer cochet.
Este o funcţie atât de onoare, cât şi bine remunerată.

— De onoare şi bine remunerată, repetă Richard, iar încordarea părea dureroasă pentru el. Arată-mi hârtia, fată. Spune-mi, e o funcţie unde e ceva de făcut?

— Ai ghicit, vere Dickon, e o funcţie executivă în comitat. Cel puţin aşa mi-a spus tata când mi-a dat pachetul acesta, pe care trebuie să ţi-l dau drept cadou de Crăciun. „Fără îndoială”, a spus el, „dacă ceva l-ar face fericit pe Dickon, ar fi să ocupe funcţia executivă a comitatului.”

— Funcţia executivă! Ce prostie! strigă bărbatul nerăbdător, smulgându-i pachetul din mână. Nu există o asemenea funcţie în comitat. A, ce! Există! „Ofer o împuternicire prin care îl declar pe domnul Richard Jones şerif al comitatului”. Ei, Duke e generos, în mod sigur. Trebuie să spun că Duke are o inimă caldă şi nu-şi

uită niciodată prietenii. Şerif! Mare. Şerif al...! Sună bine, Bess, dar o să fie pusă în practică şi mai bine. Richard este un om inteligent la urma urmei, cunoaşte bine firea umană, îi sunt îndatorat, continuă Richard, fără să-şi dea seama că-şi şterge ochii cu pulpana hainei. Deşi aş face şi eu oricând la fel pentru el, cum o să se convingă singur, dacă îndeplinirea datoriilor mele ar putea să-l ajute în vreun fel. O s-o fac, vară Elizabeth, o s-o fac, îţi spun! Cum îmi mai lăcrimează ochii din cauza blestematului ăsta de vânt sudic!

— Acum, Richard, spuse fata râzând, cred că o să găseşti ceva de făcut. Te-am auzit mereu plângându-te că nu mai e nimic de făcut în ţara asta, deşi mie mi se părea că mai sunt atâtea de făcut.

— De făcut! exclamă Richard, care îşi suflă nasul şi îşi ridică chipul cât putu de mult şi luă o figură serioasă: Totul depinde de sistem, fata mea. O să mă pun în după-amiaza asta şi o să sistematizez comitatul. Am nevoie de deputaţi, să ştii. O să împart ţara în districte şi o să pun câte un deputat la fiecare. Şi o să mai am unul şi pentru sat, pe care o să-l denumesc departamentul meu de stat. Lasă-mă să văd. Benjamin, da Benjamin ar fi un bun deputat. S-a adaptat deja şi ar răspunde minunat numai dacă ar şti să călărească un cal.

— Da, domnule şerif, spuse însoţitoare lui. Şi din moment ce se pricepe aşa de bine la frânghii, ar putea fi un adevărat expert dacă ar fi nevoie de serviciile sale într-o altă zi.

— Nu, o întrerupse celălalt, îmi place să spun că nimeni n-ar putea să spânzure pe altcineva mai bine decât – asta înseamnă... Da, într-adevăr, Benjamin s-ar descurca foarte bine într-o asemenea situaţie, dacă s-ar lăsa convins să încerce. Dar ar trebui să-mi iau gândul de la aşa ceva. N-am reuşit niciodată să-l fac să spânzure ceva sau să călărească un cal. Trebuie să-mi caut alt deputat.

— Ei bine, domnule, din moment ce o să ai timp destul pentru toate lucrurile acestea importante, te rog să uiţi că eşti mare şerif şi să-ţi dedici puţin din timp galanteriilor. Unde sunt frumuseţile şi amenajările pe care trebuia să mi le arăţi?

— Unde? Păi, peste tot! Aici am mai proiectat nişte străzi şi nu-i aşa că o să fie un oraş frumos după ce o să le deschidem şi o să tăiem copacii, iar străzile o să fie construite? Ei, Duke este un om cu inima deschisă, chiar şi în ciuda încăpăţânării sale. Da,

da, trebuie să am măcar patru deputaţi, în afară de un temniţer.

— Nu văd nici o stradă în direcţia în care mergem, spuse Elizabeth, decât dacă aşa numeşti tu aleile acestea scurte dintre stufişurile de pin. Fără îndoială că nu ai de gând să construieşti prea curând case în pădurea asta din faţa noastră şi în mlaştinile alea.

— Trebuie să facem străzile după compas, verişoară, fără să ţinem cont de copaci, dealuri, iazuri, mlaştini, sau orice altceva în afară de posteritate. Aceasta este dorinţa tatălui tău, iar tatăl tău, ştii…

— Te-a făcut şerif, domnule Jones, îl întrerupse domnişoara, cu un ton care îi sugera foarte clar domnului că atingea un subiect interzis.

— Ştiu, ştiu şi dacă mi-ar sta în puteri l-aş face pe Duke rege. Are o inimă nobilă şi ar fi un rege minunat. Asta dacă ar avea şi un prim-ministru bun. Dar ce se întâmplă aici? Se aud voci din stufiş. Pun pariu pe funcţia mea că e vorba de o conspiraţie. Hai să ne apropiem şi să vedem mai bine.

În timp ce vorbeau şi pe măsură ce se deplasau, Richard şi verişoara sa s-au depărtat destul de mult de casă şi au ajuns în spaţiul deschis din spatele satului unde, aşa cum se poate înţelege şi din conversaţie, se proiectau străzi, iar viitoarele locuinţe erau contemplate. Acolo, singura amenajare care se putea observa era o zonă defrişată, dar neîngrijită, de-a lungul lizierei unei păduri întunecate de pini înalţi. Acolo răsăriseră arbuşti şi mlădiţe ale aceluiaşi copac, până la o înălţime destul de mare pentru ca întinderile de zăpadă să fie întrerupte din loc în loc de mici crânguri perene. Şuieratul vântului care se strecura printre vârfurile acestor copaci imitativi a făcut ca paşii perechii să nu poată fi auziţi, în timp ce crengile le ascundeau siluetele. Cu acest ajutor, cei doi s-au apropiat de locul unde tânărul vânător, Ciorap-de-Piele şi căpetenia indiană se strânseseră şi discutau aprins. Primul era foarte insistent şi părea să acorde o mare importanţă subiectului, în timp ce Natty părea să asculte mai atent ca de obicei ceea ce tânărul avea de spus. Mohegan stătea puţin într-o parte, cu capul în piept şi cu părul căzut peste faţă, parcă pentru a-i ascunde trăsăturile. Întreaga sa atitudine avea o expresie de tristeţe acută, chiar de ruşine.

— Să ne retragem, îi şopti Elizabeth, suntem nepoftiţi şi nu avem dreptul de a asculta secretele acestor oameni.

— Nu avem dreptul! îi răspunse Richard puţin agitat, pe un ton la fel de nervos şi trăgând braţul fetei printr-al lui aşa de tare, de parcă ar fi vrut să o împiedice să plece. Uiţi, verişoară, că este datoria mea să menţin pacea în comitat şi să am grijă ca legile să fie puse în aplicare. Vagabonzii ăştia comit adesea jafuri, deşi nu cred că John ar face ceva în secret. Bietul de el, se cam îmbătase aseară şi nu pare să-i fi trecut. Hai să mergem mai aproape şi să auzim ce spun.

În ciuda reticenţei domnişoarei, Richard a câştigat, stimulat fără îndoială de sentimentul datoriei sale. Şi imediat s-au apropiat destul de mult pentru a auzi clar tot ce se spunea.

— Trebuie să obţinem pasărea, spuse Natty, fie pe cale bună, fie pe cale rea. Ehehei! Am văzut şi timpurile în care curcanii sălbatici nu erau prea puţini în ţara asta, dar dacă vrei vreunul acum trebuie să mergi în cheiurile Virginiei. Poţi să fii sigur, este o mare diferenţă între gustul unei potârnichi şi a unui curcan bine îngrăşat. Deşi, pentru mine, cele mai bune mâncăruri sunt coada de castor şi şunca de urs. Dar de fapt fiecare are gusturile lui. L-am dat negustorului francez până la ultimul bănuţ, în dimineaţa asta, când am venit în oraş după praf. Aşa că, din moment ce tu nu ai nimic, putem să încercăm să tragem o dată în ea. Ştiu că Billy Kirby e în pădure şi că vrea să împuşte şi el acelaşi curcan. John are un ochi bun şi trage bine din prima, iar dintr-un motiv sau altul, mie îmi tremură mâna şi de câte ori trebuie să fac ceva extraordinar, îmi pierd ţinta. Când am vânat ursoaica cu pui în toamna asta, i-am împuşcat pe rând, deşi erau aşa de înfometaţi şi am încărcat puşca în timp ce mă ascundeam în spatele copacilor. Dar asta este altă poveste, domnule Oliver.

— Asta, strigă tânărul cu un accent care trăda un fel de plăcere dureroasă faţă de sărăcia sa, în timp ce ţinea un şiling în faţa ochilor, asta e toată comoara pe care o am, asta şi puşca mea. Acum, într-adevăr, am devenit un om al pădurii şi trebuie să mă bazez numai pe vânătoare. Haide Natty, hai să riscăm ultimul bănuţ pentru pasăre. Cu ţinta ta, nu se poate să ratăm.

— Aş prefera să o facă John, băiete, mie mi se face teamă când te aud că eşti aşa de hotărât şi sunt sigur că o să ratez pasărea. Indienii trag la fel de bine de fiecare dată, nimic nu-i poate tulbura. Uite, John, ia un şiling, ia puşca mea şi încearcă să tragi în curcanul acela mare pe care l-au băgat la strâmtoare. Domnul Oliver este foarte nerăbdător să prindă creatura şi nu

sunt bun de nimic când sunt aşa de neliniştit.

Indianul şi-a întors capul mohorât şi după ce într-un moment de linişte profundă a părut că îi treziseră interesul, le replică tovarăşilor săi:

— Când John era tânăr, privirea îi era la fel de dreaptă ca şi glonţul. Femeile mingo ţipau la auzul puştii sale. Războinicii mingo se purtau ca nişte femei. A fost vreodată nevoie să tragă de două ori? Vulturul zbura deasupra norilor decât să treacă pe lângă cortul lui Chingachgook. Femeile aveau destule pene de-ale lui. Dar priviţi, spuse el, părăsind tonurile joase, îndoliate în care vorbise până atunci şi ridicându-şi vocea cu un entuziasm real, ducându-şi în faţă ambele mâini. Tremură ca o căprioară când aude lupul urlând. A îmbătrânit John? Când a fost vreun mohican ca o babă de optzeci de ani? Nu, albul aduce bătrâneţea cu el. Romul este arma lui.

— Atunci de ce o foloseşti, bătrâne? exclamă tânărul vânător. De ce o persoană aşa de nobilă prin firea lui se foloseşte de instrumentele diavolului pentru a se transforma în bestie?

— Bestie! John este o bestie? întrebă indianul încet. Da, spui adevărul, fiu al Înghiţitorului-de-foc. John este o bestie. Odată focurile erau rare în dealurile astea. Căprioara lingea mâna omului alb, iar păsările se odihneau pe capul său. Erau nişte străini pentru el. Părinţii mei au venit de pe malurile apei sărate. Au fugit înainte de venirea romului. Au venit la bunicul lor şi au trăit în pace. Iar când ridicau securea, o făceau ca să lovească ţeasta unui mingo. Se adunau în jurul focului de întrunire şi făceau orice hotărau. Atunci John era bărbat. Dar războinicii şi negustorii cu ochi deschişi la culoare i-au urmat. Unul a adus cuţitul lung, celălalt a adus rom. Erau mai numeroşi decât pinii de pe munţi şi au desfiinţat întrunirile şi au luat pământurile. Spiritul cel rău era în cănile lor şi ei l-au slobozit. Da, da, spui adevărul, Tinere Vultur, John este o bestie creştină.

— Iartă-mă, bătrâne războinic, strigă tânărul, apucându-l de mână. Eu ar trebui să fiu ultimul care îţi reproşează. Blestemele cerului cad asupra lăcomiei care a distrus o asemenea rasă. Aminteşte-ţi John, că fac parte din familia ta şi că aceasta este cea mai mare mândrie a mea acum.

Mohegan se mai destinse puţin şi spuse mai liniştit:

— Eşti un delawar, fiul meu. Cuvintele tale nu sunt auzite, John nu poate să împuşte.

— Am ştiut eu că băiatul are sânge indian în vine, şopti Richard, după felul ciudat în care s-a purtat cu caii mei aseară, înţelegi, verişoară, ei nu folosesc niciodată hamurile. Dar bietul de el o să împuşte de două ori curcanul dacă vrea, pentru că o să-i dau şi eu un şiling. Deşi poate ar fi mai bine să mă ofer să trag eu în locul lui. Văd că şi-au început distracţiile de Crăciun în tufişul de acolo, de unde se aud râsetele. Băiatul acesta are un gust cam ciudat pentru curcani, nu că n-ar fi bun de mâncat.

— Aşteaptă, vere Richard, exclamă Elizabeth, prinzându-se de braţul lui. Ar fi delicat să-i oferi acestui domn un şiling?

— Iar, domn! Crezi că o corcitură ca el ar refuza bani? Nu, nu, fata mea, ar lua şilingul. Ah şi-ar lua şi nişte rom, chiar dacă îl critică atâta. Dar o să-i dau băiatului şansa de a prinde curcanul, pentru că Billy Kirby acela e unul dintre cei mai buni ţintaşi din ţară. Asta dacă nu îl punem la socoteală pe domn.

— Atunci, spuse Elizabeth, ale cărei puteri nu îi egalau voinţa, atunci, domnule, o să vorbesc. Înaintă cu un aer hotărât în faţa vărului său şi intră între tufişurile în care se găseau şi cei trei vânători. Apariţia ei îl sperie puţin pe tânăr, care mai întâi făcu o mişcare vagă de retragere, dar apoi, revenindu-şi, o salută ridicându-şi şapca şi reveni la poziţia anterioară, rezemându-se de puşcă. Nici Natty şi nici Mohegan nu şi-au trădat sentimentele, deşi apariţia Elizabethei a fost atât de neaşteptată.

— Văd că mai respectaţi încă vechiul obicei de Crăciun de a împuşca curcanul, spuse ea. Vreau şi eu să-mi încerc norocul cu pasărea. Care dintre voi vrea să ia banii aceştia şi să să-mi împrumute puşca lui în schimb?

— Este acest sport potrivit pentru o femeie? exclamă tânărul vânător, rostind repede şi accentuând fiecare cuvânt, încât era clar că vorbele lui veneau din inimă.

— De ce nu, domnule? Dacă nu ar fi uman, păcatul ar fi rezervat numai unuia dintre sexe. Dar am şi eu toanele mele, ca şi ceilalţi. Nu vă cer ajutorul. Şi, întorcându-se către Natty şi punându-i un dolar în palmă, spuse: veteranul acesta bătrân al pădurii nu va fi aşa de nepoliticos încât să-i refuze unei doamne dorinţa de a trage o împuşcătură.

Ciorap-de-Piele a dat drumul monedei în raniţă şi ridicând capătul puştii, a pregătit amorsa. Râzând în felul lui obişnuit, aruncă arma peste umăr şi spuse:

— Dacă Billy Kirby nu prinde pasărea înaintea mea, iar praful

francezului se aprinde în dimineaţa asta umedă, o să vânez imediat un curcan aşa de bun, cum nu s-a mai mâncat niciodată în bordeiul judecătorului. Ştiu că femeile germane din triburile Mahawk şi Scholarie îşi doreau foarte mult să vină la petrecere, aşa că, tinere, n-ar trebui să fii aşa de aspru cu domnişoara. Hai să mergem, pentru că dacă mai aşteptăm, riscăm să pierdem cea mai bună pasăre.

— Dar am dreptul să-mi încerc norocul înaintea ta, Natty. Îmi cer scuze, domnişoară Temple, am un motiv întemeiat de a dori pasărea aceasta foarte mult şi aş putea să par nepoliticos, dar trebuie să-mi revendic dreptul.

— Puteţi pretinde orice este al dumneavoastră pe drept, domnule, răspunse domnişoara. Iubim amândoi aventura, iar dumnealui este cavalerul meu. Îmi las averea în grija ochiului şi mâinii sale. Deschideţi drumul, Ciorap-de-Piele, iar noi o să vă urmăm.

Natty părea încântat de stilul deschis de adresare al tinerei şi frumoasei Elizabeth, care îi încredinţase imediat o asemenea îndatorire. El îşi dovedi veselia întorcându-i zâmbetul luminos pe care ea i-l trimisese. Merse apoi prin zăpadă cu paşi mari de vânător până la locul de unde veneau sunetele unei veselii gălăgioase. Însoţitorii săi l-au urmat în tăcere, în timp ce tânărul trimitea priviri dese şi jenate către Elizabeth. O mişcare a lui Richard i-a atras atenţia tinerei.

— Cred, domnişoară Temple, că dacă ţi-ai fi dorit într-adevăr curcanul nu ai fi tocmit un străin ca Ciorap-de-Piele pentru aceasta, spuse el de îndată ce restul grupului se îndepărtase destul de mult pentru a nu-l putea auzi. Dar nu pot să cred că eşti serioasă, pentru că am în acest moment cincizeci de curcani, închişi în coteţe şi mai graşi şi mai slabi, aşa că ai putea să-l alegi pe oricare dintre ei. Încerc un experiment pe şase dintre ei, le dau cereale cu…

— Destul, vere Dickon, îl întrerupse domnişoara. Îmi doresc pasărea şi pentru că mi-o doresc, l-am tocmit pe acest domn Ciorap-de-Piele.

— Ai auzit vreodată de glonţul acela minunat pe care l-am tras într-un lup care fugea cu oaia tatălui tău, vară Elizabeth? O întrebă Richard, trăgându-se înapoi cu un aer nemulţumit. O ducea în spate şi, să fi fost capul lupului pe partea cealaltă, l-aş fi ucis, aşa cum s-a şi întâmplat.

— Ştiu tot vere, ai împuşcat oaia. Dar s-ar cuveni oare să se amestece Marele Şerif în activităţi de genul acesta?

— Doar nu ai crezut că vroiam să trag cu propriile mele mâini, spuse domnul Jones. Dar hai să-i urmăm şi să vedem cum o să tragă. Să n-ai nici o teamă că i s-ar putea întâmpla ceva rău unei femei în această ţară, în special fiicei tatălui tău şi mai ales în prezenţa mea.

— Fiica tatălui meu nu se teme de nimic, domnule, mai ales când este însoţită de ofiţerul cel mai înalt al acestui comitat.

L-a prins de braţ, iar el a condus-o prin labirintul arbuştilor în locul unde cei mai mulţi dintre tinerii satului se strânseseră pentru obiceiul de a se întrece la vânătoarea de Crăciun şi unde Natty şi însoţitorii săi ajunseseră deja.

Capitolul XVII.

„Văd gloata asta cam ciudată,
Şi cred că oamenii se-ntrec chiar azi.”
Scott.

Distracţia străveche, împuşcarea curcanului, este una dintre puţinele amuzamente pe care coloniştii dintr-o ţară nouă nu-l ratează niciodată. Ea era legată de obiceiurile zilnice ale unui popor care de multe ori punea deoparte toporul sau coasa, pentru a lua puşca, deoarece căprioarele alergau prin pădurile pe care le tăiau, sau ursul intra în poienele lor abrupte pentru a respira aerul din luminiş, sau pentru a observa, cu un aer viclean, progresul pe care îl făcuse invadatorul.

De această dată, distracţia obişnuită a zilei fusese grăbită puţin, pentru a-i da domnului Grant o şansă egală, a cărui expoziţie nu era mai puţin importantă pentru tinerii petrecăreţi decât preocuparea care le absorbea acum întreaga atenţie. Proprietarul păsărilor era un negru liber şi pregătise pentru această ocazie o colecţie întreagă de păsări de vânat. Acestea erau numai bune să stârnească apetitul unui gurmand, dar şi foarte potrivite pentru îndemânarea diferiţilor competitori, care erau de toate vârstele. El le oferise ţintaşilor mai tineri şi lipsiţi de experienţă diferite păsări de calitate inferioară şi începuseră deja să împuşte, spre avantajul financiar al posesorului negricios al vânatului. Ordinea împuşcăturilor era deja destul de simplă şi bine înţeleasă. Pasărea era legată cu o aţă de ciotul unui pin mare, care fusese îndreptat cu un topor în partea în care se găseau ţintaşii, ca să poată să servească drept ţintă. Cu ajutorul acesteia putea fi stabilit meritul oricăruia dintre competitori. Distanţa dintre ciot şi poziţia de ochire era de o sută de yarzi măsuraţi. Un picior în plus sau în minus era considerat ca o invazie a dreptului vreuneia dintre părţi. Negrul îşi fixa propriul preţ pentru fiecare dintre păsări şi condiţiile cazului în care succesul era determinat de întâmplare. Dar, odată toate acestea stabilite, principiile stricte ale justiţiei publice care funcţionau în acel comitat l-au obligat de să dea o şansă oricărui aventurier care dorea să participe.

Mulţimea era alcătuită din vreo douăzeci sau treizeci de oameni, dintre care cei mai mulţi aveau puşti şi de asemenea din

toţi băieţii din sat. Copilaşii murdari, îmbrăcaţi în haine aspre, dar groase, i-au înconjurat pe ţintaşii mai bine cunoscuţi şi cu mâinile prinse sub betelie, ascultau atent poveştile lăudăroase ale vânătorilor despre îndemânarea de care aceştia dăduseră dovadă în alte ocazii. Vânătorii atingeau deja în inimile lor aceleaşi minunate realizări în arta ţintitului.

Cel mai mult dintre toţi vorbea bărbatul pe care Natty îl menţionase deja, Billy Kirby. Acest bărbat, a cărui ocupaţie, atunci când făcea ceva, era aceea de a defrişa păduri, sau de a tăia lemne, era foarte înalt şi trăda prin aerul său însăşi natura caracterului pe care îl avea. Era un tânăr zgomotos, lăudăros şi nechibzuit, a cărui ochi care exprima bunătate, contrazicea maniera lui directă şi agresivă de adresare. Petrecea săptămâni întregi prin tavernele din comitat, într-o lenevie absolută, sau făcea mici treburi pentru a-şi plăti băutura şi mâncarea şi certându-se cu angajatorii săi pentru preţul muncii sale. Prefera adesea lenevia în locul cedării chiar şi a unei mici părţi din independenţa sa sau a unui cent din venitul său. Dar, când aceste probleme jenante erau stabilite mulţumitor pentru ambele părţi, atunci el îşi punea pe umăr toporul şi puşca, îşi trecea braţele pe sub curelele raniţei sale şi intra în pădure cu mersul unui Hercule. Primul lui obiectiv a fost acela de a cunoaşte limitele, mergând în jurul lor şi împrospătând din când în când, cu câte o lovitură de topor, semnele copacilor de graniţă. Şi apoi continua să meargă, cu un aer de meditaţie adâncă, spre punctul său de interes. Îşi înlătura hainele pe care le simţea în plus şi măsura cu un ochi priceput unul sau doi dintre copacii din apropiere, care, atunci când se uita spre bolta cerească, păreau să ajungă chiar până la ceruri. Îi alegea de obicei pe unu! Dintre cei mai nobili pentru prima probă a puterilor sale şi se apropia de el cu un aer indiferent, fluierând o melodie joasă. Şi mânuindu-şi toporul destul de agitat, nu foarte deosebite de salutările maestrului de scrimă, dădea o lovitură în scoarţă şi măsura distanţa. Pauza care urma prevestea ceva rău pentru căderea pădurii care dăinuise acolo timp de secole. Loviturile grele şi energice pe care le dădea au fost urmate de îndată de zgomotul tunător al prăbuşirii copacului, mai întâi pocnind şi ameninţând cu ruperea ultimelor dintre ligamentele sale, apoi retezând şi rupând cu crengile sale coroanele fraţilor săi dimprejur şi lovind în cele din urmă pământul cu un şoc puţin

mai slab ca intensitatea unui cutremur. Din acel moment, sunetul loviturilor de topor nu au mai încetat, în timp ce căderea copacilor răsuna ca nişte bubuituri de tun îndepărtate. Iar lumina zilei pătrundea în adâncimile pădurii ia fel de brusc precum o dimineaţă de iarnă.

Zile şi săptămâni întregi, ba chiar luni, Billy Kirby muncea cu o ardoare care-i trăda firea înnăscută şi având rezultate magice. Apoi, terminând de tăiat copaci, plămânii lui stentorieni scoteau nişte sunete care răsunau între acele dealuri ca ţipetele unei alarme. Fusese adesea auzit, într-o seară caldă de vară, de la o milă depărtare de vâlceaua fui Templeton. Când ecourile din munţi îi preluau strigătele, până când mureau în sunetele plăpânde ce se auzeau dintre stâncile care mărgineau lacul. Cheresteaua, sau, ca să folosim limbajul locului, tăierea lemnelor, a luat sfârşit cu o iuţeală care se datora numai dexterităţii şi puterii sale herculeene. Muncitorul îşi aduna uneltele de lucru, aprindea grămezile de lemne şi pleca lăsând în urmă o revărsare de lumină asupra pădurii doborâte, ca un cuceritor al unui oraş care tocmai şi-a învins adversarul şi aprinde o torţă ca ultim simbol al cuceririi. Multă vreme după aceea Billy Kirby a fost văzut hoinărind prin taverne, participând la întreceri sportive, snopindu-i pe alţii în bătăi şi adesea câştigând întreceri de tăiat lemne.

Între el şi Ciorap-de-Piele existase multă vreme o rivalitate geloasă, disputându-şi întâietatea în ceea ce priveşte îndemânarea de mânui o armă. În ciuda îndelungatei experienţe a lui Natty, tăietorul de lemne era considerat egalul său pentru că avea încă nervii tari şi ochiul ager. Cu toate acestea, competiţia se rezumase până în acest moment la simple laude şi la compararea succeselor pe care le avusese fiecare în diferite excursii vânătoreşti. Aceasta era prima dată când se înfruntau direct. Billy Kirby şi proprietarul s-au târguit destul de mult pentru preţul celei mai bune păsări, înainte ca Natty şi însoţitorii săi să se alăture ţintaşilor. Preţul fusese totuşi stabilit la un şiling de împuşcătură[17], care era cea mai mare sumă care fusese

[17] Înainte de Revoluţie, fiecare provincie trebuia să justifice circulaţia banilor, deşi nici una dintre ele nu emitea decât monede de cupru. În New York, dolarul spaniol era împărţit în opt şilingi, fiecare având valoarea unei fracţiuni mai mari de şase penny sterline. În prezent, Uniunea a pus la punct un sistem decimal, cu monede reprezentative

vreodată cerută. Negrul avea grijă să se ferească pe cât posibil de pierderile pe care i le puteau aduce condiţiile ţintaşilor.

Curcanul era deja legat la „ţintă”, dar corpul lui era ascuns în întregime de zăpada dimprejur şi nu era vizibil decât capul lui roşu şi umflat şi gâtul lung. Dacă pasărea ar fi fost rănită de vreun glonţ care lovea sub zăpadă, urma să rămână în posesia stăpânului actual. Dar era de-ajuns să i se atingă vreo pană din părţile vizibile, că pasărea devenea premiu al ţintaşului victorios. Negrul a citit aceste condiţii cu glas tare, aşezat în zăpadă, riscant de aproape de pasărea lui favorită, când Elizabeth şi tatăl său s-au apropiat de mulţimea gălăgioasă. Zgomotele de veselie şi mulţumire s-au potolit simţitor din cauza acestei vizite neaşteptate. Dar, după un moment de pauză, pe faţa tinerei s-a putut citi interes şi curiozitate. Acestea, precum şi expresia ei zâmbitoare au restabilit libertatea dimineţii, deşi prezenţa ei acolo modera întrucâtva manifestările tinerilor ca limbaj şi vehemenţă.

— Daţi-vă din drum, băieţi! strigă tăietorul de lemne, care se pregătea să ochească. Daţi-vă din drum, ticăloşilor, sau vă împuşc şi pe voi. Acum, Brom, ia-ţi adio de la curcanul tău!

— Stai, strigă tânărul vânător. Intru şi eu în cursă. Uite şilingul meu, Brom. Vreau să trag şi eu o împuşcătură.

— N-ai decât să vrei, strigă Kirby, dar dacă-i ciufulesc penele curcanului, cum o să mai tragi? Ai aşa de mulţi bani în buzunarul ăla de piele de căprioară, că poţi să plăteşti pentru o încercare pe care s-ar putea să nu o primeşti?

— De unde ştiţi dumneavoastră, domnule, câţi bani am eu în buzunar? îi strigă tânărul pe un ton violent. Uite şilingul meu, Brom şi cer dreptul de a împuşca.

— Nu fi arţăgos, băiete, spuse celălalt, care pregătea puşca liniştit. Se spune că ai tu însuţi o gaură în umărul drept, aşa că mi se pare că Brom ar trebui să-ţi dea dreptul să tragi pentru jumătate din preţ. Ascultă-mă pe mine băiete, trebuie să fii ager ca să împuşti pasărea aia, chiar dacă ţi-aş da vreo şansă, ceea ce nu intenţionez să fac.

— Nu te mai lăuda, Billy Kirby, spuse Natty, aruncând cureaua puştii sale pe zăpadă şi sprijinindu-se în ţeava ei. N-o să tragi decât o singură dată în pasăre, pentru că dacă băiatul îşi ratează ţinta, ceea ce n-ar fi de mirare dacă s-ar întâmpla, cu braţul lui

(n.a.).

aşa de ţeapăn şi umflat, o să vezi că te urmează cineva cu o puşcă bună şi un ochi experimentat. Poate că e adevărat că nu pot trage la fel de bine ca altădată, dar o sută de yarzi este o distanţă mică pentru o puşcă lungă.

— Ce, Ciorap-de-Piele, ai venit aici în dimineaţa asta? strigă oponentul lui cu nechibzuinţă. Ei, competiţia dreaptă e o comoară. Am avans faţă de tine, bătrâne, aşa că o să trag în cinstea unui gâtlej uscat sau a unei cine bune.

Chipul negrului trăda nu numai interesul pe care această aventură financiară i l-ar putea stârni, dar şi entuziasmul vădit pe care tânărul îl trezise în ceilalţi, deşi intenţia lui iniţială ar fi dorit alte rezultate. În timp ce tăietorul de lemne îşi ridica puşca încet, cu stăpânire de sine, zbieră către el:

— Luptă dreaptă, Billy Kirby! Daţi-vă înapoi! Faceţi-i să se dea înapoi, băieţi! Fiţi corecţi cu un negru! Curcane – dă din cap, pasăre! Nu vezi că ochesc?

Dar aceste strigăte, care doreau să atragă atenţia ţintaşului mai mult decât orice altceva, au rămas fără rezultat.

Nervii tăietorului de lemne nu erau aşa de uşor de zdruncinat şi el ochi cu cea mai mare grijă. O clipă totul a rămas neclintit, apoi a tras. Capul curcanului a fost lovit într-o parte şi şi-a întins aripile bătând din ele un moment. Dar s-a aşezat la loc calm în culcuşul său de zăpadă şi se uită împrejur stingherit. Pentru o clipă doar, destul cât să-ţi tragi răsuflarea, nu s-a auzit nici un sunet. Apoi negrul a spart tăcerea, cu zgomotele lui de bucurie, râzând şi scuturându-şi corpul prosteşte, rostogolindu-se prin zăpadă într-un exces de fericire.

— Bine făcut, curcane! strigă el, sărind în sus şi încercând să-şi îmbrăţişeze pasărea. Eu le spun să se agite, iar el se fereşte! Mai dă un şiling, Billy şi mai trage o dată.

— Nu, glonţul următor e al meu, spuse tânărul vânător. Mi-ai luat deja banii. Dă-te din dreptul ţintei şi lasă-mă să-mi încerc norocul.

— Ah, sunt doar bani aruncaţi pe fereastră, spuse Ciorap-de-Piele. Capul şi gâtul unui curcan fac o ţintă prea mică pentru o mână fără experienţă şi un umăr slăbit. Ar fi mai bine să mă laşi pe mine să trag şi poate ne înţelegem în vreun fel cu domnişoara pentru pasăre.

— E şansa mea, spuse tânărul vânător. Daţi-vă la o parte, ca să pot trage.

Discuţiile şi disputele despre ultima împuşcătură încetau acum, hotărându-se până acum faptul că pasărea ar fi fost deja ucisă dacă şi-ar fi ţinut capul oriunde, cu excepţia locului în care era atunci. Pregătirile tânărului nu au iscat la fel de mult entuziasm. El se grăbi să ochească şi era gata să apese pe trăgaci, când Natty îl opri.

— Îţi tremură mâna, tinere, spuse el şi pari prea înflăcărat. Gloanţe pot să-l slăbească pe cel rănit şi cred că nu o să tragi la fel de bine ca de obicei. Dacă vrei să împuşti, ar trebui să tragi repede, înainte de a putea să ţi se mişte ţinta.

— Luptă dreaptă, strigă negrul din nou, luptă dreaptă. Fiţi corecţi cu un negru! Ce drept are Natty Bumppo să-l sfătuiască pe tânăr? Lăsaţi-l să tragă, eliberaţi terenul!

Tânărul trase foarte repede, dar curcanul nu făcu nici o mişcare. Şi când cei care au examinat glonţul s-au întors de la „ţintă”, au declarat că ratase ciotul. Elizabeth observă cum i se schimbă expresia feţei şi nu putu să nu se mire de faptul că o persoană superioară însoţitorilor săi resimţea această ratare lipsită de importanţă atât de acut. Dar însuşi însoţitorul ei se pregătea să intre în competiţie.

Brom îşi arătă din nou bucuria, pentru că cel de-al doilea dintre ţintaşi ratase, dar trăirile lui nu au fost la fel de intense ca prima dată. Se potoli însă în clipa în care văzu că Natty se pregătea să tragă. Pielea îi deveni pestriţă de pete mari, maronii şi pe chipul său negru, lucios, se desenă o umbră de teamă, în timp ce buzele lui enorme se strângeau treptat în jurul a două rânduri de dinţi ca de fildeş, care până atunci îi luminaseră chipul într-un zâmbet, părând mai degrabă nişte perle între cărbuni. Nările, trăsăturile cele mai izbitoare ale chipului său, i s-au dilatat până i-au acoperit cea mai mare parte din diametrul chipului său. Mâinile sale negre şi osoase au apucat în mod inconştient pojghiţa de zăpadă din jur, pentru că emoţia acelui moment i-a depăşit complet frica înnăscută de frig.

În timp ce negrul proprietar al păsării lăsa să se ghicească temerile pe care le resimţea, bărbatul care îi trezise aceste sentimente puternice era la fel de calm şi stăpânit de parcă nu ar fi existat nici un singur martor al abilităţilor sale.

— Am fost în coloniile olandeze din Schoharie, spuse Natty, îndepărtând cu grijă apărătoarea de piele de pe piedica puştii sale, chiar înainte de izbucnirea ultimului război, unde s-a ţinut o

întrecere de vânătoare între băieţi. Aşa că am participat şi eu. Cred că am deschis mulţi ochi olandezi în ziua aceea, pentru că am câştigat cornul cu praf de puşcă, trei cutii cu gloanţe şi livră din cel mai bun praf de puşcă pe care l-am văzut vreodată. Doamne, ce mai înjurau pe nemţeşte! Mi-au povestit despre un german beat care a zis că mă omoară dacă mă mai prinde pe lac vreodată. Dar dacă şi-ar fi dus puşca la umăr cu gând rău, Dumnezeu l-ar fi pedepsit pentru asta. Şi chiar dacă nu l-ar fi pedepsit, tot şi-ar fi ratat ţinta, pentru că tot l-ar fi răsplătit după faptele lui şi chiar mai mult de atât, dacă punem la socoteală şi faptul că trăgea bine.

Bătrânul vânător era gata să tragă şi aruncându-şi piciorul drept mult în spate şi întinzându-şi braţul stâng de-a lungul ţevii puştii sale, îi ridică gura spre pasăre. Fiece ochi se mişcă rapid de la ţintaş spre ţintă, dar în momentul în care fiece ureche aştepta tunetul puştii, au fost dezamăgiţi de sunetul de-abia auzit al flintei.

— O pocnitură, o pocnitură, strigă negrul, sărind din poziţia lui ghemuită ca un nebun, chiar în faţa păsării. O pocnitură la fel de bună ca o împuşcătură! Puşca lui Natty Bumppo a scos o pocnitură, Natty Bumppo a ratat curcanul!

— Natty Bumppo a lovit un negrotei, spuse bătrânul vânător indignat, dacă nu te dai la o parte din drum, Brom. E împotriva raţiunii, băiete, să considerăm o pocnitură drept împuşcătură, când nu e de fapt decât puţină cremene care loveşte o bucăţică de oţel, iar cealaltă este moarte subită. Aşa că ieşi din faţa mea, băiete şi lasă-mă să-i arăt lui Billy Kirby cum să împuşte un curcan de Crăciun.

— Fiţi corecţi cu un negru! strigă Brom şi rămase hotărât în acelaşi loc, implorând pentru corectitudinea martorilor săi, de care depindea în primul rând datorită poziţiei sale sociale inferioare.

— Toată lumea ştie că o pocnitură e la fel de bună ca o împuşcătură. Să hotărască domnu Jones şi domnişoara.

— Normal, spuse tăietorul de lemne. Este o lege a vânătorii în aceste părţi ale ţării, Ciorap-de-Piele. Dacă vrei să tragi din nou, trebuie să mai dai un şiling. Cred că o să-mi mai încerc şi eu o dată norocul. Brom, ia banii şi trag eu focul următor.

— Cred că tu ştii legile pădurii mai bine decât mine, Billy Kirby, răspunse vânătorul. Tu ai intrat printre colonişti ducând în

mână un bici de strunit boii, iar eu am venit cu mult timp în urmă, chiar înainte de vechiul război, încălţat cu mocasini şi cu o puşcă bună pe umăr. Care dintre noi ar trebui să ştie mai bine? Cred că n-ar trebui să-mi spună nimeni că atunci când apăs pe trăgaci, o pocnitură e la fel de bună ca o împuşcătură.

— Să hotărască domnul Jones, spuse negrul alarmat. El ştie tot.

Richard a fost extrem de măgulit de acest apel la ştiinţa lui şi nu a putut să-l treacă cu vederea. Aşa că înainta puţin din locul în care Elizabeth se retrăsese cu delicateţe şi îşi exprimă părerea, cu o gravitatea pe care înalta sa funcţie o cerea:

— Se pare că există un conflict de opinii, spuse el, legat de dreptul lui Nathaniel Bumppo de a trage în curcanul lui Abraham Freeborn, fără ca primul să plătească un şiling pentru acest drept. Realitatea este de netăgăduit. Şi după un moment de pauză, în care ascultătorii puteau să-i înţeleagă argumentele, Richard continuă: Mi se pare corect ca eu să decid în această problemă, din moment ce sunt responsabil cu menţinerea păcii în acest comitat. Şi nu ar trebui să le permitem oamenilor înarmaţi, care pot deveni periculoşi, să se lupte după bunul lor plac şi în voia pasiunilor lor malefice. Se pare că nu există nici un fel de înţelegere asupra subiectului de dispută, fie verbală sau scrisă. Aşa că trebuie să tragem concluziile prin comparaţie, adică să comparăm un lucru cu un altul. Acum, în dueluri, unde trag ambele părţi, regula generală este aceea că o pocnitură este la fel de bună ca o împuşcătură. Şi dacă aceasta este regula, ca una dintre părţi să nu aibă dreptul de a trage din nou, mi se pare nedrept ca un bărbat să-şi descarce puşca fără succes spre un curcan neajutorat o zi întreagă. Deci sunt de părere că Nathaniel Bumppo şi-a ratat şansa şi că trebuie să mai plătească un şiling ca să-şi reînnoiască dreptul.

Orice murmur încetă de îndată, la auzirea acestei opinii emise de o persoană atât de important şi exprimată cu multă emfază. Martorii începuseră deja să ţină partea unuia dintre cei doi şi singurul care a continuat să vorbească a fost însuşi Ciorap-de-Piele:

— Cred că ar trebui să auzim şi gândurile domnişoarei Elizabeth, spuse Natty. Ştiu că femeile îi sfătuiau pe indieni cu multă înţelepciune atunci când ei erau într-un impas. Dacă ea spune că ar trebui să se considere ratare, voi renunţa.

— Atunci eu cred că ar trebui să se considere că ai pierdut de data asta, dar trebuie să plăteşti şi să-ţi reînnoieşti dreptul de a trage. Sau poate Brom îmi vinde pasărea pentru un dolar. O să-i dau banii şi o să salvez viaţa bietei victime.

Cum era şi firesc, mulţimea nu a fost foarte încântată de această propunere şi până şi negrul simţea entuziasmul nervos pe care îl provoca perspectiva unor noi încercări. Între timp, Billy Kirby se pregătea să tragă încă un foc, iar Natty a abandonat poziţia de tragere mormăind cu un aer foarte nemulţumit.

— Nu s-a mai vândut o puşcă bună la malul acestui lac de când indienii veneau în ţara asta. Şi dacă cineva ar merge în câmpiile de-a lungul râurilor dintre aceste dealuri pentru a vâna un animal, pun pariu că n-o să aibă nici o izbândă. Ehehei! Mi se pare că pe măsură ce vânatul devine tot mai puţin şi ai nevoie de cea mai bună armă ca să-l prinzi, are parte numai de ce e mai rău. Dar o să schimb cremenea, pentru că Billy Kirby sigur n-are ochiul aşa de bun pentru ţinta asta.

Tăietorul de lemne părea acum convins pe deplin că întreaga sa reputaţie depindea de acest foc şi nu a precupeţit nici un efort pentru a-şi asigura succesul. Îşi ridică puşca şi ochi de câteva ori către curcan, fiindu-i parcă teamă să tragă. Nici măcar Brom nu mai scotea nici un sunet în timpul acestor mişcări de rău-augur şi în cele din urmă Kirby trase din nou, cu acelaşi rezultat pe care l-a avut şi prima dată. Abia atunci strigătele negrului au răsunat printre arbuşti şi în pădure ca ţipetele unui întreg trib de indieni. Râse, învârtindu-şi capul în toate părţile, până când natură însăşi părea răpusă de atâta veselie. Dansă în zăpadă până când picioarele îi erau obosite. Pe scurt, exteriorizã o efuziune de nestăpânit, pe care numai un negru nechibzuit o putea dovedi.

Tăietorul de lemne îşi epuizase acum întreaga îndemânare şi se simţea extrem de dezamăgit că ratase. Examină întâi pasărea cu o atenţie neclintită şi susţinu de mai multe ori că îi atinsese penele. Dar mulţimea îi era potrivnică, pentru că părea să asculte mai mult de strigătele repetate ale negrului – „Fiţi corecţi cu un negru!”.

Kirby nu găsi nici un motiv să ceară vreun drept asupra păsării şi se întoarse cu violenţă spre negru, strigându-i:

— Tacă-ţi fleanca, cioară ce eşti! Ce om poate lovi capul unui curcan de la o sută de yarzi? Am fost un prost că am încercat. Nu trebuie să faci atâta hărmălaie, ca un pin care este doborât în

pădure. Arată-mi omul capabil de aşa ceva.

— Priveşte aici, Billy Kirby, spuse Ciorap-de-Piele. Zi-le să se dea din drum şi o să vezi un bărbat care a ţintii şi mai bine de-atât până acum, asta când aveam de-a face cu tot felul de sălbatici şi bestiile pădurii.

— Poate că mai este cineva, care are dreptul de a trage înaintea noastră, Ciorap-de-Piele, spuse domnişoara Temple. Dacă este aşa, îi vom acorda prioritate.

— Dacă vă referiţi la mine, spuse tânărul vânător, nu vreau să mai încerc nici o dată. Îmi simt umărul încă slăbit.

Elizabeth îi cercetă atent chipul şi i se păru că poate să întrevadă o urmă de roşeală în obrajii tânărului, semn al faptului că era conştient de propria sărăcie. Nu mai spuse nimic şi l-a lăsat pe competitorul pe care-l sprijinea să facă o încercare. Deşi Natty Bumppo trăsese nenumărate împuşcături memorabile asupra vânatului sau duşmanilor săi, totuşi nu şi-a dovedit niciodată extraordinara îndemânare ca în acel moment. Şi-a ridicat puşca de vreo trei ori, o dată pentru a potrivi bătaia armei, o dată pentru a-şi calcula distanţa şi a treia oară pentru că pasărea, alarmată de liniştea de mormânt care o înconjura şi-a întors capul pentru a-şi cerceta duşmanii. Dar a treia oară, a tras. Din cauza fumului, a detunăturii şi a şocului de moment, cei mai mulţi dintre oameni nu au cunoscut de îndată rezultatul. Dar Elizabeth şi-a dat seama că ţintaşul ei avusese succes atunci când l-a văzut lăsând în jos capătul puştii şi schiţând unul dintre zâmbetele lui tăcute. Şi-a reîncărcat apoi arma, iar băieţii s-au năpustit către ţintă şi au ridicat curcanul lipsit de viaţă şi care avea o parte din cap spulberată.

— Adu pasărea, spuse Ciorap-de-Piele şi pune-o la picioarele domnişoarei. Eu am fost aici reprezentantul ei, iar prada îi aparţine.

— Te-ai dovedit, într-adevăr, un bun reprezentant, răspunse Elizabeth. Aşa de bun, încât te sfătuiesc, vere Richard, să-ţi aduci aminte de calităţile lui.

Se opri, iar veselia care îi luminase chipul lăsă loc seriozităţii. Chiar se îmbujoră puţin când se întoarse către tânărul vânător şi cu un farmec tipic feminin, adăugă:

— V-am oferit aceşti bani numai pentru a vedea o demonstraţie a îndemânării vestite a lui Ciorap-de-Piele. Vreţi să acceptaţi pasărea ca o ofertă de pace pentru rana care v-a

împiedicat să aveţi dumneavoastră înşivă acest succes, domnule?

Tânărul a întâmpinat această propunere cu o expresie greu de descris. Părea să cedeze în faţa tonului ei mieros, stăpânindu-şi impulsul iniţial, de a o refuza. Se aplecă şi, fără un cuvânt, ridică prada de la picioarele tinerei, rămânând apoi la fel de tăcut.

Elizabeth i-a înmânat negrului o monedă de argint, ca recompensă pentru pierderea sa, ceea ce păru să-l mai consoleze puţin. Apoi, tânăra a exprimat către Richard dorinţa de a se reîntoarce acasă.

— Aşteaptă un moment, vară Bess, strigă Richard, sunt câteva neclarităţi în legătură cu regulile acestui obicei şi s-ar cădea ca eu să le îndepărtez. Dacă alcătuiţi un comitet, domnilor, care să mă ajute în dimineaţa aceasta, voi stabili în scris un set de reguli. Se opri, puţin indignat, pentru că în acel moment, pe umărul înaltului Şerif se opri o mână familiară.

— Crăciun fericit, vere Dickon, spuse judecătorul Temple, care se apropiase de grup pe nesimţite. Trebuie să-mi păzesc straşnic fiica, domnule, dacă o să te apuce în fiecare zi crizele astea de curtoazie. Admir gusturile celui care ar aduce o domnişoară să vadă asemenea scene.

— Este chiar dorinţa ei, Duke! zbieră şeriful dezamăgit, care simţise ratarea ocaziei de a fi primul care transmite felicitările de Crăciun la fel de acut cum orice om ar fi suportat un mare necaz. Şi cred că este şi sinceră. Am condus-o afară ca să-i arăt amenajările, dar ea a fugit mâncând pământul prin zăpadă, la primul foc de armă, ca şi cum ar fi fost crescută într-o tabără militară în loc de o şcoală de prima mână. Domnule judecător Temple, cred că asemenea distracţii periculoase ar trebui interzise, prin statut. De fapt, cred că dreptul comun le incriminează deja.

— Ei bine, domnule, din moment ce eşti şeriful comitatului este de datoria ta să cercetezi această chestiune, răspunse Marmaduke zâmbind. Văd că Bess şi-a îndeplinit sarcina şi sper că a fost bine primită. Richard se uită la pachetul pe care îl ţinea în mână şi supărarea dezamăgirii sale a dispărut într-o clipă.

— A, Duke, dragul meu văr, spuse Richard, hai să mergem puţin deoparte. Vreau să-ţi spun ceva.

Marmaduke se supuse, iar şeriful îl conduse ceva mai departe, între arbuşti şi apoi continuă:

— În primul rând, aş vrea să-ţi mulţumesc pentru interesul prietenesc pe care l-ai manifestat faţă de Consiliu şi de Guvernator, fără de care sunt sigur că toate meritele noastre nu ar fi recunoscute. Dar mamele noastre au fost surori şi poţi să mă foloseşti ca pe unul dintre caii tăi: să mă călăreşti sau să mă conduci. Îţi aparţin în întregime, Duke. Dar după părerea mea umilă, tânărul însoţitor al lui Ciorap-de-Piele trebuie supravegheat. Are o slăbiciune periculoasă pentru curcani.

— Lasă-l în seama mea, Dickon, spuse judecătorul şi o să-i vindec eu poftele făcându-i pe plac. Cu el vreau să vorbesc. Să ne întoarcem alături de competitori.

Capitolul XVIII.

„Bietul nefericit! Acolo-n faţă, de-ar fi fost,
Cea care l-a purtat în pântec,
Ea nu şi-ar fi recunoscut copilul,
Cu faţa-i albă, părul ars de soare.”

Scott.

Reîntors de la locul în care îl condusese Richard, aproape de tânărul vânător, judecătorul a prins braţul fiicei sale şi l-a tras printr-al său. Dar aceasta nu a micşorat deloc efectul vorbelor pe care judecătorul le schimbase cu băiatul. Acesta stătea rezemat de puşca de vânătoare şi contempla pasărea răpusă de la picioarele sale. Prezenţa lui Marmaduke nu i-a întrerupt pe ţintaşi, care se reîntoarseră la disputele lor lungi şi zgomotoase despre condiţiile împuşcării unei păsări mult inferioare celei de mai devreme. Numai Ciorap-de-Piele şi Mohegan se retrăseseră aproape de tânărul lor tovarăş. Şi deşi se aflau în vecinătatea imediată a unei asemenea mulţimi, conversaţia următoare a fost auzită doar de cei interesaţi de ea.

— V-am rănit destul de puternic, domnule Edwards, spuse judecătorul, dar cel căruia i se adresa avu deodată o tresărire inexplicabilă şi judecătorul se opri un moment. Deoarece nu a primit nici un răspuns, iar emoţia puternică pe care o trădase chipul tânărului dispăru imediat, el continuă: Dar din fericire, îmi stă în putinţă, într-o anumită măsură, să te compensez pentru ceea ce ai făcut. Vărul meu, Richard Jones, a primit o funcţie care mă va lipsi pe viitor de asistenţa lui. Voi rămâne acum fără cel care mă ajuta foarte mult cu talentul său de a scrie. Felul în care dumneavoastră vă purtaţi, în ciuda înfăţişării, dovedeşte faptul că sunteţi un om educat, iar umărul dumneavoastră nu va mai putea suporta munca fizică o bună bucată de vreme. (Treptat, pe măsură ce devenea tot mai însufleţit, Marmaduke începu din nou să vorbească în limbajul Prietenilor.) Uşile mele vă sunt deschise, tânărul meu prieten, pentru că în ţara aceasta tânără, nu cunoaştem neîncrederea. Nu oferim ocazia de a tenta lăcomia

celui care are înclinaţii rele. Te rog să devii asistentul meu, măcar un anotimp şi să primeşti recompensele pe care le merită serviciile tale.

Tonul pe care judecătorul şi-a făcut oferta nu justifica în nici un fel sila, poate chiar ura, cu care tânărul a ascultat discursul şi, după ce încercă puternic să se controleze, răspunse:

— V-aş sluji, domnule, pe dumneavoastră sau pe oricine altcineva, pentru o recompensă meritată. Nu încerc să ascund faptul că am mare nevoie de bani, chiar mai mult decât înfăţişarea mea ar lăsa să se înţeleagă. Dar mă tem că noi îndatoriri ar afecta treburi mult mai importante pentru mine. Aşa că trebuie să vă refuz oferta şi să mă bizui ca şi până acum pe puşca mea pentru a supravieţui.

Aici Richard i-a şoptit ceva tinerei domnişoare, care se retrăsese puţin din prim-planul imaginii.

— Vezi, vară Bess, aceasta este încăpăţânarea naturală a unei corcituri de a-şi părăsi sălbăticia. Cred cu tărie că ataşamentul lor faţă de o viaţă de hoinar este de neînvins.

— Duceţi o viaţă precară, afirmă Marmaduke, fără să audă observaţia şerifului, care aduce rele mai mari decât cele de care ai parte acum. Aveţi încredere în mine, tânărul meu prieten, am mai multă experienţă decât dumneavoastră şi pot să vă spun vă viaţa frenetică a acestor vânători aduce multe dezavantaje în timp. Ar putea să te depărteze de lucrurile mai importante ale vieţii.

— Nu, nu, domnule judecător, îl întrerupse Ciorap-de-Piele, care până în acel moment, rămăsese neobservat sau poate ignorat. Luaţi-l în coliba dumneavoastră de bun venit, dar spuneţi-i adevărul. Am trăit în pădure timp de patruzeci de ani lungi şi au trecut odată cinci ani la rând fără să zăresc lumina din poiene, ci doar razele care străpungeau printre coroanele copacilor. Şi aş vrea să văd unde găseşti un om de şaizeci şi opt de ani care îşi câştigă existenţa mai uşor, cu toate amenajările şi legile tale pentru vânarea căprioarelor. Cât despre cinste, sau a face cum e mai corect faţă de ceilalţi, nu i-aş întoarce spatele nici celui mai plictisitor diacon de pe patentul dumneavoastră.

— Tu eşti o excepţie, Ciorap-de-Piele, răspunse judecătorul, dând din cap cu bunătate către vânător. Pentru că ai un temperament neobişnuit pentru cineva din clasa ta şi o putere pe măsura vârstei tale. Dar tânărul acesta are calităţi pe care ar fi

păcat să le risipească trăind în pădure. Vă rog să veniţi să vă alăturaţi familiei mele, măcar până vi se vindecă braţul. Fiica mea, care este stăpână în casa mea, o să vă spună că sunteţi bine venit.

— Bineînţeles, spuse Elizabeth, a cărei seriozitate era puţin umbrită de rezerva sa feminină. Ghinionistul domn ar fi binevenit oricând şi cu atât mai mult când ştim că tocmai noi am provocat răul.

— Da, spuse Richard şi dacă vă place curcanul, tinere domn, avem destui în coteneţe şi chiar din cel mai bun soi, vă asigur.

Văzându-se secondat cu abilitate, Marmaduke insistă şi mai mult. Începu să-i descrie în amănunt toate îndatoririle pe care le-ar avea în calitate de asistent şi atunci când a găsit prilejul chiar a menţionat nivelul venitului pe care l-ar primi şi toate celelalte amănunte care sunt foarte importante pentru tinerii din branşă. Tânărul îl ascultă extrem de agitat. Era evident faptul că avea sentimente contradictorii. Uneori părea să dorească aceasta schimbare, dar imediat, chipul lui era umbrit de acea expresie de dezgust inexplicabil, ca un nor întunecat care ascunde soarele de amiază.

Indianul, care trăda cel mai tare nemulţumirea faţă de condiţia sa umilă, ascultă oferta judecătorului cu un interes care părea să crească la fiecare cuvânt al vorbitorului. Treptat, s-a apropiat tot mai mult de grup, iar când observă cu privirea sa atentă cea mai mică dovadă de slăbiciune pe faţa tânărului său însoţitor, îşi schimbă imediat atitudinea şi abandonă expresia ruşinată, adoptând figura unui adevărat războinic indian. Apropiindu-se foarte demn de grup, spuse:

— Ascultă-l pe tatăl tău, spuse el. Cuvintele lui sunt înţelepte. Lasă-l pe Tânărul Vultur şi pe Marea Căpetenie a Pământului să mănânce împreună, să doarmă aproape unul de celălalt, fără teamă. Copiii lui Miquon nu iubesc sângele, sunt corecţi şi fac numai ce e bine. Soarele trebuie să răsară şi să apună de multe ori înainte ca omul să-şi poată întemeia o familie. Nu e muncă de o zi şi de multe ierni. Indienii mingoe şi delawari sunt inamici prin naştere. Sângele lor nu se poate amesteca niciodată în cort, nu vor participa niciodată ca aliaţi într-o luptă. Ce face ca fratele lui Minquon şi Tânărul Vultur să fie inamici? Sunt din acelaşi trib, au aceeaşi părinţi. Învaţă să aştepţi, fiul meu. Eşti un delawar, iar un războinic indian ştie să aibă răbdare.

Această cuvântare plastică a părut să aibă un efect important asupra tânărului, care s-a lăsat convins de argumentele lui Marmaduke şi a cedat treptat propunerilor lui. Urma totuşi, să fie doar un experiment şi dacă oricare dintre părţi ar dori să renunţe la înţelegere, atunci ar avea dreptul să o facă. Tânărul avu o ezitare pe care şi-a ascuns-o cu greu de a accepta oferta judecătorului, pe care majoritatea celor care ar fi fost puşi în această situaţie ar fi considerat-o drept o ocazie nesperată de a urca pe scara socială. Încăpăţânarea sa i-a surprins pe cei care nu-l cunoşteau, făcând o impresie puţin dezavantajoasă pentru el. Când grupurile s-au despărţit, au continuat să discute pe această tema, cum era şi firesc, conversaţii pe care le vom relata, începând mai întâi cu judecătorul, fiica sa şi Richard, care mergeau încet pe drumul către conac.

— În timpul discuţiei cu băiatul acesta neînţelegător, m-am străduit cât am putut să-mi amintesc poveţele sfinte ale Mântuitorului nostru, care ne îndeamnă „Iubiţi-i pe cei care se folosesc de voi cu dispreţ!”, spuse Marmaduke. Nu ştiu ce anume l-ar putea îndepărta pe un băiat de vârsta lui de casa mea, decât poate prezenţa şi chipul tău, Bess.

— Nu, nu, spuse Richard foarte simplu. Nu e vorba de verişoara Bess. Dar când ai văzut vreodată o corcitură care să suporte civilizaţia, Duke? În privinţa aceasta, sunt mai răi decât sălbaticii înşişi. Elizabeth, nu l-ai observat cum stătea cu picioarele strâmbe şi ce expresie sălbatică avea întipărită pe chip?

— Nu i-am văzut privirea, sau picioarele, ceea ce este foarte bine pentru cineva umil ca el. Cred, dragă domnule, că ai fost pe cât de răbdător poate fi orice creştin. M-a dezgustat expresia pe care o avea cu mult înainte de a accepta să facă parte din familia noastră. Într-adevăr, sunt foarte onorată de prezenţa lui în casa noastră! În ce apartament să-l găzduim, domnule şi la ce masă ar trebui să-i servim nectarul şi ambrozia.

— Cu Benjamin şi Remarkable, o întrerupse Richard. Doar n-o să-l pui să mănânce cu negrii. O fi el pe jumătate indian, e adevărat, dar nativii îi dispreţuiesc adânc pe negri. Nu, nu, ar muri de foame mai degrabă decât să împartă pâinea cu negrii!

— Aş fi foarte fericit, Dickon, să-l invit să mănânce cu noi, spuse Marmaduke şi nici nu mă gândesc să-l umilesc după cum propui tu.

— Atunci, domnule, spuse Elizabeth cu un aer puţin afectat, ca şi cum s-ar fi supus ordinelor tatălui său în ciuda propriei voinţe, vrei să-l tratezi ca pe un domn.

— Sigur, va avea poziţia unui domn, aşa că ar fi bine să primească un tratament pe măsura funcţiei sale, până vom afla dacă este demn de el.

— Ei, ei, Duke! strigă şeriful, nu-ţi va fi prea uşor să faci un domn din el. Un vechi proverb spune că „e nevoie de trei generaţii ca să faci un domn adevărat”. Pe tatăl meu îl cunoştea toată lumea, iar bunicul meu a fost medic, iar străbunicul meu a fost preot, iar tatăl lui a venit din Anglia, N-am reuşit niciodată să-i aflu originea. Dar a fost fie un negustor important din Londra, fie un mare avocat de ţară, fie fiul cel mai mic al unui episcop.

— Iată o genealogie americană veritabilă! spuse Marmaduke râzând. Este fidelă cu adevărat doar până în momentul în care treci apa, unde totul trebuie să fie la superlativ, pentru că oricum nu ştii ce s-a întâmplat. Eşti sigur că strămoşul tău englez a fost măreţ, Dickon, oricare ar fi fost profesia lui?

— Sunt absolut sigur, răspunse celălalt. O auzeam pe bătrâna mea mătuşă vorbind despre el cu lunile. Suntem o familie aleasă, domnule judecător Temple şi nu am avut decât funcţii onorabile în viaţă.

— Mă mir că eşti aşa de mulţumit cu nişte provizii atât de mici de nobleţe în descendenţa ta, Dickon. Cei mai mulţi dintre genealogiştii americani îşi încep tradiţia cu poveşti pentru copii despre trei fraţi, având o grijă specială ca cel mai important din acest triumvirat să fie înaintaşul său, a cărui nume îl poartă şi care să fi fost mai important decât ei înşişi. Dar aici toţi sunt egali dacă ştiu să se comporte cum se cuvine. Iar Oliver Edwards intră în familia mea pe picior de egalitate atât cu judecătorul, cât şi cu înaltul şerif.

— Ei, Duke, eu numesc asta democraţie, nu republicanism. Dar nu mai spun nimic, ci numai că ar trebui să respecte legile, sau o să-i arăt că până şi libertatea acestei ţări este supusă constrângerilor.

— Doar n-o să-l execuţi înainte de a-l condamna eu, Dickon. Dar ce spune Bess despre noul locatar? La urma urmei, ar trebui să ascultăm şi ce au de spus doamnele în această problemă.

— O, domnule, răspunse Elizabeth, cred că mă asemăn foarte

mult unui anumit judecător Temple în această privinţă – nu o să-mi abandonez opiniile aşa de repede. Dar, ca să fiu serioasă, deşi mă cam sperie introducerea în familie a unei persoane pe jumătate sălbatice, orice om pe care dumneavoastră îl consideraţi cuviincios la înfăţişare, poate să fie sigur de respectul meu.

Judecătorul i-a tras braţul mai aproape de al lui şi zâmbi, în timp ce Richard deschidea drumul prin poarta unei mici curţi din spatele clădirii, repetându-şi avertizările ambigui cu volubilitatea lui caracteristică.

Pe de altă parte, locuitorii pădurilor – pentru că cei trei vânători meritau această denumire în ciuda diferenţelor lor de caracter – şi-au urmat drumul în tăcere, de-a lungul marginii satului. Când au ajuns la lac şi se deplasau pe suprafaţa îngheţată a acestuia, spre poalele muntelui, unde era cabana, tânărul exclamă:

— Cine ar fi putut să prevadă aşa ceva acum o lună! Am fost de acord să-l servesc pe Marmaduke Temple, să locuiesc în casa celui mai mare duşman al rasei mele. Dar ce altceva mai bun aş putea face? Nu-l voi servi prea mult timp, iar când motivul pentru care am acceptat nu va mai exista, o să plec de acolo imediat.

— Este judecătorul un Mingoe, de îl numeşti duşman? întrebă Monehan. Luptătorul delawar este liniştit şi aşteaptă vremea Marelui Spirit. Nu este femeie, ca să ţipe tare.

— Ei bine, nu prea am încredere, John, spuse Ciorap-de-Piele, care în timpul întregii discuţii avusese un aer de puternică îndoială şi nesiguranţă. Se spune că au dat legi noi în ţară şi sunt sigur că munţii se schimbă. Abia dacă mai recunoşti râurile şi lacurile, aşa de mult au schimbat ţara. Trebuie să spun că nu am încredere în nişte vorbitori aşa de pricepuţi, pentru că ştiu că albii vorbesc frumos atunci când îşi doresc cel mai mult pământurile indiene. Pot să spun asta, deşi eu însumi sunt alb. M-am născut aproape de York, din părinţi cinstiţi, pot să fii sigur de asta.

— Şi eu simt la fel, spuse tânărul. O să uit cine sunt. N-o să-mi mai amintesc, bătrâne Mohegan, că sunt descendentul unei căpetenii delaware, care odată a fost stăpân al acestor dealuri nobile, al acestor văi frumoase şi al acestei ape, pe care o traversăm. Da, o să devin robul lui. O să-i fiu sclav, nu-i aşa că este o servitute onorabilă, bătrâne?

— Bătrâne! repetă indianul solemn şi oprindu-se din mersul său, cum făcea de obicei atunci când era emoţionat. Da, John este bătrân. Fiu al fratelui meu! Dacă Mohegan ar fi tânăr, când nu i-ar fi puşca neclintită? Unde s-ar ascunde căprioara şi el nu ar găsi-o? Dar John este bătrân, mâna lui este ca mâna unei femei. Securea lui de indian este prea mică, măturile şi coşurile îmi sunt cei mai mari duşmani, el nu mai loveşte nimic altceva. Vezi, Ochi de Şoim, când era tânăr mergea zile întregi fără să mănânce nimic, dar acum, dacă nu ar mai pune lemne pe foc, flacăra s-ar stinge, ia-l de mână pe fiul lui Miquon şi el te va ajuta.

— Recunosc că nu mai sunt la fel cum eram odată, Chingachgook, răspunse Ciorap-de-Piele, dar mai pot rezista şi acum fără o masă, dacă e nevoie. Când eram pe urmele tribului iroquois prin pădurile de fagi, ei mânau vânatul înaintea lor şi nu am mâncat nici o îmbucătură de luni dimineaţa până miercuri seara. Dar apoi am împuşcat căprioara cea mai grasă pe care a văzut-o vreodată un muritor, pe graniţa Pennsylvaniei. Ţi-ar fi făcut bine dacă i-ai fi văzut pe delawari mâncând, pentru că pe atunci mergeam să caut şi să prind prada împreună cu tribul lor. Doamne, indienii aşteptau neclintiţi, băiete, să le trimită Providenţa vânatul, dar am căutat hrană şi am dat de urma unei căprioare şi am prins-o, înainte să apuce să sară de câteva ori. Eram prea slăbit şi prea lacom pentru a-i gusta carnea, dar am băut destul din sângele său, iar indienii i-au mâncat carnea crudă. John era acolo şi John ştie. Dar nu aş putea să mă înfometez la fel şi acum, deşi nu am mâncat niciodată mult.

— Ai spus destul, prietene, strigă tânărul. Văd că toată lumea îmi cere acest sacrificiu şi atunci îl voi face. Dar te rog să nu mai spui nimic. Nu aş mai putea suporta acest subiect acum.

Tovarăşii săi au rămas tăcuţi. Au ajuns în curând la cabană şi au intrat înăuntru, după ce au îndepărtat câteva lacăte ingenioase şi complicate, care păreau puse acolo pentru a apăra o proprietate care valora foarte puţin. Pe una dintre părţile laterale ale acestei cabane retrase, pe un perete de butuci, se strânseseră mormane imense de zăpadă, iar fragmente de trunchiuri mici şi crengi de stejar şi castan pe care vântul le desprinsese de copaci, formau un alt morman, de partea cealaltă a cabanei. Hornul de stinghii subţiri, închegate cu clei, scotea un fir subţire de fum, de-a lungul unei stânci şi înnegrise zăpada de deasupra sa în nuanţe tot mai deschise de la punctul de emisie a

fumului şi până cel superior. Acesta se găsea în locul unde dealul se retrăgea în favoarea marginii unei prăpăstii, ce avea un pământ atât de roditor, încât hrănea nişte copaci gigantici care umbreau fundul acelui hău.

Restul zilei a trecut la fel ca oricare altă zi dintr-o ţară nouă. Coloniştii s-au adunat din nou la academie, pentru a fi martori la cea de-a doua încercare a domnului Grant, iar Mohegan era unul dintre ascultătorii săi. Şi în ciuda faptului că preotul şi-a fixat ochii intenţionat asupra indianului când şi-a invitat congregaţia să se apropie de masă, ruşinea pe care acesta o simţea faţă de umilinţa din ajun era prea puternică, pentru ca bătrâna căpetenie să poată face vreun pas.

În timp ce oamenii se întorceau la casele lor, norii care se adunaseră de dimineaţă, erau acum denşi şi negri şi ploaia se abătu asupra lor în torente chiar înainte ca măcar jumătate din curioasa congregaţie să ajungă la locuinţele lor, plasate în vâlcele şi scobiturile munţilor, sau chiar cocoţate pe vârfurile dealurilor. Pe măsură de zăpada se topea, începeau să se vadă marginile negre ale butucilor. Gardurile vii sau de butuci, care până atunci erau doar ghicite după liniile lungi ale unor mormane albe, ce traversau valea şi urcau pe munţi, au ieşit de sub îmbrăcămintea lor. Iar cioturile negre deveneau din ce în ce mai distincte, pe măsură ce grămezi mari de zăpadă şi gheaţă alunecau de pe ele, sub efectul dezgheţului.

Elizabeth se adăpostise în compania Louisei Grant în sala încălzită din casa confortabilă a tatălui ei şi privea cu admiraţie în depărtare, spre faţa mereu schimbătoare a peisajului de afară. Chiar şi satul, care doar cu puţin timp înainte sclipea tot din cauza gheţii, îşi îndepărtă în silă masca, iar casele şi-au arătat acoperişurile negre şi hornurile afumate. Pinii şi-au scuturat stratul de zăpadă şi totul părea să revină la culorile lor fireşti, transformare ce părea la limita cu supranaturalul.

Capitolul XIX.

„Şi totuşi, bietul Edwin nu era aşa vulgar.”

Beattie.

Seara zilei de Crăciun, 1793 d. Hr., a fost furtunoasă dar mai caldă decât cele de până atunci. Când noaptea a ascuns din nou obiectele din sat de privirea Elizabethei, ea se întoarse de la fereastra la care zăbovise până ce ultima rază de lumină stăruia încă deasupra coroanelor pinilor întunecaţi, cu o curiozitate pe care privirile furate peisajului de ţară le furase întreaga zi mai degrabă o stârnise decât să o inhibeze.

Cu braţul prins în cel al domnişoarei Grant, tânăra stăpână a conacului se plimba încet de-a lungul salonului, gândindu-se la scene care îi reveneau subit în memorie şi uneori stăruiau în sanctuarul gândurilor sale. Se gândea şi la împrejurările ciudate care au condus la intrarea în familia tatălui său a unei persoane ale cărei maniere contraziceau în mod straniu concluziile la care ea putea ajunge, în legătură cu această situaţie. Temperatura încă ridicată a camerei – pentru că din cauza mărimii sale, îi trebuia o zi întreagă pentru a elimina din căldură.

— Îi aduseseră în obraji o roşeaţă care nu-i era caracteristică, în timp ce trăsăturile blânde şi melancolice ale Louisei erau luminate de o nuanţă mai timidă, care, ca şi tulburarea unei boli, adăuga frumuseţii ei un aer de durere.

Domnii se desfătau încă din vinurile rafinate ale judecătorului Temple, iar privirile lor se mutau mereu de la masă, aşezată la unul dintre capetele salonului, către siluetele care se mişcau tăcute în jurul lor. Richard vorbea mult, extrem de vesel şi animat, dar maiorul Hartmann nu se molipsise încă de buna lui dispoziţie, iar Marmaduke respecta prea mult prezenţa musafirului său preot pentru a face uz de umorul lui inocent. Fiecare şi-a continuat îndeletnicirea vreme de o jumătate de oră după ce obloanele au fost trase, iar în colţurile sălii au fost aduse câteva lumânări care să suplinească absenţa luminii de zi. Scena a fost întreruptă pentru prima dată de Benjamin, care şi-a făcut

apariţia clătinându-se sub greutatea unui braţ imens de lemne.

— Cum adică, stăpâne Pump? strigă noul şerif. Nu e destul de cald în cea mai frumoasă Madeira a judecătorului ca să menţină o căldură infernală, chiar şi pe timpul acestui dezgheţ? Să nu uiţi, băiete, că Duke este foarte pretenţios când vine vorba de fagi şi arţari, pentru că se teme deja că aceşti copaci preţioşi sunt tot mai puţini. Ha, ha, ha! Duke, trebuie să recunosc că eşti o rubedenie de treabă şi cu inima caldă când vine vorba de datorie, dar, de fapt, ai nişte idei foarte ciudate. „Hai să ne veselim şi să uităm de griji!”.

Treptat, cântecul lui s-a transformat în fredonare, în timp ce majordomul şi-a aruncat jos povara şi întorcându-se spre cel care i se adresase cu un aer serios, îi răspunse:

— Să vedeţi cum stau lucrurile, domnule Dickon: poate că în jurul mesei este o latitudine călduroasă, deşi nu e destul ca să-mi încălzească şi mie oasele. Numai căldura jamaicană ar putea să facă asta, în afară de un lemn bun, sau ceva de genul cărbunelui de Newcastle. Dar, dacă ştiu ceva despre vreme, e timpul să ne îmbrăcăm bine, să intrăm în port şi să scormonim puţin focul. N-oi fi traversat mările douăzeci şi şapte de ani şi n-oi fi trăit încă şapte în pădurile astea de-aici degeaba, domnilor.

— E vreun semn că vremea se va îmbunătăţi, Benjamin? întrebă stăpânul casei.

— Vântul şi-a schimbat direcţia, domnule, răspunse majordomul. Şi când vântul îşi schimbă direcţia, poţi să te aştepţi la o schimbare în climatul acesta de aici. Eram pe un vapor din flota lui Rodney, cam pe vremea când le-am tras o mamă de bătaie celor din DeGrass, concetăţenii lui musiu Le Quoi, care e aici. Iar vântul bătea spre est şi spre sud. Eu eram jos, amestecam o duşcă fierbinte pentru comandantul flotei, care, chiar în ziua aceea, cinase în cabină. Şi cred că dorise să stingă focul căpitanului cu o pompă de incendiu din popota ofiţerilor inferiori, aşa că, după ce am preparat băutura după placul meu şi după ce o degustasem cam de multe ori, căci comandantul era greu de mulţumit, trinca arborelui a fost din nou întoarsă, iar carena vasului s-a tot învârtit ca un titirez. Şi ce noroc am avut că timona era lăsată, pentru că şi-a făcut datoria când a venit rafala de vânt, ceea ce nu ar fi putut face orice vas din flotă. Dar ea s-a chinuit să răzbească traversând marea şi a aruncat ceva apă prin pătrar. N-a mai înghiţit niciodată atâta apă dintr-o dată,

cât am înghiţit atunci, pentru că chiar în momentul acela, căutam tambuchiul.

— Mă mir că n-ai murit de hidropizie, spuse Marmaduke.

— Aş fi putut, spuse bătrânul matelot, cu un zâmbet larg. Dar nu am avut nevoie de trusa medicală ca să mă vindec, pentru că băutura se stricase pentru gustul marinarului şi nu puteam să ştiu când o să mai vină vreun val care s-o strice şi pentru gustul meu. Am băut toată halba pe loc. Şi atunci tot echipajul a fost chemat la pompe şi am început să pompăm apa.

— Şi vremea? întrebă Marmaduke.

— Cum e cu vremea de afară?

— Păi aici a bătut vântul toată ziua spre sud, iar acum s-a mai liniştit, de parcă vântul şi-a epuizat vuietul la ultima rafală. De-a lungul munţilor este o urmă înspre nord, care, mai adineauri, nu era mai lată decât palma dumneavoastră. Iar, norii au împins-o înainte până acum, ca şi cum ar strânge o velă şi stelele se pot vedea deja, ca nişte luminiţe şi faruri, care parcă vor să ne avertizeze să mai strângem nişte lemne. Şi dacă ştiu să judec vremea cum trebuie, o să fie nevoie de un foc mare, altfel o să vă pocnească sticlele de bere neagră şi carafele cu vin de îngheţ, chiar aici, în dulăpior şi înainte de a veni dimineaţa.

— Eşti un paznic prevăzător, spuse judecătorul. Adună ce vrei tu din păduri, cel puţin pentru noaptea aceasta.

Benjamin a respectat ordinele. Şi nici nu au trecut două ore, că previziunile sale s-au adeverit. Vântul de sud se oprise, într-adevăr şi a urmat o acalmie care de obicei prevestea o schimbare radicală a vremii. Cu mult înainte ca familia să se retragă pentru a se odihni, frigul a devenit tăios. Şi când luna strălucea deja luminos pe boltă, domnul Le Quoi a părăsit conacul în căutarea propriei locuinţe. El a fost nevoit să ceară o pătură, în care să se înfăşoare, pe deasupra nenumăratelor haine cu care se înveşmântase prevăzător. Preotul şi fiica sa au fost găzduiţi în conac pe timpul nopţii, iar domnii, care se resimţeau încă de pe urma exceselor din seara precedentă, au fost nevoiţi să meargă mai devreme în camerele lor. Cu mult înainte de miezul nopţii, întreaga familie se retrăsese deja.

Elizabeth şi prietena ei nu aveau încă somn, iar împrejurul clădirii se auzea vâjâind vântul de nord-vest, inducându-le sentimentul de confort pe care oamenii îl au de obicei, atunci când sunt într-un apartament unde focul mai pâlpâie încă, iar

draperiile, obloanele şi hainele asigură o temperatură potrivită. Deodată, în clipa în care a deschis ochii, într-o ultimă încercare de a se lupta cu moleşeala, vânturile asurzitoare au adus un urlet îndelung şi tânguios. Părea prea sălbatic pentru a fi al unui câine, dar totuşi aducea cu lătrăturile acestui animal credincios, când noaptea îi trezeşte vigilenţa şi conferă farmecelor ei dulceaţă şi solemnitate. Silueta Louisei Grant se lipi instinctiv de tânăra moştenitoare, care, descoperind că prietena sa era încă trează, îi şopti încet, de parcă i-ar fi fost teamă ca vocea ei să nu risipească farmecul serii:

— Ţipetele acestea îndepărtate sunt atât de tânguitoare şi chiar frumoase. Ar putea fi oare câinii de la cabana lui Ciorap-de-Piele?

— Sunt lupi, care au coborât din munţi pe lac, şopti Louisa. Sunt ţinuţi departe de sat numai datorită luminilor aprinse. De când sunt aici, lupii au ajuns într-o noapte chiar până la uşa noastră, atât erau de înfometaţi. O, ce seară frumoasă a fost atunci! Dar nu trebuie să ne temem, pentru că judecătorul Temple este destul de bogat pentru a-şi permite orice măsură de siguranţă.

— Afacerile judecătorului Temple îmblânzesc până şi sălbăticiunile, exclamă Elizabeth, aruncând pătura la o parte şi ridicându-se puţin în pat. Cât de repede Natura se lasă cucerită de civilizaţie! Continuă ea, în timp ce ochii i se roteau asupra obiectelor frumoase şi luxoase din cameră şi asculta încă urletele îndepărtate şi neîncetate care veneau dinspre lac. Văzând că prietena ei, atât de timidă, era înfricoşată de aceste ţipete, Elizabeth îşi reluă locul şi se cufundă într-un somn adânc, uitând de toate schimbările din ţară şi din viaţa ei.

În dimineaţa următoare, menajera intră în camera lor pentru a aprinde focul şi le trezi pe cele două tinere cu zgomotul ei. S-au ridicat din pat şi şi-au terminat toaleta în aerul rece şi curat care se strecura până şi în camera călduroasă a domnişoarei Temple. Când Elizabeth se termină de îmbrăcat, merse către fereastră şi îi trase perdeaua, apoi deschise obloanele străduindu-se să privească în depărtare, către sat şi lac. Dar priveliştea îi era ascunsă de un strat gros de gheaţă, care nu împiedica însă pătrunderea luminii. Deschise fereastra şi atunci, într-adevăr, privirea ei se delectă cu o privelişte minunată.

Lacul nu mai era acum acoperit cu un strat de zăpadă

imaculată, ci cu o pojghiţă de gheaţă întunecată, care reflecta razele soarelui la răsărit ca o oglindă lustruită. Casele erau acoperite de asemenea de gheaţă, prin felul în care era aşezată, strălucea precum oţelul lucios. Ţurţurii de gheaţă care atârnau de fiecare acoperiş reflectau lumina puternică, ca şi cum ar fi trimis-o de ia unul la celălalt. Fiecare strălucea aproape la fel de puternic precum astrul ceresc, cu o lucire aurie, care se pierdea în nuanţele întunecate ale fundalului. Dar privirea domnişoarei Temple a fost atrasă mai ales de aspectul pădurilor nesfârşite care acopereau dealurile şi se pierdeau în depărtare, una după cealaltă. Crengile enorme ale pinilor şi cucutei se îndoiau sub greutatea gheţii pe care o duceau, iar vârfurile lor se ridicau deasupra coroanelor maiestuoase ale stejarilor, fagilor şi arţarilor, ca nişte turnuri de argint şlefuit ce se ridicau deasupra cupolelor făurite în acelaşi material. Hotarele vestice ale priveliştii erau scăldate într-o lumină strălucitoare care-şi trimitea razele unduitoare de parcă ar fi inversat rânduirea naturii şi te aşteptai ca o mie de sori să-şi facă apariţia deasupra orizontului. În prim-planul acestui tablou, de-a lungul malului lacului şi atât de aproape de sat, fiecare copac părea încununat cu diamante. Chiar şi coastele muntelui, unde razele soarelui nu puteau ajunge încă, purtau parcă o haină sticloasă, care strălucea într-un degrade complex mergând de la prima rază a soarelui până la întunecimea frunzişului de cucută, care lucea prin haina sa de cristal. Pe scurt, întreaga privelişte avea o radianţă tremurătoare, în care atât lacurile, munţii, satul şi pădurile emiteau câte o frântură de lumină, căreia îi adăugau propria nuanţă şi care varia prin poziţia şi puterea sa.

— Vezi, strigă Elizabeth? Vezi, Louisa? Grăbeşte-te la fereastră să vezi ce schimbare minunată!

Domnişoara Grant o ascultă şi după ce se aplecă tăcută pe fereastră pentru un moment, rosti încet, de parcă nu ar fi avut încredere în sunetul vocii sale:

— Este, într-adevăr, o schimbare minunată. Mă mir că a reuşit să o realizeze atât de repede.

Elizabeth se întoarse, uimită să audă o părere sceptică din partea unei persoane atât de educate, precum însoţitoarea sa. Dar, spre mirarea sa, văzu că domnişoara Grant, în loc să admire priveliştea, privirea blândă şi azurie a acesteia se fixase asupra unui tânăr bine îmbrăcat care stătea în faţa uşii acelei clădiri,

discutând serios cu tatăl ei. A fost nevoită să se uite mai atent pentru a-l recunoaşte pe tânărul vânător în veşmântul simplu, dar în mod sigur nu şi comun, al unui domn.

— S-ar părea că în ţara aceasta minunată, totul se află la graniţa cu miraculosul, spuse Elizabeth. Şi dintre toate schimbările, aceasta nu este în nici un caz cea mai neplăcută. Actorii sunt la fel de nemaipomeniţi precum priveliştea aceasta.

Domnişoara Grant se îmbujoră şi îşi trase mâna.

— Sunt o fată simplă de la ţară, domnişoară Temple şi cred că veţi găsi în mine o companie nu prea plăcută, spuse ea. Nu… nu sunt sigură că înţeleg tot ce spuneţi. Dar am crezut cu adevărat că doreaţi să observ schimbarea domnului Edwards. Nu-i aşa că e minunată, dacă luăm în considerare şi originea dumnealui? Se spune că este pe jumătate indian.

— Este un sălbatic cu pretenţii. Dar hai să coborâm şi să-i servim indianului ceaiul. Pentru că presupun că este un descendent al Regelui Filip, dacă nu chiar a lui Pocahontas.

În salon, domnişoarele au fost întâmpinate de judecătorul, care şi-a luat fiica deoparte pentru a o informa de schimbarea înfăţişării noului lor locatar, cu care ea era deja la curent.

— Nu pare dispus să vorbească despre situaţia lui anterioară, continuă Marmaduke, dar mi-am dat seama din ceea ce a spus şi din felul în care se poartă, că a cunoscut şi vremuri mai bune. Şi încep să fiu de aceeaşi părere cu Richard cu privire la originea lui, pentru că nu este ceva neobişnuit ca cei mai importanţi dintre indieni să-şi educe copiii atât de frumos şi…

— Foarte bine, dragă domnule, îl întrerupse fiica sa, râzând şi întorcându-şi privirea. Cred că este destul de bine. Dar, din moment ce nu înţeleg o vorbă din limba mohawk, ar trebui să vorbească engleză. În ceea ce priveşte comportamentul lui, am încredere în judecata dumneavoastră şi că îl veţi controla.

— Ah, dar Bess, strigă judecătorul, ţinând-o uşor de mână. Nu trebuie să spunem nimic de viaţa lui din trecut. M-a rugat aceasta în mod special, ca o favoare. Poate că este puţin irascibil, mai ales acum, din cauza braţului afectat. Rana pare foarte uşoară şi în alte momente ar putea fi mai comunicativ.

— O, domnule, acea sete lăudabilă de cunoaştere numită curiozitate nu mă caracterizează prea mult. O să consider că este fiul lui Tulpină-de-Porumb, sau al Plantatorului-de-Porumb, sau al vreunei alte căpetenii indiene recunoscute. Sau chiar al

Marelui Şarpe însuşi. Şi o să-l tratez ca atare până când va considera că trebuie să-şi radă capul acela frumos, să împrumute vreo şase perechi de cercei de-ai mei, să-şi pună iar puşca pe umăr şi să dispară la fel de repede precum a apărut. Aşa că veniţi, dragă domnule şi să nu uităm de ritualul ospitalităţii, atâta vreme cât va rămâne cu noi.

Spiritul jucăuş al tinerei îl făcu pe judecătorul Temple să zâmbească. A prins-o de braţ şi au intrat împreună în sala unde urma să ia micul-dejun şi unde tânărul vânător stătea cu un aer care îi dovedea hotărârea de a se acomoda în cadrul acestei familii cu cât mai puţină ostentaţie.

Acestea au fost circumstanţele care au dus la lărgirea familiei judecătorului, unde odată ce tânărul a fost adoptat, ne vedem nevoiţi să-l abandonăm pentru moment, pentru a putea urmări cu conştiinciozitate şi inteligenţă îndatoririle pe care Marmaduke i le-a conferit.

Maiorul Hartmann a făcut vizita obişnuită şi şi-a luat rămas bun de la familie pentru următoarele trei luni. Domnul Grant a fost nevoit să lipsească o mare parte din acest timp, plecând în părţi îndepărtate ale ţării, iar fiica sa a devenit un musafir aproape constant la conac. Richard şi-a preluat toate datoriile noii sale funcţii, cu seriozitatea sa înnăscută şi, cum Marmaduke era foarte ocupat cu cererile aventurierilor de a dobândi noi ferme, iarna a trecut destul de repede.

Lacul era cel mai important loc de distracţie a tinerilor, unde tinerele domnişoare au petrecut mult timp, bucurându-se de binefacerile exerciţiilor fizice în aerul curat al dealurilor. De obicei, se plimbau în trăsura lor trasă de un singur cal, mânată de Richard şi erau însoţite, atunci când zăpada o permitea, de tânărul Edwards, pe patine. Tânărul a încetat să mai aibă reţineri o dată cu trecerea timpului şi cu acomodarea în noua sa situaţie, deşi pentru un observator mai atent era încă evident faptul că tânărul avea adesea momente de trăiri intense şi amare.

În timpul următoarelor trei luni, Elizabeth a văzut cum au apărut multe deschizături pe coastele munţilor, acolo unde noii colonişti „îşi înălţaseră cortul”, aşa cum spuneau băştinaşii. Iar nenumăratele sănii care au trecut prin sat, încărcate cu grâu şi butoaie cu potasă, prezenta o dovadă de netăgăduit că nu se muncise în van. Pe scurt, întreaga ţară era cuprinsă de agitaţia unei colonii prospere, unde drumurile principale erau aglomerate

de sănii ce duceau mobilă grosolană şi din care se vedeau, ici-colo, feţele zâmbitoare ale femeilor şi copiilor, entuziasmaţi de noutatea situaţiei, sau altele care, încărcate cu produse agricole, se grăbeau spre piaţa din Albany. Toate acestea erau capcane care îi atrăgeau pe imigranţi spre acei munţi, în căutarea competenţei şi a fericirii.

Aceste afaceri dădeau viaţă satului, iar artizanii se îmbogăţeau şi ei odată cu ţara. Cu fiecare zi, parcă se mai făcea încă un pas spre dobândirea obiceiurilor şi stilului unui oraş cu tradiţie. Bărbatul care ducea corespondenţa, sau „poştaşul”, aşa cum i se spunea, vorbea mult despre faptul că ţinea o diligenţă şi, de câteva ori în timpul iernii a fost văzut cum lua câte un pasager în trăsura lui. Mâna astfel printre nămeţii de zăpadă, către Mohawk, drum pe care cam de două ori pe săptămână, un vehicul obişnuit mergea cu viteza trăsnetului, condus fiind de un „bici” experimentat din ţările de jos. Către primăvară, mai multe familii care fuseseră în „statele tradiţionale” pentru a-şi vizita rudele se reîntoarseră la timp pentru a se bucura de ultimele zăpezi şi aduceau adesea cu ele cartiere întregi, convinse de descrierile băştinaşilor să părăsească fermele din Connecticut şi Massachusetts, pentru a-şi încerca norocul în păduri.

În tot acest timp, Oliver Edwards, a cărui bruscă elevaţie nu a fost o surpriză pentru nimeni în ţara aceea schimbătoare, se ocupa în timpul zilei cu seriozitate de serviciile pe care Marmaduke i le încredinţase, dar nopţile şi le petrecea cel mai adesea în cabana lui Ciorap-de-Piele. Este adevărat că vânătorii menţineau misterul relaţiei lor, dar toţi trei dădeau dovadă de mult zel şi interes în cultivarea legăturii dintre ei. Mohegan venea foarte rar la conac, iar Natty nu venea niciodată, însă Edwards căuta ca în orice moment de răgaz să-şi viziteze fosta locuinţă, de unde se reîntorcea adesea prin zăpadă, la orele întunecate ale nopţii sau, dacă fusese reţinut dincolo de ora la care familia se retrăgea să se odihnească, o dată cu soarele dimineţii. Cei care nu cunoşteau natura acestor vizite speculau adesea pe seama lor, dar nimeni nu a comentat nimic, decât Richard, care spunea uneori pe un ton şoptit:

— Nu este deloc ceva neobişnuit. Corciturile nu pot fi îndepărtate niciodată de obiceiurile sălbaticilor şi, pentru o persoană cu descendenţa sa, băiatul este mult prea apropiat de civilizaţie decât am fi putut să ne aşteptăm.

Capitolul XX.

„Dispari! Şi nu mă mai îndemna la cântec,
Căci avem poteci de străbătut în munţi.”

Byron.

Pe măsură ce primăvara se apropia, nămeţii enormi de zăpadă, începeau să cedeze în bătaia unor vânturi mai calde şi a unui soare mai cald, deşi în urma furtunilor de iarnă, a dezgheţurilor şi gerurilor repetate deveniseră atât de rezistente, încât ameninţau să dureze le nesfârşit. Uneori părea că porţile soarelui se deschideau şi pământul era invadat de o atmosferă plăcută, care dezmorţea atât natura animată, cât şi pe cea neanimată. Pentru câteva ore, veselia primăverii strălucea în fiecare privire şi zâmbea pe fiecare câmpie. Dar vânturile puternice de nord aduceau iarăşi frigul asupra aceluiaşi decor, iar norii întunecaţi şi trişti opreau pătrunderea razelor de soare şi făceau ca atmosfera să fie la fel de rece şi mohorâtă ca şi ei. Lupta între cele două anotimpuri devenea tot mai înteţită, iar pământul, victimă a acestei întreceri şi-a pierdut treptat strălucirea vie a iernii, fără a dobândi totuşi un aspect primăvăratic.

Aceasta a fost atmosfera posomorâtă a săptămânilor care au urmat, în care coloniştii au părăsit ocupaţiile mondene, agitate din timpul iernii, pentru a se dedica muncii domestice pe care venirea unui nou anotimp o cerea. Satul nu mai era înţesat de vizitatori, iar negoţul care însufleţise magazinele vreme de câteva luni, începu să dispară. Drumurile şi-au pierdut haina lucioasă de zăpadă bătătorită cufundându-se în mlaştini greu de traversat şi erau părăsite acum de călătorii veseli şi gălăgioşi care îi străbătuseră meandrele în timpul iernii. Pe scurt, totul părea să prevestească o schimbare radicală, nu numai în natură, ci şi în cei care găseau în ea o sursă de bucurie şi confort.

Membrii mai tineri ai familiei de la conac, între care se număra acum şi Louisa Grant, nu observau aceste schimbări tardive şi nesigure cu indiferenţă. Drumurile se circulau mai uşor acum,

datorită zăpezii, iar ei au participat din plin la toate distracţiile pe care iarna le oferise, care nu se rezumau numai la călătorii zilnice în munţi, sau în văile nu mai depărtate de douăzeci de mile de sat, dar mai aveau şi alte nenumărate şi ingenioase surse de amuzament pe care le oferea lacul îngheţat. Au făcut câteva excursii cu echipajul lui Richard, ai cărui patru cai zburau mai repede ca vântul, pe gheaţa sticloasă care urma în mod invariabil unui îngheţ. Apoi „titirezul" periculos şi palpitant se bucura chiar el de un moment de atenţie. Foloseau, pe rând, trăsurile cu un singur cal şi săniile trase de domnii care alunecau pe patine. Pe scurt, membrii familiei foloseau orice modalitate de relaxare împotriva monotoniei iernii din munţi. Elizabeth a fost nevoită să recunoască faptul că, prin ajutorul bibliotecii din casă, anotimpul fusese mai puţin plictisitor decât se aşteptase.

Mişcarea în aer liber se număra aşadar printre obiceiurile familiei. Însă repetatele îngheţuri şi dezgheţuri au făcut ca drumurile, care chiar şi pe vreme bună erau periculoase, să nu poată fi circulate de nici un vehicul cu roţi, iar caii înşeuaţi să fie folosiţi în locul altor mijloace de transport. Domnişoarele, urcate pe animale mici şi cu piciorul-sigur, încercau din nou drumurile din munţi şi pătrundeau în fiece viroagă retrasă, unde un colonist hotărâse să se stabilească prin natura ocupaţiei sale. Ele erau însoţite de unul sau doi dintre bărbaţii din familie, după cum cereau diferitele lor interese. Tânărul Edwards se acomoda tot mai mult cu noua sa situaţie şi se alătura grupurilor adesea cu o nepăsare şi veselie care reuşeau să-i alunge toate amintirile neplăcute din minte pentru o scurtă perioadă de timp. Obişnuinţa şi optimismul său tineresc păreau să prevaleze asupra cauzelor secrete ale tulburării sale, deşi existau încă momente în care chipul lui avea aceeaşi expresie de dezgust de câte ori discuta cu Marmaduke, ca în primele zile ale prieteniei lor.

La sfârşitul lunii martie, şeriful a reuşit să-şi convingă verişoara şi tânărul prieten să-l însoţească în călătoria pe un deal despre care se spunea că se înalţă deasupra lacului cu o măreţie extraordinară.

— În plus, vară Bess, continuă Richard neobosit, ne vom opri să vedem „arbustul de zahăr" al lui Billy Kirby. Este la est de lotul Ransom, face zahăr pentru Jared Ransom. Nu se descurcă nimeni cu cazanul mai bine decât Billy Kirby în tot ţinutul. Îţi

aminteşti Duke că l-am adus la ferma noastră în primul lui sezon aici? Nici nu e de mirare că îşi cunoaşte aşa de bine meseria.

— Billy e un bun tăietor de lemne, observă Benjamin, care ţinea calul de căpăstru în timp ce şeriful încăleca. Şi mânuieşte toporul la fel de bine cum un om de la teugă se ocupă de o cavilă de matisit, sau cum un croitor se descurcă cu fierul lui de călcat mare. Se spune că poate să ridice singur un cazan de potasă de pe pod, deşi nu pot spune că l-am văzut cu ochii mei, dar aşa am auzit. Şi am văzut şi zahăr făcut de el, care poate că nu era la fel de alb ca o pânză veche de arboret, dar despre care prietena mea, doamna Pettibone, aici de faţă, a spus că are aceeaşi aromă ca melasa. Şi ştiţi şi dumneavoastră, domnule Dickon, că doamna Remarkable are un gust remarcabil la dulciuri, pe care le devorează cu spărgătorul ei de nuci.

Râsetele zgomotoase stârnite de umorul lui Benjamin şi la care a contribuit el însuşi, cu sunete nu din cele mai plăcute, dovedea pe deplin prietenia care exista între cei doi. Totuşi, restul grupului nu prea a înţeles gluma, fiind toţi ocupaţi, domnii le ajutau pe domnişoarele care urcau pe cai. Când toată lumea se găsea în siguranţă în şa, au străbătut satul într-o ordine bine stabilită. S-au oprit un moment în faţa uşii domnului LeQuoi, până când acesta şi-a încălecat mârţoaga şi apoi au părăsit pâlcul de case mergând pe una dintre străzile principale care tăiau centrul satului.

Noaptea erau încă foarte frig, dar zilele erau călduroase şi îngheţul din timpul nopţii se topea. Călăreţii erau deci nevoiţi să meargă în şir indian pe marginea drumului, unde caii păşeau mai sigur datorită durităţii pământului şi a brazdei de iarbă. Se zăreau doar puţine reminiscenţe de vegetaţie, iar suprafaţa pământului avea un aspect rece, umed şi mohorât care-i îngheţa aspectul. Luminişurile vizibile pe diferite părţi ale munţilor erau încă presărate cu zăpadă, deşi ici-colo se mai zărea câte un loc neacoperit, unde haina imaculată cedase în faţa căldurii noului anotimp, iar verdele luminos şi plin de viaţă al grâului reaprindea speranţele fermierilor. Între pământ şi cer era un contrast evident, căci dacă primul avea aspectul trist pe care l-am descris deja, soarele cald şi revigorant îşi trimitea razele de pe bolta cerească abia umbrită de un singur nor. Atmosfera îndulcea nuanţele orizontului nesfârşit până ce acesta strălucea precum o mare de azur.

Richard deschidea drumul de această dată, ca şi în orice altă ocazie care nu cerea exercitarea unor abilităţi ieşite din comun. Şi mergând mai departe, încerca să înveselească grupul vorbind mereu.

— Aceasta este într-adevăr o vreme foarte dulce, Duke, strigă el. O noapte îngheţată şi o zi însorită. Sunt sigur că arţarii se încarcă de multă sevă în dimineaţa asta călduroasă. E păcat, domnule judecător, că nu introduci nişte tehnici ştiinţifice de producere a zahărului printre coloniştii tăi. Ai putea să faci asta fără să fii vreun doctor Franklin. Ai putea s-o faci, domnule judecător Temple!

— Preocuparea mea cea mai importantă este aceea de a-i proteja sursele acestei mine de confort şi bogăţie chiar de extravaganţa oamenilor, prietene Jones, răspunse Marmaduke. Când vom realiza acest lucru important, va fi timpul să ne întoarcem atenţia către îmbunătăţirea manufacturii acestui produs. Dar tu ştii deja, Richard, că trecem deja zahărul prin procesul de rafinare şi că rezultatul a produs căpăţâni de zahăr la fel de albe ca zăpada de pe câmpurile acestea şi cu o zaharină de cea mai bună calitate.

— Zaharină, sau terebentină, sau orice altă „ină”, nu ai făcut niciodată o căpăţână mai mare decât o bomboană mărişoară, răspunse şeriful. Acum, domnule, nu cred că un experiment are vreo valoare decât dacă avem în vedere numai rezultatele practice. Dacă aş fi avut o sută sau vreo două sute de acri de pământ, ca dumneavoastră, aş face o fabrică de zahăr în sat. Aş chema oameni învăţaţi ca să facă o cercetare în acest sens şi aceştia sunt uşor de găsit, domnule. Da, domnule, nu sunt greu de găsit, oameni care unesc teoriile cu practica. Şi aş mai alege şi o pădure de copaci tineri şi rezistenţi. Şi în loc să fac căpăţâni de mărimea unei bomboane, să mă ia naiba, Duke, dacă nu le-aş face cât o căpiţă de fân.

— Ai cumpăra încărcătura unuia dintre vapoarele despre care se zice că merg în China, strigă Elizabeth. O să-ţi transformi cazanele de potasă în ceşti de ceai, gabarele de pe lac în farfurii, o să-ţi coci prăjitura în cuptorul ăla de acolo în care se arde varul şi o să inviţi toată ţara la o petrecere. Ce minunate sunt planurile unui geniu! De fapt, domnule, lumea crede că judecătorul Temple a făcut experimente serioase, deşi nu a vrut ca bucăţile de zahăr să aibă mărimile extraordinare care să fie pe măsura

concepţiilor dumneavoastră extraordinare.

— N-ai decât să râzi, vară Elizabeth, n-ai decât să râzi, domnişoară, răspunse Richard, întorcându-se foarte mult în şa pentru a se uita către grup şi dând mereu din bici. Dar eu fac apel la bunul simţ sau şi mai important, la simţul gustului, care este unul dintre cele cinci gusturi, să mi se spună dacă o căpăţână mare de zahăr nu ar dovedi necesitatea propunerilor pe care le fac mai bine decât o bucăţică de zahăr, ca aceea pe care femeile germane şi le pun sub limbă atunci când îşi beau ceaiul. Sunt două feluri în care poţi face orice lucru: unul bun şi unul prost. Trebuie să recunosc că acum faci zahăr şi ai putea să faci şi căpăţâni de zahăr. Dar mă întreb dacă ai putea să faci cel mai bun zahăr posibil şi în cele mai bune căpăţâni posibile.

— Ai foarte mare dreptate, Richard, afirmă Marmaduke, cu o gravitate care dovedea că era interesat de acest subiect. Este foarte adevărat că producem zahăr, iar întrebarea ta este foarte bună. Cât de mult? Şi în ce fel? Sper să apuc ziua când plantaţiile şi fermele se vor ocupa de acest domeniu. Nu se ştiu prea multe lucruri despre calităţile copacului care este sursa acestei bogăţii, dacă ar putea fi îmbunătăţită prin cultivare, folosind sapa şi plugul.

— Sapa şi plugul! Ai pune pe cineva să sape în jurul unei rădăcini de arţar ca ăsta? Spuse el arătând spre unul dintre copacii care cresc aşa de des în acea parte de ţară. Să sapi copaci! Eşti nebun, Duke? E ca şi cum ai vrea să vânezi cărbune. Pfui! Pfui! Dragul meu văr, ascultă-mă pe mine şi lasă afacerile cu zahăr în seama mea. Iată-l pe domnul LeQuoi, el a fost în Indiile de Vest şi a văzut cum se face zahărul. Să povestească dumnealui cum se face zahărul acolo şi o să vedeţi care e tâlcul. Ei bine, domnule Le Quoi, cum se face zahărul în Indiile de Vest? Se aseamănă întrucâtva cu obiceiurile judecătorului Temple?

Domnul căruia i se adresa întrebarea călărea un cal mic, foarte blând şi îşi ţinea scara aşa de sus, ca pentru a-i aduce genunchii cât mai aproape de bărbie, mai ales acum, când animalul urca încet pe poteca de pădure pe care o străbăteau. Nu a putut să-şi rostească replica graţios, sau să o susţină prin gesticulaţii, pentru că muntele era abrupt şi alunecos. Deşi francezul avea o pereche de ochi foarte mari, aceştia nu păreau destuii de ageri pentru a-l preveni de obstacolele de arbust, crengi şi copaci tăiaţi, care îi barau calea în acel moment.

Îndepărta cu o mână aceste pericole, iar cu cealaltă ţinu strâns de căpăstru pentru a controla viteza prea mare pe care o prinsese calul său, iar apoi răspunse după cum urmează:

— *Sucre!* Fac într-adevăr zahar în Martinique. *Mais, mais ce n'est pas* un copac. Ăăăă, cum spuneţi voi*, je voudrais que ces chemins fussent au diable.* Cum spuneţi voi – *steeck pour la promenade?*

— Trestie de zahăr, spuse Elizabeth, zâmbind de injuriile pe care francezul credea că le înţelesese numai el.

— *Oui, mademoiselle,* trestie de zahăr.

— Da, da, strigă Richard, trestie de zahăr e denumirea ei vulgară. Dar termenul corect este *saccharum officinarum*, iar ceea ce numim arţar dur, este *acer saccharinum*. Acestea sunt denumirile ştiinţifice, domnule şi fără îndoială că le înţelegeţi bine.

— E greceşte sau latină, domnule Edwards, îi şopti Elizabeth tânărului, care deschidea drumul pentru ea şi însoţitorii ei printre arbuşti. Sau poate este un limbaj şi mai elevat, pe care îl puteţi traduce dumneavoastră pentru noi.

Tânărul îşi întoarse privirea întunecată către interlocutoarea lui, dar expresia de duşmănie dispăru într-o clipă.

— Îmi voi aminti îndoielile dumneavoastră, domnişoară Temple. Când îl voi mai vizita pe bătrânul meu prieten Mohegan, el sau Ciorap-de-Piele ne vor ajuta prin cunoştinţele lor să găsim o soluţie pentru a le îndepărta.

— Atunci înseamnă că nu le cunoaşteţi limba.

— Doar puţin. Dar sunt mai familiarizat cu informaţiile temeinice ale domnului Jones, sau chiar cu mascarada politicoasă a domnului LeQuoi.

— Vorbiţi franceza? întrebă ea repede.

— Triburile iroquois vorbesc în mod curent această limbă, precum şi canadienii, răspunse el zâmbind.

— Ah, dar ei sunt mingoe şi deci duşmanii dumneavoastră.

— Ar fi bine pentru mine dacă aş avea parte numai de asemenea duşmani, spuse tânărul, grăbindu-şi înainte calul şi punând capăt acestui dialog evaziv.

Richard îşi continuă însă discursul cu multă patimă, până au ajuns la o pădure tânără, de unde pinii şi cucuta dispăruseră de tot şi se formase un crâng de arţari, despre care se discutase până acum. Aceştia se înălţau maiestuos şi mândru deasupra

pământului, cu crengile lor întinse şi cu trunchiurile lor înalte şi drepte. Copacii tineri fuseseră îndepărtaţi complet din această pădurice, sau tufiş, aşa cum i se spunea, pentru că, în vederea realizării unor aranjamente mai simple pentru fierbere, o zonă destul de mare, de câţiva acri, fusese defrişată şi putea fi astfel asemuită cu un dom al unui templu măreţ, în care arţarii erau coloane, iar coroanele erau capitelurile şi firmamentele arcadelor. În trunchiul fiecărui copac, chiar aproape de rădăcină se făcuse o incizie adâncă şi nechibzuită, de care se prinseseră mici canale, din scoarţă de anin, sau de oţetar. La rădăcina fiecărui copac se găsea câte un jgheab, cioplit grosolan în lemn de tei sau de bas pentru a aduna toată seva care se scurgea din fiecare dintre aceste improvizaţii ineficiente şi risipitoare.

Când ajunse pe platformă, grupul se opri pentru un moment, dându-le cailor răgazul de a se odihni, dar şi pentru ca cei mai puţin familiarizaţi cu acest decor să poată vedea mai bine improvizaţia de colectare a fluidului. O voce puternică, răsunătoare a spart dintr-o dată tăcerea care îi cuprinsese pentru un moment. Se auzi de sub crengile copacilor, intonând cuvintele următoare ale acelui cântec greu de imitat, ale cărui versuri, dacă ar fi fost continuate, s-ar fi întins la Caters din Connecticut până la malurile lacului Ontario. Era un cântec cunoscut, despre care se spune că, la început, a fost dedicat acestui popor în batjocură, dar circumstanţele au fost de aşa natură încât el a devenit un imn de slavă, încât nici un american nu îi aude ritmul fără a simţi o emoţie în inimă.

În ţările din est sunt mulţi bărbaţi,
Cele din vest au bogăţii de cherestea,
Pe dealuri cresc bovine – mii,
Iar drumurile duc produse-n ţară!
Aşa c-alunecă, seva mea dulce,
Şi te voi fierbe în curând,
Să n-aibă teamă un pădurar
Că vei fi tulburat.
Arţarul e-un copac prea scump,
Ne dă căldură, hrană şi mult lemn,
Şi când se-ncheie o zi de muncă,
Sucul său te va îmbuna,
Aşa c-alunecă, etc.

Ce e-un bărbat fără pahar,
Ca şi nevasta fără ceai?
Dar halbă, ceaşcă, sau ce-o fi
Nu merge bine
Făr-o albină muncitoare,
Aşa c-alunecă etc.

În timp ce această melodie răsunătoare era cântată, Richard îi ţinea măsura cu biciul pe coama calului său, acompaniindu-şi gesturile cu o mişcare corespunzătoare a capului şi corpului. Spre sfârşitul cântecului, ceilalţi l-au auzit murmurând refrenul, iar la ultima repetare accentuă cuvintele „seva mea dulce” şi le reluă încă o dată, făcând o adiţie preţioasă la efectul sunetelor şi chiar şi la cel armonic.

— Bravo nouă! strigă şeriful, păstrând tonalitatea cântecului. E un cântec foarte frumos, Billy Kirby şi foarte bine cântat. De unde ai învăţat cuvintele, băiete? Mai continuă şi poţi să-mi dai şi mie o copie a lui?

Omul care fierbea zahărului, ocupat în „tabăra” lui, la mică distanţă de călăreţi, îşi întoarse capul indiferent şi privi plin de răceală către membrii grupului. Pe măsură ce aceştia se apropiau de el, îi saluta dând uşor din cap, foarte afabil şi plin de bunătate, egal faţă de toţi, pentru că nici măcar faţă de doamne nu şi-a schimbat modul de a saluta. Ar fi putut să-şi atingă borul pălăriei pe care o purta, sau prin orice alt gest.

— Cum merge? Cum merge, domnule şerif? întrebă tăietorul de lemne. Ce mai spun sătenii?

— Păi, la fel ca de obicei, Billy, răspunse Richard. Dar ce este asta? Unde-ţi sunt cele patru cazane şi coveţile şi răcitoarele de oţel? Tu faci zahăr în felul ăsta neglijent? Te credeam unul dintre cei mai buni producători de zahăr din comitat.

— Chiar sunt, domnule Jones, spuse Kirby, care îşi continuă îndeletnicirea. N-o să întorc spatele nici unui om din dealurile Otsego dacă-mi cere să tai lemne şi să fac butuci, să-i fierb seva de arţar, sau să-i repar un cuptor de ars cărămida, sau să cioplesc nişte drugi, să fac potasă, sau să le sap grâul. Dar mă rezerv mai mult ocupaţiei mele de bază, pentru că am o înclinaţie naturală pentru mânuirea toporului.

— Înseamnă că eşti Jack-toate-meseriile, domnule Beel, spuse

domnule LeQuoi.

— Ce? Întrebă Kirby, privind în sus cu o simplitate, care făcea ca trupul său gigantic şi figura masculină să devină ridicole. Dacă sunteţi interesat de comerţ, musiu, aveţi aici cel mai bun zahăr din tot anotimpul. E la fel de lipsită de impurităţi ca şi câmpiile germane de mlaştini şi are o aromă naturală de arţar.
Asemenea marfă s-ar vinde în York ca bomboane.

Francezul se apropie de locul unde Kirby îşi depozitase căpăţânile de zahăr, acoperite cu scoarţă şi începu să cerceteze produsul cu privirea unei persoane care îi înţelegea valoarea. Marmaduke descălecase şi privea copacii şi lucrările cu atenţie, părând adesea nemulţumit de neglijenţa cu care fusese întreprins întregul proces.

— Ai multă experienţă cu lucrurile acestea, Kirby, spuse el. Ce metodă foloseşti ca să-ţi faci zahărul? Văd că nu ai decât două cazane.

— Sunt la fel de bune ca două mii de cazane, domnule judecător. Nu sunt ca producătorii de arţar rafinaţi, care fierb pentru oamenii de vază, dar dacă vrei arţar foarte dulce, pot să-ţi spun. Mai întâi îmi aleg copacii, iar apoi fac jgheaburi – cam pe la sfârşitul lui februarie, să zicem, sau în munţii ăştia, chiar pe la jumătatea lui martie. Oricum, puţin înainte să lase multă sevă.

— Şi când alegi copacii, îl întrerupse Marmaduke, te ghidezi după vreun semn exterior care să-ţi indice calitatea lor?

— Păi, există motive pentru orişice lucru, spuse Kirby, amestecând energic lichidul din cazane. Nu e prea uşor să ştii cum şi când să amesteci fiertura. Trebuie să înveţi aşa ceva. Roma nu a fost construită într-o singură zi şi de fapt nici Templeton, deşi se spune că se dezvoltă rapid. N-am băgat niciodată toporul în vreun copac pipernicit, sau unul care să nu aibă o coajă bună şi proaspătă. Pentru că şi copacii sunt bolnavi, ca şi oamenii. Şi cine spune să foloseşti un copac bolnav, la fel cum nu ai pune un cal şchiop să tragă o diligenţă, sau un bou prea încălzit să-ţi care butucii?

— Ai dreptate, dar care sunt semnele bolii? Cum faci deosebirea dintre un copac bolnav?

— Doctorul cum ştie dacă pacientul are febră sau este răcit? îl întrerupse Richard. Îi examinează pielea, sau îi simte pulsul, normal.

— Sigur, continuă Billy, domnul nu exagerează chiar aşa de

mult. Ajunge să te uiţi doar la copac şi poţi să-ţi dai seama. Păi, când seva începe să curgă, stau mereu în apropierea cazanelor şi pun ţeava. La prima fierbere, las focul cât mai iute, ca să obţin tot ce e mai bun de la seva asta. Dar când începe să se transforme în esenţă de melasă, ca în cazanul acesta, nu trebuie să laşi focul prea tare, că poţi să arzi zahărul. Iar zahărul ars este rău la gust, chiar dacă niciodată nu e mai dulce decât atunci. Aşa că îl duci dintr-un cazan în celălalt cu polonicul, până când ajunge să se întindă ca aţa atunci când pui băţul de amestecat înăuntru, că e nevoie de o mână puternică să-l amestece. După ce se fărâmiţează, poţi să-l usuci punând argilă în tingire, dar nu se procedează întotdeauna astfel. Unii fac, alţii nu fac. Ei, *musiu*, crezi că o să încheiem un târg?

— O să vă dau, domnule Etel, *dix sous* pentru o livră.

— Nu, vreau bani lichizi pentru marfă. Nu fac niciodată schimburi în natură pentru zahărul meu, dar pentru că e vorba de dumneavoastră, *musiu*, spuse Billy, cu un zâmbet ademenitor, o să fiu de acord să primesc un galon de rom şi pânză cât pentru două cămăşi, pentru melasă. E foarte bună. Nu te-aş înşela niciodată pe tine sau pe altcineva. Şi pentru gusturile mele, e cea mai bună melasă care a ieşit dintr-un cazan de zahăr.

— Domnul Le Quoi ţi-a oferit zece pence, spuse tânărul Edwards.

Producătorul s-a holbat la el cu un aer de parcă tocmai ar fi primit în dar libertatea, dar nu a răspuns nimic.

— *Oui*, spuse francezul, zece pence. *Jevausraner cie, monsieur: ah! Mon Anglois, je l'oublie toujours!*

Tăietorul se uită de la unul la celălalt, puţin dezgustat şi în mod evident convins că ceilalţi se distrau pe seama lui. Apucă polonicul enorm, care era aşezat pe unul dintre cazane şi începu să amestece cu multă conştiinciozitate lichidul fiert. Un moment, polonicul rămase afundat în melasă, după care el îl ridică şi lichidul gros şi greu se prelinse înapoi în cazan. Îl învârti puţin, vrând parcă să răcească ceea ce mai rămăsese şi îi oferi polonicul domnului Le Quoi, spunând:

— Gustaţi, *musiu* şi veţi vedea că valorează mai mult decât aţi oferit. Melasa însăşi ar câştiga banii ăştia.

Francezul îi făcu pe plac şi încercă de câteva ori să-şi aducă buzele în contact cu adâncitura polonicului, apoi luă o înghiţitură

bună din lichidul fierbinte. Îşi puse mâinile pe piept şi le aruncă doamnelor o privire jalnică. Iar apoi, pentru a folosi limbajul lui Billy, care a relatat ulterior întâmplarea, „nici pielea de oaie nu e tăbăcită mai abitir decât au tropăit picioarele francezului, de vreo câteva ori. Şi apoi a înjurat şi a scuipat în franceză, de n-ai mai văzut niciodată. Dar numai unul deştept, din ţările vechi, poate să creadă că-şi bate joc de un tăietor de lemne”.

Aerul nevinovat cu care Kirby şi-a reluat îndeletnicirea de a agita conţinutul cazanelor i-ar fi indus în eroare pe privitori, cât priveşte dorinţa lui de a-i provoca acele scurte suferinţe domnului Le Quoi, dacă nechibzuitul nu şi-ar fi înfipt limba în obraz şi nu şi-ar fi aruncat ochii asupra celorlalţi, cu o expresie atât de firească, încât era prea bine calculată pentru a fi sinceră. Domnul Le Quoi reuşi să se stăpânească şi să-şi recupereze raţiunea şi buna-cuviinţă. Îşi ceru scuze faţă de doamne pentru manifestările nestăpânite pe care le scăpase într-un moment de emoţie maximă şi apoi se urcă din nou pe cal, rămânând în plan secund pentru restul vizitei. Gluma lui Kirby a făcut ca toate negocierile de cumpărare să înceteze brusc.

În tot acest timp, Marmaduke se plimbase prin pădurice, făcând câte o afirmaţie despre copacii lui preferaţi şi despre felul în care tăietorul de lemne făcea risipită din cauza modalităţii în care îşi desfăşura producţia.

— Mă doare să văd câtă risipă se face în ţara aceasta, spuse judecătorul, unde coloniştii se joacă cu binecuvântările de care s-ar putea bucura, cu generozitatea unor aventurieri plini de succes. Nici tu, Kirby nu eşti exclus de la această critică, pentru că faci nişte răni îngrozitoare în copacii ăştia, deşi o incizie mică ar da aceleaşi rezultate. Te rog din suflet să-ţi aminteşti că ei cresc aici de secole şi atunci când o să dispară, nimeni din cei rămaşi în viaţă în urma lor nu-i va mai putea recupera.

— Păi, nu prea ştiu, domnule judecător, răspunse cel căruia i se adresase. Mie mi se pare că dacă zona asta muntoasă are ceva din belşug, atunci în mod sigur acest lucru sunt copacii. Dacă e păcat să-i tai, atunci am destule păcate de mântuit, pentru că am cioplit eu cu mâinile mele mai mult de o jumătate de acru, atât din statul Vermont, cât şi din York. Şi sper să trăiesc să tai un acru întreg, înainte de a pune toporul deoparte. Îmi place foarte mult să tai lemne şi nu-mi doresc să fac altceva. Dar Jared Ransom a spus că o să se caute zahărul anul acesta, mai

ales că vin atâţia oameni noi în colonie, aşa că m-am hotărât să-mi fac de lucru la cazan sau cu foarfecele în primăvara asta. Care mai sunt noutăţile, domnule judecător, despre frasini? Aduc chiar atâţia bani încât lumea poate să trăiască din ei? Bănuiesc că aşa e, altfel de ce s-ar mai obosi să treacă apa?

— Ai dreptate, William, răspunse Marmaduke. Atâta vreme cât Bătrânul Vierme o să fie secerat de războaie, recoltele americane vor fi tot la fel de bogate.

— Păi, e un vânt rău, care nu aduce nimănui nimic bun, domnule judecător. Sunt sigur că ţara prosperă, deşi ştiu că ţii mult la copaci, pe care îi preţuieşti cum alţii îşi iubesc copiii. Mie nu îmi plac prea mult, decât dacă pot să fac ce vreau cu ei. Atunci aş putea spune că îmi devin puţin mai dragi, l-am auzit pe coloniştii din ţările vechi spunând că bogătaşii lor au mulţi stejari şi ulmi şi pentru fiecare copac făcuseră un ghiveci cât un butoi, l-au răspândit peste tot pe fermele lor, în faţa uşilor şi împrejurul caselor, ca să-i poată admira în voie. N-aş putea spune că o ţară care are aşa de mulţi copaci e o ţară evoluată. Cu cioturile e altfel, pentru că nu fac umbră pământului şi în plus, dacă-i smulgi din pământ, poţi să faci un gard foarte înalt, că nu poate privi nimeni pe deasupra lui.

— Părerile pe subiectul acesta variază foarte mult în diferite ţări, spuse judecătorul. Dar eu nu pun preţ pe copacii din ţara aceasta ca simple ornamente, ci pentru că sunt folositori. Tăiem pădurile de parcă într-un singur an ar creşte la loc tot ce am distrus. Dar în curând legea va proteja nu numai copacii, ci şi vânatul pe care pădurile îl adăpostesc.

După această afirmaţie de consolare, Marmaduke urcă din nou pe calul său şi călăreţii au părăsit tabăra de zahăr pentru a se îndrepta, pentru a admira priveliştea pe care Richard le-o promisese. L-au lăsat singur pe tăietorul de lemne, pentru a-şi continua munca în inima pădurii. Când au ajuns la punctul în care muntele începea să coboare, Elizabeth şi-a întors capul şi văzu focurile mocnite care licăreau în depărtare de sub cazanele imense, adăpostul de arbust acoperit cu bucăţi de scoarţă de cucută, precum şi silueta lui gigantică mânuind polonicul cu un aer sigur şi priceput. I se păru că toate acestea formau, pe fundalul copacilor maiestuoşi, cu jgheaburile şi canelele lor de scurgere, o imagine a vieţii umane pe prima treaptă a civilizaţiei. Poate că melodia pe care Kirby începu să o cânte acum şi

tonurile puternice ale vocii lui, care răsunau în pădure, nu au dăunat aerului romantic al acestei scene. Era tot un cântec popular, din care ea nu a înţeles decât următoarele versuri:

Şi când mândra pădure cade, chemare dragă pentru ai mei tauri,
Din zori în seară le tot strig; şi ho! Şi cea! Şi înapoi!
Pân’ ce-mpreună terminăm din muncă,
Puterile şi boii mei m-ajută,
Iar coaja nucului în floare
Mă apără de toţi ţânţarii,
Dispară cei ce-mi vor pământul,
Să plece-n munţi, printre stejari,
Sau printre pini, în ţara seacă,
Puţin îmi pasă mie!

Capitolul XXI.

„Fugi, ură, fugi! Motiv de ceartă,
Forţele tale nu seacă niciodată.”

Scott.

Pe vremea povestirii noastre, cu excepţia străzilor principale, drumurile din Otsego nu erau decât cu puţin mai bune decât potecile de pădure. Copacii înalţi care creşteau chiar pe marginea lor ţineau departe razele de soare, care nu pătrundeau decât la zenit. Apele se evaporau foarte încet, iar stratul de plante în descompunere, care acoperea pământul întregii ţări era gros de câteva picioare, ceea ce îngreuna deplasarea călătorilor. De asemenea, suprafaţa naturală avea multe denivelări, iar rădăcinile enorme şi alunecoase care brăzdau mereu drumul, descoperite de alunecarea pământului, ca şi cioturile copacilor, făceau ca trecerea să fie dificilă şi mai ales periculoasă. Cu toate acestea, pe măsură ce caii înaintau anevoios prin bălţi şi puneau un pas nesigur de-a lungul drumurilor întunecoase, călătorii nu dădeau semne de stânjeneală în faţa obstacolelor, care în mod sigur ar fi îngrozit pe cel care nu era obişnuit cu asemenea privelişti. În multe locuri, singurul indiciu al drumului îl reprezentau semnele de pe copaci. Alteori, erau rămăşiţele unui pin care fusese tăiat cât mai aproape de pământ, ca şi cum nu s-ar fi dorit să se lase vederii decât rădăcinile mari, întinse douăzeci de picioare în toate direcţiile, reprezentau un fel de semnal pentru călător că se afla în centrul unui drum principal.

Şeriful îi conducea pe ceilalţi pe unul dintre aceste drumuri. El a ieşit de pe poteca pe care coborâseră de la livada de zahăr şi apoi a traversat un mic pod din butuci rotunzi, aşezaţi pe traverse de pin în care se puteau observa nenumărate găuri foarte late. Când mârţoaga lui Richard a ajuns la una dintre aceste deschizături şi-a apropiat nasul de butuci şi a traversat această trecere dificilă cu inteligenţa unui om. Dar mânza pursânge a Elizabethei a refuzat să facă o mişcare atât de simplă. Ea a făcut câţiva paşi cu o grijă deosebită, s-a apropiat de gaura cea mai lată şi ascultând de biciul şi îndemnurile

tăioase ale stăpânei sale neînfricate, a sărit pe deasupra deschizăturii cu agilitatea unei veveriţe.

— Încet, încet, copila mea, spuse Marmaduke, care îl urma pe Richard. Aceasta nu e o regiune în care să faci giumbuşlucuri ecvestre. Trebuie să fii foarte prudentă când călătoreşti pe drumurile noastre abrupte ca să fii în siguranţă. Să-ţi exersezi talentul de jocheu în câmpiile din New Jersey, care sunt mai sigure. Dar în dealurile din Otsego ai putea să dai uitării asemenea încercări.

— Aş putea la fel de bine să renunţ la şa imediat, dragă domnule, răspunse fiica lui. Pentru că dacă ar trebui să mă potolesc până când regiunea aceasta sălbatică este îmbunătăţită, mă tem că voi fi deja bătrână şi nu voi mai putea face niciodată ceea ce dumneavoastră numiţi giumbuşlucuri ecvestre.

— Să nu spui aşa ceva, fiica mea, răspunse tatăl său. Dar dacă mai rişti atunci când traversezi podul acesta, nu vei apuca niciodată bătrâneţea, iar eu voi fi nevoit să te plâng, spre mândria ta, dragă Elizabeth. Dacă ai fi văzut partea asta de ţară, aşa cum am văzut-o eu, când încă nu era civilizată şi ai fi văzut apoi prin ce schimbări rapide a trecut odată ce a început să suplinească nevoile omului, ţi-ai potoli imediat nerăbdarea, chiar dacă nu ţi-ai potoli şi mârţoaga.

— Îmi aduc aminte când vorbeai de prima dată când ai venit în aceste păduri, dar amintirile mele sunt vagi şi se amestecă cu imaginile confuze ale copilăriei. Aşa sălbatică şi răvăşită cum pare, sunt sigură că era de o mie de ori mai dezolantă atunci. Vrei să-mi mai spui, dragă domnule, ce credeai şi simţeai atunci despre afacerile tale?

În timp ce Elizabeth apunea acestea cu multă afecţiune, tânărul Edwards se apropie mai mult de judecător şi-i privi atent chipul cu ochii lui negri, de parcă ar fi dorit să-i citească gândurile.

— Erai foarte mică atunci, copila mea, dar trebuie să-ţi aminteşti că atunci m-am despărţit de tine şi de mama ta pentru a cerceta pentru prima dată aceşti munţi care nu erau locuiţi, spuse Marmaduke. Dar tu nu poţi şti ce motive ascunse determină un om să suporte toate lipsurile pentru a putea face avere, în cazul meu, aceste motive au fost foarte puternice, iar Dumnezeu a răspuns eforturilor mele. Pentru a civiliza regiunea

aceasta abruptă, am suportat foamea, durerea, boala, dar nu trebuie să mai adaug la această listă şi nefericirea de a fi eşuat.

— Foamea, repetă Elizabeth. Credeam că aceasta este ţara abundenţei. Ai fost nevoit să înfrunţi foamea?

— Chiar aşa, copila mea, spuse tatăl. Cei care privesc împrejurul lor acum şi văd încărcăturile de produse care sunt transportate pe fiecare dintre potecile acestea sălbatice de munte, cu greu ar crede că doar cu cinci ani în urmă locuitorii acestor meleaguri erau nevoiţi să se hrănească cu puţinele fructe ale pădurii pentru a supravieţui şi să prindă animale pentru familiile lor înfometate, deşi nu ştiu să vâneze.

— A, strigă Richard, care auzise din întâmplare ultima parte a relatării lui Marmaduke, printre notele tăietorului de lemne, al cărui cântec se străduia să-l cânte cu voce tare. Aceea a fost perioada de foamete[18], verişoară Bess. Toamna aia am slăbit ca o nevăstuică, iar faţa îmi era aşa de palidă ca a unui bolnav de febră şi frisoane. Domnul LeQuoi s-a uscat şi dumnealui, ca un bostan ofilit şi nici nu cred că v-aţi revenit complet, domnule. Din toată familia, cred că Benjamin a suportat cel mai greu lipsurile, pentru că a jurat că i-a fost mai greu să suporte aceste lipsuri decât să se descurce cu o alocaţie prea mică în latitudinile calme. Benjamin înjură foarte mult dacă e înfometat câtuşi de puţin. Chiar mă gândeam să te părăsesc atunci, Duke şi să mă duc în Pennsylvania, ca să mă îngraş. Dar, naiba să mă ia, m-am gândit la urmă că suntem fii a două surori şi că mai bine mor sau trăiesc cu tine până la capăt.

— Nu ţi-am uitat bunătatea, sau faptul că ne curge acelaşi sânge prin vine, spuse Marmaduke.

---

[18] Autorul nu are altă scuză mai bună de a-i ştirbi din frumuseţe unei opere de ficţiune prin aceste dialoguri sporadice, decât aceea că ele fac referire la întâmplări adevărate. Revizuindu-şi opera, după atâţia ani, se simte nevoit să recunoască faptul că ea este prejudiciată de prea multe aluzii la diferite incidente, care nu sunt deloc potrivite pentru a satisface aşteptările îndreptăţite ale cititorului. Despre unul dintre aceste evenimente se vorbeşte puţin la începutul acestui capitol. Treizeci de ani mai târziu, una dintre rudele autorului, o soră mai mare şi o a doua mamă a murit în urma căderii de pe cal în timpul unei plimbări în munţii în care se petrece acţiunea acestei povestiri. Puţine femei de vârsta ei erau mai bine cunoscute sau mai iubite decât această femeie admirabilă care a căzut victimă capcanelor sălbăticiei *(n.a.).*

— Dar, dragul meu tată, strigă mirată Elizabeth, aţi suferit chiar atât de mult? Unde erau văile cele frumoase şi fertile ale tribului Mohawk? Nu puteaţi să vă hrăniţi cu roadele lor?

— A fost un an foarte sărac, iar alimentele necesare supravieţuirii aveau un preţ ridicat în Europa şi erau foarte căutate de speculanţi. Emigranţii care plecau din est pentru a se stabili în vest treceau invariabil pe lângă văile tribului Mohawk şi ne prădau de toate mijloacele de subzistenţă, ca un roi de lăcuste. Şi nici oamenii din câmpii nu o duceau mai bine. Aveau şi ei mari lipsuri, dar economiseau puţinul exces de provizii de care natura nu avea nevoie, cu cumpătarea lor germană proverbială. Pe atunci săracii nu erau chinuiţi. Ei nu cunoşteau cuvântul „speculant”. Am văzut mulţi bărbaţi vânjoşi care se îndoiau sub greutatea sacului cu hrană pe care îl cărau de la morile mohawk, prin trecătorile abrupte ale acestor munţi, pentru a-şi hrăni copiii înfometaţi. Şi aveau inima aşa de uşoară, că ai fi zis că cele treizeci de mile pe care le străbătuseră erau o nimic toată. Să nu uiţi, fata mea, că aceasta se petrecea la începutul coloniei noastre. Nu aveam nici mori, nici drumuri şi, de multe ori, nici aşezări în porţiuni defrişate. Nu se înmulţeau decât gurile pe care trebuia să le hrănim, pentru că şi în vremurile acelea grele, dorinţa de a emigra era la fel de mare. De fapt, sărăcia aceasta generală, care se extindea şi către est, făcea ca numărul imigranţilor să crească.

— Şi cum ai trecut prin vremurile acelea îngrozitoare, dragul meu tată? întrebă Elizabeth, adoptând inconştient, în valul său de simpatie, dialectul tatălui ei. Responsabilitatea trebuie să fi căzut asupra ta, chiar şi suferinţa.

— Aşa a fost, Elizabeth, răspunse judecătorul, oprindu-se pentru un moment, ca şi cum ar fi încercat să-şi reamintească trăirile sale din trecut. Sute de oameni se uitau spre mine în momentele acelea, pentru a primi hrană. Din cauza suferinţele familiilor lor şi viitorul întunecat pe care îl prevedeau, coloniştii mei nu mai aveau nici o iniţiativă şi îşi încetaseră toate eforturile. Foamea i-a făcut să caute mâncare în pădure, iar disperarea le tulbura somnul acestor oameni slăbiţi şi palizi. Nu puteai să nu încerci să-i ajuţi cumva. Am cumpărat încărcături de cereale din grânarele Pennsylvaniei, care au fost aduse mai întâi pe ţărm la Albany, iar apoi au fost aduse la Mohawk cu bărcile. De acolo au fost transportate cu cai de povară până în sălbăticie şi au fost

distribuite oamenilor mei. Am făcut năvoade şi am scos peşte din râuri şi lacuri. Am fost binecuvântaţi cu o minune, pentru că am descoperit bancuri de heringi, înotaseră cinci sute de mile de-a lungul apelor năvalnice ale Susquehannei şi trăiau acum în lac, în număr foarte mare. În cele din urmă, ei au fost scoşi şi împărţiţi oamenilor, împreună cu cantităţi potrivite de sare. Din acel moment am început din nou să prosperăm[19].

— Da, strigă Richard, eu am fost cel care a împărţit peştele şi sarea. Când săracii au venit să-şi primească raţia, Benjamin, care era asistentul meu, a trebuit să-i ţină departe întinzând frânghii în jurul meu, pentru că miroseau foarte tare a usturoi. Nu mâncaseră nimic altceva decât ceapă sălbatică şi din cauza mirosurilor puternice, zăpăceau mereu măsurările. Erai un copil pe atunci, Bess şi nu ştiai despre lucrurile acestea, pentru că aveam grijă ca nici tu, nici mama ta să nu aveţi de suferit. Anul acela m-a ţinut pe loc îngrozitor, atât în ceea ce priveşte creşterea porcilor, cât şi a curcanilor.

— Nu, Bess, strigă judecătorul, pe un ton mai vesel şi ignorând faptul că-l întrerupsese pe vărul său. Cel care aude despre ridicarea unei colonii nu poate şti câtă muncă şi suferinţă sunt necesare pentru a realiza acest lucru. Deşi ţie ţi se pare că districtul acesta este sălbatic şi prea puţin evoluat, cum crezi că era când am venit pentru prima dată pe aceste dealuri. În dimineaţa în care am ajuns în apropierea fermelor din valea Cherry, mi-am părăsit grupul şi am urmat o potecă de pădure, călărind până în vârful muntelui, pe care l-am numit de atunci muntele Viziunii. Priveliştea pe care am văzut-o de acolo, de sus, a fost precum iluziile spulberate ale unui vis. Focul mistuise şi culmile muntelui şi deschisese într-o anumită măsură priveliştea. Căzuseră deja frunzele, aşa că am urcat într-un copac şi am privit vreme de o oră sălbăticia aceea neclintită. În pădurile acelea nelimitate nu se vedea nici un luminiş, numai lacul, ca o oglindă de sticlă. Pe apă se vedeau nenumărate păsări sălbatice, care migrează odată cu schimbarea anotimpurilor. Şi, pe când eram urcat pe o creangă de fag, am văzut o ursoaică cu pui care cobora pe malul lacului, pentru a se adăpa. În timpul călătoriei, văzusem multe căprioare alergând prin pădure, dar nu am găsit nici o urmă de om în timp ce urcam şi nici din punctul meu de observare. Nici un luminiş, nici o colibă, nici un drum şerpuit pe

[19] Aceste lucruri erau adevărate *(n.a.).*

care le vezi acum. Nu erau decât munţi după munţi, iar valea era acoperită de crengi şi însufleţită ici-colo de frunzişul ofilit care se desprindea cu greu de copacul său. Chiar şi Susqehannah era atunci ascunsă de pădurea aceasta deasă şi înaltă.

— Şi erai singur? întrebă Elizabeth. Ţi-ai petrecut noaptea acolo, în singurătate?

— Nu a fost aşa, copila mea, răspunse tatăl. Am admirat priveliştea vreme de o oră, cu sentimente contradictorii, de plăcere şi dezamăgire şi apoi am părăsit punctul meu înalt de observare şi am coborât muntele. Am lăsat calul să pască frunzele la care putea ajunge, în timp ce eu exploram malurile lacului şi locul unde se află acum Templeton. Pe locul unde este acum locuinţa mea creştea un pin foarte mare. Printre copaci se întindea o brazdă de iarbă, de acolo şi până la lac şi puteam să privesc în voie. Mi-am luat cina singur, la umbra copacilor. De îndată ce mi-am terminat ospăţul, am văzut un fir de fum înălţându-se de sub munte, aproape de malul estic al lacului. Era singurul semn care îmi indicase până atunci prezenţa omului în acele locuri. Am ajuns cu greu până acolo şi am găsit o cabană grosolană de buşteni, construită la poalele unei stânci şi care părea locuită, deşi nu am găsit pe nimeni în interior.

— Era Cabana lui Ciorap-de-Piele, spuse Edwards repede.

— Aşa este, deşi prima dată am crezut că este locuinţa indienilor. Am mai zăbovit puţin acolo şi a apărut şi Natty imediat, clătinându-se sub greutatea unei căprioare pe care o prinsese. De atunci ne cunoaştem şi era prima dată când auzeam că cineva ca el trăia în pădure. Şi-a lăsat barca de scoarţă la apă şi m-a condus de la malul lacului până la locul unde îmi legasem calul. Mi-a arătat un loc unde calul putea să pască puţin până dimineaţă şi apoi m-am întors la cabana vânătorului, unde am petrecut noaptea.

Elizabeth a fost atât de uimită de atenţia adâncă cu care tânărul Edwards asculta această relatare, încât a uitat să întrebe ceea ce dorea să afle. Dar tânărul însuşi a continuat discuţia, întrebând:

— Şi cum s-a achitat Ciorap-de-Piele de datoriile unei gazde, domnule?

— Păi, cu simplitate şi generozitate, toată seara, până în momentul în care a aflat cine sunt şi ce doream să fac. Atunci a devenit mai puţin cordial şi politicos, sau, mai bine zis, s-a

schimbat total. Cred că el simţea venirea coloniştilor ca o invadare a drepturilor sale, pentru că s-a declarat nemulţumit de această măsură, în stilul său confuz şi ambiguu. Nu prea am înţeles de ce era contrariat, dar cred că avea legătură cu faptul că civilizarea zonei ar fi determinat o încetare a vânătorii.

— Atunci cumpăraseşi moşia, sau cercetai locurile cu intenţia de a cumpăra? Îi întrebă Edwards dintr-o dată.

— Îmi aparţinea deja de câţiva ani. Doream să văd dacă acolo locuiesc oameni şi ce fel de oameni erau. Natty a fost foarte primitor cu mine, dar cam rece, odată ce a aflat scopul călătoriei mele. Totuşi am dormit pe pielea sa de urs, iar dimineaţă m-am alăturat iarăşi geodezilor mei.

— Nu a spus nimic despre drepturile indienilor, domnule? Ciorap-de-Piele pune la îndoială termenii de posesiune prin care albii au pus stăpânire pe ţară.

— Îmi aduc aminte că a vorbit despre ele, dar nu l-am înţeles deloc şi cred că am uitat ce a spus. Drepturile indiene au dispărut cu multă vreme în urmă, la sfârşitul războiului cel vechi şi, dacă nu ar fi dispărut deloc, am dovadă patentele Guvernatorilor Regali, confirmat de un act al Legislaturii noastre de Stat şi nici un tribunal din ţară nu poate să-mi nege dreptul.

— Fără îndoială, domnule, că dreptul dumneavoastră este atât legal, cât şi echitabil, răspunse tânărul cu răceală, ţinându-şi calul în frâu şi păstrând apoi tăcerea până când subiectul a fost schimbat.

Domnul Jones nu prea putea suporta ca o conversaţie să se desfăşoare multă vreme fără ca el să participe. Se pare că făcea parte din grupul pe care judecătorul îl denumise drept supraveghetorii săi. A profitat de ocazia pe care i-a oferit-o pauza din urma ultimei replici a tânărului Edwards şi a început o nouă conversaţie. A povestit întâmplările care au urmat, în maniera lui proprie. Totuşi nu a reuşit să stârnească acelaşi interes ca descrierile judecătorului şi de aceea nu vom reda aici cuvintele lui.

Au ajuns în curând la locul de unde urmau să admire priveliştea. Era unul dintre acele decoruri pitoreşti şi ciudate din Otsego, dar care putea fi admirată în toată splendoarea sa numai într-o moliciune văratică şi în absenţa gheţii de iarnă. Marmaduke îşi avertizase fiica din timp de felul în care anotimpul le va afecta planurile. Şi după ce i-a analizat dintr-o privire

frumuseţea, grupul s-a reîntors acasă, gândindu-se cu mulţumire că frumuseţea peisajului îi va răsplăti la o nouă vizită, într-un moment mai potrivit.

— Primăvara este anotimpul cel mai trist dintr-un an american, spuse judecătorul, cu atât mai mult în aceşti munţi. Iarna pare să se retragă către vârfurile dealurilor, fortăreaţă a stăpânirii sale şi este alungată numai după un asediu îndelungat, în care fiecare dintre părţi pare a câştiga, la un moment dat, victoria.

— E o figură de stil elocventă şi potrivită, domnule judecător, observă şeriful. Garnizoana condusă de Jack Frost face nişte „sorties” minunate. Înţelegeţi ce vreau să spun prin „sorties”, nu-i aşa, domnule? Ieşiri, în engleză. Şi câteodată, îl alungă pe generalul Spring şi trupele lui înapoi în ţările de jos.

— Da, domnule, răspunse francezul, ai cărui ochi ieşiţi din orbite urmăreau cu atenţie paşii nesiguri ai animalului pe care îl călărea. Privea mai ales felul în care acesta îşi alegea calea cea mai periculoasă printre rădăcinile copacilor, gropile, podurile de butuci şi bălţile care alcătuiau drumul. *Je vous entends,* Ţările de Jos sunt îngheţate jumătate de an.

Şeriful nu observă însă greşeala domnului LeQuoi. Iar restul grupului nu putea rezista influenţai acestui anotimp schimbător şi ştiau deja că nu trebuie să se aştepte ca blândeţea lui să continue prea mult timp. Veselia şi volubilitatea care i-au caracterizat în prima parte a călătoriei au lăsat loc acum liniştii şi meditaţiei, în timp ce norii se adunau pe boltă, părând să vină cu repeziciune din fiece colţ, fără a avea nevoie măcar de ajutorul unei brize.

În timp ce traversau unul dintre acele dâmburi defrişate care apăreau uneori în drumul lor, judecătorul Temple i-a atras atenţia fiicei sale că urma o furtună. Rafale de zăpadă ascundeau deja muntele care străjuia lacul la nord şi senzaţia minunată care le încălzise sângele în vine era înlocuită de anticiparea unui vânt de nord puternic.

Grupul încerca acum să ajungă cât mai repede în sat, deşi erau nevoiţi să-şi stăpânească animalele, care-şi pierduseră răbdarea, pentru că drumurile erau atât de dificile, cu porţiuni care uneori nu permiteau o viteză mai mare decât mersul în pas uşor.

Richard era în continuare primul din şir, urmat de domnul

LeQuoi, după el venea Elizabeth, care părea să fi adoptat aceeaşi reţinere ce îl caracteriza şi pe tânărul Edwards, de când acesta terminase discuţia cu tatăl ei. Marmaduke îşi urma fiica, dându-i indicaţii repetate şi drăgăstoase despre felul în care să-şi strunească mânza. Probabil că sprijinul de care Louisa Grant avea nevoie în mod evident l-a determinat pe tânăr să rămână în continuare alături de ea, în timp ce parcurgeau în continuare drumul prin această pădure tristă şi întunecată, unde razele soarelui nu pătrundeau decât rar. Codrii adânci care îi înconjurau făceau ca lumina zilei să pară tristă, o ascundeau. Nici suflarea vântului nu pătrunsese acolo unde ei se aflau în acel moment, dar liniştea aceea mormântală care precede de obicei furtuna a făcut ca împrejurările să fie mai obositoare decât dacă ar fi fost într-adevăr prinşi de furtună. Deodată au auzit vocea tânărului Edwards, care striga în tonurile acelea cutremurătoare, care avertizează orice suflet de prezenţa unui pericol şi care îngheaţă sângele în vinele celor care le aud.

— Un copac! Un copac! Salvaţi-vă viaţa! Un copac! Un copac!

— Un copac! Un copac! repetă Richard, lovindu-şi cu tărie calul, care a sărit cinci metri, aruncând apă şi noroi în spate ca un uragan.

— Un cobac! Un cobac! strigă francezul, îndoindu-şi corpul pe gâtul armăsarului său, închizându-şi ochii şi împingând cu călcâiele în coastele animalului atât de repede, încât a fost proiectat imediat în spatele şerifului.

Elizabeth şi-a oprit mânza şi, cu un aer alarmat, a privit în sus, către copacul care îi punea în pericol, ascultând trosniturile care spărgeau liniştea pădurii. Dar în momentul următor, tatăl său i-a apucat căpăstrul strigând: „Dumnezeu s-o apere pe fiica mea!”, iar ea simţi cum braţul lui nervos o trăgea cu putere înainte.

Fiecare s-a aplecat în şa, asurzit de un zgomot detunător, imediat după ce crengile s-au rupt într-un vuiet ca de furtună. Apoi, unul dintre cele mai nobile ruine ale pădurii a căzut peste cărarea lor, într-un şoc care a cutremurat pământul.

Dintr-o singură privire, judecătorul Temple s-a asigurat că fiica sa şi cei din faţă erau în siguranţă, iar apoi şi-a întors privirile nervos, pentru a vedea ce soartă au avut ceilalţi. Tânărul Edwards se găsea de partea cealaltă a copacului, lăsat pe spate în şa cât se putea de mult, ţinând strâns de căpăstru cu mâna stângă, în timp ce mâna dreaptă o prindea pe cea a domnişoarei

Grant, vrând parcă să prindă capul calului sub trupului acestuia. Animalele amândouă tremurau din fiecare încheietură şi sforăiau îngrozitor. Louisa dăduse drumul hamului şi cu faţa acoperită în mâini, stătea aplecată în şa, într-o atitudine în care se amestecau disperarea şi resemnarea.

— Eşti teafăr? întrebă judecătorul, primul care a spart liniştea îngrozitoare a acelui moment.

— Din mila lui Dumnezeu, răspunse tânărul. Dar dacă pomul ar fi avut şi crengi, am fi fost pierduţi.

A fost întrerupt de faptul că trupul Louisei începuse să alunece din şa şi, dacă nu ar fi ţinut-o braţul lui, cu siguranţă că ar fi căzut pe pământ. Fiica preotului nu era totuşi rănită, ci îngrozită şi cu ajutorul Elizabethei a fost adusă în simţiri imediat. A aşteptat puţin pentru a-şi recăpăta puterile şi s-a urcat înapoi în şa, susţinută de fiecare parte de judecătorul Temple şi de domnul Edwards. Astfel, a reuşit să urmeze grupul, care înainta încet.

— Căderile bruşte ale copacilor, spuse Marmaduke, provoacă cele mai periculoase accidente în păduri. Nu pot fi prevăzute, pentru că nu sunt provocate de vânt sau vreo altă cauză vizibilă din afară, de care să ne putem feri.

— Motivul căderii lor, domnule judecător Temple, este evident, spuse şeriful. Copacul este bătrân şi şubred, iar îngheţul îl slăbeşte treptat, până când o linie atrasă de centrul de gravitaţie cade în afara bazei sale şi atunci se prăbuşeşte în mod sigur. Şi aş vrea să ştiu ce dovadă mai bună poate exista pentru orice lucru decât o certitudine matematică. Eu am studiat matematica…

— E foarte adevărat, Richard, îl întrerupse Marmaduke. Raţionamentul tău este adevărat şi, dacă memoria nu mă trădează, ţi l-am oferit chiar eu cu o altă ocazie. Dar cum ne putem feri de pericol? Poţi să mergi prin pădure măsurând bazele şi calculând centrul stejarilor? Răspunde-mi, prietene Jones şi pot să-ţi spun că ai face un mare serviciu ţării.

— Răspunde tu, prietene Temple, spuse Richard. Un om educat ştie să răspundă la orice întrebare, domnule. Numai copacii şubrezi cad în acest fel? Dacă ai grijă să nu te apropii de rădăcinile unui copac putrezit, eşti în siguranţă!

— Asta ar însemna că nu trebuie să mai intrăm în pădure, spuse Marmaduke. Dar, din fericire, vântul doboară de cele mai

multe ori aceste ruine periculoase. Curenţii de aer pătrund în pădure prin luminişuri şi căderile ca aceasta sunt foarte rare.

Acum, Louisa îşi recăpătase puterile îndeajuns pentru a permite grupului să se deplaseze mai repede, dar furtuna i-a prins cu mult înainte de a fi la adăpost. Când au coborât de pe cai la uşa conacului, penele negre de ia pălăria domnişoarei Temple lăsau picuri mari, grei ca o povară de zăpadă umedă, iar hainele domnilor erau de asemenea presărate cu zăpadă.

Când Edwards o ajuta pe Louisa să coboare de pe cal, tânăra aceasta atât de bună la inimă îi prinse mâna cu înflăcărare şi şopti:

— Acum, domnule Edwards, atât tatăl, cât şi fiica vă datorează viaţa lor.

A început să bată cu furie vântul de nord-vest şi, înainte de apusul soarelui, orice semn al primăverii dispăruse. Lacul, munţii, satul şi câmpurile au fost ascunse din nou sub o haină orbitoare de zăpadă.

Capitolul XXII.

„Bărbaţi, băieţi şi fete,
Pleacă din sate pustiite,
Gloate nebune mişună-n câmpii,
Conduşi de-o dulce frenezie.”

Sommerville.

Vremea a continuat să se schimbe rapid şi uneori neaşteptat, până la sfârşitul lui aprilie. Într-o zi, aerul cald al primăverii părea să pună stăpânire pe văi şi, împreună cu soarele tot mai puternic, să trezească puterile adormite ale lumii vegetale, dar în următoarea, rafalele reci dinspre nord măturau lacul şi ştergeau orice impresie lăsată de vremurile mai blânde, în cele din urmă, zăpada a dispărut şi peste tot puteai vedea câmpuri verzi de grâu, presărate cu mlaştini negre şi mistuite în care, în anotimpul trecut, se înălţau unii dintre cei mai maiestuoşi copaci ai pădurii. Era sezonul aratului şi uneltele acestea erau folosite oriunde era nevoie, iar din pădurile de arţar nu se mai vedea ridicându-se fumul cazanelor de zahăr. Lacul îşi pierduse farmecul unui câmp de gheaţă, dar apele erau şi acum ascunse de un înveliş întunecat şi trist, în lipsa curenţilor care să-i dezvelească de stratul acela saturat de fluid şi prea firav pentru a se păstra intact. Cârduri numeroase de raţe sălbatice străbăteau în zbor întreaga colonie şi planau uneori deasupra lacului acoperit, părând să caute un loc de odihnă. Dar se vedeau alungate de învelişul rece al lacului şi se înălţau în zbor spre nord cu ţipete stridente, ca şi cum şi-ar fi vărsat mânia provocată de recuperarea domoală a naturii.

Timp de o săptămână, învelişul negru al lui Otsego a rămas la dispoziţia a doi vulturi, care, aşezaţi în centrul lacului, îşi priveau în voie teritoriul nedisputat. La vederea regilor văzduhului, stolurile de păsări migratoare traversau câmpia de gheaţă şi se întorceau pe dealuri, căutând parcă adăpostul pădurii, în timp ce capetele albe şi pleşuve ale locuitorilor de pe lac priveau în sus cu dispreţ. Dar avea să vină vremea în care până şi aceşti regi ai

zburătoarelor urmau să fie dezamăgiţi. În partea inferioară a lacului, o deschizătură îşi mărea treptat suprafaţa, chiar în jurul punctului negru unde curentul lacului prevenea formarea gheţii chiar şi pe temperaturile cele mai scăzute. Iar vânturile sudice, care începeau să sufle prin văi neîngrădite, tulburau apele. Valuri mici au început să iasă de sub marginile câmpului de gheaţă, scoţând la iveală un contur cristalizat care era împins uşor către nord. Cu fiecare suflare, forţa vântului şi a valurilor creştea şi, după o luptă de câteva ore, talazurile turbulente au pus în mişcare învelişul şi l-au împins dincolo de orizont, cu o iuţeală la fel de miraculoasă ca şi schimbarea subită a decorului în urma alungării acestei ultime reminiscenţe a iernii. Pe când ultima bucată de gheaţă dispărea în depărtare, vulturii s-au ridicat şi s-au înălţat în zbor deasupra norilor, cu bătăi ample ale aripilor, iar valurile îşi aruncau tichia de zăpadă în văzduh, de parcă s-ar fi bucurat de eliberarea dintr-o robie care durase cinci minute.

În dimineaţa următoare, Elizabeth s-a trezit în gălăgia însufleţită a jderilor, care sporovăiau şi se certau în cutiile mici, suspendate deasupra geamului său şi, în strigătele lui Richard care era la fel de animat ca şi noul anotimp.

— Trezeşte-te! Trezeşte-te, domniţă frumoasă! Pescăruşii zboară deja deasupra lacului, iar cerul este plin de porumbei. N-ai decât să cauţi o zi întreagă un spaţiu liber prin care să zăreşti soarele. Sculaţi-vă! Sculaţi-vă, leneşilor! Benjamin verifică muniţia, iar noi aşteptăm micul dejun, după care mergem în munţi la vânătoare de porumbei.

Tânăra nu a putut rezista acestei chemări înflăcărate şi peste câteva minute cobora împreună cu prietena ei în salon. Au deschis larg uşile încăperii şi au lăsat să pătrundă aerul cald al acelei dimineţi senine de primăvară, aerisind camera în care majordomul menţinuse vigilent o căldură artificială. Domnii îşi aşteptau nerăbdători micul dejun, îmbrăcaţi deja în haine sportive. Domnul Jones se ducea tot timpul la uşa de sud şi striga:

— Vezi, verişoară Bess, vezi, Duke? Stolurile de porumbei din sud s-au răspândit! Sunt tot mai mulţi cu fiecare clipă. Uite un stol care pare fără sfârşit. O să avem destulă mâncare cât să hrănim toată armata lui Xerxes timp de o lună şi destule pene să facem paturi pentru toată ţara. Domnule Edwards, Xerxes era un rege grec, care… Nu, de fapt era turc, sau persan şi vroia să

cucerească Grecia la fel cum ticăloşii ăştia o să ne invadeze câmpurile când se întorc în toamnă. Pleacă, pleacă, Bess! Ce-aş mai vrea să-i piperez!

Atât tânărul Edwards, cât şi Marmaduke, ar fi vrut la fel de mult să-l ajute pe Richard, pentru că era o privelişte minunată pentru un vânător. Doamnele le-au dat voie să plece după ce au luat micul dejun în grabă.

Dacă cerul prinsese viaţă de atâţia porumbei, la fel şi satul părea animat de bărbaţi, femei şi copii. Bărbaţii şi băieţii duceau tot felul de arme, de la arma franţuzească de vânat raţe, cu o ţeavă lungă de aproape şase picioare, până la pistolul obişnuit de călăreţ. Mulţi dintre băieţi aveau arcuri cu săgeţi, unele făcute din beţe de puiet de nuc, iar altele imitau grosolan străvechile arbalete.

Păsările şi-au părăsit alarmate linia de zbor şi s-au îndreptat către munţi, speriate de mulţimea de case şi celelalte semne ale vieţii din sat. Priveau toate spre coastele şi la poalele munţilor, într-o masă compactă, la fel de minunate prin rapiditatea şi mulţimea lor.

Am mai menţionat faptul că, de-a lungul câmpiei înclinate care cobora de pe culmile înalte ale muntelui către malurile Susquehannei, mergea drumul principal, care fusese defrişat câţiva acri pe ambele părţi încă de la începutul coloniei. Câţiva oameni s-au postat în acele luminişuri, pe înaltul munţilor estici, ca şi pe o potecă periculoasă de pe coasta lor, astfel că atacul a începui în câteva minute.

Printre sportivi se număra şi Ciorap-de-Piele, cu silueta lui înaltă şi slabă. El se plimba de-a lungul câmpului, cu puşca atârnată de braţ şi cu câinii la picioarele sale. Aceştia din urmă, când adulmecau păsările moarte sau rănite care cădeau din stoluri, când se ghemuiau la picioarele stăpânului, ca şi cum ar fi simţit alături de el că urma să aibă loc o execuţie risipitoare şi fără nici un spirit sportiv.

Detunăturile puştilor se auzeau din ce în ce mai repede, pentru că mii de salve se ridicau dinspre câmpie, iar păsări neobişnuit de numeroase cădeau peste câmpie, umbrind pământul ca un nor. Dintre arbuştii desfrunziţi de pe munte se ridica apoi câte un fir de fum, de la o puşcă simplă şi moartea secera stolurile de păsări în retragere, care încercau în van să scape de salve. Săgeţi şi proiectile de orice fel brăzdau stolurile,

iar păsările erau atât de numeroase şi ele zburau atât de jos, că oamenii de pe coasta muntelui puteau să le lovească chiar cu pari mai lungi.

În tot acest timp, domnul Jones, care dispreţuia mijloacele ordinare şi modeste pe care le foloseau ceilalţi, era foarte ocupat, făcând aranjamentele necesare, alături de Benjamin, pentru un atac cu efecte fatale neobişnuite. La întemeierea satului Templeton fusese găsit un cârlig mic, de care atârna o bilă cu o greutate de o livră, una dintre relicvele vechilor expediţii militare, care erau descoperite uneori în diferitele districte ale New York-ului. Se considera că fusese abandonat de un grup războinic al albilor, într-unul dintre atacurile lor asupra indienilor şi poate că lăsaseră un asemenea instrument în păduri pentru că fuseseră nevoiţi să plece, sau poate doar din comoditate. Ei au curăţat de rugină acest mic tun şi a fost urcat pe nişte roţi mai mici, fiind acum în stare de funcţionare. Timp de câţiva ani, el a reprezentat singurul obiect pe care îl foloseau şi cu care muntenii se mândreau foarte tare. În dimineţile de 4 Iulie se trimiteau salve între dealuri şi chiar şi căpitanul Hollister, care, în asemenea ocazii, era autoritatea cea mai înaltă din regiune, spunea că datorită dimensiunilor sale considerabile, era o armă de salut demnă de tot respectul. Este adevărat că, într-un fel, era cel mai nepotrivit instrument pentru scopul care i se conferise, pentru că între gură şi gaura de alimentare nu era decât o foarte mică diferenţă de mărime. Cu toate acestea, planurile măreţe ale lui Richard au condus la ideea că un asemenea instrument ar fi foarte important în secerarea inamicilor săi agili. Tunul a fost tras de un cal în partea de luminiş pe care şeriful a considerat-o cea mai potrivită pentru a pune la punct un asemenea atac, iar domnul Pump a început să-l încarce. A pus câteva mâini de gloanţe peste praful de puşcă, iar majordomul a anunţat că arma lui era gata de vânătoare.

Spectatorii fără ocupaţie, în majoritate băieţi, s-au strâns în jurul acestui instrument neobişnuit şi au scos strigăte de entuziasm şi încântare. Tunul a fost orientat către cer, iar Richard, care ţinea un cărbune de foc cu cleştele, s-a aşezat răbdător pe un ciot şi a aşteptat venirea unui stol care să-i merite atenţia.

Dar păsările erau atât de numeroase, că focurile rarefiate de armă, trimiterea de proiectile şi strigătele băieţilor nu au avut un

alt efect decât să facă masele imense de păsări să se spargă în mici stoluri, care continuau să invadeze valea de parcă întregul trib al împănatelor treceau prin pasul acela. Nimeni nu manifesta dorinţa de a aduna vânatul, ale căror corpuri zăceau în număr aşa de mare pe câmpuri, de parcă întregul pământ ar fi fost acoperit cu victime înaripate.

Ciorap-de-Piele privea acest spectacol în tăcere, deşi cu multă stânjeneală, dar a reuşit să-şi ţină sentimentele pentru sine, până în momentul în care au adus tunul pentru a-i ajuta să vâneze.

— Uite ce se-ntâmplă într-o colonie! spuse el. De patruzeci de ani văd porumbeii zburând pe aici şi până nu aţi făcut voi defrişările, nu îi speria sau rănea nimeni. Îmi plăcea să-i văd cum vin în pădure, pentru că ei ţineau companie oamenilor, nu răneau pe nimeni, erau la fel de inofensivi precum un şarpe gartier. Dar acum am numai gânduri rele când aud bietele creaturi şuierând prin aer, pentru că ştiu că nu e decât un motiv ca puştimea din sat să se adune împreună. Lasă, Dumnezeu n-o să vadă risipa asta inutilă de vieţuitoare, iar porumbeii, ca şi celelalte animale, vor fi răzbunaţi în curând. Uite-l şi pe domnul Oliver, la fel de rău ca şi ceilalţi, trage în stolurile de păsări de parcă ar împuşca războinici mingo.

Printre vânători era şi Billy Kirby, înarmat cu o flintă veche pe care o încărca şi trăgea în aer fără ca măcar să privească în sus şi striga de câte ori victima lui cădea, chiar şi peste el. A auzit monologul lui Natty şi i-a răspuns:

— Cum? Bătrânul Ciorap-de-Piele, strigă el, bombăne din cauza câtorva porumbei. Dacă ar trebui să semeni grâul a doua oară sau a treia oară, cum am făcut eu, nu ţi-ar fi aşa de milă de nenorociţii ăştia de draci. Ura, băieţi! Trageţi în pene! E mai bine decât să împuşti un curcan în cap, bătrâne!

— Poate e mai bine pentru tine, Billy Kirby, replică bătrânul vânător indignat. Şi pentru toţi cei care nu ştiu să bage un glonţ într-o puşcă sau să îl scoată iar afară spre o ţintă bună. Dar nu e bine să tragi în stolurile de păsări şi să faci atâta risipă, mai ales că nici unul nu ştie cum să împuşte o singură pasăre. Dacă îţi e poftă de carne de porumbel, poţi să-i ucizi ca pe orice animal şi să-i mănânci. Dar nu să împuşti douăzeci şi să mănânci unul. Eu, când vreau unul, mă duc direct în pădure şi caut unul care să-mi placă, iar apoi îl dobor din copac, fără să mă ating măcar de

altul, chiar de-ar fi şi o sută în acelaşi pom. Tu n-ai putea să faci aşa ceva, Billy Kirby, n-ai putea nici dacă ai vrea.

— Ce spui, strujean ce eşti? Buturugă seacă! strigă tăietorul de lemne. Ce vorbăreţ mai eşti, de când cu curcanul! Dar, dacă vrei o singură împuşcătură, o să trag în porumbelul ăla care zboară singur.

Focurile trase în partea cealaltă a câmpiei au făcut un porumbel să se lase mai jos decât restul stolului şi, speriat de detunăturile repetate ale flintelor, se apropia de locul unde se aflau cei doi. Zbura dintr-o parte într-alta, săgeta aerul cu viteza unui fulger şi aripile lui făceau un zgomot asemănător cu vâjâitul unui glonţ. Din nefericire pentru tăietorul de lemne şi în ciuda lăudăroşeniei sale, nu a văzut pasărea decât când era deja prea aproape pentru a ochi. A apăsat pe trăgaci chiar în momentul nefericit în care trecea pe deasupra capului său, dar pasărea şi-a continuat zborul cu viteza obişnuită.

După ce l-a provocat astfel pe Kirby, Natty şi-a lăsat puşca în jos de pe braţ şi apoi a aşteptat un moment, până când victima lui îngrozită a intrat pe aceeaşi linie cu gura puştii, lăsându-se în jos aproape de malul lacului, apoi a ridicat-o din nou foarte repede şi trase. Poate că a avut noroc, sau poate că a reuşit datorită îndemânării sale, dar cel mai probabil e că ambele au contribuit, iar porumbelul s-a învârtit în aer şi a căzut în lac cu aripa ruptă. La auzul puştii lui, câinii au sărit de la picioarele stăpânului şi, în câteva minute, căţeaua a adus pasărea, încă în viaţă.

S-a dus vestea imediat peste câmpuri despre fapta măreaţă a lui Ciorap-de-Piele şi vânătorii s-au adunat, pentru a afla mai multe despre împuşcătură.

— Chiar ai împuşcat un porumbel în aripă, Natty, cu un singur glonţ? întrebă tânărul Edwards.

— N-am mai ucis şi bodârlăi până acum, care se scufundă într-o clipă, băiete? răspunse vânătorul. E mult mai bine să ucizi numai cât ai nevoie, fără să faci risipă de pulbere şi gloanţe, decât să tragi în creaturile lui Dumnezeu cu atâta răutate. Dar eu am venit aici să împuşc numai o pasăre şi tu ştii de ce îmi place vânatul mic, domnule Oliver. Acum am prins pasărea şi o să mă duc acasă, pentru că nu-mi place să văd cât de risipitori sunteţi, de parcă nici cel mai mic lucru n-ar fi folositor şi nu trebuie să-l distrugem.

— Ai dreptate, Ciorap-de-Piele, strigă Marmaduke şi cred că e timpul să încetăm aceste activităţi nimicitoare.

— Să opreşti şi defrişările, domnule judecător. Pădurea nu este opera Lui, la fel ca porumbeii? Foloseşte, dar nu risipi! Pădurea nu a fost făcută ca un adăpost pentru păsări şi animale? Şi, când omul are nevoie de carnea, pielea sau penele lor, acolo trebuie să le caute. Dar o să mă întorc la colibă cu vânatul meu, pentru că nu m-aş atinge de vreuna dintre păsările astea nevinovate care acoperă pământul şi mă privesc de parcă şi-ar dori să poată vorbi pentru a-mi spune ce gândesc.

După ce spuse acestea, Ciorap-de-Piele îşi aruncă arma pe umăr şi, urmat de câinii lui, păşi de-a lungul luminişului foarte atent, având grijă să nu calce pe vreuna dintre păsările rănite care zăceau în calea sa. A intrat imediat între arbuştii de pe malul lacului şi a dispărut.

Orice impresie i-ar fi făcut moralitatea lui Natty judecătorului, ea nu l-a impresionat deloc pe Richard. A profitat de faptul că vânătorii se adunaseră în acelaşi loc pentru a pune la cale un plan pentru un „atac de doborâre” distrugător. Ţintaşii au fost înşiruiţi într-o linie de atac, care se întindea de fiecare parte a tunului său, cu ordinul de a aştepta semnalul de tragere din partea lui.

— Fiţi gata, băieţi, strigă Benjamin, care juca rolul de aghiotant de această dată. Fiţi gata, vitejilor şi când domnul Dickon dă semnalul de foc, puteţi să trimiteţi asupra lor adevărate salve de bord. Aveţi grijă şi trageţi jos, băieţi, ca să fiţi siguri că loviţi stolul.

— Trageţi jos, strigă Kirby. Auziţi ce zice bătrânul nebun! Dacă tragem jos avem şanse să nimerim mlaştinile, dar n-o să ciufulim nici un porumbel.

— De unde ştii tu, neghiobule? strigă Benjamin, cu o iritare nepotrivită unui ofiţer în ajunul bătăliei. De unde să ştii tu, balenă? Nu am navigat eu la bordul navei Boadishy timp de cinci ani? Şi nu spunea regulamentul să tragi jos ca să-ţi torpilezi duşmanul? Păstraţi liniştea în rând, băieţi şi ascultaţi ordinele care vi se dau.

Râsetele zgomotoase ale puşcaşilor au încetat la auzul tonului autoritar a lui Richard, care le-a cerut să fie atenţi şi să asculte ordinele lui.

Se credea că aproximativ un milion de porumbei trecuseră

deja pe deasupra văii Templeton. Dar nici unul nu se asemănase stolului care se apropia acum. Se întindea de la un munte la celălalt, într-o singură masă albastră, densă şi privirea fugea în van deasupra dealurilor sudice pentru a-i zări sfârşitul. Prima linie a acestei coloane vii prea puţin zimţată, căci zborul era foarte regulat şi uniform. Chiar şi Marmaduke a uitat mustrările lui Ciorap-de-Piele şi şi-a pregătit puşca, la fel ca ceilalţi.

— Foc, strigă şeriful, îndesând un cărbune în gura tunului. Focurile de muschetă au precedat salva tunului, pentru că jumătate din încărcătura lui Benjamin ieşise prin gaura pentru detonare.

Stolul a primit atacul reunit al armelor de mic calibru scindându-se în două: păsările din faţă s-au ridicat mai sus, în timp ce miriadele de porumbei din spate s-au grăbit să-şi ocupe locurile, pentru ca atunci când coloana de fum alb a ţâşnit din gura micului tun o masă compactă de păsări zbura pe linia direcţiei sale. Bubuitura tunului a răsunat de-a lungul munţilor şi s-a pierdut în zare, către nord, ca un tunet îndepărtat, în timp ce stolul de păsări alarmate părea să se fi transformat acum într-o mulţime agitată şi dezordonată. Brăzdau văzduhul cu zborul lor neregulat, stol deasupra altui stol planau mult peste vârfurile celor mai înalţi pini şi nici unul nu îndrăznea să treacă prin pasul acela periculos. Deodată, câţiva dintre fruntaşii tribului de înaripate au trecut ca nişte săgeţi pe deasupra văii, continuându-şi zborul peste sat, urmaţi de sute de mii dintre porumbeii din spate şi lăsând partea estică a câmpiei în seama persecutorilor şi a celor care deja le căzuseră victime.

— Victorie, strigă Richard, victorie! Am alungat inamicul de pe câmpie!

— Nu-i aşa, Dickon, spuse Marmaduke. Câmpia este plină de porumbei şi, ca şi Ciorap-de-Piele, nu le văd decât ochii, din toate direcţiile, de parcă aceste victime inocente şi pline de suferinţă îşi întorc capetele terorizate. Jumătate din cei care au căzut sunt încă în viaţă. Şi cred că e timpul să punem capăt acestei vânători, dacă este într-adevăr vânătoare.

— Vânătoare, strigă şeriful. Este un sport nobil. Sunt câteva mii de băieţi cu pene albastre pe pământ, aşa că orice babă din sat poate să primească o pasăre la cerere.

— De fapt, am alungat cu voia noastră păsările din partea aceasta de vale, spuse Marmaduke. Măcelul trebuie să înceteze

deocamdată. Băieţi, o să primiţi şase pence şi o sută numai pentru capetele porumbeilor. Aşa că puneţi-vă pe treabă şi aduceţi-i în sat.

Soluţia pe care a găsit-o Marmaduke a avut efectul sperat, pentru că fiecare copil din sat s-a apucat silitor de treabă sucind gâtul păsărilor rănite. Judecătorul Temple s-a retras la locuinţa sa cu sentimentul pe care l-au simţit şi alţii înaintea lui, descoperind, după un moment de mare entuziasm, că preţul distracţiei sale a fost nefericirea altora. Corpurile păsărilor au fost încărcate pe cai şi în urma acestui prim acces sportiv, împuşcarea porumbeilor a devenit în restul anotimpului ocupaţia unor pierde-vară. Totuşi, Richard s-a lăudat mulţi ani după aceea cu vânătoarea lui cavalerească, iar Benjamin afirma cu seriozitate că în ziua cu pricina au împuşcat tot atâţia porumbei câţi francezi fuseseră nimiciţi în ziua memorabilă a victoriei lui Rodney.

Capitolul XXIII.

„Ajutor, stăpâne, ajutor! Un peşte a rămas prins în plasă, ca dreptul unui om sărman în faţa legii.”

Pericle din Tyre.

Anotimpul îşi intra acum în drepturi la fel de repede pe cât de ezitante şi domoale fuseseră primele sale atacuri. Zilele toate erau la fel de calde, dar nopţile, deşi reci, nu mai aduceau îngheţul. Caprimulgul ţipător îşi fluiera melodiile melancolice pe malul lacului, iar din părţile iazurilor şi luncilor se auzeau cântecele a mii de păsări care îşi duceau traiul acolo. Frunzele plopului originar din acele păduri au început să înmugurească, iar coastele munţilor îşi pierdeau nuanţele maronii pe măsură ce plantele din pădure îşi alăturau verdele însufleţit culorilor perene ale pinilor şi cucutei. Până şi mugurii târzii ai stejarilor crăpau ca o prevestire a verii ce se apropia. Păsările albastre, vesele şi iuţi, prihorul cel prietenos şi pitulicea mică şi harnică aveau să însufleţească toate câmpiile cu prezenţa şi cântecele lor. Vulturul pescar coborâse de pe înălţimi pentru a plana deasupra apelor lui Otsego, pândind lacom apariţia prăzii.

Vieţuitoarele din lac erau binecunoscute pentru că erau atât de numeroase, dar şi pentru calitatea lor. De-abia dacă gheaţa se topise de-a binelea, că puzderie de bărci mici au fost lansate de la mal, iar pescarii şi-au aruncat undiţele în ascunzişurile celor mai adânci cavităţi ale lacului, încercând să ademenească animalele neştiutoare cu diverse momeli pe care numai ingeniozitatea sau talentul uman le puteau descoperi. Dar coloniştii invadaseră lacul în număr prea mare şi erau prea nerăbdători pentru ca încercările lor cu undiţa şi cârligul să izbândească, deşi erau siguri pe ei şi acţionau pe îndelete. Au folosit chiar şi metode mai dăunătoare şi, din moment ce se apropia sezonul în care dreptul de a pescui bibani prin dispoziţiile pe care le dăduse judecătorul Temple, şeriful însuşi şi-a declarat intenţiile de a se dedica acestui sport chiar în prima noapte fără lună.

— O să vii şi tu, verişoară Bess, ca şi domnişoara Grant şi

domnul Edwards, adăugă el când îşi anunţă planurile. O să vă arăt că eu nu las peştele să fure momeala, aşa cum face Duke când încearcă să prindă păstrăv american. Stă acolo ore în şir, pe un soare arzător, sau poate la adăpostul arbuştilor în zilele reci de iarnă şi nu prinde nici un peşte, chiar şi după ce s-a chinuit atâta. Nu, nu. Mie să-mi daţi un năvod bun, lung de vreo cincizeci-şaizeci de stânjeni marini, o mână de barcagii veseli, care să spună glume tot timpul şi pe Benjamin, care să stea la cârmă şi aş prinde peşti cu miile. Asta numesc eu pescuit.

— Ah, Dickon! strigă Marmaduke. Dacă ai şti ce plăcut este să mânuieşti undiţa şi cârligul, ai mai cruţa prada. Ştiu că după petrecerile tale pe lac laşi în urmă destui peşti cât să hrăneşti o familie înfometată.

— Nu vreau să mai discutăm în această privinţă, domnule judecător. În seara aceasta mă duc să-i invit pe cei care-mi vor ţine companie şi după aceea vom decide toţi împreună.

Richard a fost ocupat aproape toată după-amiaza, pregătindu-se pentru evenimentul acela important. De îndată ce lumina soarelui se pierdu la apus şi luna nouă îşi aruncă umbrele asupra pământului, pescarii au plecat într-o barcă spre un punct situat pe malul vestic al lacului, la mai mult de o jumătate de milă de sat. Pământul se întărise şi se uscase, iar oamenii păşeau bine. Marmaduke, împreună cu fiica sa, domnişoara Grant şi tânărul Edwards au rămas pe malurile înalte şi acoperite cu iarbă de la gura de evacuare a lacului, privind obiectul negru care se deplasa pe lac, până a intrat în umbra dealurilor de vest şi a dispărut din vedere. Dacă ar fi înconjurat lacul pe jos pentru a ajunge la acel punct, ar fi avut de mers o milă. Marmaduke observă:

— E timpul să plecăm. Luna va apune înainte ca noi să ajungem acolo şi atunci o să înceapă şi capturile miraculoase ale lui Richard.

Era o seară caldă şi călătorii se simţeau plăcut înviioraţi după iarna lungă şi posomorâtă de care tocmai scăpaseră, însoţitorii mai tineri îl urmau pe judecător de-a lungul malurilor râului Otsego şi a marginilor satului, animaţi de întregul decor şi de gândul la distracţia care îi aştepta.

— Vezi, deja fac focurile, spuse tânărul Edwards. Lucesc doar pentru un moment, apoi dispare, ca lumina unui licurici.

— Acum arde puternic, strigă Elizabeth. Se văd şi siluetele

care se mişcă în jurul focului. O, mi-aş pune rămăşag bijuteriile contra mărgelelor de aur ale Remarkablei că nerăbdătorul meu văr Dickon a aţâţat flacăra aceea orbitoare. Şi iată, acum dispare, ca cele mai multe dintre planurile lui măreţe.

— Ai ghicit, Bess, spuse tatăl ei. A aruncat un braţ de crengi peste lemne, care au ars imediat ce le-a aprins. Dar i-a ajutat să găsească lemne mai bune, pentru că flacăra e acum mai stabilă. Acum e cu adevărat un foc pescăresc. Vezi ce frumos îşi trimite cerculeţele de lumină pe apă?

La vederea focului, călătorii s-au grăbit, pentru că până şi domnişoarele doreau să fie martore la capturile acelea miraculoase. Când au ajuns la malul vestic al lacului, înălţat deasupra punctului jos în care se instalaseră pescarii, luna se ascunsese deja în spatele vârfurilor pinilor din vest. Numai focul mai trimitea lumini împrejur, pentru că cele mai multe dintre stele erau acoperite de nori. La îndemnul lui Marmaduke, tinerii s-au oprit pentru a asculta conversaţia celor de jos şi pentru a-i cerceta puţin pe pescari, înainte de a coborî pe mal.

Toţi oamenii stăteau în jurul focului, cu excepţia lui Richard şi a lui Benjamin. Şeriful şedea la rădăcina unui ciot putrezit, pe care îl târâseră mai aproape pentru a-l pune pe foc, iar Benjamin stătea în picioare, cu braţele în şold. Era atât de aproape de foc, încât fumul îi acoperea din când în când figura solemnă, purtat de curentul nopţii mai întâi în jurul focului şi apoi pe deasupra lacului.

— Păi, uite cum stau lucrurile, domnule, spuse majordomul. Poate că dumneavoastră spuneţi că un peşte de lac de vreo douăzeci sau treizeci de livre este o captură serioasă, dar pentru cineva care a prins un rechin cu nasul bont, nu e decât o prinsoare prea săracă.

— Nu ştiu, Benjamin, răspunse şeriful. Nu cred că o captură de o mie de bibani din apele Otsego, fără să mai punem la socoteală ştiuca, păstrăvul, somonul, şalăul, sau cicarul este o pradă sărăcăcioasă. Poate că depui mult efort când prinzi un rechin, dar la ce mai e bun odată ce l-ai prins? Oricare dintre peştii pe care i-am numit eu e demn de a sta înaintea unui rege.

— Ei, domnule, răspunse Benjamin, ascultaţi care e logica lucrurilor. Ar fi corect ca un asemenea peşte să trăiască şi să fie prins în iazul ăsta mic de aici, unde de-abia dacă cineva se poate îneca, sau să pescuieşti într-un ocean întins, unde, aşa cum ştie

toată lumea – toată lumea care a străbătut mările – se găsesc cetacee şi balene, care sunt la fel de lungi ca pinii de pe muntele de acolo?

— Uşor, uşor, Benjamin, spuse şeriful, de parcă ar fi dorit să salveze credibilitatea prietenului său. Unii dintre pini au două sute de picioare, sau chiar mai mult.

— Două sute sau două mii, e acelaşi lucru, strigă Benjamin, având aerul că nu se va lăsa convins aşa de uşor, mai ales în ceea ce priveşte un asemenea subiect. N-am fost eu acolo şi n-am văzut? Am spus că dai de balene lungi ca unul dintre pinii ăia şi ce am spus o dată, rămâne spus!

În timpul acestui dialog, care, în mod evident, nu era decât finalul unei discuţii mult mai lungi, l-au văzut pe Billy Kirby, cu silueta lui greoaie, întins într-o parte a focului. Acesta îşi curăţa dinţii cu aşchii din lemnele de lângă el şi scutura din când în când din cap, punând la îndoială afirmaţiile lui Benjamin.

— Ştiu sigur că în lacul acesta e destulă apă cât să înoate cea mai mare balenă care s-a inventat vreodată, spuse tăietorul de lemne. Şi, cât priveşte pinii, cred că eu ştiu câte ceva despre ei. Am tăiat atâţia care erau de şaizeci de ori mai mari decât mânerul toporului meu, fără să pun la socoteală şi coroana. Benny, cred că dacă pinul ăla bătrân din scobitura muntelui Viziunii, deasupra satului – poţi să-l vezi dacă te uiţi în sus, pentru că luna e deasupra lui cred că dacă copacul ăla ar fi plantat în partea cea mai adâncă a lacului, ar fi destulă apă pentru ca cel mai mare vapor care a fost vreodată construit să plutească deasupra lui, fără să-i atingă crengile de sus.

— Ai văzut vreodată un vapor, domnule Kirby? Ai văzut vreodată un vapor, omule? Sau vreo altă ambarcaţiune mai mare decât o gabară de transportat var, sau o barcă de lemn, pe lacul ăsta aşa de mic?

— Da, am văzut, spuse tăietorul de lemne hotărât. Pot să spun că am văzut şi nu spun minciuni.

— Ai văzut vreodată un vapor britanic, domnule Kirby? Vreun vapor englez de luptă, băiete? Unde ai întâlnit tu un vas construit aşa cum trebuie, cu etambou, pinten, copastie inferioară, pasarelă, tambuchi şi jgheaburi, dunetă şi castele la prova. Spune-mi, omule, dacă poţi. Unde te-ai întâlnit tu vreodată cu un vas construit cum trebuie şi cu un echipaj complet?

Toţi cei prezenţi au rămas uimiţi la auzul acestei întrebări

copleşitoare şi chiar şi Richard a remarcat mai târziu că „era păcat că Benjamin nu ştia să citească, pentru că ar fi fost un ofiţer valoros al Marinei britanice. Nu e de mirare că i-au învins pe francezi aşa de repede pe apă, dacă şi cel mai umil dintre soldaţi înţelege aşa de bine toate părţile unui vas.” Dar Billy Kirby era un bărbat neînfricat şi nu-i plăcea să urmeze ordinele altora. În timp ce Benjamin îl supunea acestui interogatoriu cu patos, el se ridicase în picioare şi se întorsese cu spatele la foc şi când majordomul încheie, îi uimi pe ceilalţi prin prezenţa sa de spirit dând replica următoare:

— Unde? Pe râul de nord, sau poate pe Champlain. Pe lac merg tot felul de şalupe, băiete, care ar pune probleme chiar şi vasului cel mai mare al regelui George. Au nişte catarge de nouăzeci de picioare din lemn rezistent de pin. Eu am făcut multe catarge ca astea în statul Vermont. Mi-ar plăcea să fiu căpitan pe una dintre ele şi tu să fii căpitan pe blidul acela de scândură de care vorbeşti aşa de mult şi am vedea imediat din ce sunt făcute lucrurile yankee de calitate şi dacă pielea unui vermonter e la fel de groasă ca a unui englez.

Ecourile din dealurile opuse, care erau mai mult de o jumătate de milă de ei, au repetat râsetele stridente cu care Benjamin a întâmpinat această provocare. Iar pădurile de pe coastele dealurilor păreau să fie, după sunetele pe care le slobozeau, dominate de demoni batjocoritori.

— Hai să coborâm pe mal, şopti Marmaduke, ca să nu apară duşmănie între ei. Benjamin este un lăudăros fără limite, iar Kirby, deşi are suflet bun, este un pădurar neştiutor, care crede că un american face cât şase englezi. Mă mir că Dickon tace din gură, chiar acum când există o dispută despre îndemânarea fiecăruia.

Chiar dacă nu a adus pacea, apariţia judecătorului Temple şi a domnişoarelor a provocat totuşi o încetare a ostilităţilor. Pescarii au urmat ordinele domnului Jones şi au pregătit barca pentru lansare, barcă pe care noii-veniţi o văzuseră pe fundalul decorului, cu plasa întinsă cu grijă pe o mică platformă a stemei, gata de a-i servi. Richard le-a reproşat călătorilor că întârziaseră şi apoi toate trăirile turbulente ale oamenilor au fost înlocuite de o linişte la fel de blândă şi paşnică precum cea care stăpânea frumosul curs al apei pe care voiau să o jecmănească de comorile sale cele mai preţioase.

Noaptea devenise atât de adâncă, încât făcea ca toate obiectele să fie nu doar greu de desluşit în absenţa luminii focului, ci în cele mai multe cazuri, invizibile. La mică distanţă de ei, apa se vedea uşor pentru că lucea, iar sclipirile focului dansau în oglinda ei, aruncând din loc în loc fulgere roşii, tremurătoare. Dar la o sută de metri de mal începea un tărâm de întuneric impenetrabil. Câteva stele luceau dintre nori şi luminile lor se vedeau în sat pâlpâind slab, ca de la o distanţă incomensurabilă. Uneori, când focul se potolea, sau când orizontul se limpezea, pe partea cealaltă a lacului se putea ghici conturul ondulat al munţilor. Dar ei îşi aruncau umbrele late şi dense asupra lacului, făcând ca obscuritatea suprafeţei sale să fie încă şi mai adâncă.

Benjamin Pump era întotdeauna cârmaciul bărcii lui Richard şi cel care arunca plasa, cu excepţia momentelor în care şeriful se hotăra să preia el însuşi aceste responsabilităţi: Iar de această dată, Billy Kirby şi un tânăr de două ori mai puţin vânjos decât el au primit sarcina de a vâsli. Ceilalţi oameni aveau în grijă cablurile de remorcare. Au făcut toate aranjamentele în grabă şi Richard a dat semnalul „de plecare”.

Elizabeth urmărea mişcările bărcii în timp ce aceasta părăsea ţărmul, slăbindu-şi frânghia pe măsură ce se îndepărta. Dar în curând a dispărut în întuneric şi ea nu a mai putut decât să-i asculte plecarea.

Aceste manevre au fost făcute într-o linişte deplină, „pentru a nu speria bibanii”, după cum i-a asigurat Richard, „care fugeau în apele joase şi care s-ar apropia de lumină dacă nu ar fi speriaţi de zgomotele pescarilor.”

Numai vocea puternică a lui Benjamin se auzea din întuneric, căci îşi rostea autoritar ordinele: „trage vâsla la babord”, „trage la tribord”, „opriţi-vă amândoi, băieţii” şi alte asemenea indicaţii care trebuiau să asigure întinderea corectă a năvodului. Au pierdut multă vreme cu această parte a procesului, pentru că Benjamin vorbea cu multă mândrie despre priceperea lui la aruncarea năvodului şi de fapt, lucrul cel mai important era realizarea raţională a acestei acţiuni. În cele din urmă se auzi un pleoscăit în apă, pentru că aruncase „ajutorul” sau „strângătorul” şi un strigăt puternic al majordomului, „gata!”, care anunţa că barca se întorcea.

— Domnul spuse să staţi pe loc, băieţi, ca să vedem ce creşte în iazul ăsta, spuse majordomul.

În locul plasei care se lăsa în lac, se auzeau acum loviturile puternice ale vâslelor şi frânghia care se trăgea din barcă. Ambarcaţiunea a intrat imediat în cercul de lumină şi au reuşit s-o tragă la mal într-o clipă. Mai multe mâini energice au prins sfoara şi, pentru că ambele frânghii erau trase cu o forţă egală, pescarii au început să târască năvodul încet şi hotărât. Richard stătea în centru, dădea ordine mai întâi unui grup şi apoi celuilalt, pentru a-şi înteţi sau slăbi eforturile, după cum era necesar. Vizitatorii stăteau lângă el şi aveau o privelişte bună asupra întregii operaţiuni, care se apropia încet de sfârşit.

Bărbaţii îşi spuneau acum părerile despre rezultatele pe care le sperau pentru această aventură, unii crezând că năvodul era la fel de uşor precum un fulg, alţii spuneau că părea plin de buşteni. Cum frânghiile aveau câteva sute de picioare lungime, pentru Richard aceste păreri contrare aveau prea puţină importanţă. El mergea de la o sfoară la cealaltă, trăgând încet de fiecare, pentru a-şi forma o părere proprie.

— Benjamin, strigă el, la prima lui încercare de acest fel. Nu ai aruncat plasa bine întinsă. Pot s-o mişc cu degetul meu mic. Frânghia slăbeşte în mâinile mele.

— Aţi văzut vreodată o balenă, domnule? întrebă majordomul. Cred că dacă năvodul este încurcat, diavolul locuieşte în acest lac sub forma unui peşte, pentru că am aruncat-o cât de departe am putut, nici velatura unei nave comandant nu a fost vreodată răsucită mai bine la pupa.

Dar Richard i-a descoperit greşeala când l-a văzut pe Billy Kirby în faţă, cu picioarele în apă şi înclinându-se către sud într-un unghi de patruzeci şi cinci de grade, încercând cu toate puterile lui supraomeneşti să se menţină în poziţia aceea. Richard şi-a încetat protestele şi s-a alăturat celuilalt grup.

— Văd năvodul, strigă domnul Jones. Strângeţi-vă, băieţi şi să-l tragem. La mal cu el! La mal cu el!

Auzind strigătul acesta vesel, Elizabeth şi-a încordat ochii şi a văzut capetele celor două beţe ale năvodului ieşind din întuneric, în timp ce bărbaţii se apropiau unul de celălalt, astfel încât plasa căpătă forma unei genţi adânci. Eforturile pescarilor păreau să fi crescut sensibil şi apoi s-a auzit vocea lui Richard care îi încuraja să se străduiască din răsputeri pentru a scoate năvodul la liman.

— Acum e momentul, băieţi. Să aducem capetele la mal şi tot ce am prins este al nostru. Trageţi!

— Trageţi! repetă Benjamin. Ura! Ho-a-ho! Ho-a-ho! Ho-a-ho!

— Trageţi, strigă Kirby, făcând un efort atât de mare, încât cei din spate nu mai aveau mare lucru de făcut, decât să facă rotocol excesul de frânghie care se aduna în mâna lui.

— Năvooood! strigă majordomul.

— Năvooood! repetă Kirby, de la cealaltă frânghie.

Bărbaţii s-au grăbit către marginea apei, unii apucând de frânghia de sus, alţii de frânghia de jos, iar ceilalţi de cea din faţă şi au început să tragă cu mult zel şi foarte energici. Spectatorii vedeau clar curbura semicirculară a celor două mici traverse de punte care sprijineau năvodul în poziţia sa perpendiculară şi, pe măsură ce aceasta se micşora, apăru şi plasa. Zbaterile ocazionale ale apei vădeau tulburarea prizonierilor.

— Trageţi, băieţi! strigă Richard. Îi văd deja pe câinii ăia cum se zbat ca să iasă. Mai trageţi, pentru că prinsoarea asta o să ne răsplătească eforturile.

Se vedeau deja peşti de toate felurile prinşi în ochii plasei, care trecea prin mâinile pescarilor. La mică depărtare de mal, apa era însufleţită de zbaterile victimelor alarmate. Sute de înotătoare albe priveau în sus, către suprafaţa apei şi luceau în lumina focului, apoi se speriau de zgomote şi de un cadru nou, peştii se lăsau din nou la fund, încercând în van să-şi regăsească libertatea.

— Ura! a strigat Richard. Dacă mai tragem cu putere de câteva ori, băieţi, vom reuşi.

— Bucuraţi-vă, băieţi, bucuraţi-vă! Văd un somon foarte mare, numai bun să-l mâncăm.

— Înapoi cu tine, vierme! strigă Kirby, trăgând un păstrăv european dintre ochiurile plasei şi aruncându-l înapoi în lac cu dispreţ. Trageţi, băieţi, trageţi. Sunt peşti de toate felurile şi, să mă bată Dumnezeu de mincinos, dacă nu sunt o mie de bibani!

Priveliştea îl entuziasmă la culme pe tăietorul de lemne, care, uitând de sezon, se băgă în apă până la mijloc şi începu să gonească înotătoarele încăpăţânate spre mal şi afară din elementul lor natural.

— Trageţi din toată inima, băieţi! strigă Marmaduke, cedând emoţiei momentului şi punându-şi mâinile pe plasă, ceea ce a făcut ca puterea lor să crească destul de mult. Edwards îl precedase, pentru că vederea grămezilor imense de peşte care se rostogoleau încet spre plajă l-a determinat să plece de lângă

doamne pentru a se alătura pescarilor.

Au adus plasa la mal cu mare grijă şi, după un efort sisific, bancul de victime a fost depozitat în siguranţă într-o scobitură a malului, unde peştii au putut să se zbată în voie, protestând împotriva unei scurte existenţe în elementul nou şi fatal.

Chiar şi Elizabeth şi Louisa erau foarte entuziasmate şi mulţumite să vadă două mii de peşti captivi traşi astfel din inima lacului şi puşi la picioarele lor ca nişte prizonieri. Dar, după ce entuziasmul puternic ai momentului a mai slăbit, Marmaduke a luat în mâinii un biban de aproximativ un kilogram şi după ce s-a uitat la el un moment, dus pe gânduri, se întoarse către fiica sa şi observă.

— Este o risipă îngrozitoare a darurilor celor mai de preţ pe care ni le-a dat Providenţa. Peştii ăştia, Bess, pe care îi vezi în grămezi înaintea ta şi care până mâine seară se vor transforma în mâncarea refuzată de pe masa cea mai sărăcăcioasă din Templeton, au o asemenea calitate şi savoare, că în alte ţări ar deveni un lux la masa prinţilor şi a epicurienilor. Lumea nu are peşti mai buni decât bibanii din Otsego. El reuneşte consistenţa scrumbiei[20] şi rigiditatea somonului.

— Dar fără îndoială că este foarte scump, domnule, strigă Elizabeth. Probabil că sunt o mare binecuvântare pentru popor şi un prieten de nădejde al săracilor.

— Fata mea, săracii sunt întotdeauna risipitori cu ceea ce au din belşug şi se gândesc arareori să facă provizii pentru ziua de mâine. Dar dacă avem vreodată o scuză pentru că ucidem animalele în felul acesta, în mod sigur avem iertare pentru că prindem bibani. Ştii că, în timpul iernii, gheaţa îi protejează de atacurile noastre, pentru că nu pot fi pescuiţi la copcă. Iar în lunile de vară nu mai sunt de găsit. Se pare că se retrag în apele adânci şi răcoroase ale lacului şi doar primăvara şi toamna înoată pentru câteva zile în locurile unde ajunge năvodul. Dar, ca toate celelalte comori ale sălbăticiei, ei încep deja să dispară din cauza risipei omeneşti.

— Să dispară, Duke! Să dispară! exclamă şeriful. Dacă tu nu numeşti asta că îşi fac apariţia, atunci nu ştiu ce se întâmplă aici. Avem aici vreo mie de bibani, câteva sute de cicari şi o cantitate mare de alţi peşti mai mici. Dar aşa eşti tu întotdeauna,

---

[20] Dintre toţi peştii pe care autorul i-a degustat, el crede că acesta este cel mai gustos *(n.a.)*.

Marmaduke: întâi copacii, după aceea căprioarele, apoi zahărul de arţar şi aşa mai departe până la finalul capitolului, într-o zi vorbeşti de construirea de canale într-o ţară în care e câte un râu sau lac la fiecare jumătate de milă, doar pentru că apa nu curge în direcţia în care vrei tu. A doua zi, spui ceva despre nişte mine de cărbune, deşi orice om cu ochi buni, ca mine – cu ochi buni, spun – vede mai mult lemn decât i-ar trebui să încălzească Londra timp de cincizeci de ani, nu-i aşa, Ben?

— Ei, de fapt, domnule, Londra nu e un oraş mic, spuse majordomul. Dacă l-am întinde la un capăt, ca pe un oraş construit pe o singură parte a unui râu, ar acoperi o suprafaţă mai mare decât lacul acesta de aici. Deşi cred că le-ar folosi lemnul acesta pe care îl vedem, pentru că londonezii ard mai mult cărbune.

— Acum discutăm despre cărbune, domnule judecător Temple, îl întrerupse şeriful. Trebuie să-ţi spun ceva foarte important. Dar o să mai amân, până mâine. Ştiu că vrei să mere în regiunile estice ale patentului şi eu vreau să te însoţesc şi să te duc într-un loc unde unele dintre proiectele tale s-ar putea împlini. Nu-ţi mai spun nimic acum, pentru că suntem ascultaţi, dar seara aceasta mi-a revelat un secret, Duke, care este mai important pentru bunăstarea ta decât toate proprietăţile tale reunite.

Marmaduke râse către „mintea luminată” care îi vorbise şi care îl obişnuise deja cu asemenea idei. Însă şeriful, cu un aer foarte demn, de parcă i-ar fi fost milă de dorinţa lui de înavuţire, se ocupă de treburile mai stringente. Aducerea la mai a năvodului necesitase un efort imens şi el ceru unui grup dintre oamenii săi să înceapă să despartă peştii aruncându-i în grămezi, în timp ce un alt grup, supravegheat de Benjamin, pregătea năvodul pentru o a doua prinsoare.

Capitolul XXIV

„E greu să-ţi spun, dar de pe malul său,
Căzură cei trei marinari şi-un căpitan viteaz.”

Falconer.

În timp ce pescarii făceau pregătirile pentru o împărţire corectă a prăzii, Elizabeth şi prietena sa se plimbau pe malul lacului, la mică distanţă de grup. Au ajuns de îndată la un punct în care nu ajungeau nici scânteierile cele mai puternice ale focului şi s-au oprit o clipă, întorcându-se să contemple grupul ocupat şi animat pe care îl părăsiseră şi întunericul care părea să ascundă restul decorului, aşa cum lucrurile sunt prinse uneori de umbra uitării.

— E o privelişte care merită imortalizată cu penelul, exclamă Elizabeth. Priveşte chipul tăietorului de lemne, fericit că-i arată vărului meu, şeriful, un peşte atât de mare. Şi uită-te, Louisa, cât de frumos şi politicos pare tatăl meu, în lumina focului, unde stă pentru a privi sortarea peştilor. Pare melancolic, de parcă ar crede că momentul acesta de abundenţă şi risipă va fi urmat de ziua în care va trebui să plătească pentru ele. Nu ar ieşi un tablou frumos, Louisa?

— Ştiţi că eu nu am înzestrări artistice, domnişoară Temple!

— Spune-mi pe numele mic. Nu este locul sau cadrul potrivit pentru asemenea formalităţi, o întrerupse Elizabeth.

— Atunci, dacă ar fi să spun ce cred, ar ieşi într-adevăr un tablou frumos, spuse Louisa timid. Seriozitatea egoistă a lui Kirby în timp ce le arată peştele ar face un contrast foarte frumos cu expresia feţei domnului Edwards. Nu prea ştiu cum să-i spun, dar este, este… tu ştii ce vreau să spun dragă Elizabeth.

— Îmi acorzi prea multă încredere, domnişoară Grant, spuse moştenitoarea. Nu ştiu să ghicesc gândurile, nici să interpretez expresiile.

Cuvintele Elizabethei nu aveau nici o urmă de asprime sau răceală, dar ele au pus capăt conversaţiei. Tinerele au continuat să se plimbe la braţ, îndepărtându-se tot mai mult de grup şi păstrând o tăcere profundă. Poate că Elizabeth şi-a dat seama că

îi vorbise prietenei sale pe un ton nepotrivit, sau poate că a fost pur şu simplu entuziasmată de lucrul care i-a atras privirile, dar ea a fost prima care a depăşit momentul acelei întreruperi jenante a conversaţiei şi a exclamat:

— Priveşte, Louisa, nu suntem singuri! Nişte pescari aprind focul pe partea cealaltă a lacului, chiar vizavi de noi. Trebuie să fie în faţa cabanei lui Ciorap-de-Piele.

O lumină mică, tremurătoare se distingea clar prin întunericul adânc de la poalele munţilor de est. Totuşi, uneori se pierdea din vedere pentru ca apoi să revină, părând să lupte pentru existenţă. O vedeau mişcându-se şi apoi coborând uşor, pe măsură ce era purtată de pe mal către marginea apei. Ajunsă aici, după doar un moment, flacăra se mări treptat şi deveni mai luminoasă. Crescuse acum până la mărimea unui cap de om şi continua să lucească precum un glob de foc domol. Lumina lui părea magică şi, pentru că se afla la poalele muntelui, într-un loc retras şi nepopulat, focul devenea de două ori mai interesant şi neasemuit. Nu se asemăna deloc flăcării mari şi instabile a focului lor, pentru că era mult mai clară şi luminoasă şi îşi păstra constant forma şi dimensiunile.

Există momente în care până şi minţile cele mai luminate cad mai mult sau mai puţin în capcana impresiilor greşite de care puţini dintre noi am scăpat în copilărie. Iar Elizabeth zâmbi la gândul propriei slăbiciuni, când şi-a adus aminte toate poveştile stupide care circulau în sat pe seama lui Ciorap-de-Piele. Louisa se gândi şi ea la aceste lucruri, exact în acelaşi moment, pentru că se lipi de prietena ei şi îi spuse pe un ton scăzut, uitându-se timid la arbuştii şi copacii care se înălţau pe malul unde se aflau şi ele:

— Aţi auzit vreodată vorbindu-se despre ciudăţeniile acestui Natty, domnişoară Temple? Se spune că în tinereţe a fost un luptător indian, sau un alb aliat cu sălbaticii, ceea ce este acelaşi lucru. Şi se mai spune că a luat parte la multe dintre atacurile indienilor, în vechile războaie.

— Cred că e foarte posibil, răspunse Elizabeth. Nu ar fi singurul în această situaţie.

— Cu siguranţă că nu. Dar nu e ciudat că e atât de precaut în ceea ce priveşte cabana lui? Nu pleacă niciodată fără să o încuie cu foarte multe lacăte. Şi, de mai multe ori, când nişte copii sau chiar oameni din sat au căutat adăpost de furtună la el, i-a

alungat de la uşa lui, ameninţându-i cu violenţă. Aşa ceva sigur nu s-a mai întâmplat în ţara aceasta.

— Fără îndoială că nu este foarte ospitalier. Dar nu trebuie să uităm că el respinge obiceiurile vieţii civilizate. L-ai auzit pe tatăl meu cum povestea acum câteva zile cât de frumos l-a tratat când a venit pentru prima dată în aceste locuri. Elizabeth s-a oprit, zâmbind cu un aer puţin viclean, deşi însoţitoarea sa nu a reuşit să-l descifreze din cauza întunericului. Apoi a continuat: Şi de fapt, el primeşte vizitele domnului Edwards, despre care ştim amândouă că este departe de a fi un sălbatic.

Louisa nu-i răspunse, dar continuă să privească spre focul care stârnise această discuţie. Se vedea în continuare flacăra aceea lucioasă şi rotundă şi o altă lumină mai firavă, dar vie. Extremitatea ei superioară avea un diametru egal cu al primei flăcări, dar slăbi uşor la extremitatea inferioară, după ce a coborât câteva picioare. Între ele era un spaţiu complet întunecat, iar cea de-a doua lumină rămase sub cea care o procedase, formând un întreg asemănător cu un semn de exclamare răsturnat. În curând, a devenit evident faptul că a doua lumină nu era decât reflectarea primei pe apă şi că acel obiect, orice ar fi fost el, traversa repede lacul, sau mai degrabă pe deasupra lacului, pentru că părea să fie câteva picioare deasupra suprafeţei lui, în linie directă cu ei. Se deplasa uimitor de repede şi, înainte ca lumina unduitoare a flăcării să se poată distinge, pierzându-şi conturul regulat şi mărindu-se treptat, tinerele nu şi-au dat seama că ea se mişca.

— Parcă e supranaturală, şopti Louisa, începând să se retragă înapoi către grup.

— Ce frumoasă este! exclamă Elizabeth.

Acum vedeau clar o lumină strălucitoare, dar care fâlfâia puternic, alunecând cu graţie peste lac. Îşi arunca luminile asupra apei şi trimitea nuanţe vii asupra ei, din văzduh. Făcea un contrast puternic cu noaptea, care părea la fel de concretă ca orice substanţă materială, iar focul parcă avea un cadru de abanos. Totuşi, această impresie slăbi treptat şi razele torţei au devenit deodată puternice şi au luminat totul în faţa ei, lăsând fundalul într-o beznă mai greu de pătruns ca oricând.

— Hei, Natty, tu eşti? strigă şeriful. Vâsleşte încoace, bătrâne şi o să-ţi dau o mâncare de peşte potrivită să stea în farfuria unui guvernator.

Lumina îşi schimbă deodată direcţia şi o barcă lungă şi subţire ieşi din întuneric. Lumina roşie căzu asupra trăsăturilor asprite de vreme ale lui Ciorap-de-Piele, care, înalt precum era, stătea în picioare în barca lui fragilă. Cu graţia unui barcagiu experimentat, mânuia o suliţă lungă de pescuit, pe care o ţinea de la jumătate, lăsând în apă mai întâi un capăt şi apoi pe celălalt. Punea astfel în mişcare o canoe de scoarţă, nu vom spune prin, ci peste apă. La celălalt capăt al ambarcaţiunii se desluşea o siluetă care ghida mişcările bărcii şi care folosea vâsla cu uşurinţa unei persoane care simţea că trebuia să facă vreun efort. Ciorap-de-Piele lovi încet suliţa de un mic reazem, care se ţinea pe un grilaj încadrat de nişte cercuri vechi de fier, nodurile unui pin folosit drept carburant. Lumina care se înteţi căzu pentru o clipă asupra trăsăturilor oacheşe şi a ochilor negri ai lui Mohegan.

Barca pluti de-a lungul malului până ajunse în faţa locului unde se pescuia şi apoi îşi schimbă iar direcţia, apropiindu-se de mal graţios şi atât de repede, încât părea să aibă puterea de a-şi dirija singură mişcările. Barca vălurea uşor apa din faţă, iar la contactul lor nu se auzea nici un sunet, apoi intră în malul grav cu jumătate din lungimea ei. Natty se dădu în spate câţiva paşi de la prora, pentru a-i uşura debarcarea.

— Vino, Mohegan, spuse Marmaduke. Apropie-te, Ciorap-de-Piele şi încarcă-ţi barca cu bibani. Ar fi păcat să-i prinzi cu suliţa, când noi am prins atâţia peşti care vor fi hrană pentru gurile care au nevoie de ei.

— Nu, nu, domnule judecător, spuse Natty, cu silueta lui înaltă deplasându-se maiestuos de-a lungul plajei înguste şi urcând către scobitura ierboasă unde erau grămezile de peşti. Nu am obiceiuri culinare atât de risipitoare. Îmi înfig suliţa într-un ţipar sau un păstrăv atunci când îmi e foame, dar nu aş ajuta niciodată un pescuit atât de păcătos, nici pentru cea mai bună puşcă care a fost adusă vreodată din ţările vechi. Dacă ar avea blană, precum castorii, sau dacă aş putea să le tăbăcesc pielea, ca la o căprioară, poate că ar fi necesar să-i prinzi cu miile în plasă. Dar dacă Dumnezeu i-a făcut pentru hrană şi acesta este singurul motiv, e un păcat şi o risipă să prinzi mai mult decât poţi să mănânci.

— Aşa cred şi eu. Măcar o dată suntem de acord, bătrâne vânător. Şi mi-aş dori din toată inima să ne punem în locul

şerifului. O plasă de două ori mai mică decât aceasta ar prinde dintr-o dată destul peşte cât să mănânce tot satul într-o săptămână.

Ciorap-de-Piele nu a fost de acord cu sugestia judecătorului. În timp ce răspundea, scutură din cap cu îndoială:

— Nu, nu gândim la fel, domnule judecător, pentru că altfel n-ai transforma nişte locuri bune de vânătoare în izlazuri mlăştinoase. Pescuieşti şi vânezi după lege. Dar pentru mine, carnea e mai dulce când animalul mai are o şansă de viaţă. Din cauza aceasta, folosesc întotdeauna un singur glonţ, chiar şi când vânez o veveriţă sau o pasăre. În plus, economisesc gloanţele. Pentru că, dacă ştii să tragi, e de ajuns un singur glonţ, dar nu şi în cazul animalelor mai mari.

Şeriful a ascultat foarte indignat părerile lui Natty. A încheiat el însuşi sortarea peştilor, ducând cu mâinile un păstrăv foarte mare şi punându-l pe rând, în patru grămezi diferite, după cum îl îndemnau ideile lui schimbătoare despre dreptate şi apoi şi-a vărsat tot veninul:

— O adunare minunată, într-adevăr! Judecătorul Temple, moşier şi proprietar al unui oraş întreg, cu Nathaniel Bumppo, un vagabond fără lege şi ucigaş de căprioare profesionist, vor să prezerveze vânatul din ţară. Dar, Duke, eu când pescuiesc, pescuiesc şi gata. Să mergem în larg, băieţi, pentru încă un năvod. Iar de dimineaţă o să trimitem după căruţe şi cărucioare ca să cărăm captura.

Marmaduke părea să fi înţeles că ar fi inutil să se opună voinţei şerifului şi merse de la foc la locul unde se afla barca vânătorilor, unde Edwards şi cele două tinere îl precedaseră.

Domnişoarele veniseră aici din curiozitate, dar tânărul se apropiase din alt motiv. Elizabeth cercetă lemnele uşoare de fag şi stratul subţire de scoarţă al bărcii, i-a admirat construcţia abilă, dar simplă şi mirându-se că cineva are atâta curaj încât să-şi încredinţeze viaţa unei ambarcaţiuni atât de fragile. Tânărul i-a explicat calităţile care o făceau să plutească şi siguranţa desăvârşită pe care o oferea dacă era condusă cum trebuie. Îi mai vorbi, în termeni elogioşi şi despre felul în care se prindeau peştii cu suliţa, încât tânăra îşi îndepărtă temerile legate de deplasarea cu o asemenea barcă şi dori să facă ea însăşi o călătorie. Chiar a îndrăznit să-i facă o propunere tatălui său, făcând haz pe seama dorinţei sale şi acuzându-se de capricii

feminine.

— Nu mai vorbi aşa, Bess! răspunse judecătorul. Te credeam mai presus de temerile stupide ale unei fetiţe. O canoe este barca cea mai sigură pentru cei îndemânatici şi cu nervii tari. Am traversat Oneida în partea sa cea mai lată într-o canoe mai mică decât aceasta.

— Iar eu am traversat Ontario, îl întrerupse Ciorap-de-Piele. Şi mai aveam şi femei în barcă. Dar femeile delaware sunt obişnuite să vâslească şi sunt folositoare într-o barcă de felul acesta. Dacă domnişoara ar vrea să vadă cum îşi prinde un bătrân păstrăvul pentru micul dejun, e invitată să ia loc în barcă. Şi John va spune la fel, mai ales că el a construit barca, pe care am lansat-o doar ieri. Dar nu mă interesează prea tare nimicuri precum confecţionarea de mături, sau de coşuri, sau alte negoţuri indiene.

Natty o invită astfel pe Elizabeth cu unul dintre râsetele sale caracteristice, dând din cap cu bunătate. Mohegan se apropie de ea cu graţia nativă a unui indian şi îi luă mâna mică şi albă în palma lui neagră, ridată, zicând:

— Vino, nepoată a lui Miquon şi John se va bucura. Ai încredere în indian, capul său este bătrân, deşi mâna lui e tremurătoare. Va merge şi Tânărul Vultur şi va avea grijă ca fiica lui să nu fie rănită.

— Domnule Edwards, prietenul vostru Mohegan a făcut o promisiune în locul dumneavoastră, spuse Elizabeth, roşind uşor. Veţi ţine această promisiune?

— Cu propria mea viaţă, dacă este necesar, domnişoară Temple! strigă tânărul cu fervoare. Priveliştea este minunată şi nu trebuie să vă temeţi, pentru că nu e nici un pericol. Oricum, o să vă însoţesc pe dumneavoastră şi pe domnişoara Grant pentru a salva aparenţele.

— Şi eu! exclamă Louisa. Nu, eu nu voi merge, domnule Edwards. Şi cred că nici dumneavoastră n-ar trebui să vă urcaţi în barca aceea micuţă.

— Dar o voi face, pentru că nu mă mai tem, spuse Elizabeth, urcându-se în barcă. Şi aşezându-se acolo unde a îndrumat-o indianul. Domnule Edwards, dumneavoastră puteţi rămâne, pentru că mi se pare că trei persoane par, într-adevăr, să fie prea multe pentru coaja asta de ou.

— O să mai ţină şi o a patra persoană, strigă tânărul, sărind

alături de ea cu atâta forţă încât materialul subţire al bărcii se zgudui puternic. Iertaţi-mă, domnişoară Temple, că nu le permit acestor Caroni vulnerabili să vă plimbe pe răcoarea lacului neînsoţită de spiriduşul dumneavoastră.

— Este un duh rău sau bun? întrebă Elizabeth.

— Este bun pentru dumneavoastră.

— Şi al meu, adăugă tânăra, cu un aer care combina în mod ciudat duşmănia şi satisfacţia. Dar de îndată ce barca se puse în mişcare, au fost absorbiţi de alte lucruri, ceea ce i-a permis tânărului să schimbe subiectul.

Lui Elizabeth i se părea că alunecau de-a lungul apei ca prin minune, pentru că Mohegan conducea barca cu multă uşurinţă şi graţie. Ciorap-de-Piele indica în ce direcţie doreşte să meargă printr-un gest discret cu suliţa. Toţi păstrau o linişte adâncă, pentru că această precauţie era necesară pentru succesul pescuitului. În acel punct al lacului erau multe bancuri de peşti, spre deosebire de celelalte părţi, unde munţii se ridicau deasupra plajei, formând nişte prăpăstii aproape perpendiculare. Acolo, vasele cele mai mari s-ar fi putut opri, între pini, în timp ce aici, stufişul care creştea îşi ridica vârfurile deasupra lacului, vălurind uşor apa pe măsură ce capetele lor se îndoiau în bătaia vântului. Se puteau prinde bibani sau arunca plasa cu succes numai acolo unde lacul avea o mică adâncime.

Elizabeth văzu mii de peşti înotând în bancuri de-a lungul apelor superficiale şi calde ale ţărmului, pentru că lumina pâlpâită a torţei scotea la iveală secretele lacului, la fel de clar. Ca şi cum apa limpede a lui Otsego nu ar fi fost decât o altă atmosferă. În fiecare moment, ea se aştepta să vadă suliţa ameninţătoare a lui Ciorap-de-Piele înfigându-se în înotătoarele îmbulzite care se grăbeau pe sub barcă, pentru că părea că nici o lovitură nu ar fi putut da greş şi pentru că, aşa cum spusese tatăl ei, prada pe care ar fi prins-o era demnă de orice epicurian. Dar Natty avea nişte obiceiuri ciudate şi, se părea că avea şi gusturi ciudate.

Statura lui înaltă şi poziţia dreaptă îl ajutau să vadă mai departe decât cei care erau aşezaţi pe fundul bărcii. Precaut, îşi întorcea capul în toate părţile, îndoindu-se uneori înainte şi încordându-şi ochii ca şi cum ar fi vrut să pătrundă şi în apa de dincolo de graniţa lor luminoasă. În cele din urmă, căutările lui nervoase au fost încununate de succes şi arătând cu suliţa spre

largul lacului, spuse pe un ton prudent:

— Hai să plecăm din partea cu bibani, John. Văd acolo un peşte care a ieşit din banc. Nu găseşti prea des un peşte ca acesta în ape mici, unde poţi să-l străpungi cu undiţa.

Mohegan îi făcu un semn cu mâna că era de acord şi în câteva momente barca era în afara bancului de bibani, într-o apă de aproape douăzeci de picioare. Au mai străbătut câteva noduri marine şi, când torţa a luminat, Elizabeth a văzut un peşte neobişnuit de mare plutind deasupra câtorva bucăţi de butuci şi beţe. De la distanţă, înotătoarea de-abia se putea distinge după mişcarea uşoară, aproape imperceptibilă, a aripioarelor şi cozii. Părea că moştenitoarea pământurilor şi stăpânul acestor ape erau la fel de curioşi la vederea unui secret al lacului, pentru că păstrăvul american şi-a arătat imediat interesul ridicând capul şi corpul câteva grade deasupra liniei orizontale şi apoi le-a lăsat iarăşi în poziţie orizontală.

— Ssst! Ssst! făcu Natty pe un ton scăzut, când auzi sunetul pe care îl scoase barca atunci când Elizabeth se înclină curioasă peste margine. E un animal sperios şi e prea departe ca să-l nimeresc cu suliţa. Ostia mea nu are decât paisprezece picioare, iar prada e la optsprezece picioare sub apă. Dar o să încerc, pentru că are vreo cinci kilograme.

În timp ce vorbea, Ciorap-de-Piele îşi cumpănea şi îndrepta arma. Elizabeth văzu vârful lucios şi alb al suliţei intrând în apă, acolo unde refracţia arăta că este la mai multe grade de direcţia în care se deplasau peştii. Şi ea a crezut că şi victima urmărită l-a observat, pentru că peştele părea să dea mai repede din coadă şi aripioare, fără a se mişca totuşi din loc. În momentul următor, Natty se îndoi deasupra apei, iar mânerul ostiei dispăru în apă. Se vedea clar urma lungă şi întunecată lăsată de armă în alunecarea ei rapidă, precum şi volbura subţire care îi însemna trecerea. Dar numai când mânerul sări înapoi în aer, ca urmare a propriei reacţii şi stăpânul său l-a prins cu mâna, iar vârful suliţei a ieşit şi el la vedere, Elizabeth se convinse că acţiunea avusese succes. Oţelul ascuţit ţinea fixat un peşte foarte mare, pe care l-au scuturat repede din ostie pe fundul bărcii.

— E de ajuns, John, spuse Natty, ridicându-şi prada cu unul dintre degete şi ridicându-l în dreptul torţei. Nu voi mai lovi în seara aceasta.

Indianul îşi flutură iarăşi mâna şi răspunse simplu şi scurt, dar

cu energie:

— Bine!

Elizabeth s-a trezit din transa în care o indusese această scenă şi faptul că privise atât de intens spre fundul lacului, la auzul vocii puternice a lui Benjamin şi al zgomotului de vâslă, pentru că barca mai grea a celor care pescuiseră cu năvodul se apropia de locul în care era canoele, trăgând în urma sa faldurile plasei.

— Opreşte-te! Opreşte-te, domnule Bumppo! Vârful lucios al ostiei sperie peştii, care văd plasa şi ocolesc zgomotele. Un peşte ştie la fel de multe ca un cal sau poate chiar mai multe, având în vedere că e crescut în apă. Opreşte-te, domnule Bummpo şi lăsaţi destul loc de staţionare pentru năvod.

Mohegan a condus mica ambarcaţiune într-un loc de unde puteau observa mişcările pescarilor, fără a-i întrerupe din treaba lor, apoi o lăsă să plutească în linişte pe apă, părând un vas imaginar care plutea în aer. Se pare că cei din barcă erau foarte prost dispuşi, pentru că Benjamin dădea ordine foarte des, dar pe un ton care trăda o mare nemulţumire.

— Trage vâsla de la babord, domnule Kirby! strigă bătrânul matelot. Trage vâsla de la babord mai tare. Nici cel mai bătrân amiral al flotei engleze n-ar putea să arunce bine plasa asta aici, cu un siaj ca de pe urma unui tirbuşon. Trageţi vâsla de la tribord, băieţi, trageţi vâsla cât mai tare. Puneţi toată voinţa.

— Ascultaţi, domnule Pump, spuse Kirby, încetând să mai vâslească şi vorbind foarte aprins. Mie îmi place limbajul civil şi un comportament decent, aşa cum trebuie să existe între doi bărbaţi. Dacă vrei să ne ducem într-o parte, spune aşa şi o să ne ducem în partea aia, ca să înţelegem toţi. Dar eu nu sunt obişnuit să mi se ordone ca unei vaci proaste.

— Cine e vacă proastă? repetă Benjamin fioros, întorcându-şi faţa ameninţătoare în lumina torţei din canoe şi arătându-şi dezgustarea cu fiecare dintre trăsăturile sale. Dacă vrei să vii în urmă şi să învârti barca în cerc, n-ai decât să vii şi al naibii să fii tu dacă n-o s-o cârmuieşti bine aşa. Nu trebuie decât să mai ridicăm năvodul la prora şi o să terminăm cu tot. Faceţi loc! Şi mergeţi înainte câţiva stânjeni şi, dacă mai ies în larg cu vreun marinar călăreţ ca tine, să-mi spui mie dobitocul vasului. Asta-i tot.

Poate că încurajat de gândul că va termina mai repede munca, tăietorul de lemne apucă din nou vâsla şi fiind extrem de nervos,

trase cu atâta forţă, încât atât plasa, cât şi Benjamin au căzut în apă. Benjamin stătea pe mica platformă care ţinea năvodul, la pupa ambarcaţiunii şi răsucirea violentă a vâslei sub acţiunea tăietorului de lemne, l-a dezechilibrat complet. Poziţia luminii făcea ca obiectele din barcă să fie uşor de distins din canoe şi de pe mal. La căderea greoaie a majordomului în apă, toţi ochii s-au întors către el, privind zbaterea lui de moment.

Un acces zgomotos de bucurie a izbucnit deodată, ca un cor de râsete, la care plămânii lui Kirby contribuiau numai în mică parte. Munţii de est au răsunat de ecourile acestor sunete, până au murit în depărtare, părând ca o veselie batjocoritoare a stâncilor şi pădurilor. Aşa cum se aşteptau, corpul majordomului a dispărut încet. Dar când valurile mici, pe care căderea lui le stârnise, s-au calmat, iar apa s-a închis deasupra capului său, liniştită şi netulburată, spectatorii au fost cuprinşi de un cu totul alt sentiment.

— Cât de departe ai ajuns, Benjamin? strigă Richard de la mal.

— Dracu' ăsta prost habar n-are să înoate, exclamă Kirby, ridicându-se şi aruncându-şi hainele de pe el.

— Vâsleşte, Mohegan, strigă tânărul Edwards, o să vedem unde este lumină şi o să mă scufund după el.

— O, salvaţi-l! Pentru numele lui Dumnezeu, salvaţi-l! exclamă Elizabeth, aplecându-şi speriată capul pe marginea bărcii în care se afla.

La o mişcare puternică şi pricepută a vâslei lui Mohegan, barca lor s-a propulsat direct în locul unde majordomul căzuse. Ciorap-de-Piele anunţă, printr-un strigăt puternic, că văzuse corpul.

— Stabilizează barca în timp ce eu mă scufund, strigă tânărul Edwards.

— Uşor, băiete, uşor! spuse Natty. Pot să-l străpung cu ostia şi-l ridic de două ori mai repede, fără să se mai pună altcineva în pericol.

Corpul lui Benjamin era cam la jumătatea distanţei de fundul lacului, apucându-se cu amândouă mâinile de nişte trestii rupte. Văzând corpul unui alt om întins astfel sub o perdea imensă de apă, Elizabeth simţi cum îi îngheaţă inima. Părea că se mişcă în ondularea valurilor care treceau, cu mâinile şi faţa deja colorate de nuanţele morţii, aşa cum păreau ele în lumina aceea.

În acelaşi moment, văzu cum vârfurile lucioase al ostiei se apropiau de capul suferindului şi s-au împletit repede şi cu precizie, în părul de cap şi în pelerina pe care o purta. A ridicat corpul încet, iar chipul i s-a întors în sus, spre lumină şi în timp ce se apropia de suprafaţa apei, părea palid şi sinistru. În momentul în care nările lui Benjamin au avut un prim contact cu atmosfera, ele au inspirat atât de adânc, cât să mulţumească şi un delfin. În minutul în care Natty l-a ţinut pe majordom suspendat, cu capul

deasupra apei, ochii acestuia s-au deschis şi au privit în jurul lui, de parcă ar fi crezut că a ajuns într-o ţară nouă şi neexplorată.

Cum toţi cei prezenţi pe lac în acele momente acţionau şi vorbeau împreună, desfăşurarea propriu-zisă a acestor întâmplări a durat mai puţin decât relatarea lor. Nu a durat decât un minut până ei au adus barca la capătul ostiei, l-au ridicat pe Benjamin în barcă şi s-au întors pe mal. Richard, care s-a repezit nervos în apă pentru a-şi întâmpina asistentul favorit, l-a ajutat pe Kirby şi împreună l-au dus pe majordomul inert până pe ţărm şi l-au aşezat în faţa focului. Şeriful a ordonat imediat luarea unor măsuri, cele mai performante pe atunci, pentru resuscitarea unui înecat.

— Billy, fugi în sat şi adu butoiul ăla mare de rom, care e în faţa uşii, strigă el, în care fac eu oţet. Şi vino repede, băiete! Nu sta să arunci oţetul! Opreşte-te la domnul LeQuoi şi cumpără o hârtie de ţigări şi şase pipe. Cere-i şi Remarkablei nişte sare şi una dintre rochiile ei de flanel. Roagă-l pe doctorul Todd să trimită bisturiul şi să vină şi el. Ah şi, Duke, ce zici, dacă i-am da rom unui om plin de apă, crezi că s-ar strangula? Ajută-mă să-i deschid mâna, ca să-l bat uşor cu palma.

În tot acest timp, Benjamin era aşezat cu muşchii încordaţi, cu gura închisă şi ţinând încă în pumnii încleştaţi trestia pe care o rupsese în acel moment confuz şi pentru că le ţinuse atât de strâns, ca un adevărat om al mării îi împiedicaseră corpul să se ridice din nou la suprafaţă. Totuşi, ţinea ochii deschişi şi privea ca un nebun spre grupul din jurul focului, în timp ce plămânii lui scoteau nişte sunete ca foalele unui fierar, de parcă doreau să compenseze pentru momentul de inacţiune la care fuseseră condamnaţi. Îşi ţinea buzele strânse, cu hotărârea cea mai îndârjită, iar aerul fiind obligat să treacă prin nări, se poate spune că mai degrabă sforăia decât respira. Aşa că numai grija excesivă a şerifului putea să-i justifice ordinele precipitate.

Marmaduke îi duse sticla la gură şi ea îşi făcu efectul ca prin minune. Deschise gura instinctiv, dădu drumul trestiei şi apucă sticla cu amândouă mâinile. După privirea aceea pierdută şi-a ridicat acum ochii către ceruri şi păru să se piardă, pentru un moment, într-o senzaţie nouă. Din nefericire pentru slăbiciunea lui, după una dintre aceste înghiţituri a simţit aceeaşi nevoie de aer, ca şi după scufundare. Aşa că, în cele din urmă, veni şi momentul în care a fost nevoit să dea drumul sticlei.

— Benjamin, strigă şeriful. Mă uimeşti! Să te porţi atât de prosteşte, chiar tu, care ai atâta experienţă la înot! Adineaori erai pe jumătate plin cu apă, iar acum eşti…

— Plin de grog! îl întrerupse majordomul, ale cărui trăsături reveneau cu o flexibilitate uimitoare, la forma lor obişnuită. Dar, vedeţi, domnule, mi-am ţinut trapa lăsată şi nu mi-a intrat decât puţină apă în butoiul cu apă de băut. Auzi, domnule Kirby! Am urmat apa sărată cea mai mare parte din viaţa mea şi am navigat puţin şi pe apă dulce. Dar pot să spun ceva şi în favoarea ta şi anume că eşti cel mai ciudat individ care a stat vreodată pe banca de lopătar a unei bărci. Dacă te place cineva ca tovarăş de punte, n-au decât să navigheze cu tine sănătoşi. Dar să mă ia naiba dacă eu o să mai ies în larg în compania ta. De ce? Păi îţi place să te scufunzi la fel de mult ca peştilor. Să nu-i arunci tu măcar un capăt de frânghie unui creştin lăsat în voia valurilor şi care n-are nici măcar un colac de salvare. Natty Bumppo, arată-ne pumnul tău. Unii spun că eşti indian şi că iei scalpurile, dar m-ai salvat şi poţi să mă socoti prieten. Deşi ar fi fost mai bine să laşi în jos o frânghie sau o parâmă uşoară mai jos de corpul meu, decât să apuci un matelot bătrân de sfoara din cap! Dar cred că tu eşti obişnuit să apuci lumea de păr şi, din moment ce mi-ai făcut bine, nu rău, la urma urmei e acelaşi lucru.

Marmaduke nu a mai permis ca majordomul să primească un răspuns, pentru că luă asupra lui îndeplinirea lucrurilor importante în această situaţie. Cu o demnitate şi discreţie care îl reduse la tăcere imediat pe vărul său, a hotărât ca Benjamin să fie trimis în sat pe uscat, iar plasa a fost adusă la mal într-un mod care făcu ca peştii să scape măcar de data aceasta de ochiurile sale fără a se teme de consecinţe.

Au împărţit captura în modul obişnuit, punând pe unul din grup cu cuţitul său lângă peşti, să numească proprietarul fiecărei grămezi. Bill Kirby şi-a lungit corpul masiv pe iarba de lângă foc, ca paznic al năvodului şi peştelui până dimineaţă. Iar restul grupului s-a îmbarcat şi s-a reîntors în sat.

Chiar în momentul în care au zărit focul pentru ultima dată, au observat cum tăietorul de lemne îşi frigea cina pe grătar, iar când barca s-a apropiat de mal, torţa din canoea lui Mohegan strălucea din nou în bezna munţilor din est. Pâlpâirea ei a încetat brusc şi în aer s-au împrăştiat scântei. Apoi totul a fost acoperit de întuneric, unicul decor pe care noaptea, pădurea şi munţii

împreună puteau să-l creeze.

Elizabeth se gândea când la tânăr, care ţinea deasupra ei şi a Louisei o mulţime de şaluri, când la vânător şi luptătorul indian şi simţi deodată o curiozitate aprinsă de a vizita cabana în care oameni cu temperamente şi obiceiuri atât de diferite erau atraşi împreună ca de un impuls comun.

Capitolul XXV.

„Încetează vorba despre dealuri şi vâlcele,
Nimeni n-ascultă la şotiile tale de copil,
Moşnege drag! Ale tale urechi sunt gâdilate
De povestirea pe care o vei spune.”

Duo.

În dimineaţa următoare, domnul Josnes s-a trezit la răsăritul soarelui şi a ordonat ca toţi caii lui şi ai lui Marmaduke să fie înşeuaţi. Apoi a mers în apartamentul judecătorului cu o expresie de urgenţă întipărită pe chip. Uşa nu era încuiată şi Richard a intrat cu aceeaşi libertate care îi era caracteristică mai ales lui, dar şi relaţiei pe care o avea cu vărul său.

— Pe cai, Duke! strigă el. Să ştii că e ceva legat de aluziile de azi noapte. David spunea în psalmi… nu, era Solomon, dar au fost cu toţii în familie. Solomon a spus că există un moment pentru toate. Dar, după părerea mea umilă, nu e bine să discuţi subiecte atât de importante într-un grup de pescuit. Ah! Ce naiba te doare, Marmaduke? Nu te simţi bine? Lasă-mă să-ţi iau pulsul. Ştii că bunicul meu…

— Corpul meu nu are nimic, Richard, îl întrerupse judecătorul, respingându-l pe vărul său, care se pregătea să îndeplinească funcţiile care îi aparţineau de drept doctorului Todd. Dar mă cam doare inima. Am primit nişte scrisori aseară, când ne-am întors de la pescuit. Aceasta era una dintre ele.

Şeriful a luat scrisoarea, fără să arunce vreo privire asupra conţinutului său, pentru că cerceta cu uimire înfăţişarea celuilalt. De la faţa vărului său, privirea îi căzu apoi asupra mesei, acoperită de scrisori, pachete şi ziare, apoi asupra camerei şi a tuturor obiectelor pe care le conţinea. Pe pat rămăsese urma unui corp de om, dar cuverturile erau întinse şi păreau să indice că locatarul acelei camere petrecuse o noapte albă. Lumânările arseseră până la sfeşnic şi se stinseseră din cauza cerii care cursese peste flacără. Marmaduke trăsese perdelele şi deschisese şi obloanele şi tocurile ferestrelor, pentru a lăsa aerul cald al unei dimineţi de primăvară să intre. Dar părea cu totul

diferit de înfăţişarea lui calmă, masculină şi veselă pe care o avea de obicei: pielea îi era palidă, buza tremurătoare şi ochii înfundaţi, iar şeriful se mira din ce în ce mai tare cercetându-l. În cele din urmă, Richard a găsit răgazul de a arunca ochii asupra scrisorii mototolite în mână şi nedeschise încă.

— O scrisoare expediată pe cale marină! exclamă el. Ah şi e din Anglia. Duke, cred că aduce veşti importante, în mod sigur.

— Citeşte-o, spuse Marmaduke, plimbându-se prin cameră foarte agitat.

Richard, care avea obiceiul de a gândi cu glas tare, nu a putut să citească scrisoarea fără să rostească unele părţi cu glas tare. Vă vom dezvălui şi dumneavoastră părţile din epistola care au fost astfel divulgate, însoţindu-le de remarcile şerifului.

— „12 februarie 1793, Londra.” Ce drum al dracului de lung a mai făcut! Dar vântul a bătut spre nord-vest şase săptămâni, până acum vreo două săptămâni. „Domnule, scrisorile dumneavoastră din 10 august, 23 septembrie şi 1 decembrie au fost primite la timp, iar pentru prima dintre ele s-a trimis un răspuns prin intermediul navei poştale. De la primirea ultimei scrisori” şi următorul pasaj nu a fost inteligibil pentru că şeriful l-a murmurat încet. „Regret să vă informez că…” e destul de grav, în mod sigur, „dar avem încredere că o Providenţă pioasă va considera potrivit ca”, hm, hm, hm, pare un om cumsecade, Duke. Cred că aparţine Bisericii de stat din Anglia, hm, hm. „Vasul a plecat din Falmauth pe 1 septembrie, anul trecut şi…” Hmmm, „dacă acest subiect tulburător va deveni de notorietate publică, atunci voi lua măsuri…” Hmmm, chiar are o inimă foarte bună, pentru un avocat. „Nu vă mai pot comunica nimic în acest moment”, hmmm. „Convenţia naţională” hmmm, „nefericitul de Louis”, hmmm, „exemplul preşedintelui dumneavoastră, Washington”. E un om foarte raţional, din câte îmi dau seama, nu ca democraţii voştri nebuni. Hmmm, „Marina noastră curajoasă”, hmmm, „condusă de bravul nostru monarh”. Ah, regele George e un om foarte bun, dar are consilieri proşti. Hmmm, „Vă asigur de adâncul meu respect”, hmmm, „Andrew Hoit.” Andrew Hoit acesta e un om foarte raţional şi sensibil, dar e mesagerul unor veşti proaste. Ce o să faci în continuare, vere Marmaduke?

— Ce aş putea face, Richard, decât să am încredere în trecerea timpului şi în voinţa Cerurilor. A mai venit o scrisoare din Connecticut, dar nu face decât să repete informaţiile din cea

dinainte. Nu aş face decât să mă consolez cu gândul că ultima mea scrisoare a fost primită înainte ca vasul să ridice ancora, aşa cum înţeleg din scrisoare.

— E destul de rău, într-adevăr. E destul de grav, Duke, aşa este! Şi la dracu', mi se spulberă toate planurile de a pune sfârleze de vânt la casă! Făcusem deja aranjamentele necesare pentru a-ţi arăta ceva foarte important. Ştiu cât de mult preţuieşti minele...

— Nu-mi mai spune de nici o mină! îl întrerupse judecătorul. Acum avem o datorie sacră de îndeplinit, care nu suportă întârziere. Astăzi trebuie să scriu toată ziua nişte scrisori, iar tu trebuie să mă ajuţi, Richard. Nu trebuie să-l amestecăm pe Oliver în nişte probleme atât de importante şi secrete.

— Nu, nu, Duke, strigă şeriful strângându-i mâna. Acum sunt omul tău. Mamele noastre au fost surori şi până la urmă, numai sângele poate cimenta atât de bine o prietenie. Ei, nu e nici o grabă, nu trebuie să ajungem acum la mina de argint. Putem să ne ducem altă dată. Presupun că o să avem nevoie de Dircky Van, nu-i aşa?

Marmaduke i-a răspuns pozitiv vărului său, care îi pusese întrebarea pe ocolite. Acesta a abandonat intenţia de a continua discuţiile legate de călătoria la mine şi se întoarse în camera unde se lua micul dejun, a trimis un mesager care să-l informeze pe Dirck van der School că prezenţa lui era necesară la conac.

În acea vreme, în satul Templeton nu erau decât doi avocaţi, dintre care unul a fost deja prezentat cititorilor noştri în bufetul de la „Dragonul neînfricat”, iar celălalt era domnul pe care Richard îl numea cu apelativul prietenesc de Dirck, sau Dircky Van. Avea multe calităţi, printre care o fire foarte miloasă, era destul de priceput la meseria pe care o făcea şi, având în vedere circumstanţele, era destul de cinstit. El era cunoscut coloniştilor ca „domnul Van der School”, iar alteori după denumirea flatantă, deşi incorectă, de „germanul”, sau „avocatul cinstit”.

Nu dorim să-i inducem în eroare pe cititorii noştri cu privire la caracterul personajelor noastre. De aceea simţim nevoia de a preciza că adjectivul din porecla de mai sus a domnului Van der School era folosit cu o referinţă directă la substantiv. Nu este nevoie să le mai spunem prietenilor noştri mai corecţi că orice merit de pe lumea aceasta este comparativ. Şi dorim să spunem, o dată pentru totdeauna, că ori de câte ori este vorba de

trăsături de caracter, se subînţelege că vrem să spunem „în aceste circumstanţe”.

Tot restul zilei, judecătorul a rămas închis în cameră cu vărul şi avocatul său şi, cu excepţia fiicei sale, nu a mai primit pe nimeni în apartamentul său. El nu i-a vorbit Elizabethei decât foarte puţin despre supărarea care îl apăsa, pentru că a văzut cum chipul ei inteligent se întunecă trist şi îşi pierde acea veselie optimistă pe care o dovedise puţin înainte. În acea zi, tânărul Edwards, un observator atent şi mirat al schimbării bruşte pe care o suferiseră capetele familiei, a văzut o lacrimă brăzdând obrazul Elizabethei şi ochii inundaţi de o blândeţe pe care chipul său nu o avusese întotdeauna.

— Aţi primit cumva veşti proaste, domnişoară Temple? O întrebă el, iar vocea sa trăda un interes care o făcu pe Louisa Grant să-şi ridice privirea din lucrul său de mână atât de repede, încât ea însăşi roşi. Dacă tatăl dumneavoastră, aşa cum bănuiesc, ar avea nevoie de un reprezentant într-un loc îndepărtat, mi-aş oferi serviciile. Şi am crezut că acest lucru v-ar alina.

— Fără îndoială că am primit veşti proaste, răspunse Elizabeth. Şi cred că tatăl meu va fi nevoit să plece de acasă pentru o scurtă perioadă, doar dacă aş putea să-l conving să-i încredinţeze vărului Richard acele afaceri. Dar în acest moment şi absenţa lui din ţară ar fi nepotrivită.

Tânărul se opri pentru un moment şi, în timp ce îi răspundea, sângele i se adună încet în tâmplă:

— Dacă problema ar fi de aşa natură încât să o pot îndeplini eu…

— Problema este de aşa natură încât nu poate fi dezvăluită decât unei persoane pe care o cunoaştem bine, unul dintre noi…

— Dar fără îndoială că mă cunoaşteţi, domnişoară Temple! Adăugă el cu o căldură pe care arareori o manifesta, dar pe care nu o putea controla în unele dintre momentele sale de sinceritate. Sunt încă un străin după ce am trăit cinci luni sub acoperişul dumneavoastră?

Elizabeth era de asemenea ocupată cu lucrul său de mână şi îşi înclină capul într-o parte, ca şi cum şi-ar fi aranjat muselina. Dar a scuturat din mână, iar obrazul i s-a colorat şi mai tare, iar ochii s-au uscat deodată, părând să nu-şi poată masca interesul. Apoi spuse:

— Cât de bine vă cunoaştem, domnule Edwards?

— Cât de bine! repetă tânărul, uitându-se de la cea care îi vorbise la chipul blând al Louisei, pe care citi de asemenea o mare curiozitate. Cât de bine! Am fost locatarul dumneavoastră atâta vreme şi nu mă cunoaşteţi?

Elizabeth îşi întoarse uşor capul din poziţia lui înclinată şi expresia ei de tulburare care se amestecase cu un interes vădit, se transformă în zâmbet:

— Bineînţeles că vă cunoaştem, domnule! Vă numiţi Oliver Edwards. Înţeleg că i-aţi spus prietenei mele, domnişoara Grant, că sunteţi nativ…

— Elizabeth! exclamă Louisa, roşind până în vârful urechilor şi tremurând ca varga. Nu aţi înţeles bine, dragă domnişoară Temple! N-n-nu a fost vorba decât de nişte împrejurări. În plus, de ce i-am reproşa domnului Edwards că este rudă cu indienii? În ce fel suntem noi mai buni? Cel puţin eu, fiica unui preot sărac şi nestatornic.

Elizabeth scutură din cap cu îndoială şi chiar începu să râdă, dar nu spuse nimic. Numai în momentul în care observă melancolia de pe chipul prietenei sale, care se gândea la sărăcia şi muncile grele ale tatălui său, ea continuă:

— Nu, Louisa, smerenia ta te face să exagerezi. Nimeni nu-i poate fi superior fiicei unui preot. Nici chiar eu sau domnul Edwards nu-ţi putem fi egali, decât dacă dumnealui nu este rege în secret, adăugă ea, zâmbind din nou.

— Un servitor umil al regelui-regilor nu poate fi mai prejos de nimeni pe acest pământ, domnişoară Temple, spuse Louisa. Dar onorurile sale îi aparţin. Eu nu sunt decât copilul unui om sărac şi lipsit de prieteni şi nu pot avea vreun alt merit. Atunci de ce să mă simt superioară domnului Edwards doar pentru că el este o rudă foarte-foarte îndepărtată a lui John Mohegan?

Moştenitoarea şi tânărul au schimbat câteva priviri pline de semnificaţii, pentru că, apărându-i descendenţa, Louisa trăda neplăcerea cu care ea însăşi recunoştea legătura tânărului cu bătrânul războinic. Dar nici unul nu schiţă vreun zâmbet la simplitatea tovarăşei lor.

— Dacă mă gândesc bine, trebuie să recunosc că situaţia mea aici este puţin echivocă, spuse Edwards. Deşi s-ar putea spune că am cumpărat-o cu sângele meu.

— Şi chiar cu sângele unuia dintre stăpânii nativi ai

pământului, strigă Elizabeth, care în mod evident nu avea încredere în presupusa lui descendenţă aborigenă.

— Înfăţişarea mea poartă semnele descendenţei indiene atât de clar? Sunt oacheş, dar nu chiar aşa de roşu – nu mai mult decât în mod normal.

— Ba chiar mai roşu decât alţii, mai ales acum.

— Sunt sigură, domnişoară Temple, că nu v-aţi uitat prea bine la domnul Edwards, strigă Louisa. Nu are ochi la fel de negri ca Mohegan, sau chiar ai dumneavoastră. Şi nici părul.

— Atunci mi-ar fi foarte uşor să revendic eu însămi aceeaşi descendenţă. Ar fi o mare uşurare pentru mine să ştiu că este aşa, pentru că trebuie să recunosc că îmi pare foarte rău când îl văd pe bătrânul Mohegan cum cutreieră aceste pământuri ca o fantomă a unuia dintre foştii lor stăpâni şi simt că eu nu am dreptul de a le poseda.

— Chiar aşa? strigă tânărul, atât de vehement, încât le uimi şi pe cele două tinere.

— Chiar aşa, într-adevăr! răspunse Elizabeth, după acel moment de surprindere. Dar ce pot face? Ce poate face tatăl meu? Dacă i-am oferi bătrânului o locuinţă şi un mijloc de a se întreţine, modul lui de a gândi l-ar face să ne refuze. Şi nici noi nu am fi atât de naivi încât să ne dorim să transformăm aceste ferme şi luminişuri în terenuri de vânătoare, după cum ar vrea Ciorap-de-Piele.

— Aveţi dreptate, domnişoară Temple, spuse Edwards. Într-adevăr, ce aţi putea face? Dar sunt sigur de un lucru pe care l-aţi putea face şi pe care veţi dori să-l faceţi, atunci când veţi deveni stăpâna acestor frumoase văi. Să vă folosiţi averea cu îngăduinţă faţă de săraci şi să fiţi generoasă cu nevoiaşii. Într-adevăr, nu aţi putea face mai mult.

— Şi dacă aţi face aşa ceva, ar însemna foarte mult, spuse Louisa, zâmbind la rândul ei. Dar fără îndoială că ar exista cineva care să o împiedice să facă aşa ceva.

— Nu voi refuza să mă căsătoresc, ca o fată prostuţă care numai la asta visează de dimineaţă până seara. Dar aici sunt o călugăriţă şi nici măcar nu am depus jurământ de celibat. Unde să găsesc eu soţ în pădurile acestea?

— Nu prea e nimeni, domnişoară Temple, spuse Edwards repede. Nu e nimeni care să aibă dreptul să aspire la dumneavoastră şi ştiu că veţi aştepta până va apărea cineva la

fel ca dumneavoastră. Sau veţi muri aşa cum aţi trăit: iubită, respectată şi admirată de toţi cei care vă cunosc.

Tânărul părea să fie convins că spusese tot ce politeţea îl obliga să spună, pentru că se ridică şi, luându-şi pălăria, se repezi afară din cameră. Poate că Louisa considera că el spusese mai mult decât ar fi trebuit, pentru că a suspinat, inspirând atât de încet încât ea însăşi de-abia auzi şi apoi se aplecă din nou asupra lucrului. Şi este posibil ca domnişoara Temple să-şi fi dorit să fi spus mai multe, pentru că ochii ei au rămas aţintiţi un minut asupra uşii prin care ieşise tânărul. Îi aruncă o privire fugară prietenei sale şi apoi lunga tăcere care urmă dovedi cât de interesantă poate fi conversaţia dintre două fete mai tinere de optsprezece ani şi un tânăr de douăzeci şi trei.

Prima persoană pe care domnul Edwards a întâlnit-o în momentul în care s-ar putea spune că mai degrabă se năpustea, decât ieşea afară din casă a fost avocatul scund şi îndesat care ducea sub braţ un maldăr voluminos de hârtii, o pereche de ochelari verzi pe nas şi cu încă o pereche de lentile în lateral, de parcă ar fi vrut să-şi multiplice puterea de a descoperi fraude cu ajutorul unor organe de vedere adiţionale. Domnul Van der School era un om bine educat, dar era cam greu de cap, ceea ce îl făcuse foarte prevăzător cu ceea ce spunea şi făcea. El suferise mult din cauza coliziunilor pe care le avusese cu colegii săi de breaslă mai isteţi şi care îşi fundamentaseră activitatea în tribunalele estice şi care supseseră viclenie de la sânul mamelor lor. Precauţia acestui domn era evidentă după felul în care se purta: era metodic şi punctual, dar şi foarte timid. În cuvântările sale, avea un stil parantetic, lăsându-şi adesea ascultătorii să descopere ei singuri semnificaţiile.

— Bună dimineaţa, domnule Van der School, spuse Edwards. Se pare că avem o zi aglomerată la conac.

— Bună dimineaţa, domnule Edwards, dacă acesta este numele dumneavoastră, pentru că, din moment ce sunteţi un străin, nu avem o altă dovadă decât propria dumneavoastră declaraţie, pe care înţeleg că l-aţi spus domnului judecător Temple. Bună dimineaţa, domnule. Pare să fie o zi aglomerată, dar unui om discret ca dumneavoastră nu trebuie să i se spună pentru că fără îndoială că aţi descoperit singur că aparenţele înşeală adesea la conac.

— Aveţi acte importante care trebuie copiate? Vă pot ajuta în

vreun fel?

— Am acte aşa cum fără îndoială că vedeţi, pentru că aveţi ochi tineri, după realitatea obiectivă care trebuie copiate.

— Ei bine, atunci vă însoţesc în biroul dumneavoastră şi mi le daţi pe cele mai urgente. Dacă este grabă, le voi termina până diseară.

— Mă voi bucura întotdeauna, domnule, să vă primesc la biroul meu după cum vă obligă serviciul, nu că ar fi obligatoriu să primeşti pe cineva în locuinţa ta decât dacă eşti dispus la aşa ceva care este un castel şi aşa cum este politicos, sau în orice alt loc, dar actele sunt strict confidenţiale şi în consecinţă, nimeni nu le poate citi, decât dacă mi se cere aşa ceva la ordinele solemne ale judecătorului Temple şi sunt invizibile pentru orice ochi, cu excepţia celor ale căror datorii şi mă refer la datorii asumate le impun aşa ceva.

— Atunci, domnule, din moment ce nu vă pot fi de folos, vă doresc încă o dată o dimineaţă frumoasă. Dar vă rog să nu uitaţi că nu am nimic de făcut acum şi v-aş ruga să-i transmiteţi judecătorului Temple că-i ofer serviciile mele şi pot merge în orice parte a lumii, numai… numai să nu fie prea departe de Templeton.

— Îi voi transmite toate acestea, domnule, în numele dumneavoastră şi cu calificările dumneavoastră, ca un mesager. O dimineaţă bună, domnule. Dar opriţi procedura, domnule Edwards, pentru moment. Doriţi să-i transmit oferta de a călători ca un contract final, pentru care recompensele se primesc la o dată ulterioară, prin avansarea unor sume, ceea ce ar obliga ambele părţi, sau ca o oferire a serviciilor pentru care se vor plăti compensaţii, în funcţie de o înţelegere viitoare dintre cele două părţi, la îndeplinirea condiţiilor?

— În fine, în fine… judecătorul pare supărat şi eu aş dori să-l ajut, spuse Edwards.

— Aveţi o motivaţie bună, domnule conform aparenţelor, care sunt adesea înşelătoare, după primele mele impresii, ceea ce vă onorează. Voi menţiona dorinţa dumneavoastră, tinere domn, aşa cum păreţi acum şi vă voi comunica răspunsul până astăzi la cinci după-amiază, cu ajutorul lui Dumnezeu, dacă îmi veţi oferi ocazia.

Ambiguitatea situaţiei şi a persoanei domnului Edwards făcuse din el un obiect al suspiciunilor exagerate ale avocatului, dar

tânărul era prea obişnuit cu discuţii la fel de echivoce şi precaute pentru ca acest dialog să-l dezguste. Îşi dădu seama că avocatul dorea să ascundă natura problemelor pentru care venise, chiar şi secretarului privat al judecătorului Temple. Şi ştia prea bine că era greu să înţeleagă ce dorea să spună domnul Van der School, mai ales atunci când acesta dorea să fie cât mai clar şi să nu uite nici un gând. Îşi dădu seama că avocatul se străduia să evite orice abordare care ar fi putut să semene cu o interogare. S-au despărţit la poartă, de unde avocatul s-a îndreptat cu un aer grăbit şi important către birou, ţinându-şi mâna dreaptă încleştată hotărât pe maldărul de hârtii.

Cred că este deja evident pentru toţi cititorii noştri că tânărul avea o prejudecată adâncă şi neobişnuită împotriva judecătorului. Dar, din anumite cauze contracarate, simţea acum un puternic interes pentru sentimentele pe care stăpânul său le avea şi pentru cauza secretă a supărării sale. Rămase în acelaşi loc, holbându-se în urma avocatului până când acesta a închis uşa în urma lui şi a pachetului pe care îl ducea. Apoi se reîntoarse încet spre clădire şi încercă să treacă peste aceste curiozităţi în treburile obişnuite ale biroului său.

Când judecătorul apăru iar în mijlocul familiei sale, veselia lui caracteristică era umbrită de un soi de melancolie, care îi întunecă fruntea zile la rând. Numai rapiditatea cu care se instală noul anotimp reuşi să-l scoată din apatia lui temporară şi o dată cu vara, s-au reîntors şi zâmbetele lui.

Plantele pe care o primăvară prelungită le menţinuse atâta vreme în stare de germinaţie au crescut incredibil de repede, sub efectul căldurii din acele zile şi a frecvenţei averselor calde. Iar copacii se făleau cu fiecare nuanţă de verde pe care pădurea americană o cunoştea. Mlaştinile din zonele defrişate se ascundeau deja sub grâul care se ondula în fiecare bătaie a vântului de vară, lucind şi schimbându-şi nuanţa precum catifeaua.

În tot acel timp în care judecătorul a fost deprimat, domnul Jones se abţinu cu delicateţe să-i vorbească despre o problemă care se apropia cu fiecare oră mai mult de inima şerifului. După cum ne dăm seama după frecvenţa conferinţelor sale private din bufetul „Dragonului neînfricat”, cu bărbatul pe care l-am prezentat în aceste pagini drept Jotham, această problemă devenea şi foarte importantă.

În cele din urmă, şeriful îndrăzni să aducă iar în discuţie acel subiect. Astfel că, într-o seară de la începutul lui iulie, Marmaduke i-a promis să-şi dedice ziua următoare excursiei plănuite.

Capitolul XXVI.

„Vorbeşte, dragă tată,
Cuvintele tale sunt ca brizele de vest.”

Milman.

Era o dimineaţă blândă şi liniştită, când Marmaduke şi Richard şi-au încălecat caii şi au început expediţia care stăruise atâta vreme gândurile celui din urmă. În acelaşi moment, Elizabeth şi Louisa au apărut în hol, costumele pentru o plimbare pe jos.

Domnişoara Grant purta pe cap o pălărie mică şi simplă, din mătase verde şi ochii ei modeşti priveau din umbra acesteia cu aceeaşi indiferenţă care îi caracteriza întreaga apariţie. Dar domnişoara se plimbă prin camera spaţioasă a tatălui său cu un pas hotărât de stăpână şi ţinând în mână, pălăria ţigănească pe care o bălăngănea de una dintre panglici şi care trebuia să-i ascundă buclele lucioase a căror bogăţie îi încadra fruntea.

— Cum? Pleci la plimbare, Bess? strigă judecătorul, care se opri un moment pentru a zâmbi cu dragoste paternă la frumuseţea şi feminitatea fiicei sale. Să nu uiţi că în luna iulie este foarte cald, copila mea. Şi să nu te avânţi mai departe decât te poţi întoarce înapoi până la amiază. Unde îţi este umbrela, fată dragă? O să-ţi pierzi sclipirea părului în soarele acesta şi din cauza brizei de sud, dacă nu ai mare grijă de el.

— Atunci mi-aş onora şi mai mult rudele, răspunse fata zâmbind. Vărul Richard are nişte bujori în obraji pe care i-ar invidia orice doamnă. Acum ne asemănăm atât de puţin încât nici un străin nu şi-ar putea da seama că „suntem copiii a două surori”.

— Vrei să spui „nepoţii”, vară Bess, spuse şeriful. Dar să mergem, domnule judecător. Timpul şi refluxul nu aşteaptă pe nimeni. Dacă îmi urmezi sfatul, domnule, în douăsprezece luni îi vei face fiicei tale o umbrelă din şalul ei din păr de cămilă şi vei putea să-i pui ramă de argint. Eu nu vreau nimic pentru mine, vere Duke. Mi-ai fost deja un bun prieten. În plus, orice îmi aparţine îi va reveni lui Bess într-una din zilele acestea triste. Aşa că e acelaşi lucru, dacă le moşteneşte de la tine sau de la mine.

Dar avem de călătorit o zi întreagă, domnule. Aşa că, fie mergi înainte, fie descaleci chiar acum şi-mi spui că nu mai mergi.

— Răbdare, ai răbdare, Dickon, răspunse judecătorul, verificându-şi calul şi întorcându-se către fiica sa. Dacă vrei să mergi pe munte, draga mea, să nu te avânţi până în inima pădurii. Te rog stăruitor, pentru că chiar dacă tu nu ai teamă de consecinţe, ar putea fi chiar periculos.

— Cred că nu în acest anotimp, domnule, spuse Elizabeth, pentru că trebuie să vă mărturisesc că eu şi Louisa doream să ne plimbăm pe dealuri.

— Mai puţin acum decât iarna, dragă, dar tot ar putea fi periculos dacă te-ai avânta prea departe. Deşi eşti aşa de hotărâtă, semeni prea mult cu mama ta pentru a nu fi la fel de prudentă ca ea.

Apoi tatăl şi-a întors cu greu ochii de la fiica sa şi a ieşit încet pe poartă, însoţit de şerif, dispărând în cele din urmă printre casele satului.

În timpul acestui scurt dialog, tânărul Edwards asculta cu atenţie, cu o undiţă în mână. Ziua aceea frumoasă a anotimpului l-a ademenit şi pe el afară din casă, pentru a face câteva exerciţii plăcute de mişcare în aer liber. Pe când călăreţii ieşeau pe poarta conacului, el se apropie de cele două tinere, care se îndreptau deja spre stradă şi se pregătea să îi se adreseze, în momentul în care Louisa s-a oprit şi a rostit repede:

— Domnul Edwards doreşte să ne vorbească, Elizabeth.

Se opri şi cealaltă şi se întoarse politicoasă, dar puţin rece către tânăr, ceea ce ştirbi din libertatea cu care acesta din urmă putea să li se adreseze.

— Tatăl dumneavoastră nu doreşte să vă plimbaţi singure pe aceste dealuri, domnişoară Temple. Dacă mi-aţi permite să mă ofer pentru a vă proteja?

— Tatăl meu l-a ales pe Oliver Edwards ca reprezentant al dorinţelor sale? îl întrerupse domnişoara Temple.

— Doamne Dumnezeule! M-aţi înţeles greşit. Ar fi trebuit să spun că este îngrijorat sau deranjat. Eu sunt servitorul dumnealui, domnişoară Temple şi, în consecinţă şi al dumneavoastră. Vă mai spun încă o dată că, dacă veţi dori, îmi voi schimba undiţa cu o puşcă pentru păsări şi voi sta aproape de dumneavoastră pe munte.

— Vă mulţumesc, domnule Edwards, dar acolo unde nu există

nici un fel de pericol, nu e necesară nici protecţie. Încă nu e nevoie să ne plimbăm pe aceste dealuri acompaniate de o gardă de corp. Dacă ar fi totuşi necesară, iat-o acolo! Aici, Brave! Nobilul meu Brave!

Mastiful enorm despre care am mai vorbit a ieşit din cuşcă, căscând botul şi întinzându-se cu o lene răsfăţată. Dar când stăpâna lui îl strigă din nou:

— Vino, dragă Brave! Odată l-ai servit bine pe stăpânul tău, acum să vedem cum îţi îndeplineşti datoria pentru fiica lui. Câinele dădu din coadă de parcă ar fi înţeles ce zicea, merse ţanţoş până la ea, unde se aşeză şi privi în sus spre chipul ei, cu o inteligenţă aproape la fel de mare precum cea care lumina chipul frumos al fetei.

Ea începu iar să meargă, dar se opri din nou după câţiva paşi şi adăugă pe un ton împăciuitor:

— V-aţi aduce un serviciu la fel de mare şi presupun că mai plăcut pentru dumneavoastră, dacă aţi aduce unul dintre bibanii dumneavoastră favoriţi pentru cină.

Când şi-au continuat mersul, domnişoara Temple nu privi înapoi pentru a vedea cum suporta tânărul această respingere. Louisa, în schimb, îşi întoarse capul de câteva ori înainte de a ajunge la poarta prin care urmau să treacă:

— Mă tem, Elizabeth, că l-am supărat pe Oliver, spuse ea. A rămas exact în locul unde l-am lăsat, sprijinindu-se în undiţă. Poate că ne consideră trufaşe.

— Are dreptate, exclamă domnişoara Temple, de parcă s-ar fi trezit dintr-un gând profund. Atunci, are dreptate. Suntem prea mândre pentru a accepta asemenea atenţii din partea unui tânăr a cărui situaţie este echivocă. Cum adică! Să-l facem însoţitorul nostru în plimbările cele mai intime? Este mândrie, Louisa, dar este mândrie feminină!

Louisa l-a zărit pentru ultima dată cu câteva minute înainte ca Oliver să abandoneze poziţia distrată în care se găsea. Atunci, el murmură repede ceva incoerent şi, aruncându-şi undiţa peste umăr, ieşi cu paşi mari pe poartă şi merse de-a lungul uneia dintre străzile satului, până ajunse la lac, având aerul unui adevărat împărat. În acest loc, erau ţinute bărcile pentru folosul personal al judecătorului Temple şi ai familiei sale. Tânărul se aruncă într-o luntre uşoară şi apucând vâslele cu braţele sale puternice, traversă lacul spre cabana lui Ciorap-de-Piele. În

momentul în care vâslise deja vreun sfert de milă, gândurile sale erau deja mai puţin amare. Şi când văzu cum alunecau pe lângă arbuştii care se întindeau de-a lungul malului din faţa locuinţei lui Natty, ca şi cum mişcările lui le-ar fi dat puterea de a se deplasa, tânărul îşi eliberase deja mintea de acele gânduri, deşi corpul lui se încălzise destul de mult. Este foarte posibil ca un om educat şi bine crescut ca acest tânăr să se fi gândit la acelaşi motiv care stătuse la baza deciziei domnişoarei Temple. Şi este foarte sigur că, dacă această presupunere era adevărată, în loc să scadă, Elizabeth a crescut în ochii domnului Edwards.

A ridicat vâslele din apă şi barca a ajuns până la mal, unde rămase, agitându-se uşor în valurile pe care singură le formase. Apoi, tânărul, după ce a aruncat o privire precaută şi cercetătoare în toate direcţiile din jurul său, îşi duse un mic fluier la buze şi scoase un sunet lung şi ascuţit, care îşi găsi ecoul între stâncile din spatele cabanei. La auzul acestuia, câinii lui Natty s-au repezit afară din cuştile lor de scoarţă şi au început să scoată urlete lungi şi jalnice, sărind de parcă ar fi înnebunit pe jumătate, deşi zgărzile de piele de căprioară cu care erau legaţi îi jena puţin.

— Taci, Hector, taci! spuse Oliver, ducându-şi iar fluierul la buze şi scoţând sunete încă şi mai ascuţite decât prima dată. Nu a primit nici un răspuns, pentru că toţi câinii se reîntorseseră în cuşti la auzul vocii lui.

Edwards a tras prova bărcii pe mal şi după ce a debarcat, urcă pe plajă şi se apropie de uşa cabanei. A descuiat repede toate lacătele şi a intrat, închizând uşa în urma lui. În locul acela retras totul era la fel de liniştit de parcă omul nu ar fi pus niciodată piciorul în sălbăticia aceea. Se de-abia auzeau zgomotele ciocanelor, care băteau tot timpul în sat, dincolo de apă, iar câinii se ghemuiseră în vizuinele lor, mulţumiţi că numai unul dintre cei privilegiaţi îndrăzniseră să se apropie de pământul interzis.

Tânărul reapăru după un sfert de oră, încuie uşa la loc şi le vorbi câinilor cu blândeţe. Aceştia au ieşit afară la sunetele binecunoscute, iar căţeaua a sărit pe el, scâncind şi lătrând de parcă l-ar fi implorat pe Oliver să-i dea drumul din închisoare. Bătrânul Hector îşi înălţă nasul în vântul slab şi scoase un urlet lung, care se putea auzi de la o milă depărtare.

— Ha, ce miroşi, bătrâne veteran al munţilor? strigă Edwards. Dacă e o bestie, este una îndrăzneaţă. Dacă e om, atunci e

imprudent.

Sări peste vârful unui pin care căzuse aproape de marginea cabanei şi urcă un deluşor care apăra cabana spre sud, unde zări ţinuta protocolară a lui Hiram Doolittle, chiar când acesta dispărea printre arbuşti, cu o rapiditate care nu-i era caracteristică arhitectului.

— Ce o fi făcând individul acesta aici? murmură Edwards. Nu are treabă în regiunea aceasta, decât dacă e curios, ceea ce ar fi endemic în aceste păduri. Dar mă voi păzi de acum înainte, deşi câinilor s-ar putea să-le placă faţa aia urâtă şi să-l lase să treacă.

Tânărul se întoarse la uşă şi, în timp ce îşi rostea cu glas tare gândurile, termină de încuiat lacătele, trecând un mic lanţ printr-un belciug şi asigurându-l apoi cu un lacăt.

— Este un avocat chiţibuşar şi fără îndoială că ştie despre intrarea prin efracţie în casa altcuiva.

Părea satisfăcut de acest aranjament şi începu să vorbească iarăşi cu câinii săi. Coborî pe mal, îşi lansă barca şi se îndepărtă spre mijlocul lacului, vâslind mereu.

Existau câteva locuri ale lacului Otsego renumite pentru ponderea bibanilor. Unul dintre ele era aproape vizavi de cabană, iar un altul, încă şi mai faimos, era sub sprânceana muntelui, la aproape o milă şi jumătate depărtare de primul şi deasupra lui, de aceeaşi parte a lacului cu cabana. Oliver Edwards se îndreptă cu mica lui luntre către primul dintre ele şi rămase un minut, nehotărându-se dacă să stea aici, cu ochii aţintiţi asupra uşii cabanei, sau să plece către celălalt punct, pentru a prinde un peşte mai bun. În timp ce privea în jurul său, văzu micul canoe de scoarţă şi deschis la culoare al vechilor lui tovarăşi, plutind pe apă şi ducând două siluete, pe care le recunoscu imediat ca fiind ale lui Mohegan şi Ciorap-de-Piele. A luat imediat o hotărâre şi tânărul se îndreptă repede spre locul unde pescuiau prietenii lui şi îşi legă barca de canoele uşor al indianului.

Bătrânul îl întâmpină pe Oliver dând din cap, dar nici nu şi-a scos undiţa din apă şi nici nu se desprinse vreun moment de ceea ce făcea atunci. După ce Edwards şi-a legat barca, a pus momeală şi în cârligul lui şi îl aruncă în lac, fără a scoate vreo vorbă.

— Te-ai oprit la wigwam când ai trecut cu barca, băiete? îl întrebă Natty.

— Da şi era totul în siguranţă. Dar tâmplarul şi judecătorul ăia

de pace, domnul Doolittle, umbla prin pădure. Am asigurat uşa înainte să plec de la cabană şi cred că e prea laş ca să se apropie de câini.

— N-aş putea spune prea multe în apărarea omului acesta, spuse Natty, în timp ce scotea un biban din apă şi punea iar momeală în cârlig. Vrea foarte tare să intre în cabană, a mers până acolo, încât mi-a cerut în faţă aşa ceva. Dar l-am amânat, evitând să-i spun ceva sigur, pentru că nu e cine ştie ce înţelept ca Solomon. Asta se întâmplă dacă ai atâtea legi pe care un asemenea om le poate interpreta după cum vrea el.

— Mă tem că este mai degrabă escroc decât nebun. Se foloseşte de omul acela simplu, şeriful. Şi mă tem că are o curiozitate impertinentă, care ne va da încă şi mai mult de furcă.

— Dacă-l mai văd mult împrejurul cabanei, o să-l împuşc, băiete, zise simplu Ciorap-de-Piele.

— Nu, nu, Natty. Trebuie să respecţi legea, spuse Edwards. Altfel, o să ai probleme. Şi asta ar însemna că noi toţi am avea parte de zile şi veşti proaste.

— Chiar aşa, băiete? exclamă vânătorul, ridicându-şi privirea care exprima un interes prietenesc faţă de tânăr. Ăi sânge adevărat în vine, domnule Oliver. Şi o să susţin asta şi în faţa judecătorului sau în orice tribunal din ţară. Ce zici, John, am dreptate, sau nu? Nu-i aşa că băiatul acesta este loial şi are sânge adevărat în el?

— Este un adevărat delawar, spuse Mohegan. Şi este şi fratele meu. Tânărul Vultur este curajos şi va deveni căpetenie. Nu se poate întâmpla nimic rău.

— Bine, bine, strigă tânărul pierzându-şi răbdarea. Nu mai spuneţi nimic despre asta, prieteni. Chiar dacă nu sunt aşa cum, cu bunătate spuneţi voi, vă puteţi baza pe mine toată viaţa, atât în bogăţie, cât şi în sărăcie. Hai să vorbim despre altceva.

Bătrânii vânători i-au respectat dorinţele, care păreau mai degrabă porunci pentru ei. S-au cufundat în tăcere pentru un scurt moment timp în care fiecare dintre ei îşi continua treaba cu cârligul şi undiţa. Edwards probabil că a simţit că era datoria lui să înceapă iar conversaţia şi rosti repede cu aerul unui om care ştie ce spune:

— Ce frumos este lacul, atât de liniştit şi lucios! L-ai văzut vreodată mai calm şi neted decât acum, Natty?

— Ştiu apele lui Otsego de patruzeci şi cinci de ani, spuse

Ciorap-de-Piele. Şi pot să spun că nu mai e altul în ţară care să fie atât de curat primăvara şi care să aibă atâta peşte. Da, da, odată locuiam numai eu în aceste regiuni şi eram chiar foarte fericit. Aveam destul vânat, cât îmi dorea inima. Şi nu mai venea nimeni pe aceste pământuri, decât dacă era vorba de vreun grup de vânători delawari sau vreunul dintre hoţii ăia de iroquois plecaţi în recunoaştere cu puşca. Mai erau câţiva francezi care pândeau prin câmpii mai departe, spre vest şi care s-au căsătorit cu femei indiene. Şi mai erau şi câţiva dintre irlandezii ăia avari, din valea Cherry, care veneau pe lac şi îmi împrumutau canoele pentru a prinde peşte pentru masă, sau să încerce să prindă un păstrăv american cu ostia. Dar, în general, era un loc vesel şi nu prea mă deranja nimeni atunci. John mai venea pe aici şi el ştie.

Auzindu-şi numele, Mohegan îşi întoarse faţa neagră şi îşi exprimă acordul gesticulând cu mâna puţin în faţă, apoi spuse în limba delawarilor:

— Pământul era al oamenilor mei. I l-am dăruit fratelui meu, Cel-care-mănâncă-foc, într-un consiliu. Şi ceea ce dăruiesc delawarii durează atâta vreme cât curg apele. Ochi-de-cort a fumat la consiliu, pentru că îl iubim.

— Nu, nu, John, spuse Natty. Nu eram căpetenie, pentru că nu ştiam carte deloc şi eram alb. Dar atunci era un teren bun de vânătoare, băiete şi ar fi fost şi acum la fel dacă nu era bogăţia lui Marmaduke Temple şi cărările întortocheate ale legii.

— Trebuie să fi fost, într-adevăr, tare frumos, dar trist, să hoinăreşti pe aceşti munţi şi de-a lungul acestei ape minunate fără să întâlneşti vreun suflet care să îţi vorbească sau care să te întristeze, spuse Edwards. Privirile lui rătăceau asupra malurilor şi a dealurilor, acolo unde luminişurile înveseleau pădurile cu trezirea lor la viaţă, gemând de atâta porumb auriu.

— Nu ţi-am spus că era bine? întrebă Ciorap-de-Piele. Da, da, atunci când copacii se încărcau de frunze, iar lacul se elibera de orice urmă de gheaţă, parcă era un al doilea paradis. Am străbătut pădurile timp de cincizeci şi trei de ani şi îmi sunt ca o casă de peste patruzeci de ani şi pot să spun că un singur loc mi-a plăcut mai mult decât acesta. Dar numai la vedere, nu pentru pescuit sau vânat.

— Şi unde era locul acesta? întrebă Edwards.

— Unde? Păi sus, în munţii Catskill. Mergeam des în munţi, după piei de lup şi urşi. O dată m-au plătit ca să le aduc câte-un

animal împăiat, aşa că mergeam adesea. În dealurile alea este un loc unde mă urcam când vroiam să văd ştrengărise lumii, care ar merita oricând o tibie julită sau un mocasin rupt. Sunt sigur că ştii munţii Catskill, băiete. Trebuie să o fi văzut în stânga ta, când urcai pe râu din York. Şi cred că erau la fel de albaştri ca un cer limpede şi susţinând norii cu vârfurile lor, aşa cum fumul se ridică deasupra capului unei căpetenii indiene la un foc de întrunire. Uite, acolo este Vârful înalt şi Culmea rotundă, care stau mai în spate, ca nişte părinţi înconjuraţi de copii, pentru că se înalţă deasupra tuturor celorlalte dealuri. Dar locul la care mă refer este chiar lângă râu, acolo unde una dintre creste iese puţin în afară faţă de celelalte şi unde stâncile sunt atât de neregulate, pe distanţă de vreo sută de picioare, încât cineva care stă pe margine este destul de nebun să creadă că poate să sară din vârf până jos.

— Ce vezi când ajungi acolo? întrebă Edwards.

— Tot ce s-a creat, spuse Natty, afundând capătul undiţei în apă şi descriind un cerc în jurul lui cu mâna. Fiecare creaţie, băiete, eram pe dealul acela când Vaughan a ars oraşul Sopus anul trecut. Şi am mai văzut şi vapoarele venind din regiunile muntoase la fel de bine cum văd gabara acela plutind pe Susquehanna, deşi vasul era de douăzeci de ori mai departe decât aceasta. Puteam să văd râul pe o lungime de şaptezeci de mile ca o aşchie chircită sub piciorul meu, deşi erau opt mile lungi până la malul său. Am fost şi pe dealurile din regiunea Hampshire, unde de pe malurile muntoase, ochiul putea să cuprindă toate creaţiile lui Dumnezeu, sau ce făcuse omul – ştii că indienii m-au numit după vederea mea bună, băiete. Şi de pe platforma din vârful muntelui, am văzut adesea locul unde se află Albany. Cât despre Sopus, în ziua în care trupele regale au ars oraşul, părea că fumul era aşa de aproape, că mi s-a părut că aud ţipetele femeilor.

— O asemenea privelişte trebuie să fi meritat tot efortul.

— Dacă un om se simte mulţumit sufleteşte atunci când se află la aproape o milă în văzduh şi are la picioarele sale fermele şi casele oamenilor, iar râurile par nişte mici brâuri, iar munţii, mai mari decât viziunea, par nişte şire de iarbă verde sub tine, atunci locul acesta o să-l satisfacă. Când am venit prima dată să locuiesc în munţi, aveam nişte perioade de slăbiciune când mă simţeam foarte singur. Atunci mergeam pe munţii Catskill şi

rămâneam câteva zile pe dealul acela, privind obiceiurile oamenilor. Dar de mulţi ani nu am mai simţit nevoia să fac aşa ceva şi am îmbătrânit prea tare pentru a mă mai putea urca pe stânci colţuroase. Dar la vreo două mile înapoi de la exact acel deal, există un loc care în ultimul timp îmi place mai mult decât munţii, pentru că era acoperit de copaci şi arbuşti.

— Şi unde e locul acesta? întrebă Edwards, pentru că descrierea simplă a vânătorului îi stârnise curiozitatea.

— Păi, e o cascadă în munţi unde apa a două iazuri care sunt foarte apropiate unul de celălalt iese din albie şi curge peste stânci spre vale. Râul e destul de puternic pentru a întoarce roata unei mori, dacă ceva aşa de inutil ar fi dorit în sălbăticie. Dar mâna care a schimbat cursul apei de la cascadă n-ar fi făcut niciodată o moară. Apa care curge de acolo coteşte de multe ori printre stânci, mai întâi domoală, că ar putea să înoate în ea şi un păstrăv, apoi se precipită şi aleargă asemenea unui animal care vrea să facă o săritură lungă. Ajunge acolo unde munţii se despart, precum copita despicată a unei căprioare, lăsând o scobitură adâncă în care să alunece pârâul. Prima pantă este la vreo două sute de picioare şi în cădere, apa seamănă cu fulgii de zăpadă spulberată. Acolo, apa se adună din nou pentru a porni din nou şi clipoceşte peste cincizeci de picioare pe o stâncă plată, căzând apoi din prag în prag încă o sută de picioare, întorcându-se în toate direcţiile, străduindu-se să iasă din scobitură, până ce ajunge în cele din urmă în câmpie.

— N-am mai auzit de locul acesta până acum, nu e menţionat în nici o carte.

— N-am citit nici o carte în viaţa mea, spuse Ciorap-de-Piele. Şi de unde să ştie un om care a trăit în oraşe şi şcoli ceva despre minunile pădurii? Nu, nu, băiete. Pârâul acesta aşa de mic se strecoară printre dealuri de când El a făcut lumea şi nu cred că l-au văzut nici măcar şase oameni. Stânca pare construită cu precizia unui zidar, semicirculară pe ambele părţi ale cascadei şi se înclină cam cincizeci de picioare deasupra bazei. Aşa că, atunci când stăteam la picioarele primei pante, iar câinii mei au alergat în peştera din spatele perdelei de apă şi nu păreau mai mari decât nişte iepuri. Dacă mă întrebi pe mine, băiete, este cel mai frumos lucru pe care l-am văzut în pădure. Şi numai cei care cutreieră pădurile o viaţă întreagă îşi poate da seama cât de des poţi să vezi acolo lucrările lui Dumnezeu.

— Şi ce se întâmplă cu apa? În ce direcţie se îndreptă ea? Aparţine delawarilor?

— Nu, spuse Natty.

— Apa ajunge până la delawari?

— Nu, nu, este o picătură din bătrânul Hudson şi coboară muntele foarte vesel. Am stat pe stânca aceea înclinată ore în şir şi am privit bulele apei care curgeau pe lângă mine şi mă gândeam cât ar trebui să treacă până când apa aceea, care părea făcută pentru sălbăticie, se va arunca în marea sărată şi va ajunge sub vapor. Este un loc pe care ar trebui să-l celebrăm. Mergi direct în valea de la est de Vârful înalt, unde toamna mii de acri de pădure, atât în scobitura aceea adâncă, dar şi de-a lungul coastei muntoase sunt colorate ca o mie de curcubeie, fără nici un fel de ajutor din partea unei mâini umane şi fără ca voinţa lui Dumnezeu să fi cerut aşa ceva.

— Vorbeşti foarte clar, Ciorap-de-Piele, exclamă tânărul.

— Anan, repetă Natty.

— Amintirea acelei privelişti ţi-a încălzit sângele, bătrâne. Câţi ani au trecut de când te duceai acolo?

Vânătorul nu răspunse, dar şi-a apropiat ureche, de apă şi îşi ţinu respiraţia, ascultând cu atenţie, de parcă ar fi auzit un zgomot îndepărtat. În cele din urmă şi-a ridicat capul şi a spus:

— Dacă nu i-aş fi legat pe câini cu propriile mele mâini, cu o lesă nouă din piele de căprioară, aş putea jura pe Biblie că l-am auzit pe bătrânul Hector urlând în munţi.

— E imposibil, a spus Edwards. N-a trecut nici o oră de când l-am lăsat în cuşca lui.

Până ce tânărul spuse acestea, nişte sunete i-au atras atenţia lui Mohegan. Dar, în ciuda faptului că Oliver era tăcut şi atent, el nu putea auzi decât mugetul unor vite în dealurile de vest. Se uită către cei doi bărbaţi în vârstă, la Natty, care stătea aşezat cu mâna la ureche, ca o trompetă şi la Mohegan, care era înclinat în faţă, cu braţul ridicat ia nivelul feţii sale şi ţinându-şi degetul arătător ridicat, ca şi cum ar fi vrut să solicite atenţia cuiva şi râse tare la ceea ce el considera a fi zgomote imaginare.

— N-ai decât să râzi dacă vrei, băiete, spuse Ciorap-de-Piele. Dar câinii au scăpat şi vânează o căprioară. Nu mă poate înşela nimeni în privinţa asta, nu aş fi lăsat să se întâmple aşa ceva nici pentru o piele de castor. Nu că mi-ar păsa de lege, dar căprioarele sunt slabe acum şi animalele alea proaste se obosesc

pentru o nimica toată. Acum îi auzi?

Edwards tresări, pentru că auzi un urlet puternic, care părea acum mai puţin distant, de parcă între ei nu se mai interpunea nici un deal şi se transforma în nişte ecouri confuze, care răsunau printre dealurile pe care câinii le străbăteau. Apoi deveni un hămăit adânc şi dogit, care răsună în pădurea de pe malul lacului. Aceste variaţii din lătrăturile celor doi câini s-au succedat uimitor de repede. Şi în timp ce ochii lui priveau în toate părţile, a observat cum s-au rupt câteva crengi de anin şi corn, chiar aproape de ei. În momentul următor, o căprioară frumoasă sări pe malul apei şi se afundă în lac. Auzi imediat un urlet plin, pentru că Hector şi căţeaua au ţâşnit dintre arbuşti şi se repeziră de asemenea în lac, împingându-şi pieptul împotriva apei cu curaj.

Capitolul XXVII.

„Atunci când se coboară în şuvoi,
Încearcă doar să-şi piardă urma,
Să-şi scalde trupul lui încins.”

Thomson.

— Ştiam eu! Ştiam eu! strigă Natty, atunci când căprioara şi câinii erau aproape. Căprioara a trecut de ei ca vântul şi bieţii derbedei n-au putut ţine pasul cu ea. Dar trebuie să-i dezvăţ de asemenea obiceiuri, că altfel o să am probleme din cauza lor. Aici! Aici! La mal cu voi, pungaşilor! Mă auziţi? Pleacă de aici, bătrâne Hector, sau te ciopârţesc cu vergeaua de la armă când te prind!

Câinii cunoşteau vocea stăpânului lor şi după ce au înotat în cerc, de parcă n-ar fi dorit să-şi abandoneze urmărirea, dar în acelaşi timp se temeau să continue. Au ascultat şi s-au întors în cele din urmă la mal, unde şi-au trimis urletele în văzduh.

Între timp, căprioara înotase de frică aproape jumătate din distanţa dintre barcă şi mal şi de-abia apoi observă că se îndrepta spre un nou pericol. Dar la auzul vocii lui Natty, îşi încetă înaintarea şi, pentru un moment, păru că se întoarce către mal să sfideze câinii. Dar şi-a întrerupt în cele din urmă înaintarea şi, întorcându-se pentru a doua oară şi-a plănuit un curs oblic, către centrul lacului, cu intenţia de a ieşi la malul vestic. În timp ce căprioara trecea înot pe lângă pescari, ridicându-şi nasul în aer şi vălurind apa în jurul gâtului său subţire ca pintenul unei galere, Ciorap-de-Piele începea să se simtă tot mai stingher în canoe.

— Ce animal frumos! exclamă el. Ce coarne are! Ţi-ai putea agăţa toate hainele pe ramurile alea! Ia să mă gândesc: Iulie este ultima lună şi carnea cred că e mai bună.

În timp ce vorbea, Natty începuse instinctiv să lege capătul interior al frânghiei din barcă, pe care o folosea drept parâmă, de o vâslă. Apoi se ridică brusc în picioare, aruncă centura de salvare şi strigă:

— Las-o, John! Las-o să plece! Animalul acesta e prost dacă ne ispiteşte în felul acesta.

Mohegan aruncă legătura bărcii celui tânăr din canoe şi, cu o singură lovitură a vâslei, trimise barca aceea uşoară pe apă ca un meteorit.

— Aşteaptă! strigă Edwards. Amintiţi-vă ce zice legea, bătrânii mei prieteni. Aici puteţi fi văzuţi uşor din sat şi ştiu că judecătorul Temple este hotărât să pună sub acuzaţie pe toată lumea, fără a discrimina, care ucide căprioare în afara sezonului.

Dar protestul lui veni prea târziu. Canoele era deja departe de barca lui şi vânătorii erau prea concentraţi asupra urmăririi căprioarei pentru a mai auzi ce spunea Oliver.

Căprioara se afla acum la cincizeci de yarzi de urmăritorii săi, tăind apa curajoasă şi sforăind la fiecare inhalare din cauza groazei şi a sforţărilor. Canoele părea să danseze în valurile acelea, ridicându-se şi coborând din cauza ondulaţiilor propriilor mişcări. Ciorap-de-Piele şi-a ridicat puşca şi i-a împrospătat amorsa, dar ezită să ucidă animalul.

— S-o fac, John, sau nu? întrebă el. Nu prea cred că am avea ce avantaje să obţinem de la bietul animal. N-am s-o fac. A intrat de bună voie în apă, ceea ce este raţiunea pe care Dumnezeu i-a dat-o unei căprioare şi o s-o las să facă ce vrea în lac. Aşa că lasă-ţi jos arma, John şi fii atent când se întoarce. E uşor să-i prinzi, dar se întorc ca un şarpe.

Indianul râse la ceea ce spunea prietenul său, dar continuă să conducă barca înainte, cu o viteză care se datora mai mult îndemânării decât forţei fizice. Atunci când vorbeau, cei doi bătrâni foloseau acum limbajul delawarilor.

— *Hugh!* exclamă Monehan. Căprioara îşi întoarce capul. Ridică ostia, Ochi de Şoim.

Natty nu pleca niciodată fără să ia cu el fiecare instrument care l-ar fi putut ajuta în activităţile sale. Nu se despărţea niciodată de puşcă şi deşi intenţiona să pescuiască cu undiţa, punea în canoe toate uneltele, chiar şi grătarul. Precauţia vânătorului se datora obiceiurilor sale, care ajungea de multe ori, prin natura ocupaţiei sale, dincolo de limitele destinaţiei sale iniţiale. Cu câţiva ani înainte de povestirea noastră, Ciorap-de-Piele îşi părăsise cabana pentru a merge pe malurile lui Otsego. Îşi luase puşca şi câinii, intenţionând să vâneze câteva zile pe dealuri, dar înainte de a se întoarce, mersese până la apele

lacului Ontario. Odată, o sută, două sau chiar trei sute de mile nu însemnau nimic pentru puterile sale, care erau acum puţin slăbite de bătrâneţe. Vânătorul a făcut precum îl sfătuise Mohegan şi se pregăti să dea o lovitură cu arma lui ascuţită, în gâtul animalului.

— Mergi mai la stânga, John! Mai la stânga! strigă el. Mai dă o dată din vâslă şi e al meu!

În timp ce vorbea, îşi ridică ostia şi o aruncă în faţă ca pe o săgeată. În acei moment, căprioara se întoarse şi se uită la suliţa aceea lungă, care o lovi într-un corn. Inofensivă, ostia se scufundă în lac.

— Pe apă! strigă Natty, în timp ce canoele aluneca spre locul în care suliţa căzuse. Opreşte-te John!

Ostia reapăru în scurt timp, sărind singură afară din lac, iar vânătorul o apucă în mână. Indianul îşi întoarse canoele şi vânătoarea reîncepu. Dar această întrerupere îi conferise căprioarei un mare avantaj şi îi oferi şi lui Edwards ocazia de a se apropia de locul de desfăşurare a acţiunilor.

— Ţine-ţi mâna, Natty. Ţine-ţi mâna şi aminteşte-ţi că suntem în afara sezonului, strigă tânărul.

El şi-a rostit protestul după ce barca se apropiase destul de locul în care căprioara se lupta cu apa, acum ridicându-şi spatele deasupra apei, acum scufundându-se. Animalul se menţinea încă la suprafaţă cu eleganţă, chiar dacă în jurul gâtului său se mai formau încă valuri.

— Ura, strigă Edwards, entuziasmat la culme de această privelişte. Fii atent că fuge! Fii atent că fuge! Vâsleşte mai mult spre dreapta, Mohegan şi o să-l prind de coarne. O să-i arunc frânghia peste coarne.

Ochii negri ai bătrânului războinic se învârteau în toate direcţiile, cu o însufleţire sălbatică, iar cuminţenia leneşă cu care corpul lui îmbătrânit se odihnise în canoe se preschimbase acum în frenezia care decurgea adesea din agilitatea sa înnăscută. Canoele se învârtea cu fiecare întorsătură neaşteptată a vânătorii, asemenea unei bule prinse într-un vârtej, iar când evoluţia vânătorii a permis ca mica barcă de scoarţă să se deplaseze în linie dreaptă, ea se proiectă cu o asemenea viteză, că animalul a fost nevoit să caute siguranţa întorcându-se din nou.

Datorită acestor mişcări circulare şi frecvente, ceea ce

menţinu canoele pe loc, tânărul reuşi să stea aproape de prietenii săi. Atât urmăritorul, cât şi urmăritul au trecut pe lângă el de vreo douăzeci de ori, aproape atingându-i vâslele. Dar şi-a dat seama că pentru a urmări vânătoarea, era cel mai potrivit să rămână pe loc şi să profite de o ocazie bună pentru a asista la felul în care ei doi urmau să ucidă victima.

Nu a fost nevoit să aştepte prea mult, pentru că de îndată ce luă această hotărâre şi se ridică în picioare, văzu că animalul se apropia curajos de el, de parcă ar fi dorit să ajungă la un punct de uscat îndepărtat de câini, care încă mai lătrau şi urlau pe mal. Edwards apucă barbeta bărcii sale şi, făcând un laţ, îl aruncă în depărtare cu toată puterea lui, reuşind să prindă unul dintre coarnele căprioarei.

Timp de o clipă, barca tânărului a fost trasă prin apă, dar canoele o depăşi imediat, iar Natty se aplecă şi tăie gâtul căprioarei, iar sângele ei inundă rana şi coloră apa. Animalul se zbătu puţin înainte de a-şi da ultima suflare, iar în acest timp, vânătorii şi-au apropiat bărcile, legându-le pentru a rămâne astfel. Apoi, Ciorap-de-Piele a tras căprioara din apă şi puse corpul neînsufleţit pe fundul canoei. Îi atinse coastele şi diferite părţi ale corpului cu mâna şi apoi îşi înălţă capul, râzând în felul lui specific:

— S-a dus cu legea lui Marmaduke Temple! spuse el. Asta îţi încălzeşte sângele în vine, John. Înainte de asta, n-am mai ucis o căprioară pe lac de mulţi ani. Are carnea bună, băiete. Şi ştiu că sunt destui care ar savura o friptură din carne în ciuda tuturor legilor din ţara asta.

Indianul se moleşise de tot din cauza vârstei şi poate şi din cauza încercărilor prin care trecuseră cei de o rasă cu el, dar activitatea aceasta revigorantă şi mobilizatoare a făcut ca chipul său negricios să fie luminat de un licăr de bucurie, care nu-i mai însufleţise chipul de mulţi ani. Era evident că bătrânul nu se aşteptase să obţină vreun profit din această reuşită, ci simţise vânătoarea mai mult ca o amintire a preocupărilor şi faptelor sale din tinereţe. Totuşi, găsi de cuviinţă că trofeul era cam uşor, iar mâna deja îi tremura din cauza efortului pe care îl depusese. Apoi zâmbi, dând din cap aprobator şi vorbi în maniera sentenţioasă şi emfatică a poporului său:

— Bine.

— Mi-e teamă, Natty, spuse Edwards, emoţia momentului

trecu, iar sângele lui se mai răcori. Mă tem că am încălcat cu toţii legea, în aceeaşi măsură. Dar să ţineţi totul secret şi nu ne va trăda nimeni de aici. Dar cum au scăpat câinii ăia? L-am lăsat bine legaţi, ştiu sigur, pentru că am pus mâna pe lesă şi am controlat nodurile când am trecut pe la cabană.

— A fost prea mult pentru bietele creaturi să adulmece o asemenea căprioară, spuse Natty. Vezi, băiete, pielea de căprioară le mai atârnă încă de gât. Hai să mergem John şi o să-i chem să mă uit cum stau lucrurile.

Când bătrânul vânător debarcă şi cercetă lesele care erau încă legate de gâturile animalelor, se schimbă puţin la faţă şi scutură din cap cu îndoială:

— Aici este urma unui cuţit, spuse el. Pielea asta nu s-a rupt niciodată şi nici nu are urma unui dinte de câine. Nu, nu. Aşa cum mă temeam, nu este vina lui Hector.

— Pielea a fost tăiată? întrebă Edwards.

— Nu, nu am spus că a fost tăiată, băiete, dar e o urmă pe care o săritură sau o muşcătură n-a lăsat-o niciodată.

— Oare tâmplarul ăla ticălos ar fi îndrăznit să facă aşa ceva?

— Ah, ar îndrăzni să facă orice, atâta vreme cât nu e în pericol, spuse Natty. E o persoană curioasă şi îi place să-i ajute pe ceilalţi în problemele lor. Dar ar fi mai bine să nu se mai plimbe atâta în jurul cabanei.

Între timp, Mohegan cerceta, cu o atenţie tipic indiană, locul în care lesa fusese segmentată. După un timp, spuse în limba delawară:

— A fost tăiată cu un cuţit. O lamă ascuţită, cu un mâner lung. Omului îi era frică de câini.

— Cum se poate, Mohegan? Nu ai văzut când s-a întâmplat. De unde ştii aceste lucruri?

— Ascultă, fiule, spuse războinicul. Cuţitul era ascuţit, pentru că tăietura este netedă. Mânerul este lung, pentru că braţul unui om nu ar ajunge de la această rană până la tăietura care nu a atins şi pielea. A fost un laş, altfel ar fi tăiat lesa împrejurul gâtului câinelui.

— Pe legea mea! strigă Natty. John e pe urma lui. A fost tâmplarul. A urcat pe stânca din spatele cuştii şi a slobozit câinii, legându-şi cuţitul de un băţ. Ar fi uşor de făcut, dacă vrei cu adevărat.

— Şi de ce ar face aşa ceva? întrebă Edwards. Cine i-a făcut

vreun rău, ca să le facă probleme unor bătrâni ca voi?

— E greu să ştii intenţiile oamenilor, băiete. Asta am descoperit-o de când coloniştii au adus atâtea noi obiceiuri. Dar chiar nu e nimic de găsit în locul ăla? Poate că vrea să se bage în treburile celorlalţi, aşa cum face de obicei.

— Suspiciunile tale sunt îndreptăţite. Dă-mi canoele, sunt tânăr şi puternic. Şi cred că o să ajung acolo la timp ca să-i stric planurile. Să ne ferească Dumnezeu să ajungem la mila unui asemenea om!

Propunerea lui a fost acceptată, iar căprioara a fost trecută în barca lui Oliver pentru a uşura canoele. În mai puţin de cinci minute, mica ambarcaţiune de scoarţă aluneca pe lacul sticlos şi s-a ascuns repede în spatele punctelor de uscat, pentru că se deplasa de-a lungul malului.

Mohegan l-a urmat încet cu barca, în timp ce Natty şi-a chemat câinii la el şi le-a cerut să rămână aproape. Apoi şi-a pus puşca pe umăr şi urcă pe munte, cu intenţia de a ajunge la cabană pe uscat.

Capitolul XXVIII.

„Nu mă întreba ce simte o fecioară,
Rămasă singură-n pericol,
Poate că mintea ei se-nchină, se-ncovoie,
Poate curajul care îi lipseşte l-aduce disperare-n suflet.”

Scott.

În timp ce ei vânau pe lac, domnişoara Temple şi însoţitoarea ei îşi continuau plimbarea în munţi. Au considerat că nu aveau nevoie de a fi acompaniate de vreun bărbat, pentru că nimeni nu ar fi insultat o femeie respectabilă. Odată ce au dat uitării jena pe care le-o produsese discuţia de la despărţirea de Edwards, fetele au început o conversaţie la fel de veselă şi inocentă precum ele însele.

Poteca pe care mergeau le ducea la mică distanţă deasupra cabanei lui Ciorap-de-Piele, drum care la un anumit punct oferea o vedere panoramică asupra acelui loc retras.

Poate dintr-o motivaţie puternică şi firească, cele două fete nu au avut niciodată încredere una în cealaltă pentru a aduce vorba despre situaţia echivocă a tânărului care acum le era atât de apropiat. Dacă judecătorul Temple considerase că era mai prudent să facă anumite investigaţiei pe această temă, fără îndoială că el găsise de cuviinţă să păstreze pentru sine toate răspunsurile pe care le primise. În acea vreme, în statele estice erau atâţia tineri educaţi, pe orice treaptă a carierei lor şi cu averi diferite, astfel încât abilităţile intelectuale ale lui Edwards, care nu erau asociate unei averi importante, nu ar fi atras în mod normal curiozitatea nimănui din acea ţară. Poate că lucrurile ar fi stat altfel în ceea ce priveşte creşterea lui, dar el însuşi încercase cu străşnicie să se ferească de surprize în această privinţă, prin comportamentul lui rece şi în anumite ocazii, chiar nepoliticos, că atunci când manierele lui s-au mai domolit cu timpul, judecătorul, dacă s-a gândit vreun moment la acest lucru, cu siguranţă că a crezut că această schimbare se datora alăturării

familiei sale. Dar femeile acordă acestor probleme mai multă atenţie decât bărbaţii. Aşa că fiica observă imediat ceea ce tatăl trecuse cu vederea. În nenumăratele împrejurări curtenitoare, inerente vieţii rafinate pe care o ducea, Elizabeth nu-i descoperi nici un defect lui Edwards, dar comportamentul său gentil trăda uneori trăsături ascunse pe care ea le credea pasiuni incontrolabile şi deosebit de puternice. Poate că ar fi necesar să-i spunem cititorului că Louisa Grant nu avea o gândire modelată de vremurile în care trăia. Totuşi, fata aceasta blândă avea părerile ei legate de acest subiect şi, la fel ca şi ceilalţi, trase propriile ei concluzii:

— Mi-aş dezvălui toate secretele, Louisa, ca să pot afla tot ceea ce buştenii ăia mari au auzit şi au văzut, exclamă domnişoara Temple râzând şi scuturându-şi pe spate buclele negre, cu o privire de nevinovăţie copilărească, pe care chipul său inteligent o exprima prea rar.

În acel moment, priveau amândouă spre cabana izolată, iar domnişoara Grant îşi ridică ochii blânzi şi răspunse:

— Sunt sigură că nu ar spune nimic rău despre domnul Edwards.

— Poate că nu. Dar cel puţin ne-ar putea spune cine este.

— Dar, dragă domnişoară Temple, ştim asta deja. L-am auzit pe vărul dumneavoastră cum explica totul foarte logic.

— Conducătorul executiv! El poate explica orice. Mintea lui ingenioasă o să descopere odată şi piatra filosofală. Dar ce a spus?

— Ce a spus! exclamă Louisa cu surprindere. Păi, tot ce mi-a spus mie mi s-a părut mulţumitor şi am crezut că este adevărat. A spus că Natty Bumppo a trăit cea mai mare parte din viaţa lui în păduri şi printre indieni şi astfel l-a cunoscut pe bătrânul John, căpetenia delawară.

— Chiar aşa! Aceasta a fost o poveste cam lipsită de imaginaţie din partea vărului Dickon, ce a mai spus?

— Cred că ne-a explicat că apropierea dintre cei doi se datorează faptului că Ciorap-de-Piele i-a salvat viaţa lui John într-o bătălie.

— Este foarte posibil! spuse Elizabeth, puţin nerăbdătoare. Dar ce importanţă au toate acestea în ceea ce-l priveşte pe domnul Edwards?

— Nu, Elizabeth, trebuie să-mi tolerezi ignoranţa şi eu voi

repeta tot ce îmi aduc aminte că au discutat atunci tatăl meu şi şeriful, ultima dată când s-au întâlnit. El a adăugat apoi că regii Angliei trimiteau adesea domni care să-l reprezinte în diferite triburi indiene, iar alteori trimiteau ofiţeri ai armatei, care-şi petreceau jumătate din viaţă la marginea sălbăticiei.

— Ceea ce este adevărat din punctul de vedere istoric. A mai spus ceva?

— Ah, sigur. A mai spus ca aceşti reprezentanţi se căsătoreau rar şi… şi că trebuie să fi fost oameni foarte răi. Dar te asigur că el a spus asta, Elizabeth.

— Nu contează, spuse domnişoara Temple, roşind şi zâmbind atât de uşor, încât nici însoţitoarea sa nu observă. Sari peste toate astea.

— Păi, a mai spus că preţuiau foarte mult educaţia copiilor săi, pe care îi trimiteau adesea în Anglia şi chiar la facultate. Aşa explică el educaţia liberală pe care a primit-o domnul Edwards. Pentru că recunoaşte că tânărul ştie la fel de multe ca tatăl dumneavoastră, sau al meu, sau chiar el însuşi.

— Care e chiar cel mai învăţat dintre toţi. Deci a spus că Mohegan este fratele bunicului său, sau chiar bunicul lui Oliver Edwards.

— Înseamnă că l-ai auzit tu însăţi, nu-i aşa? întrebă Louisa.

— De multe ori. Dar nu vorbind despre acest subiect. Ştii că domnul Richard Jones are o teorie pentru orice. Dar are vreuna care explică de ce cabana aceea este singura locuinţă pe o rază de cincizeci de mile a cărei uşă nu este deschisă pentru orice persoană care ar dori să pătrundă acolo?

— Nu l-am auzit să spună nimic pe subiectul acesta, spuse fiica preotului. Dar presupun că, din moment ce sunt atât de săraci, doresc să păstreze pentru ei puţinul pe care îl au. Uneori este periculos să fii bogat, domnişoară Temple, dar nu puteţi şti cât de greu este să fii foarte, foarte sărac.

— Sunt sigură că nici tu, Louisa. Pot cel puţin să sper că, în ţara acesta a abundenţei, nici un preot nu ar fi lăsat în sărăcie absolută.

— Nu poate exista sărăcie adevărată atunci când Creatorul nostru ne are în grijă, spuse cealaltă, pe un ton jos şi umil. Dar există suferinţe ale inimii.

— Dar nu pentru tine, nu pentru tine, spuse impetuoasa Elizabeth. Nu pentru tine, fată dragă, tu nu ai cunoscut niciodată

mizeria sărăciei.

— Ah, domnişoară Temple, cred că nu prea ştiţi ce sunt problemele vieţii. Tatăl meu a petrecut mulţi ani ca misionar în noile ţări, unde oamenii erau foarte săraci şi adesea nu aveam nici măcar pâine. Nu puteam să o cumpărăm şi ne era ruşine să cerşim, pentru că nu doream să-i dezonorăm vocaţia divină. Dar l-am văzut adesea plecând de acasă, unde cei bolnavi şi înfometaţi simţeau că prin plecarea lui îşi pierduseră singurul prieten lumesc, pentru că acesta avea o datorie pe care nu o putea neglija din cauza unor probleme domestice. Oh, cât de greu trebui să fie să le vorbeşti celorlalţi despre consolare când propria ta inimă plesneşte de atâta suferinţă.

— Dar acele vremuri au trecut acum. Venitul tatălui tău trebuie să fie acum pe măsura nevoilor sale. Trebuie să fie! O să fie!

— Aşa este, răspunse Louisa, lăsându-şi capul în piept pentru a ascunde lacrimile care îi curgeau în ciuda spiritului ei creştin. Pentru că nu trebuie să mai întreţină pe nimeni în afară de mine.

Această întorsătură a conversaţiei a izgonit din mintea fetelor orice alt gând, în afara celui al milei creştine. Când Louisa şi-a dat frâu liber suferinţei şi a început să plângă cu sughiţuri, Elizabeth a îmbrăţişat-o. Dar a reuşit să treacă peste emoţia aceasta neînfrânată şi-a ridicat chipul blând şi au continuat să se plimbe în tăcere.

Până acum ajunseseră deja în vârful muntelui, unde au părăsit drumul şi au mers în umbra copacilor maiestuoşi care încoronau culmea. Ziua devenea tot mai caldă şi fetele se avântau tot mai adânc în pădure, pentru că răcoarea ei contrasta plăcut cu căldura excesivă pe care o înfruntaseră în urcarea muntelui. Printr-un acord tacit, ele schimbaseră subiectul conversaţiei, preferând să vorbească acum despre micile incidente şi scene ale decorului şi comentau admirativ fiecare pin înalt şi fiecare floare sau arbust.

Au înaintat astfel de-a lungul gurii de prăpastie, privind din când în când către apele liniştite ale lui Otsego, sau se opreau pentru a asculta huruitul roţilor şi bătăile de ciocan care se ridicau din vale şi care contopeau semnele existenţei umane cu decorul natural. Deodată, Elizabeth tresări şi exclamă:

— Ascultă! Se aud plânsetele unui copil de pe muntele acesta. O fi vreun luminiş prin preajmă, sau s-o fi pierdut vreun micuţ de

părinţii lui?

— Asemenea lucruri se întâmplă frecvent, răspunse Louisa. Hai să urmăm sunetele. Poate e vreun vagabond care moare de foame pe deal.

Crezând astfel, tinerele au mers cu paşi repezi şi nerăbdători, după sunetele joase şi tânguioase, ce se auzeau din pădure. De câteva ori, Elizabeth era gata să-i spună că îl văzuse pe cel aflat în suferinţă, dar Louisa a apucat-o de braţ şi arătând ceva în spatele lor, spuse:

— Uitaţi-vă la câinele acela.

Brave le însoţise încă de la momentul în care vocea tinerei sale stăpâne îl atrăsese afară din cuşcă şi până în acel moment. Din cauza vârstei sale înaintate, câinele nu mai făcuse eforturi fizice de mult timp. Când fetele s-au oprit pentru a admira priveliştea, sau pentru a aduna buchete de flori, mastiful îşi alungea corpul greu pe pământ şi aştepta ca ele să plece din nou, cu ochii închişi şi cu un aer indiferent, care nu prea se potrivea rolului său de protector. Dar când domnişoara Temple se întoarse, la strigătul Louisei, văzu câinele cu ochii aţintiţi asupra unui obiect din depărtare şi cu capul aplecat deasupra pământului, iar blana i se zburlise de furie, sau poate de frică. Probabil că se înfuriase, pentru că începuse să mârâie încet şi câteodată îşi arăta colţii într-un fel care i-ar fi înspăimântat stăpâna dacă ea nu ar fi ştiut ce câine credincios era.

— Brave! spuse ea. Linişteşte-te, Brave! Ce vezi, prietene?

Auzindu-i vocea, în loc să se potolească, mastiful se înfurie şi mai tare. Merse ţanţoş în faţa tinerelor şi se aşeză la picioarele stăpânei sale. Mârâia încă şi mai tare decât la început şi din când în când îşi arăta mânia printr-un lătrat scurt şi posac.

— Ce vede? întrebă Elizabeth. Trebuie să fie vreun animal pe aproape.

Nu auzi nici un răspuns de la însoţitoarea sa şi domnişoara Temple îşi întoarse capul şi o văzu pe Louisa, cu faţa albă ca a unui mort, arătând în sus cu o mână tremurătoare şi convulsivă. Elizabeth îşi ridică privirea ageră în direcţia indicată de prietena ei, unde zări chipul fioros şi ochii sclipitori ai unei pantere femele. Le fixa cu privirea cu o răutate înfiorătoare şi ameninţând să facă o săritură spre ele.

— Să fugim repede! exclamă Elizabeth, prinzând braţul Louisei, care cedă precum zăpada topită.

Nimic din personalitatea ei nu ar fi determinat-o pe Elizabeth să abandoneze o prietenă într-o situaţie extremă ca aceasta. Căzu în genunchi alături de corpul inert al Louisei, rupându-i cu o repeziciune instinctivă părţile de rochie care ar fi putut să-i stânjenească respiraţia. În acelaşi timp, îl încuraja pe gardianul lor, câinele, strigând:

— Curaj, Brave! strigă ea, iar vocea ei începea să tremure. Curaj, curaj, bunul meu Brave!

Un pui pe jumătate crescut, pe care până atunci nu îl zărise, coborî de pe crengile unui puiet care creştea în umbra fagului pe care era căţărată mama lui. Această creatură ignorantă, dar foarte rea, se apropie de câine, imitând sunetele şi acţiunile părintelui său, dar amestecând în mod ciudat spiritul jucăuş al unei pisicuţe cu ferocitatea rasei sale. Stătea pe picioarele din spate şi sfâşia coaja unui copac cu ghearele, făcând poznele unei pisici. Apoi, încerca să imite manifestările de furie care o făceau pe mama sa atât de fioroasă – lovindu-se cu coada, mârâind şi zgâriind pământul.

În tot acest timp, Brave rămăsese ferm şi neînfricat, cu coada lui scurtă întinsă, cu corpul tras în spate pe pulpe şi cu ochii urmărind atent atât mişcările puiului, cât şi ale mamei. Cu fiecare giumbuşluc, puiul se apropia tot mai mult de câine, iar mârâiturile celor trei deveneau tot mai înfricoşătoare cu fiecare clipă, până când mica bestie făcu un salt mai lung decât intenţionase şi ateriză exact în faţa mastifului. A urmat un moment de luptă şi urlete, care se încheie aproape la fel de repede cum începuse. Puiul zbură prin aer, pentru că Brave îl aruncase din fălcile lui cu atâta violenţă, încât se izbi cu putere de un copac şi îşi pierdu simţurile. Elizabeth văzu scurta lor înfruntare şi sângele ei se încălzi la victoria lui Brave, dar apoi văzu silueta panterei bătrâne în aer, sărind douăzeci de picioare de pe crengile fagului până în spatele mastifului. Nu avem destule cuvinte pentru a descrie furia şi încrâncenarea care au urmat. A fost o luptă confuză pe frunzele uscate, acompaniată de urlete puternice şi înfricoşătoare. Domnişoara Temple a rămas în genunchi, aplecată deasupra Louisei şi cu ochii fixaţi asupra animalului cu un interes înfiorător, dar totuşi atât de intens încât aproape că uită de pericolul care o păştea pe ea însăşi. Locuitorul pădurii făcea salturi viguroase şi corpul său agil părea să fie tot timpul în aer, în timp ce câinele îşi înfrunta onorabil

duşmanul la fiecare mişcare pe care acesta o făcea. Când pantera îşi atinse scopul pe care îl urmărise şi ateriză pe umerii mastifului, bătrânul Brave, deşi sfâşiat de ghearele ei şi pătat de propriul său sânge care curgea deja dintr-o duzină de răni, îşi scutură inamicul de pe spate ca pe o pană. Apoi, ridicându-se pe picioarele din spate, se arunca iarăşi în luptă, cu falca umflată, dar cu un ochi neînfricat. Dar mastiful nu ar fi putut să facă faţă unei asemenea lupte, din cauza vârstei sale şi a vieţii răsfăţate de care avusese parte. Păstra numai curajul, altfel nu era decât o urmă a ceea ce fusese odată. Cu o săritură mai înaltă decât până atunci, bestia înfricoşătoare şi furioasă ajunse prea sus pentru ca Brave să poată ajunge la ea, în ciuda eforturilor disperate de a o atinge. De acolo, pantera se coborî într-o poziţie favorabilă, pe umerii bătrânului său duşman. Dar nu reuşi să se menţină acolo decât o clipă, pentru că Brave îşi puse toată puterea într-o răsucire convulsivă. Îşi înfipse colţii în coastele adversarului şi Elizabeth văzu că zgarda de alamă din jurul gâtului său, care strălucise pe parcursul întregii lupte, era acum de culoarea sângelui. Apoi, corpul său masiv se prăbuşi pe pământ, unde rămase epuizat şi neajutorat. Felina aceasta sălbatică făcu câteva sforţări pentru a ieşi din fălcile câinelui, dar fără rezultat. În cele din urmă, mastiful se întoarse pe spate, buzele sale au căzut în părţi, colţii i s-au slăbit, iar convulsiile scurte şi liniştea care urmară anunţară moartea lui Brave.

Elizabeth rămase acum în întregime la mila bestiei. Se spune că figura Creatorului are ceva care sperie inimile fiinţelor inferioare pe care le-a plăsmuit. Şi s-ar părea că în acel moment, o asemenea putere întârzia lovitura iminentă. Ochii monstrului şi ai tinerei îngenunchiate s-au întâlnit pentru un moment, când pantera se înclină pentru a-şi cerceta duşmanul răpus, iar apoi pentru a adulmeca puiul ghinionist. Apoi s-a întors, cu ochii aruncând săgeţi de foc, cu coada biciuindu-şi coastele furioasă şi cu ghearele ieşind în afară câţiva centimetri buni de la picioarele late.

Domnişoara Temple nu a dorit, sau nu a putut să facă nici o mişcare. Mâinile ei au rămas încleştate într-o poziţie de rugăciune, dar ochii îi erau încă aţintiţi asupra duşmanului. Avea faţa albă ca marmura, iar buzele erau întredeschise de groază.

Părea că se apropie momentul sfârşitului fatal, iar Elizabeth îşi aplecă umil faţa frumoasă în aşteptarea loviturii. Deodată, un

foşnet al frunzelor din spate părea mai degrabă să-şi bată joc de auzul ei, decât să-l surprindă.

— Psst! Psst! făcu o voce joasă. Lasă-te mai jos, fată. Nu văd capul animalului din cauza bonetei.

Părea că eroina şi-a lăsat capul în piept mai degrabă ca o cedare în faţa naturii decât din dorinţa de a urma ordinul primit. Apoi a auzit detunătura puştii, şuieratul glonţului şi urletele înfuriate ale bestiei, care se rostogolea pe pământ, muşcându-şi propria carne şi rupând crengile şi rămurelele la care putea ajunge. În momentul următor, Ciorap-de-Piele trecu repede pe lângă ea şi strigă tare:

— Vino încoace, bătrâne Hector! Vino încoace, nebunule! N-a murit încă şi poate sări din nou.

Natty rămase fără teamă în faţa panterei şi a tinerei, fără a lua în seamă săriturile violente şi aspectul ameninţător al animalului rănit, care parcă arătau că pantera îşi recăpăta ferocitatea şi puterile. Vânătorul îşi reîncărcă puşca şi se apropie de animalul înfuriat, aduse gura armei aproape de capul lui şi dintr-o împuşcătură spulberă orice scânteiere de viaţă pe care o mai avea.

Pentru Elizabeth, moartea acestui inamic teribil păru ca o întoarcere la viaţă din propriul său mormânt. Conştiinţa eroinei noastre avea o flexibilitate care a ajutat-o să facă faţă presiunii unui pericol instantaneu şi cu cât acesta era mai apropiat, cu atât firea ei se lupta mai mult pentru a-l depăşi. Dacă ar fi rămas singură până în ultimul moment, probabil că şi-ar fi folosit facultăţile cât *ar* fi putut şi cu discreţie, pentru a se apăra. Dar din cauză că prietena ei rămăsese inertă, nu se putea retrage. În ciuda aspectului feroce al animalului, privirea Elizabethei îl urmărise constant. Multă vreme după acest incident, ea îşi aminti toate senzaţiile pe care le avusese, iar pacea somnului de noapte îi era perturbată, pentru că imaginaţia ei activă rechema în vis până şi cele mai neînsemnate mişcări pe care bestia înfuriată le făcuse în momentul ei de dominare.

Îl vom lăsa pe cititor să-şi imagineze cum au adus-o în simţiri pe Louisa şi felul în care tinerele femei şi-au exprimat gratitudinea. Domnişoara Grant şi-a revenit după ce i-au adus puţină apă de la unul dintre miile de izvoare din munţi, în pălăria lui Ciorap-de-Piele. Iar mulţumirile au fost formulate cu toată căldură pe care o putem aştepta de la Elizabeth. Natty i-a primit

protestele vehemente de gratitudine cu un aer simplu de bunătate şi i-a tolerat nervozitatea de moment, dar cu o nepăsare care arăta cât de puţin se gândise la binefacerile gestului său.

— Bine, bine, spuse el. E aşa cum zici tu, fetiţo. Aşa să fie, dacă vrei tu. Mai vorbim noi altă dată despre asta. Haide! Hai, să ieşim în drum, pentru că te-ai speriat destul de tare cât să vrei să te întorci în casa tatălui tău.

Vânătorul spuse acestea în timp ce mergeau în pas uşor, pentru că Louisa era slăbită, către şosea. Când au ajuns, tinerele s-au despărţit de ghidul lor, afirmând că puteau parcurge restul drumului fără ajutorul lui Se simţeau încurajate la vederea satului care se întindea la picioarele lor, ca un tablou, cu lacul acela limpede în faţa lui, cu râul cotit care curgea alături de el şi cu sute de hornuri din cărămizi albite.

Nu trebuie să-i mai spunem cititorului ce sentimente au avut două fete tinere, inocente şi bine educate care au scăpat de o moarte atât de îngrozitoare ca cea care le ameninţase, în timp ce îşi urmau drumul în tăcere pe poteca de pe coasta muntelui. Şi nici ce mulţumiri a adus în sinea lor Puterii care le dăruise viaţa şi care nu le părăsise în acel moment de cumpănă. Şi nici cât de des se strângeau de braţ, pe măsură ce se convingeau tot mai mult de siguranţa lor. Era un sentiment care era ca unui balsam tămăduitor pentru sufletele lor tulburate, mai ales când gândurile li se întorceau la clipele de teroare.

Ciorap-de-Piele a rămas pe deal, privind lung după siluetele ce se îndepărtau, până ce au dispărut la o cotitură a drumului. Apoi şi-a fluierat câinii şi-a pus puşca pe umăr şi s-a întors în pădure.

— Ei, s-au cam speriat fetele astea, spuse Natty, în timp ce păşea din nou pe poteca ce cobora spre câmpie. Şi o femeie mai în vârstă s-ar speria dacă ar vedea o panteră cu un pui mort lângă ea. Mă întreb dacă aş fi ţintit în ochiul ticăloasei, aş fi ucis-o mai repede decât dacă am tras în frunte. Dar animalele astea mor greu şi a fost o împuşcătură bună, mai ales că nu vedeam decât capul şi vârful cozii. Ha! Ce mişcă acolo?

— Cum merge, Natty? strigă domnul Doolittle, ieşind dintre arbuşti cu o mişcare mai grabnică, odată ce acesta a văzut puşca îndreptată deja în direcţia lui. Ce? Vânezi în ziua asta caldă? Ai grijă bătrâne, să nu ai probleme cu legea.

— Legea, domnule! Am dat mâna cu legea în ăştia patruzeci

de ani, răspunse Natty. Ce-are a face un om care trăieşte în sălbăticie cu ce impune legea?

— Poate că nu prea mult, spuse Hiram. Dar câteodată vinzi carnea de căprioară. Cred că ştii, Ciorap-de-Piele, că s-a dat o lege că se dă o amendă în valoare de cinci lire, sau douăsprezece dolari şi cincizeci de cenţi pentru oricine împuşcă o căprioară între ianuarie şi august Ştii că judecătorul a avut o mare influenţă în impunerea acestei legi.

— Cred, răspunse bătrânul vânător. Pot să cred asta şi orice altceva despre un om care conduce ţara asta aşa cum o face el.

— Da, legea e chiar bună, iar judecătorul vrea să o aplice în forţă – cinci lire amendă. Mi s-a părut că îţi aud câinii care mergeau după mirosul unui animal în dimineaţa asta. Nu ştiu, dar cred că ar putea să-ţi facă probleme.

— Ştiu ei prea bine cum trebuie să se comporte, spuse Natty nepăsător. Şi cât din banii ăştia intră în evidenţa statului, domnule?

— Cât din banii ăştia? repetă Hiram, tremurând sub privirea cinstită, dar pătrunzătoare a vânătorului. Cred că informatorul primeşte jumătate. Da, da... cred că jumătate. Dar ai sânge pe mâneci, omule. Nu ai împuşcat nimic în dimineaţa asta?

— Ba da, am împuşcat, spuse vânătorul, dând din cap cu înţeles către celălalt. Şi am tras un foc tare bun.

— Hm! făcu magistratul. Şi unde este vânatul? Presupun că unul bun, pentru că ogarii tăi nu adulmecă decât animale deosebite.

— Ba vânează orice le spun eu, domnule! strigă Natty, râzând către celălalt. Te vânează şi pe tine, dacă le cer asta. Aiiici! Aiiici Hector! Căţea, vino încoace! Căţei, veniţi încoace! Veniţi aici!

— Oh, întotdeauna am auzit numai de bine despre câini! răspunse domnul Doolittle, grăbindu-şi pasul şi ridicând fiecare picior mai repede pentru că animalele adulmecau în jurul lui şi unde este vânatul, Ciorap-de-Piele?

În timp ce vorbeau, cei doi mergeau foarte repede, iar Natty întoarse capătul puştii, ochind printre arbuşti şi spuse:

— Uite acolo unul. Cum îţi place carnea lui?

— Asta? întrebă Hiram. Păi, ăsta e câinele judecătorului Temple, Brave. Ai grijă, Ciorap-de-Piele şi nu-ţi face un duşman din judecător. Sper că nu i-ai făcut nici un rău animalului.

— Uită-te singur, domnule Doolittle, spuse Natty, trăgându-şi

cuţitul de la cingătoare şi ştergându-l cu înţeles de vreo câteva ori de haina lui din piele de căprioară. Arată gâtul lui de parcă ar fi fost tăiat cu cuţitul acesta?

— E îngrozitor de sfâşiat! E o rană îngrozitoare. Nu poate fi făcută de un cuţit. Cine a făcut aşa ceva?

— Panterele din spatele tău, domnule.

— Panterele, repetă Hiram, învârtindu-se pe vârfuri cu o iuţime pe care şi un dansator ar fi invidiat-o.

— Stai liniştit, omule, spuse Natty. Sunt două dintre animalele alea ticăloase. Dar câinele a terminat unul dintre ele, iar eu am înţepenit fălcile celeilalte. Aşa că nu te teme, domnule, nu-ţi fac nici un rău.

— Şi unde e căprioara? strigă Hiram, privind în jurul lui cu un aer uimit.

— Anan! Ce căprioară? repetă Natty.

— Sigur! Nu e şi carne de căprioară pe aici, sau n-ai ucis nici o căprioară?

— Cum, când legea interzice aşa ceva, domnule? spuse bătrânul vânător. Sper că nu e nici o lege împotriva vânătorii de pantere.

— Nu! S-a pus o recompensă pentru scalpul lor. Dar, câinii tăi vânează pantere, Natty?

— Orice! Nu ţi-am spus că ar vâna şi un om? Aiiici, aiiici, căţeluşi!

— Da, da, îmi amintesc! Ei, trebuie să spun că sunt nişte câini ciudaţi. Chiar mă miră.

Natty se aşezase pe pământ şi îşi pusese pe braţe capul ultimului dintre inamicii săi feroce şi plimbă lama cuţitului cu o mână sigură pe pielea din jurul urechilor, pe care le tăie de pe capul bestiei în aşa fel încât să rămână încă prinse de el. Apoi răspunse:

— De ce, domnule? Nu ai mai văzut scapulul unei pantere până acum? Vino. Eşti magistrat şi aş vrea să-mi completezi un ordin pentru recompensă.

— Pentru recompensă! repetă Hiram, ţinând urechile cu vârfurile degetelor pentru un moment, de parcă nu ar fi ştiut cum să procedeze. Păi, hai să coborâm la cabana ta, unde poţi să depui jurământul, iar eu voi scrie ordinul. Presupun că ai o Biblie. Legea nu cere decât de Cei patru evanghelişti şi Rugăciunea Domnului.

— Eu nu am nici o carte, spuse Natty puţin rece. Nu am nici un fel de Biblie, de care are nevoie legea.

— Ah, dar nu e decât o singură Biblie care e bună pentru lege, răspunse magistratul. Iar Biblia ta e la fel de bună ca a altuia. Vino, corpurile nu valorează nimic, omule. Hai să mergem jos şi să depunem jurământul.

— Încet! Încet, domnule! spuse vânătorul, ridicându-şi încet trofeele de pe pământ şi punându-şi puşca pe umăr. La urma urmei, de ce vrei să depun jurământ pentru un lucru pe care l-ai văzut cu ochii tăi? Nici chiar tu nu crezi, încât un om trebuie să depună jurământ pentru ceva despre care ştii că e adevărat? M-ai văzut cum îi tăiam scalpul animalului şi dacă trebuie să depun jurământ pentru aşa ceva, o s-o fac numai înaintea judecătorului Temple, care are nevoie de un jurământ.

— Dar nu avem nici stilou, nici hârtie aici, Ciorap-de-Piele. Trebuie să mergem la cabană după ele, altfel cum o să scriu ordinul?

Natty îşi întoarse chipul simplu către vicleanul magistrat şi râse din nou în felul său caracteristic, în timp ce spunea:

— Şi de unde să am eu unelte de om învăţat? Nu vreau nici stilouri, nici hârtie, dacă nu ştiu la ce folosesc nici una. Şi nu am aşa ceva. Nu, nu. O să duc scalpurile în sat, domnule şi poţi să scrii ordinul pe una dintre cărţile dumitale de drept. Şi o să fie foarte bine aşa. Naiba să ia pielea asta de la gâtul câinelui. O să-l stranguleze. Poţi să-mi împrumuţi un cuţit, domnule?

Hiram, care părea să dorească foarte mult să-i facă pe plac însoţitorului său, se supuse fără ezitare. Natty tăie lesa de la gâtul câinelui şi dând cuţitul înapoi proprietarului său, remarcă nepăsător:

— Ai un cuţit tare bun şi cred că a tăiat piele ca asta la fel de bine ca şi înainte.

— Vrei să mă învinuieşti că am dat drumul câinilor tăi? spuse Hiram, cu o hotărâre care nu mai lăsa loc măsurilor de precauţie.

— Că ai dat drumul! repetă vânătorul. Le-am dat drumul chiar eu! Întotdeauna le dau drumul înainte de a pleca de la cabană.

Uimirea de neînfrânt cu care domnul Doolittle ascultă această replică mincinoasă ar fi putut să-i trădeze rolul pe care îl avusese în eliberarea câinilor şi ar fi putut să-i confirme lui Natty bănuielile sale, dacă ar mai fi fost nevoie. Iar indignarea luă locul relaxării şi stăpânirii de sine care îl caracterizase până atunci:

— Priveşte aici, domnule Doolittle, spuse el, lovind cu ţeava puştii de pământ cu violenţă. Nu ştiu ce-o fi vrând un om ca dumneata de la un wigwam sărăcăcios, ca al meu. Dar pot să-ţi spun asta în faţă: n-o să pui niciodată piciorul pe pragul cabanei mele cu acordul meu. Şi dacă te mai plimbi mult în jurul cabanei mele, aşa cum ai făcut în ultimul timp, o să ai parte de un tratament care n-o să-ţi placă!

— Şi să-ţi spun şi eu, domnule Bumppo, spuse Hiram, retrăgându-se totuşi, cu un pas repede. Ştiu că ai încălcat legea şi eu sunt magistrat şi o să-ţi dai seama tu singur de asta. Chiar azi!

— Uite cât îmi pasă de tine şi de legea ta, spuse Natty, pocnindu-şi degetele spre judecătorul de pace. Pleacă de aici, ticălosule, înainte să mă pună dracu să-ţi dau ce meriţi. Ai grijă, dacă-ţi mai prind faţa aia de vagabond prin pădure, s-ar putea să te împuşc în loc de o bufniţă!

Indignarea sinceră are întotdeauna puterea de a porunci, iar Hiram nu a mai rămas pentru a nu stârni şi mai mult furia bătrânului vânător. Când intrusul dispăru din vedere, Natty se îndreptă către cabană, unde totul era cufundat într-o linişte mormântală. Îşi legă câinii, bătu la uşă şi când Edwards îi deschise, el spuse:

— E totul în regulă, băiete?

— Totul, răspunse tânărul. Cineva a încercat să forţeze lacătul, dar a fost prea puternic pentru el.

— Ştiu cine, spuse Natty. Dar n-o să se mai apropie prea curând de puşca mea.

Tot ce Natty a mai adăugat, în supărarea sa, nu s-a mai auzit, pentru că uşa cabanei se închise cu zgomot.

Capitolul XXIX.

„I s-a dus vestea că are o mare comoară.”

Timon din Atena.

Când Marmaduke Temple şi vărul său au intrat pe poarta conacului, inima tatălui fusese prea curând emoţionată de frumuseţea naturii pentru a mai avea vreo dorinţă de a mai discuta. Richard avea un aer important, care nu lăsa loc pentru genul de conversaţie informală, banală a şerifului, fără a încălca toate regulile consistenţei. Călăreţii şi-au continuat drumul conştiincioşi, rămânând în tăcere mai mult de o milă. În cele din urmă, expresia blândă a iubirii paterne a fost alungată treptat de pe chipul frumos al judecătorului şi a fost înlocuită de expresia de veselie şi bunăvoinţă pe care o avea de obicei.

— Ei bine, Dickon, spus el, din moment ce până acum m-am lăsat ghidat de tine, cred că e momentul să îmi spui mai multe. De ce şi încotro mergem împreună în pas solemn?

Şeriful scoase un „hm” puternic, care se auzi până departe în păduri şi rămase cu ochii aţintiţi asupra unui obiect din faţa lui ca şi cum ar fi vrut să citească viitorul:

— A exista întotdeauna o divergenţă între noi doi, domnule judecător Temple, chiar de când te-ai născut, aş putea spune, răspunse el. Nu că te-aş considera răspunzător pentru toate facerile naturii. Pentru că un om nu poate fi condamnat pentru nenorocul naşterii sale, decât poate fi tras la răspundere pentru avantajele naturale pe care le-a primit. Dar cred că am putea spune că între noi s-au pus nişte diferenţe la naşterile noastre, care s-au petrecut la două ale una de cealaltă.

— Chiar mă întreb unde vrei să ajungi, Richard. Pentru că, din punctul meu de vedere, suntem foarte deosebiţi din punctul de vedere al materialului nostru sufletesc şi asta chiar foarte des.

— Nişte consecinţe fără importanţă, domnule, îl întrerupse şeriful. Toate diferenţele dintre noi doi vin de la un singur lucru şi anume: opiniile noastre legate de realizările universale ale geniului.

— În ce anume, Dickon?

— Cred că vorbesc bine engleza, domnule judecător Temple. Cel puţin aşa ar trebui, pentru că tatăl meu m-a învăţat şi el vorbea…

— Greaca şi latina, îl întrerupse Marmaduke. Ştiu foarte bine că familia ta vorbeşte multe limbi, Dickon. Dar hai să intrăm în subiect. De ce traversăm muntele astăzi?

— Dacă vrem să înţelegem bine un subiect, trebuie să-l lăsăm pe vorbitor să înceapă discuţia cum vrea el, spuse Şeriful. Domnule judecător Temple, tu crezi că prin natura şi educaţia sa, orice om poate face bine un singur lucru. Dar eu ştiu că geniul ţine loc de învăţătură şi că un anumit tip de om le poate face pe toate şi orice.

— Ca tine, bănuiesc, spuse Marmaduke zâmbind.

— Eu dispreţuiesc personalităţile, domnule. Nu voi spune nimic despre mine. Dar există trei oameni pe patentul dumneavoastră de care aş putea spune că au un talent de la natură pentru scopurile ei generale, chiar şi atunci când acţionează în diferite circumstanţe.

— Atunci o ducem mai bine decât credeam. Cine sunt aceştia trei?

— Păi, domnule, unul este Hiram Doolittle. Este tâmplar de meserie, după cum ştiţi şi nu trebuie decât să arăt spre sat pentru a-i scoate în evidenţă meritele. Dar mai este şi magistrat şi ar putea face de ruşine pe oricine cu felul în care împarte dreptatea, mai ales dacă aceştia au avut ocazii mai bune.

— Ei bine, el este unul dintre ei, spuse Marmaduke cu aerul unui om hotărât să nu pună la îndoială ceea ce auzea.

— Al doilea este Jotham Riddel.

— Cine?

— Jotham Riddel.

— Cum? Individul acela nemulţumit, bleg, leneş şi oportunist! Cel care schimbă comitatul la fiecare trei luni, ferma la fiecare şase şi ocupaţia în fiecare anotimp? Ieri era agricultor, azi e pantofar, iar mâine e învăţător! Este simbolul tuturor înclinaţiilor neproductive şi schimbătoare ale coloniştilor, dar nu are nici măcar una dintre bunele lor calităţi, care să echilibreze răul! Nu, Richard, acesta e prea rău, chiar şi pentru… dar să-l auzim pe cel de-al treilea.

— Cel de-al treilea nu este obişnuit să audă asemenea comentarii despre el, aşa că nu-l voi numi.

— Atunci înseamnă că acest trio, din care faci parte şi tu şi eşti cel mai important, a făcut vreo mare descoperire.

— Nu am spus că eu sunt unul dintre ei, domnule judecător Temple. Aşa cum ţi-am mai spus, nu trebuie să vorbim ca nişte egoişti. Dar s-a făcut într-adevăr o descoperire şi este foarte importantă pentru dumneata.

— Continuă. Sunt numai urechi.

— Nu, nu, Duke. Eşti destul de rău, trebuie să recunosc. Dar nici chiar aşa de rău, urechile tale n-au crescut aşa de mult.

Şeriful râse din toată inima de propria sa glumă şi se simţi dintr-o dată mai bine. Apoi reuşi să-i facă pe plac şi vărului său, cu următoarea explicaţie:

— Ştii, Duke, că pe moşiile dumitale trăieşte un om pe nume Natty Bumppo. Din câte am auzit, omul acesta a locuit aici mai mult de patruzeci de ani. A fost singur până de curând, dar acum are nişte prieteni neobişnuiţi.

— E adevărat, în parte. Şi tot ce spui e foarte probabil, spuse judecătorul.

— E adevărat totul, domnule, e adevărat. Aşa că în ultimele luni, au apărut doi tovarăşi de-ai lui. Unul dintre ei este o căpetenie indiană bătrână, ultimul, sau unul dintre ultimii din tribul său pe care îi mai găsim în partea asta de ţară. Al doilea este un tânăr, care se pare că este fiul unui reprezentant indian cu o femeie din trib.

— Cine a spus aşa ceva? strigă Marmaduke, cu un interes pe care până atunci nu-l arătase.

— Cine? Păi, bunul simţ. Toată lumea. Gura satului. Dar ascultă până la sfârşit. Tânărul acesta este foarte talentat. Da, mie mi se pare că este foarte talentat. Şi e foarte educat, a crescut într-un mediu acceptabil şi când vrea el, ştie cum să se poarte. Acum, domnule judecător Temple, ai putea să-mi spui ce i-a adus împreună pe aceşti trei oameni: indianul John, Natty Bumppo şi Oliver Edwards?

Marmaduke şi-a întors chipul surprins către vărul său şi spuse repede:

— Richard, ai deschis pe neaşteptate un subiect care m-a preocupat adesea. Dat tu ştii ceva despre acest mister, sau sunt pure speculaţii…

— Nimic pur, Duke! Nimic pur! Numai fapte, fapte grăitoare. Ştii că sunt nişte mine în aceşti munţi. Te-am auzit de multe ori

spunând că tu crezi că există.

— Am tras aceste concluzii prin analogie, Richard. Dar nu puteam fi sigur de existenţa lor.

— Ai auzit vorbindu-se de ele şi ai văzut bucăţi de minereu, domnule. Nu poţi să negi asta! Şi trăgând concluzii prin analogie, cum spui tu, dacă sunt mine în America de Sud, n-ar trebui să fie mine şi în America de Nord?

— Nu, nu, nu neg, vere. Am auzit multe zvonuri despre existenţa unor mine în dealurile acestea. Şi cred că am văzut bucăţi din metalele preţioase care au fost găsite aici. Nu aş fi surprins dacă aş afla că argint şi cositor, sau ce mi se pare şi mai preţios – cărbune bun…

— La naiba cu cărbunele tău! strigă şeriful. Cine are nevoi de cărbune în pădurile astea? Nu, nu, argint. Duke, avem nevoie de argint şi putem să găsim argint. Dar ascultă: n-o să-ţi spun că indienii ştiu de mult cum să folosească aurul şi argintul. Cine ar putea să ştie mai bine unde se găsesc metalele acestea decât vechii locuitori ai ţării? Am toate motivele să cred că atât Mohegan, cât şi Ciorap-de-Piele ştiu în secret despre existenţa unei mine în aceşti munţi de foarte mulţi ani.

Şeriful atinsese acum un punct sensibil al vărului său. Iar Marmaduke l-a ascultat cu mai multă atenţie pe vorbitor, care a aşteptat un moment, pentru a vedea ce efect au avut cuvintele lui, apoi continuă:

— Da, domnule. Am motivele mele şi la momentul potrivit, le veţi afla şi dumneavoastră.

— Nu e moment mai bun ca acesta.

— Ei, ei, fii atent, continuă Richard, uitându-se cu grijă în jurul lui, ca să se asigure că, deşi se deplasau continuu, nu se ascunsese nimeni în pădure ca să-i asculte, l-am văzut pe Mohegan şi pe Ciorap-de-Piele cu ochii mei şi ochii mei sunt la fel de buni ca ai celorlalţi. Îţi spun că i-am văzut urcând muntele şi apoi coborând, cu hârleţe şi târnăcoape. Iar alţii i-au văzut cum duceau, foarte misterioşi şi în secret, tot felul de lucruri în cabana lor, după lăsarea întunericului. Crezi că acest lucru are vreo importanţă?

Judecătorul nu răspunse, dar a încruntat din sprâncene şi chipul său era la fel de gânditor, ca de fiecare dată când subiectul îl interesa. Rămase cu privirea aţintită asupra vărului său, aşteptând să audă mai multe. Richard continuă:

— Era minereu. Acum domnule, v-aş întreba dacă puteţi să-mi spuneţi cine este acest Oliver Edwards, care locuieşte în casa dumneavoastră de la Crăciun?

Marmaduke şi-a ridicat din nou privirile, dar rămase tăcut şi răspunse negativ scuturând din cap.

— Ştim că este o corcitură, pentru că Mohegan nu şovăie să spună că este ruda lui. Ştim şi că este educat. Dar în ceea ce priveşte activităţile lui aici, îţi mai aminteşti cum vreo lună înainte ca băiatul să vină aici, Natty a lipsit de acasă mai multe zile? Sigur că îţi aminteşti – ai întrebat de el pentru că aveai nevoie de nişte carne de căprioară ca să o duci prietenilor tăi, atunci când te-ai dus după Bess. Ei bine, Natty nu a fost de găsit. Bătrânul John era singur în cabană. Dar când a apărut târziu în noapte, a fost văzut cum trăgea după el una dintre săniile alea în care se cară grâu la moară şi cum a scos după aceea ceva cu mare grijă şi l-a acoperit cu pielea de urs. Aş vrea să te întreb acum, domnule judecător Temple, ce motiv ar putea avea un om ca Ciorap-de-Piele să facă o sanie şi să o tragă cu greutate peste munţi, dacă nu ar fi avut de cărat decât puşca şi muniţia?

— Se fac mereu asemenea sănii pentru a căra vânatul acasă. Şi tu ai spus doar că lipsise mai mute zile.

— Cum a împuşcat-o? Îşi lăsase puşca în sat, la reparat. Nu, e sigur că plecase într-un loc deosebit şi e şi mai sigur că s-a întors acasă cu nişte ustensile şi cel mai sigur este că de atunci nu a mai permis nici unui suflet să se apropie de cabana lui.

— Nu i-au plăcut niciodată intruşii.

— Ştiu, îl întrerupse Richard. Dar îi alunga brutal de la cabană? La două săptămâni de la întoarcerea sa, îşi face apariţia şi domnul Edwards. Petreceau zile întregi în munţi, spunând că vânează, când de fapt explorau. În anotimpul acela, nu puteau să sape din cauza gheţii, dar s-a folosit de un accident norocos pentru a pătrunde într-o casă importantă. Dar chiar şi acum îşi petrece jumătate din timp în cabana aceea – multe ore pe zi. Ei adulmecă, Duke, adulmecă. Şi pe măsură ce se îmbogăţesc tot mai tare, tu sărăceşti.

— Cât din ceea ce-mi spui vine de la tine, Richard şi cât de la alţii? Eu aş alege grâul de pleavă.

— O parte de la mine, pentru că am văzut sania, deşi au dezmembrat-o şi au ars-o după câteva zile. Ţi-am spus că l-am văzut pe bătrân cu hârleţe şi târnăcoape. Hiram s-a întâlnit cu

Natty în timp ce traversa muntele, în noaptea în care a venit cu sania. El s-a oferit cu bunătate, Hiram este foarte bun la suflet, să-l ajute să care greutatea. Bătrânul abia dacă putea să tragă sania după el la urcare, dar nici nu a vrut să audă şi l-a refuzat atât de brutal, încât domnul a spus că-i venea să-l înjure de mama focului. De când s-a topit zăpada, mai ales de când s-a dus toată gheaţa, l-am ţinut sub observaţie strictă pe bătrân, iar Jotham ne-a ajutat foarte mult.

Lui Marmaduke nu-i plăcea că Richard se implicase în asemenea acţiuni. Totuşi, ştia că erau inteligenţi, vicleni şi gata de orice. Şi din moment ce exista un mister, nu numai în ce priveşte relaţia dintre bătrânul vânător şi Edwards, dar şi în întâmplările pe care vărul său tocmai i le relatase, judecătorul începu să se gândească la aceste lucruri pe îndelete. După ce a reflectat bine, îşi aminti diverse situaţii care tindeau să confirme aceste bănuieli şi se lăsă convins imediat de impresiile vărului său, cu atât mai mult cu cât întreaga afacere părea să-i cultive una dintre slăbiciuni. Din cauza ocupaţiei sale deosebite, judecătorul Temple, o persoană destul de inteligenţă pentru a înţelege totul, căpătase obiceiul de a încerca să anticipeze viitorul şi să speculeze asupra îmbunătăţirilor pe care generaţiile următoare le vor aduce moşiilor lui. Acolo unde alţii nu vedeau decât sălbăticie, el vedea cu ochii minţii oraşe, fabrici, poduri, canale, mine şi toate celelalte resurse ale unei vechi ţări. Însă bunul simţ îl împiedica într-o anumită măsură să-şi exprime deschis aceste speranţe.

Şeriful l-a lăsat pe vărul său să reflecteze îndelung asupra a ceea ce i se spusese şi, în tot acest răstimp, i se părea că probabilitatea ca o aventură neobişnuită să-l fi adus pe Edwards în cabana lui Ciorap-de-Piele era tot mai plauzibilă. Dar Marmaduke avea obiceiul de a cerceta ambele variante ale unui subiect şi observă imediat toate punctele slabe. Apoi îşi rosti gândurile cu glas tare:

— Nu poate fi aşa, altfel tânărul nu ar fi la limita sărăciei.

— Ce altceva decât sărăcia ar putea să facă pe cineva să caute aur? Strigă şeriful.

— În plus, Oliver are un caracter ales, pe care i l-a conferit educaţia şi nu cred că s-ar deda la asemenea acţiuni clandestine.

— Un ignorant ar fi putut să adulmece aur? continuă Richard.

— Bess spune că nu mai avea nici un şiling atunci când l-am

primit în locuinţa noastră.

— Cumpărase unelte. Şi-ar fi cheltuit oare ultimii bănuţi pentru a împuşca un curcan dacă nu ar fi ştiut cum să facă rost de alţii?

— Oare am fost un neghiob în tot acest timp? Era cam grosolan cu mine uneori, dar am pus asta pe seama faptului că se considera lezat şi pentru că nu cunoştea bunele maniere ale societăţii.

— Nu cumva ai fost un neghiob toată viaţa ta, Duke? Iar faptul că nu respecta bunele maniere nu era o bună metodă vicleană pentru a-şi ascunde adevăratul caracter?

— Dacă ar fi vrut să ne înşele şi-ar fi ascuns ştiinţa şi ar fi trecut drept un ignorant pe lângă noi.

— Nu ar fi putut. Eu aş putea mai degrabă să zbor decât să trec drept prost. Ştiinţa nu poate fi ascunsă, ca lumina sub oboroc.

— Richard, spuse judecătorul, întorcându-se spre vărui său, există multe argumente care pot să-ţi infirme ipotezele. Dar mi-ai trezit deja curiozitatea şi acum trebuie să-mi dai nişte răspunsuri. De ce călătorim pe aici?

— Eu şi Hiram l-am trimis pe Jotham în munţi şi a rămas destul de mult în ultima vreme. Acolo a făcut o descoperire, despre care nu vrea să ne vorbească, pentru că spune că e legat prin jurământ. Dar cred că ştie unde este minereul şi probabil că a început deja să sape. Nu am fost de acord cu aşa ceva fără ştirea ta, Duke, pentru că este pământul tău. Acum ai aflat motivul acestei călătorii. Eu spun că este o acţiune de „contramină”, ha!

— Şi unde este locul mult dorit? întrebă judecătorul cu un aer pe jumătate comic şi pe jumătate serios?

— E aproape. Şi după ce o să-l vedem, o să-ţi arăt unul dintre locurile pe care l-am găsit după o săptămână şi unde vânătorii noştri s-au distrat în ultimele şase luni.

Cei doi bărbaţi au continuat să discute această problemă, în timp ce caii lor se strecurau pe sub crengile copacilor şi călcau cu atenţie pe suprafaţa abruptă a muntelui. Au ajuns în curând la sfârşitul călătoriei şi într-adevăr, l-au găsit pe Jotham până la gât într-o groapă pe care o săpase.

Marmaduke îl întrebă atent pe miner ce motive avea să creadă că aproape de acel loc se găseau metale preţioase. Dar individul îşi învăluia cu încăpăţânare răspunsurile în mister. Spuse că avea cele mai întemeiate motive să creadă astfel şi îl

întrebă pe judecător ce procent din profit îi va reveni în eventualitatea unui succes. Iar seriozitatea cu care puse această întrebare arătă cât de încrezător era. După ce au petrecut aproape o oră în preajma acelui loc, examinând pietrele şi căutând indiciile obişnuite ale existenţei unor zăcăminte de minereu, judecătorul încălecă din nou şi îl lăsă pe vărul său să deschidă drumul către locul unde terţetul misterios îşi făcuse săpăturile.

Locul pe care Jotham îl alesese era în spatele muntelui care se ridica deasupra cabanei lui Natty, iar locul pe care Ciorap-de-Piele şi prietenii săi îl aleseseră era pe partea cealaltă a aceluiaşi deal, dar deasupra drumului şi desigur, într-o direcţie opusă celei pe care domnişoarele o aleseseră pentru a-şi face plimbarea.

— Putem să ne apropiem în siguranţă de locul ăsta acum, spuse Richard, în timp ce descălecau şi îşi legau caii. Pentru că m-am uitat cu ocheanul şi i-am văzut pe John şi pe Ciorap-de-Piele pescuind în canoe înainte de a pleca de acasă, iar Oliver se îndrepta şi el spre lac. Dar în ochii tăi orbi, acestea ar putea să pară simple prefăcătorii. Aşa că vom fi rapizi, pentru că ar fi cam neplăcut să fim prinşi aici.

— Pe pământul meu? întrebă Marmaduke cu asprime. Dacă e aşa cum bănuieşti tu, o să aflu ce motive au avut pentru a săpa aici.

— Hm, făcu Richard, ducându-şi un deget la buze şi deschizând drumul pe o coborâre foarte periculoase spre un fel de cavernă naturală din peretele stâncii şi care semăna ca formă cu un şemineu. În faţa acestei peşteri era un morman de pământ, care în mod evident fusese scos din adâncitură şi o parte mai era încă proaspăt. Judecătorul cercetă exteriorul peşterii, dar nu îşi dădu seama dacă natura, într-unul dintre capriciile ei, îi dăduse această formă, sau dacă fusese cioplit de mâna omului, în timpurile vechi. Dar nu exista nici o îndoială că interiorul era săpat de curând şi urmele târnăcopului erau încă vizibile pe stâncile moi, cenuşii care se împotriviseră progresului minerilor. Era o săpătură lată de aproximativ douăzeci de picioare şi aproape de două ori mai adâncă. Groapa era deci mult mai adâncă decât ar fi fost necesar pentru un experiment obişnuit, dar aceasta avea în mod evident numai cauze întâmplătoare, pentru că acoperişul cavernei era o formaţiune naturală de stâncă, înălţată multe picioare deasupra bazei

grămezii. Chiar în faţa adânciturii, sau peşterii, era o mică terasă, formată în parte de natură şi în parte de pământul pe care muncitorii îl aruncaseră nepăsători în părţi. Lângă această terasă, muntele se precipita în jos şi urcarea pe aceste coaste, chiar sub marginea prăpastiei, era dificilă şi puţin periculoasă. Întregul decor era sălbatic, grosolan şi părea incomplet, pentru că, în timp ce privea între arbuşti, şeriful găsi chiar uneltele cu care se lucrase.

Când crezu că vărul său cercetase îndeajuns locul, îl întrebă solemn:

— Eşti satisfăcut, domnule judecător Temple?

— Foarte mulţumit. Povestea asta are ceva misterios şi uimitor. E un loc secret şi ascuns cu şiretenie. Totuşi, nu văd nici un indiciu de minereu.

— Domnule, chiar te aştepţi să găseşti aur şi argint împrăştiat pe aici ca prundişul pe suprafaţa pământului? Ai început deja să faci bani? Nu, nu. Trebuie să câştigăm comoara, s-o căutăm. Dar lasă-i pe mâna mea. O să-i „contraminez”.

Judecătorul cuprinse cu privirea întreaga privelişte şi scrise în carnetul de notiţe toate indiciile care erau necesare pentru a găsi locul din nou, în cazul în care Richard nu era disponibil. Apoi verii s-au întors la caii lor.

Ajunşi la drum, s-au despărţit pentru ca şeriful să cheme douăzeci şi patru de „oameni buni şi adevăraţi” pentru a participa în lunea următoare la ancheta comitatului, unde Marmaduke urma să ţină la tribunal „pledoariile obişnuite şi sesiunile generale de pace”. Judecătorul se întoarse în sat, reflectând adânc la ceea ce văzuse şi auzise în timpul dimineţii.

Când calul lui Richard ajunse în locul unde drumul începea să coboare spre vale, privirea lui Marmaduke se odihnea asupra aceleiaşi privelişti care cu zece minute în urmă alinase atât de mult sentimentele fiicei sale şi ale prietenei sale, la ieşirea lor din pădure. Dar acum locul acela era complet golit. Aruncă hamurile bestiei sale cu picior sigur lăsând-o să meargă în propriul ritm, în timp ce el îşi spunea cuvintele ce urmează:

— Cred că lucrurile sunt mai complicate decât am crezut la început. Mi-am lăsat raţiunea orbită de sentimente şi am lăsat un tânăr necunoscut să pătrundă în casa mea. Totuşi, nu voi lăsa aceste suspiciuni nelămurite. O să-l chem pe Ciorap-de-Piele înaintea mea, o să-i pun câteva întrebări directe şi o să scot

adevărul de la bătrânul acesta simplu.

În acest moment, judecătorul zări siluetele Elizabethei şi Louisei, care coborau încet muntele la mică distanţă în faţa lui. Dădu pinteni calului şi coborî când ajunse lângă ele, apoi îşi conduse armăsarul de-a lungul potecii înguste. În timp ce părintele asculta relatarea aprinsă a fetei sale despre pericolul care le pândise şi salvarea lor neaşteptată, se lăsă cuprins de emoţie şi dădu uitării toate gândurile sale despre mine, examinări şi drepturi de proprietate. Iar când imaginea lui Natty i-a revenit în minte, nu s-a mai gândit la el ca la un vânător fără lege şi prădător, ci ca la salvatorul fiicei sale.

Capitolul XXX.

„Tribunalul decide, iar legea pune în aplicare.”

Negustorul din Veneţia.

Remarkable Pettibone a fost trimisă la locuinţa umilă pe care Richard o numise deja „Casa parohială”, pentru a o însoţi pe Louisa, care a fost încredinţată imediat tatălui său. Ea dăduse deja uitării rana pe care o primise mândria sa, alinată de gândul unei vieţi uşoare şi confortabile, aşa că şi-a menţinut funcţia în familia judecătorului Temple.

Între timp, Marmaduke şi fiica sa au stat închişi mai mult de o oră, dar nu vom invada sanctuarul iubirii paterne redând conversaţia pe care au purtat-o. Când cortina se ridică pentru cititor, îl vedem pe judecător plimbându-se prin cameră, cu un aer melancolic, iar pe fiica sa odihnindu-se pe o canapea, cu obrajii îmbujoraţi şi ochii negri părând că înoată în cristaluri.

— V-a salvat în ultimul moment! Într-adevăr, copila mea, în ultimul moment! strigă judecătorul. Deci nu ţi-ai părăsit prietena, nobila mea Bess!

— Aş putea la fel de bine să revendic şi calitatea tăriei de caracter, deşi nu sunt sigură că fuga m-ar fi ajuta cu ceva, spuse Elizabeth. În cazul în care aş fi avut curajul să fug. Dar nu m-am gândit la cât de eficace ar fi fost o asemenea soluţie.

— Dar la ce te-ai gândit, iubire? În ce direcţie s-au îndreptat gândurile tale, în momentul acela de teroare?

— La bestie! La bestie! strigă Elizabeth, acoperindu-şi faţa cu mâna. Oh, n-am mai văzut nimic, nu m-am mai gândit la nimic, decât la bestie! Am încercat să mă gândesc la lucruri mai bune, dar eram prea îngrozită, iar pericolul era chiar în faţa ochilor mei.

— Haide, lasă. Acum eşti în siguranţă şi nu vom mai discuta despre subiectul acesta neplăcut. Nu credeam că mai rămăsese vreun asemenea animal în pădurile noastre. Dar când foamea le încolţeşte, ajung până departe de vizuinele lor. Şi fraza i-a fost întreruptă de un ciocănit puternic în uşă, aşa că i-a dat voie să intre celui care ceruse permisiune

Benjamin a deschis uşa şi acesta intră cu un aer nemulţumit,

de parcă ar fi adus o veste care venea într-un moment inoportun.

— Domnul Doolittle este jos, începu majordomul. Se tot plimbă prin faţa uşii de o bună bucată de vreme. Şi are o problemă despre care vrea să vă vorbească. Dar i-am spus: „Omule, vrei să vii cu plângerile tale când judecătorul, aşa cum s-a şi întâmplat, de-abia şi-a scos copila din fălcile unui leu?”. Dar, la naiba, individul ăla n-are pic de maniere, de parcă ar fi fost unul dintre porcii ăia de Guineea din bucătărie. Şi pentru că tot făcea câte un pas spre casă şi se tot apropia, n-am putut face altceva decât să vă anunţ băiatul acesta e deja în larg.

— Trebuie să aibă nişte lucruri importante de discutat, spuse Marmaduke. Probabil că e ceva despre biroul lui, din moment ce o să fie o şedinţă la tribunal în curând.

— Ah, aţi ghicit, domnule! strigă Benjamin. Cred e ceva despre o plângere pe care trebuie să o facă bătrânului Ciorap-de-Piele, care, dacă mă întrebaţi pe mine, e un om mai bun decât el. Domnul Bumppo e o persoană foarte bună şi se descurcă bine cu ostia, de parcă ar fi fost crescut jucându-se cu prova unei bărci sau cu harponul în mână.

— Împotriva lui Ciorap-de-Piele! strigă Elizabeth, ridicându-se din poziţia ei alungită.

— Odihneşte-te, copila mea. Nimic serios, îţi promit. Cred că ştiu deja despre ce este vorba. Ai încredere în mine, Bess, salvatorul tău va fi în siguranţă. Condu-l pe domnul Doolittle înăuntru, Benjamin.

Domnişoara Temple păru nemulţumită de asigurările tatălui său, dar îşi fixă ochii negri asupra arhitectului, care profitase de permisiunea primită şi intrase imediat.

Hiram păru să-şi depăşească nerăbdarea în momentul în care intră în apartament. După ce i-a salutat pe judecător şi pe fiica acestuia, ocupă scaunul pe care i-l arătase judecătorul şi rămase aşezat pentru un minut şi-şi aranjă părul negru şi drept cu o mină gravă, care ar trebuia să facă cinste funcţiei sale oficiale. În cele din urmă, spuse:

— Din câte am auzit, domnişoara Temple abia a scăpat de pantere pe munte.

Marmaduke îşi înclină uşor capul, pentru a încuviinţa, dar rămase în continuare tăcut.

— Presupun că legea oferă o recompensă pentru scalpuri, spuse Hiram. În cazul acesta, lui Ciorap-de-Piele o să-i iasă ceva

din asta.

— O să am grijă că va fi răsplătit, răspunse judecătorul.

— Da, da, cred că nimeni de aici nu se îndoieşte de generozitatea domnului judecător. Ştie oare dacă şeriful s-a hotărât până acum dacă doreşte un pupitru sau o strană sub amvon.

— Nu l-am auzit pe vărul meu vorbind despre aşa ceva, în ultimul timp, răspunse Marmaduke.

— Cred că e foarte posibil să avem o şedinţă plictisitoare. Am auzit că Jotham Riddel şi cel care i-a cumpărat gospodăria au fost de acord să-şi lase diferenţele să fie rezolvate de ceilalţi. Nu cred că o să fie mai mult de două cazuri civile pe lista de şedinţă.

— Mă bucur, spuse judecătorul. Nimic nu mă doare mai tare decât să-mi văd coloniştii cum îşi risipesc timpul şi banii în lupta inutilă cu legea. Sper să fie adevărat, domnule.

— Presupun că oamenii decid până la urmă, adăugă Hiram, cu aerul că oscila între îndoială şi siguranţă, dar pe care judecătorul l-a interpretat drept certitudine. Câteodată cred că eu însumi sunt un arbitru în aceste cazuri. Jotham mi-a spus deja că mă va prefera pe mine. Înseamnă că acuzatul îl va lua pe căpitanul Hollister şi aproape că am luat hotărârea ca al treilea om să fie domnul Jones.

— O să fie judecat vreun criminal? întrebă Marmaduke.

— Nişte falsificatori, răspunse magistratul. Au fost prinşi în flagrant şi cred că o să fie inculpaţi şi în cazul acesta probabil că o să fie şi judecaţi.

— Fără îndoială, domnule. Uitasem de oamenii aceia. Sper că nu mai sunt şi alţii în afară de ei.

— Păi, cineva ameninţă să facă o plângere pentru un ultraj care s-a petrecut în ultima zi a Independenţei. Dar nu sunt sigur că legea ar putea face ceva în cazul acesta. S-au spus nişte cuvinte ale naibii de dure, dar nu ştiu dacă s-au luat la bătaie. Se mai vorbeşte şi despre câteva căprioare vânate în afara sezonului în vestul patentului, de câţiva dintre cei care s-au stabilit ilegal pe Fracţiuni.

— Să se facă o plângere, totuşi. În cazul unor asemenea jafuri, sunt hotărât să aplic litera legii.

— Da şi eu am crezut că domnul judecător împărtăşeşte această părere. Unul dintre motivele pentru care am venit este de această natură.

— Dumneavoastră! exclamă Marmaduke, înţelegând că celălalt fusese destul de viclean pentru a-i întinde o cursă. Şi ce aveţi dumneavoastră de spus, domnule?

— Cred că Natty Bumppo are acum în cabana sa cadavrul unei căprioare. Şi unul dintre scopurile mele a fost acela de a obţine un mandat de percheziţie, pentru a căuta eu însumi.

— Credeţi, domnule! Nu ştiţi că legea cere să se depună un jurământ înainte ca eu să pot emite un asemenea ordin? Locuinţa unui cetăţean nu poate fi invadată inutil, în baza unor vagi suspicii.

— Cred că pot să depun eu însumi jurământ, răspunse Hiram neabătut. Şi Jotham este în stradă, gata să intre şi să depună şi el un asemenea jurământ.

— Atunci emite-ţi singur un mandat, Hiram. Eşti magistrat. De ce mă deranjezi pe mine cu povestea asta?

— Ei bine, din moment ce este prima plângere de când s-a dat această lege şi pentru că judecătorul este atât de pornit împotriva acestor practici, am considerat că cel mai bine ar fi ca actul de autorizaţie să provină de la domnul judecător. În plus, din moment ce-mi petrec atâta vreme în pădure, nu mi-ar plăcea să-mi fac un duşman din Ciorap-de-Piele. Cred că judecătorul are destulă greutate în comitat pentru a nu-mi fi teamă de el.

Domnişoara Temple îşi întoarse faţa către împietritul arhitect şi spuse:

— Şi de ce s-ar teme o persoană cinstită de un om atât de bun precum e domnul Bumppo?

— Păi, domnişoară, e la fel de uşor să îndrepţi o puşcă spre un magistrat cum e să împuşti o panteră. Dar dacă domnul judecător nu doreşte să-mi elibereze mandatul, voi merge acasă şi-l voi scrie chiar eu însumi.

— Nu v-am refuzat cererea, domnule, spuse Marmaduke, dându-şi seama că ar fi putut să-şi piardă reputaţia de judecător imparţial. Duceţi-vă în biroul meu, domnule Doolitte. O să vin şi eu acolo, pentru a semna mandatul.

După ce Hiram se retrăsese, judecătorul Temple o opri pe Elizabeth, care se pregătea să protesteze, acoperindu-i gura cu mâna şi spunând:

— Pare mai teribil când auzi vorbindu-se despre aşa ceva decât este în realitate, copila mea. Presupun că Ciorap-de-Piele a împuşcat o căprioară, pentru că anotimpul este aproape pe

terminate şi tu ai spus că vâna împreună cu câinii lui atunci când a venit în ajutorul tău. Dar nu va face decât să-i examineze cabana şi să găsească animalul. Poţi să plăteşti amenda din buzunarul tău, Bess. Cred că harpia asta nu va fi mulţumită cu vreo amendă mai mică de douăsprezece dolari şi jumătate. Şi cred că reputaţia mea de judecător merită un asemenea fleac.

Asigurările lui au mai potolit-o pe Elizabeth, aşa că l-a lăsat pe tatăl ei să plece, pentru a-şi ţine promisiunea faţă de Hiram. După ce a îndeplinit această datorie dezagreabilă, Marmaduke a părăsit biroul şi l-a întâlnit pe Oliver Edwards. Acesta se plimba cu paşi mari pe aleea cu prundiş din faţa conacului, părând foarte emoţionat. La vedere judecătorului Temple, tânărul îl opri şi cu o căldură pe care nu o manifesta adesea faţă de Marmaduke, spuse:

— Vă felicit din toată inima mea, domnule! Vă felicit, domnule judecător Temple! Oh, ar fi prea îngrozitor ca să-mi amintesc pentru un moment! Tocmai am plecat de la cabană, unde, după ce mi-a arătat scalpurile, bătrânul Natty mi-a povestit cum au scăpat domnişoarele, ca şi cum ar fi fost lucrul cel mai puţin important din toată povestea asta. Fiţi sigur, domnule, că nu pot exprima în cuvinte ce am simţit în acele momente. Tânărul se opri un moment, de parcă şi-ar fi amintit brusc de faptul că întrecea anumite limite obligatorii şi adăugă, foarte jenat: ce am simţit când am auzit de pericolul în care s-a aflat domnişoara Grant şi fiica dumneavoastră.

Dar inima lui Marmaduke era prea emoţionată pentru a accepta felul în care tânărul se scuza pentru asemenea nimicuri şi îi spuse acestuia, fără a ţine seama de tulburarea lui:

— Îţi mulţumesc. Îţi mulţumesc, Oliver. După cum însuţi ai spus, este prea îngrozitor ca să ne mai amintim. Dar hai să mergem repede la Bess, pentru că Louisa a plecat deja la casa parohială.

Tânărul sări repede înainte şi deschizând uşa cu o lovitură, nici nu îi permise judecătorului să intre înaintea lui, că ajunse imediat alături de Bess.

Chipul moştenitoarei nu mai avea acea expresie de distanţare rece, care îi brăzda chipul de multe ori atunci când vorbea cu Edwards. Ei au petrecut două ore împreună, discutând fără nici un fel de oprelişti, încrezători şi simţindu-se în largul lor, ca nişte prieteni dragi şi preţuiţi. Judecătorul Temple uitase suspiciunile

pe care le avusese în timpul drumului de dimineaţă, iar tinerii au conversat, au râs şi s-au întristat pe rând, după cum le dictau impulsurile lor.

În cele din urmă, după ce şi-a făcut cunoscute intenţiile de a pleca de la conac pentru a treia oară, Edwards se îndreptă spre casa parohială pentru a face un gest asemănător de prietenie.

În acest răstimp, la cabană avea loc o scenă care a zădărnicit bunele intenţii ale judecătorului în ceea ce-l priveşte pe Ciorap-de-Piele şi a distrus pe loc scurta armonie care se înfiripase între Marmaduke şi Oliver.

De îndată ce Hiram Doolittle şi-a obţinut mandatul de percheziţionare, prima lui grijă a fost aceea de a găsi un ofiţer potrivit pentru a executa acest mandat. Şeriful lipsea, convocând el însuşi marele juriu al comitatului. Ajutorul de şerif care locuia în sat era plecat în acelaşi scop într-o altă parte a coloniei, iar sergentul satului fusese ales în această funcţie din motive caritabile, pentru că era olog de un picior. Hiram intenţiona să-l însoţească pe ofiţer, ca spectator, dar nu dorea în nici un caz să ducă greul luptei. Oricum, venise ziua de sâmbătă, iar soarele întorcea deja umbrele pinilor către est. A doua zi, magistratul cel conştiincios nu ar fi putut să participe la o asemenea acţiune care îi punea în pericol sufletul, iar luni, carnea de căprioară şi toate urmele morţii acesteia ar fi fost ascunse sau distruse de multă vreme. Din fericire, privirile sale au întâlnit silueta tolănită a lui Billy Kirby. Aşa că Hiram, care ieşea întotdeauna victorios din astfel de acţiuni, găsi imediat o ieşire din impasul în care se afla. Jotham era şi el părtaş la această poveste şi plecase de pe munte în urma chemării pe care i-o lansase aliatul său. Dar ca şi Hiram, nici el nu avea destul curaj pentru a-şi pune în aplicare planul, aşa că a fost trimis pentru a-l chema pe tăietorul de lemne la casa magistratului.

Când Billy şi-a făcut apariţia, el a fost invitat foarte politicos să ia loc pe scaunul pe care îl ocupase deja şi a fost tratat din toate punctele de vedere de parcă ar fi fost egalul lor.

— Judecătorul Temple este foarte hotărât să aplice legea căprioarelor în forţă, spuse Hiram după ce aţi făcut schimb de politeţuri preliminare. Şi i s-a adus o plângere că o căprioară a fost împuşcată. A emis un mandat de percheziţie şi a trimis după mine ca să găsesc pe cineva să-l pună în aplicare.

Kirby, care nu bănuia că era vreodată exclus din procesul

deliberativ al oricărei activităţi în care era implicat şi-a ridicat capul stufos într-o atitudine reflectivă şi după ce s-a gândit un moment, răspunse prin câteva întrebări:

— Şeriful este plecat?

— Nu e de găsit?

— Şi ajutorul de şerif la fel?

— Amândoi sunt plecaţi în alte părţi ale patentului.

— Dar l-am văzut pe sergent mergând şontâc-şontâc prin sat acum vreo oră.

— Da, da, spuse Hiram, cu un zâmbet mieros şi dând din cap cu înţeles. Pentru treaba asta e nevoie de un bărbat, nu de un şchiop.

— Păi, spuse Billy râzând, o să depună rezistenţă băiatul? E cam certăreţ câteodată şi se crede cel mai breaz din comitat când vine vorba de vreo încăierare.

— L-am auzit o dată lăudându-se, spuse Jotham, că nu e nimeni între câmpiile Mohawk şi graniţa Pennsylvaniei care să-i facă faţă într-o bătaie.

— Chiar aşa! exclamă Kirby, ridicându-şi corpul masiv în scaun, ca un leu care se întinde în culcuş. Cred mai bine că n-a simţit niciodată articulaţiile unui vermonter pe şira spinării. Dar cine e băiatul acesta?

— Păi, este… făcu Jotham.

— E împotriva legii să dezvălui numele. Numai dacă te angajezi că vei servi, îl întrerupse Hiram. Tu ai fi omul potrivit să-i vii de hac, Bill şi o să-ţi fac o împuternicire specială imediat, când o să-ţi primeşti onorariul.

— Ce e onorariul, spuse Kirby, punându-şi mâna grea pe filele unui cod de legi pe care Hiram îl deschisese pentru a face onoare funcţiei sale. Întorcea foile cu brutalitate, ca şi cum ar fi reflectat la un subiect, asupra căruia se hotărâse deja, de fapt: „Dacă o să-l plătească pentru un cap spart.”

— E ceva bun, spuse Hiram.

— La naiba cu onorariul, spuse Billy râzând din nou. Individul acesta crede că e cel mai bun luptător din comitat? Ce înălţime are?

— E mai înalt decât tine, spuse Jotham. E unul dintre cei mai…

„Vorbăreţi”, era el gata să spună, dar nerăbdătorul de Kirby l-a întrerupt. Înfăţişarea tăietorului de lemne nu avea nimic fioros, sau chiar brutal. Avea numai o expresie de vanitate binevoitoare.

Era evident că se mândrea cu puterile sale fizice, ca toţi cei care nu pot să se laude cu ceva mai bun. Îşi întinse mâna lată cu palma în jos şi spuse, ţinându-şi ochii aţintiţi asupra oaselor şi muşchilor săi:

— Hai, lasă-mă să pun mâna pe carte. O să depun jurământ şi o să vedeţi că eu îmi respect jurămintele.

Hiram nu a vrut să-i dea tăietorului de lemne ocazia de a se răzgândi şi l-a lăsat să depună jurământul imediat. De îndată ce au încheiat toate măsurile preliminare, cei trei oameni de vază au părăsit casa şi au apucat pe cel mai apropiat drum care ducea la cabană. Au ajuns pe malul lacului şi ieşeau de pe drumul principal, când Kirby şi-a adus aminte că putea să beneficieze acum de un privilegiu al iniţiaţilor şi întrebă din nou care era numele celui care încălcase legea:

— În ce parte mergem? În ce direcţie, domnule? întrebă robustul tăietor de lemne. Credeam că vrei să percheziţionez o casă, nu pădurea. În partea asta a lacului nu locuieşte nimeni, decât dacă îi consideri colonişti şi pe Ciorap-de-Piele şi bătrânul John. Hai, spune-mi cum îl cheamă pe individ şi îţi garantez că o să te conduc în luminişul cu pricina pe o potecă mai scurtă, pentru că eu ştiu orice pui care creşte pe o rază de două mile de Templeton.

— Acesta e drumul, spuse Hiram, arătând înainte şi grăbindu-şi pasul de parcă i-ar fi fost teamă ca Billy să nu renunţe. Bumppo este omul pe care-l căutăm.

Kirby se opri dintr-o dată şi se uită de la unul la celălalt cu uimire. Apoi izbucni tare în râs şi strigă:

— Cine? Ciorap-de-Piele! N-are decât să se laude cu puşca şi ţinta lui, pentru că, trebuie să recunosc, le are pe cele mai bune. De când a împuşcat porumbelul, i-am cedat locul fruntaş. Dar să se laude cu lupta corp la corp? Aş putea să-l iau doar cu două degete şi să-l înnod în jurul gâtului meu ca pe o fundă. Omul ăsta are deja şaptezeci de ani şi nu a fost niciodată prea puternic.

— E un om viclean, spuse Hiram, ca toţi vânătorii. E mai puternic decât pare. În plus, e înarmat.

— Ce-mi pasă mie de puşca lui? strigă Billy. Mai degrabă ar putea să zboare decât să mă împuşte pe mine. Nu-mi poate face nici un rău şi trebuie să spun că eu cred că are dreptul de a vâna căprioare la fel ca orice om de pe patent. E cel mai important mijloc de supravieţuire şi trăim într-o ţară liberă, unde omul

poate să urmeze ce meserie vrea el.

— După cum spui tu, oricine are voie să împuşte o căprioară, spuse Jotham.

— Asta e meseria lui, n-ai auzit? răspunse Kirby. Iar legea nu e făcută pentru unii ca el.

— Legea e pentru toată lumea, spuse Hiram, care începuse să creadă că acţiunea lui era în pericol, în ciuda faptului că acţiunea lui era în pericol, în ciuda atenţiei sale deosebite. Iar legea este foarte strictă în pedepsirea sperjurului.

— Uite cum stau lucrurile, domnule Doolittle, spuse nesăbuitul tăietor de lemne. Nu dau nici o ceapă degerată pe dumneata şi sperjurul dumitale. Dar din moment ce am venit până aici, o să merg să vorbesc cu bătrânul acela şi poate frigem o bucată din căprioara aia împreună.

— Ei, dacă poţi să-l convingi cu binişorul, cu atât mai bine, spuse magistratul. Din câte ştiu eu, nu prea se agreează cearta. Eu prefer întotdeauna un comportament inteligent, decât un temperament aprig.

Grupul mergea repede şi a ajuns în curând la cabană, unde Hiram a crezut că era mai prudent să se oprească în dreptul coroanei pinului prăbuşit, care alcătuia un fel de cal de friză care să apere fortăreaţa de apropierea celorlalţi, chiar pe partea dinspre sat. Kirby nu a savurat prea mult această oprire, pentru că şi-a dus mâna la gură şi a emis un sunet puternic, astfel încât câinii au ieşit din cuşcă şi aproape imediat apăru din spatele uşii capul pleşuv al lui Natty.

— Stai jos, bătrân prost ce eşti, strigă vânătorul. Crezi că a mai venit vreo panteră?

— Ha, Ciorap-de-Piele! Am ceva pentru tine. Oamenii de seamă ai acestei ţări ţi-au scris o scurtă scrisoare şi m-au angajat pe mine ca poştaş.

— Ce treabă ai cu mine, Billy Kirby? spuse Natty, ieşind afară din cabană şi ducându-şi mâna deasupra ochilor, pentru a-şi feri vederea de razele soarelui la apus, în timp ce îi privea pe vizitatorii săi. Nu am pământ de defrişat şi Dumnezeu ştie că plantez şase pomi înainte de a tăia vreunul dintre ei. Jos, Hector, îţi spun. Treci în cuşcă!

— Chiar aşa, bătrâne? răcni Billy. Atunci e cu atât mai bine pentru mine. Dar eu trebuie să-mi fac datoria. Uite o scrisoare pentru tine, Ciorap-de-Piele. E foarte bine dacă ştii s-o citeşti, dar

dacă nu, domnul Doolittle este aici şi o să-ţi spună el ce înseamnă. Se pare că ai confundat 20 iulie cu 1 august. Asta-i tot.

Între timp, Natty zărise silueta lungă şi subţire a lui Hiram, ascuns în spatele unui ciot înalt. Expresia sa afabilă se transformă imediat în neîncredere şi nemulţumire vădită. Îşi băgă din nou capul pe uşă şi rosti câteva cuvinte pe un ton scăzut, apoi apăru iarăşi şi continuă:

— N-am nimic cu tine! Aşa că pleacă înainte să mă pună împeliţatul să-ţi fac ceva. Nu-ţi port pică, Billy Kirby, aşa că de ce ai supăra un bătrân care nu ţi-a făcut nici un rău?

Kirby merse înainte pe lână coroana pinului şi ajunse la câteva picioare de vânător şi se aşeză foarte liniştit pe capătul unui buştean. Începu să-i examineze nasul lui Hector, pe care îl cunoştea în urma deselor întâlniri din pădure, când îl mai şi hrănea din coşul său cu provizii.

— Ai împuşcat mai bine decât mine şi nu mi-e ruşine s-o spun, zise tăietorul de lemne. Dar nu mi-e ciudă pe tine din cauza asta, Natty! Deşi mi se pare că ai împuşcat prea mult în ultimul timp, pentru că am auzit că ai ucis o căprioară.

— Azi n-am tras decât de două ori, de fiecare dată în pantere, răspunse Ciorap-de-Piele. Uite aici scalpurile. Tocmai vroiam să mă duc cu ele la judecător, ca să cer recompensă.

În timp ce Natty vorbea, îi aruncă urechile lui Kirby, care continuă să se joace cu ele cu un aer nepăsător. Le întindea câinilor şi râdea de mişcările pe care ei le făceau când simţeau mirosul vânatului acesta neobişnuit.

Dar Hiram, îmbărbătat de înaintarea sergentului împuternicit, îndrăzni şi el acum să se apropie şi începu să vorbească cu un aer autoritar care corespundea funcţiei sale. Prima lui măsură a fost aceea de a citi mandatul cu glas tare, având grijă să scoată în evidenţă părţile cele mai importante. Iar la încheiere, rosti clar şi tare numele judecătorului..

— Marmaduke Temple şi-a pus numele pe hârtia aia? spuse Natty scuturând din cap. Înseamnă că-şi iubeşte noile legi, aşezările şi moşiile mai mult decât propriul copil. Dar n-o s-o bănuiesc pe fată. Are nişte ochi, ca de căprioară! Biata de ea nu şi-a ales singură tatăl şi n-are ce să facă. Nu prea cunosc legea, domnule Doolittle. Ce trebuie să facem acum, că aţi citit mandatul?

— Ah, simple formalităţi, Natty, spuse Hiram, străduindu-se să pară prietenos. Hai să intrăm şi să discutăm raţional despre treaba asta. Cred că ai putea face rost de bani uşor şi după câte s-au întâmplat, înclin să cred că judecătorul va plăti el însuşi.

Încă de la început, bătrânul vânător urmărise cu atenţie mişcările celor trei vizitatori şi a continuat să stea chiar în faţa pragului cabanei foarte hotărât, arătând că nu-şi va părăsi poziţia uşor. Hiram s-a apropiat, de parcă se aştepta ca propunerea lui să fie acceptată, dar Natty a ridicat mâna, făcându-i semn să se retragă.

— Nu ţi-am spus de atâtea ori să nu mă ispiteşti? spuse el. Nu fac rău nimănui, de ce nu mă lasă legea în pace? Du-te înapoi! Du-te înapoi şi spune-i judecătorului tău că poate să-şi păstreze recompensa. Dar n-o să-i permit să vină cu legile lui nefolositoare în cabana mea.

Propunerea lui Natty nu-i astâmpără deloc curiozitatea lui Hiram, din contră, păru să o stârnească şi mai mult. Apoi Kirby strigă:

— Ei, ar fi corect domnule. El nu mai cere nici o recompensă de la stat, iar statul nu-i mai ia amendă. Eu spun că acesta e un schimb cinstit şi ar trebui încheiat pe loc. Mie îmi plac înţelegerile rapide, ca totul să fie corect între oameni.

— Cer să fiu lăsat să intru în casa aceasta, spuse Hiram, cu toată demnitatea pe care o cerea acel moment. În numele poporului şi în virtutea acestui mandat şi a funcţiei mele, împreună cu acest apărător al ordinii.

— Înapoi! Dă-te înapoi, domnule şi nu mă ispiti! spuse Ciorap-de-Piele, foarte serios şi făcându-i semn să se retragă.

— Ne opreşti pe riscul tău, spuse Hiram. Billy, Jotham, veniţi mai aproape, ca să fiţi martori.

Hiram interpretase greşit expresia blândă, dar hotărâtă a lui Natty ca supunere a acestuia şi îşi pusese deja piciorul pe prag pentru a intra, dar a fost apucat de umeri pe nepregătite şi aruncat pe micul mal al lacului pe o distanţă de douăzeci de picioare. Invadatorii au fost uimiţi pe moment de mişcarea aceea bruscă şi de forţă neobişnuită de care dăduse dovadă Natty. Pentru un moment s-a lăsat o linişte mormântală, dar Billy Kirby şi-a slobozit veselia în hohote de râs care păreau să izvorască din adâncul sufletului său.

— Bine lucrat, bătrâne! Domnul te cunoaşte mai bine decât

mine. Vino! Vino, profită de ocazia asta. Luptaţi-vă ca nişte bărbaţi, iar eu şi Jotham o să asistăm la o luptă dreaptă.

— William Kirby, îţi ordon să îţi faci datoria! strigă Hiram, de sub mal. Arestează-l! Îţi ordon să-l arestezi în numele poporului!

Dar Ciorap-de-Piele părea mai ameninţător. Îşi ţinea puşca în mână, cu gura îndreptată către tăietorul de lemne.

— Îţi ordon să păstrezi distanţa! spuse Natty. Ştii ce ţintă am, Billy Kirby. Nu vreau să-ţi vărs sângele, dar înainte să pui piciorul în cabana mea, iarba asta verde o să se înroşească de sângele meu şi al tău.

Câtă vreme această întâmplare nu luase o întorsătură serioasă, tăietorul de lemne părea să fie de partea celui dezavantajat. Dar când a văzut armele de foc, îşi schimbă atitudinea, îşi ridică trupul greu de pe buştean şi înfruntându-l pe vânător deschis, îi spuse:

— N-am venit aici ca duşman, Ciorap-de-Piele, dar nu preţuiesc bucata aia de fier scobit pe care o ţii în mână la fel de mult ca un mâner rupt de topor. Aşa că, domnule, anunţă-mă dacă eşti gata, respectă legea şi vom vedea imediat care e cel mai bun dintre noi doi.

Dar magistratul nu mai era de găsit! În momentul în care Natty a scos puşca, Hiram şi Jotham au dispărut. Şi când tăietorul de lemne şi-a rotit ochii în jur, surprins că nu primeşte nici un răspuns, văzu siluetele celor doi îndreptându-se spre sat cu o viteză care arăta că aceştia luaseră în calcul nu numai viteza unui glonţ, dar şi bătaia probabilă a puştii.

— L-ai speriat pe ceilalţi doi, spuse Kirby cu o figură foarte dispreţuitoare. Dar nu mă vei speria şi pe mine. Aşa că lasă puşca jos, domnule Bumppo, sau o să fie ceva probleme între noi doi.

Natty îşi lăsă puşca în jos şi zise:

— Nu-ţi vreau răul, Billy Kirby. Dar o să te las pe tine să hotărăşti dacă e bine ca ticăloşii ăştia doi să întoarcă pe dos locuinţa unui bătrân. Nu pot să neg faţă de tine că am împuşcat căprioara, Billy şi poţi să iei pielea, ca dovadă, dacă vrei. Recompensa o să plătească amenda şi toată lumea ar trebui să fie satisfăcută.

— O să fie, bătrâne. O să fie, strigă Kirby, în timp ce orice umbră de nemulţumire îi dispărea de pe chip la auzul acestei oferte de pace. Aruncă pielea şi legea o să fie mulţumită.

Natty intră în cabană şi se întoarse imediat aducând cu el dovada aşteptată. Tăietorul de lemne plecă, împăcat pe deplin cu vânătorul, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Mergând pe marginea lacului, amintirea tumbei lui Hiram îl făcea să izbucnească frecvent într-un râs isteric. Şi, la urma urmei, găsi de cuviinţă că toată povestea fusese o glumă foarte bună.

Totuşi, cu mult înainte ca Billy să ajungă în sat, se vorbea deja despre pericolul în care se aflase Natty, faptul că el nu respectase legea şi despre încurcătura lui Hiram. Se spunea şi că şeriful fusese trimis acolo, unde sugerau că ar trebui să se trimită un detaşament de miliţie pentru a răzbuna legile încălcate. S-au adunat mai mulţi cetăţeni, pentru a reflecta asupra măsurilor ce trebuiau luate în continuare. Dar lucrurile s-au schimbat considerabil atunci când Billy şi-a făcut apariţia aducând pielea de căprioară şi îndepărtând astfel orice temei pentru realizarea unei percheziţii. Acum nu le mai rămânea de făcut decât să încaseze amenda şi să impună dorinţa poporului. Şi aşa cum toată lumea a căzut de acord, toate acestea se puteau face la fel de bine lunea următoare în loc de sâmbătă seara, care era un timp sfânt pentru o mare parte dintre colonişti. Prin urmare, orice măsuri au fost suspendate timp de treizeci şi şase de ore.

Capitolul XXXI.

„Şi ai, se pare, îndrăzneala,
Să intri-n gura lupului chiar singur,
Cum intră Douglas în a sa casă.”

Marmion.

Agitaţia se potolea acum, iar oamenii din sat începeau să se risipească din micile grupuri pe care le formaseră, retrăgându-se fiecare la casa lui şi închizând uşa în urma sa cu aerul grav al omului care consultase opinia publică. Iar Oliver Edwards, la întoarcerea sa de la locuinţa domnului Grant, se întâlni cu tânărul avocat pe care cititorul îl cunoaşte drept domnul Lippet. Cei doi erau foarte diferiţi prin comportamentul şi opiniile lor. Dar se cunoşteau, din moment ce făceau parte din pătura inteligentă a unei mici comunităţi. Se aflau deci într-un moment al întâlnirii în care tăcerea ar fi fost interpretată drept nepoliteţe, fapt ce a dus la înfiriparea conversaţiei următoare:

— Ce seară frumoasă, domnule Edwards, începu avocatul, despre care cu greu s-ar putea spune că simţea aversiune faţă de conversaţie. Din păcate nu avem parte de ploaie. Acesta este cel mai mare defect al climei noastre: ori avem parte de secetă, ori de inundaţii. Cred că sunteţi obişnuit cu un climat mai echilibrat.

— M-am născut în acest stat, răspunse Edwards cu răceală.

— Ei, am auzit vorbindu-se de multe ori despre lucrul acesta. Dar e atât de uşor pentru oricine să se naturalizeze într-un anumit loc, încât nici nu mai are importanţă unde s-a născut. Mă întreb ce o să facă judecătorul în problema aceasta a lui Natty Bumppo.

— A lui Natty Bumppo! La ce vă referiţi, domnule?

— N-ai auzit! exclamă celălalt cu o expresie surprinsă, pe care o afişă cu multă naturaleţe, ca pentru a-şi înşela interlocutorul. Ar putea să iasă destul de urât! Se pare că bătrânul a fost pe dealuri şi a împuşcat o căprioară de dimineaţă. Şi ştii că pentru judecătorul Temple, aceasta este o infracţiune.

— Oh, a făcut aşa ceva? întrebă Edwards, ferindu-şi faţa pentru a ascunde roşeaţa care îi colorase obrajii arşi de soare. Ei, dacă asta e tot, atunci va trebui să plătească amenda.

— Amenda e de cinci lire în valută, spuse avocatul. Ar putea să facă rost Natty de o asemenea sumă imediat?

— Dacă poate! strigă tânărul. Nu sunt bogat, domnule Lippet. Nici de departe. Sunt sărac şi mi-am economisit salariul pentru un scop care este foarte drag inimii mele. Dar bătrânul n-o să petreacă nici o oră în închisoare, pentru că o să cheltuiesc şi ultimul cent pentru a împiedica aşa ceva. În plus, a împuşcat două pantere şi recompensa poate plăti câteva amenzi.

— Da, da, spuse avocatul, frecându-şi mâinile cu o expresie de plăcere nedisimulată. O să vedem noi. Sunt sigur că vom mai vedea.

— Ce anume vom mai vedea, domnule? Vă rog să-mi explicaţi.

— Ei bine, uciderea căprioarei e o nimica toată în comparaţie cu ce s-a întâmplat după-amiază, continuă domnul Lippet cu un aer confidenţial şi prietenos care îl convinse pe tânăr, chiar dacă nu-i plăcea de omul acela. Se pare că s-a făcut o plângere pentru lucrul acesta şi se crede că s-a depus un jurământ, că Natty avea nişte carne de căprioară în cabană. Lege prevede toate acestea şi judecătorul a eliberat un mandat de percheziţionare.

— Un mandat de percheziţionare! repetă Edwards cu o voce îngrozită şi cu o faţă pe care ar fi trebuit s-o ferească din nou pentru a-i ascunde paloarea. Şi cât au descoperit? Ce au văzut?

— Au văzut puşca bătrânului Bumppo. Iar vederea ei ar putea linişti curiozitatea celor mai mulţi oameni din pădurile astea.

— Chiar aşa! Chiar aşa! strigă Edwards, izbucnind într-un râs convulsiv. Deci bătrânul erou le-a făcut-o! Le-a făcut-o, nu-i aşa? Avocatul îşi fixă ochii uimit asupra tânărului, dar uimirea cedă locul gândurilor care îl preocupau cel mai mult de obicei şi spuse:

— Te asigur că nu e nimic de râs, domnule. Recompensa de patruzeci de dolari şi salariul dumneavoastră pe şase luni or să se diminueze foarte mult înainte de a putea să clarifici problema. Ultragierea unui magistrat la datorie şi ameninţarea unui sergent cu o armă de foc în acelaşi timp este o chestiune destul de serioasă şi se pedepseşte şi cu amendă şi cu închisoare.

— Închisoare! repetă Edwards. Să-l închidă pe Ciorap-de-Piele! Nu, nu, domnule. Aşa ceva l-ar băga în mormânt pe bătrân. Nu-l vor închide niciodată pe Ciorap-de-Piele!

— Ei, domnule Edwards, spuse Lippet, care se eliberă de orice fel de rezerve. Se spune despre dumneavoastră că sunteţi un om ciudat. Dar dacă mi-aţi spune cum poate fi împiedicat un juriu să dea verdictul de vinovăţie, în momentul în care acest caz ajunge în faţa lor şi dovezile sunt clare, atunci aş recunoaşte că ştiţi mai multă legislatură decât mine. Iar eu am o diplomă în buzunar de trei ani.

Până la acest moment, raţiunea lui Oliver îi domolise deja sentimentele şi pe măsură ce începea să conştientizeze dificultatea acestui caz, asculta cu mai multă atenţie ceea ce îi spunea avocatul. Emoţiile puternice pe care tânărul le trădase în primele momente de surprindere dispăruseră complet. Şi deşi era încă evident că ceea ce auzise îl preocupa la fel de mult, reuşi să se forţeze pentru a acorda atenţie sfaturilor pe care le primea.

În ciuda minţii sale tulburate, Oliver descoperi imediat că majoritatea soluţiilor pe care i le propunea avocatul se bazau pe o şiretenie şi planuri care necesitau mult timp pentru a le pune în practică. Şi acestea nu se potriveau nici dispoziţiei şi nici nevoilor sale. Totuşi, i-a dat de înţeles domnului Lippet că va apela la el în caz de proces, asigurare care l-a satisfăcut pe avocat. S-au despărţit apoi, unul dintre ei îndreptându-se cu un pas hotărât în direcţia unei mici clădiri care avea un semn de lemn deasupra uşii, pe care scria cu vopsea: „Chester Lippet, avocat”. Celălalt mergea cu paşi mari către conac. Ne vom lua rămas bun de la avocat pentru moment şi ne vom îndrepta atenţia către client.

Când Edwards a intrat în salon, ale cărui uşi enorme erau deschise pentru a permite intrarea aerului unei seri blânde, l-a găsit pe Benjamin ocupat cu treburile sale domestice şi întrebă cu o voce grăbită unde îl putea găsi pe judecătorul Temple.

— Păi, domnul judecător a intrat în birou, cu tâmplarul ăla, domnul Doolittle. Dar domnişoara Lizzie este în camera aceea. Vă spun, domnule Oliver, ne-ar fi plăcut să fi avut mai puţin succes cu pantera aceea, sau cu pardosul unii îi spun într-un fel, alţii în celălalt dar ştim prea puţine despre bestia aceasta, mai ales că nu e de provenienţă britanică. Am spus eu că era una pe dealuri iarna trecută, pentru că am auzit-o gemând pe malul lacului într-o seară din toamna trecută, când mă întorceam de la pescuit cu barca. Dacă animalul ar fi venit în apa fără sloiuri, de unde s-ar fi putut vedea cum şi în ce direcţie să-şi îndrepte

barca, aş fi prins-o eu însumi. Dar dacă mă uit în sus printre copaci, pentru mine e la fel ca atunci când stau la bordul unei bărci şi mă uit la gabia unei alte bărci. Nu pot să deosebesc niciodată o frânghie de cealaltă.

— Bine, bine. Trebuie s-o văd pe domnişoara Temple.

— Şi o s-o vedeţi, domnule, spuse majordomul. Este în camera aceasta de zi. Dumnezeule! Domnule Edwards, ce pierdere ar fi fost pentru domnul judecător! Să mă ia naiba dacă ştiu de unde ar fi putut să ia o altă fiică precum aceasta, care este deja mare. Vă spun eu, domnule, că Natty Bumppo este un om nepreţuit şi se pare că este foarte priceput cu armele de foc şi cârligele de barcă. Sunt prietenul lui, domnule Oliver şi dumneavoastră şi el mă puteţi considera prieten.

— S-ar putea să te dorim ca prieten, dragul meu, strigă Edwards, strângându-i mâna cu putere. S-ar putea să te dorim ca prieten, caz în care îţi vom spune.

Fără a mai aştepta să audă replica plină de seriozitate pe care o pregătea Benjamin, tânărul îşi dădu drumul din strânsoarea puternică a majordomului şi intră în camera de zi.

Elizabeth era singură şi stătea încă aplecată pe canapea, aşa cum o lăsase ultima dată. Îşi acoperea ochii cu o mână, care întrecea, ca formă şi culoare, orice creaţie a ingeniozităţii artistice. Fata părea adâncită în gândurile sale. Impresionat de atitudinea şi frumuseţea chipului pe care i-au căzut privirile, tânărul îşi înfrână emoţiile şi se apropie de ea respectuos şi prevăzător.

— Domnişoară Temple! Domnişoară Temple! spuse el. Sper că nu vă deranjez. Dar aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră, măcar pentru un minut.

Elizabeth îşi ridică faţa, arătându-şi ochii negri umeziţi şi spuse:

— Dumneavoastră sunteţi, Edwards? spuse ea, cu o voce plină de dulceaţă şi cu un aer blând, pe care îl avea adesea când vorbea cu tatăl ei. Tânărului i se adresa pentru prima dată astfel, ceea ce îl emoţionă până în străfundurile sufletului său. Cum ai lăsat-o pe biata Louisa?

— A rămas cu tatăl ei, fericită şi fermecătoare, spuse Oliver. N-am văzut niciodată pe cineva mai emoţionat ca ea, când am îndrăznit să-i spun că salvarea ei mă bucura. Domnişoară Temple, când am auzit pentru prima dată despre întâmplarea

aceasta îngrozitoare, sentimentele mele au fost prea puternice pentru a le putea exprima. Şi nu mi-am găsit cuvintele decât după ce plimbarea până la casa domnului Grant mi-a dat ocazia să-mi adun gândurile. Cred, cred cu adevărat că m-am achitat mai bine de datoria mea acolo, pentru că domnişoara Grant chiar a plâns din cauza cuvântărilor mele prosteşti.

Pentru o clipă, Elizabeth nu-i dădu nici un răspuns, dar îşi acoperi ochii cu mâna. Totuşi, trecu peste acel sentimentul care o îndemnase să-şi ascundă faţa şi ridicându-şi din nou ochii către privirile lui, continuă zâmbind:

— Prietenul dumneavoastră, Ciorap-de-Piele, a devenit prietenul meu acum, Edwards. M-am tot gândit cum aş putea să-i fiu de folos cel mai bine. Poate că mi-aţi putea spune dumneavoastră, care îi cunoaşteţi atât obiceiurile, cât şi nevoile…

— Pot! strigă tânărul, atât de impetuos, încât interlocutoarea sa tresări. Pot şi Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru această dorinţă. Natty a fost destul de imprudent pentru a nu ţine cont de lege şi a ucis o căprioară astăzi. De fapt, cred că îi împărtăşesc crima şi pedeapsa, pentru că am fost tot timpul complicele lui. Tatăl dumneavoastră a primit o plângere şi a autorizat o percheziţie…

— Ştiu tot, îl întrerupse Elizabeth. Ştiu tot. Totuşi, trebuie să acceptăm formalităţilor legii: trebuie să se facă această percheziţie, căprioara o să fie găsită, iar amenda plătită. Dar trebuie să vă pun propria dumneavoastră întrebare: Aţi trăit atâta vreme în familia noastră şi nu ne cunoaşteţi? Priviţi-mă, Oliver Edwards! Par a fi o persoană care ar permite ca omul care tocmai mi-a salvat viaţa să stea în închisoare pentru o sumă atât de mică precum amenda aceasta? Nu, nu domnule. Tatăl meu este judecător, dar este om şi creştin. Am înţeles totul foarte bine şi nu va suferi nici un rău.

— Câte temeri îndepărtaţi cu vorbele dumneavoastră! exclamă Edwards. Nu vom mai fi deranjaţi niciodată. Tatăl dumneavoastră îl va apăra! M-aţi asigurat, domnişoară Temple, că tatăl dumneavoastră va face aceasta şi trebuie să cred!

— Puteţi să primiţi chiar asigurările lui, domnule Edwards, pentru că vine să ne vorbească, răspunse Elizabeth.

Dar, când intră în apartament, înfăţişarea lui Marmaduke contrazicea anticiparea optimistă a fiicei sale. Avea sprâncenele

încruntate şi părea schimbat. Nici Elizabeth, nici tânărul nu au spus nimic. L-au lăsat pe judecător să se plimbe neîntrerupt de-a lungul camerei de câteva ori, apoi el strigă.

— Planurile noastre au fost învinse, fata mea. Ciorap-de-Piele a atras cu încăpăţânarea sa indignarea legii şi acum este peste puterile mele să-l ajut.

— Cum? În ce fel? strigă Elizabeth. Amenda nu este ceva sigur.

— Nu am anticipat… nu am putut să anticipez că un bătrân neprietenos ca el ar avea curajul de a se opune trimişilor legii, o întrerupse el pe Elizabeth. Am crezut că va accepta percheziţia, atunci s-ar fi achitat amenda şi cerinţele legii ar fi fost îndeplinite. Dar acum vom fi nevoiţi să-i suportăm rigorile.

— Şi care ar trebui să fie pedeapsa, domnule? întrebă Edwards, străduindu-se să vorbească cu fermitate.

Marmaduke se întoarse repede spre locul în care se retrăsese tânărul şi exclamă:

— Dumneata aici! Nu v-am observat! Nu ştiu ce va fi, domnule, nu este ceva obişnuit ca judecătorul să dea o pedeapsă înainte de a fi auzit mărturiile, iar juriul să-l fi declarat vinovat, însă poţi fi sigur de un lucru, domnule Edwards: pedeapsa lui va fi după cum o cere legea, în ciuda slăbiciunii de moment pe care am dovedit-o pentru că nefericitul acela i-a făcut un serviciu atât de important fiicei mele.

— Nu cred că se îndoieşte cineva de simţul dreptăţii al judecătorului Temple, răspunse Edwards cu amărăciune. Dar haideţi să vorbim calm, domnule. Nu s-ar putea ca vârsta lui, obiceiurile, sau chiar ignoranţa lui să-i aducă prietenului meu beneficii împotriva acestei acuzaţii?

— Ar trebui? L-ar mai putea atenua din vină, dar ar putea oare să-l achite? Ar fi tolerabilă o societate în care judecătorii de pace sunt înfruntaţi de oameni înarmaţi, tinere? Pentru asta am îmblânzit eu sălbăticia?

— Dacă aţi fi îmblânzit şi bestiile care au ameninţat de curând viaţa domnişoarei Temple, argumentele dumneavoastră ar fi fost mai convingătoare?

— Edwards! exclamă Elizabeth.

— Fii liniştită, copila mea, o întrerupse tatăl său. Tânărul este nedrept, fără ca eu să-i fi dat motiv. O să trec cu vederea această remarcă, domnule Edwards, pentru că ştiu că sunteţi

prietenul lui Natty şi zelul de a-l apăra v-a depăşit discreţia.

— Da, este prietenul meu, strigă Edwards. Şi mă mândresc cu aceasta. Este un om simplu, nu ştie carte, chiar ignorant. Poate are prejudecăţi, deşi cred că părerea sa asupra lumii este adevărată. Dar are inimă, domnule judecător Temple, care ar putea să răscumpere o mie de greşeli. Ştie care-i sunt prietenii şi nu-i părăseşte niciodată, chiar de-ar fi vorba de câine.

— Are un caracter ales, domnule Edwards, răspunse Marmaduke cu blândeţe. Dar nu am fost niciodată destul de norocos pentru a-i câştiga respectul. Pe mine m-a respins întotdeauna. Totuşi, am suportat acest comportament, ca pe un capriciul al unui om bătrân. Oricum, când o să apară în faţa mea, ca judecător al lui, va afla că vechiul său comportament nu îi va agrava situaţia, aşa cum nici serviciile pe care ni le-a adus recent nu-l vor absolvi de crima sa.

— Crimă! repetă Edwards. Este oare o crimă să alunge de la uşa sa un ticălos care îl spionează? Crimă! Oh, nu domnule! Dacă există vreun criminal în toată această poveste, nu este el acela!

— Şi cine ar putea să fie, domnule? întrebă judecătorul Temple, întorcându-se cu faţa spre tânărul agitat şi cu chipul la fel de liniştit ca de obicei.

Această întrebare a fost mai mult decât tânărul putea suporta. Până acum fusese foarte tulburat de sentimentele pe care le simţea, dar acum vulcanul erupse dintr-o dată.

— Cine? Şi mă întrebaţi aşa ceva pe mine! strigă el. Cercetaţi-vă conştiinţa, domnule judecător Temple. Mergeţi la uşa aceea, domnule şi priviţi valea, lacul acela liniştit şi munţii aceia întunecaţi şi răspundeţi-i inimii dumneavoastră, dacă aveţi o inimă, de unde au venit toate aceste bogăţii, această vale, acele dealuri şi de ce sunt ale mele? Cred domnule, că apariţia lui Mohegan şi Ciorap-de-Piele care vânează în toată ţara, împovăraţi şi oropsiţi, v-ar ofili priveliştea.

Marmaduke ascultă izbucnire de pasiune la început cu uimire, dar când tânărul termină îi făcu un semn fiicei tale nerăbdătoare pentru a păstra tăcerea, apoi spuse:

— Oliver Edwards, uitaţi în prezenţa cui vă găsiţi. Am auzit, tinere, că pretindeţi că sunteţi descendentul proprietarilor nativi ai acestor pământuri. Dar cred că educaţia nu a avut nici un efect asupra dumneavoastră, dacă nu v-a învăţat validitatea drepturilor care au transferat titlurile de proprietate albilor.

Pământurile acestea îmi aparţin chiar datorită transferurilor pe care le-au făcut strămoşii dumneavoastră, dacă într-adevăr sunteţi descendentul lor. Şi cer mărturie cerului pentru felul în care le-am folosit până acum. După această discuţie, trebuie să ne despărţim. V-am adăpostit prea mult în locuinţa mea şi a venit vremea să ne părăsiţi. Veniţi în biroul meu şi mă voi achita de datoria pe care o am faţă de dumneavoastră. Şi dacă vreţi să ascultaţi sfatul unui om care este cu mulţi ani mai în vârstă decât dumneavoastră, limbajul acesta nestăpânit nu vă va aduce averi.

Sentimentul de neînfrânt care îl făcuse pe Edwards să devină atât de violent se temperă, iar el rămase cu ochii aţintiţi asupra siluetei lui Marmaduke, care se retrăgea. Privirea sa părea golită, de parcă nu mai era atent la nimic din jurul său. În cele din urmă, îşi aduse aminte de el însuşi, privi în jurul său prin cameră şi o văzu pe Elizabeth. Era încă aşezată pe canapea, dar cu capul în piept şi acoperindu-şi ochii cu mâinile.

— Domnişoară Temple, spuse el şi tonul său nu mai păstra nici o urmă de violenţă. Iertaţi-mă, domnişoară Temple, am uitat de mine, am uitat şi de dumneavoastră. Aţi auzit ce a hotărât tatăl dumneavoastră – voi pleca în seara aceasta. Dar de dumneavoastră, cel puţin, mă voi despărţi în prietenie.

Elizabeth îşi ridică încet faţa, umbrită pentru un moment de tristeţe. Dar când se ridică, ochii ei negri păreau la fel aprinşi ca întotdeauna, obrajii ei erau roşii ca focul şi întreaga sa expresie părea să fie cu totul schimbată.

— Vă iert, Edwards. Şi tatăl meu vă va ierta, spus ea când ajunse la uşă. Nu ne cunoaşteţi, dar cred că va veni şi vremea când vă veţi schimba părerile.

— Despre dumneavoastră? Niciodată! o întrerupse tânărul. Eu…

— Eu voi vorbi, domnule, nu voi asculta. Există ceva în toată această poveste ce eu nu pot înţelege. Dar să-i spuneţi lui Ciorap-de-Piele că îi suntem atât judecători, cât şi prieteni. Nu-l lăsaţi pe acest bătrân să simtă în mod inutil stânjeneala acestei neînţelegeri. Nu aţi putea să-i sporiţi şansele de câştig aici, dar ceea ce aţi spus nici nu le va diminua. Vă doresc fericire, domnule Edwards şi să aveţi parte de nişte prieteni mai buni.

Tânărul ar fi spus ceva, dar ea dispăru atât de repede în spatele uşii, că atunci când ajunse în hol nu o mai văzu nicăieri. Rămase locului o clipă, părând uimit, iar apoi, în loc să-l urmeze

pe Marmaduke în biroul său, se grăbi să iasă din casă, îndreptându-se către cabana vânătorilor.

Capitolul XXXII.

„Cel ce-a măsurat pământul, ne-a descris sferele lucioase,
Şi-a descoperit lungile urme ale anilor lunari.”

Pope.

Richard s-a întors din călătoria de exercitare a funcţiilor sale oficiale de-abia în seara zilei următoare. Una dintre atribuţiile sale a fost aceea de a supraveghea arestarea unei bande de falsificatori, care se ascunseseră în pădure, chiar şi în perioada aceea de început, pentru a fabrica moneda lor de bază, pe care o puneau apoi în circulaţie de la un capăt al Uniunii, la celălalt. Expediţia fusese încheiată cu succes şi şeriful a intrat în sat pe la miezul nopţii, în capul unui detaşament de ajutoare de şerif şi sergenţi, în mijlocul cărora mergeau, cu mâinile legate, patru dintre răufăcători. S-au despărţit la uşa conacului, de unde domnul Jones i-a dirijat pe asistenţii săi să ducă prizonierii la închisoarea comitatului. Apoi el s-a îndreptat către aleea cu prundiş, cu un fel de mulţumire de sine pe care ar trebui să o simtă un om cu structura lui, care făcuse în cele din urmă un lucru inteligent.

— Holla, Aggy! strigă şeriful când ajunse la uşă. Unde eşti, câine negru? O să mă ţii în întuneric toată noaptea? Holla! Aggy! Brave! Brave! Aici, aici! Unde te-ai băgat, Brave! Nu mă aşteaptă nimeni. Toată lumea doarme, numai eu nu. Bietul de mine trebuie să-mi ţin ochii deschişi pentru ca ceilalţi să doarmă în siguranţă. Brave! Brave! Aşa leneş cum s-a făcut câinele acesta, pot să spun că e prima dată când a lăsat să intre cineva pe poartă după lăsarea întunericului, fără să vină să-l adulmece dacă e om bun sau rău. Putea să spună numai după nas, aproape la fel de bine ca mine, doar aruncându-le o privire. Holla! Agamemnon! Unde ăşti? Ah, uite că vine şi câinele acesta în sfârşit.

Până acum, şeriful se dăduse deja jos de pe cal şi văzu o siluetă în întuneric, despre care bănui că este Brave, care se târa încet afară din cuşcă. Dar, spre mirarea lui, forma aceea se ridică

pe două picioare, în loc de patru şi reuşi să distingă, în lumina lunii, părul creţ şi faţa întunecată a negrului.

— Ce dracu faci acolo, ticălos negricios? strigă el. În seara asta fierbinte nu e destul de cald în casă pentru sângele tău de Guinea şi ai alungat afară bietul câine ca să dormi în paiele lui?

Până acum, băiatul se trezise de-a binelea şi, cu un vaiet smiorcăit, încercă să-i răspundă stăpânului său:

— Oh, domnule Richard, domnule Richard! Ce lucru groaznic, groaznic! N-am crezut niciodată că s-ar putea întâmpla. N-am crezut niciodată. Oh, Doamne! Nu l-am îngropat, l-am ţinut până se întoarce domnul Richard. Trebuie să sap o groapă.

De aici, negrul şi-a descris sentimentele cu toată măiestria lingvistică de care putea da dovadă şi în loc să ofere nişte explicaţii inteligibile despre motivul durerii sale, începu să se smiorcăie şi mai tare.

— Eh, cum! Îngropat! Mormânt! Mort! exclamă Richard, cu o voce tremurătoare. Nimic serios? Sper că nu i s-a întâmplat ceva lui Benjamin! Ştiu că a suferit de tulburări de bilă în ultimul timp, dar i-am dat…

— Oh, mai rău de atât! Mai rău de atât! spuse negrul printre sughiţuri. Oh, Doamne Sfinte! Domnişoara Lizzie şi domnişoara Grant s-au plimbat pe munte. Bietul Bravem a ucis o panteră. Oh, Doamne! Oh, Doamne! Natty Bumppo i-a tăiat gâtul. Haideţi să vedeţi, domnule Richard. E aici. E aici.

Din moment ce tot ce auzise era complet inexplicabil pentru Richard, a aşteptat bucuros şi răbdător până când negrul a adus o lanternă de la bucătărie. Apoi l-a urmat pe Aggy până la cuşcă, unde l-a văzut pe bietul Brave, care se scălda în propriul sânge, ţeapăn şi rece, dar acoperit cu grijă cu haina cea mare a negrului. Era gata să ceară o explicaţie, dar negrul, care adormise în timp ce stătea de pază în mod voluntar, era prea îndurerat şi prea puţin dezmeticit din somn pentru a putea da un răspuns mulţumitor. Din fericire, uşa principală a conacului se deschise în acel moment şi Benjamin, cu trăsăturile sale aspre, păşi peste prag. Ţinea în mână o lumânare, chiar deasupra chipului său, care îşi răspândea razele firave luminând sau umbrindu-i trăsăturile. Richard îi aruncă negrului frâul şi după ce îl rugă să aibă grijă de cal, intră în hol.

— Ce e cu câinele acela mort? strigă el. Unde e domnişoara Temple?

Benjamin făcu unul dintre gesturile sale hotărâte, cu degetul mare al mâinii stângi arătând pe deasupra umărului drept şi spuse:

— S-a culcat.

— Judecătorul Temple unde e?

— În cabina lui.

— Dar explică-mi Benjamin. Cum a murit Brave? Ăsta era motivul supărării lui Aggy?

— Păi, am scris totul, domnule, spuse Benjamin arătând spre o tablă de pe masă, alături de o halbă de grog cald, o pipă scurtă în care tutunul mai ardea încă şi o carte de rugăciuni.

Printre celelalte pasiuni ale lui, Richard avea obiceiul de a ţine un registru cu toate evenimentele care s-au petrecut. Jurnalul lui, pe care îl scria în maniera unui jurnal de bord, nu relata numai întâmplările prin care trecuse el însuşi, ci şi observaţii despre vreme şi toate evenimentele prin care trecuse familia şi de multe ori chiar satul. De când primise funcţia de şerif şi în consecinţă, lipsea mai mult de acasă, îl pusese pe Benjamin să facă însemnări pe o tablă, despre orice credea el că merita consemnat. La întoarcerea lui, aceste informaţii erau transferate în jurnal, cu specificările necesare legate de data întâmplării, cum s-au petrecut lucrurile şi alte asemenea detalii. Exista, totuşi, un neajuns important faţă de felul în care Benjamin se achita de datoria sa, pe care numai ingeniozitatea lui Richard îl putea preîntâmpina. Majordomul nu citea nimic altceva decât cartea lui de rugăciuni şi numai anumite părţi ale ei, silabisind mereu cuvintele şi folosind termeni improprii, dar nu putea scrie nici măcar o literă. Acesta ar fi fost un obstacol de neînvins pentru majoritatea oamenilor pentru completare unui jurnal. Numai că Richard inventase un fel de semne hieroglifice, cu care să noteze toate caracteristicile unei zile, cum ar fi direcţia în care bătuse vântul, dacă strălucise soarele, dacă plouase şi orele la care acestea se petrecuseră. Şi mai mult de atât, după ce Benjamin îi citea de câteva ori subiectul respectiv, şeriful era obligat să aibă încredere în ingeniozitatea majordomului. Cititorul îşi va fi dat seama imediat că Benjamin îi arătase lui Richard cronica lui, în loc să răspundă direct le interogatoriul şerifului.

După ce domnul Jones a băut o halbă de grog cald şi-a adus jurnalul din locul său secret şi s-a aşezat la masă. Se pregătea astfel, după ce îşi satisfăcuse curiozitatea, să transfere notaţiile

de pe tablă pe hârtie. Foarte familiar, Benjamin a pus una dintre mâini pe spătarul scaunului unde şedea şeriful, în timp ce cu cealaltă arăta mereu folosindu-şi degetul arătător, îndoit ca oricare dintre semnele sale şi scoţând în evidenţă semnificaţia notaţiilor.

Primul lucru la care şeriful s-a referit a fost schema unei busole, trasată în colţul tablei pentru a fi folosită permanent. Punctele cardinale erau marcate clar şi toate diviziunile obişnuite erau evidenţiate în aşa fel încât nici un om care cârmuise o dată un vas nu ar fi putut să greşească.

— Oh, făcu şeriful, aşezându-se confortabil pe scaun. Ai notat aici că vântul a bătut dinspre sud-vest. Înţeleg. Aseară credeam că o să aducă ploaie.

— Nici o picătură, a naibii, domnule! spuse Benjamin. Cred că butoiul cu apă de sus este gol, pentru că n-a mai căzut nici o picătură de apă în ţara asta de trei săptămâni. Nici cât să plutească barca uşoară a indianului şi pentru asta n-ar trebui mare lucru.

— Bine, dar vântul nu şi-a schimbat direcţia în dimineaţa asta? Acolo unde eram eu s-a schimbat.

— Sigur că şi-a schimbat direcţia, domnule. N-am făcut notaţia pentru schimbarea vântului?

— Nu o văd nicăieri, Benjamin.

— Nu o vedeţi! îl întrerupse majordomul, puţin tăios. Nu e nici un semn opus dinspre est şi spre nord-nord-est, cu un alt semn la capătul lui, care seamănă cu un soare la răsărit, ca să ştim că s-a petrecut în orele de dimineaţă?

— Da, da, este foarte clar, dar unde ai notat schimbarea?

— Unde? Dar nu vedeţi ceainicul acesta, cu un semn drept, sau poate puţin strâmb, de la gât spre vest şi dinspre sud? Eu numesc asta o schimbare de direcţie a vântului, domnule! Vedeţi aici capul acesta de bursuc pe care l-aţi făcut pentru mine, lângă busolă?

— Ah, Boreasul. Îl văd. Ai tras linii de la gura lui, de la unul dintre semnele tale până la celălalt.

— Nu e vina mea, domnule Dickens. E din cauza climatului ăsta al naibii. Vântul a bătut azi în toate direcţiile în care arată semnele din jurul busolei. Cu excepţia unor mici probleme din caza unui uragan irlandez la amiază, pe care o să-l găseşti marcat în dreapta, sus şi jos. Acum, ştiu că a bătut un vânt de

vest cu zăpadă timp de trei săptămâni, în canal, cu o burniţă curată, în care ai putea să-ţi speli faţa şi mâinile, fără să mai aduci apă din alte părţi.

— Foarte bine, Benjamin, spuse şeriful, scriind ceva în jurnalul său. Cred mă am prins ideea. Ah, uite un nor peste soarele care răsare. Deci dimineaţa a fost înnorată?

— Ah, da, domnule, spuse Benjamin.

— Ah, este duminică. Şi avem aici semnele pentru lungimea serviciului religios. Una, două, trei, patru. Ce, domnul Grant a predicat timp de patruzeci de minute?

— Ah, cam aşa ceva. A fost cam de treizeci de minute, după ceasul meu. Dar am mai pierdut şi ceva timp ca să-l întorc. Şi este foarte important să nu laşi lucrurile în derivă.

— Dar a ţinut predică lungă cum e la prezbiterieni! Nu ţi-ar fi putut lua mai mult de zece minute să întorci ceasul.

— Păi, vedeţi, domnule, preotul a fost foarte solemn şi eu am închis ochii ca să pot să meditez mai bine, la fel cum şi dumneavoastră aţi închide luminile ca să fie o atmosferă mai confortabilă şi când i-am deschis din nou, am văzut că congregaţia se îndrepta spre casă. Aşa că am calculat că zece minute ar acoperi deriva care a urmat după ce s-a oprit ceasul. N-a durat mai mult decât un pui de somn al unei pisici.

— Oh, nu, domnule Benjamin. Ai adormit, nu-i aşa? Dar n-o să ponegresc în felul ăsta un preot corect! Richard notă douăzeci şi nouă de minute în jurnalul lui şi continuă: dar ce-ai scris în dreptul orei zece dimineaţa? Lună plină! A fost luna vizibilă în timpul zilei? Am mai auzit de asemenea minunăţii până acum, dar, eh! Dar ce ai pus lângă ea? O clepsidră?

— Aceea? întrebă Benjamin liniştit privind peste umărul şerifului şi întorcând tutunul în gură cu un aer glumeţ. Ah, e doar un desen pentru mine. Nu e nici o lună, domnule, ci doar faţa lui Betty Hollister. Pentru că, vedeţi dumneavoastră, domnule, am auzit că ar fi adus o încărcătură proaspăt de Jamaiky de la râu, în timp ce mă duceam la biserică în dimineaţa asta, să fi fost vreo zece dimineaţa, am trecut pe la han şi am gustat un păhărel. Aşa că am notat ca să-mi aduc aminte să plătesc ca un om cinstit.

— Asta a fost, deci! spuse şeriful, puţin nemulţumit de aceste adăugiri la însemnările lui. Şi nu puteai să faci un pahar mai bun ca ăsta? Seamănă cu un cap de mort şi cu o clepsidră.

— Ei, după cum mi-a plăcut marfa, domnule, răspunse

majordomul. Mă întorceam şi în drum spre casă am mai bău două pahare, pe care le-am pus mai jos de primul şi din cauza asta a căpătat forma pe care o are. Dar pentru că şi în seara asta m-am dus şi le-am plătit pe toate trei o dată, puteţi la fel de bine să le ştergeţi cu buretele.

— O să-ţi cumpăr o tablă pentru problemele tale personale, Benjamin, spuse şeriful. Nu-mi place să văd asemenea semne în jurnal.

— Nu trebuie, nu trebuie, domnule, pentru că mi-am dat seama că s-ar putea să cumpăr mai des de la femeia asta cât o să ţină butoiul şi mi-am deschis un cont la Betty, care ţine socoteala pe spatele uşii de la bufet, iar eu îmi ţin însemnările pe băţul acesta de aici.

După ce a spus acestea, Benjamin a scos o bucată de lemn, pe care se vedeau clar cinci crestături mari. Şeriful îşi aruncă ochii asupra noii straţe pentru un moment, apoi continuă:

— Ce avem noi aici! Sâmbătă, două după amiaza. Păi aici avem însemnări cât pentru o întreagă familie! Două pahare de vin întoarse cu fundul în sus!

— De fapt, sunt două femei. Cea de aici este domnişoara Lizzie, iar cealaltă este fiica preotului.

— Verişoara Bess şi domnişoara Grant! exclamă şeriful uimit. Ce legătură au ele cu jurnalul meu?

— Au destule legături, dacă au ieşit din fălcile panterei, sau pardos, spuse majordomul neclintit. Drăcia asta de aici, domnule, care poate că seamănă puţin cu un şobolan, este bestia. Iar chestia cealaltă de aici este, cheia asta de sus, este bietul Brave cel bătrân, care şi-a dat viaţa cu nobleţe, la fel ca un amiral luptând pentru rege şi ţară. Iar cea de acolo…

— Sperietoare de ciori, îl întrerupse Richard.

— Şi poate că pare puţin sălbatică, sau cam aşa ceva, continuă majordomul. Dar eu cred că este cel mai bun desen pe care l-am făcut până acum, pentru că e aproape exact la fel ca originalul. Păi, acela e Natty Bumppo, care a ucis pantera, care a omorât câinele, care le-ar fi putut să le mănânce sau chiar mai rău pe cele două domnişoare.

— Şi ce naiba înseamnă toate astea? strigă Richard nerăbdător.

— Ce înseamnă? repetă Benjamin. E la fel de adevărat ca jurnalul de pe Boadishey.

Dar a fost întrerupt de şerif, care i-a pus câteva întrebări pentru răspunsuri mai clare. Astfel a putut să-şi facă o idee destul de corectă despre ceea ce se întâmplase. După ce a trecut într-o anumită măsură peste uimirea şi ar trebui să fim corecţi faţă de Richard şi să menţionăm şi sentimentele pe care i le-a produs această relatare, şeriful şi-a întors ochii iarăşi spre jurnal, unde a fost întâmpinat de câteva hieroglife chiar mai greu de explicat de cele de până atunci.

— Ce avem aici! strigă el. Doi oameni care boxează? S-a produs o încălcare a ordinii publice? Ah, aşa se întâmplă, în momentul în care întorc spatele..

— Acesta e domnul judecător şi tânărul Edwards, îl întrerupse majordomul, foarte mândru.

— Cum? Duke s-a luptat cu Oliver! Ce dracu' a intrat în voi toţi? În ultimele treizeci şi şase de ore s-au întâmplat mai multe decât în ultimele şase luni.

— Da. Aşa este, domnule, răspunse majordomul.

— Am participat la o vânătoare bună, care s-a încheiat cu o bătaie despre care am scris mai puţin în jurnal decât tot ce am pe table asta. Oricum, n-au ajuns la bătaie, numai s-au certat puţin.

— Explică-mi! Explică-mi! strigă Richard. A fost ceva despre mină. Da, înţeleg, judecătorul l-a certat pentru ceea ce a aflat de la mine. N-a uitat de târnăcop. Tu ai auzit totul Benjamin?

— Da, da. Cred că şi-au spus tot ce aveau pe inimă, domnule, răspunse majordomul. Şi din câte am aflat eu, au fost foarte sinceri unul cu celălalt. Într-adevăr, aş putea spune că am auzit şi eu câte ceva, pentru că ferestrele erau deschise. Şi am auzit din întâmplare. Nu e doar un târnăcop, ci o ancoră adevărată. Şi i s-a mai înfipt un vârf de ancoră în spate, poate chiar prea adânc, ceea ce înseamnă că tânărul şi-a văzut de drum şi a părăsit locul în care ancorase.

— Edwards a părăsit casa?

— Aşa este.

Richard se folosi de această informaţie. Şi după un interogatoriu strict şi lung, reuşi să scoată de la Benjamin tot ce ştia, nu numai despre cearta celor doi, dar şi despre tentativa de a percheziţiona cabana şi planurile eşuate ale lui Hiram.

De îndată de şeriful află aceste informaţii, pe care Benjamin le-a pus în seama lui Ciorap-de-Piele cu toată căldura, îl rugă pe

majordomul care rămăsese uimit să încuie uşile şi să se întoarcă în culcuşul său, apoi îşi luă pălăria şi părăsi casa.

Timp de cel puţin cinci minute de la dispariţia lui Richard, Benjamin rămase cu mâinile în şold şi cu ochii aţintiţi asupra uşii. Apoi îşi veni în fire şi se pregăti să execute ordinele pe care le primise.

Am mai spus deja că „tribunalul de pledoarii obişnuite şi şedinţe generale de pace”, sau, aşa cum i se spunea în mod curent, „tribunalul comitatului”, peste care prezida judecătorul Temple, îşi ţinu una dintre şedinţele plănuite în dimineaţa următoare. Richard era însoţit de ofiţeri care veniseră în sat atât pentru a-şi face datoria faţă de acest tribunal, cât şi pentru a escorta prizonierii. Iar şeriful le cunoştea prea bine obiceiurile pentru a nu şti sigur că-i va găsi pe majoritatea dintre ei, dacă nu chiar toţi, în sala publică a închisorii, discutând despre calităţile băuturii gardianului. Aşa că a străbătut străzile liniştite ale satului, îndreptându-se direct către clădirea mică şi nesigură unde erau toţi nefericiţii de datornici şi câţiva dintre criminalii din comitat şi unde justiţia lucra în folosul unor petiţionari destul de naivi pentru a cheltui doi dolari ca în cele din urmă să obţină unul de la vecinii lor. În vremurile acelea, în Templeton, aducerea a patru răufăcători în custodia a doisprezece gardieni era un adevărat eveniment. Şi când Richard a ajuns la închisoare toate indiciile păreau să arate că subordonaţii lui intenţionau să petreacă o noapte pe cinste.

A fost de-ajuns ca şeriful să facă un semn cu capul pentru ca două dintre ajutoarele sale să se prezinte, care la rândul lor au chemat şase sau şapte sergenţi. Cu aceste întărituri, Richard a deschis calea prin oraş, spre malul lacului, într-o linişte deplină, deranjată doar din când în când de hămăitul vreunei potăi alarmate de mersul ritmic al grupului şi de şoaptele celor care se deplasau, care puneau întrebări şi primeau răspunsuri referitor la scopul expediţiei lor. După ce au trecut micul pod de buşteni cioplіţi care traversa Susquehanna, au ieşit de pe şosea şi au pătruns în câmpul care fusese scena victoriei asupra porumbeilor. De aici şi-au urmat conducătorul printre arbuştii pitici de pini şi nuci care apăruseră de-a lungul malurilor lacului, acolo unde plugul nu reuşise să doboare copacii. De îndată ce au intrat în pădure, Richard se opri şi îşi adună trupele împrejurul său:

— Prieteni, v-am cerut ajutorul, spuse el pe un ton scăzut, pentru a-l aresta pe Nathaniel Bumppo, cunoscut în mod obişnuit ca Ciorap-de-Piele. El a ultragiat un magistrat şi s-a opus executării unui mandat de percheziţionare, ameninţând viaţa unui poliţist cu puşca. Pe scurt, prieteni, a dat un exemplu de rebeliune împotriva legilor şi a devenit un proscris. Este suspectat şi de alte delicte şi ofense împotriva drepturilor private. Şi mi-am propus ca în această noapte, în virtutea funcţiei mele de şerif, să-l arestez pe numitul Bumppo şi să-l aduc la închisoarea comitatului pentru a fi prezent şi pentru a răspunde mâine dimineaţă în faţa curţii pentru acuzaţiile grave care i se aduc. Prieteni şi cetăţeni, pentru a executa această datorie, trebuie să fiţi curajoşi şi discreţi. Curajoşi, pentru a nu fi intimidaţi de vreuna dintre tentativele ilegale de a se opune pe care acest om le-ar putea face cu ajutorul puştii sau câinilor săi. Iar discreţi, care acum înseamnă prudenţă şi grijă, pentru a nu-i da ocazia să scape din acest atac neaşteptat şi pentru alte motive întemeiate pe care nu trebuie să le mai menţionez aici. Veţi forma un cerc complet în jurul cabanei şi când o să strig tare ordinul „avansaţi!”, vă veţi năpusti înainte şi fără să-i lăsaţi timpul criminal de gândire, intraţi în locuinţa lui folosind forţa şi luaţi-l prizonier. Acum împrăştiaţi-vă pentru a pune în aplicare planul, în timp ce eu voi coborî pe mal cu un ajutor de şerif, pentru a prelua controlul asupra acelui punct. Mie îmi veţi transmite direct orice comunicare, sub malul din faţa cabanei, unde mă voi instala şi voi rămâne pentru a vă primi înştiinţările.

Acest discurs, pe care Richard îl pregătise în timpul deplasării, a avut efectul pe care îl produce orice acţiune de acest gen, pentru că aducea pericolele expediţiei în atenţia forţelor. Oamenii s-au despărţit, unii afundându-se în pădure, pentru a-şi ocupa locurile fără a atrage atenţia, iar alţii mergând înainte într-un ritm care permitea întregului grup să-şi ia poziţiile în mod ordonat. Dar fiecare întocmea cel mai bun plan pentru a respinge atacul unui câine sau pentru a scăpa de gloanţele puştii. Era un moment de interes şi aşteptare îngrozită.

Când şeriful găsi de cuviinţă că trecuse destul timp pentru ca diferitele divizii ale forţelor sale să se plaseze pe poziţii, îşi ridică vocea în liniştea pădurii şi strigă parola. Sunetele s-au răspândit printre crengile arcuite ale copacilor în cadenţe goale. Dar când şi ultimul dintre tonuri a slăbit până urechea nu l-a mai putut

percepe, nu au primit răspunsul urletelor aşteptate ale câinilor, ci doar al trosnetelor de crengi rupte şi nuiele uscate, care cedau la fiecare pas de înaintare al ofiţerilor. Chiar şi acestea au încetat în curând, ca printr-un acord tacit, pentru că nerăbdarea şi curiozitatea şerifului au câştigat lupta cu discreţia lui, iar acesta se repezi să urce pe mal şi rămase pentru un moment pe locul acela defrişat, în faţa casei unde Natty locuise atâta amar de vreme. Spre uimirea lui, în locul cabanei nu văzu decât ruinele ei mocnite.

Grupul s-a adunat încet lângă grămada de cenuşă, la capătul buştenilor din care ieşea fum. Un foc slab din centrul ruinelor, care mai găsea încă destul combustibil pentru a-şi hrăni flacăra domoală, arunca în cercul din jurul său o lumină palidă, ce pâlpâia în voia curenţilor de aer. Vedeai acum un chip cu privirile înţepenite de mirare, apoi o altă figură, pentru ca cea dintâi să rămână ascunsă de întunericul nopţii. Nimeni nu a pus nici o întrebare, nimeni nu şi-a exprimat mirarea. Trecerea de la entuziasm la dezamăgire a fost prea puternică pentru a mai lăsa loc măcar unei vorbe. Nici măcar Richard nu şi-a putut folosi capacităţile lingvistice, care nu-l dezamăgeau niciodată.

Întregul grup era pe deplin stăpânit de uimire, când o siluetă înaltă păşi maiestuos din întuneric, în cercul de lumină, călcând cu picioarele aspre pe cenuşa caldă şi tăciunii care se stingeau. Stând în bătaia luminii şi-a ridicat pălăria, descoperind capul pleşuv şi bătut de intemperiile vremii a lui Ciorap-de-Piele. Pentru un moment, el privi spre siluetele întunecate care îl înconjurau, mai mul trist decât înfuriat, apoi spuse:

— Ce doriţi de la un bătrân neajutorat? spuse el. Aţi alungat creaturile lui Dumnezeu din sălbăticie, unde voinţa Sa le pusese după placul Său. Şi aţi adus cu voi problemele şi drăciile legi, acolo unde nici un om nu îl deranja pe celălalt. M-aţi alungat şi pe mine din casa mea şi de sub acoperişul meu, deşi am trăit patruzeci de ani lungi din viaţă chiar în acest loc, pentru că nu v-am lăsat să vă impuneţi legile nefolositoare şi să intraţi în locuinţa mea. M-aţi făcut să ard aceşti buşteni, sub care am mâncat şi băut, primul dintre darurile cerului, iar cel de-al doilea – dar la izvoarelor pure timp de aproape cincizeci de ani. Acum trebuie să jelesc cenuşa de sub picioarele mele, cum orice om şi-ar plânge copiii care au ieşit din trupul lui. Aţi chinuit inima unui bătrân, care nu v-a făcut niciodată rău vouă sau familiilor

voastre, cu sentimente de amărăciune pentru semenii lui, atunci când gândurile sale ar trebui să se întoarcă asupra unei lumi mai bune. Şi l-aţi făcut să dorească să fie asemănător bestiilor din pădure şi din aceeaşi rasă cu ele, pentru ele nu se desfată niciodată cu sângele familiilor lor. Şi acum, când a venit să vadă ultimul tăciune al cabanei sale, înainte să se transforme în cenuşă, îl urmăriţi la miez de noapte, precum câini înfometaţi pe urmele unei căprioare slăbite şi muribunde. Ce altceva mai vreţi? Pentru că sunt aici! Şi sunt în plus. Am venit aici pentru a jeli, nu pentru a mă lupta. Dar dacă este voinţa lui Dumnezeu, faceţi ce vreţi cu mine.

Când termină de vorbit, bătrânul rămase acolo, în luminile care îi trimiteau scânteieri asupra capului său neacoperit, privind cu seriozitate către grup. În mod involuntar, sergenţii s-au dat cu un pas înapoi, în afara cercului de lumină şi lăsându-i trecerea liberă pentru a se retrage între arbuşti, unde ar fi fost inutil să-l urmărească în întuneric. Natty păru să nu ia în considerare acest avantaj şi continuă să privească pe rând către fiecare individ dimprejurul lui, de parcă ar fi vrut să vadă care ar putea fi primul care îl va reţine. După o pauză de câteva minute, Richard a început să-şi vină în fire şi mergând în faţă, îşi ceru scuze pentru că trebuia să-şi facă datoria şi îl luă prizonier. Grupul s-a adunat şi a plecat în direcţia satului, condus de Richard şi ţinându-l pe Natty în mijlocul lor.

Pe drum, prizonierul a primit diverse întrebări referitoare la motivele sale de a arde cabana şi dacă Mohegan se refugiase. Dar el a rămas tăcut de fiecare dată, până când, obosiţi din cauza îndatoririlor anterioare şi a orei târzii, şeriful şi însoţitorii săi au ajuns în sat şi s-au răspândit spre diverse locuri de odihnă, după ce au întors cheia închisorii în urma bătrânului Ciorap-de-Piele, ce părea să nu mai aibă nici un prieten.

Capitolul XXXIII.

„Adu aici buştenii,
Escroc versat şi îndărătnic,
Lăudăros fără pereche,
O să-ţi arăt eu ţie!”

Lear.

Zilele lungi şi soarele matinal din luna lui iulie le-a dat destul timp celor interesaţi pentru a se aduna înainte să se anunţe prin clopoţelul academiei că venise ora la care nedreptăţiţii vor primi dreptate, iar vinovaţii îşi vor primi pedeapsa. Încă din zorii zilei, drumurile principale şi potecile care, după ce ieşeau din pădure şi coteau pe coastele munţilor, ajungeau toate la Templeton, fuseseră aglomerate de oameni mergând pe jos sau călare, dar îndreptându-se toţi spre lăcaşul justiţiei. Puteai vedea un ţăran bine îmbrăcat, călare pe un armăsar lucios şi care mişca mereu din coadă, mergând pe drum cu faţa roşie ridicată de parcă ar fi vrut să spună: „Am plătit pentru pământul meu şi nu mi-e teamă de nimeni.” Iar pieptul se umfla de mândria că era unul dintre cei anchetaţi în comitat. Alături de el călărea un însoţitor, egal cu el în libertatea sentimentelor sale, dar inferior lui ca atitudine, bunăstare sau renume. Era un negociator profesionist în procese, a cărui nume apărea pe fiecare calendar, ale cărui calităţi, dobândite în urma numeroaselor experienţe ale unui colonist cu obiceiuri schimbătoare, erau risipite în hrănirea harpiilor din tribunale. Se străduia să impresioneze mintea marelui jurat expunând meritele cauzei discutate. Alături de ei, cineva mergea pe jos, care îşi aruncase o tunică de vânător peste cămaşă şi îşi umbrea chipul ars de soare cu cea mai bună dintre pălăriile sale de lână şi ieşise din adăpostul său din pădure pe o potecă. Se străduia să păstreze ritmul alături de ceilalţi, pentru a ajunge la locul unde urma să audă şi să hotărască în privinţa disputelor vecinilor săi, ca un jurat mai mic. Am fi putut vedea alte cincizeci de pâlcuri asemănătoare de ţărani, care mergeau în dimineaţa aceea în oraşul din comitat în acelaşi scop.

La ora zece, străzile satului erau deja înţesate de feţe preocupate. Unii oameni vorbeau despre problemele lor personale, alţii ascultau o prezentare populară de crezuri politice, iar alţii priveau spre interiorul magazinelor deschise, admirând podoabele, sau examinând coase, topoare, sau alte asemenea instrumente care le stârneau curiozitatea sau le atrăgeau admiraţia. În mulţime se găseau şi Câteva femei, multe dintre ele purtând copii şi erau urmate de soţii şi stăpânii lor rustici în pas alene şi apatic. Era un cuplu tânăr, pentru care iubirea conjugală era încă proaspătă şi care mergea la o distanţă politicoasă unul de celălalt, în timp ce soţul îi dirija paşii miresei sale oferindu-i galant degetul mare.

La prima bătaie a clopoţelului, Richard a ieşit pe uşa „Dragonului neînfricat", arătând o sabie băgată în teacă, despre care îi plăcea să spună că strămoşii săi o purtaseră într-una dintre victoriile lui Cromwell şi striga, pe un ton autoritar, „să se facă loc spre tribunal". Ordinul a fost ascultat imediat, dar nu în mod servil, în timp ce oamenii din mulţime înclinau din cap prieteneşte către cei din procesiune pe măsură ce aceştia treceau. Şeriful era urmat de un grup de poliţişti cu ajutoarele, după care venea Marmaduke şi patru ţărani obişnuiţi, cu chipul marcat de seriozitate, care erau asociaţii lui pe scaunul judecătoresc. Aceşti judecători subordonaţi nu puteau fi distinşi în nici un fel de cei mai mulţi dintre spectatori, decât poate prin gravitatea lor, pe care şi-o asumau puţin mai mult decât ceilalţi şi că unul dintre ei era îmbrăcat într-o haină militară demodată, cu pulpane ce îi ajungeau până la jumătatea coapselor şi purtând doi mici epoleţi de argint, nici pe jumătate la fel de mari precum epoleţii moderni. Acest domn era un colonel de miliţie, trimis de o curte marţială şi care reuşise să se desprindă pentru un moment de îndatoririle militare pentru a-şi exercita competenţele de civil. Dar înfăţişarea sa discordantă nu a fost nici luată în seamă, nici comentată. După el mergeau trei sau patru avocaţi proaspăt raşi, umili precum mieii duşi la tăiat. Unul sau doi dintre ei au apelat la un truc pentru a dobândi un aer de gravitate intelectuală, punându-şi ochelari. Coloana era încheiată de un alt detaşament de poliţie şi în final, mulţimea i-a urmat pe toţi aceştia în sala de tribunal unde se ţinea şedinţa.

Edificiul era alcătuit dintr-un subsol de butuci cioplіţi în formă pătrată, perforaţi ici şi acolo cu mici ferestre cu gratii, prin care

câteva feţe melancolice priveau spre mulţimea de afară. Printre captivi se zăreau şi figurile vinovate şi abătute ale falsificatorilor şi trăsăturile simple, dar cinstite ale lui Ciorap-de-Piele. Carcera subterană se putea deosebi în exterior de încăperile datornicilor numai după mărimea ferestrelor, grosimea gratiilor şi după gămălia ţintelor bătute în butuci ca o măsură de protecţie împotriva folosirii ilegale a instrumentelor ascuţite. Etajul superior era făcut din lemn, acoperit cu scânduri şi conţinea o singură cameră amenajată cum trebuie pentru a o adapta scopurilor judiciare. Pe una dintre laturile sale se întindea o bancă, ridicată deasupra podelei pe o platformă îngustă cam de înălţimea unui om şi apărată în faţă de balustradă. În centru se afla un scaun, cu braţe grosolane, pe care îl ocupa întotdeauna judecătorul care prezida. În faţă şi la acelaşi nivel cu podeaua camerei se găsea o masă mare, acoperită cu aba verde şi înconjurată de bănci. Şi la fiecare dintre capetele ei se găseau şiruri de scaune, ridicându-se unul mai sus decât celălalt, care erau boxele juraţilor. Fiecare dintre aceste sectoare era înconjurat de o balustradă. Restul camerei era un pătrat deschis, rezervat spectatorilor.

Odată ce judecătorii au luat loc, avocaţii luaseră în primire masa, iar zgomotele paşilor s-au potolit în partea aceea a sălii, declaraţiile s-au făcut ca în mod obişnuit, juraţii au depus jurământul, au fost pronunţate acuzaţiile, iar curtea a ascultat cu atenţie fiecare proces.

Nu-l vom reţine pe cititor cu o descriere a discuţiilor delicate care au avut loc în acea sală de tribunal primele două ore. Judecătorul Temple, care conducea şedinţa, le-a cerut juraţilor să trateze fiecare caz cu rapiditate şi să-şi dedice întreaga atenţie, din motive umanitare, numai prizonierilor din închisoare. Aşa că, după ce a trecut intervalul menţionat deja, strigătul ofiţerului de a „face loc marelui juriu” anunţă intrarea corpului de juraţi. Au fost făcute toate formalităţile obişnuite, apoi primul jurat a înmânat băncii două petiţii, pe numele cărora judecătorul observă de la prima privire numele lui Nathaniel Bumppo. Acesta a fost un moment de răgaz pentru tribunal, iar şeriful şi judecătorul au schimbat careva cuvinte în şoaptă. Cel dintâi a dat un semnal ofiţerilor săi şi în câteva minute liniştea care domnea a fost tulburată de o mişcare generală a mulţimii de afară şi imediat îşi făcu apariţia Ciorap-de-Piele. El a fost condus

în boxa acuzaţilor de doi sergenţi. Zumzetul sălii s-a potolit, oamenii s-au îngrămădit iar în spaţiul deschis, iar tăcerea a devenit profundă, încât se putea auzi respiraţia greoaie a prizonierului.

Natty era îmbrăcat în haine din piele de căprioară, dar fără haina sa, în locul căreia purta numai o cămaşă din pânză aspră, prinsă la gât cu tendonul unei căprioare şi care îi lăsa gâtul roşu şi faţa asprită de vreme neacoperite şi expuse vederii. Era prima dată când trecea pragul unei curţi de justiţie şi din amalgamul său de sentimente nu părea să lipsească nici curiozitatea. Îşi ridică ochii spre scaunul judecătoresc şi de acolo la boxa juraţilor, la întregul tribunal şi la mulţimea de afară şi peste tot întâmpină priviri aţintite asupra lui. După ce aruncă o privire de ansamblu asupra propriei persoane, căutând parcă cauza acestui interes neobişnuit, îşi întoarse din nou faţa către mulţime şi îşi deschise gura într-unul din râsetele sale deosebite şi tăcute.

— Prizonier, scoate-ţi pălăria de pe cap! spuse judecătorul Temple.

Acest ordin fie nu a fost auzit, fie a fost ignorat.

— Nathaniel Bumppo, descoperă-ţi capul! repetă judecătorul.

Natty tresări la auzi numelui său şi ridicându-şi faţa gravă spre judecător, spuse:

— Anan!

Domnul Lippet se ridică de pe scaunul său de la masă şi îi şopti cave la ureche prizonierului. Apoi Natty încuviinţă din cap şi îşi luă pălăria din piele de căprioară de pe cap.

— Domnule avocat districtual, spuse judecătorul, prizonierul este pregătit. Aşteptăm inculparea.

Îndatoririle procurorului public fuseseră preluate de Dirck van der School. Acesta îşi aranjă ochelarii, aruncă o privire prevăzătoare fraţilor săi din sala de tribunal şi termină aplecându-şi capul într-o parte astfel încât să poată arunca o privire pe deasupra ochelarilor. În final citi acuzaţia cu glas tare. Era o învinuire obişnuită de ultragiere şi agresiune la adresa lui Hiram Doolittle, dar era formulat în limbajul străvechi al actelor juridice. Scribul avusese o grijă deosebită de a nu omite denumirile nici uneia dintre armele ofensive cunoscute legii. Când a terminat, domnul Van der School îşi îndepărtă ochelarii, pe care i-a strâns şi apoi i-a pus în buzunar, ca pentru a beneficia iarăşi de plăcerea de a-i deschide şi de a-i pune din nou pe nas.

După ce repetă acest gest o dată sau de două ori, i-a înmânat acuzaţia domnului Lippet cu un aer cavaleresc şi a spus doar atât: „Să văd cum demonstrezi că n-am dreptate, dacă poţi!”

Natty ascultă acuzaţia cu mare atenţie aplecându-se în faţă către cel care citea cu o seriozitate care îi trăda interesul. Când procurorul termină, el îşi ridică trupul înalt cât putu de mult şi scoase un oftat prelung. Privirile tuturor erau pironite asupra prizonierului, aşteptându-se în van ca vocea lui să spargă tăcerea din sală.

— Aţi auzit prezentarea făcută de înaltul juriu, Nathaniel Bumppo, spuse judecătorul. Cum pledaţi în faţa acestei învinuiri?

Bătrânul îşi lăsă capul în jos pentru un moment, într-o atitudine meditativă, apoi ridicându-l, râse înainte de a-şi formula răspunsul:

— Nu pot să neg că am fost puţin cam dur cu omul acela, dar nu este adevărat că am folosit toate instrumentele pe care domnul le-a citit. Nu sunt un luptător prea bun, pentru că am îmbătrânit. Dar am stat printre irlandezii scoţieni, să mă gândesc puţin, cred că în primul an al vechiului război.

— Domnule Lippet, dacă îl reprezentaţi pe prizonier, sfătuiţi-vă clientul cum să pledeze, îl întrerupse judecătorul. Dacă nu, tribunalul îi va numi un avocat.

Întrerupt din studierea învinuirii aduse în acest caz, avocatul se ridică şi după ce purtă un scurt dialog în şoaptă cu vânătorul, informă curtea că erau pregătiţi pentru a continua.

— Pledezi vinovat, sau nevinovat? întrebă judecătorul.

— Mă declar nevinovat, cu conştiinţa curată, răspunse Natty. Pentru că cel care face un lucru corect nu poate avea nici o vină. Şi mai bine muream pe loc, decât să-l las să pună piciorul în coliba mea atunci.

Richard tresări la auzul acestei declaraţii şi îşi întoarse privirile cu înţeles către Hiram, care îl privi la rândul său, cu o mişcare discretă din sprâncene.

— Deschideţi procesul, domnule avocat districtual, continuă judecătorul. Domnule Clerck, consemnaţi pledoaria de nevinovat.

După o cuvântare scurtă a domnului Van der School, Hiram a fost chemat în bancă pentru a depune mărturie. El a povestit întâmplările cu acurateţe, dar şi cu tot coloritul emoţional care se pot transmite prin expresii ca: „nu aveam nici o intenţie rea”, „considerând că e de datoria mea solemnă ca magistrat”,

„văzând că reprezentantul nu făcea nici un progres”. Când îşi termină declaraţia, iar avocatul districtual refuză să-l mai interogheze, domnul Lippet se ridică cu un aer scrutător şi îi puse întrebările următoare:

— Sunteţi sergent în acest district, domnule?

— Nu, domnule. Sunt doar judecător de pace.

— Vă întreb, domnule Doolittle, în faţa acestui tribunal, dacă, după conştiinţa şi cunoştinţele dumneavoastră de legislaţie, aveaţi vreun drept de a intra în locuinţa acestui bărbat?

— Hâm, făcu Hiram, pentru că în sufletul său se dădea o luptă violentă între dorinţa de răzbunare şi dragostea pentru renumele său de judecător. Presupun că... că... în termenii stricţi ai legii, am putea presupune că nu am avut un drept legal. Dar după cum au stat lucrurile şi pentru că Billy nu făcea nici un progres, am găsit de cuviinţă că aş putea să preiau eu îndatoririle.

— Vă mai întreb încă o dată, domnule, dacă acest bătrân singuratic nu v-a interzis în repetate rânduri să intraţi în casa lui? continuă avocatul, încurajat de succesul său.

— Păi, trebuie să spun că a fost destul de încăpăţânat. Mie nu mi se pare că a fost prea inteligent, pentru că la urma urmei nu eram decât un vecin care dorea să intra în casa lui.

— Atunci recunoaşteţi că dumneavoastră aţi avut intenţia de a face numai o vizită între vecini şi nu aceea de a impune o sancţiune în temeiul legii. Reţineţi, domnilor, cuvintele martorului. „Un vecin care dorea să intre în casa lui”, acum, domnule, vă întreb dacă Nathaniel Bumppo nu v-a ordonat în repetate rânduri să intraţi?

— Am schimbat câteva cuvinte cu el, spuse Hiram, dar i-am citit mandatul cu glas tare.

— Vă repet întrebarea: v-a spus să nu intraţi în locuinţa lui?

— Am vorbit mai multe cu el în seara aceea, dar am mandatul în buzunar, poate curtea doreşte să-l vadă.

— Martor! strigă judecătorul. Răspunde direct la întrebare. Ţi-a interzis prizonierul să intri în cabana lui, sau nu?

— Păi, cred...

— Răspunde fără echivoc, continuă judecătorul cu severitate.

— Mi-a interzis.

— Şi ai mai încercat să intri după ordinul lui?

— Am încercat, dar aveam mandatul în mână.

— Domnule Lippet, continuaţi-vă interogatoriul.

Dar avocatul văzu că impresia generală era favorabilă clientului său şi fluturându-şi mâna cu un aer dispreţuitor, de parcă nu ar fi vrut să insulte inteligenţa juriului cu prezentarea altor argumente ale apărării, spuse:

— Nu, domnule. Las onorata curte să-i mai aducă învinuiri. Eu îmi închei pledoaria aici.

— Domnule avocat districtual, zise judecătorul. Aveţi ceva de spus?

Domnul Van der School îşi scoase ochelarii, îi strânse şi punându-i apoi iar pe nas, se uită spre cealaltă acuzaţie pe care o ţinea în mână, apoi spuse, cu privirile aţintite asupra curţii pe deasupra ochelarilor.

— O să-mi închei acuzarea aici, dacă am permisiunea curţii.

Judecătorul Temple se ridică şi începu să rostească învinuirile:

— Domnilor juraţi, spuse el, aţi auzit mărturia şi eu nu vă voi mai reţine decât un moment. Dacă un ofiţer întâmpină rezistenţă în executarea unei îndatoriri de serviciu, are dreptul de netăgăduit să cheme în ajutor orice cetăţean. Iar acţiunile unui asemenea asistent sunt protejate prin lege. Vă las să decideţi, domnilor, în urma mărturiei dacă acest martor poate fi considerat un martor al acuzării şi astfel vă vom încredinţa fericiţi cazul pentru a da verdictul. Pentru că mai există o inculpare, cu acuzaţii mult mai grave de această dată, împotriva nefericitului prizonier.

Tonul lui Marmaduke era blând şi mieros şi din moment ce punctul lui de vedere a fost comunicat cu o aparentă imparţialitate şi-au făcut efectul asupra juriului. Ţăranii cu figuri grave care alcătuiau tribunalul şi-au apropiat capetele pentru un moment, fără a părăsi însă banca, apoi juratul principal s-a ridicat şi după ce formalităţile obişnuite tribunalului au fost realizate, i-a comunicat prizonierului verdictul: „nevinovat”.

— Eşti achitat de această învinuire, Nathaniel Bumppo, spuse judecătorul.

— Anan! spuse Natty.

— Ai fost găsit nevinovat de lovirea şi atacarea domnului Doolittle.

— Nu, nu pot să neg că l-am luat cam dur de umeri, spuse Natty, uitându-se în jurul lui cu simplitate. Şi…

— Ai fost achitat, îl întrerupse judecătorul. Şi nu mai e nimic de spus sau de făcut în această privinţă.

Trăsăturile bătrânul s-au luminat deodată de veselie. El înţelegea acum cazul şi după ce îşi puse pălăria din nou pe cap cu nerăbdare, aruncă la o parte balustrada micii sale închisori şi spuse cu căldură:

— Trebuie să vă spun, domnule judecător, că legea nu a fost atât de dură cu mine, cum mă temeam. Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru lucrurile bune pe care le-aţi făcut pentru mine astăzi.

Dar ajutorul sergentului nu l-a lăsat pe Natty să plece de pe banca acuzaţilor, iar domnul Lippet i-a şoptit câteva cuvinte la ureche. Bătrânul vânător se reîntoarse la locui său şi, scoţându-şi pălăria şi-a netezit cele câteva bucle roşietice grizonate, cu un aer de teamă amestecată cu supunere.

— Domnule avocat districtual, spuse judecătorul Temple, încercând să să-şi facă de lucru cu procesele verbale. Citiţi a două acuzare.

Domnul Van der School avu mare grijă ca spectatorii săi să nu piardă nici măcar o parte a prezentării sale. Prizonierul era acuzat de a fi opus rezistenţă la executarea mandatului de percheziţionare, recurgând la arme de foc. Se menţiona în limbajul vag al dreptului că, printre alte arme, se folosise şi de o puşcă. Aceasta era într-adevăr o acuzaţie mai gravă decât o banală învinuire de ultragiere şi agresiune şi prin urmare, spectatorii au manifestat un interes pe măsură. Prizonierul a fost deci pus sub acuzare şi i s-a cerut pentru a doua oară să se declare vinovat sau nevinovat. Domnul Lippet anticipase răspunsurile lui Natty şi îl sfătui în şoaptă cum să pledeze. Dar câteva expresii folosite în formularea acuzării i-au trezit vânătorului sentimente puternice şi, uitând de avertizările avocatului, exclamă:

— Este o minciună foarte urâtă. Eu nu doresc sângele nimănui. Hoţii ăia de iroquois n-ar putea spune niciodată că sunt însetat de sânge. Am luptat ca soldat cu teamă de Creatorul său şi de comandant, dar n-am îndreptat arma decât asupra unui luptător care se putea apăra. Nimeni n-ar putea spune că am atacat vreodată un mingo pe nepregătite. Mi se pare că unii cred că în sălbăticie nu există nici un Dumnezeu.

— Cum te declari, Natty Bumppo? îl întrebă judecătorul. Ai auzit că eşti învinuit că ai folosit puşca împotriva unui reprezentant al legii. Eşti vinovat au nevinovat?

Natty dăduse frâu liber sentimentelor sale de mânie. El rămase o clipă pe bancă, într-o poziţie gânditoare, apoi îşi ridică faţa râzând încet şi spuse, arătând spre locul unde se afla tăietorul de lemne:

— Credeţi că Billy Kirby ar mai sta aici dacă aş fi folosit o armă?

— Atunci înseamnă că negi, spuse domnul Lippet. Pledezi nevinovat?

— Sigur, spuse Natty. Billy ştie cu nu am tras nici un glonţ. Billy, îţi aminteşti de curcanul de astă iarnă? Am tras mai bine decât alţii, dar nu mai împuşc aşa cum o făceam odată.

— Consemnează declaraţia de nevinovăţie, spuse judecătorul Temple, puternic impresionat de simplitatea prizonierului.

Hiram depuse iar jurământul şi apoi mărturia pentru cea de-a doua acuzare. Îşi dăduse seama de greşeala pe care o făcuse şi a vorbit cu mai multă prudenţă decât prima dată. Relată foarte clar şi, având în vedere că e vorba de Hiram, foarte concis despre bănuielile asupra vânătorului, despre plângere, eliberarea mandatului şi despre jurământul depus de Kirby. Toate acestea, a afirmat el, fuseseră realizate în conformitate cu legea. Adăugă apoi despre felul în care fusese întâmpinat reprezentantul şi afirmă clar că Natty îndreptase puşca spre Kirby şi îl ameninţă că-i va pune viaţa în pericol în cazul în care încerca să-şi îndeplinească misiunea. Jotham confirmă toate spusele lui Hiram şi susţinu cu fidelitate varianta magistratului. Domnul Lippet i-a interogat cu dibăcie pe aceştia doi, dar după o vreme a fost nevoit să renunţe disperat la încercarea de a obţine vreun avantaj.

În cele din urmă, avocatul districtual îl chemă pe tăietorul de lemne să depună mărturie. Billy oferi o relatare confuză extrem de încurcată a întâmplării, deşi încerca în mod evident să spună adevărul. Domnul Van der School îl ajută cu câteva întrebări directe:

— După examinarea actelor reiese că ai cerut să intri în cabană în mod legal. Ai fost intimidat de armele şi ameninţările lui?

— Nu le-am luat în seamă, domnule, spuse Billy pocnind din degete. Aş fi un mare prost dacă l-aş lua în seamă pe bătrânul Ciorap-de-Piele.

— Din câte spuneţi, înţeleg (referindu-mă la cuvintele

dumneavoastră anterioare pe care le-aţi rostit aici în tribunal, de la începutul mărturiei dumneavoastră) că aţi crezut că dorea să vă împuşte?

— În mod sigur că am crezut. Şi dumneavoastră aţi crede la fel, domnule, dacă aţi vedea îndreptată spre dumneavoastră gura unei puşti care nu ratează niciodată şi că vă aţinteşte cu o privire care ocheşte ţinta foarte bine. Am crezut că sunt în pericol şi mi-am ferit spatele. Dar Ciorap-de-Piele a renunţat la piele şi toată povestea s-a terminat.

— Ah, Billy, spuse Natty scuturând din cap, am avut o idee bună să-ţi arunc pielea, că altfel s-ar fi lăsat cu vărsare de sânge. Şi sunt sigur că dacă ar fi fost al tău l-aş fi plâns amarnic cât timp mi-a mai rămas pe acest pământ.

— Ei bine, Ciorap-de-Piele, din moment de tot vorbim despre asta, se prea poate ca tu să nu... răspunse Billy, privindu-l pe prizonier cu o libertate şi familiaritate care părea să nu ţină cont de prezenţa judecătorilor.

— Continuaţi-vă interogatoriul, domnule avocat districtual.

Avocatul urmări acest schimb de replici familiare dintre martor şi prizonier cu o dezgustare vădită şi răspunse apoi judecătorului că nu mai avea nici o întrebare.

— Înseamnă că nu v-a fost teamă, domnule Kirby, îl întrebă avocatul apărării.

— Mie? Nu, spuse Kirby aruncându-şi privirile asupra constituţiei sale robuste cu o satisfacţie nedisimulată. Nu mă sperii chiar atât de uşor.

— Păreţi un bărbat vânjos. Unde v-aţi născut, domnule?

— Statul Vermont. E o zonă muntoasă, dar pământul este dur şi are mai mult păduri de fag şi arţar.

— Aşa am auzit, spuse domnul Lippet blând. V-aţi obişnuit să folosiţi şi dumneavoastră puşca în ţara aceea, nu?

— Sunt al doilea ţintaş din ţara asta, domnule, cred că sunt imediat după Natty Bumppo, de când el a împuşcat porumbelul.

Ciorap-de-Piele şi-a ridicat capul şi râse din nou. Pentru ca apoi să întindă o mână ridată şi să spună:

— Eşti încă tânăr, Billy şi n-ai trecut prin luptele pe care le-am dus eu, dar îţi ofer mâna mea. Nu îţi port ranchiună.

Domnul Lippet a permis ca această ofertă de conciliere să fie acceptată şi făcu o pauză bine chibzuită pentru ca spiritul păcii să-i emoţioneze pe deplin pe cei doi. Dar judecătorul îşi exercită

autoritatea pentru a pune capăt acestui moment:

— Este un loc nepotrivit pentru asemenea discuţii, spuse el. Continuaţi examinarea martorului, domnule Lippet, sau o să-l chem pe următorul.

Avocatul tresări, de parcă nu şi-ar fi dat seama că făcuse un gest nepotrivit şi apoi continuă:

— Deci aţi rezolvat lucrurile cu Natty în mod amiabil, chiar acolo, nu-i aşa?

— Mi-a dat pielea şi eu nu vroiam să mă cert cu un bătrân. În ce mă priveşte, eu nu văd nimic aşa de rău în a împuşca o căprioară.

— Şi v-aţi despărţit prieteneşte? Nu v-aţi fi gândit niciodată să veniţi în faţa tribunalului cu această problemă dacă nu aţi fi fost citat.

— Nu cred că aş fi făcut aşa ceva. El mi-a dat pielea şi deşi domnul Doolittle s-a simţit ofensat, eu n-am simţit că ar fi avut vreo intenţie rea.

— Am terminat, domnule judecător, spuse domnul Lippet, bizuindu-se probabil pe pedeapsa pe care urma să i-o dea Temple. Apoi se aşeză, cu aerul unui om care era sigur de succesul lui.

Când domnul Van der School se ridică pentru a se adresa juriului, îşi începu discursul cu următoarele cuvinte:

— Domnilor juraţi, ar fi trebuit să întrerup întrebările de direcţionare ale avocatului apărării (prin întrebări de direcţionare mă refer la faptul că îi sugera ce să spună), dar am avut încredere că legea acestei ţări era superioară oricăror avantaje (mă refer la avantaje legale), pe care le-ar putea obţine prin măiestria sa. Domnilor, avocatul prizonierului s-a străduit să vă convingă, în ciuda bunului simţ pe care îl aveţi, că a îndrepta arma către un miliţian (ales sau împuternicit) este un gest nevinovat. Şi că societatea (mă refer la federaţie, domnilor) nu ar fi, aşadar pusă în pericol. Dar acordaţi-mi puţin atenţia, pentru a analiza toate detaliile acestei ofense scandaloase.

Aici, domnul Van der School a oferit juraţilor un rezumat al mărturiei, relatând în aşa fel încât să zăpăcească de tot minţile respectabililor săi ascultători. După această prezentare, încheie după cum urmează:

— Şi acum, domnilor, pentru că înţelegem pe deplin crima de care acest nefericit se face vinovat (nefericit atât datorită

ignoranţei, cât şi vinovăţiei sale), vă las pe dumneavoastră să decideţi. Şi nu mă îndoiesc nici o clipă că veţi înţelege cât de important este (în ciuda faptului că avocatul apărării, bazându-se pe verdictul favorabil dinainte, se străduieşte să pară atât de încrezător în succesul său) să-l pedepsim pe delincvent şi să restaurăm demnitatea legii.

Era acum rândul judecătorului să comenteze asupra învinuirii. A început cu un rezumat clar al mărturiei, dezvăluind trucurile avocatului apărării şi făcând lumină asupra lucrurilor, astfel încât toată lumea le înţelese corect. Apoi încheie:

— Pentru că noi trăim, domnilor, în afara societăţii, este cu atât mai important să ne protejăm reprezentanţii legii. Dacă daţi crezare relatărilor martorilor în ceea ce priveşte actele prizonierului, este de datoria dumneavoastră să îl condamnaţi. Dar dacă credeţi că acest bătrân, care apare astăzi în faţa dumneavoastră, nu a avut intenţia de a-l răni pe reprezentant şi că acţiona mai degrabă în virtutea obiceiurilor sale decât din răutate, este de datoria dumneavoastră să îl judecaţi, dar s-o faceţi cu îngăduinţă.

Ca şi prima dată, juriul nu şi-a părăsit banca şi după ce s-au consultat pentru scurt timp, juratul principal s-a ridicat şi l-a declarat pe prizonier vinovat.

Acest verdict nu i-a surprins pe cei din sală, din moment ce mărturia, din care am omis cea mai mare parte, fusese prea clară şi prea directă pentru a nu fi luată în seamă. Judecătorii păreau să fi anticipat acest rezultat, pentru că, în timp ce juriul delibera, ei se consultau la rândul lor. Apoi, toate pregătirile judecătorilor anunţau apropierea momentului în care se va pronunţa sentinţa.

— Nathaniel Bumppo, începu judecătorul, făcând apoi pauza obişnuită.

Bătrânul vânător se ridică imediat din poziţia sa meditativă, cu capul aplecat pe balustradă şi strigă pe un ton prompt, milităresc:

— Aici!

Judecătorul îi făcu un semn cu mâna, pentru a păstra tăcerea, apoi continuă:

— În decizia sa asupra sentinţei, curtea a luat în considerare atât ignoranţa ta faţă de legi, cât şi importanţa pedepsirii unor fapte strigătoare la cer, ca cel de care te faci vinovat. Având în

vedere vârsta ta, am renunţat la pedeapsa cea mai potrivită, de a te biciui pe spatele gol. Dar din moment ce din respect faţă de lege este necesară o expunere publică a pedepsei pe care trebuie s-o înduri, se ordonă astfel ca de aici să fii transportat în centrul satului, unde vei fi legat de un buştean timp de o oră. Trebuie să plăteşti statului o amendă de o sută de dolari. Şi să fii reţinut în închisoarea comitatului timp de o lună calendaristică. Şi să nu fii eliberat din închisoare până în momentul în care amenda este plătită. Cred că este de datoria mea, Nathaniel Bumppo…

— Şi de unde să iau eu banii ăştia, îl întrerupse Ciorap-de-Piele înflăcărat. De unde să iau banii? O să-mi luaţi banii pentru pantere, pentru că am tăiat gâtul căprioarei. Şi cum să găsească un bătrân atâta aur şi argint în pădure. Nu, nu, domnule judecător. Mai gândiţi-vă şi nu mai spuneţi că o să mă ţineţi închis scurta vreme care mi-a mai rămas.

— Adică ai ceva de spus împotriva acestei sentinţe, curtea este dispusă să te asculte, spuse judecătorul blând.

— Am destul de spus împotriva ei, strigă Natty, apucând balustrada pe care degetele lui se mişcau convulsionate. De unde să fac eu rost de bani? Lăsaţi-mă să plec în munţi şi pe dealuri, unde am fost obişnuit să respir aerul curat. Şi deşi am şaptezeci de ani, dacă aţi mai lăsat destul vânat în regiune, o să muncesc zi şi noapte şi o să adun suma asta înainte de încheierea sezonului. Da, da, vedeţi că am dreptate. Aţi face un lucru rău dacă aţi închide un bătrân care şi-a petrecut zilele acolo unde putea privi mereu pe fereastra cerului, cum s-ar spune.

— Trebuie să mă conformez legii…

— Să nu-mi vorbiţi mie despre legi, domnule judecător, îl întrerupse vânătorul. Bestia din pădure a ascultat de legile dumneavoastră atunci când îi era sete şi foame de sângele copilei dumneavoastră? Ea îngenunchea în faţa lui Dumnezeu cerând o favoare mai mare decât mine, iar el a auzit-o. Şi dacă acum îmi refuzaţi rugăminţile, credeţi că va fi surd?

— Sentimentele mele personale nu trebuie să interfereze cu…

— Ascultaţi-mă, Marmaduke Temple! îl întrerupse bătrânul cu o înflăcărare melancolică. Şi ascultaţi-vă raţiunea! Eu străbăteam aceşti munţi când dumneavoastră nu eraţi judecător, ci un copil în braţele mamei sale. Şi cred că am dreptul şi privilegiul de a le

mai străbate o dată înainte să mor. Aţi uitat de vremea când aţi venit pe malul lacului, când nu era nici măcar o închisoare în care să vă adăpostiţi. Nu v-am dat eu propria mea piele de urs să dormiţi pe ea şi grăsimea de la o frumuseţe de căprioară ca să vă potoliţi foamea? Da, da. Pe atunci nu credeaţi că e păcat să omori o căprioară. Şi am făcut toate acestea, deşi nu aveam nici un motiv să vă îndrăgesc, pentru că le-aţi făcut rău celor care mă iubeau şi mă adăposteau. Iar acum vreţi să mă răsplătiţi pentru bunătatea mea băgându-mă la carceră? O sută de dolari? De unde să fac eu rost de bani? Nu, nu. Atâţia oameni spun lucruri urâte despre dumneavoastră, dar Marmaduke Temple nu este atât de rău încât să lase un bătrân să moară în închisoare, doar pentru că el şi-a apărat drepturile. Haide, prietene, lasă-mă să trec. Nu am mai fost de mult în mijlocul unei asemenea mulţimi şi vreau să mă întorc în pădure. Nu vă temeţi de mine, domnule judecător, vă rog să nu vă temeţi de mine, pentru că dacă sunt destui castori pe ape, sau pieile de căprioară o să se vândă la un şiling bucata, o să primiţi şi ultimul penny din amendă. Unde sunteţi, câinii mei? Veniţi, căţei, veniţi! Trebuie să muncim din greu la anii noştri, dar o s-o facem! Da, da, am promis şi o s-o facem.

Este inutil să mai spunem că un sergent l-a împiedicat din nou să plece pe Ciorap-de-Piele. Dar, înainte ca prizonierul să mai poată adăuga ceva, ochii tuturor au fost atraşi într-o altă parte a camerei, unde mulţimea se agitase dintr-o dată şi de unde se auzise un „hâm” puternic.

Benjamin reuşise să-şi facă loc printre oameni şi îşi balansa acum corpul mic, cu un picior pe fereastră şi cu celălalt pe una dintre balustradele băncii juraţilor. Spre uimirea întregii curţi, majordomul se pregătea să vorbească. A dus mâna la buzunar şi după ce s-a chinuit puţin, a reuşit să scoată o geantă mică, iar apoi glăsui:

— Dacă domnul judecător este de acord să-l lase pe bietul om să mai facă o croazieră printre bestii, spuse el, am adus un fleac ce ar putea ajuta să micşorăm riscurile, din moment ce sunteţi de-abia treizeci şi cinci de spanioli. Şi mi-aş fi dorit, din tot sufletul, să fi fost guinee britanice adevărate, pentru binele bătrânului. Dar sunt ceea ce sunt şi dacă domnul Dickens ar fi destul de bun ca să arunce o privire la contul acesta pe care îl ţin şi să ia din geantă cât trebuie ca să acopere cheltuiala, n-are

decât să păstreze restul, până când Ciorap-de-Piele va putea să se ia la trântă cu castorii ăia de care vorbea, sau de fapt pentru totdeauna şi nu am nevoie de nici un fel de mulţumire.

Când termină de vorbit, el întinse registrul de lemn al datoriilor sale neplătite de la „Dragonul neînfricat” cu o mână, în timp ce cu cealaltă oferea geanta lui cu dolari. Uimită de această întrerupere neobişnuită, sala rămăsese într-o linişte profundă, pe care numai şeriful o întrerupse, lovind cu sabia în masă şi strigând: „Tăcere!”.

— Trebuie să punem capăt acestei chestiuni, spuse judecătorul, străduindu-se să-şi stăpânească sentimentele. Sergent, du prizonierul pentru a fi legat de buşteni. Domnule Clerk, ce urmează pe ordinea de zi?

Natty păru să se lase în voia destinului, pentru că îşi lăsă capul în piept şi îl urmă tăcut pe ofiţer afară din sală. Când silueta lui înaltă apăru pe uşa din faţă, mulţimea se dădu înapoi pentru a lăsa prizonierul să treacă, iar apoi se năpusti spre scena unde acesta urma să fie pedepsit.

Capitolul XXXIV.

„Ha, ha! Priveşte, poartă jartiere care-l strâng.”

Lear.

Pedepsele impuse de dreptul comun le erau cunoscute încă oamenilor din New York la vremea povestirii noastre. ar stâlpul pentru biciuit şi ruda sa, butucii, nu fuseseră încă înlocuiţi de soluţia mai blândă a închisorii. Acele relicve ale timpurilor străvechi erau plasate chiar în faţa închisorii, ca o lecţie de justiţie preventivă pentru răufăcătorii acelei colonii.

Natty l-a urmat pe sergent până în acest loc şi plecându-şi capul în faţa unei puteri căreia nu i se putea opune şi înconjurat de mulţimea care-l închidea într-un cerc în jurul lui, iar pe faţa fiecărei persoane se putea citi curiozitatea. Sergentul ridică partea superioară a butucilor şi arătă cu degetul spre găurile în care bătrânul trebuia să-şi pună picioarele. Fără a crâcni măcar în faţa acestei pedepse, Ciorap-de-Piele se aşeză pe pământ şi îşi lăsă picioarele prinse în găurile butucilor. Totuşi, aruncă o privire în jurul lui, cătând acea simpatie pe care natura umană are nevoie întotdeauna în momentele de suferinţă. Dar nu zări nici urmă de milă pe feţele celorlalţi, aşa cum nu văzu nici cruzime, sau nu auzi strigându-i-se vreun reproş. Mulţimea, dacă i se poate spune astfel, părea doar să asculte atent.

Sergentul tocmai lăsa în jos placa superioară, când Benjamin, care stătuse mereu în apropierea prizonierului spuse cu vocea sa puternică, de parcă ar fi căutat un motiv de ceartă.

— Ce folos are, domnule sergent, să prinzi om între scândurile astea de aici? Nu scoate rachiul din el şi nici nu-i răneşte spatele. Pentru ce mai faci toate astea atunci?

— E pedeapsa tribunalului, domnule Penguillan. Şi cred că există o lege pentru ea.

— Ah, ştiu că e o lege pentru chestia asta, dar unde-i găseşti tu folosul, te întreb? Nu face nici un rău şi îl ţine pe om doar de călcâie prin deschizăturile astea.

— Chiar nu e nimic rău, Benny Pump? spuse Natty ridicându-şi privirile jalnice spre chipul majordomului. Chiar nu fac nimic rău

dacă pun astfel un om bătrân de şaptezeci şi unu de ani ca să-l privească oameni, ca pe un urs îmblânzit? Nu fac nici un rău dacă pun un fost soldat, care a servit în timpul războiului din cincizeci şi şase şi a văzut duşmanul în timpul conflictului din şaptezeci şi şase, într-un loc ca acesta, unde băieţii pot să-l arate cu degetul şi să spună: „L-am văzut când s-a făcut de râs în tot comitatul!” Nu e nici un rău dacă înjosesc un om cinstit de parcă ar fi un animal din pădure?

Benjamin se uită în jurul său ameninţător şi dacă ar fi zărit o singură faţă care să aibă o expresie de dispreţ, ar fi fost gata să se certe imediat cu acel om. Dar peste tot nu întâlnea decât figuri sobre, uneori chiar compătimitoare, aşa că se aşeză alături de vânător şi, punându-şi picioarele în cele două găuri libere ale butucilor, spuse:

— Lasă scândura în jos, domnule sergent. Las-o în jos, când îţi spun. Dacă e cineva pe aici care vrea să vadă un urs, n-are decât să se uite şi la naiba cu el. O să vadă doi urşi şi poate unul dintre ei poate să şi muşte, nu numai să mormăie.

— Dar nu am primit nici un ordin să vă pun în butuci, domnule Pump, strigă sergentul. Trebuie să vă ridicaţi de aici şi să mă lăsaţi să-mi fac treaba.

— Ai primit ordinele mele şi de ce altceva mai ai nevoie ca să îmi prinzi picioarele? Aşa că lasă scândura în jos şi o să-l văd eu pe cel care rânjeşte primul!

— Ce rău poate fi dacă închizi o persoană care vrea să intre la închisoare? spuse sergentul, râzând şi închizându-i pe cei doi în butuci.

Noroc că această acţiune a fost dusă la îndeplinire cu hotărâre, pentru că spectatorilor le-a venit să râdă văzându-l pe Benjamin că se pune el însuşi în acea situaţie şi puţini dintre ei au încercat să se abţină. Majordomul se zbătu puţin încercând să se elibereze, de parcă ar fi vrut să se lupte cu toţi cei care erau aproape de el, dar cheia se întorsese deja, iar eforturile sale erau zadarnice.

— Auziţi, domnule sergent, strigă el. Ridicaţi puţin scândurile astea, ca să le arăt oamenilor de aici de cine râd ei.

— Nu se poate! Ai vrut să intri, acum nu mai poţi ieşi, răspunse ofiţerul. Numai când expiră timpul pe care judecătorul l-a hotărât pentru prizonierul ăsta.

Văzând că ameninţările şi încercările sale sunt inutile,

Benjamin a fost destul de înţelept pentru a adopta atitudinea resemnată a tovarăşului său. Se linişti imediat şi rămase alături de Natty cu o expresie de dispreţ întipărită pe trăsăturile sale aspre, arătând că înlocuise furia cu dezgustul. Odată ce sentimentele sale violente s-au potolit, majordomul se întoarse către tovarăşul său de suferinţă şi, deşi avea motive întemeiate pentru a se manifesta cu mai multă efuziune, încercă să-şi consoleze prietenul cu bunătate:

— La urma urmei, domnule Bumppo, nu e mare lucru, spuse el, am cunoscut nişte oameni dintr-o bucată, la bordul Boadishey, prinşi de călcâie pentru o nimic toată. Decât poate că au uitat că-şi băuseră deja toţi banii când un pahar de grog le-a tăiat calea. E ca şi cum ai naviga cu două ancore în faţă, aşteptând mareea, sau ca vântul să-şi schimbe direcţia şi nu avem decât două culcuşuri bune, iar ancorele au destul loc pentru a se mişca în mări. Am văzut atâţia oameni, care au consumat mai mult decât puteau să plătească, după cum ţi-am spus, legaţi la prora şi pupa şi nu puteau nici măcar să-şi întoarcă bordul. Uneori aveau şi câte o piedică prinsă de limbă, în forma unui grătar, pus de-a curmezişul fălcilor, ca un furchet pe bolta pupei.

Vânătorul părea să aprecieze bunele intenţii ale celuilalt, deşi nu-i putea înţelege elocinţa. Îşi ridică figura umilită şi încercând să zâmbească, spuse:

— Anan!

— Nu e mare lucru, îţi spun, doar o mică vijelie care se va potoli în curând, continuă Benjamin. Pentru tine, care eşti puternic precum o corabie, trebuie să fie o nimica toată. Deşi, văzând că picioarele astea grele ale mele că sunt aşa de scurte, mi-au ridicat călcâiele în sus, încât stau cam înclinate. Dar ce-mi pasă mie, domnule Bumppo, dacă vasul trage puţin mai tare de ancoră? Nu-i decât pentru cartul 4-6, dar să mă ia naiba dacă nu o să navigheze împreună cu tine după castorii ăia de care ai pomenit! Nu prea sunt obişnuit cu armele mici, pentru că am lucrat cu cutiile de muniţie, pentru că aveam velatura prea scurtă pentru a putea vedea pe deasupra pânza de la hamacuri. Dar aş putea să car vânatul şi poate chiar să te ajut să pui capcanele. Şi dacă e adevărat că eşti la fel de îndemânatic cu arma, precum eşti cu harponul, nu o să fie decât o croazieră scurtă. Am aranjat vergele cu domnul Dickens azi dimineaţă şi o

să-i trimit vorbă să nu-mi mai treacă numele pe cărţi până nu se termină croaziera.

— Tu eşti obişnuit să locuieşti cu oameni, Benny, spuse Ciorap-de-Piele cu durere, iar viaţa în pădure ar fi prea grea pentru tine.

— Deloc, deloc, strigă majordomul. Nu sunt unul dintre băieţii tăi de vreme bună, domnule Bumppo, care navighează numai pe vreme bună. Când îmi fac un prieten, sunt alături de el. Nu există un om mai bun decât domnul Dickens şi îmi place de el la fel cum îmi place noul butoi de Jamaiky al doamnei Hollister.

Majordomul se opri şi, întorcându-şi chipul de barbar spre vânător, se uită la el cu o privire ştrengărească. Apoi îşi relaxa toţi muşchii feţei sale aspre, până când aceasta se lumină de albeaţa dinţilor, spuse pe o voce joasă:

— Auzi, domnule Ciorap-de-Piele, e mai proaspăt şi te înviorează mai tare decât orice Hollands pe care îl găseşti în Gamsey. Dar o să trimitem pe cineva, să o roage pe hangiţă să ne dea ceva de băut, pentru că sunt aşa de înţepenit între scândurile astea, că tare aş mai avea nevoie de ceva care să-mi uşureze mecanismul de sus.

Natty oftă şi se uită împrejurul său, spre mulţimea care începuse deja să se risipească. Oameni se îndreptau în toate direcţiile, după treburile lor, iar gloata era acum mai puţin numeroasă. Se uită gânditor la Benjamin, dar nu-i răspunse.

Părea să fie cuprins de o puternică teamă, care îi anihila toate celelalte senzaţii şi care îi arunca o umbră de melancolie asupra trăsăturilor lui ridate, în ton cu gândurile sale apăsătoare.

Majordomul se pregătea să-şi pună planurile în aplicare, conform vechiului principiu că tăcerea înseamnă un răspuns pozitiv, când domnul Doolittle şi Jotham au ieşit din mulţime, traversând spaţiul deschis şi s-au apropiat de butuci. Magistratul merse la capătul unde se aşezase Benjamin şi rămase la distanţă sigură de majordom, în faţa lui Ciorap-de-Piele. Pentru un moment, Hiram simţi că intră în pământ din cauza privirilor tăioase ale lui Ciorap-de-Piele şi se lăsă cuprins de un sentiment cu totul nou pentru el, cel al jenei. După ce îşi mai veni în fire, privi spre cer şi apoi în văzduhul înnegrit de fum, de parcă ar fi fost doar o întâlnire obişnuită cu un prieten şi spuse felul lui formal şi ezitant:

— Nu prea a plouat în ultima vreme. Cred că vom avea o

secetă lungă.

Benjamin îşi desfăcea punga cu dolari şi nu observă apropierea magistratului, iar Natty îşi întoarse faţa, pe care fiecare muşchi se încorda cu dezgust, fără să răspundă. După o scurtă pauză, Hiram continuă, părând mai degrabă încurajat de această dovadă de antipatie.

— Norii arată de parcă nu au nici un pic de apă în ei, iar pământul este foarte uscat. După părerea mea, o să avem roade puţine anul acesta, dacă nu o să plouă în curând.

Domnul Doolittle îşi exprimă opiniile profetice cu un aer caracteristic celor din neamul său. Avea o atitudine iezuită, rece, insensibilă şi egoistă, care părea să spună: „Am acţionat conform legii”, chiar omului pe care îl rănise cu atâta cruzime. Reuşi să îndepărteze reţinerile pe care bătrânul se străduise să şi le impună, pentru că acesta izbucni deodată, roşu de indignare:

— Cum să vină ploaia, strigă el, când voi îi faceţi pe bătrâni, bolnavi şi săraci să plângă? Plecaţi de aici! Plecaţi de aici! Poate că aţi fost făcuţi după chipul lui Dumnezeu, dar satana locuieşte în inimile voastre. Plecaţi de aici, vă spun! Sunt îndurerat, iar prezenţa voastră îmi aduce gânduri şi mai amare.

Benjamin termină de numărat banii şi îşi ridică privirile în momentul în care Hiram, care fusese luat pe nepregătite de ocările vânătorului, se apropie prea mult de majordom, din nefericire pentru el. Acesta îi prinse un picior cu o mână puternică precum strânsoarea unei menghine şi îl trase la pământ înainte ca acesta să-şi vină în fire, sau să-şi folosească forţa, pe care până la urmă, o avea şi el. Lui Benjamin nu-i lipsea nici robusteţea, nici forţa capului, umerilor şi braţelor, deşi restul siluetei sale părea să fi fost iniţial intenţionată pentru un alt tip de om. Îşi exercită forţa fizică şi de această dată, dar cu multă discreţie. Îşi prinsese oponentul în dezavantaj şi în urma luptei, Benjamin a reuşit să-l imobilizeze pe magistrat într-o poziţie foarte asemănătoare cu a lui, cei doi stând bărbăteşte faţă în faţă.

— Cred că eşti înrudit cu navele, domnule Fac-puţin[21], strigă majordomul. Pari rudă cu navele, domnule. Te ştiu eu pe tine. Vorbeşti numai de bine de faţă cu domnul Dickens şi după aceea te duci şi bombăni faţă de bătrânele din sat, nu? N-ar fi destul

[21] Joc de cuvinte: Doo-but-little în loc de Doolittle. „Do but little” înseamnă în limba engleză „a face puţin” *(n.tr.).*

pentru orice creştin şi nu-i doresc nimănui să aibă atâta răutate, să scoată din acţiune un bătrân cinstit în felul acesta, fără să fie atât de dur cu el, de parcă ai începe să-l ponegreşti de îndată ce-şi coboară ancora. Dar am adunat multe împotriva dumitale, domnule şi acum e momentul să fii plătit pentru munca acestei zile. Aşa că pregăteşte-te, neghiobule, pregăteşte-te şi o să vedem care dintre noi doi e mai bun.

— Jotham! strigă magistratul înfricoşat. Jotham! Cheamă ofiţerii! Domnule Penguillan, îţi ordon să păstrezi pacea.

— A existat mai multă pace, decât dragoste între noi doi, domnule, strigă majordomul, făcând câteva demonstraţii de ostilitate. Aşa că ai grijă, domnule! Pregăteşte-te! Vezi barosul acesta de aici?

— Pune mâna pe mine dacă ai curajul! exclamă Hiram, pe cât de bine reuşi el, din sub strânsoarea în care majordomul îi ţinea gâtlejul. Pune mâna pe mine, dacă ai curajul!

— Nu ţi se pare că am pus mâna pe tine, domnule? strigă majordomul.

Avem neplăcuta datorie de a consemna aici că Benjamin devenise violent, pentru că lovea cu putere nicovala domnului Doolittle cu barosul, iar scena deveni într-o clipă deosebit de tumultuoasă şi confuză. Mulţimea s-a repezit într-un cerc de dans în jurul acelui loc, în timp ce alţii au fugit la tribunal pentru a da alarma. Unul sau doi dintre cei mai tineri membrii ai mulţimii a făcut o cursă nebunească pentru a vedea cine va fi fericitul care îi va comunica soţiei magistratului, situaţia în care se găsea soţul său.

Benjamin a continuat să-l lovească cu barosul, foarte harnic şi chiar cu îndemânare, folosindu-şi o mână pentru a-şi ridica oponentul, în timp ce cu cealaltă îl lovea. Nu ar fi bătut niciodată un adversar căzut, pentru că astfel ar fi decăzut în proprii săi ochi. Prin acest aranjament avantajos, reuşi să-l lovească pe Hiram până la desfigurare înainte ca Richard să-şi facă loc prin mulţime pentru a ajunge la locul luptei. Şeriful a declarat după aceea că nu a fost niciodată mai îndurerat decât atunci când a văzut dezbinarea aceasta între favoriţii săi, în afara faptului că era extrem de supărat şi datorită faptului că era responsabil cu păstrarea păcii în comitat. Hiram îi devenise într-o anumită măsură necesar pentru vanitatea sa, iar pe Benjamin, deşi ar părea ciudat, chiar îl iubea. Şi-a trădat ataşamentul prin primele

cuvinte pe care le-a rostit.

— Domnule Doolittle! Domnule Doolittle! Mi-e ruşine să văd că un om cu funcţia şi caracterul dumneavoastră uită de sine într-atât încât deranjează pacea, insultă tribunalul şi îl bate pe bietul Benjamin în halul acesta!

Auzind vocea domnului Jones, majordomul se opri, iar Hiram găsi răgazul de a-şi ridica faţa acoperită de ruşine spre cel care încerca să-i împace. Încurajat la vederea şerifului, domnul Doolittle îşi recăpătă glasul:

— O să te acţionez în justiţie pentru asta! strigă el disperat. O să te pedepsească legea pentru asta! Vă cer, domnule şerif, să-l reţineţi pe acest om şi să-l luaţi în custodie.

Până acum, Richard aflase deja cum se petrecuseră lucrurile şi, întorcându-se către majordom, îi spuse cu reproş:

— Benjamin, cum ai ajuns în butuci? Am crezut întotdeauna că eşti blând şi docil ca un mieluşel. Te preţuiam foarte mult pentru docilitatea ta! Benjamin! Benjamin, te-ai făcut de râs nu numai pe tine, ci şi pe prietenii tăi, prin comportamentul acesta neruşinat. Dumnezeule! Dumnezeule! Domnule Doolittle, se pare că v-a lovit faţa foarte tare într-o parte.

Hiram se ridicase deja în picioare, asigurându-se că majordomul nu putea să-l mai ajungă. Începu să rostească ameninţări groaznice de răzbunare. Ofensa avusese prea mulţi martori pentru a fi trecută cu vederea, iar şeriful, luând exemplul vărului său, care fusese imparţial în procesul recent al lui Ciorap-de-Piele, ajunse la concluzia dureroasă că trebuia să-şi bage majordomul în puşcărie. Timpul de pedeapsă al lui Natty expirase deja, Benjamin a aflat că, cel puţin pentru noaptea aceea, urma să fie închişi împreună, în aceeaşi cameră. Nu a obiectat împotriva acestei măsuri şi nici nu pomeni de cauţiune, deşi protestă în felul următor faţă de şerif, în timp ce acesta conducea grupul de sergenţi care îi însoţeau la închisoare:

— Nici nu mă gândesc la faptul că o să fiu închis în aceeaşi cabină cu domnul Bumppo, domnule Dickens, pentru că este un om cinstit şi care este foarte îndemânatic cu harponul şi cu puşca. Dar dacă vreţi să spun că merit altceva decât un salariu de două ori mai mare pentru că i-am lovit faţa tâmplarului pe o parte, aşa cum spuneţi dumneavoastră, o să spun că aşa ceva e împotriva raţiunii şi a creştinătăţii. Dacă e vreo lipitoare în ţara asta, el e! Ah, îl ştiu eu pe el! Şi dacă mai are şi altceva în afară

de lemn uscat în capul acela al lui, ştie şi el de ce sunt în stare! Ce e aşa de rău, domnule, de puneţi atâta la inimă? E la fel ca în orice bătălie, tunuri împotriva altor tunuri, numai că acum era picior contra ancoră. La fel am procedat şi în Port Pray, la radă, când Suffring a venit printre noi. Şi cât a mai suferit până a plecat.

Richard consideră că era nedemn de el să răspundă cuvântării majordomului, dar după ce prizonierii săi au fost găzduiţi cum se cuvine într-o carceră exterioară, iar lacătele încuiate la ordinul lui, se retrase.

În timpul după-amiezii, Benjamin a vorbit adesea cu prietenie cu tot felul de oameni, printre gratiile de fier. Dar tovarăşul lui se plimba prin camera îngustă, în mocasinii săi, cu paşi repezi, nerăbdători. Capul îi atârna trist în piept, iar când îl ridica din când în când, spre cei care îl priveau pe fereastră, se lumina doar pentru o clipă, cu aspectul copilăresc al zăpăcelii bătrânilor, dar care se transforma imediat într-o expresie de teamă adâncă şi vădită.

La sfârşitul zilei, Edwards a fost văzut la fereastră, vorbind serios cu prietenul său. Şi după ce a plecat, ceilalţi au crezut că vorbele sale îl liniştiseră pe vânător, care se aruncă imediat pe salteaua de paie şi se cufundă imediat într-un somn adânc. Curioşii spectatori epuizaseră toate subiectele de conversaţie cu Benjamin, care dăduse noroc cu jumătate dintre cunoştinţele sale. Din moment ce Natty se culcase deja, la ora opt, Billy Kirby, care rămăsese ultimul la fereastră, se retrase în „Cafeneaua Templeton”. Atunci, Natty se ridică şi întinse o pătură în dreptul ferestrei, iar prizonierii păreau să se fi culcat.

Capitolul XXXV.

„Să şi piardă urma, de un inamic
Au dat mereu pinteni vitelor
O dată n-au privit în urmă
Până toţi patru au ieşit din vânturi,
Şi de pericol au scăpat.”

Hudibras.

Pe măsură ce umbrele serii puneau stăpânire pe oraş, juraţii, martorii şi cei prezenţi în tribunal au început să se răspândească. Înainte de ora nouă, satul era cufundat în tăcere, iar străzile aproape părăsite. La ora aceea, judecătorul Temple şi fiica sa, urmaţi la scurtă distanţă de Louisa Grant, mergeau încet de-a lungul străzii, în umbra îngustă a plopilor tineri, vorbind astfel:

— Tu ai putea să-i alini sufletul rănit, copila mea, spuse Marmaduke. Dar ar fi periculos să punem în discuţie natura ofensei sale. Trebuie să respectăm sacralitatea legilor.

— Fără îndoială, domnule, că acele legi care condamnă un om ca Ciorap-de-Piele la o pedeapsă atât de aspră şi pentru un delict pe care eu însămi îl consider uşor de trecut cu vederea, nu pot fi chiar atât de bune, strigă Elizabeth nerăbdătoare.

— Vorbeşti despre lucruri pe care nu le înţelegi, Elizabeth, răspunse tatăl său. Societatea nu poate exista fără să i se impună nişte reţineri de natură pozitivă. Aceste reţineri nu pot fi impuse fără ca persoanele care le administrează să beneficieze de respect şi siguranţă. Şi nu ar fi prea bine să se raporteze că judecătorul extinsese o favoare unui cămin? Pedepsit, pentru că acesta a salvat viaţa fiicei lui.

— Da, da, văd cât de dificilă este situaţia dumneavoastră, dragă domnule, strigă fata. Dar, când mă gândesc la pedeapsa bietului Natty, nu pot să separ reprezentantul legii de om.

— Acum vorbeşti ca o femeie, fata mea. Nu a fost pedepsit pentru atacul asupra lui Hiram Doolittle, ci pentru ameninţarea vieţii unui ofiţer, care încerca să-şi facă datoria…

— Nu contează pentru care dintre ele a fost pedepsit, îl întrerupse domnişoara Temple, cu o logică bazată mai mult pe

sentimente decât pe raţiune. Ştiu că Natty este nevinovat şi dacă cred asta, trebuie să cred că cei care l-au nedreptăţit sunt răi.

— Şi judecătorul lui se numără printre aceştia! Propriul tău tată, Elizabeth?

— Nu, nu-mi pune asemenea întrebări. Dă-mi un mandat, tată şi lasă-mă să-l execut chiar eu.

Judecătorul se opri un moment, zâmbind afectuos fiicei sale, apoi îşi puse mâna blând pe umărul ei şi răspunse:

— Ai dreptate, Bess. Şi chiar foarte multă, dar inima îţi influenţează raţiunea. Dar ascultă: în portmoneu acesta sunt două sute de dolari. Du-te la închisoare – este aproape şi nu o să-ţi facă nimeni rău – dă-i biletul acesta gardianului şi când îl vezi pe Bumppo, spune-i sărmanului bătrân ce vrei tu. Dă-i frâu liber inimii tale calde, dar încearcă să nu uiţi, Elizabeth, că numai legile ne ridică mai presus de sălbatici. Că el este un delincvent şi că tatăl tău l-a judecat.

Domnişoara Temple nu răspunse, dar îşi strânse la piept mâna în care ţinea portmoneul şi-a prins prietena de braţ şi au ieşit amândouă din curte în strada principală a satului.

În timp ce mergeau în tăcere de-a lungul şirurilor de case, unde întunericul adânc al serii le ascundea atât de bine siluetele, nu auzeau nici un sunet, decât pasul încet al unei perechi de boi, sau huruitul unei căruţe, care mergeau pe drum în aceeaşi direcţie cu ele. Silueta căruţaşului se desluşea cu greu în lumina slabă. Mergea alene alături de vitele sale, cu un aer apatic, de parcă era obosit de muncile zilei. În colţ, unde era închisoarea, tinerele au aşteptat puţin trecerea boilor. Animalele au fost oprite lângă clădire şi apoi au primit o mână de fân, cărat chiar pe gâtul lor, ca răsplată pentru munca răbdătoare din acea zi. Ansamblul bărbatului cu vitele sale era ceva atât de obişnuit, încât Elizabeth nu a simţit nevoia de a arunca o a doua privire către ei, până când l-a auzit pe om vorbind cu animalele sale:

— Ai grijă, Brindle. O să ai, nu-i aşa, domnule! O să ai grijă!

Limbajul cu care vorbea boilor era deosebit de cel cu care locuitorii unei noi colonii sunt obişnuiţi. Dar la auzul acestei voci domnişoara Temple a tresărit. După ce a făcut colţul, se apropie de om şi privirile sale l-au recunoscut pe Oliver Edwards, îmbrăcat în haina grosolană a unui căruţaş. Ochii lor s-au întâlnit în acelaşi moment şi s-au recunoscut imediat, în ciuda întunericului şi a pelerinei Elizabethei.

— Domnişoară Temple!

— Domnule Edwards! Au exclamat ei simultan, deşi sentimente care păreau să-i stăpânească pe amândoi au făcut ca vorbele lor să fie aproape neauzite.

— Este imposibil! exclamă Edwards, după ce au trecut momentul de îndoială. Să vă văd atât de aproape de închisoare! Dar mergeţi la casa parohială. Îmi cer scuze, domnişoară Grant, nu v-am recunoscut de la început.

Louisa scoase un oftat atât de uşor, încât numai Elizabeth a auzit-o. Aceasta răspunse repede:

— Nu numai că suntem lângă închisoare, domnule Edwards, dar vom intra în ea. Vrem să-i dovedim lui Ciorap-de-Piele că nu am uitat serviciile dumnealui. Şi că atunci când trebuie să fim corecţi, suntem şi foarte recunoscători. Presupun că şi tu ai o datorie asemănătoare. Dar vă rugăm să ne daţi un avans de zece minute faţă de dumneavoastră. Îmi pare foarte rău, domnule Edwards, să văd că vă coborâţi la asemenea ocupaţii. Sunt sigură că tatăl meu…

— Vă voi aştepta după cum doriţi, domnişoară, o întrerupse tânărul cu răceală. Aş putea să vă rog să nu menţionaţi nimănui faptul că sunt aici?

— Sigur, spuse Elizabeth, întorcându-i plecăciunea cu o înclinare uşoară a capului şi împingând-o înainte pe Louisa care era în întârziere.

Totuşi, de îndată ce au intrat în închisoare, Louisa găsi un moment pentru a şopti:

— Nu ar fi mai bine să-i oferi o parte din bani lui Oliver? Jumătate din ei vor plăti amenda lui Natty Bumppo, iar Oliver nu este obişnuit cu greutăţile. Sunt sigură că tatăl meu va oferi mare parte din salariul său derizoriu pentru a-i acorda lui Edwards locul pe care îl merită.

Zâmbetul involuntar care îi lumină chipul Elizabethei era amestecat cu o expresie de milă sinceră şi profundă. Totuşi, nu a zis nimic, iar apariţia gardianului le-a reamintit celor două de adevăratul obiect al vizitei lor.

Gardianul nu a fost deloc surprins când tinerele i-au cerut să intre la Natty Bumppo, pentru că ştia povestea salvării lor şi interesul pe care îl aveau de atunci pentru prizonier, dar şi toate celelalte moravuri ale comitatului. Oricum, biletul judecătorului Temple ar fi preîntâmpinat vreun refuz, dacă el ar fi vrut să le

respingă cererea. Le conduse fără ezitare în camera prizonierilor. În momentul în care cheia se auzi în lacăt, au auzit vocea puternică a lui Benjamin care întreba:

— Cine vine?

— Nişte vizitatori la vederea cărora te vei bucura, răspunse gardianul. Ce i-aţi făcut la încuietoare, că nu se întoarce?

— Uşor, uşor, domnule! strigă majordomul. Tocmai am băgat un cui într-o dană de lângă broasca asta, ca piedică, pentru ca domnul Nu-Face-Nimic să nu poată intra ca să mai iște vreo ceartă între noi. Pentru că, din câte îmi dau eu seama, o să rămân lefter în curând, mai ales c-o să-mi ia toţi spaniolii, de parcă l-aş fi bătut prea tare pe ticălos. Lasă-ţi barca în voia vântului şi aşteaptă puţin pentru un fleac, nu-i aşa? Iar eu o să vă fac loc de trecere!

Zgomotul bătăilor de ciocan le confirmă faptul că majordomul se străduia cu seriozitate şi în curând lacătul a cedat, iar uşa s-a deschis.

În mod evident, Benjamin anticipase confiscarea banilor săi, pentru că apelase frecvent în timpul după-amiezii şi serii la butoiul preferat de la „Dragonul neînfricat” şi era acum într-o stare, care în lumea marinarilor este numită „cherchelire”. Nu era uşor ca băutura să-i distrugă echilibrul bătrânului matelot, pentru că, aşa cum el însuşi spusese: „avea velatura prea joasă, ca să nu poată naviga pe orice vreme”, dar atunci se găsea exact în starea care era expresiv denumită drept „confuză”. Când i-a văzut pe musafiri, se retrase în colţul unde era salteaua lui şi în ciuda prezenţei stăpânei sale, se aşeză cu un aer foarte sobru, cu spatele rezemat de perete.

— Dacă mai încerci să-mi strici lacătele în felul acesta, domnule Pump, o să-ţi pun piedică, aşa cum îi spui tu, la picioare şi apoi o să te leg de pat, spuse gardianul.

— De ce să faci aşa ceva, domnule? mormăi Benjamin. Am navigat prin furtună azi, ancorat de călcâie şi nu mai vreau să mai am de-a face cu aşa ceva. Ce e aşa rău că am făcut ca dumneata? Lasă uşa aia descuiată pe dinafară şi îţi promit că nu o mai încui şi eu pe dinăuntru.

— Trebuie să închid de noapte la ora nouă, spuse gardianul. Acum e opt şi douăzeci şi două de minute. Puse lumânarea mică pe o masă de pin şi se retrase.

— Ciorap-de-Piele! spuse Elizabeth, când cheia se întorcea din

nou în broască. Bunul meu prieten, Ciorap-de-Piele! Am venit să-ţi dovedesc recunoştinţa mea. Dacă i-ai fi lăsat să îţi percheziţioneze casa, bătrânul meu drag, moartea căprioarei ar fi fost un lucru fără importanţă şi totul ar fi fost bine…

— Să fiu de acord cu percheziţionarea! o întrerupse Natty, înălţându-şi faţa care până atunci i se odihnea pe genunchi, dar fără să ridice din colţul unde se aşezase. Chiar crezi, fata mea, că aş fi lăsat un asemenea ticălos să-mi intre în casă? Nu, nu. Pe atunci nu mi-aş fi deschis uşa nici pentru chipul tău frumos, dar acum n-au decât să caute printre cărbuni şi cenuşă. Nu o să găsească decât o grămadă la fel de mare ca la orice cazan de zahăr din munţi.

Bătrânul îşi lăsă din nou faţa într-una din mâini şi rămase pierdut în melancolie.

— Cabana poate fi reconstruită şi chiar mai bine decât prima dată, răspunse domnişoara Temple. Şi o să am eu însămi grijă de aceasta, de îndată ce ieşi de la închisoare.

— Poţi să aduci morţii înapoi, copilă? întrebă Natty cu o voce tristă. Poţi să te duci la locul unde voi v-aţi înmormântat mamele, taţii şi copiii, să le aduni cenuşa şi să faci din nou bărbaţii şi femeile care erau înainte? Nu ştii ce înseamnă să te fi odihnit timp de patruzeci de ani la adăpostul aceluiaşi acoperiş şi să fii înconjurat de aceleaşi lucruri aproape toată viaţa ta. Eşti încă tânără, copila mea, dar eşti una dintre cele mai valoroase creaţii ale lui Dumnezeu. Am sperat pentru tine că o să treacă mai repede, dar acum s-a terminat tot. Toate astea, adunate, o să-l scoată din minţi pentru totdeauna.

Domnişoara Temple a înţeles ceea ce vroia să spună bătrânul mai bine decât ceilalţi ascultători, pentru că în timp ce Louisa stătea lângă ea nevinovată, compătimindu-l e vânător pentru necazurile sale, Elizabeth şi-a întors faţa într-o parte, de parcă ar fi vrut să-şi ascundă trăsăturile. Dar ca şi sentimentul care l-a determinat, acest gest a durat doar o clipă.

— Totuşi, mai există şi alte lemne din care să facem un acoperiş şi o să le găsim pentru tine, bătrânul meu salvator, continuă ea. Arestul tău o să se încheie în curând şi înainte să-ţi dai seama, o să am grijă să ţi se pregătească o casă, unde poţi să-ţi petreci sfârşitul vieţii tale lungi şi inofensive în confort şi bogăţie.

— Confort şi bogăţie! Casă! repetă Natty încet. Ai intenţii

bune. Ai intenţii bune. Şi îmi pare foarte rău că nu se poate. Dar m-au văzut când am ajuns de râsul lumi…

— La naiba cu butucii tăi! spuse Benjamin, agitând cu o mână sticla din care luase înghiţituri repezi şi dese, în timp ce cu cealaltă făcea gesturi dispreţuitoare. Cui îi pasă de scândurile alea? Uite aici un picior care a atât cu capătul înţepenit timp de o oră ca un baston de bompres. Îl vezi? Şi ce ar putea fi mai rău pentru el, hâm? Nu poţi să-mi spui, nu-i aşa?

— Cred că uiţi în prezenţa cui te afli, domnule Pump, spuse Elizabeth.

— Să uit de dumneavoastră, domnişoară Lizzie? răspunse majordomul. Să mă ia naiba dacă e adevărat. Nimeni n-ar putea să uite de dumneavoastră, ca de draga de Oase-Frumoase[22] din casa cea mare de acolo. Stai să-ţi spun, aruncător de ostii bătrân ce eşti, o fi având ea oase frumoase, dar n-aş putea spune acelaşi lucru şi despre carnea de pe ea, pentru că arată ca un schelet îmbrăcat cu hainele altcuiva. Cât despre pielea de pe faţă, e la fel ca un gabier cu o grandee bine strânsă, pentru că e bine întinsă, dar nu pot spune acelaşi lucru despre hainele de pe ea.

— Tăcere! Îţi ordon să faci linişte, domnule! spuse Elizabeth.

— Vai, domnişoară, răspunse majordomul, dar totuşi, nu mi-aţi spus să nu beau.

— Nu trebuie să vorbim despre ceilalţi, spuse domnişoara Temple, întorcându-se din nou către vânător. Ci numai despre viitorul tău, Natty. Voi avea grijă ca să-ţi petreci restul zilelor în confort şi bogăţie.

— Confort şi bogăţie, repetă din nou Ciorap-de-Piele. Ce mai poate fi uşor pentru un bătrân care trebuie să meargă o milă prin câmp deschis ca să poată găsi umbra care să-l ferească de soarele arzător. Sau ce bogăţie poate fi acolo unde vânezi azi şi să nu dai de nici o căprioară, sau să găseşti ceva mai mare decât o nurcă, sau chiar vreo vulpe rătăcită. Of, o să-mi fie greu să prind castorii pentru amendă. Trebuie să cobor poate chiar o sută de mile spre graniţa Pennsylvannyei, ca să caut animalele. Pe aici nu prea se găsesc. Da, aşezările şi defrişările voastre le-au alungat pe animalele astea inteligente afară din ţară şi în loc de digurile de castor, pe care le face animalul singur, din voia lui

[22] Joc de cuvinte: Pretty bones, care în traducere liberă înseamnă „oase frumoase”, în loc de Pettybones *(n.tr.).*

Dumnezeu, voi întoarceţi apele către pământurile joase cu ajutorul digurilor de moară, de pară ar fi datoria omului să nu lase apa să curgă în ce direcţie vrea El Banny, dacă îţi mai duci mâna la gură aşa de des, nu o să mai fii în stare să pleci când o să-ţi dea drumul.

— Ascultaţi, domnule Bumppo, spuse majordomul. Nu vă faceţi griji pentru Ben. Când vine vremea, să mă ridici în picioare şi să-mi spui în ce direcţie şi pe ce distanţa vrei să cârmuiesc şi o să navighez foarte bine, aşa o să fac.

— A venit vremea, spuse vânătorul, cu urechea ciulită. Aud coarnele boilor frecându-se de peretele închisorii.

— Păi, să dai semnalul şi o să mergem drept înainte, camaradul meu de navă, spuse Benjamin.

— Nu o să ne trădezi, nu-i aşa, copilă? spuse Natty uitându-se simplu către Elizabeth. Nu o să trădezi un bătrân care simte nevoia să respire aerul curat al văzduhului? Nu vreau să fac nici un rău. Dacă legea spune că trebuie să plătesc suta de dolari, o să muncesc tot sezonul, dar nu mai e mult până la el şi o să mă ajute şi omul acesta cumsecade.

— O să-i prinzi tu, spuse Benjamin cu un gest amplu al braţului. Şi dacă ne scapă iar, n-ai decât să-mi spui că sunt un ticălos. Asta-i tot.

— Dar la ce vă referiţi? întrebă Elizabeth. Trebuie să stai aici timp de treizeci de zile. Am banii pentru amendă în portofelul acesta, i-ai, plăteşte mâine dimineaţă şi ai răbdare timp de o lună. Voi veni des să te văd, prietene. O să-ţi facem haine, noi cu mâinile noastre. Într-adevăr, o să-ţi fie foarte bine.

— Ai face aşa ceva, copilă? întrebă Natty, traversând cameră cu un aer de bunătate şi luând-o de mână pe Elizabeth. Ai avea atâta grijă cu un bătrân, doar pentru că a împuşcat un animal? Şi asta nu l-a costat nimic. Nu cred că asemenea lucruri se moştenesc din familie, pentru că mi se pare că tu nu uiţi niciodată ajutorul pe care l-ai primit. Degetele tale delicate n-ar putea face mare lucru cu o piele de căprioară şi nici n-ai putea să coşi cu ligamente în loc de aţă. Dar dacă nu a auzit încă, va auzi, va afla şi va vedea că sunt persoane care îşi aduc aminte de bunătatea care li s-a arătat.

— Să nu-i spui nimic, strigă Elizabeth gravă. Dacă ţii la mine, dacă îţi pasă de sentimentele mele, să nu-i spui nimic. Nu vreau să vorbesc decât pentru tine şi tot ceea ce fac, fac pentru tine.

Îmi pare rău, Ciorap-de-Piele, că legea cere să rămâi aici atâta vreme. Dar la urma urmei, o lună trece repede şi…

— O lună! exclamă Natty, deschizând gura într-unul dintre râsetele sale. Nici o zi, nici o lună, nici o noapte, fata mea. Judecătorul Temple n-are decât să dea o sentinţă, dar nu poate să pună în aplicare sentinţa fără o închisoare mai bună ca asta. M-au prins odată francezii şi au băgat şaizeci şi două de persoane o dată într-o baracă, aproape de bătrânul Frontiac. Dar pentru cei care erau obişnuiţi cu lemnul, era uşor să taie unul dintre buştenii de pin. Vânătorul se opri şi se uită cu grijă în jurul său, apoi, râzând iar, îl împinse pe majordom din locul unde era. Trase la o parte pătura, descoperind o gaură recent tăiată în butuc cu un ciocan şi o daltă. Nu mai trebuie decât să-l lovim puţin şi bucata de dinafară o să cadă şi ea, apoi…

— Plecă, plecăm, strigă Benjamin, ieşind din apatie. Apoi plecăm. Ah, o să-i prinzi, iar eu o să ţin căciulile de castor de care am vorbit.

— Mă tem că băiatul acesta o să-mi facă numai probleme, spuse Natty. O să urcăm cu greu pe munte, dacă o să-şi dea seama în curând că am fugit. El nu e prea tulburat acum ca să poată fugi.

— Să fug! repetă majordomul, la, treci aici şi să luptăm!

— Faceţi pace, ordonă Elizabeth.

— Ah, domnişoară.

— Fără îndoială că nu o să ne părăseşti, Ciorap-de-Piele, continuă domnişoara Temple. Te implor, gândeşte-te că nu vei mai putea ieşi din pădure şi că îmbătrâneşti din ce în ce mai repede. Mai ai puţină răbdare şi vei putea ieşi afară cu demnitate.

— Pot să prind vreun castor aici, fata mea?

— Dacă nu poţi, ia banii să plăteşti amenda şi peste o lună vei fi liber. Uite, sunt bani de aur.

— Aur! spuse Natty cu un fel de curiozitate copilărească. N-am mai văzut de multă vreme o monedă de aur. Pe vremea vechiului război, primeam mereu monede de-astea mari, la fel de multe pe cât de numeroşi sunt acum urşii în pădure. Îmi amintesc de unul din armata lui Dieskau, pe care l-au omorât şi au găsit o duzină de bucăţele de-astea lucioase cusute de cămaşa lui. Eu n-am pus mâna pe ele, dar am văzut cu ochii mei cum le desprindeau. Erau mai mari şi mai lucioase decât acestea.

— Acestea sunt guinee englezeşti şi ţi le dau ţie pe toate, spuse Elizabeth. Ca o garanţie pentru ceea ce vei primi în continuare.

— Mie! De ce să-mi dai mie comoara asta? spuse Natty, uitându-se serios la fată.

— Nu mi-ai salvat tu viaţa? Nu m-ai scos tu din fălcile sălbăticiunii? exclamă Elizabeth, acoperindu-şi ochii, de parcă ar fi vrut să-şi ferească privirile de un lucru înfricoşător.

Vânătorul luă banii, întorcându-i mereu în mână ceva vreme, rând pe rând şi spunând tare în timp:

— Se spune că în Cherry Valley este o puşcă bună, care poate trimite glonţul cinci sute de metri şi poate să omoare şi prada. Am mai văzut puşti bune la viaţa mea, dar nici una ca asta. Fără îndoială că dacă trimite la cinci sute de metri poţi să împuşti foarte bine. Ei, am îmbătrânit, iar puşca pe care o am o să mă servească până la moarte. Uite, copilă, ia-ţi aurul înapoi. Dar a venit vremea. Îl aud cum vorbeşte cu vitele şi trebuie să plec de-acum. Nu o să ne spui, fetiţo. Nu o să ne spui, nu-i aşa?

— Să vă spun! repetă Elizabeth, dar ia banii, bătrâne, ia banii chiar dacă te duci în munte.

— Nu, nu, spuse Natty, scuturând din cap cu bunătate. Nu ţi-aş lua banii nici pentru douăzeci de puşti. Dar dacă vrei, există un lucru pe care numai tu l-ai putea face ceva pentru mine.

— Spune-mi care este acela. Spune-mi ce este.

— Nu vreau decât să cumperi o canistră de praf de puşcă. O să coste doi dolari de argint. Benny Pump a pregătit banii, dar nu are curajul să meargă în oraş să cumpere. Numai francezul ţine aşa ceva. Este cel mai bun praf şi merge bine puşca cu el. O să-l cumperi pentru mine, fetiţo? Nu-i aşa că o să cumperi?

— Dacă o să cumpăr? O să-ţi aduc praful, Ciorap-de-Piele şi de-ar fi să rătăcesc o zi întreagă în căutarea ta prin pădure. Dar unde şi cum o să găsesc?

— Unde? repetă Natty, gândindu-se o clipă. Mâine, pe muntele Viziunii. O să ne întâlnim chiar pe vârful Viziunii, fetiţo, atunci când soarele se înalţă deasupra capetelor noastre. Ai grijă să fie un praf bun. O să-l cunoşti după luciul şi preţul său.

— Se aşezase deja şi, punându-şi picioarele în gaură, făcu un mic efort şi îndepărtă lemnul din afară pentru a trece spre stradă. Tinerele au auzit foşnetul fânului şi au înţeles atunci de ce Edwards purta haine de căruţaş.

— Vino, Benny, e momentul cel mai întunecat al nopţii. Peste o oră, luna o să se ridice pe boltă.

— Stai, exclamă Elizabeth. N-ar trebui să se spună că ai evadat în prezenţa fiicei Judecătorului Temple. Întoarce-te, Ciorap-de-Piele, ca să ne putem retrage înainte de a-ţi pune planul în aplicare.

Ciorap-de-Piele de-abia avu vreme să se ridice de jos şi să acopere gaura cu pătura, peste care Benjamin căzu într-un moment foarte potrivit, înainte ca cheia să se întoarcă din nou în lacăt, iar uşa camerei să se deschidă.

— Domnişoara Temple este pregătiră să plece? întrebă gardianul civil. Este ora la care de obicei se închide.

— O să vă urmez, domnule. Noapte bună, Ciorap-de-Piele.

— E un praf bun, fetiţo şi cred că o să trimită glonţul mai departe decât în mod obişnuit. Am îmbătrânit şi nu pot să mai urmăresc prada cum făceam odată.

Domnişoara Temple flutură mâna pentru a-l face să se oprească şi ieşi din cameră înaintea Louisei şi a gardianului. Bărbatul întoarse cheia imediat şi când le conduse până în stradă, spuse că se va întoarce pentru a-şi controla prizonierii. S-au despărţit la uşa clădirii şi tinerele s-au îndreptat spre colţ, cu inimile zvâcnind.

— Acum că Ciorap-de-Piele a refuzat banii, putem să-i dăm pe toţi domnului Edwards, spuse Louisa. Şi dacă mai adăugăm şi...

— Ascultă, spuse Elizabeth. Aud foşnetul fânului. Evadează chiar în acest moment. Of, o să-şi dea seama imediat!

Ajunseseră deja la colţ, unde Edwards şi Natty tocmai trăgeau corpul neajutorat al lui Benjamin prin deschizătură. Boii se dăduseră în spate, lăsând fânul, aşa că grupul avea destul loc de acţiune.

— Aruncă fânul în căruţă, spuse Edwards. Altfel o să-şi dea seama cum am procedat. Repede, să nu-l vadă.

Natty tocmai îndeplinise acest ordin, când, prin deschizătură apăru lumina de la lumânarea gardianului. Imediat se auzi şi vocea lui, strigând după prizonieri.

— Ce ne facem acum? spuse Edwards. O să ne prindă din cauza lui Benjamin, care e beat şi noi nu avem nici un moment de pierdut.

— Cine e beat, ticălosule? bombăni majordomul.

— Au evadat! Au evadat! au strigat cinci sau şase voci din

închisoare.

— Trebuie să-l lăsăm! spuse Edwards.

— N-am face bine, băiete. A luat asupra lui jumătate din ruşinea de la butuci, astăzi. Este un om bun.

În acest moment, au auzit doi sau trei oameni ieşind de la „Dragonul neînfricat”. Printre aceştia, au recunoscut vocea lui Billy Kirby.

— Nu s-a ridicat încă luna! strigă tăietorul de lemne. Dar e noapte clară. Hai, cine merge acasă? Auziţi, ce tărăboi se aude de la închisoare! Hai să mergem să vedem ce se întâmplă!

— Suntem pierduţi, dacă nu-l lăsăm pe Benjamin.

În acel moment, Elizabeth se apropie de el şi îi spuse repede, pe un ton scăzut:

— Pune-l în căruţă şi porneşte boii. N-o să-l caute nimeni acolo.

— Gândeşti rapid, ca orice femeie! spuse tânărul.

De îndată ce fata spuse acestea, ei i-au urmat imediat sugestia. L-au pus pe majordom peste fân, l-au sfătuit să stea liniştit şi să folosească strămurarea pe care i-au pus-o în mână. Apoi au îndemnat boii să plece. De îndată ce l-au aranjat astfel pe Benjamin, au pornit de-a lungul caselor şi la scurtă vreme au dispărut printr-o deschizătură care conducea la spatele clădirilor.

Boii mergeau repede, iar strigătele urmăritorilor s-au auzit imediat pe străzi. Tinerele şi-au grăbit pasul, pentru că doreau să scape de mulţimea de ofiţeri şi privitori care se apropiau, unii înjurând, iar ceilalţi bucurându-se de fapta prizonierilor. În această confuzie, dintre toate vocile s-a desluşit clar glasul lui Billy Kirby, urlând şi jurându-se că-i va prinde pe fugari, ameninţând că-l va aduce pe Natty şi pe Benjamin înapoi, pe fiecare în câte un buzunar.

— Răspândiţi-vă oameni, strigă el trecând pe lângă doamne, iar pasul său greu răsuna pe drum ca paşii unei duzini de oameni. Răspândiţi-vă, mergeţi în munţi. O să ajungă în munţi într-un sfert de oră. Să căutaţi apoi de o puşcă lungă.

Strigătele sale erau repetate de douăzeci de guri, pentru că nu numai închisoarea, dar şi tavernele se goliseră de tot. Unii dintre cei veniţi căutau cu seriozitate, dar alţii li se alăturaseră pentru distracţie.

Când Elizabeth ajunse la poarta tatălui său, îl văzu pe tăietorul de lemne cum oprea căruţa şi îşi dădu seama că Benjamin era

pierdut. În timp ce se grăbea cu prietena ei pe alee, au văzut două siluete care se strecurau cu grijă şi repeziciune pe sub crengile copacilor. Într-un moment, Edwards şi vânătorul le-au tăiat calea.

— Domnişoară Temple, s-ar putea să nu vă mai văd niciodată, exclamă tânărul. Vreau să vă mulţumesc pentru bunătatea dumneavoastră. Nu ştiţi ce anume m-a determinat să procedez astfel.

— Plecaţi, plecaţi! spuse Elizabeth. Tot satul e alarmat. N-ar trebui să vă găsească cineva în acest loc şi vorbind cu mine.

— Nu, trebuie să vorbesc cu dumneavoastră, chiar de-aş fi sigur că mă vor prinde.

— Nu puteţi să vă retrageţi spre pod. Urmăritorii vor ajunge la pădure înaintea dumneavoastră. Dacă…

— Ce anume? Sfatul dumneavoastră m-a salvat o dată până acum, o să-l urmez până la moarte.

— Strada este acum liberă şi liniştită, spuse Elizabeth după o tăcere. Traversaţi-o şi veţi găsi barca tatălui meu pe lac. Cu ea, aţi ajunge uşor oriunde pe aceste dealuri.

— Dar judecătorul Temple ar putea face plângere că i-am încălcat proprietatea?

— Fiica lui va răspunde pentru tot, domnule.

Tânărul rosti câteva cuvinte foarte încet, încât numai Elizabeth putu să-l audă, apoi se întoarse pentru a-i urma sfatul. La despărţire, Natty se apropie de fete şi le spuse:

— Să nu uitaţi de cutia de praf, copilelor. Trebuie să prind castorii, dar şi eu şi câinii am început să îmbătrânim. Avem nevoie de cea mai bună muniţie.

— Vino, Natty, spuse tânărul nerăbdător.

— Vin, băiete, vin. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândouă, fetelor, pentru că aţi făcut un bine unui om bătrân.

Tinerele au rămas pe loc până ce siluetele lor tot mai îndepărtate nu s-au mai văzut şi apoi au intrat în conac.

În timp ce pe alee avea loc această scenă, Billy Kirby oprise căruţa, carp era a lui şi pe care Edwards o luase fără permisiunea proprietarului, de la locul unde boii stăteau de obicei aşteptându-şi stăpânul.

— Vino aici, Golden, strigă el. Cum aţi ajuns aici de la capătul podului, unde v-am lăsat eu, neghiobilor?

— Mergi înainte, mormăi Benjamin, pocnind din bici la

întâmplare şi lovind umărul lui Kirby.

— Cine dracu eşti tu? strigă Billy, întorcându-se surprins. Însă nu reuşi să distingă chipul dur al celui care îl privea pe deasupra drugilor de la căruţă.

— Cine sunt eu? Păi, sunt timonierul acestui vas, pe care îl vezi şi ţin direcţia foarte bine. Ah, podul e chiar în faţa mea, iar la pupa am satul. Eu cred că asta înseamnă că am cârmuit bine, băiete. Mergi înainte.

— Vezi unde dai cu biciul, domnule Benny Pump, spuse tăietorul de lemne, sau te iau în palmă şi îţi trag careva palme pete urechi. Unde mergi cu atelajul meu?

— Atelaj!

— Da, căruţa şi boii mei.

— Păi, să ştiţi domnule Kirby, că Ciorap-de-Piele şi cu mine… adică Benny Pump, îl ştiţi pe Ben? Ei bine, Benny şi cu mine… nu, adică eu şi Benny. Să mă ia naiba dacă ştiu cum e. Dar câţiva dintre noi mergem să facem rost de o încărcătură piei de castor, aşa că am folosit căruţa ca să le transportăm. Ei, domnule Kirby, ce greu vă mai mânuiţi vâslele. Trageţi de vâslă la fel de prost cum s-ar descurca o vacă cu muscheta, sau o femeie cu cavila de matisit.

Billy merse ceva vreme alături de căruţă, gândindu-se în sinea sa, aşa că văzu în ce stare se afla Benjamin. Îi luă din mână strămurarea şi Benjamin căzu înapoi peste fân şi adormi imediat. Kirby îşi conduse vitele pe drum, apoi traversă podul şi urcă pe munte, îndreptându-se spre un luminiş unde avea să muncească a doua zi de dimineaţă, fără a fi întrerupt decât de câteva grupuri de ofiţeri care l-au întrebat câte ceva în grabă.

Elizabeth rămase o oră la fereastra camerei sale şi văzu torţele urmăritorilor alunecând pe coastele munţilor şi le-a auzit strigătele şi alarmele. Dar, după acea oră, ultimul grup se întoarse, obosit şi dezamăgit, iar satul a rămas la fel de liniştit ca atunci când ea ieşise pe poartă pentru a ajunge la închisoare.

Capitolul XXXVI.

„«Voiam să plâng, tu, căpetenie oneida»,
Aşa începu cântecul său sălbatic,
Ca să nu pătez cu-a mea durere,
Cântarea de îngropare a fratelui meu.”

Gertrude din Wyoming.

În dimineaţa zilei următoare, Elizabeth şi Louisa s-au întâlnit, după cum stabiliseră şi s-au îndreptat către magazinul domnului LeQuoi, pentru a-şi ţine promisiunea faţă de Ciorap-de-Piele. Oamenii se adunau iarăşi pentru muncile zilei, dar era prea devreme pentru ca străzile să se fi aglomerat deja. Tinerele au ajuns la magazin, unde se mai aflau proprietarul atent al prăvăliei, Billy Kirby, o altă clientă şi băiatul care lucra acolo ca asistent, sau funcţionar.

Domnul LeQuoi citea un pachet de scrisori cu o plăcere vădită, în timp ce tăietorul de lemne, cu o mână în sân, cu cealaltă ascunsă în faldurile hainei sale şi ţinând un topor sub braţul drept, împărtăşea bucuria francezului cu un interes binevoitor. Libertatea de moravuri care era caracteristică noilor colonii nivela orice diferenţă dintre clasele sociale şi odată cu aceasta şi importanţa acordată educaţiei şi inteligenţei. În momentul în care cele două fete au intrat în magazin, nu au fost observate de proprietar, care îi spunea lui Kirby:

— Ah, domnule Beel, aceasta scrizoare m-a făcut cel mai feriţit barbat. Ah, ma chere France, te voi vedea iar.

— Domnule, mă bucură orice lucru care dumneavoastră vă aduce fericire, spuse Elizabeth, dar sper că nu vă vom pierde pentru totdeauna.

Fericitul comerciant începu să-i povestească repede Elizabethei în franceză că spera să i se permită în curând să se reîntoarcă în ţara sa. Totuşi, obişnuinţa schimbase caracterul acestui personaj flexibil. El continua să-l servească pe tăietorul de lemne, care dorea tutun, în timp ce povestea în continuare vizitatoarei sale mai blajine fericita schimbare de dispoziţia a

concetăţenilor săi.

Se pare că domnul LeQuoi, care fugise din ţara sa mai degrabă de frică decât pentru că s-ar fi opus forţelor conducătoare din Franţa, reuşise în cele din urmă să primească asigurarea că întoarcerea sa în Indiile de Vest va trece neobservată. Iar francezul, care asimilase cu atâta graţie felul de a fi al unui vânzător de ţară, urma să iasă iarăşi din obscuritate, pentru a se ridica din nou la nivelul social pe care îl merita.

Nu trebuie să mai repetăm schimbul de amabilităţi care a avut loc şi nici faptul că francezul şi-a exprimat în repetate şi nenumărate rânduri regretul că va trebui să renunţe la compania domnişoarei Temple. În timpul acestui schimb de replici politicoase, Elizabeth a profitat de o ocazie pentru a cumpăra praful direct de la băiat, căruia i se spunea în mod generic Jonathan. Înainte de plecarea celor două, domnul LeQuoi, care părea să creadă că nu spusese de ajuns, solicită o convorbire privată cu moştenitoarea, cu un aer grav, ce prevestea subiectul conversaţiei. Elizabeth îi acordă această favoare, dar stabili un moment mai convenabil pentru aceasta şi părăsi în cele din urmă magazinul. Acolo veneau tot mai mulţi săteni acum, care erau întâmpinaţi cu aceeaşi atenţie şi decenţă ca şi până acum.

Elizabeth şi Louisa au mers până la pod într-o tăcere profundă. Da când au ajuns acolo, cea de-a doua se opri, părând să dorească să spună ceva, dar timiditatea ei o împiedica.

— Ţi-e rău, Louisa? întrebă domnişoara Temple, nu ar fi mai bine să ne întoarcem şi să-l căutăm pe bătrân altă dată?

— Nu mi-e rău, dar sunt înspăimântată. Oh, nu voi mai putea merge niciodată pe dealul acela numai cu tine. Nu pot să-i fac faţă. Chiar nu pot.

Elizabeth nu se aşteptase s-o audă spunând aşa ceva, care, deşi nu se temea deloc de un pericol care trecuse deja, era împresurată de delicateţea acestei tinere modeste. Rămase locului o vreme, gândind în sinea sa. Dar era un moment mai potrivit pentru acţiune decât reflecţie, aşa că încercă să-şi alunge ezitarea şi spuse ferm:

— Bine, atunci mă voi duce singură. Nu am încredere decât în tine, altfel bietul Ciorap-de-Piele ar putea fi descoperit. Aşteaptă-mă la marginea pădurii, măcar să nu fiu văzută acum că merg singură pe dealuri. Nu aş vrea să dau naştere la comentarii, Louisa. Dacă… dacă… O să mă aştepţi, fată dragă?

— Şi un an, dacă am vedere spre sat, domnişoară Temple, răspunse Louisa agitată. Dar vă rog să nu-mi cereţi să merg pe dealul acela.

Elizabeth văzu că prietena ei nu putea să meargă mai departe şi s-au înţeles ca Louisa să aştepte; într-un loc unde nu va fi observată de oamenii care treceau uneori pe acolo, dar în apropierea drumului şi cu o privelişte completă asupra văii. Apoi domnişoara Temple îşi continuă drumul singură. Urcă drumul pe care l-am menţionat atât de des în cursul acestei povestiri, cu pasul uşor şi ferm, temându-se că din cauză că fusese reţinută în magazin şi că îi trebui o vreme pentru a ajunge pe vârf, nu va reuşi să ajungă la timp. De fiecare dată când trebuia să îndepărteze arbuştii cu mâna pentru a-şi face loc, se oprea pentru a-şi trage sufletul, sau poate decorul de la picioarele sale îi atrăgea atenţia şi rămânea un moment pentru a admira frumuseţile văii. Din cauza secetei prelungite, haina de verdeaţă căpătase o nuanţă maronie şi în ciuda faptului că decorul era acelaşi, îi lipsea totuşi aspectul vesel şi însufleţit al începutului de vară. Chiar şi cerurile păreau la fel de uscate ca pământul. Soarele era ascuns într-un nor de ceaţă, ce semăna cu un fel de fum subţiat, dar lipsit de particula de umiditate, dacă aşa ceva era posibil. Cerul albastru de-abia se vedea, deşi ici-colo mai apărea câte un loc mai luminos, unde multe rotocoale de vapori se adunau în jurul orizontului, de parcă natura se străduia să-şi adune toată umiditatea pentru a veni în ajutorul omului. Elizabeth respira aerul acela încins şi uscat şi, când a ajuns în punctul drumului ce devia de la şosea, simţi că se sufocă. Dar îşi ignoră sentimentele şi se grăbi să-şi încheie misiunea, gândindu-se mereu la dezamăgirea şi chiar disperarea pe care vânătorul le-ar fi simţit, dacă ea nu l-ar fi ajutat.

În vârful muntelui pe care judecătorul îl denumise „Viziunea” fusese defrişată o mică porţiune, pentru a deschide priveliştea către sat şi vale. Acolo înţelesese Elizabeth că urma să se întâlnească cu vânătorul. Se îndreptă spre acel loc pe cât de repede îi permitea urcuşul acela greu şi obstacolul pădurii neîngrijite. A fost nevoită să se lupte cu nenumărate bucăţi de stâncă, trunchiuri de copaci căzute şi crengi. Dar hotărârea ei putea îndepărta orice greutate, aşa că, după propriul său ceas, Elizabeth ajunse la locul stabilit cu câteva minute înainte de ora întâlnirii.

Domnişoara Temple se odihni puţin pe capătul unui butuc, apoi aruncă o privire în jurul ei, căutându-l pe bătrânul său prieten, dar acesta nu se afla în luminiş. Se ridică şi merse la marginea lui, cercetând fiecare loc unde credea că Natty s-ar fi ascuns din prudenţă. Dar căutările sale au fost inutile. O dată ce se simţi epuizată de căutări şi presupoziţii, după ce încercase să-l găsească pe Natty, sau să-şi imagineze unde ar putea fi, îndrăzni să glăsuiască în locul acela izolat:

— Natty! Ciorap-de-Piele! Bătrâne! strigă ea tare în toate direcţiile. Dar nu primi nici un răspuns, ci numai reverberaţiile vocii sale clare, preluate de pădurea uscată.

Elizabeth se apropie de sprânceana muntelui, de unde auzise un răspuns la strigătele sale, un ţipăt slab, care semăna cu sunetele produse de lovirea repetată a buzelor cu mâna, în timp ce aerul este expirat cu putere. Nu se îndoi nici o clipă că acolo era Ciorap-de-Piele care o aştepta şi care dăduse aceste semnal pentru a indica locul în care să-l caute. Aşa că Elizabeth coborî aproape o sută de picioare, până ajunse la o mică terasă naturală, unde în fisurile stâncilor acoperite cu un strat subţire de pământ creşteau câţiva copaci rari. Merse către marginea acestei terase şi se uita în prăpastia perpendiculară care se deschidea în faţa ei, când foşnetul frunzelor uscate de lângă ea a făcut-o să-şi întoarcă privirile. Cu siguranţă că ceea ce a văzut a speriat-o, dar eroina noastră şi-a venit în fire imediat şi a mers spre acel loc, cu hotărâre şi chiar dovedind un anumit interes prin mişcările sale.

Mohegan era aşezat pe trunchiul unui stejar doborât, cu chipul său roşiatic întors spre ea şi fixând-o cu privirile sale sălbatice şi aprinse, care ar fi îngrozit o femeie mai puţin hotărâtă. Pătura îi căzuse de pe umeri şi rămăsese îndoită în jurul lui, lăsându-i pieptul, braţele şi cea mai mare parte a corpului dezgolită. Medalionul cu Washington îi atârna la gât, ca un simbol al distincţiei pe care Elizabeth ştia că îl arăta numai în ocazii solemne şi însemnate. Dar înfăţişarea căpeteniei era mai studiată decât de obicei şi în anumite detalii era chiar înfricoşătoare. Părul lung şi negru era împletit pe cap, dat pe spate ca pentru a-i descoperi fruntea înaltă şi ochii pătrunzători, în inciziile enorme ale urechilor fuseseră introduse ornamente de argint, mărgele şi ţepi de porc spinos, combinate grosolan după moda indiană. În cartilajul nasului îşi prinsese un cercel mare,

făcut din materiale asemănătoare şi care îi cădea mai jos de buze, odihnindu-se pe bărbie. Sprânceana zbârcită era brăzdată de dungi de vopsea roşie, care se prelungeau peste obraji, cu diferite variaţii pe care capriciul sau obiceiul i le dictase. Corpul era vopsit în acelaşi fel, iar întreaga sa înfăţişare părea să aparţină unui războinic indian care se pregătise pentru un eveniment deosebit.

— John, cum te simţi, curajosule John? întrebă Elizabeth, în timp ce se apropia de el. Nu ai mai venit de mult în sat. Mi-ai promis un coş de salcie, iar eu am terminat de mult o cămaşă de stambă pentru tine.

O vreme, indianul se uită fix la ea, fără să-i răspundă, dar apoi răspunse pe un ton gutural, scuturând din cap:

— Mâna lui John nu mai poate face coşuri. El nu vrea nici o cămaşă.

— Dar dacă ar vrea, ar şti unde să vină să primească o cămaşă, răspunse domnişoara Temple. Într-adevăr, bătrâne John, simt că tu ai un drept natural de a cere tot ce vrei de la noi.

— Ascultă, fiica mea, spuse indianul. Au trecut de şase ori câte zece veri fierbinţi de când John era tânăr şi înalt ca un pin. Drept ca glonţul lui Ochi-de-Şoim, puternic precum un bivol şi agil precum o pisică sălbatică. Era puternic şi un războinic precum Vulturul Tânăr. Dacă tribul lui dorea să-i urmărească pe cei din maquas mai multe zile la rând, ochiul lui Chingachgook găsea urma mocasinilor. Dacă oamenii sărbătoreau şi erau bucuroşi când numărau scalpurile duşmanilor, lui îi datorau această veselie, pentru că trofeele atârnau în parul lui. Dacă femeile plângeau că nu aveau carne pentru copii, el era primul care pleca la vânătoare. Glonţul lui era mai iute decât căprioara. Pe atunci, fiica mea, Chingachgook îşi înfigea securea în copaci ca să ştie leneşii unde să-l găsească pe el şi pe mingoe. Dar nu făcea coşuri.

— Timpurile acelea au trecut de mult, bătrânul meu luptător, răspunse Elizabeth. De atunci, oamenii tăi au dispărut şi în loc să-ţi urmăreşti duşmanii, acum ai învăţat să-ţi fie teamă de Dumnezeu şi să trăieşti în pace.

— Vino aici, fiica mea, de unde poţi să vezi marele izvor, wigwam-urile tatălui tău şi pământul de pe râul cotit. John era tânăr când tribul său a cedat ţara, în timpul unei întruniri, de la muntele albastru care se ridică deasupra până la locul unde

Susquehanna se ascunde după copaci. Toate acestea, tot ce a crescut aici, tot ce a trecut pe aici, tot ce s-a hrănit aici, i le-au dat pe toate Înghiţitorului-de-foc, pentru că îl iubeau. Ei erau slabi, iar el era puternic şi i-a ajutat. Nici un delawar nu ar fi ucis o căprioară din pădurile lui, nici nu ar fi prins o pasăre care trecea peste pământurile lui, pentru că îi aparţinea. John a trăit în pace? Fiica mea, de când John era tânăr, el a văzut omul alb din Frontiac cum îi atacă pe fraţii săi albi din Albany. Ei s-au temut de Dumnezeu? L-a văzut pe părinţii lui americani şi englezi înfigându-şi securile în creieri, chiar pentru acest pământ. Ei s-au temut de Dumnezeu şi au trăit în pace? El a văzut pământul trecând de la înghiţitorul de foc de la copiii lui, de la fiului său şi apoi a venit o nouă căpetenie peste această ţară. Cei care au făcut asta au trăit în pace? Le-a fost teamă de Dumnezeu?

— Acesta este obiceiul albilor, John. Delawarii nu se luptă, nu îşi dau pământul la schimb pentru praf, pături şi produse?

Indianul îşi întoarse ochii negri către tovarăşa sa şi a scrutat-o îndelung, până fetei i s-a făcut teamă.

— Unde sunt păturile şi produsele care au cumpărat drepturile înghiţitorului de foc? Întrebă el pe un ton mai animat. Le ţine cu el, în wigwamul lui? Îi spun: „Frate, vinde-ne nouă pământul tău şi ia aurul acesta, argintul acesta, păturile şi puştile acestea şi chiar romul acesta?” Nu, l-au rupt în faţa lui, ca un scalp pe care îl desprind de capul unui duşman. Iar cei care au făcut-o nu s-au uitat în urma lor, ca să vadă dacă a supravieţuit sau a murit. Asemenea oameni trăiesc în pace şi cu frică de Marele Spirit?

— Dar nici nu înţelegi situaţia, spuse Elizabeth mai jenată decât ar fi recunoscut că este, chiar şi faţă de ea însăşi. Dacă ne-ai cunoaşte mai bine obiceiurile şi legile, ne-ai judeca altfel actele. Să nu crezi nimic rău despre tatăl meu, bătrâne Mohegan, pentru că este drept şi bun.

— Fratele lui Minquon este bun şi va face numai bine. L-am spus şi lui Ochi de Şoim, i-am spus şi Vulturului Tânăr că fratele lui Minquon va face numai bine.

— Pe cine numeşti Vultur Tânăr? întrebă Elizabeth, ferindu-şi faţa de privirile indianului în timp ce îi vorbea. De unde vine el şi ce drepturi are?

— Fiica mea a locuit atâta vreme cu el şi nu i-a pus această întrebare? răspunse indianul cu grijă. Bătrâneţea îngheaţă sângele, aşa cum gheţurile acoperă iarna marile izvoare. Dar

tinereţea păstrează şuvoiul de sânge cald, precum soarele în anotimpul de înmugurire. Vulturul Tânăr are ochi, oare nu are şi limbă?

Frumuseţea la care bătrânul războinic făcuse aluzie nu era ştirbită deloc de discursul său alegoric. Obrajii tinerei care îl asculta s-au înroşit până ce ochii ei negri păreau să strălucească în reflexii aprinse. Dar, după ce se luptă un moment cu ruşinea, începu să râdă, de parcă nu dorea să-l ia în serios şi îi spuse în glumă:

— Să nu crezi că am pus stăpânire pe secretele lui. Este un delawar adevărat şi nu spune gândurile sale secrete unei femei.

— Fiica mea, Dumnezeu i-a dat tatălui tău pielea albă, iar mie piele roşie. Dar inimile noastre, ni le-a colorat cu sânge la amândoi. La tinereţe, sângele e iute şi cald, dar când îmbătrâneşti, e domol şi rece. Mai e vreo diferenţă sub piele? Nu. Odată, bătrânul John avea o femeie. Avea mulţi fii – el şi-a ridicat mâna cu trei degete întinse – şi avea fiice care i-ar fi făcut fericiţi pe tinerii delawari. Era blândă, fiica mea şi făcea tot ce-i spuneam. Voi aveţi obiceiuri diferite. Dar crezi că John nu şi-a iubit soţia din tinereţe, mama copiilor săi?

— Şi ce s-a întâmplat cu familia ta, John, cu soţia şi copiii tăi? întrebă Elizabeth, emoţionată de atitudinea indianului.

— Unde e gheaţa care a acoperit marele izvor? S-a topit şi s-a dus o dată cu apa. John a trăit până l-au părăsit toţi oamenii lui, pentru a se duce pe tărâmul spiritelor, i-a venit şi lui vremea şi este pregătit.

Mohegan îşi lăsă capul în pătură şi rămase tăcut. Domnişoara Temple nu ştia ce să spună. Ar fi vrut să îndepărteze amintirile triste ale indianului, dar supărarea şi curajul lui aveau o demnitate care îi zădărnici eforturile de a spune ceva. Totuşi, după o pauză lungă, începu iar conversaţia cu o întrebare:

— Bătrâne John, unde este Ciorap-de-Piele? Am adus cutia asta cu praf de puşcă pentru că el mi-a cerut. Dar nu-l găsesc nicăieri. Iei tu cutia, ca să i-o dai lui?

Indianul şi-a ridicat capul încet şi s-a uitat serios la cadoul pe care fata îl pusese în mâna lui.

— Acesta este marele duşman al neamului meu. Ar fi putut albii să-i alunge pe delawari fără el? Fiica mea, Marele Spirit le-a dat ştiinţă părinţilor noştri, pentru ca ei să poată face arme şi praf de puşcă, să-i alunge pe indieni de pe pământul lor. În

curând nu vor mai fi piei roşii în ţară. Când John va pleca, atunci ultimul dintre indieni va părăsi aceste dealuri şi toată familia sa va fi moartă.

Bătrânul războinic şi-a întins corpul înainte, rezemându-şi un cot pe genunchi şi păru să arunce o ultimă privire lucrurilor din vale, încă vizibile prin atmosfera ceţoasă, deşi aerul părea să se îngroaşe în jurul domnişoarei Temple, care deveni conştientă de faptul că respira tot mai greu. Privirea tristă a lui Mohegan se preschimbă treptat într-o căutătură sălbatică, care semăna cu inspiraţia unui profet. Apoi continuă:

— Dar el se va duce în ţara unde părinţii lui s-au întâlnit. Va fi vânat din belşug, la fel cum lacul acesta e înconjurat de frasini. Nici o femeie nu va mai plânge după carne, nici un mingo nu va putea veni. Ei vor fugi doar după copiii lor şi numai oameni roşii vor trăi ca fraţii.

— John acesta nu este raiul unui creştin! strigă domnişoara Temple. Păstrezi superstiţiile părinţilor tăi.

— Părinţi! Fii! spuse Mohegan ferm. Au plecat cu toţi! Au plecat cu toţii! Nu mai am alt fiu decât Tânărul Vultur, iar el are sânge de alb.

— Spune-mi, John, zise Elizabeth, dorind să-i ducă gândurile către alte subiecte, dar cedând în acelaşi timp propriul său interes pentru tânăr. Cine este acest domn Edwards? De ce eşti atât de apropiat de el şi de unde vine?

Indianul tresări la auzul acestei întrebări, care îi cobora din nou gândurile pe pământ. O luă pe domnişoara Temple de mână şi o aşeză alături de el, arătând către pământul de la picioarele lor:

— Vezi, fiica mea, spuse el, îndreptându-i privirile către nord. Acesta a fost pământul lui, cât cuprinzi cu ochii. Dar în timp ce indianul vorbea, câmpul a fost învăluit într-o mare de fum, care forma vârteje în jurul munţilor şi le bloca vederea. Speriată, domnişoara Temple sări în picioare şi întorcându-şi privirile către vârful muntelui, îl văzu cuprins de un uranisc asemănător, în timp ce în pădurea de deasupra ei se auzea vâjâitul puternic al unei rafale de vânt.

— Ce înseamnă asta, John, exclamă ea. Suntem învăluiţi în fum şi simt o fierbinţeală ca de furnal.

Dar înainte ca John să poată răspunde, a auzit o voce strigând în pădure: „John! Unde eşti, bătrâne Mohegan? Pădurea a luat

foc şi nu ai decât un minut ca să scapi.”

Indianul îşi puse mâna la gură şi bătu uşor peste buze, scoase acelaşi sunet care o atrăsese pe Elizabeth în locul acela. Apoi, printre arbuştii şi cătinele uscate se auzi un pas agil şi grăbit şi chipul îngrozit al lui Edwards apăru imediat lângă John.

Capitolul XXXVII.

„Iubirea conduce palatul, câmpul şi dumbrava.”

Balada ultimului menestrel.

— Ar fi fost într-adevăr foarte trist, să te pierdem în felul acesta, bătrâne prieten, spuse Oliver, trăgându-şi o clipă suflarea ca să poată vorbi. Hai să mergem! Chiar şi acum ar putea fi prea târziu, pentru că flăcările înconjoară stânca de jos şi dacă nu reuşim să trecem pe acolo, singura noastră şansă este prăpastia. Să mergem! Să mergem! Vino-ţi în fire, John, ăsta e momentul cel mai greu.

Mohegan arătă spre Elizabeth, care uitase de pericol şi se sprijinise pe o proeminenţă a stâncii de îndată ce recunoscuse vocea lui Edwards. Apoi, părând să-şi fi regăsit însufleţirea, el spuse:

— Salveaz-o pe ea. Lasă-l pe John să moară.

— Ea! La cine te referi? strigă tânărul, întorcându-se repede spre locul pe care i-l arătase celălalt. Când văzu silueta Elizabethei aplecându-se către el într-o atitudine care îi trăda spaima, dar şi refuzul de a-l întâlni într-un asemenea loc. Şocat, Edwards abia dacă mai putu să vorbească.

— Domnişoară Temple! strigă el, când îşi regăsi glasul. Dumneavoastră aici! Să vă fie rezervată o asemenea moarte?

— Nu, nu moarte! Sper că pentru nici unul dintre noi, domnule Edwards! răspunse ea, străduindu-se să pară calmă. E doar fum, dar nu şi o flacără care să ne pună în pericol. Să încercăm să plecăm.

— Luaţi-mă de braţ, spuse Edwards. Trebuie să existe un loc de trecere într-una dintre direcţii. Puteţi face acest efort?

— Bineînţeles! Sunt sigură că exageraţi pericolul, domnule Edwards. Conduceţi-mă pe drumul pe care aţi venit.

— Bine! Bine! strigă tânărul pe un ton isteric. Nu, nu e nici un pericol, v-am speriat degeaba.

— Dar să-l lăsăm pe indian? Putem să-l lăsăm să moară, cum a spus el?

O expresie dureroasă umbri trăsăturile tânărului. Se opri şi se

uită trist la Mohegan, dar îşi trase însoţitoare după el, chiar şi în ciuda voinţei fetei şi îşi continuă drumul cu paşi enormi către trecătoarea prin care tocmai intrase în cercul acela de foc.

— Nu vă mai gândiţi la el, spuse Edwards, pe un ton care trăda un calm disperat. E obişnuit cu pădurea şi cu asemenea scene. Şi o să scape peste vârful muntelui, peste stânci, sau poate rămâne în siguranţă acolo unde este.

— Nu crezi asta cu adevărat, Edwards. Nu-l lăsa acolo să-şi găsească astfel moartea, strigă Elizabeth, privind fix spre chipul însoţitorului său, de parcă ar fi crezut că a înnebunit.

— Un indian! Cine a mai auzit să moară vreun indian în flăcări, un indian nu poate să ardă. Ideea în sine este ridicolă. Grăbiţi-vă! Grăbiţi-vă, domnişoară Temple, să nu vă prindă flăcările!

— Edwards! Privirea ta mă înspăimântă! Spune-mi dacă pericolul este mai mare decât pare? Pot să fac faţă oricărei greutăţi!

— Dacă ajungem la stânca aceea înaintea flăcărilor, suntem în siguranţă, domnişoară Temple, exclamă tânărul cu o voce care irumpse din atitudinea calmă pe care o afişase până în acel moment. Fugi repede! Te lupţi pentru viaţa ta!

Locul în care indianul şi domnişoara Temple au vorbit a fost deja descrisă ca una dintre acele platforme stâncoase, care formează un fel de terasă în munţii din ţara aceea, iar această platformă era atât înaltă, cât şi perpendicular. Ca formă, era aproape un arc natural, ale cărui extremităţi se uneau cu muntele, chiar în acele locuri în care coastele sale deveneau mai puţin abrupte la coborâre. Locul acela era foarte aproape de una dintre terminaţiile coastei pe care Edwards urcase, aproape de acelaşi loc spre care tânărul o îndemnase să alerge cât mai repede.

Nori imenşi de fum alb acoperiseră vârful muntelui şi ascunsese apropierea dezastrelor cauzate de flăcări. Dar, în timp ce zbura pe deasupra pământului sprijinită de însoţitorul său, un sunet scrâşnit o făcu pe Elizabeth să-şi întoarcă privirile spre conturul de fum pe care îl văzuse deja flacăra unduitoare ieşind din vapori şi înălţându-se mult în aer, apoi aplecându-se iar la pământ, părând să aprindă fiecare băţ sau tufă de care se apropiau. Văzând acestea, tinerii şi-au dublat eforturile. Dar, din nefericire, mai multe coroane de copac, bătrâne şi uscate, au căzut de-a curmezişul drumului lor. În clipa în care amândoi

credeau că sunt salvaţi, un curent de aer cald a aruncat o flacără bifurcată asupra crengilor, care le aprinse imediat. Ajunsă acolo, perechea înaripată au fost întâmpinată de vâjâitul duşmănos al unor coroane în flăcări, de parcă un furnal în drumul lor şi-ar fi emis căldura. Au dat înapoi din cauza căldurii şi au rămas pe stâncă, privind înmărmuriţi spre flăcările care se întindeau cu repeziciune pe munte ale căror coaste au devenit o perdea de foc vioi. Pentru o persoană îmbrăcată într-o rochie uşoară şi vaporoasă ca a Elizabethei, era periculos să se apropie măcar de flăcările furioase. Materialul acela frumos, care dădea graţie şi delicateţe siluetei sale, părea acum să fi fost creat pentru a o distruge.

Sătenii erau obişnuiţi să urce pe dealul acela, pentru a căuta lemn pentru construcţie sau de foc, pentru care luau de obicei numai trunchiurile copacilor, lăsându-le coroanele şi crengile să putrezească sub acţiunea forţelor naturii. În consecinţă, mare parte din deal era acoperit cu astfel de carburanţi uşori, care se uscaseră în ultimele luni şi acum se aprindea de la prima atingere. Într-adevăr, în anumite cazuri nici nu era nevoie ca flacăra să vină în contact cu crengile şi totuşi focul se răspândea de la un teanc de crengi la altul, aşa cum lumina mitică a templului este adusă din nou pentru a aprinde iar torţa uitată.

Priveliştea era în egală măsură frumoasă şi înspăimântătoare, iar Edwards şi Elizabeth priveau progresul acelui dezastru, cu un amestec straniu de spaimă şi interes. Totuşi, tânărul făcu din nou câteva încercări şi, trăgându-şi însoţitoarea după el, au mers de-a lungul marginii perdelei de fum. Oliver încerca mereu să pătrundă în norul des, pentru a găsi un loc de trecere, dar eşuă de fiecare dată. Astfel, mişcarea lor a descris un semicerc în jurul părţii superioare a terasei, până au ajuns la margine prăpăstiei opusă coastei pe care Edwards urcase. În momentul acela, amândoi au avut convingerea cumplită că flăcările îi încercuiau din fiecare direcţie. Atâta vreme cât fiecare trecătoare de pe munte rămăsese neexplorată, mai aveau o speranţă. Dar când li se părea că nu mai aveau nici o cale de scăpare, Elizabeth îşi dădu seama de situaţia lor groaznică, gând care o şocă atât de tare, de parcă până în acel moment crezuse că pericolul nu era prea mare.

— Îmi voi găsi sfârşitul pe acest munte. Aici vor fi mormintele noastre, şopti ea.

— Nu vorbiţi aşa, domnişoară Temple. Mai avem o speranţă, răspunse tânărul, dar privirea sa pierdută părea să îi contrazică vorbele. Haideţi să ne întoarcem la stâncă, acolo este, trebuie să fie, un loc de trecere.

— Conduceţi-mă acolo, exclamă Elizabeth. Să nu precupeţim nici un efort. Nu aşteptă un răspuns de la Edwards, ci se întoarse şi îşi îndreptă paşii către sprânceana prăpastiei, murmurând pentru sine printre hohote isterice: „Tatăl meu îndurerat. Sărmanul meu tată."

Într-o clipă, Edwards a fost lângă ea şi îşi îndreptă privirile îndurerate către piscuri, încercând să găsească o trecere care prin care să se salveze. Dar pe suprafaţa plată şi netedă nu se putea pune nici un pas şi cu atât mai puţin pe proeminenţele acelea continui, necesare unei coborâri de aproape o sută de picioare. Edwards căpătă repede convingerea că speranţele sale erau deşartă. Cuprins de o disperare febrilă, făcu o nouă încercare.

— Nu mai avem nimic de făcut, domnişoară Temple, spuse el. Am putea doar să coborâm de aici pe stânca de mai jos. Dacă Natty ar fi aici, sau dacă l-am putea îmboldi pe indian, ei ar găsi imediat metode, pentru că au multă experienţă şi sunt ingenioşi. Nici mie nu-mi lipseşte curajul, dar nu mai ştiu ce să fac. Cum să găsesc calea de scăpare? Hainele mele sunt prea subţiri şi prea puţine, dar avem pătura lui Mohegan. Trebuie să încercăm, trebuie să încercăm orice. Orice decât să vă văd murind în felul acesta!

— Şi dumneavoastră ce veţi face? întrebă Elizabeth. Nu, nici dumneavoastră, nici John nu trebuie să vă sacrificaţi pentru ca eu să fiu în siguranţă.

Dar tânărul nu a auzit-o pentru că era deja lângă Mohegan, care şi-a cedat pătura fără să-l întrebe nimic. A rămas apoi în acelaşi loc, liniştit şi demn cum numai un indian putea fi, deşi situaţia lui era chiar mai grea decât a celorlalţi. Au tăiat pătura în fâşii, pe care le-au legat de haina largă de în a lui Edwards şi de şalul uşor de muselină al Elizabethei. Le-a aruncat peste stânci ca fulgerul, dar bucăţile înnodate nu ajungeau nici până la jumătatea distanţei.

— Nu e de ajuns! Nu e de ajuns! strigă Elizabeth. Nu mai am nici o speranţă. Focul înaintează încet, dar sigur. Vezi cum pustieşte pământul?

Dacă flăcările ar fi ajuns la stâncă măcar de două ori mai încet decât se întindeau de la arbuşti şi copaci în alte părţi ale muntelui, dureroasa noastră datorie s-ar fi încheiat repede, pentru că şi-ar fi ars prizonierii. Dar caracteristicile locului în care se aflau le-au acordat celor doi răgazul de care ei s-au folosit pentru a face încercările acestea.

Pe stratul subţire de pământ care acoperea stânca nu creştea decât câteva fire de iarbă ofilite, iar cei mai mulţi dintre copacii care prinseseră rădăcini în fisuri se uscaseră deja din cauza căldurii intense din verile trecute. Cei care păreau să mai aibă viaţă, aveau câteva frunze uscate şi galbene, în timp ce din ceilalţi nu mai rămăsese decât ruine de pini, stejari şi arţari. Nu s-ar fi găsit nicăieri un combustibil mai bun pentru flăcările care pustiau pământul dealului de arbuştii ce le alimentau puterile devastatoare, asemenea un torent. Locul era privilegiat nu numai prin lipsa carburantului, dar şi prin faptul că unul dintre marile izvoare, nenumărate în ţara aceea, ţâşnea de pe coasta unei roci de deasupra şi după ce se scurgea alene pe platforma orizontală, saturând startul de muşchi al stâncii, curgea în jurul bazei micului con ce forma culmea muntelui şi apoi intra în norul de fum de la marginea terasei, pentru ca în final să ajungă la lac, dar nu prăbuşindu-se de pe o stâncă pe alta, ci prin canalele subterane ale pământului. Ieşea din când în când la suprafaţă, mai ales în anotimpurile ploioase, dar în timpul verilor secetoase, singurele indicii ale proximităţii apei erau mocirla şi muşchiul. Când focul ajunse la acest obstacol, a fost nevoit să se oprească şi doar în momentul în care arşiţa lui era destul de puternică, a reuşit să învingă umezeala, ca o armată care aştepta efectele unui lanţ de focuri de artilerie, pentru a-şi deschide calea către noi locuri de distrus.

Părea că momentul fatal venise deja, pentru că aburii şuierători ai izvorului se epuizaseră aproape de tot, muşchii de pe stâncă se chirceau din cauza căldurii intense, iar fragmentele de scoarţă care atârnau încă de copacii morţi începeau să se desprindă de trunchiuri şi să cadă pe pământ fărâmiţându-se în mii de bucăţele. Aerul părea să tremure în razele de arşiţă, dând impresia că se căţărau pe trunchiurile uscate ale copacilor. Uneori, nori negri de fum se năpusteau asupra micii terase, ochiul îşi pierdea treptat din putere, iar celelalte simţuri percepeau intens oroarea acelor scene. În acele clipe, toate

zgomotele din jur, vuietul flăcărilor, scrâşnetele focului furios, sfâşierea crengilor care se desprindeau şi uneori ecourile tunătoare are unui copac în căderea sa, alarmau victimele. Dintre toţi trei, tânărul părea să se agite cel mai tare. Elizabeth renunţase la speranţa că vor găsi o cale de scăpare, părea să adopte acea atitudine liniştită şi resemnată cu care cele mai delicate dintre femei întâmpinau greutăţile insurmontabile. Dar Mohegan, care se afla mult mai aproape de ameninţarea pericolului, rămase aşezat în acelaşi loc, cu resemnarea invincibilă a unui războinic indian. De câteva ori, privirile căpeteniei îmbătrânite, aţintite de obicei asupra dealurilor din depărtare, s-au întors către tânăra pereche ce părea osândită la o moarte prematură. Pe trăsăturile lui liniştite se putea citi pentru o clipă, mila pe care o avea pentru cei doi, dar îşi întorcea imediat chipul către priveliştea îndepărtată, de parcă dorea să privească în pântecul viitorului. Aproape tot timpul, murmura un cântec funebru în limba delawarilor, în minunatele tonuri guturale ale poporului său.

— În asemenea momente, domnule Edwards, dispar toate diferenţele pământeşti, şopti Elizabeth. Convinge-l pe John să vină lângă noi, să murim împreună.

— Nu pot. Nu vrea să se mişte, spuse tânărul, cu aceeaşi voce de groază împietrit. Crede că acesta este cel mai fericit moment din viaţa lui, a trecut de şaptezeci de ani şi puterile sale au slăbit din ce în ce mai repede în ultimul timp. A fost rănit în timp ce urmărea căprioara aceea nefericită pe lac. Oh, domnişoară Temple, ce vânătoare nefericită a fost aceea, într-adevăr! Mă tem că ne-a adus la scena aceasta îngrozitoare.

Elizabeth avea un zâmbet celest.

— De ce să mai vorbim despre lucruri fără importanţă acum, când inima este insensibilă la orice sentiment pământesc.

— Dacă există ceva care ar putea să-mi aline moartea, cu siguranţă este faptul că voi sfârşi într-o asemenea companie.

— Nu vorbiţi astfel, Edwards. Nu vorbiţi astfel, îl întrerupse domnişoara Temple, nu sunt demnă de asemenea cuvinte şi sunteţi nedrept faţă de dumneavoastră înşivă. Vom muri, da, vom muri, este voia lui Dumnezeu. Să ne străduim să fim supuşi ca unul dintre copiii săi.

— Să murim! ţipă tânărul. Nu, nu. Trebuie să mai existe o speranţă. Dumneavoastră, cel puţin, nu puteţi muri, nu veţi muri.

— Şi cum am putea scăpa? întrebă Elizabeth, îndreptându-şi privirile liniştite spre foc. Priveşte! Flăcările trec de bariera de pământ umed. Se apropie încet, Edwards, dar sigur. Ah, uite! Copacul s-a aprins deja.

Cuvintele ei erau adevărate. Arşiţa focului învinsese în cele din urmă rezistenţa izvorului, iar focul se prelungea deja asupra muşchiului pe jumătate uscat. Un pin uscat se aprinse de o flacără bifurcată, care pentru un moment se roti în jurul trunchiului, părând că scânceşte în bătaia vântului. Rezultatul a fost instantaneu. Flăcările au început să danseze împrejurul trunchiului uscat al pinului, ca un trăsnet care tremura în captivitate. Imediat, o coloană de flacără vie invadă terasa. Ea se răspândi de la un copac la altul şi părea să grăbească sfârşitul acestei scene. Buşteanul pe care era aşezat Mohegan se aprinse la capătul îndepărtat şi se părea că indianul era înconjurat de foc. Nu avea trupul acoperit, ceea ce probabil că i-a acutizat suferinţele, dar era destul de puternic să îndure fierbinţeala. Chiar şi înconjurat de groaznicul incendiu, vocea lui se mai auzea încă. Elizabeth îşi întoarse chipul de la această privelişte, către vale. Căldura crease vârteje furioase de căldură şi în acel moment, norul gros de fum care învăluia valea a dispărut, lăsând să se vadă clar satul liniştit de la picioarele lor.

— Tatăl meu! Tatăl meu! strigă Elizabeth. Oh, acesta cu siguranţă m-ar fi salvat! Dar trebuie să mă supun!

Distanţa nu era prea mare şi se vedea silueta judecătorului Temple, stând pe pământurile sale şi părea să privească muntele în flăcări, părând să nu fie conştient de pericolul în care se afla propriul său copil. Vederea lui a fost pentru Elizabeth mai dureroasă decât pericolul care se apropia, dar fata se întoarse din nou cu faţa spre deal.

— Excesul meu de ardoare a provocat toate acestea, strigă Edwards cu disperare. Dacă aş fi fost măcar pe jumătate la fel de resemnat ca dumneavoastră, domnişoară Temple, totul ar fi fost bine.

— Nu spuneţi asta, nu spuneţi asta! Nu mai foloseşte la nimic! Trebuie să murim, Edwards. Vom muri, Edwards, vom muri! Să murim creştineşte! Dar nu, poate că tu mai ai scăpare încă! Hainele tale nu s-ar aprinde la fel de uşor ca ale mele. Fugi, lasă-mă aici. Poate mai găseşti o poartă de scăpare. Poate… cu siguranţă merită să încerci Fugi, lasă-mă aici. Dar stai. O să-l vezi

pe tatăl meu, pe sărmanul meu tată, rămas singur. Să-i spui, Edwards, să-i spui tot ce ar putea să-i aline durerea. Să-i spui că am murit fericită şi împăcată, că m-am dus alături de mama mea iubită şi că această viaţă nu înseamnă în balanţa eternităţii. Spune-i că ne vom întâlni din nou. Şi mai spune-i, adăugă ea pe o voce joasă, după ce până atunci vorbise aprins, de parcă ar fi fost conştientă de slăbiciunea ei umană, spune-i că l-am iubit foarte mult, aproape la fel de mult ca pe Dumnezeu.

Tânărul ascultă cuvintele ei înduioşătoare, dar nu se mişcă din loc. Dar îşi recăpătă imediat glasul şi spuse:

— Şi îmi spuneţi mie să vă las aici? Să vă las pe marginea mormântului! Oh, domnişoară Temple, cât de puţin mă cunoaşteţi! strigă el, căzând în genunchi la picioarele ei şi prinzându-i rochia vaporoasă cu mâinile, de parcă ar fi vrut să o apere de flăcări. M-am refugiat disperat în pădure, dar compania dumneavoastră a îmblânzit leul din mine. Dacă am trăit în deşertăciune, am făcut-o pentru că dumneavoastră m-aţi fermecat. Dacă mi-am uitat numele şi familia, s-a întâmplat pentru că dumneavoastră aţi suplinit absenţa memoriei. Dacă am uitat nedreptăţile pe care le-am suportat, dumneavoastră m-aţi învăţat să fiu bun. Nu, nu, draga mea Elizabeth, aş putea muri cu dumneavoastră, dar nu v-aş părăsi niciodată.

Elizabeth rămase tăcută şi nemişcată. Era clar că nu se mai gândea la lucruri pământeşti. Amintirea tatălui său şi regretele că se despărţea de el s-au atenuat din cauza unui sentiment divin, care o ridică deasupra oricăror trăiri pământeşti. Gândindu-se la eternitatea care o aştepta, ea îşi pierdea cu repeziciune slăbiciune feminină. Dar ascultând aceste cuvinte, deveni iarăşi femeie. Luptă cu aceste sentimente şi zâmbi, crezând că se dezbăra de ultimul dintre trăirile omeneşti. Apoi primi din nou în inima ei lumea, cu toate tentaţiile sale, pentru că auzi o voce de om, strigând în tonuri sfredelitoare:

— Fetiţo! Unde eşti, fetiţo? Bucură inima unui bătrân, dacă mai eşti pe acest pământ.

— Şşşt! E Ciorap-de-Piele. Mă caută!

— E Natty! strigă Edwards. Şi s-ar putea să mai avem o şansă.

Pentru un moment, au văzut ridicându-se o flacără lată şi rotundă, chiar deasupra focului din pădure, apoi au auzit un zgomot puternic.

— E cutia! Praful de puşcă! strigă aceeaşi voce, părând să se

apropie de ei. Din cauza cutiei, copila dragă ar putea fi pierdută.

Într-o clipă, Natty ţâşni din aburul izvorului şi veni pe terasă, fără căciula de căprioară, cu părul ars până la piele şi cu cămaşa în carouri ţărăneşti înnegrită şi plină de găuri. Din cauza căldurii pe care o înfruntase, trăsăturile lui roşietice erau mai aprinse ca oricând.

Capitolul XXXVIII.

„Fantoma groaznică a tatălui meu
Vine acum chiar şi din ţara umbrelor.”

Gertrude din Wyoming.

La o oră după ce domnişoara Temple se despărţise de Louisa Grant, în împrejurarea pe care am descris-o deja, ea aştepta întoarcerea prietenei sale într-o nerăbdare febrilă. Dar timpul trecea fără ca Elizabeth să-şi facă apariţia, iar teama Louisei se accentua, până când imaginaţia sa alarmată născocise orice pericol care ar fi putut s-o reţină în pădure. Dar în nici un caz nu se gândise la pericolul care cu adevărat o ameninţ pe prietena ei. Cerul se acoperea treptat şi nori groşi de fum invadau valea. Dar Louisa nu se putea gândi decât la sălbăticiunile pădurii, fără să viseze măcar care era adevăratul motiv pentru care ar fi trebuit să se teamă. Rămase la marginea pinilor pitici şi castanilor, primii copaci de aceste varietăţi ce reuşiseră să răsară în pădure. Se afla chiar deasupra cotiturii prin care drumul se abătea de la cursul său drept spre sat şi urca muntele pe coasta sa. Deci avea deschidere nu numai asupra văii, ci şi a drumului de mai jos. Ea observă că puţinii călători care trecuseră purtau o conversaţie serioasă şi se uitau mereu spre deal. În cele din urmă, văzu câţiva oameni care plecau de la tribunal privind de asemenea spre deal. Mişcările acestea neobişnuite au alarmat-o şi se temea să mai rămână, dar în acelaşi timp nici nu dorea să plece. La un moment dat, a tresărit auzind zgomotul uşor şi trosnetele paşilor prevăzători care veneau printre arbuşti. Era pe punctul de a fugi, dar Natty apăru din pădure şi veni alături de ea. Bătrânul râse cu bunătate în timp ce îi scutura mâna muiată de frică.

— Mă bucur să te văd aici, copilă, spuse el, pentru că spatele muntelui este în flăcări. Şi ar fi periculos să urci acum, până nu se potoleşte focul după ce arde toată pădurea uscată. E un nebun, prietenul ticălosului care a săpat după minereu în partea de est şi mi-a făcut probleme, l-am spus că oamenii ăia neatenţi,

care voiau să prindă un vânător cu experienţă în pădure, după lăsarea întunericului, au aruncat cioturile aprinse de pin în tufişuri şi că o să se aprindă ca o torţă. L-am avertizat că ar trebui să plece de pe deal, dar el era hotărât să-şi continue treaba şi numai Providenţa ar fi putut să-l ia de acolo. Dacă până acum nu e îngropat în propria lui groapă, atunci e salamandră, nu om. Ce e, ce te doare, copilă? Eşti speriată de parcă ai fi văzut iar vreo panteră. Aş vrea eu să mai găsesc vreuna. Ar aduna banii mai repede decât castorii. Dar unde e fiica cea bună a tatălui tău? A uitat promisiunea făcută unui bătrân?

— Pe deal! Pe deal! strigă Louisa. Vă caută pe deal, cu praful de puşcă.

Natty se dădu câţiva paşi înapoi la această veste neaşteptată.

— Dumnezeu din ceruri s-o aibă în paza Sa! E pe vârful viziunii, care e în flăcări. Copilă, dacă o iubeşti pe prietena ta şi vrei să ai prieteni la greu, du-te în sat şi dă alarma. Oamenii sunt obişnuiţi să se lupte cu focul şi poate mai are încă o şansă. Fugi repede! Te rog să fugi şi să nu te opreşti nici să-ţi tragi sufletul.

De îndată ce rosti această poruncă, Ciorap-de-Piele dispăru în spatele tufelor. Când Louisa l-a văzut ultima oară, el urca în fugă spre vârful muntelui, cu o viteză pe care o pot prinde numai cei obişnuiţi cu munca grea.

— Te-am găsit! strigă bătrânul, când ieşi din fum. Dumnezeu fie lăudat că te-am găsit! Dar vino după mine, nu avem timp să vorbim.

— Rochia mea, strigă Elizabeth. Aş lua foc dacă m-aş apropia de flăcări cu ea.

— M-am gândit şi la hainele tale subţiri, strigă el, desfăcând o piele de căprioară pe care o purta sub braţ. O înfăşură cu pielea până când o acoperi în totalitate. Acum, urmează-mă, pentru că suntem în pericol de moarte cu toţii.

— Dar John? Ce o să se întâmple cu John? strigă Edwards. Putem să-l lăsăm pe bătrânul războinic să piară aici?

Ochii lui Natty se uitară în direcţia pe care i-o indica degetul lui Edwards, unde îl văzu pe indian aşezat pe buştean, ca şi până acum, în timp ce pământul de sub picioarele lui era nimicit de foc. Vânătorul se apropie de locul acela fără întârziere şi rosti în limba delawarilor.

— Hai să mergem, Chingachgook! Vrei să stai aici să arzi, ca un mingo făcut friptură? Sper că morvienii te-au învăţat mai bine

de atât. Dumnezeu să mă apere dacă cutia de pudră nu i-a explodat la picioare şi nu i s-a copt pielea de pe spate. Haide, vino, îţi spun. Urmează-mă!

— De ce să plece Mohegan? răspunse indianul trist. A fost un vultur la viaţa lui, iar acum vedere lui e slăbită. Se uită spre vale, la apă, la terenurile de vânătoare, dar nu vede nici un delawar. Toţi au pielea albă. Părinţii mei mă cheamă, din ţara îndepărtată. Femeile mele, tinerii mei războinici, tribul meu, toţi mă cheamă. Marele Spirit mă cheamă. Lăsaţi-l pe Mohegan să moară.

— Dar uiţi de prietenul tău, strigă Edwards.

— Nu poţi să vorbeşti cu un indian care vrea să moară, băiete, îl întrerupse Natty.

El apucă fâşiile de pătură cu o îndemânare minunată şi îl legă pe indianul indiferent de spatele lui, apoi se întoarse şi dovedind o putere care părea să-i sfideze nu numai vârsta, dar şi greutate pe care o trăgea, se întoarse la locul de unde plecase. În timp ce traversau mica terasă de stâncă, unul dintre copacii uscaţi, care se clătina de câteva minute, căzu pe locul unde fuseseră ei şi umplu aerul de scântei. Aceasta îi făcu pe cei din grup să-şi iuţească pasul, urmându-l pe Natty cu rapiditatea pe care situaţia în care se aflau le-o impunea.

— Păşeşte pe pământul moale, strigă el când intraseră în negura care le împiedica vederea. Şi mergeţi numai prin fumul alb. Ţineţi pielea strânsă pe corpul ei. E o fată pe cinste şi alta ca ea nu mai găsim.

Au ascultat cu străşnicie sfaturile vânătorului şi s-au ţinut pe urmele lui. Şi în ciuda faptului că trecătoarea îngustă care mergea de-a lungul cotiturilor pârâului îi conducea printre buşteni aprinşi şi crengi care cădeau asupra lor, au reuşit să o traverseze în siguranţă. Numai un bărbat obişnuit multă vreme cu pădurea ar fi putut să găsească drumul acesta prin fum, pentru că vederea lor nu putea pătrunde prin negură şi respirau cu greu. Dar experienţa lui Natty i-a condus către o deschizătură între stânci, apoi au coborât cu greu pe o altă terasă, unde aerul era curat şi uşor de respirat.

Este uşor să ne imaginăm ce sentimente au avut Edwards şi Elizabeth când au ajuns în acel loc, dar ne-ar fi mult mai greu să descriem trăirile lor. Dar cel mai fericit dintre toţi era ghidul lor. Acesta, ţinându-l încă pe Mohegan legat de spatele său, se întoarse şi râzând în felul său caracteristic, spuse:

— Ştiam că era praful francezului, copilă. Era tot acolo. O să mai dureze un minut până explodează praful ăla prost. Iroquosii nu aveau pudră bună când luptam împotriva triburilor canadiene, pe vremea regelui William. Ţi-am povestit vreodată, băiete, cum m-am încăierat cu…

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu vreau să aud nimic Natty, până nu suntem în siguranţă. Unde să ne ducem acum?

— Păi, pe platforma stâncii de deasupra peşterii, bineînţeles. O să fiţi în siguranţă acolo, sau putem să intrăm în peşteră, dacă la asta te referi.

Tânărul tresări şi păru neliniştit. Se uită cu teamă în jurul său şi spuse repede:

— O să fim în siguranţă pe stâncă? Acolo nu ne poate ajunge focul?

— Băiatul nu vede? întrebă Natty, calm ca un om care era obişnuit cu pericole ca cel de care tocmai scăpase. Dacă aţi mai fi rămas zece minute în locul acela, v-aţi fi transformat în cenuşă. Dar aici puteţi rămâne pentru tot timpul şi focul nu va ajunge la voi, decât dacă ard şi stâncile şi pădurea.

Odată ce au primit asigurările lui Natty, care fusese foarte sincer, s-au îndreptat către acel loc şi vânătorul a dat jos povara pe care o purtase, lăsându-l pe indian pe pământ, cu spatele rezemat de o bucată de rocă. Elizabeth se prăbuşi pe pământ cu faţa în mâini, în timp ce în inima ei se dădea o luptă între sentimentele ei contradictorii.

— Permiteţi-mi să vă dau un sfat, domnişoară Temple. Ar trebui să luaţi un medicament întăritor, apuse Edwards respectuos. Altfel organismul dumneavoastră ar putea ceda.

— Lasă-mă în pace! Lasă-mă în pace! spuse Elizabeth, ridicându-şi ochii strălucitori spre el. Sunt prea emoţionată ca să mai pot spune ceva. Sunt foarte recunoscătoare, Oliver, pentru salvarea noastră miraculoasă. În primul rând lui Dumnezeu şi apoi ţie.

Edwards se retrase spre marginea stâncii şi strigă:

— Benjamin! Unde eşti Benjamin?

O voce groasă răspunse, părând să vină din inima pământului.

— Sunt aici, domnule, aici, în gaura asta aşa de mică, care e la fel de încinsă ca un cuptor. M-am săturat de cabina mea şi dacă Ciorap-de-Piele tot are multe reparaţii de făcut înainte să navigăm după castori, o să intru iar în doc şi o să-mi termin

carantina, până când legea o să-mi ofere protecţie ca să-mi pot lua spaniolii înapoi.

— Adu un pahar de apă de la izvor, spuse Edwards şi pune nişte vin în el. Repede, te rog foarte mult.

— Nu prea ştiu mare lucru despre băuturile dumneavoastră, domnule Edwards, răspunse majordomul, a cărui voce ieşea din peşteră şi se auzea până la ei. Iar jamaiky nu a ajuns decât să-mi iau rămas bun de la Billy Kirby, când m-a ancorat pe şosea aseară, unde m-aţi trimis când aţi fugit. Dar am aici o băutură roşie, care poate ar înzdrăveni un stomac slăbit. Domnul acesta Kirby nu prea ştie să vâslească, dar se pricepe să conducă o căruţă printre butuci, la fel ca un pilot englez care ar schimba direcţia printre gheţarii din mare.

În timp ce vorbea, majordomul urca muntele şi până la momentul în care rosti toate acestea, el se şi întoarse cu întăritorul dorit. Trăsăturile chipului său păreau epuizate umflate, ca ale unui om care participase de curând la o orgie.

Elizabeth primi de la Edwards băutura pe care acesta i-o oferea, apoi făcu un semn că dorea să rămână singură.

La dorinţa ei, tânărul se întoarse şi îl văzu pe Natty ocupându-se cu atenţie de Mohegan. Când privirile lor s-au întâlnit, vânătorul spuse trist:

— I-a venit vremea, băiete. Poţi să citeşti în ochii lui, când un indian stă cu privirile fixe, nu vrea să mai ajungă decât într-un singur loc. Oamenii ăştia au o voinţă puternică şi când îşi propun ceva, nu se lasă până reuşesc.

Edwards n-a mai avut timp să răspundă, pentru că au auzit imediat paşi, pentru ca după câteva minute să-l vadă pe domnul Grant urcându-se pe coasta muntelui, încercând să ajungă acolo unde erau ei. Oliver îi sări în ajutor şi prin eforturile lor unite, au reuşit să-l aducă pe preot alături de ei.

— Cum se face că ai ajuns aici? îl întrebă Edwards. Este chiar atâta lume pe deal într-un moment ca acesta?

Preotul îşi ceru scuze în grabă, dar cu multă recunoştinţă şi după ce îşi veni în fire, răspunse:

— Am auzit că cineva a văzut-o pe fiica mea venind pe munte. Când a izbucnit focul pe culme, am fost foarte neliniştit şi am început să urc pe drum, unde am găsit-o pe Louisa. Se temea pentru viaţa domnişoarei Temple. Am ajuns în locul acesta periculos, căutând-o pe ea. Şi cred că numai din mila lui

Dumnezeu şi datorită câinilor lui Natty nu am pierit de flăcări.

— Ah, e de-ajuns să te ţii după câini. Dacă e vreun loc de trecere, ei îl adulmecă imediat, spuse Natty. Mirosul lor face cât raţiunea oricărui om.

— Aşa am făcut, iar ei m-au condus la locul acesta. Dar lăudat fie Domnul că vă găsesc bine şi în siguranţă.

— Nu, nu, răspunse vânătorul. Suntem în siguranţă, dar cât priveşte binele… N-aş putea spune că John se simte bine, decât dacă poţi spune aşa ceva despre un om care îşi trage ultima suflare.

— Are dreptate, spuse preotul cu respectul sfânt cu care vorbea întotdeauna de cei care se aflau pe moarte. Am stat la capul prea multor muribunzi ca să nu-mi dau seama că bătrânul războinic este pe cale de a-şi da ultima suflare. Oh, cât mă consolează gândul că nu a respins ajutorul oferit atunci când era puternic şi ispitit de lucruri lumeşti. El, descendentul unei rase de păgâni, a fost într-adevăr ca o creangă ruptă din arşiţa focului.

— Nu, nu, răspunse Natty, iar el şi preotul erau singurii care stăteau alături de războinicul muribund. El nu simte arsura, deşi valorile sale indiene l-au făcut să dispreţuiască mişcarea. Poate că-l doare numai atunci când ard gândurile rele ale unui om, timp de aproape optzeci de ani. Cedează pentru că a avut o viaţă aşa de lungă. Jos, Hector! Jos! Carnea omului nu e de fier, ca să reziste pentru totdeauna, să-şi vadă prietenii şi rudele plecând pe un tărâm îndepărtat, iar el să rămână singur, să-i jelească.

— John, spuse preotul blând. Mă auzi? Vrei să-ţi citesc rugăciunile pe care biserica le înalţă în asemenea momente de încercare?

Indianul îşi întoarse chipul palid către cel care îi vorbise şi îşi închise încet ochii întunecaţi şi inexpresivi.

Se părea că nu-l recunoscuse pe nici unul dintre ei. În clipa următoare, îşi întoarse capul încet spre vale şi începu să cânte în limba lui nativă, pe tonurile acelea joase, guturale, care au fost descrise de atâtea ori. Sunetele se ridicau odată cu motivul cântecului, până au ajuns destul de puternice pentru a se auzi distinct.

— Voi veni! Voi veni! Voi merge în lumea celor drepţi! L-am ucis pe manquas! L-am ucis pe manquas! Marele Spirit îşi cheamă fiul! Voi veni! Voi veni în lumea celor drepţi! Voi veni!

— Ce spune, Ciorap-de-Piele? întrebă preotul cu o atenţie

blândă. Cântă în slava Mântuitorului?

— Nu, nu. Cântă pentru el însuşi, spuse Natty melancolic, întorcându-şi privirile de la prietenul lui muribund. Şi are dreptul să facă asta, pentru că ştiu că fiecare cuvânt pe care îl rosteşte este adevărat.

— Cerul să-i îndepărteze din suflet asemenea trufie. Umilinţa şi penitenţa sunt peceţile creştinătăţii. Şi dacă nu le păstrezi adânc în inima ta, orice speranţă este iluzorie şi conduce la aşteptări vanitoase. Să se slăvească pe el însuşi când întreg sufletul şi trupul său ar trebui să se unească întru slava lui Dumnezeu! John, tu ai fost botezat de un preot evanghelist şi am încredere că ai fost ales dintr-o mulţime de păgâni şi păcătoşi pentru un motiv bun şi sfânt. Simţi acum că vrei să fii mântuit prin moartea Domnului nostru şi te dezici de orice slăbiciune şi deşertăciune a lucrurilor umane, izvorâte din mândria şi vanitatea sa?

Indianul nu se uită la cel care îi pusese această întrebare, dar îşi înălţă iar capul şi spuse pe o voce joasă şi clară:

— Cine poate să spună că maquas cunoşteau spatele lui Mohegan? Ce duşman care avea încredere în el nu a mai apucat să vadă dimineaţa? Ce mingo pe care el l-a urmărit a ajuns să cânte imnul triumfului? A minţit vreodată Mohegan? Nu, adevărul trăia în el şi nu rostea decât adevărul. În tinereţea lui, a fost războinic, iar mocasinii lui lăsau urme de sânge. La bătrâneţe, a fost înţelept. Cuvintele pe care le rostea la întrunirile de la foc nu treceau odată cu vântul.

— Ah, nu mai cântă imnuri, relicvele acelea vanitoase ale păgânătăţii, strigă preotul. Ce spune acum? Regretă calităţile pe care le-a pierdut?

— Doamne, omule! spuse Natty. Ştie că i se apropie sfârşitul la fel de bine ca mine. Dar în nici un caz nu crede că pierde ceva. Mai mult, e convins că e un mare câştig. E bătrân şi ţeapăn, iar din cauza voastră animalele de vânat sunt puţine şi sperioase. Şi le este greu să supravieţuiască chiar şi celor care împuşcă mai bine decât el. Acum crede că va merge într-un loc unde va putea să vâneze întotdeauna. Unde nu pot ajunge indieni răi sau nedrepţi. Şi unde toate triburile sale vor fi împreună. Nu prea are deci nimic de pierdut, pentru un om care nu se pricepe să împletească nici un coş. Pierdere! Dacă cineva are ceva de pierdut, acela sunt eu! Sunt sigur că după moartea lui nu-mi mai

rămâne nimic de făcut, decât poate să-l urmez şi eu!

— Exemplul şi sfârşitul lui, care, după părerea mea umilă, va fi şi mai glorios, ar trebui să ne facă să ne gândim la viaţa care va urma, răspunse domnul Grant, dar cred că este datoria mea să îi asigur un sfârşit liniştit. John, a venit momentul când gândul că nu l-ai refuzat pe Dumnezeu îţi va alina sufletul. Nu te mai gândi la greutăţile altor vremuri, ci descarcă povara păcatelor la picioarele Sale şi ai asigurarea Lui binecuvântată că El nu te va părăsi.

— Deşi tot ce spui este adevărat şi ai ca dovadă învăţămintele din Scriptură, spuse Natty, nu vei putea convinge un indian. El nu a mai văzut vreun moravian din vremea războiului şi nu poţi să-i împiedici să se întoarcă la obiceiurile lor native. Cred că ar fi mai bine să-l laşi pe bătrân să moară în pace. Este fericit acum, îl cunosc după priviri. Şi nu cred că a mai fost fericit de când delawarii au pornit de pe cursurile superioare ale apelor lor spre vest. Ah, a trecut multă vreme de atunci şi am trăit împreună multe zile negre de atunci.

— Ochi de Şoim, spuse Mohegan, ridicându-se cu ultimele puteri. Ochi de Şoim, ascultă cuvintele fratelui tău.

— Da, John, spuse vânătorul în engleză, puternic emoţionat de cererea indianului. Se apropie de el şi continuă: Am fost fraţi, mai apropiaţi decât poate să exprime limba indienilor. Ce vrei de la mine, Chingachgook?

— Ochi de Şoim! Părinţii mei mă cheamă pe locurile fericite de vânătoare. Drumul e liber, iar ochiul lui Mohegan întinereşte. Mă uit, dar nu văd piei albe. Nu văd decât indieni drepţi şi curajoşi. Rămas-bun, Ochi de Şoim. Tu vei merge cu Înghiţitorul de Foc şi Tânărul Vultur, în raiul oamenilor albi. Dar eu mă duc după părinţii mei. Vreau ca arcul, securea, pipa şi colierul de scoici ale lui Mohegan să fie puse în mormântul lui. Pentru că îşi va începe drumul noaptea, ca un războinic plecat la luptă şi nu se poate opri ca să le caute.

— Ce spune, Nathaniel? strigă domnul Grant serios şi foarte nerăbdător. Îşi aduce aminte de promisiunea de a-şi încredinţa sufletul Domnului? Îşi încredinţează salvarea stâncilor Ages?

Deşi vânătorul nu era foarte credincios, totuşi nu dăduse uitării în sălbăticie, primele învăţături pe care le primise. Credea într-un singur Dumnezeu şi într-un singur rai. Când bătrânul său prieten îşi luă rămas-bun de la el, emoţiile puternice i se citeau

pe chipul bătut de vremuri, pe care fiecare muşchi s-a contractat. Şi-a revenit în scurt timp şi a spus:

— Nu, nu. El are încredere numai în Marele Spirit al sălbaticilor şi în faptele sale bune. Ca toţi oamenii lui, crede că va fi din nou tânăr, o să vâneze şi o să fie fericit pentru eternitate. Aşa fac oamenii de toate culorile, părinte. Nu am putut să cred niciodată că într-o altă lume îmi voi revedea câini, sau chiar puşca. Deşi îmi e greu când mă gândesc că le voi părăsi pentru totdeauna şi încep să în agăţ de viaţă cu o dorinţă mai mare decât ar sta bine unuia de patruzeci de ani.

— Dumnezeu în mila sa să alunge o moarte grea de un om însemnat cu crucea Lui, strigă preotul cu fervoare. John…

Se opri, pentru că stihiile păreau să-şi intre în drepturi, în timpul întâmplărilor pe care le-am povestit, norii negri de pe orizont au continuat să se înmulţească şi să devină din ce în ce mai mari, iar liniştea absolută care luase aerul în stăpânire părea să anunţe o schimbare a atmosferei. Flăcărie continuau să ardă pe coastele munţilor şi nu se mai învârteau în curenţii capricioşi ai propriilor lor vâltori, dar erau mai stabile şi se înălţau spre cer. Până şi focul îşi temperase forţele distrugătoare, pentru că prevăzuse că un titan mai puternic decât el însuşi urma să se dezlănţuie. Norii de fum care acopereau valea au început să se înalţe şi se risipeau foarte repede. Iar săgeţile fulgerelor vinete dansau printre masele de nori, care ameninţau dealurile vestice. În timp ce domnul Grant vorbea, o săgeată îşi trimise lumina tremurătoare prin întuneric, dezvăluind întregul orizont. Imediat, a urmat un tunet puternic, ce s-a pierdut în depărtare, printre dealuri, părând să zguduie pământul din temelii. Mohegan s-a ridicat, ca şi cum ar fi dat ascultare unui semn care îi anunţa plecarea şi îşi întinse braţul slăbit către vest. Faţa neagră i se lumină de bucurie, dar care dispăru treptat, ca şi celelalte expresii ale chipului său. Muşchii se încordau, pregătindu-se pentru odihna eternă. Mai apărea uneori o convulsie slabă a buzelor, care dura doar o clipă. Braţul a alunecat încet lângă corp, iar trupul bătrânului războinic rămase rezemat de stâncă cu ochii reci deschişi, aţintiţi asupra dealurilor depărtate, ca şi cum corpul părăsit urmărea zborului sufletului către noul său lăcaş.

Tăcut şi înfiorat, Domnul Grant urmări toate acestea. Dar când ultimele ecouri ale tunetului au amuţit, el şi-a împreunat mâinile

cu o energie evlavioasă şi repetă pe un ton puternic şi expresiv al unei credinţe nestrămutate:

— Doamne! Judecăţile Tale sunt neîndoielnice! Iar căile Tale nu pot fi cercetate! Eu cred că Dumnezeul meu trăieşte şi că în Ziua de Apoi va veni pe pământ. Şi chiar dacă viermii îmi vor mânca pielea şi trupul, cu toate acestea o să-L văd pe Dumnezeu în carnea mea. Pe care eu însumi o să-l văd şi ochii mei o să-L vadă pe El şi nu pe altul.

Când preotul încheie această efuziune de credinţă, îşi lăsă capul în piept cu umilinţă, părând să întruchipeze toată umilinţa şi încrederea pe care o exprimase prin cuvinte. După ce se retrase de lângă trupul inert, vânătorul se apropie de cadavru şi, luând mâna ţeapănă a prietenului său, îl privi cu melancolie chipul fără să vorbească o vreme. Apoi dădu frâu liber sentimentelor sale şi spuse pe vocea plină de jale a unui om îndurerat:

— Fie piele roşie, fie albă, acum de termină totul! Îl va judeca un judecător drept şi după legi care nu ţin cont de timpuri şi obiceiuri noi. Nu mai trebuie decât o moarte, iar lumea nu va fi decât a mea şi a câinilor mei. Ah, vai de mine! Omul trebuie să aştepte timpul pe care îl dă Dumnezeu şi încep să mă tem de viaţă! Aproape nici unul dintre copacii pe care îi cunoşteam nu mai stau în picioare şi mi-e greu să găsesc o faţă pe care o cunoşteam din tinereţe.

Au început să cadă picături mari de ploaie, care se întindeau pe stânca uscată, iar apropierea unei averse cu descărcări electrice era sigură şi neîntârziată. Au mutat repede corpul indianului în peştera de jos şi imediat au venit şi câinii care schelălăiau, care plângeau şi simţeau lipsa expresia înţeleaptă a indianului.

Edwards se scuză în grabă şi încurcat pentru că nu o acompaniase pe Elizabeth în acelaşi loc, a cărui intrare era acum acoperită cu buşteni şi scoarţă, spunând ceva despre faptul că ar fi deranjat-o întunericul din interior şi că nu i-ar fi plăcut să fie aproape de un cadavru. Domnişoara Temple găsi un adăpost destul de bun împotriva torentului de apă, intrând sub proeminenţa stâncii care se înălţa deasupra lor. Dar înainte ca aversa să se oprească, de jos s-au auzit nişte voci care o strigau pe Elizabeth. Imediat, au apărut câţiva oameni care loveau cenuşa stinsă a tufelor, făcându-şi loc cu grijă printre crengile

încă aprinse.

De îndată ce ploaia se opri pentru prima dată, Oliver o condusă pe Elizabeth la drum, unde s-au despărţit. Totuşi, înainte de plecare, a găsit momentul de a-i spune ceva cu o fervoare pe care însoţitoarea sa nu ştia cum s-o interpreteze.

— Cred că nu mai trebuie să ne ascundem, domnişoară Temple, mâine pe vremea aceasta voi îndepărta un văl pe care probabil că l-am păstrat în jurul meu atâta vreme din slăbiciune.

Dar în ultimul timp am simţit o slăbiciune şi dorinţe romantice şi prosteşti. Dar cine nu ar avea, dacă ar fi tânăr şi sfâşiat de pasiuni contradictorii. Dumnezeu să vă apere! Aud vocea tatălui dumneavoastră, se apropie de drum şi nu aş vrea să fiu arestat. Mulţumesc lui Dumnezeu că sunteţi din nou în siguranţă. Gândul acesta poate să-mi ia de pe suflet povara lumii întregi.

A fugit repede în pădure, fără să aştepte vreun răspuns. Deşi Elizabeth îl auzise pe tatăl său strigând-o, rămase pe loc până când tânărul se pierdu printre copacii plini de fum. Apoi se întoarse şi într-o clipă era în braţele tatălui său.

Judecătorul venise cu o trăsură în care fiica sa urcă în grabă. Apoi pe deal s-au auzit strigăte care anunţau că tânăra care se pierduse fusese găsită. Oamenii s-au întors în sat uzi şi murdari, dar fericiţi la gândul că fiica moşierului lor scăpase de o moarte atât de grea şi prematură[23].

---

[23] S-a pus uneori la îndoială probabilitatea ca un incendiu ca acesta să se poată produce. Scriitorul nu poate spune decât că a văzut odată un incendiu într-o altă parte a New Yorkului, care a obligat un om să-şi lase caii şi căruţa pe drum, dintre care, cea din urmă a fost distrusă. Pentru a estima probabilitatea unui asemenea eveniment, trebuie să ne amintim ce efecte au secetele prelungite în acest tip de climat, dar şi abundenţa de lemn uscat dintr-o pădure ca cea descrisă. Focurile din pădurile americane se înteţesc adesea atât de mult pentru a produce o alterare evidentă a atmosferei pe o distanţă de cincizeci de mile. Casele, hambarele şi gardurile sunt de obicei devastate de flăcări *(n.a.).*

Capitolul XXXIX.

„Selictarl Trage din teacă iataganul căpeteniei noastre.
Tambourgi, privirea ta promite război,
Voi munţi, ce martori ne sunteţi, coborând către ţărm,
Ne veţi vedea învingători, sau nu ne veţi vedea deloc!”

Byron.

Ploile abundente care au căzut în restul zilei au oprit complet înaintarea flăcărilor. Totuşi în timpul nopţii s-au mai observat câteva focuri scânteietoare în diferite părţi ale dealurilor, atâta vreme cât mai era carburant care alimenta stihia. În ziua următoare, munţii erau negri şi plini de fum pe parcursul a câteva mile şi lipsiţi de orice rămăşiţă de arbuşti sau lemn uscat. Dar pinii şi cucutele îşi mai ridicau coroanele cu mândrie printre dealuri şi chiar şi copacii mai mici de pe dealuri mai păstrau câte o apariţie firavă de viaţă şi vegetaţie.

Gura lumii vorbea întruna, exagerând salvarea miraculoasă a Elizabethei şi în general se dădea crezare zvonului că Mohegan pierise în flăcări. Această convingere a fost confirmată şi a căpătat credibilitate după ce satul a primit vestea îngrozitoare că minerul Jotham Riddel fusese găsit în propria sa groapă, aproape sufocat şi că avea arsuri atât de grave încât nu avea speranţă de supravieţuire.

Oamenii îşi îndreptaseră toată atenţia către evenimentele din ultimele zile. Şi, exact în timpul acestei crize, falsificatorii pedepsiţi au călcat pe urmele lui Natty şi în noaptea următoare incendiului, au găsit şi ei o metodă de a tăia butucii şi au scăpat nepedepsiţi. Când vestea aceasta şi cea a morţii lui Jotham, precum şi zvonurile exagerate şi distorsionate ale întâmplărilor de pe deal au început să circule prin sat, opinia publică s-a exprimat în voie în legătură cu necesitatea de a-i prinde pe fugarii care nu ajunseseră foarte departe. Oamenii vorbeau de peşteră ca despre un receptacul secret al vinovăţiei. Şi, o dată cu

zvonul despre metale şi minereuri s-a strecurat în varietatea opiniilor din sat, falsificare şi orice alt lucru rău şi periculos pentru pacea socială, au pătruns în imaginaţia activă a populaţiei.

În timp ce minţile oamenilor disecau febril aceste informaţii, cineva a sugerat că Ciorap-de-Piele şi Edwards dăduseră foc pădurii şi că prin urmare, numai ei puteau fi responsabili de pagube. Această părere a căpătat teren imediat, fiind răspândită mai ales de cei care ei înşişi provocaseră tot răul, prin neatenţia lor. Apoi în urma acestor păreri comune s-a ajuns concluzia că ar trebui să se ia măsuri pentru ca infractorii să fie pedepsiţi. Richard nu rămase deloc surd la aceste cereri şi la amiază se puse pe treabă cu seriozitate pentru a se asigura că legea va fi respectată.

A ales câţiva tineri vânjoşi şi i-a luat deoparte cu un aer confidenţial, unde şeriful le-a dat nişte sarcini importante, chiar sub ochii sătenilor, dar departe de urechile lor. Conştienţi de importanţa datoriei, tinerii s-au grăbit agitaţi pe dealuri, de parcă soarta lumii ar fi depins de sârguinţa lor. În acelaşi timp, aveau un aer ia fel de misterios ca atunci când ar fi avut de rezolvat probleme secrete ale statului.

La ora douăsprezece fix, o tobă a bătut „apelul lung” în faţa „Dragonului neînfricat” şi imediat îşi făcu apariţia, însoţit de căpitanul Hollister, care era îmbrăcat în uniforma de comandat al „Infanteriei Uşoare Templeton”. Şeriful îi ceruse acestuia ajutorul pentru a alcătui detaşament de oameni înarmaţi pentru a putea impune legile ţării. Nu avem destul loc pentru a consemna discursurile celor doi domni de la această ocazie, dar ele se păstrează în coloanele unui mic ziar albastru, care încă se mai găseşte la dosar. Se spune că aceste discursuri sunt foarte elocvente în ceea ce priveşte abordările legale ale unuia dintre ei şi precizia militară a celuilalt. Totul fusese aranjat dinainte şi în timp ce toboşarul îmbrăcat în roşu continua să scoată sunetele lui înfundate, douăzeci şi cinci de soldaţi au apărut în rânduri şi s-au aranjat pe poziţii de luptă.

Acest corp era format din doi voluntari şi era comandat de cineva care îşi petrecuse primii treizeci şi cinci de ani din viaţă în tabere militare şi garnizoane, aşa că nu mai avea vreun echivalent în ţară în ceea ce priveşte ştiinţa militară. Dar cea mai mare parte din comunitatea satului Templeton a considerat-o

egală ca îndemânare şi aspect oricărei trupe din lume. Această afirmaţie nu şi-a găsit decât trei voci care s-au pronunţat altfel şi o singură părere diferită. Opinia îi aparţinea judecătorului Temple, care totuşi nu simţea nevoia să o facă publică. Dintre cele trei voci, una era foarte zgomotoasă şi anume, aceea a soţiei comandantului însuşi, care îi reproşa adesea soţului său că acceptase să conducă un grup de războinici atât de heteroclit, deşi el deţinuse funcţia onorabilă de sergent-major al unui corp de cavalerie din Virginia cea mai mare parte a recentului război.

Domnul Pump îşi expunea de asemenea opiniile sceptice atunci când o companie făcea o paradă ca de această dată. El se exprima cu un gen de modestie pe care numai un nativ al insulei strămoşilor noştri poate să o afişeze, atunci când laudă obiceiurile sau caracterul indolentului său descendent.

— Poate că ştiu câte ceva despre cum să încarce şi să tragă cu puşca, dar să conducă o navă? Păi, o gardă de marinari a unui caporal de pe Boadishey ar schimba direcţia şi să umfle pânzele la pătrar aşa încât să înconjoare captivii cât ai zice peşte.

Din moment ce nu era nimeni care să-i nege afirmaţiile, marinarii de pe Boadishey erau stimaţi ca atare.

Cel de-al treilea sceptic era domnul LeQuoi, care îi şoptea şerifului că era unul dintre cele mai frumoase detaşamente, imediat după Muşchetarii lui Le Boa Louis. Oricum, dacă doamna Hollister credea că această paradă îi va aduce clienţi şi în consecinţă, era ocupată cu pregătiri la han, aşa că nu mai avu timp să-şi exprime părerile. Din moment ce Benjamin lipsea, iar domnul Le Quoi era prea fericit pentru a mai găsi vreun cusur, militarii au scăpat de critici şi comparaţii defavorabile în ziua aceea memorabilă, când fără îndoială aveau nevoie de mai multă încredere în sine decât în oricare altă ocazie. Se auzea că Marmaduke discutase iarăşi în confidenţial cu domnul Van der School, aşa că trupele nu au suferit nici o întrerupere. La ora două fix, trupele şi-au pus armele pe umăr, începând cu aripa dreaptă, urmată de veterani şi continuând apoi cu cei din partea dreaptă, într-un ritm uniform. Când fiecare muschetă era aşezată în poziţia corectă, s-a dat ordinul de a se întoarce la stânga, în pas de marş. Nu ar trebui să ne imaginăm că aceste manevre au fost executate cu foarte multă corectitudine, pentru că vorba de trupe lipsite de experienţă şi care urmau să se confrunte cu inamicul fără întârziere. Muzicantul a început să cânte melodia

înălţătoare „Yankee-doodle”, iar Richard, însoţit de domnul Doolittle, mergea plin de falǎ în faţa trupelor pe care domnul Hollister le conducea, cu capul ridicat la în unghi de patruzeci şi cinci de grade, purtând o pălărie mică, în trei colţuri, pusă pe vârful capului. El ţinea în cumpănire o sabie imensă sub formă de dragon şi la spate ducea o teacă imensă de oţel care anunţa cu zornăitul său un adevărat război. Le-a fost destul de greu să se asigure că toate plutoanele (erau şase) priveau în aceeaşi direcţie. Dar la momentul în care au ajuns la pod, trupele erau ordonate compact. Astfel au mărşăluit pe dealuri şi au ajuns în cele din urmă pe vârful muntelui şi forţele şi-au păstrat ordinea pe tot parcursul drumului, iar singura nemulţumire a şerifului şi magistratului a fost faptul că vântul a încetat să mai bată, aşa că aceşti domni au ajuns treptat la spatele coloanei. Nu mai este nevoie să descriem fiecare mişcare de după aceea. Vom spune pe scurt că iscoadele s-au întors şi au raportat că după ce observaseră vizuina fugarilor, aşa cum anticipaseră, aceştia aflaseră de planurile de atac şi se pregăteau să opună rezistenţă până la ultima suflare. Această veste a produs fără îndoială o schimbare importantă, nu numai în ce cea ce priveşte planurile conducătorilor, dar şi pe chipurile soldaţilor. Oamenii s-au uitat unul la altul serioşi, iar Hiram şi Richard s-au consultat deoparte.

În acest moment, li s-a alăturat şi Billy Kirby, care venea pe drum cu toporul sub braţ, mergând mult în faţa boilor săi, la fel cum căpitanul Hollister îşi precedase trupele în timp ce urcau muntele. Tăietorul de lemne a rămas uimit la vederea trupelor militare, dar şeriful a profitat imediat de această nouă întărire a forţelor şi i-a ordonat lui Kirby să ajute la aplicarea legii. Billy îl respecta prea mult pe domnul Jones pentru a-l refuza şi au luat hotărârea ca el să-i avertizeze pe fugari să se predea înainte de începerea ostilităţilor. Trupele s-au împărţit, unul dintre grupuri fiind condus de căpitan spre Viziune, pentru a ajunge în final în stânga peşterii, iar ceilalţi au înaintat spre dreapta, sub ordinele locotenentului. Domnul Jones şi doctorul Todd, pentru că şi doctorul se prezentase la datorie, au apărut pe platforma stâncii, chiar deasupra capetelor garnizoanei, deşi aceasta nu-i putea vedea. Hiram nu dorea să se apropie atât de mult, aşa că l-a însoţit pe Kirby de-a lungul coastei dealului, la distanţă sigură de fortificaţii, unde s-a ascuns în spatele unui copac. Cei mai mulţi dintre oameni au considerat că era mai bine să se ascundă în

spatele unor obiecte şi singurii doi dintre asaltatori pe care fugari îi puteau vedea uşor erau pe de o parte căpitanul Hollister şi de cealaltă, tăietorul de lemne. Veteranul stătea curajos în faţă, ţinându-şi sabia dreaptă, cu ochii aţintiţi asupra duşmanului, în timp ce Billy îşi ţinea corpul masiv într-o poziţie relaxată, cu mâinile în sân şi cu toporul sub braţ, ceea ce îi permitea ca, asemenea boilor săi, să se odihnească în picioare. Părţile beligerante nu schimbaseră nici o vorbă până acum. Asediaţii adunaseră un teanc de buşteni înnegriţi şi crengi de copac, pe care le aranjaseră în forma unui cal de friză, formând o mică abatiză rotundă în faţa intrării în peşteră. Benjamin îşi făcu apariţia într-o parte a grămezii, iar Natty de cealaltă şi se părea că măsurile pe care le luaseră nu erau în nici un caz superficiale, mai ales că partea frontală era destul de protejată prin faptul că atacatorii s-ar fi apropiat cu dificultate, pentru că în jurul acelui loc pământul era alunecos şi abrupt în toate direcţiile. Kirby îşi primise până acum ordinele, aşa că înaintă liniştit de-a lungul muntelui, făcându-şi loc la fel de indiferent ca atunci când îşi făcea muncile zilnice. Când ajunse la o sută de picioare de fortificaţii, văzu cum puşca lungă şi mult temută a lui Ciorap-de-Piele ieşea din parapet. El strigă imediat:

— Pleacă de aici, Billy Kirby! Pleacă! Nu vreau să-ţi fac nici un rău, dar dacă vreunul dintre voi face un pas mai aproape, o să se verse sânge. Dumnezeu să-l ierte pe cel care trage primul, dar aşa trebuie să fie!

— Haide, bătrâne! spuse Billy Kirby cu bunătate. Nu fi arţăgos. Ci ascultă ce am de spus. Eu nu am nici o legătură cu povestea asta, nu vreau decât să văd că se face dreptate între oameni. Nici nu-mi pasă cine o să câştige, dar domnul Doolittle, care stă ascuns după puietul acela de fag, el m-a invitat să vin aici ca să vă rog să vă predaţi în faţa legii. Asta-i tot.

— Îl văd pe ticălos! Îi văd hainele! strigă Natty indignat. Şi dacă arată numai o bucăţică de carne, cât să trimit un glonţ în el, o să vadă el cine sunt! Pleacă Billy, te rog! Ştii ce ţintă am şi nu am nimic cu tine.

— Îţi supraestimezi ţinta, Natty, spuse celălalt, care se ascundea în spatele unui pin de lângă el, dacă tu crezi că poţi să împuşti pe cineva printr-un pin cu un trunchi de trei picioare. Dar eu aş putea să dobor copacul ăsta peste tine în doar zece minute, după ceasul oricui, sau chiar mai repede. Aşa că ai grijă

ce faci, pentru că nu vreau decât să se facă dreptate.

Chipul lui Natty avea o seriozitate simplă, care arăta că avea de gând să-şi pună vorbele în aplicare. Dar, în acelaşi timp, era clar că nu dorea să facă vărsare de sânge. Îi răspunse batjocurii lui Kirby astfel:

— Ştii că poţi să dobori un copac dacă vrei. Dar dacă o să ţi se vadă vreun braţ sau vreo mână în timp ce îl tai, o să fii nevoit să-ţi lipeşti oasele şi să-ţi opreşti hemoragiile. Dacă vrei doar să intri în peşteră, aşteaptă până mai rămân doar două ore până la apusul soarelui şi atunci vei fi binevenit. Dar acum nu vei intra. Avem deja un cadavru întins pe stâncile astea reci şi încă pe cineva, în care de-abia dacă-i mai bate inima. Dacă încerci să intri, o să fie morţi şi înăuntru, dar şi afară.

Tăietorul de lemne ieşi fără teamă din ascunzătoare şi strigă:

— E corect ce spui tu. Şi ceea ce e corect, e şi drept. Vreau să vă opriţi o vreme, până mai rămân doar două ore până apune soarele. Cred că are dreptate. Dacă greşeşte, omul renunţă mai uşor dacă nu-l presaţi prea tare. Dar voi l-aţi înconjurat şi el se poartă ca un bou încăpăţânat, cu cât îl loveşti mai mult, cu atât loveşte şi el mai tare.

Părerile hotărâte ale lui Kirby cu privire la independenţă nu au fost pe placul domnului Jones, atât de nerăbdător şi grăbit şi care dorea să cerceteze misterele ascunse ale peşterii. Aşa că a întrerupt acest dialog, spunând:

— Nathaniel Bumppo, îţi ordon cu autoritatea cu care am fost învestit, să te predai în faţa legii, strigă el. Şi vouă vă ordon, domnilor, să mă ajutaţi să-mi fac datoria. Benjamin Penguillan, eşti arestat şi îţi ordon să mă urmezi la închisoarea comitatului, în virtutea acestui mandat.

— V-aş urma, domnule Dickens, spuse Benjamin, scoţându-şi pipa din gură (pentru că în timpul acestei scene, fostul majordom a fumat foarte liniştit). Ah, aş naviga în urma dumneavoastră până la capătul lumii, dacă ar exista într-adevăr un asemenea loc, dar nu cred asta, pentru că pământul e rotund. Acum, domnule Hollister, pentru că dumneavoastră aţi trăit toată viaţa pe uscat, nu cred că ştiţi că lumea...

— Predă-te! strigă veteranul cu o voce care îi sperie pe cei ce l-au auzit şi din cauza căreia propriile sale întărituri s-au dat câţiva paşi înapoi. Predă-te, Benjamin Penguillan, altfel nu te voi cruţa!

— La naiba cu cruţarea ta! spuse Benjamin ridicându-se de pe buşteanul pe care era aşezat şi aruncând o privire spre ţeava tancului pe care îl aduseseră în timpul nopţii pe deal şi care acum era unul din mijloacele de apărare din fortificaţiile lor. Uite ce e, domnule, sau căpitane, deşi nu cred că ştii cum se foloseşte o frânghie, decât cea cu care o să fii spânzurat. Nu e nevoie să ţipi, de parcă ai vrea să trimiţi semnale unui surd de pe zburătorul unei nave. Poate că ai impresia că pielea ta de oaie mă cunoaşte cu adevărat. Dar un marinar englez crede că merită să navigheze în mările acestea fără să îşi ascundă pupa, dacă nu e nevoie, domnule. Când spui Penguillan, rosteşti numele unui om care a oprit cu mâinile lui vasul în zorii zilei. Şi el era un domn, ceea ce nici cel mai mare duşman al meu n-ar putea spune despre cineva din familia lui Benjamin Stubbs.

— Dacă-mi dai motiv, aş putea să-ţi spun cum vrei, răspunse Hiram din ascunzătoarea sa.

— N-ai decât să apui că eşti tu un dobitoc, domnule Stau-degeaba, strigă Benjamin care se uita întruna la micuţ tub de metal.

— Nu-ţi mai dau decât un minut ca să te predai, spuse Richard. Benjamin! Benjamin! Ar trebui să-mi fii mai recunoscător.

— Te avertizez, Richard Jones, spuse Ciorap-de-Piele, care se temea de influenţa pe care ar fi putut să o aibă şeriful asupra tovarăşului său. Chiar dacă am pierdut cutia pe care a adus-o fata, aveam destul praf ca să aruncăm în aer stânca pe care stai. Dacă vrei război, o să-mi distrug până şi acoperişul.

— Cred că este mai prejos de demnitatea funcţiei mele să mai vorbesc cu prizonierii, îi spuse şeriful însoţitorului său, în timp ce se retrăgeau amândoi cu o grabă pe care căpitanul Hollister o confundă cu semnalul de înaintare.

— Pregătiţi armele, strigă veteranul. Marş!

Deşi toată lumea se aştepta ca semnalul să fie dat, el i-a surprins puţin pe asaltaţi, în timp ce veteranul venea spre fortificaţii strigând: „Curaj, băieţii mei neînfricaţi! Nu-i cruţaţi decât dacă se predau!” şi dădu o lovitură de sabie care l-ar fi tăiat în două pe majordom, lăsându-l fără cap, numai că din fericire spada se izbi de gura ţevii de tun. Arma se descărcă în momentul critic în care Benjamin îşi punea pipa pe capsulă, aşa că cinci sau şase duzini de gloanţe de puşcă au ţâşnit în aer,

aproape în linie perpendiculară. Înţelepţii ne învaţă că atmosfera nu poate opri gloanţele, aşa că două livre de metal, transformate în gloanţe care se vând treizeci pentru o liră, au descris o elipsă în traiectoria lor, apoi s-au întors aproape de pământ, vâjâind printre crengile copacilor şi chiar pe deasupra capetelor soldaţilor ca stăteau în spatele căpitanului lor. Mare parte din succesul unui atac dat de nişte soldaţi nepregătiţi depinde de direcţia în care pornesc de la început. În acest moment, mişcarea era retrogradă şi la mai puţin de un minut de la detunătura puternică a tancului printre stânci şi peşteri, tot greul atacului din parte stângă se baza pe dibăcia unui singur braţ al veteranului. Reculul armei i-a provocat lui Benjamin o contuzie puternică, care l-a doborât pe fostul majordom la pământ, extrem de uimit. Căpitanul Hollister a profitat de această situaţie şi se căţără pe parapet, punând piciorul în bastion, pentru că fortăreaţa era construită în aşa fel încât se lega de peşteră. Când veteranul se văzu în fortificaţiile inamicului, se grăbi spre marginea lor şi strigă, agitându-şi sabia pe deasupra capului:

— Victorie! Veniţi, băieţii mei neînfricaţi, fortificaţiile sunt ale noastre!

Toate gesturile lui urmau obiceiurile milităreşti şi dădeau exemplul unui ofiţer curajos care era obligat într-o anumită măsură să aibă un asemenea comportament faţă de soldaţii săi, dar strigătul a oferit o ocazie nefericită pentru ca succesul să se întoarcă împotriva lui. Natty, care îl ţinuse pe tăietorul de lemne sub observaţie strictă, ca şi pe duşmanul din faţa lui, s-a întors când a auzit semnalul lui Hollister. El s-a speriat văzându-şi tovarăşul la pământ şi pe veteran căţărat pe fortificaţiile sale, strigând ca un învingător. Şi-a întors imediat gura puştii spre căpitan, iar viaţa lui a fost într-adevăr ameninţată la un moment dat, dar ţinta spre care Ciorap-de-Piele urma să tragă era atât prea mare, cât şi prea aproape. Iar vânătorul, în loc să apese pe trăgaci, puse ţeava puştii în spatele inamicului şi, împingându-l cu putere, îl trimise în afara fortificaţiilor mult mai repede decât intrase. Locul unde căpitanul ateriză era chiar în faţă, coasta alunecoasă şi abruptă a muntelui, care păru să cedeze când piciorul lui a atins pământul. A căzut imediat, cu nişte mişcări atât de bruşte încât bătrânul soldat şi-a pierdut simţurile. Chiar şi în cădere, avea impresia că era încă sus, pe parapet, atacând rândurile inamice. Lovea fiecare copac, de parcă dădea într-un

infanterist şi chiar în momentul în care reteza un puiet pe jumătate ars, ateriză pe şosea şi, spre uimirea sa, chiar la picioarele soţiei sale. Doamna Hollister urcase dealul urmată de cel puţin douăzeci de băieţi curioşi şi sprijinindu-se în bastonul cu care mergea de obicei, în timp ce în cealaltă mână ducea o geantă goală. Când văzu isprava soţului său, se lăsă cuprinsă de indignare, în ciuda religiei şi a înţelepciunii sale:

— Ce faci domnule sergent, zbori? strigă ea. Am ajuns să-mi văd soţul întorcând spatele inamicului. Şi ce mai inamic! Le-am povestit băieţilor, în timp ce urcam, despre asaltul de la Yorktown şi cum ai fost rănit. Spuneam că o să fii şi astăzi la fel de curajos, dar te văd fugind de la primul foc de armă! Oh, nu-mi mai rămâne decât să arunc geanta, pentru că dacă o să fie cineva jefuit, în mod sigur nu va fi soţia unuia ca tine, ci chiar tu. Se spune că e mult aur şi argint aici, Dumnezeu să mă ierte că mă gândesc la lucruri lumeşti. Dar cred că ce cade în luptă aparţine învingătorului.

— Eu, să fug? Unde mi-e calul? A fost împuşcat sub mine…

— Omul acesta a înnebunit, întrebă soţia lui. La naiba cu calul tău, domnule sergent, iar tu nu eşti decât căpitanul netoţilor. Dacă ar fi aici vreun căpitan adevărat, ar merge în direcţia opusă şi înseamnă că tu nu ţi-ai urma conducătorul.

În timp ce acest cuplu distins vorbea astfel, deasupra lor, bătălia se dezlănţuia cu mai multă violenţă. Când Ciorap-de-Piele şi-a văzut că inamicul său suferise un decalaj, aşa cum ar fi spus Benjamin, îşi îndreptă toată atenţia spre aripa dreaptă a atacatorilor. Cu trupul său masiv, Kirby ar fi putut profita uşor de ocazie pentru a escalada bastionul şi cu forţa lui să-i trimită pe cei doi oponenţi pe urmele veteranului. Dar în acel moment, tăietorul de lemne nu părea să fie pasionat de acţiuni războinice, pentru că cei din aripa stângă l-au auzit strigând:

— Ura! Bravo, căpitane! S-o ţii tot aşa! Cum mai nimiceşte tufa cu vergeaua lui! N-a mai rămas nimic din puietul acela! Mai strigă şi alte exclamaţii încurajatoare către bietul veteran, până când, copleşit de veselie, omul acesta cumsecade se aşeză pe pământ, lovind pământul de încântare şi slobozind hohote de râs.

În acest răstimp, Natty şi-a păstrat atitudinea ameninţătoare, cu puşca peste parapet, urmărind până şi cea mai mică mişcare a inamicului, cu un ochi viu şi deosebit de atent. Din nefericire, strigătele au stârnit curiozitatea nestăpânită a lui Hiram, care

aruncă o privire din ascunzişul său, pentru a vedea în ce stadiu se afla bătălia. Deşi s-a asigurat cu o precauţie deosebită, asigurându-şi faţa şi partea stângă precum un adevărat comandant, spatele lui a rămas expus atacurilor inamice. Ca fizic, domnul Doolittle aparţinea unei clase ţărăneşti, căreia Natura îi refuzase orice linie curbă a trupului. Orice trăsătură a fizionomiei sale era fie ascuţită, fie dreaptă. Din fericire, croitoreasa lui era o femeie care lucra, asemenea unui contractor regimental. După un set de reguli stricte, care plecau de la premisa că întreaga specie umană avea aceeaşi conformaţie.

În consecinţă, atunci când domnul Doolittle s-a aplecat în faţa, aşa cum am descris deja, din spatele copacului s-a văzut un veşmânt larg, iar Natty îşi îndreptă puşca spre el cu viteza unui fulger. Poate că un ţintaş fără experienţă ar fi ochit haina care atârna ca un feston până aproape de pământ, dar Ciorap-de-Piele îl cunoştea bine pe Hiram, ca şi pe croitoreasa lui. Când s-a auzit detunătura puternică a puştii, Kirby, care urmărea cu răsuflarea tăiată toate manevrele lui Natty, a văzut cum scoarţa copacului a zburat dintr-o dată, iar materialul a fluturat mult mai sus de faldurile largi. În clipa următoare, Hiram ieşi din spatele copacului.

A făcut câţiva paşi în faţă cu mare grijă şi şi-a pus o mână pe rană, în timp ce pe cealaltă a întins-o spre Natty cu un aer ameninţător, strigându-i:

— Naiba să te ia, o să vezi tu! Am să te dau în judecată. O să te bag la închisoare.

Imaginea unui bărbat distins ca domnul Doolittle, rostind un blestem groaznic şi curajul cu care ieşise din ascunzătoarea lui deşi poate că ştia că Natty nu-şi încărcase încă puşca, au încurajat trupele din spate. Acestea au început să urle şi să tragă salve în coroanele copacilor, unde şi tunul îşi aruncase încărcătura. Animaţi de propriul lor zgomot, bărbaţii alergau înflăcăraţi. Billy Kirby, care credea că, deşi era destul de amuzantă, gluma se prelungise prea mult, se căţăra pe fortificaţii. Dar deodată judecătorul Temple îşi făcu apariţia în faţă, exclamând:

— Linişte şi pace! De ce vreţi să ucideţi şi să vărsaţi sângele altora? Legea nu este destul de puternică ca să vă apere, încât trebuie să adunaţi armate, ca într-o revoluţie, sau un război, să impuneţi legea?

— E detaşamentul de oameni înarmaţi, strigă şeriful, de pe o stâncă îndepărtată. Cine…

— Mai degrabă un detaşament de draci! Vă ordon să faceţi pace! Opriţi-vă, nu mai vărsaţi sânge! strigă o voce de pe vârful Viziunii. Opriţi-vă, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai trageţi! Vă dăm tot! Puteţi să intraţi în peşteră!

Cel care strigase a produs asupra ascultătorilor uimiţi efectul pe care îl dorise. Natty, care îşi reîncărcase puşca, se aşeză liniştit pe buşteni cu capul în mâini, în timp ce „Infanteria uşoară” îşi încetă manevrele militare şi aşteptă deznodământul cu încordare.

În mai puţin de un minut, Edwards cobora dealul în goană, urmat de maiorul Hartmann, care, pentru vârsta lui, era surprinzător de agil. Au ajuns pe terasă într-o clipă, de unde tânărul a deschis cale spre gura peşterii printr-o scobitură a stâncii. Au intrat amândoi, iar toţi cei de afară rămaseră tăcuţi şi privind în urma lor cu uimire.

Capitolul XL.

„Sunt un prost.
Tu erai acel doctor, iar eu n-am ştiut?”

Shakespeare.

În cele cinci sau şase minute care s-au scurs înainte ca tânărul şi maiorul să reapară, judecătorul Temple, Richard şi cei care s-au oferit voluntari au urcat spre terasă. Soldaţii au început să-şi spună părerile asupra rezultatului final şi să povestească ce contribuţie adusese fiecare în luptă. La vederea pacificatorilor care urcau defileul, ei au amuţit.

Pe unul dintre oameni, acoperit cu piei de căprioară neprelucrate, l-au aşezat cu grijă şi respect pe un scaun grosolan, chiar în mijlocul adunării. Avea capul acoperit cu păr lung şi neted, alb ca zăpada. Avea hainele foarte curate şi îngrijite, făcute din materiale pe care nici cei mai bogaţi nu le purtau, dar erau roase şi peticite. În picioare purta o pereche de mocasini, ornamentaţi în cel mai frumos stil indian. Trăsăturile feţei erau grave şi demne, dar ochii lui inexpresivi se deschideau şi se întorceau încet către chipurile celor din jur şi trimiteau priviri fade. Părea că ajunsese la vârsta la care mintea lui recăpăta stupiditatea copilăriei.

Natty i-a urmat pe susţinătorii acestei apariţii neaşteptate spre parte de sus a peşterii şi se opri la mică distanţă în spatele lor, rezemându-se de puşcă. Rămăsese în mijlocul urmăritorilor săi fără urmă de teamă, care arăta că urma să se ia decizii mai importante decât cele care îl afectau pe el. Maiorul Hartmann se aşeză alături de bătrân, cu capul descoperit, iar ochii săi, care de obicei dansau jucăuşi şi veseli, erau acum luminaţi de fericirea din sufletul său. Edwards îşi odihnea o mână pe scaun cu afecţiune şi familiaritate, deşi avea inima emoţionată şi nu putea rosti nici un cuvânt.

Privirile oamenilor erau atente, dar nimeni nu rostea nici un cuvânt. În cele din urmă, străinul decrepit, întorcându-şi privirile reci de la o persoană la alta, încercă să se ridice, iar trăsăturile

lui slăbite au schiţat un zâmbet, ca un simplu un gest de politeţe, apoi spuse pe o voce adâncă şi tremurătoare:

— Luaţi loc liniştiţi, domnilor. Consiliul va începe imediat. Cel care iubeşte un rege bun şi virtuos va dori să vadă că aceste colonii rămân loiale. Vă rog să luaţi loc. Luaţi loc, domnilor. Trupele se vor opri în noaptea aceasta.

— Este nebunie curată, spuse Marmaduke. Cine vrea să îmi explice această scenă?

— Nu, domnule, spuse Edwards ferm. E vorba doar de slăbirea forţelor naturii. Vom vedea cine este responsabil pentru această situaţie jalnică.

— Domnii aceştia vor cina cu noi, fiul meu? întrebă bătrânul străin, întorcându-se către băiatul pe care îl cunoştea şi îndrăgea. Comandaţi o masă demnă de un ofiţer al Maiestăţii sale. Ştiţi că putem comanda întotdeauna cel mai bun vânat.

— Cine este bărbatul acesta? întrebă Marmaduke pe un ton grăbit, care trăda curiozitatea şi interesul cu care el pusese această întrebare.

— Bărbatul acesta, spuse Edwards calm, dar vocea lui dobândea tonalităţi din ce în ce mai înalte, pe măsură ce el îşi rostea cuvintele. Acest om, domnule, pe care îl vedeţi ascuns în această peşteră şi lipsit de orice lucru ce înfrumuseţează viaţa, era cândva tovarăşul şi sfetnicul celor care conduceau ţara dumneavoastră. Acest bărbat, pe care îl vedeţi slab şi neajutorat, a fost cândva un războinic atât de curajos şi neînfricat, încât până şi nativii cei cutezători i-au dat numele de Înghiţitorul de Foc. Acest bărbat, care, după cum vedeţi acum, nu are parte nici măcar de confortul unei barăci, care să-i ofere un acoperiş deasupra capului, a avut cândva bogăţii nenumărate. Domnule judecător Temple, el era proprietarul acestor pământuri, pe care noi ne aflăm acum.

— Înseamnă că acesta, strigă Marmaduke foarte emoţionat, înseamnă că el este maiorul Effingham, pe care îl credeam pierdut.

— Pierdut, într-adevăr, spuse tânărul, aţintindu-şi privirile pătrunzătoare asupra celuilalt.

— Iar tu, tu… continuă Marmaduke, rostind cu greu fiecare cuvânt.

— Eu sunt nepotul lui.

Timp de un minut s-a lăsat o linişte profundă. Toate privirile se

îndreptau asupra celor doi care vorbeau şi până şi germanul părea să aştepte deznodământul cu înfiorare. Dar clipa de agitaţie a celor doi a trecut imediat. Marmaduke şi-a ridicat capul din piept, unde îl lăsase nu din ruşine, ci dintr-un sentiment adânc de recunoştinţă şi lacrimi mari curgeau pe faţa lui frumoasă, bărbătească. Prinse cu căldură mâna tânărului şi spuse:

— Oliver, îţi iert reproşurile şi bănuielile. Acum înţeleg totul. Îţi iert totul, dar nu şi faptul că l-ai lăsat pe acest bătrân să locuiască aici, pentru că nu numai casa mea, dar întreaga mea avere stă la picioarele lui.

— Are mare treptate, strigă maiorul Hartmann. Nu ţi-am spus, băiete, că Marmaduke este un prieten care nu te lasă niciodată la greu?

— Este adevărat, domnule judecător Temple, că părerile pe care mi le-am format despre comportamentul dumneavoastră au fost influenţate de ceea ce mi-a spus acest bătrân. Când mi-am dat seama că îmi va fi imposibil să-l duc pe bunicul meu înapoi la loc de unde iubirea trainică a cestui bătrân l-a adus, fără să-i dezvăluie adevărata identitate sau să-i dea în vileag, m-am dus la Mahawk în căutarea unuia dintre vechii lui tovarăşi, pentru că eu însumi depindeam de dreptatea lui. El este prietenul dumneavoastră, domnule judecător Temple şi dacă ceea ce el spune este adevărat, atât eu, cât şi tatăl meu v-am judecat prea aspru.

— Vorbeşti de tatăl tău, spuse Marmaduke cu căldură. Este adevărat că a murit pe un vapor?

— Este adevărat. Ne-am despărţit, după câţiva ani de cercetări fără rezultat şi în care am trăit aproape în sărăcie şi a plecat în Nova Scoţie pentru a obţine compensaţii pentru pierderile sale, pe care comisarii britanici i le-au dat în cele din urmă. După ce a petrecut un an în Anglia, se întorcea la Halifax, pentru că fusese numit într-un guvern din Noile Indii. Dorea să meargă apoi în locul unde bunicul meu se afla încă din timpul războiului, ca să-l luăm cu noi.

— Dar tu? spuse Marmaduke, extrem de interesat. Credeam că şi tu ai murit o dată cu el!

Obrajii băiatului s-au îmbujorat, care se uită împrejur, la feţele mirate ale voluntarilor şi apoi rămase tăcut. Marmaduke se întoarse către căpitanul veteran, care tocmai se întorsese în

fruntea soldaţilor săi şi îi spuse:

— Încolonează-ţi soldaţii şi întoarceţi-vă înapoi. Şeriful şi-a confundat îndatoririle din exces de zel. Domnule Todd, v-aş fi foarte recunoscător dacă aţi avea grijă de rana pe care Hiram Doolittle a suferit-o în timpul acestei întâmplări nefericite. Richard, ţi-aş rămâne îndatorat dacă ai trimite trăsura pe vârful dealului. Benjamin, îţi vei relua îndatoririle în cadrul familiei mele.

Deşi cele mai multe dintre aceste ordine nu au fost primite cu bucurie, oamenii s-au conformat imediat, bănuind că ele nu se bazau numai pe constrângerile pozitive ale legii, dar şi pentru că poruncile judecătorului Temple erau întâmpinate de obicei cu respect.

Când au plecat, iar pe stâncă au rămas numai persoanele interesate cu adevărat de explicaţiile tânărului, Marmaduke arătă spre bătrânul maior Effingham şi îi spuse nepotului acestuia:

— N-ar fi mai bine să-l mutăm pe bunicul tău din locul cesta deschis până vine trăsura mea?

— Iertaţi-mă, domnule, dar aerul îi prieşte, dar nu s-a bucurat de el decât numai când nu exista pericolul de a nu fi descoperit. Nu ştiu ce să fac, domnule judecător Temple. Oare ar trebui, ar fi bine să-l las pe maiorul Effingham să devină unul dintre membrii familiei dumneavoastră?

— Tu vei decide singur, spune Marmaduke. Tatăl tău a fost prietenul meu în tinereţe. El mi-a încredinţat mie averile sale. Când ne-am despărţit, avea atâta încredere în mine, încât nu şi-a luat nici o măsură de protecţie, nu a dorit vreo dovadă a faptului că putea avea încredere în mine, chiar dacă am fi avut destul timp şi nişte împrejurări favorabile pentru a i le acorda. Ştiai acestea?

— Spuneţi adevărul, domnule, spuse Edward, sau Effingham, aşa cum trebuie să-i spunem de-acum.

— Aveam opinii politice diferite. În cazul în care cauza acestei ţări ar fi izbândit, datoria pe care o aveam era sfântă pentru mine, pentru că nimeni nu cunoştea interesele tatălui tău. Dacă Regele şi-ar menţine influenţa, ar fi uşor să-i înapoiez proprietăţile unui om atât de loial precum colonelul Effingham. Înţelegi?

— Vă bazaţi pe idei corecte, domnule, continuă tânărul, cu o

privire la fel de neîncrezătoare ca şi mai înainte.

— Asculdă, asculdă, păiete, spuse germanul. Judecătorul nu are nici un fir te păr mincinos în cap.

— Ştim cu toţii cum s-a încheiat lupta, spuse Marmaduke, fără a-i lua în sema pe vreunul dintre ei. Bunicul tău a rămas în Connecticut, iar tatăl tău îi trimitea mereu tot ce avea nevoie pentru a supravieţui. Ştiu toate acestea, deşi nu m-am întâlnit niciodată cu el, chiar şi în vremurile când amândoi o duceam mai bine. Tatăl tău s-a retras cu trupele pentru a se lupta pentru drepturile sale în Anglia. În. Orice caz, trebuie să fi avut pierderi foarte mari, pentru că moşiile sale au fost vândute şi eu le-am cumpărat legal. Era firesc să vreau ca atunci când el va încerca să le recupereze, să nu întâmpine nici un obstacol.

— Singurul obstacol era greutate de a le acorda drepturile la atât de mulţi reclamanţi.

— Dar ar fi putut exista unul, chiar insurmontabil. Iar eu am anunţat lumii întregi că eu eram numai administratorul acestor proprietăţi, care cu timpul şi datorită eforturilor mele, au crescut de o sută de ori ca valoare. Ştii că i-am oferit sume de bani destul de mari după război.

— I-ai dat bani, până când…

— Scrisorile mele au fost returnate fără să fi fost deschise. Tu şi tatăl tău aveţi acelaşi temperament, Oliver. Uneori era nechibzuit şi dur. Judecătorul continuă pe un ton de autocondamnare. S-ar putea ca greşeala mea a fost alta: poate n-ar trebui să-mi fac planuri pe termen lung şi să fiu prea calculat. Fără îndoială că a fost o încercare grea să-l las pe omul la care ţineam atât de mult să gândească rău despre mine timp de şapte ani, pentru ca el să-şi poată cere cinstit veniturile care îi aparţineau. Dar dacă ar fi deschis ultimele mele scrisori, aţi fi aflat tot adevărul. Agentul meu îmi scrie că le-a citit pe cele pe care i le-am trimis în Anglia. Oliver, el ştia tot când a murit şi eu am crezut că şi tu ai murit cu el.

— Eram prea săraci pentru a plăti două bilete, spuse tânărul, puternic emoţionat, ca de fiecare dată când vorbea despre situaţia dificilă a familie sale. Am rămas în Province ca să-l aştept să se întoarcă, iar când am aflat vestea tristă a morţii sale, aproape că nu mai aveam nici un ban.

— Şi ce-ai făcut, băiete, întrebă Marmaduke cu o voce tremurătoare.

— Am venit aici să-l caut pe bunicul meu. Pentru că ştiam că, odată ce nu mai primeam jumătatea de soldă a tatălui meu, el nu mai avea resurse ca să supravieţuiască. Atunci când am ajuns la locuinţa lui, am aflat că plecase în secret. Deşi canalia care îl lăsase în sărăcia sa a recunoscut la stăruinţele mele fierbinţi că îl luase un bătrân care-i fusese servitor mai demult. Mi-am dat seama imediat că era vorba de Natty, pentru că tatăl meu…

— Natty a fost servitorul bunicului tău, exclamă judecătorul.

— Nu ştiaţi acest lucru? întrebă tânărul surprins.

— De unde să ştiu eu? Nu l-am întâlnit niciodată pe maior şi nici nu am auzit vreodată numele Bumppo. Ştiam că e doar un om din pădure, care trăieşte din vânat. Oamenii ca el sunt prea obişnuiţi ca să ne poată surprinde.

— A fost crescut de familia bunicului meu. L-a servit ani la rând în campaniile din vest, unde a început să îndrăgească pădurile. Şi a fost lăsat aici ca un fel de locţiitor, pe pământurile pe care bătrânul Mohegan (bunicul meu i-a salvat o dată viaţa). I-a convins pe delawari să i le cedeze când l-au primit ca membru de onoare al tribului lor.

— Acesta este deci sângele tău indian?

— Nu am altfel de sânge, spuse Edwards zâmbind. Mohegan l-a adoptat pe maiorul Effingham ca fiu al său, iar la vremea aceea, indianul era cel mai vrednic bărbat al naţiunii sale. Tatăl meu, care îi vizita pe aceşti oameni când era mic şi ei i-au dat numele de Vultur, din cauza formei feţei lui, din câte am înţeles. Mi-au acordat şi mie acest titlu şi acesta este singura mea legătură cu indienii, nu am fost crescut de ei şi nici nu-i curge prin vine sângele lor. Cu toate acestea, am avut momente, domnule judecător Temple, când mi-am dorit să fiu descendentul lor şi să fi fost educat ca ei.

— Continuă-ţi povestea, spuse Marmaduke.

— Nu mai am multe de spus, domnule. M-am dus pe lac, unde auzisem de atâtea ori că locuia Natty şi am aflat că îl ţinea în secret pe fostul său stăpân. Pentru că nici măcar el nu ar fi suportat să arate lumii un bătrân sărac şi decrepit care fusese cândva un bărbat pe care un popor întreg îl admirase şi respectase.

— Şi ce ai făcut?

— Ce am făcut? Mi-am cumpărat o puşcă cu ultimii bani, m-am îmbrăcat în veşminte aspre şi am învăţat să vânez de la Ciorap-

de-Piele. Restul îl ştiţi, domnule judecător Temple.

— Ţi pătrânul Fritz Hartmann unte era? întrebă germanul cu reproş. N-ai auzit niciotată numele lui Fritz Hartmann de la tatăl tău, păiete?

— Poate că m-am înşelat, domnilor, răspunse tânărul. Dar aveam mândria mea şi nu puteam să risc o dezvăluire pe care chiar şi în azi am avut reţineri să o fac. Aveam planuri care ar fi putut fi vizionare. Iar dacă bunicul meu va trăi până la toamnă, doream să-l iau cu mine la oraş, unde avem nişte rude îndepărtate, care probabil că l-au uitat pe bătrânul susţinător al coroanei britanice până acum. Îl lasă puterile din ce în ce mai repede, spuse el pe un ton trist şi în curând va merge alături de Mohegan.

Aerul era curat şi era o zi frumoasă, aşa că grupul a continuat să vorbească pe stâncă până au auzit pe coasta muntelui huruitul roţilor de la trăsura judecătorului Temple. A fost o conversaţie interesantă pentru toţi cei de acolo, pentru că le-a îndepărtat toate îndoielile, iar tânărul simţea tot mai puţină antipatie faţă de Marmaduke. Nu mai avea nici o obiecţie faţă de mutarea bunicului său, care se bucură ca un copil atunci când a fost din nou aşezat în trăsură. Când a ajuns în holul mare de la conac, ochii lui s-au întors încet către toate obiectele din încăpere. Când făcea câte un gest inutil de politeţe către cei de lângă el, pierzându-şi firul gândurilor în timp ce vorbea, trăsăturile lui căpătau doar pentru o clipă acea sclipire de raţiune. Din cauza eforturilor depuse şi a schimbării, puterile sale s-au epuizat, aşa că a fost dus în pat, A rămas acolo ore în şir, resimţind acut schimbarea de confort şi dând impresia unei imagini chinuite a naturii umane, care dovedeşte că înclinaţiile animalice ale omului continuă să-l domine şi după ce trăsăturile mai nobile ale fiinţei au dispărut.

Effingham nu l-a părăsit nici o clipă pe bunicul său, până în momentul în care el a fost dus în pat, iar Natty a rămas la capul lui. Apoi a dat curs invitaţiei judecătorului de a veni în biblioteca sa, unde acesta, însoţit de maiorul Hartmann îl aşteptau deja.

— Citeşte scrisoarea aceasta, Oliver, îi spuse Marmaduke când a intrat. Vei afla că nu numai că nu am vrut să fac nici un rău familiei tale, ci am dorit întotdeauna să fac dreptate, chiar şi mai târziu.

Tânărul a luat hârtia şi dintr-o privire îşi dădu seama că era

testamentul judecătorului. Chiar dacă era grăbit şi agitat, a descoperit că data corespundea momentului în care Marmaduke avusese acea depresie neobişnuită. În timp ce citea în continuare, ochii lui s-au umezit, iar mâna cu care ţinea hârtia a început să tremure violent.

Testamentul începea cu formalităţile obişnuite, născocite de ingeniozitatea domnului Van der School. Dar după această parte, el recunoscu uşor scrisul lui Marmaduke. Într-un limbaj clar, distins şi elocvent, el povestea obligaţiile pe care le avea faţă de colonelul Effingham, relaţia care se stabilise între ei şi circumstanţele în care se despărţiseră. În continuare, menţiona din ce motive nu spusese nimic până atunci, menţionând totuşi sumele mari pe care le trimisese prietenului său, dar care fuseseră înapoiaţi odată cu scrisorile nedesfăcute. Apoi vorbea despre faptul că îl căutase pe bătrânul care dispăruse însă în mod inexplicabil şi despre temerile sale că moştenitorul direct al averii era îngropat în ocean alături de tatăl său.

După ce a povestit pe scurt şi clar toate întâmplările întru care cititorii noştri probabil că au făcut deja legătura, judecătorul menţiona ce sume îi încredinţase colonelul Effingham şi făcea o împărţire a întregii sale averi către mai multe persoane. Fiica sa, Elizabeth primea o jumătate, iar Oliver Effingham, fost maior în armata britanică, sau fiul său Edward Oliver Effingham, sau supravieţuitorii acestora şi descendenţii acestor supravieţuitori primeau cealaltă jumătate, pentru totdeauna. Testamentul avea valabilitate până în 1810 şi dacă nici una dintre acele persoane nu apărea sau nu putea fi găsită după căutări îndelungate, atunci o anumită sumă, calculată după dobânda datoriei sale faţă de colonelul Effingham, urma să fie plătită urmaşilor legitimi ai familiei Effingham, iar cea mai mare parte a averii urma să revină în retribuţie fiicei sale, sau moştenitorilor ei.

În timp ce citea dovada de netăgăduit a bunei credinţe a lui Marmaduke, faţa tânărului era scăldată în lacrimi, iar privirile sale uimite nu se desprindeau de hârtie. Apoi o voce de lângă el îl întrebă, tulburându-i întreaga fiinţă:

— Te mai îndoieşti de noi, Oliver?

— Nu m-am îndoit niciodată de dumneavoastră! strigă tânărul când îşi veni în fire şi reuşi să-şi stăpânească vocea. Apoi prinse repede mâna Elizabethei şi adăugă: încrederea mea în dumneavoastră nu s-a clătinat niciodată.

— Dar în tatăl meu…

— Dumnezeu să-l binecuvânteze.

— Îţi mulţumesc, fiule, spuse judecătorul, strângându-i mâna cu căldură. Dar am greşit amândoi: tu te-ai grăbit prea tare, iar au am fost prea încet. Imediat ce transferul poate fi făcut, vei stăpâni o jumătate din averea mea. Şi dacă suspiciunile mele se adeveresc, sunt sigur că şi jumătatea cealaltă va veni imediat.

Îi luă mâna pe care o strânsese şi o uni cu aceea a fiicei sale. Apoi făcu un semn spre maior, care era lângă uşă.

— Hai să-ţi spun ceva, fetiţo! spuse bătrânul german bine dispus. Tacă mai eram aşa cum eram cânt serveam cu punicul lui pe lacuri, câinele acesta leneş ne-a trebui să câştige premiul tegeapa.

— Haide, haide, bătrâne Frtiz, ai şaptezeci, nu şaptesprezece ani. Richard te aşteaptă cu un castron de punş de ou, în hol.

— Richart! Ce trăcuşor e! exclamă celălalt, ieşind repede din cameră. Face un punş, ca pentru cai. O să-i arăt eu şerifului, cu mâinile mele! Ce drăcuşor mai e! Cret că-l întulceşte cu melasă americană.

Marmaduke zâmbi şi dădu din cap cu afecţiune către tânărul cuplu, apoi închise uşa în urma lor. Dacă vreunul dintre cititorii noştri se aşteaptă să o deschidem din nou pentru propria lor satisfacţie, se înşeală.

Cei doi au rămas singuri foarte multă vreme, nu vom spune cât de lungă a fost această întrevedere, dar la şase seara ea se încheiase deja, pentru că la acea oră domnul Le Quoi şi-a făcut apariţia după cum stabiliseră în ziua precedentă şi ceru să vorbească cu domnişoara Temple. Ea l-a primit, iar el i-a oferit cu delicateţe mâna lui, dar şi prietenii săi, tatăl, mama şi cazanul de zahăr. Se poate ca Elizabeth să fi încheiat vreo logodnă stânjenitoare şi implicit anumite obligaţii faţă de acesta, pentru că ea i-a refuzat oferta cu multă politeţe, deşi poate răspunsul ei a fost mai ferm decât întrebarea pe care o primise.

Francezul a mers imediat în sală, alături de şerif şi german, unde cei doi l-au obligat să stea la masă cu ei şi cu ajutorul punciului şi a vinului, au aflat repede de la veselul domn LeQuoi care era obiectul vizitei sale. Era clar că, înainte de a pleca din ţară, el făcuse o propunere pe care o simţea ca o datorie a unui bărbat bine crescut faţă de o domnişoară care trăia într-un loc atât de retras. Dar el nu se implicase sentimental decât prea

puţin, poate chiar deloc. După câteva băuturi, perechea mucalită l-a convins pe francezul care se afla deja pe culmile extazului că existase în mod sigur o subiectivitate care nu putea fi iertată în faptul că făcuse această propunere unei domnişoare, dar nu şi alteia. În consecinţă. În jurul orei nouă, domnul Le Quoi a pleca spre casa parohială, într-o misiune similară faţă de domnişoara Grant, care a avut la fel de mult succes ca şi primul său efort de îndrăgostit.

Când s-a întors la conac, la ora zece, Richard şi maiorul stăteau la aceeaşi masă. Au încercat să-l convingă pe gal, aşa cum îi spunea şeriful, că ar trebui să încerce şi cu Remarkable Pettibone. Dar deşi francezul era stimulat de vin şi se găsea într-o stare de excitare mentală, ei au pierdut două ore de logică absconsă încercând să-l convingă. El re refuza sfatul, dând dovadă de încăpăţânare uimitoare pentru un bărbat atât de politicos.

Când Benjamin l-a condus pe domnul LeQuoi la uşă, îi spuse acestuia la despărţire:

— Dacă este adevărat, *musiu*, că aţi vrea să o cereţi în căsătorie pe doamna Pettybones, aşa cum vă sfătuia domnul Dickens, cred că vă băgaţi în ceva serios. Poate că v-a fost greu să ieşiţi nepătat până acum, dar domnişoara Lizzie şi domnişoara Grant sunt nişte bărcuţe tare frumoase, care se lasă în voia vântului, dar domnişoara Remarkable e ca o galeră, odată ce o remorchezi, nu-i place să o abandonezi după aceea în larg.

Capitolul XLI.

„Dar tu vorbeşte mai departe! Nu vom pleca
De la cei trişti spre cei victorioşi.
Fie şi râsete şi strigăte glumeţe, în flota aceea veselă
Ci numai menestrelul talentat îşi zice povestirea mai departe.”

Lordul din Insule.

Prin natura evenimentele povestirii noastre, trecem repede peste anotimpul verii. S-a împlinit aproape un an, iar truda noastră trebuie să se încheie în luna octombrie. Totuşi, în această perioadă au avut loc mai multe incidente importante şi este necesar să povestim o parte dintre ele.

Cele mai importante au fost căsătoria lui Oliver Effingham şu Elizabeth Temple şi moarte maiorului Effingham, ambele având loc la începutul lui septembrie, la un interval de câteva zile, în ordinea menţionată. Moartea bătrânului a fost ca o ultimă sclipire a unei lumânări şi în ciuda faptului că ea a provocat melancolia membrilor familiei, un asemenea sfârşit nu i-ar fi putut îndurera. Una dintre cele mai importante preocupări ale lui Marmaduke era aceea de a găsi o cale de împăcare între comportamentul răzbunător al magistratului cu pedeapsa pe care o pregătise pentru infractorii de care se simţea ataşat. Totuşi, a doua zi după ce au descoperit peştera, Natty şi Benjamin s-au întors la închisoare pe cale paşnică, unde au rămas, în confort şi îndestulare, până la venirea unui trimis de la Albany, care a adus graţierea lui Ciorap-de-Piele din partea guvernatorului. Între timp, s-au luat măsurile cuvenite pentru ca Hiram să nu se mai teamă că va fi atacat. Şi în aceeaşi zi, cei doi tovarăşi s-au reintegrat în societate, fără ca personalităţile lor să se fi schimbat din urma perioadei petrecute în închisoare.

Domnul Doolittle descoperi că nici arhitectura, nici dreptul nu erau potrivite pentru colonia care se afla în lin avânt economic şi cultural. Şi după ce a obţinut până şi ultimul cent pe care îl putea

obţine în urma acestui compromis, „lăsă totul în urma sa”, ca să folosim limbajul ţării şi merse spre vest, răspândindu-şi cunoştinţele profesionale şi învăţăturile de legislaţie prin toată ţara. Putem descoperi vestigii ale acestora chiar şi în ziua de azi.

Bietul Jotham, care a plătit cu viaţa pentru nebuniile sale, a recunoscut pe patul de moarte că motivul pentru care crezuse că există o mină veneau de pe buzele unei sibile care putea descoperi comorile ascunse ale pământului uitându-se într-un cristal magic. Asemenea superstiţii erau frecvente în noile colonii. Şi după ce au trecut peste surprinderea iniţială, comunitate a uitat imediat de această poveste. Această veste îndepărta suspiciunile lui Richard legate de activităţile celor trei vânători, dar în acelaşi timp i-a dat o lecţie importantă, care i-a adus multe ore de linişte vărului său Marmaduke. Poate vă mai amintiţi că şeriful îi spusese confidenţial că aceasta nu este o înscenare „vizionară” şi era destul să-i rostească aceste cuvinte pentru a-i închide gura pentru zece ani.

Domnul LeQuoi, care a fost adus în atenţia cititorilor noştri pentru că imaginea unei asemenea ţări nu ar fi deloc fidelă în lipsa unui asemenea personaj, a găsit insula Martinica, iar cazanul de zahăr îl lăsase unor englezi. Marmaduke şi familia lui s-au bucurat să afle după puţină vreme că francezul se întorsese în biroul său din Paris, de unde trimitea adesea scrisori în care îşi exprima fericirea şi recunoştinţa faţă de prietenii săi din America.

Aceste explicaţii fiind date, trebuie să ne întoarcem la povestea noastră. Cititorul american ar trebui să-şi imagineze una dintre cele mai blânde dimineţi de octombrie ale noastre, când soarele pare o minge de foc argintiu şi în timp ce respiri, poţi simţi prospeţimea aerului, care dă vigoare şi însufleţeşte întregul sistem. Vremea nu era nici rece, nici caldă, ci avea temperatura potrivită pentru a pune sângele în mişcare, fără să provoace totuşi moleşeala primăverii.

Într-o asemenea dimineaţă, pe la mijlocul lunii, Oliver intră în salonul în care Elizabeth împărţea ordinele pentru ziua respectivă şi o rugă să-l însoţească într-o scurtă plimbare până la lac. Melancolia blândă a soţului ei i-a atras atenţia, aşa că Elizabeth şi-a abandonat grijile şi îşi trase un şal subţire peste umeri, iar părul negru l-a ascuns sub o pălărie de nomad. L-a luat de braţ şi s-a lăsat condusă de el fără a-i pune vreo întrebare. Au traversat podul şi ieşiseră deja la drum, fără să rostească vreun

cuvânt. După direcţia pe care o urmau, Elizabeth ştia foarte bine unde aveau să ajungă şi îi respecta prea mult sentimentele pentru a iniţia o conversaţie inoportună. Au ajuns la câmpul deschis, iar privirile ei se plimbau pe suprafaţa liniştită a lacului, plin cu păsări sălbatice care veneau deja din marile ape ale nordului pentru a găsi un soare mai cald şi mai rămâneau pentru a se juca în apa limpede a lui Otsego. Mai privi şi spre coastele munţilor, vesele în miile nuanţe tomnatice, ca şi cum ar fi dorit să le onoreze nunta. Atunci izbucni dintr-o dată, mânioasă:

— Oliver, acesta nu este un moment în care rămânem tăcuţi! Agăţându-se de braţul lui şi mai afectuos: întreaga Natură pare să înalţe laude Creatorului. De ce să tăcem, noi, care ar trebui să-i fim recunoscători pentru atâtea lucruri.

— Spune, mai departe, zise soţul ei, zâmbind. Îmi place să-ţi aud vocea. Cred că ţi-ai dat seama de ce suntem aici. Ţi-am povestit despre planurile mele, ce crezi despre ele?

— Ar trebui să le văd întâi, spuse soţia lui. Dar şi eu am propriile mele planuri. Este timpul să le divulg.

— Tu! Sunt sigur că ai plănuit ceva pentru binele lui Natty.

— Sigur că pentru Natty. Dar în afară de Ciorap-de-Piele, mai avem şi alţi prieteni pe care ar trebui să-i ajutăm. Uiţi de Louisa şi de tatăl ei?

— Bineînţeles că nu. Nu i-am dat preotului una dintre cele mai bune ferme din comitat? Cât despre Louisa, aş dori să fie mereu alături de noi.

— Alături de noi! spuse Elizabeth, strângându-şi uşor buzele. Dar poate biata de ea îşi doreşte altceva. Poate ar vrea să-mi urmeze exemplul şi să se căsătorească.

— Nu prea cred, spuse Effingham meditativ. Chiar nu cunosc pe cineva de aici care să fie destul de bun pentru ea.

— Poate nu aici. Dar sunt şi alte sate în afară de Templeton şi alte biserici în afară de „Noua Sf. Pavel”.

— Biserici, Elizabeth! Sunt sigur că nu ai vrea să o pierzi pe domnişoara Grant! Deşi este un bărbat simplu, este un om extraordinar şi nu voi găsi niciodată un altul care să-mi venereze corectitudinea măcar pe jumătate. M-ai face din sfânt, un păcătos de rând.

— Trebuie s-o facem, domnule, răspunse doamna cu un zâmbet pe jumătate ascuns. Chiar dacă va face din înger, un simplu muritor.

— Ai uitat de fermă?

— Poate să o dea în arendă, ca alţii. Şi apoi, ai vrea să vezi un om al bisericii muncind câmpul?

— Unde s-ar putea duce? Uiţi de Louisa?

— Nu, nu uit de Louisa, spuse Elizabeth, strângându-şi iar buzele frumoase. Mai ştii, Effingham, că tatăl meu ţi-a spus că eu îl conduceam pe el şi că o să te conduc şi pe tine. Chiar acum, sunt pe cale de a-mi exercita puterea.

— Orice, orice, draga mea Elizabeth. Dar sacrificându-i pe ceilalţi. Nu cu preţul prietenei tale.

— De unde ştii, domnule, că mi-aş sacrifica prietenii? spuse doamna, fixându-şi ochii cercetător asupra chipului soţului său, dar nu întâlni decât aerul nevinovat al regretelor sale.

— De unde ştiu? Păi, ar fi normal să ne regrete.

— Este de datoria noastră să ne luptăm cu sentimentele noastre fireşti, răspunse Elizabeth. Şi nu prea avem motive să credem că un suflet ca al Louisei nu ar încerca.

— Dar ce planuri ai?

— Ascultă şi vei afla. Tatăl meu a reuşit să facă rost de o chemare pentru domnul Grant într-unul din oraşele de pe Hudson, unde ar trăi mai uşor, pentru că nu ar trebui să mai călătorească prin pădurile astea. Acolo şi-ar putea petrece amurgul vieţii în confort şi linişte. Iar fiica lui ar putea să intre în societate şi să stabilească o relaţie, ceea ce ar fi normal, având în vedere vârsta şi personalitatea ei.

— Bess, mă uimeşti! Nu credeam că ai un spirit de conducător.

— Oh, dar sunt un conducător mai abil decât crezi, domnule, spuse soţia, zâmbind cu viclenie, dar este dorinţa şi datoria ta să te supui, cel puţin pentru o vreme.

Effingham râse, dar, pe măsură ce plimbarea lor se apropia de sfârşit, ei au schimbat subiectul discuţiei de comun acord. Au ajuns la locul de pământ bătătorit, acolo unde fusese atâta vreme cabana lui Ciorap-de-Piele. Elizabeth văzu că toate gunoaiele fuseseră îndepărtate şi locul era acum acoperit cu un start frumos de iarbă, de unde pliviseră bălăriile. Acestea crescuseră în voie pe tot teritoriul ţării, în urma ploilor abundente din ultimul timp, ca şi cum în regiune venise o a doua primăvară. Acest loc mic era înconjurat de un perete rotund care nu se terminase de zidit, iar ei au intrat pe o poartă mică, în apropierea

căreia au văzut puşca lui Natty rezemată de perete. Hector şi căţeaua se odihneau pe iarba de lângă ea, de parcă ar fi ştiut că stăteau pe pământul şi erau înconjuraţi de obiectele pe care le cunoşteau, deşi toate erau puţin schimbate. Vânătorul se lungise şi el pe pământ, în faţa unei pietre de mormânt din marmură albă şi îndepărta cu degetele firele lungi de iarbă care răsăriseră deja din pământul hrănitor, ca şi când ar fi dorit să descopere inscripţia. Lângă această piatră, care era o lespede simplă pusă la capul unui mormânt, se ridica un monument frumos cioplit cu dalta şi decorat cu o urnă.

Oliver şi Elizabeth s-au apropiat de morminte cu pas uşor, fără ca vânătorul să-i audă. Faţa arsă de soare a lui Natty era contorsionată, iar ochii licăreau, de parcă ceva îi împiedica să vadă. După o vreme, Natty se ridică încet de pe pământ şi spuse tare:

— Ei bine, pot să apun că totul este în ordine! Presupun că acolo scrie ceva, dar eu nu înţeleg nimic. Deşi pipa, securea şi mocasinii sunt foarte frumoase pentru cineva care nu le-a mai văzut niciodată, foarte frumoase. Vai de mine, se odihnesc unul lângă altul, fericiţi. Dar pe mine cine să mă bage în pământ când mi-o veni vremea?

— Prietenii tăi nu vor uita să organizeze ultima slujbă pentru tine, Natty, atunci când va veni ora aceea nefericită, spuse Oliver, impresionat de monologul vânătorului.

Bătrânul se întoarse fără să pară surprins, după obiceiurile indiene pe care el însuşi le adoptase. Apoi îşi trecu mâna pe sub nas, părând să îndepărteze astfel tristeţea.

— Aţi venit să vedeţi mormintele, copii, nu-i aşa? întrebă el. Sunt frumoase şi pentru nişte tineri şi pentru bătrâni.

— Sper să îţi placă, spuse Effingham. Numai tu ai dreptul de a decide în această privinţă.

— Păi, eu nu sunt obişnuit cu morminte frumoase, răspunse bătrânul. Gusturile mele nu prea contează. Ia-i aşezat pe maior cu capul spre vest şi pe Mohegan spre est, nu-i aşa, băiete?

— Am făcut cum mi-ai cerut tu.

— Aşa e cel mai bine, spuse vânătorul. Ei credeau că vor călători în părţi diferite, copii, deşi nu există decât unul singur mai presus de noi toţi, care îi va aduce pe drepţi împreună atunci când vrea el şi care poate să albească pielea unui negru şi să-l pună la acelaşi nivel cu prinţii.

— Fără îndoială că aşa este, spuse Elizabeth, a cărei voce hotărâtă avea acum tonuri blânde, melancolice. Eu ştiu că ne vom întâlni cu toţii şi că vom fi fericiţi împreună.

— Chiar aşa o să fie copii, chiar aşa? întrebă vânătorul cu o fervoare neobişnuită. Gândul acesta îmi alină sufletul. Dar înainte să plec, aş vrea să ştiu ce le spui oamenilor care se adună în ţară ca porumbeii primăvara, despre bătrânul delawar şi despre cel mai viteaz alb care a păşit vreodată pe aceste dealuri.

Effingham şi Elizabeth au rămas surprinşi de felul foarte emoţionant şi solemn în care Ciorap-de-Piele a pus această întrebare, tânărul se întoarse spre mormânt şi citi cu glas tare:

— Închinat memoriei lui Oliver Effingham, Esquire, fost maior în Infanteria a şaizecea a Maiestăţii sale, soldat nepreţuit, cavaler loial, om onest. La aceste virtuţi, el a adăugat toată graţia creştinească. În tinereţe a trăit în onoare, bogăţie şi putere, dar amurgul bătrâneţii sale a fost umbrit de sărăcie, singurătate şi boală, pe care numai bunul, cinstitul şi credinciosul său prieten şi îngrijitor, Nathaniel Bumppo i le-a alinat. Urmaşii săi au pus această piatră în onoarea virtuţilor stăpânului şi a recunoştinţei eterne a servitorului său.

Ciorp-de-Piele a tresărit la auzul numelui său şi trăsăturile zbârcite ale feţei sale s-au luminat într-un zâmbet de fericire, apoi spuse:

— Aşa ai spus, băiete? Ai cioplit numele bătrânului în piatră, lângă numele stăpânului său? Dumnezeu să vă aibă în paza Lui, copii! Aţi avut gânduri bune, iar inima preţuieşte ne spus bunătatea odată ce îmbătrâneşte.

Elizabeth se întoarse cu spatele la cei doi care vorbeau. După o încercare eşuată, Effingham a reuşit să spună:

— Este cioplit în marmură obişnuită, dar ar fi trebuit scris cu litere de aur.

— Arată-mi numele, băiete, spuse Natty, serios şi simplu. Vreau să-mi văd propriul nume într-un loc de onoare ca acesta, l-aţi făcut un cadou generos unui bărbat care nu-şi lasă nici numele, nici familia în urma sa, într-o ţară în care a zăbovit atâta vreme.

Effingham îşi îndreptă degetul spre locul acela, iar Natty a urmărit rotunjimile literelor până la sfârşit, cu un interes adânc, apoi se ridică de pe mormânt şi spuse:

— Cred că e bine ce aţi scris şi aţi avut numai gânduri bune. Şi aţi făcut bine. Dar ce aţi scris deasupra pieii roşii?

— O să auzi acum: această piatră a fost ridicată în memoria unei căpetenii indiene din tribul delawarilor, cunoscută sub mai multe nume: John Mohegan Mohican…

— Moheecan, băiete, aşa îşi spuneau ei. Moheecan.

— Mohican şi Chingachgook…

— … gach, băiete. Chingachgook, care în limba lor înseamnă Marele-Şarpe. Ar trebui să scriem numele corect, pentru că numele indienilor are întotdeauna o semnificaţie.

— O să am grijă să fie modificat. A fost ultimul dintre oamenii săi, care a trăit până la sfârşit în această ţară şi am putea spune despre el că avea defectele unui indian, dar virtuţile unui om.

— Nu ai avut niciodată mai mare dreptate, domnule Oliver! Vai de mine, dacă l-ai fi cunoscut aşa cum l-am cunoscut eu în tinereţe, chiar în bătălia în care domnul care se odihneşte alături de el i-a salvat viaţa, atunci când hoţii ăia de iroquois îl legaseră, ai fi spus mai mult de-atât. L-am tăiat sforile cu mâna mea şi i-am dat securea şi cuţitul meu, pentru că puşca a fost întotdeauna arma mea preferată. Împărţea lovituri în dreapta şi în stânga, ca un bărbat adevărat! Ne-am întâlnit când ne întorceam de la luptă şi ducea în ţăruş unsprezece scalpuri de mingo. Nu tremuraţi, doamnă Effingham, pentru că nu erau decât scalpuri ale capetelor rase şi războinicilor. Privesc dealurile acestea din jurul meu, unde puteam să număr câteodată douăzeci de fire de fum, înălţându-se din taberele delawarilor deasupra copacilor din pădure. Mă doare la gândul că nu a mai rămas nici măcar o singură piele roşie din toţi cei care erau. Poate doar vreun vagabond beţiv dintre oneida, sau indienii yankei, care vin aici de la malul mării şi care după mine, nu fac parte dintre creaturile lui Dumnezeu, pentru că nu sunt nişte peşti, dar nu au nici carne, nu sunt nici albi, nici sălbatici. Ei bine, a venit vremea, iar eu trebuie să plec…

— Să pleci? repetă Effingham. Unde să pleci?

Ciorap-de-Piele, care adoptase inconştient multe dintre calităţile indienilor, deşi se gândea mereu la el ca la o fiinţă civilizată, care se putea compara chiar şi cu delawarii, îşi feri faţa ca să-şi ascundă trăsăturile contorsionate. Se aplecă să ridice un pachet mare din spatele mormintelor şi îl puse încet pe umeri.

— Să pleci! exclamă Elizabeth, apropiindu-se repede de el. Nu

ar trebui să te avânţi singur atât de adânc în pădure, Natty, la vârsta ta. Ar fi imprudent, într-adevăr. Vrea să plece departe, să vâneze, Effingham.

— Doamna Effingham are dreptate, Ciorap-de-Piele, spuse Edwards. Nu are nici un rost să te supui la asemenea chinuri acum. Decât să pleci, mai bine aruncă pachetul acela din spate şi limitează-ţi vânătoarea numai la munţii aceştia de lângă noi.

— Chinuri! Dar e o adevărată plăcere, copiii mei, cea mai mare care mi-a rămas de partea aceasta a mormântului.

— Nu, nu vei pleca aşa de departe, strigă Elizabeth, punându-şi mâna albă pe pachetul lui din piele de căprioară. Am dreptate! Simt ibricul şi o cutie de praf. Nu trebuie să-l lăsăm să plece atât de departe de noi, Oliver. Aminteşte-ţi cât de repede a cedat Mohegan.

— Ştiam eu că despărţirea o să fie grea, copiii mei. Ştiam că aşa o să fie, spuse Natty. Aşa că am venit să mă uit şi eu la morminte şi m-am gândit că dacă o să vă las talismanul pe care mi l-a dat maiorul, când ne-am despărţit prima oară în pădure, nu v-ar fi aşa de greu şi aţi şti că oriunde ar pleca, bătrânul, gândurile lui tot aici ar rămâne.

— E ceva neobişnuit, exclamă tânărul. Unde vrei să te duci, Natty?

Vânătorul se apropie de el cu un aer încrezător şi înţelept, ca şi cum ştia că ceea ce va spune urma să pună capăt tuturor obiecţiilor, apoi zise:

— Băiete, am auzit că pe marile lacuri se vânează cel mai bine şi nu e nici un alb o pe distanţă destul de mare, decât poate vreunul ca mine. Mi-e teamă să trăiesc în luminiş, unde aud ciocanele bătând de dimineaţă până seara. Şi deşi ţin mult la voi amândoi, n-aş spune aşa ceva dacă n-ar fi adevărat, mi-e dor să merg iar în pădure. Abia aştept.

— În pădure! repetă Elizabeth, tremurând de emoţie. Pădurile astea nesfârşite nu îţi ajung?

— Ah, copila mea, pădurile astea nu sunt mare lucru pentru un om care e obişnuit cu sălbăticia. N-am mai avut linişte de când tatăl tău a venit cu coloniştii lui. Dar nu m-aş duce departe, pentru că numai cel care se odihneşte sub iarba de acolo îmi dădea viaţă. Dar acum el s-a dus şi Chingachgook la fel, iar voi sunteţi tineri şi fericiţi. Da, casa cea mare a fost plină de veselie în luna care a trecut. Şi m-am gândit că ar fi vremea să am parte

de puţină linişte în amurgul vieţii mele. Pădure! Într-adevăr, nu pot să spun că aceasta este o pădure adevărată, doamnă Effingham, pentru că mă pierd în luminişurile acestea în fiecare zi din viaţa mea.

— Dacă îţi lipseşte ceva care ţi-ar aduce liniştea, nu trebuie decât să ne spui, Ciorap-de-Piele. Dacă puteam să ţi-l oferim, e al tău.

— Ştiu că tu ai intenţii bune pentru toţi, băiete. Şi soţia ta la fel. Dar eu nu am obiceiurile voastre. La fel şi morţii de acolo, care credeau, când mai erau în viaţă, că unul se va îndrepta spre vest şi celălalt spre est, pentru a-şi găsi raiul. Dar la fel ca noi şi ei se vor întâlni în cele din urmă, copiii mei. Da, aşa cum ai spus tu, ne vom întâlni în lumea celor drepţi la sfârşit.

— Dar nu ştiam nimic. Nici nu mă aşteptam la aşa ceva, spuse Elizabeth şi aproape că se sufoca de emoţie. Credeam că vrei să trăieşti şi să mori alături de noi, Natty.

— Cuvintele nu ne mai folosesc la nimic, spuse soţul ei. Nu poţi schimba obiceiuri vechi de patruzeci de ani într-o singură zi. Te cunosc prea bine ca să mai încerc să te opresc Natty. Numai dacă m-ai lăsa să-ţi construiesc o cabană pe dealurile acelea îndepărtate, unde am putea veni să te vedem şi am şti că trăieşti în pace.

— Nu vă temeţi pentru Ciorap-de-Piele, copii. Dumnezeu va avea grijă de zilele şi de fericirea lui. Ştiu că ai numai gânduri bune, dar nu avem aceleaşi obiceiuri. Eu iubesc pădurea, iar tu iubeşti oamenii. Eu mănânc când mi-e foame şi beau când mi-e sete, iar voi mâncaţi la ore fixe şi după anumite reguli. Până şi câinilor le daţi prea multă mâncare, băiete, pentru că sunteţi atât de buni. Iar câinii ar trebui să fie slabi ca să alerge bine. Dumnezeu le-a dat un rost şi celor mai mici dintre creaturile sale, iar pe mine m-a făcut pentru sălbăticie. Dacă ţineţi la mine, lăsaţi-mă să mă duc acolo unde sufletul meu vrea să fie din nou.

Acest ultim apel a fost hotărâtor. Cei doi nu au mai rostit nici o rugăminte ca el să mai rămână. Dar Elizabeth şi-a lăsat capul în piept şi a început să plângă, iar soţul ei îşi ştergea lacrimile de la ochi. Mâinile lui erau grele, nu îl ascultau şi abia reuşi să scoată portofelul, pentru a-i oferi vânătorului un teanc de bancnote.

— Ia-le, spuse el. Măcar ia banii aceştia, pune-i bine şi te vor ajuta când o să ai mai multă nevoie.

Bătrânul luă bancnotele şi se uită la ele curios.

— Înseamnă că ăştia sunt banii noi de hârtie, de care se fac la Albany. Nu cred că valorează prea mult pentru cei fără carte. Nu, băiete, ia-ţi banii înapoi. Nu-mi vor folosi la nimic, am avut grijă să iau tot praful de la francez înainte să închidă şi se spune că sunt gloanţe destule acolo unde mă duc. Nu sunt bune nici să-mi curăţ puşca, pentru că eu folosesc mai mult piele. Doamnă Effingham, permiteţi-mi să vă sărut mâna şi să vă urez toate cele bune dumneavoastră şi familiei.

— Lasă-mă să te mai rog o dată să rămâi! strigă Elizabeth. Nu mă lăsa, Ciorap-de-Piele, să-l plâng pe cel care mi-a salvat viaţa de două ori şi care i-a servit cu credinţă pe cei pe care îi iubesc. Dacă nu vrei să rămâi pentru binele tău, atunci stai măcar de dragul meu. Te voi vedea în coşmarurile care îmi mai tulbură încă nopţile, murind bătrân şi sărac, lângă sălbăticiunile pe care le-ai ucis. Îmi voi imagina că eşti ameninţat de toate relele din lume, de boală, lipsuri, singurătate. Rămâi cu noi, bătrâne, dacă nu pentru binele tău, atunci de dragul nostru.

— Doamnă Effingham, asemenea gânduri şi coşmaruri nu ar urmări o persoană nevinovată prea multă vreme, răspunse vânătorul solemn. Dumnezeu le va îndepărta. Şi dacă vei mai avea asemenea visuri, ele nu vor fi din cauza grijii pe care mi-o porţi, ci ca să vă daţi seama că puterea Lui m-a adus acolo, pentru a te salva. Să aveţi încredere în Dumnezeu, doamnă şi în soţul dumneavoastră şi nu o să vă gândiţi mult la un bătrân ca mine şi nici nu o să vă faceţi griji pentru el. Sper că Dumnezeu o să vă aibă în paza Lui, Dumnezeul care locuieşte în luminişuri, ca şi cel din sălbăticie şi vă binecuvântează pe dumneavoastră şi familia, de acum şi până în momentul în care albii se vor întâlni cu pieile roşii, iar legea ne va fi numai dreptatea şi nu puterea.

Elizabeth îşi înălţă capul, iar vânătorul i-a putut vedea faţa palidă când a salutat-o ridicându-şi pălăria şi atingând-o respectuos. Tânărul îi prinse mâna cu o fervoare convulsivă, dar rămase tăcut. Vânătorul s-a pregătit de drum, strângându-şi cureaua mai tare şi pierzând câteva momente cu gesturile stângace ale oricărei despărţiri triste. A încercat de câteva ori să spună ceva, dar simţea un nod în gât. În cele din urmă, îşi puse puşca pe umăr şi scoase un strigăt clar de vânător adevărat, care răsună în pădure:

— Aici! Aici! Câinii mei! Haideţi să mergem. O să vă doară picioarele înainte să ajungem la destinaţie.

Auzind strigătele lui, câinii au sărit de la pământ, au adulmecat mormintele şi perechea tăcută şi gravă, apoi şi-au urmat stăpânul umili, de parcă erau curioşi să ajungă la noua lor destinaţie. A urmat o pauză scurtă, în care tânărul îşi întoarse faţa spre mormântul bunicului său. Orgoliul masculin l-a ajutat să-şi stăpânească emoţiile sincere şi se răsuci pentru a-şi reînnoi rugăminţile, dar văzu că în cimitir nu erau decât el şi soţia sa.

— A plecat! strigă Effingham.

Elizabeth îşi ridică faţa şi îl văzu pe bătrânul vânător că se oprise la marginea pădurii, privind în urmă pentru un moment. Când le-a întâlnit privirile şi-a ridicat mâna deasupra ochilor, apoi o flutură sus în aer de rămas bun şi intră în pădure, strigându-şi tare câinii, care se chirciseră la picioarele lui.

A fost ultima dată când l-au văzut pe Ciorap-de-Piele. Judecătorul Temple a ordonat şi a condus un grup care a plecat pe urmele lui, dar pasul agil al vânătorului l-a ţinut mereu în faţa lor. Mergea departe, către apusul soarelui, fiind primul din grupul de pionieri care a deschis calea pentru marşul naţiunii de-a lungul continentului.

Sfârşit.

Cuprins.

„Pionierii" este o poveste descriptivă. Cei care vor depune efortul de a o citi până la capăt vor afla cât din conținutul său este adevărat și cât trebuie să fie doar un cadru general al întâmplărilor. Autorul este conștient de faptul că dacă ar fi insistat în întregime pe ultimul aspect, care este cu atât mai impresionant cu cât este mai valoros, ar fi scris o carte mai frumoasă. Dar, descriind scene, sau adăugând personaje care îi reaminteau de tinerețea sa, cădea mereu în capcana de a reda mai degrabă lucrurile pe care le cunoștea deja, și nu pe acelea pe care și le imagina. Respectarea strictă a adevărului, condiție esențială în istorie sau literatura de călătorie, distruge farmecul beletristic. Ficțiunea își transmite mai ușor mesajul prin schițarea principiilor, ilustrarea unor personaje generice, decât printr-o atenție sporită acordată sursei de inspirație.

